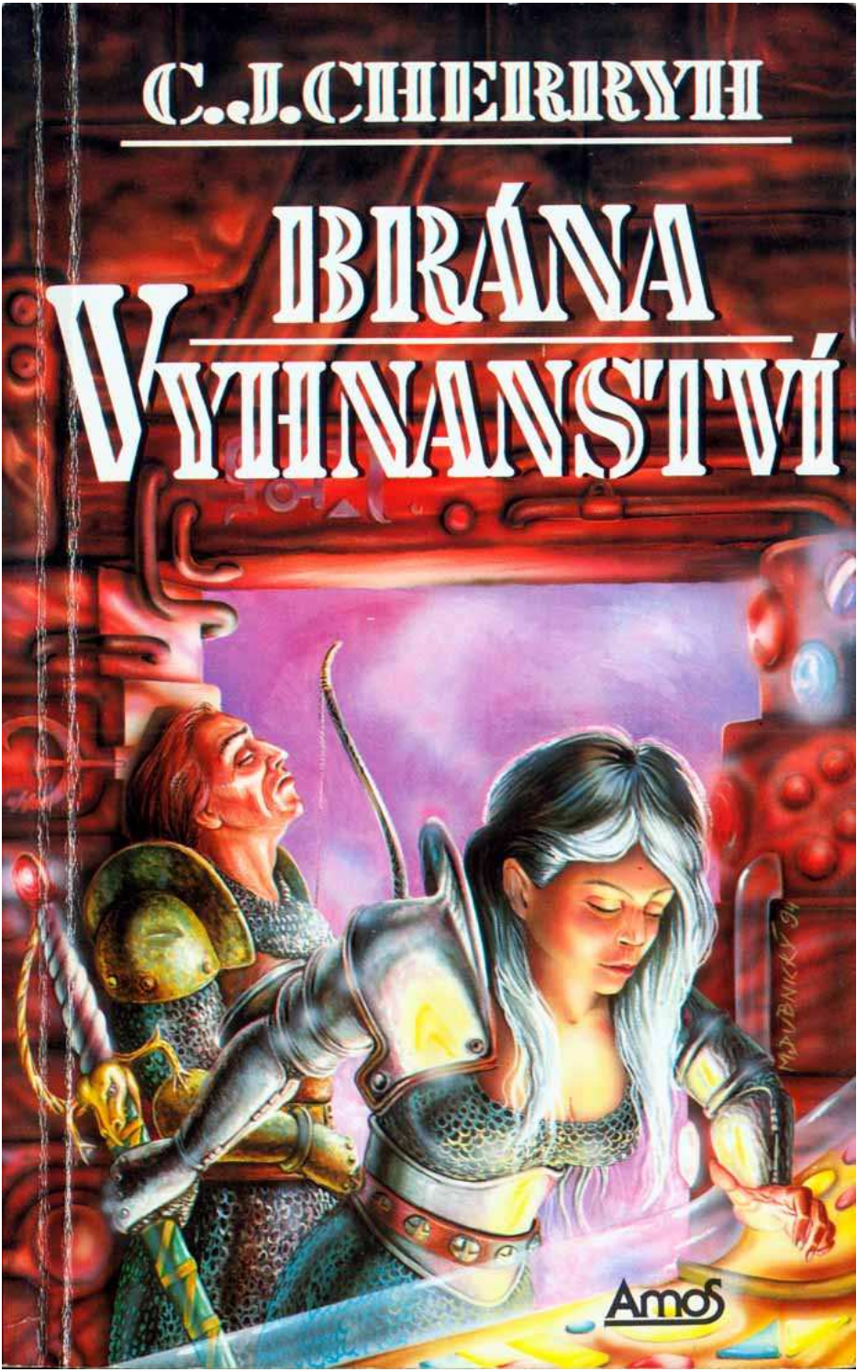
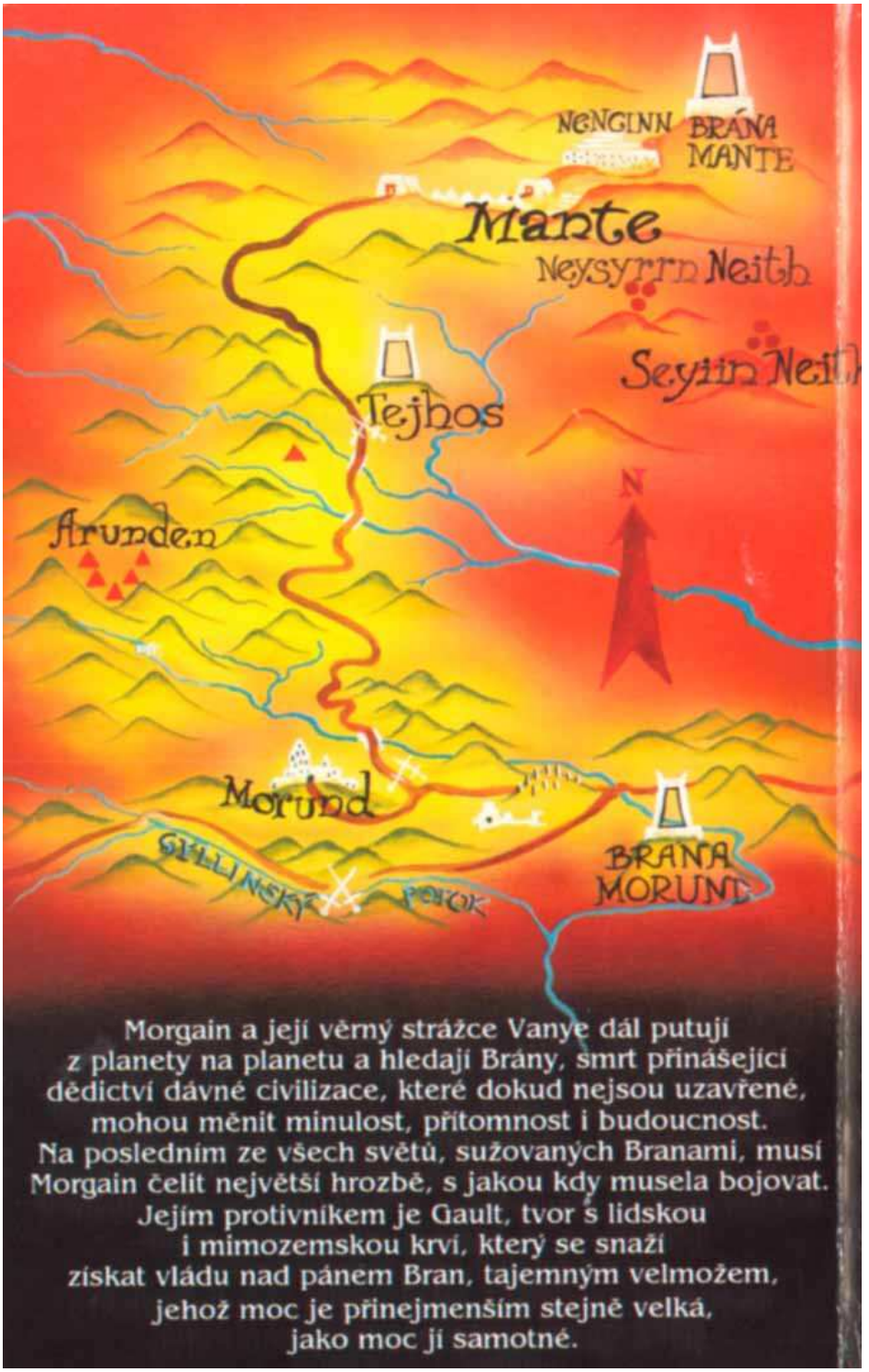
C. J. CHERRYH

BRÁNA VYHNANSTVÍ

Amos

Morgain a její věrný strážce Vanye dál putují
z planety na planetu a hledají Brány, smrt přinášející
dědictví dávné civilizace, které dokud nejsou uzavřené,
mohou měnit minulost, přítomnost i budoucnost.
Na posledním ze všech světů, sužovaných Branami, musí
Morgain čelit největší hrozbě, s jakou kdy musela bojovat.
Jejím protivníkem je Gault, tvor s lidskou
i mimozemskou krví, který se snaží
získat vládu nad pánem Bran, tajemným velmožem,
jehož moc je přinejmenším stejně velká,
jako moc jí samotné.

Digitalizované 2002 RoboV

RoboVa stránka o knihách http://sweb.cz/robov.knihy/

Mirror tejto stránky http://www.robov.knihy.szm.sk/

Email robov.knihy@seznam.cz

Vydavatelství AMOS, spol. s r.o., pobočka Břeclav, 1995
Přeložil: Oldřich Ševčík, 1994
Ilustrace na obálce: Milan Dubnický, 1994
Mapa: Milan Dubnický, 1994
Obálka: Marta Pavlíková
Zodpovědný redaktor: Jaroslav Plvan
Sazba a grafická úprava: NOVA 17 spol. s r.o.
Tisk a vazba Moravská tiskárna Olomouc, spol. s r. o.

Copyright (c) 1988 by C. J. Cheryh
All rights reserved

Exile's Gate by C. J. Cherryh
Translation (c) Oldřich Ševčík
Cover Illustration (c) Milan Dubnický
Copyright (c) Czech edition AMOS
Všechna práva vyhrazena.

Prolog

Ghál našel první Bránu na mrtvém světě jejich vlastního slunce.

Kdo ji vytvořil nebo co se přihodilo oněm tvůrcům, to se Ghál toho věku nikdy nedověděl. Jejich zájem spočíval v oslňující vyhlídce, kterou jim nabídla, v prostředku k neomezené moci a svobodě, v prostředku ke zmenšení vesmíru a skákání ze světa a z hvězdy na hvězdu - okamžitému cestování - kdysi ghálské lodi křižovaly vesmír v reálném čase, aby přinesly na každé nové stanoviště technologii Bran a založily spojovací článek. Brány byly postaveny na každém ghálském světě, byla to síť okamžité dopravy, dohromady obepínající rozlehlou část ve vesmíru.

To bylo jejich otevření... Pro Brány bylo vůdčí nejen samotné „kam“, ale i „kdy“, vpřed i nazpět ve směru světů a sluncí.

Ghál získal moc přesahující jejich nejdivočejší představy; byli osvobozeni od času. Oseli světy sklizněmi ze vzdálených výsep Branami překlenutého vesmíru - zvířaty a rostlinami, dokonce Ghálu podobnými druhy. Stvořili krásu a vrtošivost a učinili v čase skok vpřed, aby viděli vzkvétání civilizací, které plánovali - zatímco jejich podstata žila skutečná léta a zemřely v normálním věku, odděleny od svobody Bran.

Reálný čas se stal pro Ghál příliš zdlouhavým. Všední přítomnost, tak světská a obyčejná, předpokládala podobu omezení, které žádný Ghál nemusel snášet: budoucnost slibovala nekonečný únik. Ještě tehdy jeden Ghál uskutečnil onu cestu vpřed, odkud nemohlo být návratu. Bylo to příliš nebezpečné, příliš plné hrůzných možností zpřístupnit zpětný chod času. Bylo smrtelným rizikem měnit to, co bylo. Jen budoucnost byla přístupná; a Ghál šel.

Někteří šli dále, než sahala jistota, pronásledujíce naději na Brány, které mohly nebo nemusely existovat tam, kde bylo předpovězeno, že budou postaveny. Mnozí ztratili svoji odvahu úplně a přestali věřit v další budoucnost, přičemž otáleli, dokud je nepřemohla hrůza, v přítomnosti naplněné žijícími předky ve větších a větších množstvích. Skutečnost se začala čeřit nestálými možnostmi.

Snad některá zoufalá duše uprchlá do zpětného času, když hledala počátky nebo ztracený život nebo paměť; nebo snad nakonec příliš narostla samotná váha navýšeného času a energií. Bylo - mohlo být a Bylo byly popleteny. Ghál se pomátl, již nikdy nevnímaje pravdivé věci, pamatuje si to, co nikdy nebylo pravdivé ve světech, jež nyní existovaly.

Čas uvolněně uháněl kolem nich - od vlnek k ohromnému víru - a přepjatá struktura prostoru a času byla zničena, zmítána křečí, zborcená, rozmetávajíc veškerou jejich skutečnost.

Potom všechny ghálské světy ležely v troskách. V nich zůstaly jen zbytky jejich zašlé slávy - na některých místech kameny podivuhodně odolné vůči času a na jiných náhlé a nepřirozené oběti toho všeho - země, kde se obnovila civilizace, a jiné země, kde všechen život selhal a zůstaly jen trosky.

Samotné Brány, které byly mimo všechen čas a prostor... ty vše zachraňovaly.

Několik Ghálů přežilo a vzpomínalo na minulost, která mohla být pravdivá.

Nakonec přišli lidští tvorové, vydali se zkoumat onu temnou poušť světů, jichž Ghál dosáhl... a objevili Brány.

Lidé tam byli předtím; byli obětmi Ghálu, a proto byli součástí zříceniny; Lidé se podívali do Bran a polekali se toho, co viděli, síly a zpustošení. Stovka vyšla z těchto Bran, jak muži, tak ženy, na misi bez návratu. Pro ně mohlo být jen to, co je vpředu; musejí odtrhnout Brány od vzdálené strany času, jednu a další a další, musejí je ničit, rozplétat smrtelnou síť, kterou Ghál utkal, až po vůbec nejzazší Bránu či konec času.

Oddělovali svět po světu, ale jejich počty se snižovaly a jejich životy se staly neobyčejnými, přesahovaly tisíciletí reálného času. Málo z nich přežilo ve druhé a třetí generaci a někteří z nich se zbláznili.

Potom začali zoufat, jejich úsilí se všem zdálo beznadějné: jedna Brána, opomenutá kdekoli za sítí, by to vše znovu zahájila; jedna Brána, kdykoli nesprávně použitá, by jim mohla přivodit zkázu všeho, co kdy vytvořili, a učinit bezvýznamnými veškeré jejich oběti.

Ve svém strachu vytvořili zbraň, nezničitelnou záchranu u Bran, které ji poháněly: věc pro jejich vlastní ochranu, obsahující všechny

znalosti, které kdy získali o Branách - sílu soudného dne proti oné paradoxní Nejzazší Bráně, přes niž nebyl vůbec žádný průchod - neboli pravdu, horší než všechny zlé sny.

Bylo jich pět, když byla ta strašná Zbraň vyrobena.

Byl jeden, kdo přežil, aby ji nesl.

Kapitola I

Někteří se pokoušejí o ústup; ale další stíny přicházejí, valíce se z husté mlhy, a v divokém zmatku se ozývá zvuk rohů. Ichandren vykřikuje rozkazy, ale není žádné pomoci; nepřítel je příliš početný, a jeho hlas se ztrácí v bitevní vřavě.

V zoufalství znovu shromažďuje zbylé stráže, které ještě mají dost sil, a obrací se a jede zpět tou cestou, kterou přijel, světem stínů a duchů.

Vidina koní, jednoho šedého a tmavého, jednoho hvězdně bílého, obou okovaných pro boj, jednoho tmavého jezdce, jednoho světlého, přes prázdnotu a noc...

*

Za vyvýšeninami se objevují koně a jezdci, jedou podél říčního koryta zahaleného v mlze a nejistotách úsvitu. Zbraně visí nízko u pasu, všechny v jednom hrůzném pohybu při nabíjení. Je to přepad ze zálohy, pod nimi jedou lidé podél ostřicí lemované řeky, Ichandrenovi muži, jejich zbraně leží pod oblouky sedel. Ichandren zděšen vzhlíží k prvnímu slabému pokřiku, dunění, které k nim proniká ranní mlhou, znamená útok do zadních řad, počet bojovníků stále roste. Slíbené příměří je porušeno, údolí se stalo pastí, do které proudí temní jezdci ze severního úbočí.

„Zpět," ječí Ichandren, obraceje svého koně k útěku.

Muži z jejich zadních řad křičí a umírají, probodnuti kopími, a koně bez jezdců se prodírají po rákosem vroubených březích. Mlha je plná stínů, stínů nepřátel, lidských jezdců prchajících ve zmatku, malých tlup bojujících v obklíčení. Dokonce i zvuk je zkreslený, ozvěna se mísí s naléhavými příkazy, výkřiky a řinčením zbraní znějícími od kopců.

Někteří se pokoušejí o ústup; ale další stíny přicházejí, valíce se z husté mlhy, a v divokém zmatku se ozývá zvuk rohů. Ichandren

vykřikuje rozkazy, ale není žádné pomoci, nepřítel je příliš početný, a jeho hlas se ztrácí v bitevní vřavě.

V zoufalství znovu shromažďuje zbylé stráže, které ještě mají dost sil, a obrací se a jede zpět tou cestou, kterou přijel, světem stínů a duchů.

*

... obraz koní, šedáka a bělouše, zvuk kopyt sestupujících pomalu, celou věčnost, existencí odkázaných na onen jednoduchý pohyb...

*

V mlžném planoucím úsvitu padají šípy jako černá plískanice na těla a ocel duní na dřevěných štítech, meče nacházejí trhlinky ve slábnoucí obraně. Úder za úderem dopadá na přepadené. Koně se válí po zemi, svíjejí se a řičí, drtí pod svými kopyty mrtvé i raněné. Muži prchají pěšky, sraženi nájezdem jezdců na divokých koních, řítících se ze všech směrů.

Již není žádná naděje. Ichandren byl přepadem ze zálohy. Lišák byl přelstěn a nepřátelští jezdci krouží a srážejí těch několik, kteří ještě unikají.

Ale většina se znovu shromažďuje kolem Ichandrena, jak se koně štvou a muži padají.

Déšť šípů ustal. Na konci boje jsou to meče, bitva bez koní, muži na vlastních nohou, nepřítel proti nepříteli - Ichandrenovi muži proti těm, kteří své duše zaprodali Morundu.

„Brone!“ křičí Chei ep Kantory, když vidí svého bratra padat, místo v obranném kruhu je najednou prázdné a do mezery se ženou chocholy morundských přileb.

V zoufalém hloučku kolem Ichandrena se snaží získat oněch několik stop, aby mohl zemřít při obraně svého bratra - pro něj už je to jen otázka místa... Váha přesily prohýbá jejich chabou obranu a prolamuje ochranný kruh ze štítů.

Za Cheiem se ozývá dusot. Otočí se a zvedne svůj meč, ale jsou to dva z Ichandrenových mužů, v helmách a maskovaní, kdo s hlomozem přicházejí přes potok jemu vstříc, rozprašujíce jemnou sprškou křišťálově čisté vody v prvním nástupu slunečního svitu.

*

... třetí majestátný krok, šedý kůň a bělouš, vznešeně pomalí, neúprosní jako sám osud...

*

Vznešený průvod dosahuje místa, kde se zabíjelo, místa popravy. Šli daleko, tito poslední, kdo přežili Gyllinský potok. Ichandren mezi nimi není. Lišákova hlava spočívá na kopí vně Brány Morundu, výraz tváře je podivuhodně klidný po tom mnohém, co Ichandren vytrpěl; a nyní si vrány budou žádat oči, stejně jako si vrány a luňáci žádají tak mnoho a mnoho jiného.

Vzlétají v hejnech, na tomto konci všech cest, černé zrůdy proti bledému, mdlému slunci, tupý pleskot vyplašených křídel, který připomíná dupot kopyt na písku.

Ale ten den je dokonán, Ichandren je mrtev, jeho muži jej viděli zemřít a viděli věci mu učiněné, jejichž zásluhou byla pro něj smrt vykoupením.

Nyní jsou na řadě oni. Potom, co vyrušil ptáky usazené na poli, kráčí jeden samotářský havran po silnici jeho noblese vyhovující, důležitý to pán...

„Stát," zvolal pán Gault, Gault ep Mesyrun; ale toto není ten Gault, kterého znal Ichandren, bratr ve zbrani, na něhož se kdysi spoléhal. Toto je jiný tvor, ten, který nyní vládne hradu Morund. Ghál mu slouží, ačkoli jeho vlasy jsou lidsky tmavé a jeho tělo těžké a nijak pozoruhodného vzrůstu; lidé, kterým velí, se ho velice bojí. Takovým člověkem se stal. A Gault přivedl vězně sem, na toto místo, kde se shromažďují vrány, kde lesy rostou divné a pokřivené. *On má proč toto místo znát*. Na jednom místě nedaleko odtud rostou vskutku divné lesy: žádné zvíře se tam neodváží a žádný pták nepřeletí nad vrcholky vysokých stromů. Z toho místa vládne Gault jihu.

Ale k tomu, aby se zbavili svých nepřátel, jim stačí dojít jen sem, na samé hranice práva a rozumu. Koně se plaší a frkají před zápachem mršiny. Bílé úlomky kostí, roztroušené zvířaty, jsou poházené v prachu cesty po úpatí holého kopce - a na tom kopci proti nebi stojí kůly a dřevěné konstrukce, některé prázdné, jiné nesoucí zbytky masa a kostí.

Rány a kletby provázejí potácející se vězně na cestě k jejich osudu, rány krutější než ostatní, kterými trpěli na tomto pochodu. Dokonce i stráže se toho místa bojí a přejí si, aby už byly pryč. Vězňové jdou; většinu cesty lezou na onen kopec s něčím neznámým v duši, ať už je to odvaha, nebo jen bázeň před smrtí nebo pohled do černoty jednoho lesklého, korálku podobného havraního oka, zvedajícího se od načaté mršiny - muž překonává strach, trhá provaz a snaží se o útěk. Po chvíli ho koně dohoní, dva jezdci ho seberou a s pokřikem vlečou k vrcholu kopce. Jiní jezdci, lidé s holemi a kopími, rozsévají rány po zajatcích, kteří se bouří, a ženou muže ke kůlům.

„Neopustím vás v nouzi," ujišťuje je posměšnou řečí pán Gault, který jede na svém grošovaném koni k vrcholu, a pod kopyty jeho koně praskají kosti. „Nechávám vám potraviny. A hojnost vody. Mohu udělat více?"

Chei ep Kantory je jedním, kdo ho slyší, ale nejasně, jako hlas mezi jinými hlasy. Popravčí na něj položili ruce, jako vzali Eranela, ep Cnaryho, Desynda a rusovlasého Falwyna, Ichandrenova nejmladšího bratrance. Chei klade odpor, jako už s ním byly potíže na pochodu; avšak opakované rány holí jej srážejí k zemi, nakonec bez zápasu, omráčený, jen čeká na to, co nepřítel udělá. Zápach mršin je všude, jeho tápající ruka cítí křehké střepy kostí ponořené v jemném prachu, na němž leží, obloha je bílá, hořící oheň na ni vrhá stíny ďáblů, kteří jej drží, tlačí na jeho tělo, šlapou na kotník obutý v jezdeckou holínku a svírají to, co neodpočívá, když ho nechávají jít.

Nějaký muž nadává. Chei poznává Desyndův hlas, vzdálený a přidušený. Následuje Gaultův smích. A poněvadž se do něho vrátil dech a stíny odešly, převalí se na ruce a ustupuje před kostmi, zkoušeje sílu řetězu. Nakonec, protože je přece jen pevný, tak, že se mu zařezává do masa, a jezdci by měli mít na mysli nějakou ochranu, choulí se ke kůlu, k němuž je připoután.

U každého kůlu je postaven měch s vodou a jídlo. A pán Gault jim přeje všechno dobré, dříve než se svými sluhy odjede. Každý z odsouzených je zabezpečen stejně, za kotník přivázán k odděleným, vlivům počasí vystaveným sloupům; a při natažení každého řetězu je muž v dosahu muže vedle sebe. Ruce jim nesvázali a mají svá brnění, ale to je pouze proto, aby se prodloužilo jejich utrpení.

Večer přicházejí vlci, jeden, dva, tři... Ke kořisti, kterou se naučili očekávat, když jsou v okolí jezdci. Není spěchu. Jsou plemenem

bastardů a je v nich mnoho psího. Je to v jejich očích, způsobu, jakým se plíží vpřed, jako když lovečtí psi hledají u ohniště nějaký pamlsek, s určitou dávkou vychytralosti a bravury, které by nemělo žádné čistokrevné plemeno. Couvají před odštěpky kostí, které po nich muži házou, před hrstmi prachu, které je mají oslepit, plíží se pryč od křiku a hrozeb, ale za dlouhé noci přicházejí blíže a odpočívají s jazyky vyplazenými, jeden z nich se nyní znovu zvedá, aby obešel kůly a vyzkoušel, jak silní jsou ti, co jim jsou nabízeni, zda někdo z nich již zeslábl nebo rezignoval na svůj osud.

Druhým večerem je trpělivost odměněna. A při plném natažení řetězu mohou v noci dosáhnout vlci a přeživší lidé dočasného příměří, zatímco se dál ozývají přišerné zvuky boje, trhaného masa a lámaných kostí.

V dalších nocích budou mít vlci o potravu postaráno.

*

... koně kráčejí do světa, grošovaný sedák a bělouš, v opálovém třpytu, krok za krokem. Jejich kopyta šlapou po tlejícím listí na zalesněném svahu kopce a jejich nohy se napínají, nesou zátěž, jezdce, jsouce pomateni a prokřehlí od ostrých větrů.

Jezdci je nechávají běžet. Nemají ponětí, kde jsou, to, co právě učinili, však neučinili poprvé...

*

Skvrnité slunce přicházelo přes háj stromů pokroucených tvarů, mladých stromků, poničených jako od nějakého neustálého větru - taková místa jako toto viděli dříve a prošli mnoha Branami, než došli k té, která se tyčila na kopci nad nimi, dosud silná, dosud zhoubná a vrhající energii do těžkého vzduchu.

Koně utíkali hrůzou, teď už pomaleji, jak stromy rostly blíže u sebe, a pohybovali se mírnějším poklusem v lese, kde mezi stromy stály kameny zase o polovinu vyšší než jezdec a kůň dohromady. Frkali ze setkání s cizím větrem a pachem tohoto světa, zatímco jezdci jeli mlčky dál.

Po chvíli se zastavili a jezdci jen naslouchali světu, šumění vetru a větví a rozhlédli se kolem sebe na tomto podivně pokrouceném místě.

„Nelíbí se mi to," řekl Vanye a protáhl si záda, jak se vpředu opřel o sedlo.

Koně - grošák a bělouš, hřebec a klisna - na nich jezdci: Morgain v černém a stříbrném, Vanye v šedém a zeleném, její vlasy ghálsky bledé a jeho lidské, světle hnědé pod ocelovou přilbou se špicí, okraj obalený bílým šátkem... Takové bylo jejich vzezření. Byli ztraceni kromě cesty, která je vedla, na kterou spoléhali, že ji znovu najdou: kdykoli Ghálové stavěli, stavěli více méně stejně; a opustit Bránu a její zmatek byla jediná věc, na které záleželo, přes takový záliv jako ten pustý za jejich zády, ta studená noční můra, která ležela mezi nimi a včerejškem; nebesa věděla, jak dalece jsou ztraceni.

Šli obrnění a ozbrojení. Morgain byla paní a Vanye její vazal; ona byla, co byla a on byl člověk; tak se věci mezi nimi měly.

„Ani já se o to nestarám," řekla Morgain a pobídla grošáka, aby nasadil mírné, opatrné tempo.

Nebylo pro ně návratu. Toho, co ani jeden nezmínil. Vanye se krátce podíval zpět, kde tenké, spirálovitě zkroucené stromy zakrývaly celý výhled na velké monstrum, které bylo ghálskou Branou, málo odlišnou od jiných, které viděli, velmi podobná jedné, kterou znal, v zemi jako tato, ale toto nebyla ona země; to poznával velmi dobře, poznával to z řídkých a nemocných listů, vyrůstajících ve svazcích bez života na konci sukovitých větví, osvětlených bezbarvým a (pomyslel si a čas to dokázal) zapadajícím sluncem.

Ačkoli Brána za nimi stála ještě plná síly a rozrušovala vzduch a budila v nich strach, nemohla je přenést zpět a nemohla je přenést tam, kam nyní museli jít, nebo jim sdělit pokyny. Nyní to byl jen svah duny, od stojícího kamene ke stojícímu kameni, v lese nezdravém jako ten stálý pocit ve vzduchu.

Život zde byl těžce vybojován. Co mělo nohy k útěku, uteklo; co zakořenilo, vyrostlo zkroucené a divné, od stromů po mlází, jehož výhonky byly zmučené a povadlé, jehož listy byly plné nádorů a mnohdy vrůstaly jeden do druhého. Koně sklopili uši a čas od času se zachvěli, s největší pravděpodobností s tím stejným pocitem, který ježil jemnou srst na jejich tělech, dával jim slyšet zvuky tam, kde

žádné nebyly a jen pomalu mizel, jak se čím dál větší kus kopce dostával mezi ně a Bránu.

Jeli uprostřed směsi kamenů a stromů nakonec, nakloněným spiknutím stěn z rozbitých skal a zkroucených mladých stromků, z nichž žádný nedosáhl vysokého věku, mnohé z nich už však ležely ztrouchnivělé nebo polámané větry.

Vanye se podíval kolem sebe, jak jeho bílá klisna pod ním tancuje a vzteká se, zatímco kopyta zvučí o zpola pohřbené dláždění v rychlých, nervózních krocích, znějících mimo čas do rytmu kročejí grošovaného šedáka se železnými podkovami. „Toto byl hrad nějakého rodu," zamumlal a úzkostlivě se pokřižoval; přitom zapomněl, jako zapomínal v takových chvílích, že jeho duše je zatracena.

„Skvělého," odpověděla mu Morgain, buď to byla domněnka anebo bezpečná znalost; a Vanye zamžoural a upřeně se zadíval kolem sebe, podruhé, jak se koně pohybují a zřícenina stěn odkryla. „Našli jsme naši cestu."

Kopyta na kameni. Zasypaná dláždění. Vanye si představil Cestu jako věc všech míst, všech Bran, všech nebí: byla jedna Cesta a k Bránám nevyhnutelně vedla.

„Žádné znamení mužů," zamumlal.

„Možná žádní nejsou," odpověděla mu Morgain. „Nebo možná jsou."

Nic nepovažoval za samozřejmé. Upřeně se díval kolem sebe vycvičeným okem válečníka, hledaje poznatelné body, věci, kterými by se mohl řídit, mimo tuto pomíchanou hnědožlutou a bílou skálu. Tyto rovné rozlohy, tato užší místa byla základy domů, řemeslnických dílen, skladišť. Lidé - nespočitatelné množství lidí by slídilo na takovém místě a mistrně ovládalo svoje řemesla; ale kolik půdy musí obdělávat, jak uživit tak velký počet v tak drsné zemi kromě toho, že čerpají proviant z, války a daní? To nepodněcovalo mír.

Pokusil si představit, jak tyto trosky poblíž něho mohly stát, holé základy vyrůstající do podob, které (nemohl si pomoci) velmi silně připomínaly hrad a kasárna v Ra-Moriji, jeho narození ve vzdáleném Andur-Kurši, dvůr dlážděný kočičími hlavami a obvykle s velkou kaluží uprostřed, tam, kam se vylévala špinavá voda z hradní kuchyně. V jeho vidině to byly šedé kočičí hlavy, ne hnědožlutý kámen pod klisninými kopyty - byl to bolestný dotek domova, jakkoliv byl drsný, když tam žil.

Pamatoval si další křižovatky světa a času, kterými prošli, tu noc, kdy pohlédl na oblohu, aby tam spatřil dva měsíce a prazvláštně vychýlená souhvězdí; tu noc, kdy poprvé hleděl na moře s černou vodou mezi utápějícími se kopci; úsvit, který vyvstal a poprvé v životě mu ukázal zemi obehnanou horami, poprvé v životě, obzory, které navždy pokračovaly, a nebe, které ho drtilo svou vahou. Znovu jasně přehlédl zříceninu kolem sebe v její bezútěšnosti; a výkřiky ptáků vrátily pronikavou vzpomínku, předtuchu nebezpečí na moři a znamení šedých racků a hrozbu nepřirozeně velkých měsíců.

Třetí mrknutí - a byl to les a byli to černí havrani, kteří křičeli, a kameny nevyjadřovaly žádnou hrozbu.

Za nimi byl prach, přátelé byli dávno mrtví a všechno, co znali, bylo změněné a nepřivolatelné, přestože bolest rozloučení pro ně byla tak nedávná jako dnešní ráno a ostrá jako nůž. Snažil se být moudrý jako jeho paní a nemyslet na to.

Ale když jeli po úbočí onoho kopce, zřícenina a les jim ukázaly cestu k neúrodným pláním po jejich pravé ruce a západ slunce po jejich levici. Někde pod kopci vyl vlk. Morgain nechala vyklouznout kroužek pásu, na kterém byl zavěšen meč, popustila dračím jílcem opatřenou zbraň, která se pohupovala a třela se o suknici na jejím boku.

Měl jméno, ten meč: *Podvržený*. Jeho vlastní bezejmenná čepel byla z hladké arrhendské oceli. Kromě svého meče měl luk rovněž arrhendské výroby a toulec s dobrými šípy a u svého srdce kámen v malé šedé schránce, jak mu jej daroval velký pán; jak mu paměť stačila, bylo to velmi dávno. Ale světy se vyměnily, mrtví se obrátili v prach, a byli na místě, které vyrobilo tu malou krabičku pro něj dosti nepohodlnou, ne více než onu chorobně poznamenanou čepel, kterou vlastnila jeho paní, na jílci, od něhož si její ruka odpočívala.

Ptáci se zvedli od horizontu, černé skvrny proti zapadajícímu slunci v tu hodinu, kdy se ptáci shluknou do hejna a opustí pole; ale ne ptáci z pole, nic zdravého se neshromažďovalo na kopcích tak neúrodných.

„Smrt," zamumlala Morgain po jeho boku. „Krkavci."

Zavyl vlk a jiný mu odpověděl.

Byli tam zase ve dvojitém světle, se žlutýma očima a mohutnými plecemi, a Chei ep Kantory se dostal na kolena a sesbíral zbraně,

které měl - lidská kost v jedné ruce a kus rezavého řetězu ve druhé; postavil se na nohy a zapřel záda proti tyči, kterou jeho snahy o obrušování řetězem nahlodaly hluboko, ale ne dostatečně. Železo drželo. Potraviny byly pryč, měch na vodu vyždímaný do poslední kapky.

Dnes večer to skončí, pomyslel si, a tak nebude moci pohlédnout do tváře dalšímu dni, nebude tam moci ležet zmučený žízní a horečkou, poslouchající suchý šelest křídel, třepetání a mávání a zápach postupující od mršin, jako slídící zobák by hledal v nějaké skulině, kde zůstalo maso. Dnes večer nebude dost rychlý, čelisti, které poškodily jeho brnění, ty živé, opatrné kroky, které jej obcházely minulou noc, najdou jeho hrdlo a skoncují s ním. Falwyn zahynul, poslední, ale vlastním přičiněním. Smečka zavlekla Falwynovo tělo tak daleko, kam sahal řetěz, a krmila se a svářela a bojovala, zatímco Chei klesal naproti kůlu, který byl opěrným bodem a středem celého jeho bytí. Rozsápali brnění na cáry mezi kostmi; havrani vypomohli za dne, dokud tam nebylo nic kromě kostí a kousků masa, možná příliš malých na to, aby je zasytily.

„Bastardi," posmíval se jim, ale jeho hlas byl krákavý jako ptačí, již nezřetelný. Jeho nohy vystřelovaly bolesti skrze šlachy, zrak se ztrácel a znovu navracel. Nevěděl, proč pokračuje v boji. Avšak nedovolí jim získat jeho život tak snadno, neudělá to, co udělal ep Cnary, když podal svoje potraviny a vodu Falwynovi, aby seděl a čekal na smrt. Ep Cnary ztratil u potoka Gyllin syna. Byl to žal, který ho zabil stejně jako vlci. Chei se zase trápil pro bratra, nebyl však ochoten odejít. Škubal sebou na řetězu hodinu za hodinou svých dnů, odíraje jím kůl; zapřel se proti tomu omezení, aby položil ruce na rezavé články, které vlčí sváry nad Desyndovým tělem postrčily blíže o necelou dlaň: popadl řetěz s nějakým pozůstatkem předcházející oběti, byl nyní jeho obranou a jeho nadějí na svobodu. Nyní kopal do kůlu nohama a jeho ubývající síla se mohla předvést a doufal, že jeho váha může být prospěšná k tomu, aby jej ulomila tam, kde byl částečně nalomen; ale stál pevně jako skála, v níž byl zachycen: byl to vlivu počasí vystavený dub, a ten se nezlomí.

Vlk s černou hřívou se posunul blíže, čelisti dokořán, rozzuřený. Byl to vždy ten vlk s vroubky na uších, který se mu vrhal na bok. Toho viděl již dříve a znal jeho triky. Točil a kýval řetězem a Vroubkované ucho uskočil: potom Černá hříva a Šedý vlk - dal jim jména.

Dobíral si je hlasem, který skřípal jako havraní. „Sem, čubko, zkus to znovu. Zkus blíž...“

Tentokrát přišli ve dvojicích a trojicích. Otočil se zády ke kůlu, pravá noha ho zklamala, byla oteklá díky řetězu až po kotník, věc bez života. Byla tím, co chytil vlk, jenž přiskočil s mrštností hada, a Chei rozhoupal řetěz, bodl ho do hřbetu rozeklanou kostí a cítil, že se zlomila o pánev pod silnou kůží. Čelisti sklaply na jeho brnění na koleně a kotníku, zuby mu zuřivě chňapaly před obličejem a vlk s poštěkáváním ustupoval, protože Chei točil řetězem v tom omezeném prostoru, který měl. Hejno se kolem něho uzavřelo do vrčícího víru, vně kterého bylo plácání křídel, pokřik jezdců; viděl je ve vířivém zmatku, světlé koně, třpyt kovu, světlý prapor hřívy třepotající se ve větru...

...zpět, potom, do té chvíle. Vlci ustoupili, jejich sevření ho opustilo, všichni kromě šedé feny, a mihl se meč, jezdec na bílém koni se nahýbal ze sedla, aby udeřil...

Potom vykřikl, padaje proti sloupu, postaveným tam ghálskými muži. začalo to znovu. Upadl a jezdci, teď už pěšky, vedoucí své koně přes úlomky kostí, přišli, aby jej vzali na mučení. To byla ta nejhorší ukrutnost, že byl ztracen ve snu, v němž konec to vše zase zahájil.

Ten muž ho napadl. Mohl to dobře udělat, ačkoli v něm zůstalo málo síly. „Dej pozor!“ křičela Morgain, když se řetěz točil, ale Vanye trhl hlavou, chránil se před bodnutím do kolena a svou vahou a rychlým pohybem odzbrojil muže s neupravenými vlasy, jenž řetěz třímal. Tím boj neskončil, ale toho muže přece měl, pevně jej držel pažemi za ramena a srazil ho k zemi.

„Buď klidný,“ řekl v jeho vlastním jazyce, neboť ten muž byl člověk. „Buď klidný. Nejsme tví nepřátelé.“

To na něj nezapůsobilo. „Nejsme zde, abychom ti ublížili,“ řekla Morgain ghálským jazykem. A lidským: „Ještě ho drž.“

Vanye uviděl, co zamýšlí, a posunul se dále od kůlu, přičemž s sebou vlekl bojujícího muže a táhl za sebou řetěz, kterým byl muž přivázán ke kůlu, když tu Morgain vzala tu malou černou zbraň a spálila jej. Pach taveného kovu stoupal vzhůru. Jeden článek zčervenal a pod nárazem se zkřivil a muž se svíjel a bojoval proti Vanyovu sevření, ale ten uvolnil ruku a položil si ji na tvář, ukrývaje ji před

tím, co zubožený zajatec asi nechtěl vidět, železo jiskřilo, prskalo a rozpadalo se.

„Tam, člověče, tam. Jsi od toho osvobozen."

„Svaž ho," řekla Morgain: byla tvrdší a praktičtější než oni oba.

„Musím," řekl Vanye a zlehka poklepal na mužovu tvář a vyměnil si s ním pohled, jeden letmý pohled do modrých a zoufalých očí, které snad shledaly pro sebe nějakou naději, předtím, než ho uchopil oběma pažemi, srazil ho tváří dolů a seděl na něm, dokud neuvolnil jeden uvolněný řemen ze svého pásu a svázal mu jím ruce za zády.

Poté muž vypadal jako mrtvý, neboť zanechal boje a ležel nehybně, jen obrátil svou tvář mimo nezdravou špínu, obličejem k zemi, jeho oči byly otevřené a upřené někam jinam, jako kdyby ho nic, co se odehrávalo, nemohlo dále zajímat.

Pod brněním byl hubený. Všude kolem byla špína, zápach smrti a lidského zmaru a vlčiny. Vanye vstal, oprášil se a naklonil se k němu, aby mu pomohl na nohy.

Muž kopal, zbytečná snaha, snadno zvládnutelná. Vanye nad tím pokrčil rameny a vlekl ho opatrně po zemi, objal ho pažemi, postavil nohama na zem a pevně ho držel. „Dost," řekl, a když ho dostatečně uklidnil, zavolal: „*Liyo*, doušek vody by mohl vylepšit jeho mínění o nás."

Morgain přinesla láhev vody ze svého sedla, odzátkovala ji, naplnila pohárek, jenž byl jejím uzávěrem. „Opatrně," řekl Vanye úzkostlivě - ale byla opatrná, stojící stranou, chvíli jej nabízející, dokud muž neotočil hlavu a nesvěřil se do jejich dobrodiní.

Potom rychlé srky, chvění mužova těla poté, co Morgain odsunula pohárek pryč. „My ti neublížíme," řekla. „Rozumíš?"

Muž potom přikývl jednoduchým pohybem hlavy. A třásl se ve Vanyeho stisku - mladý muž, jeho vousy a vlasy blond, slunečně vybělené, a prostoupené každým druhem špíny. Páchl, stejně jako všechen vzduch kolem toho kopce; kolem jeho krku byla nečistota a odřeniny, hrana brnění mu vydřela živou ránu a ořetězený kotník neunesl jeho plnou váhu.

„Kdo tě sem položil?" zeptal se ho Vanye ghálským jazykem, jak mluvila Morgain.

„Pán Gault," myslel, že byla odpověď. Nebo nějaké podobné jméno, které mu nic neříkalo.

„Položíme tě na mého koně," řekl Vanye. „Vezmeme tě někam do bezpečí. Neublížíme ti. Rozumíš mi?"

Znovu kývnutí. Chvění nepřestávalo.

„Jen klid," řekl Vanye a mírně ho podepřel, stisk se stal objetím jeho levé ruky. Pomalu ho vedl do svahu, kde stáli jejich koně - dobře vytrénovaní a čekající, avšak hraví poblíž tolika vlčího pachu a hniloby. Pátral po Arrhaniných otěžích, ale Morgain je uchopila a podržela mu jeho klisnu. Nenabídl muži třmen, uvědomiv si, že jeho ruce byly spoutány. Jen vězně pevně usadil na Arrhanin bok a poručil mu, aby si vyskočil na koně.

Muž učinil, jak mu bylo řečeno. Vanye ho zvedl nahoru a přitom ho držel, aby nespadl, zatímco Arrhan přešlapovala a frkala, a muž dolehl na sedlo břichem a potom se snažil napřímit. Vanye si stoupl do třmene, vyšvihl se nahoru a položil nohu přes sedlo a roli přikrývky, pohodlně se posadil a zachytil muže sedícího za ním v pravou chvíli, jinak by byl spadl. Potom sklouzl za něho, okupuje většinu sedla, to vše, zatímco Morgain držela Arrhan v poklidu; a vězeň se opřel proti němu, jeho noha se zahákla za sedlo, neboť neměl dost síly na to, aby se zvedl.

„Mám ho," řekl Vanye a uchopil otěže. Morgain k němu vztáhla ruce.

Měla ustaraný pohled. Tak, odhadoval, jako asi i on sám; a chtěl si toto místo ujasnit, chtěl, aby se zápach smrti dostal z jeho chřípí, ale udržel ho proti sobě v lidském tvaru, nadechoval jej ústy, jak jen mohl, a pomyslel si, že i jeho brnění a postroj udrží pach po celé dny.

Muž napůl sedící, napůl ležící, mučivě zakašlal. Cholera a mor, pomyslel si Vanye. K takovým místům se to hodilo. Opatrně držel uzdu, následuje Morgain, když se vyšvihla na šedáka. Hřebec byl také unavený, ale přesto nepokojně frkal a trhal uzdou, ale ona mu nedovolila stavět si hlavu. Jeli opatrně přes kostmi pokrytou zem.

„Jsou blízko," zeptal se Vanye vězně, „ti muži, kteří ti to udělali?"

Ten muž možná rozuměl. Možná nerozuměl. Neodpověděl. Střídavě podstupoval záchvaty kašle, mučivého a hrubého, potom vyčerpán klesl naproti němu, jeho tělo se klátilo více a více podle pohybu koně.

„Omdlévá," řekl Vanye Morgain. „Myslím, že mu docházejí síly."

Za další krátký čas mužova hlava poklesla a bezvládně se o něj opírala. Ale když Vanye přitiskl ruku na jeho hruď, ucítil srdce pravidelně bít. Je to silné srdce, pomyslel si, muže neústupného mimo lidské chápání; a takový muž mohl vzbudit jeho sympatie - mohl, kromě toho, že takový muž mohl být čestný i nepoctivý, a věděl více než jeden nepřítel a více než jeden blázen na této cestě.

Morgain je vedla znovu zpět na cestu a přes ni, na místo, kde na okraji lesa ubíhala malá řeka. V posledním denním světle jeli po téměř nerozeznatelné stezce mezi stromy v zemi, o které věděli, že jsou tam vlci a lidé, kteří provedli věc podobnou této. To stačilo...

Dali mu napít, přenesli ho dlouhou oslňující cestou hluboko do pokrouceného lesa, položili ho na břeh říčky a tam osvobodili jeho ruce a Vanye mu podal malý kus chleba smočený v posilujícím léku, který tolik pálil v Cheiově hrdle.

Poté, co ho nechali ležet, zaměstnáni budováním tábora, je Chei bolavýma očima viděl pohybovat se sem a tam ve světle malinkého ohně, klamavého a zlověstného. Cheiovo srdce bilo v panice, kdy přijdou blíž; uklidnilo se, kdykoli se zdálo, že jsou zaměstnáni svou prací. Potom věděl, že je na chvíli bezpečný; jako tehdy věděl, že je v bezpečí, když se vlci krmí: a v takových chvílích jako nyní upadal do lehkého, posilujícího spánku.

Stín padl mezi něho a oheň. Probudil se, uviděl dosah k sobě a předstíral bezvědomí, když ruka spočinula na jeho čele. „Tady je čaj," řekl mužův hlas v ghálském jazyce. „Pij."

Neměl v úmyslu ukončit svoje předstírání. Byl nehybný, i když ruka sklouzla pod jeho krk, ačkoli jeho srdce bušilo ve zděšení; zůstal zcela bezvládný, když muž zvedl jeho hlavu a podepřel mu ramena.

Avšak pohárek, který se dotkl jeho rtů, voněl po bylinkách a medu. Troška skanula mezi pootevřené rty, teplá a hojivá, a polkl riskuje tím otrávení; usrknutí, které uvolnilo lavinu kašle a zhatilo předstírání bezvědomí. Pohárek se vzdálil a vrátil se zase k jeho rtům. Znovu se napil, oči zavřené, slzy mu z nich tekly, jak bojoval s vyprahlostí ve svém hrdle; a vypil třetí doušek, po kterém mu hlava klesla na mužovo koleno a jemná ruka konejšila rozpálené čelo.

Troufl si otevřít oči a setkal se s tváří lidskou jako jeho vlastní - ale naučil se nedůvěřovat vzhledu.

Všude kolem něho byly pokroucené stromy, noc, oheň. Věděl, že přišel do Pekla, a že tato ghálská žena zpoza Brány vznesla požadavek na to, k čemu spěchal ghálský pán této strany Brány. Tito cizinci neměli důvod k pomstě: nebylo nic, co by jim osobně provedl kromě toho, že se narodil. Nebylo nic, o čem by věděl, že bude pro ně hodnotné. Nebyla vůbec žádná příčina pro jejich milosrdenství k němu, ledaže ho potřebovali, a jaké upotřebení má vysoký, panský Ghál pro mladého a plavovlasého lidského muže, věděl až příliš dobře.

Vezmou ho s sebou přes Bránu. Znovu se vrátí, ale s takovým hostem v sobě, jako měl Gault, stará věc, živoucí peklo, které mluvilo Gaultovými ústy a hledělo skrze Gaultovy oči, a které se tam zdržovalo. Ghál nepoužil Ghála tímto způsobem, anebo to bylo vzácné. Zdravé lidské tělo poslouží, když Ghál už dožil s tím, s nímž se narodil.

Tak se ho dotýkali jemně, tato ghálská žena a ten možnághál, který plnil její rozkazy. Tak mu dali nápoj, lahodný nápoj, protože snad velcí ghálští páni mu dali to, co sami pijí, protože se jim nestalo, aby byl příliš drahocenný, než aby plýtvali. Vanye mu jemně položil hlavu do měkké trávy a promluvil na něj chlácholivě, dívaje se na řetěz, který byl zavěšen na jeho oteklém kotníku: „Toto je jednoduchý zámek; mohu jej odstranit. Neměj ze mne strach, budu dávat pozor.“ A přinesl sekyru a jeden plochý kámen a pak ještě jeden; k Cheiově obavě; ostří sekyry však mělo sloužit jako klín, jeden kámen jako podložka, ten druhý na tlučení; a žena přišla a svýma vlastníma rukama mu dala více posilujícího léku proti zimnici, kterou jeho zmučené nervy jen slabě cítily, dala mu dost, aby se jeho vyprahlé hrdlo upokojilo; z toho množství se mu zatočila hlava. Přesto byl schopen se nadzvednout, a bázlivě sledoval pravidelné údery sekery dopadající těsně vedle jeho poraněného kotníku.

Jistě se dobře starali o tělo, jež si nárokovali. Bylo něco strašného v bezstarostném používání jejich bohatých věcí, v jemném dotyku ženiny ruky, jak spočinula na jeho rameni, a v jejích jemných ujišťováních: „On ti neublíží.“ Bylo to jedno s druhým šílenství a Cheiovy smysly se točily, takže si nebyl jistý, zdali je zem rovná, nebo ne. Měkké zvonění kovu znělo v jeho lebce, bolest stoupala z kostí jeho nohy do boku, dokud železo neodpadlo, a muž velmi citlivě svým nožem rozřízl šev jeho boty a něco řekl ghálské ženě slovy, jež nedá-

vala žádný smysl - ale Chei byl hluboce zabraný do bolesti, která začala kolem jeho kotníku od okamžiku, kdy byl uvolněn ze svého uvěznění, bolest, která ho přiměla k tomu, aby si přál mít řetěz znovu kolem nohy, botu nedotčenou, cokoli jiného než toto neštěstí, které jej činilo zranitelným. Snažil se to nedat najevo, snažil se nereagovat, když muž jemně prohmatával kloub; ale záda mu ztuhla a nemohl zabránit náhlému záchvěvu strachu, který mu stáhl hrdlo.

Svět byl kalný v době po onom šoku. Vzdálili se od něho. Byl rád, že leží nehybně a nemusí se natahovat pro vodu; tu mu dali, a pomyslel si, že nebude muset, na čas, jestliže vůbec zvedne hlavu. Ale muž přinesl vlhký kus látky, teplý od ohně, a otřel mu jím obličej, krk a ruce. „Chceš víc vody?“ otázal se.

Chtěl. Ale nepožádal. Je to trik, pomyslel si, přimět ho, aby jim věřil, nechtěl s nimi mluvit. Někde v dálce zavyli vlci a on se zachvěl pod chladem vody stékající mu dolů pod límec; to malé škubnutí nemohl potlačit. Jinak nedělal nic, ležel nehybně a co možná nejméně se staral o to, co dělají.

Dokud neucítil mužovy ruce na přezkách svého brnění, jak je rozepínají.

„Ne,“ řekl a ucukl pod tímto dotykem.

„Člověče, neublížím ti. Nech mě, abych tě toho zbavil a smyl špínu - jen tu nejhorší. Potom můžeš spát až do rána.“

„Ne,“ řekl znovu a díval se skrze něj, jako by tam ani nebyl - lidská tvář, mdle osvětlená ohněm. Místo bylo skutečné, jako lesy nahoře, jazyky ohně zářily strašidelnými způsoby. Ustoupil, když se na jeho ramenou dostavil znovu dotyk, a slabě se po něm ohnal jsa z toho zoufalý.

„Člověče-“

„Ne. Nech mne být.“

„Jak si přeješ. Je to tvá volba.“ Další dotyk, tentokrát na jeho zápěstí, z něhož hned svou ruku sundal. „Klid, klid, odpočívej. Kdokoli ti to udělal, není náš přítel. Můžeš spát.“

Ta slova mu nedávala vůbec žádný smysl. Pomyslel na vlky, na ty, které pojmenoval; znal jejich tváře, znal jejich způsoby. Byli strašní, ale on věděl, co udělají, kdy to udělají: poznal svého nepřítele a znal hranice svého neštěstí.

Ghála však neuměl pochopit. Budou střežit jeho spánek, odrážet vlky, činit mu jakékoliv laskavosti je těšící: neudělají žádnou straš-

nou věc, dokud jej nepřinesou k Bráně nebo do jejich země. Potom nebyla žádná hranice, žádné milosrdenství, tak, jako to znali vlci.

„Mohl to být vrah," řekl Vanye u ohně Morgain, sedě na patách způsobem, který pro něho léta mimo přístřešek učinila dostatečně pohodlným. „Ale já také," dodal s pokrčenými rameny. „Ať ho tam položil kdokoli, pánbůh zaplať."

„Uteče," řekla Morgain.

„Ne s tou nohou. Aspoň ne dnes v noci. Bože na nebesích, *liyo*..."

Vanye objal pažemi kolena, ve skrovném teple ohně riskovali nachlazení, zatřásl hlavou a vrhl letmý pohled k temné hroudě, která byla jejich hostem či zajatcem, ležící zrovna z dosahu slabého svitu. Byla to čistá, zelená země, kterou opustili druhou stranou Brány. Jejich přátelé jsou staří a pryč, jeho příbuzný - je prachem, pomyslel si, neboť jednou si myslel, že Brány vedou jen mezi zeměmi; ale nyní věděl, že jejich rozpětí jsou roky a staletí; a věděl, že kdyby se podíval nahoru mimo oheň, uviděl by hvězdy přebohaté na roztodivné tvary, a tuto podívanou nemohl v tomto okamžiku snést. Zdálo se, že se v něm dech vzpříčil.

„Nenecháme ho volného," řekla Morgain tvrdě. Oheň zářil a odrážel se v jejím obličeji, mžikal červeně z očí dračího meče. Neopustil její bok. Neopustí, tuto noc.

„Ne," řekl. „To přece vím."

Cítil chlad a cítil se oloupený a obětí krutého výběru, jenž byl Morgaininým konáním, že od něho vyžadovala všechno, každé držení, každé příbuzenství; nesměl pochybovat o správnosti příkazu, jenž jej přivedl sem, kde muži předhazují jeden druhého vlkům. Měl jsem vše, o čem jsem si myslel, že jsem snil. Všechno bylo v mých rukou - čest, příbuzenství, domov, který byl můj - také. Byl mír...

Morgain by však pokračovala bez něho. A s jejím odchodem by přišla zima. A nikdo by nemohl navrátit léto do jeho duše, muž ani žena, příbuzný ani přítel. Podstatná věc by odešla z jeho života a za tím, za tím...

Přijel do onoho tmavého zálivu Bran - bylo to toto ráno, světlá louka, rozloučení se s jeho bratrancem, posledním kromě Morgain samé, kdo uměl hovořit jazykem jeho domoviny, posledním kromě Morgain, kdo znal jeho obyčeje, znal věci, kterým věřil, znal památ-

ky jeho domova. A bylo již příliš pozdě. Byl jako prach pod sténajícími kopyty koní, které chůze už omrzela.

Zatřásl se, křečovité škubnutí, jako kdyby mu chladný vítr ofoukl záda, sklonil hlavu a poškrabal se na zátylku, který válečníkova stužka činila holým. Čest žádala. Čest, kterou měl zase zpět. Neodstranil však bílou šerpu, která z něj dělala ílina, nárokovaného bojovníka, duší zavázaného lennímu pánovi, jemuž sloužil, a když se sám sebe zeptal, proč tomu tak je, jeho myšlenky se odpoutaly pryč od této otázky, jako se odpoutaly od věcí, které se mu Morgain snažila vysvětlit, jak světy obíhají slunce a co způsobuje změna konstelací jejich tvarů.

Tak přemýšlel, poslouchaje vlky, a myslel na to, že nejsou sami, že tento svět na ně již zapůsobil. Měli ve své péči muže, který na nich závisel životem, a který si podle něčího ocenění zasloužil zemřít tak strašlivým způsobem.

Přál si vědět méně, než věděl, nebo aby byl viděl méně během jejich cestování.

„Nemůžeme ho opustit; nebesa vědí, že nám za chvíli nebude stačit. A nebesa vědí - horečka ho může stihnout poránu."

Morgain se na něho upřeně podívala zadumaným tichem, její oči odrážely zář plamenů. Tak věděl, že se dostal do srdce jejích myšlenek, že se odmítá zabývat jeho starostí o zajatce jako krátkozrakou záležitostí jednoho života. Zvažovala ji oproti jiným věcem.

„Uděláme, co máme," řekla a za tím bylo: Já udělám a ty také, nebo se naše cesty rozejdou.

Vždy měl tu volbu. Věděl, že - snad - ho to přimělo vybrat si tak, že zůstane v zakletí ílin a bude se vyhýbat jiným, hrozivějším volbám. Nemohl přijmout jiný směr v cizí zemi a mimo právo, jež znal. A kde byla čest - když si muž vybral ženu, svou lenní paní, a odmítl ji opustit již z důvodu své cti; nesmí jí zběhnout, jinak neměl vůbec žádnou čest; a že ta žena a ta lenní paní, které jsou jedno a to samé, nikdy nezabočí doleva nebo doprava kvůli sobě, jsouce vázány přísahou pořád strašnější než jeho.

Vůbec si nepřál sloužit, jak sloužil. Když jí sloužil, sloužil oné strašné věci tolik, jak jen muž mohl, a jak jen i mohl nabízet jakoukoli známku naděje pro svoji duši. Když byl Kuršan a Nhi a ctihodný, hledal útočiště v právu; a ta její pravda, která zahubila nevinné a roztříštěné právo, svítila za všemi jeho obzory, tak jasně, jako meč,

který nosila - zde je absolutní pravda, muži, zde je pravda nad pravdy, která činí veškerou spravedlnost neplatnou. Morgain tomu rozuměla. Morgain dělala vše, co udělal, pro onu věc, jíž sloužila, dělala vše, co mohla dělat svalovina a krev, žena nebo muž; a tak málo se starala o sebe, že by nejedla nebo nepila v určitých obdobích, zapomněla by na tyto věci, kdyby tam nebyl, aby jí vložil jídlo do ruky a protestoval, že on, jsa skutečný, přirozený muž, potřebuje odpočinek, i když ona ne. Čas od času ji vytrhl od její činnosti. A tak málo věcí mohl. Dal jí takové pohodlí, jaké mohl, a byli nejen milenci, nebesa věděla a málokdo tušil. Zpočátku sdíleli přikrývku s jejím mečem mezi sebou, později bez toliké opatrnosti, která je měla zastavit; což bylo nesnesitelné a dávalo mu to tím více důvodů, aby si bral na mušku toho nechtěného hosta, a požadavků jeho vlastní tvrdohlavé cti.

„Myslí si," řekl potichu, „že ho Ghál nemá v lásce."

„Je člověk," řekla Morgain s pokrčením ramen. „A my nevíme, kdo ho tam zanechal, aby zemřel."

Nejsem Ghál, na tom byla zvyklá trvat, pokud ji znal, neboť v jeho vlastní ztracené zemi byli Ghálové vyděšení a zatracení; halfling byl Morgaininým nejzazším přístupem k němu; když nakonec od ní získal trochu pravdy, nic tolik neběželo, jako jejich čas.

Nyní nechala důsledky ghálské krve přejít bez odporu. Možná byla zabraná do myšlenek; možná mu konečně věřila natolik, aby se vzdala té lži - to předstírání, které začalo snad v laskavosti na její straně a trvalo při jeho pochybách.

Byla to poslední zkouška, že mám jet touto Branou s tebou? Ale nepochybovala jsi, *liyo*, že dodržím své slovo?

„Jdi, odpočiň si," řekla mu, smetla drobty z jejich večeře do ohně a přisunula se blíže k mihotajícím se plamenům. „Budu chvíli hlídat."

Obrátil zrak na jejich hosta ležícího ve stínu. „Jestliže bude cokoli potřebovat, vzbuďte mne; nechoďte blízko k němu."

„Měl by ses starat o *svou* hlídku, Vanye, ne o *moji*," řekla a spustila pánev do sedlové brašny, ležící kousek od ohně; jako kdyby mohli ráno odjet se svým hostem tak slabým, jak byl. Ale byla to jen opatrnost. Nepřežili tak dlouhou dobu s tím, že by za sebou nechávali své věci, jestliže je překvapil útok. „Jestli bude mít jakoukoli potřebu během *tvé* hlídky," řekla, „probudíš mě, právě to."

„Je to jen jeden muž a já také," řekl Vanye s trochou rozhořčení a ona se na něho zamračila.

„Vzbuď mě," řekla; podle jeho měřítek to bylo zbytečné.

Tak tato země ji také polekala. A stala se nepochopitelnou v drobných věcech.

„Ano, paní," řekl a pokrčil rameny. Byl to dostatečně malý ústupek.

Uvolnil své brnění a zabalil se do pláště, ohrnuje nos nad zápachem, který látka přijala při drobném kontaktu s tím vlčím mužem, a pomyslel si, že ho již nikdy nemusí mít čistý...

... Vanye se probudil a pomyslel si, že muž, kterého zajali, se už snad bude chovat rozumně - nebesa nechť jim pomohou, nemají prostředky, aby se starali o blázna.

Dokud nejsou na cestě, musí se dozvědět, co by mohlo být učiněno k záchraně mužova stavu.

Co se týkalo jeho, byl velmi unavený a kosti ho bolely. Tak se svou lenní paní, pomyslel si; ale ona měla myšlení konat a on neměl žádné; byla to Morgain, kdo zvolil jejich cestu, Morgain, kdo rozhodoval o sporných věcech, byla to Morgain, kdo mu řekl, co má dělat, a proto se o to nestaral, jenom o malé záležitosti - koně, výbavu a jak mají provést to, co jim Morgain uložila udělat. A s tím uspořádáním byl dostatečně spokojen.

Morgain přes něho přehodila svoji přikrývku, jak tam tak ležel, malý zdroj lidského tepla schoulený na zemi, odpočíval, hlavu položenou na Arrhanině sedle. Lehce ho pohladila po kotníku, když se spustila pod přikrývku, něžnou dobrou noc, pohodlí, po němž toužil a na něž pomýšlel když se upřeně díval do tmy. Neboť ona měla způsob jak to pro něho udělat, že snad to její gesto bylo určeno k více účelům než jen k tomuto, jestliže ne k té prokletíhodné záležitosti s jejich nezvaným hostem, jestliže ne k tomuto světu, který jim hrozil a ukládal je ke spánku stále dokola, v brnění, v tom proklatém, důvěrně známém břemenu, o kterém se zdálo, že se usazuje na srdci a duši se všemi předzvěstmi strachu...

Tak blízcí si byli k tomu, aby byli milenci. Tak velmi blízcí.

Znovu zatoužil, ale ne ze stejného důvodu, a pokusil se celou svou myslí směřovat rychle ke spánku s tím dobrým pocitem, jenž si osvojil na této cestě - že nepřerušený spánek je drahocenný jako potrava a voda a velmi často se ho nesnadněji dostává.

Nějaká tvrdá hrouda ho pod brněním zatlačila, tam, kde je srdce. Sáhl po řetízku, na kterém byl ten kámen zavěšen a dodával mu volnost pro jeho pohodlí... v tom případě opatrném, neboť to byla nebezpečná věc v této krajině, nebezpečnější klid tak blízko Brány, kde byli utábořeni. Kámen mu mohl říci cestu k jiné Bráně. Mohl najít jiný kámen svého druhu, který byl dostatečně blízko. To byla síla v něm která skrývala tolik dalšího, nebezpečného.

Byl to dar na rozloučenou od muže, který začal milovat, ten, kterému přál, byl jeho otec. Ale ve službě u Morgain byly jen rozchody - a také úmrtí. Jen ten malý kámen a toho bílého koně, ty vlastnil, vedle své výbavy. Obojí považoval za pošetilost a nebezpečnou marnivost - klisna, a bílá k tomu; a kámen, který jej určoval jako rovného vůči ghálskému pánu - a připomínal mu ho.

Ta země, kterou neodvolatelně vyměnili za tuto, kde Brány samotné vydávají dost energie k tomu, aby znetvořily stromy a učinily veškeré jejich okolí nezdravým.

To byl onen ztracený, překrásný les a jiný, méně zdravý, který jej strašil ve spánku. Zdálo se mu, že ho Morgain opustila a on ji nemohl dohonit.

Zdálo se mu o jízdě, při níž viděl draka zmrzlého ve sněhu, mimo který čas v jeho životě nebylo nic obyčejného. Většinou, pomyslel si, si lidé zvolí, že budou tam, kde se narodili, s důvěrně známými nebezpečími. Může to být hrozné místo nebo dobré, může to být láska nebo nenávist, které k nim přijdou, mohou mít svobodu pouze při odvracení svých tváří od toho, co znají, a při chůzi přímo vpřed - ještě nepůjdou, i když tam, kde jsou, budou zahubeni.

Mohl být takový muž jako tamten. Potuloval se dva roky kolem místa svého vyhnanství, bylo mu osmnáct a byl psancem, a to místo bylo pro něj největším nebezpečím: mimo to na nic nemyslel.

Dokud jej nenašla Morgain.

Ukázala mu věci, které nedávaly žádný smysl ve světě, který znal. A jako ten drak, který zahynul ve sněhu - věděl, že je mimo svoje prokletí od chvíle, kdy ji začal následovat.

Proto snil o nekonečném následování. Proto se probudil s pěstí sevřenou na kameni; a ležel zmatený a rád by byl věděl, kde je, a kde je Morgain; a byl poděšený, dokud ji nenašel, známý stín sedící pod věkovitým a pokrouceným stromem ve větším světle hvězd než na jakémkoli světě, který již viděl.

Opět byl silně ovanut větrem. Koně zůstali klidní. Vítr foukal do plamenů a nebylo zvuku, který by prozrazoval nebezpečí.

Ale - potom krátká temnota; a bouchnutí jako hořící poleno, které ho vytrhlo ze spánku. Sáhl po meči při vědomí toho, že Morgain je po jeho levici a jejich zajatec napravo a na vratkých nohou se potácí pryč mezi stromy ne zrovna malou rychlostí. Oheň hořel v tlejícím listí. To byl výstřel Morgaininy zbraně; znal ji dost dobře, znal ten zvuk, jenž ho probudil. Vydrápal se na nohy zpola zaslepený spánkem, jak byl, a dohonil muže předtím, než se dostal tak daleko, jak byli koně, jichž se snažil dosáhnout, dohonil ho a popadl za ramena. Strhl jej na zem až ke kopytům šedého koně.

Šedák se vztyčil na zadní a Morgainino hvízdnutí přeťalo tmu. „Siptahu!“ křikla, když si Vanye chránil hlavu svými zbraněmi, vězeň se zmítal pod náhodnými údery kopyt, která dopadala tvrdě na zem, vyhazujíce hlínu a listí do jejich tváří a zraňujíce Vanyovo rameno. Hluk kopyt se ozýval všude kolem nich, jak se válečný kůň snažil vyprostit ze změti těl pod sebou a naštěstí jen jednou je udeřil. Vězeň se nehýbal.

„Jsi zraněn?“ ptala se Morgain. „Vanye, jsi zraněn?“

Vanye se postavil, popadal dech z toho šoku, díval se na Morgain, která uchopila Siptaha za uzdu. Sehnul se a děkoval nebesům, že kopyto mu poničilo jen drátěnou košili.

„Mohl mít nůž,“ zuřila Morgain. „Mohl mít jakoukoli zbraň! Člověk nikdy neví!“

Myslel si to stejné, nyní bylo dokonáno; navíc myslel na úder kopytem, který minul jeho hlavu, a podlomila se mu kolena. Velký šedák zmírnil svůj útok a přestože již padal, celý se snažil jej minout; to bylo to, co ho zachránilo.

Vězeň u jeho nohou zasténal a napůl v bezvědomí se pohnul. Vanye ho tvrdě přitlačil k zemi, když se pokusil zvednout meč ležící opodál.

„Není úplně chromý,“ poznamenala Morgain suše poté, co se jí navrátil humor.

„Ne,“ řekl Vanye zadýchaně. Zasloužená výtka jeho milosrdenství jej zabolela více než modřina. „Ani moc vděčný.“

Kapitola 2

Světlo úsvitu na mýtině zesílilo a Vanye strčil do popela jejich ohně kus dřeva, aby ho rozdmýchal, což činil čas od času v dlouhých hodinách své hlídky. Žluté nitky ohně stoupaly a jiskřily na vláknech spodní kůry něčeho velmi podobného vrbě. Přidal pár dalších větviček, potom naskládal větší kusy. Počínal si s rozvahou, i když byl čas volna.

Byla to vzácná chvíle, kdy je nic nehnalo, kdy věděl, že nejedou dál, a vše, na co musel myslet, byl oheň, zázrak, který vždycky připomínal domov, bez ohledu na to, jaká je nad ním obloha, nebo kolik je na ní měsíců. Koně se pásli na mýtině na břehu řeky, kde spleť stromů propouštěla dost světla pro trávu - oba věrní strážní, grošovaný šedý Siptah se vyzná ve válce a v léčkách, Arrhan zná les a je chytrý. Lidskému uchu by mohlo něco uniknout, ale koně by strhli poplach - a dnes ráno bylo, jak se zdálo, všechno v pořádku. Katastrofa se o ně pokoušela v noci - a marně.

Na druhé straně ohně spala Morgain, na jejíž štíhlou ruku a stříbrné vlasy dopadal jas. Tento obrázek v duchu opatroval se stejnou tichostí jako oheň i mdlé vycházející slunce.

„Spěte," zašeptal, když se pohnula. Někdy, v takovýchto vzácných chvílích volna, mu přenechala přikrývky, prohřáté teplem lidského těla, aby se trochu vyspal, než udělá snídani - nebo on je přenechal jí, podle toho, kdo z nich měl do rána hlídku.

Napolo otevřela oči a zvedla hlavu, nos měla nad přikrývkou. „Ty můžeš spát," řekla kuršským jazykem, kterým mluvil i on - ale se starým přízvukem, v době, kdy se Vanye narodil, už dávno zapomenutým. Bylo to jejím zvykem, když s ním mluvila o samotě nebo když byla popletená spánkem.

„Jsem úplně vzhůru," řekl, což byla lež: cítil ty dlouhé hodiny hlídky, pálily ho oči, bolelo ho pohmožděné rameno a přikrývky byly lákavým úkrytem před ranním chladem. Ale kdy mohl, chránil ji před nesnázemi - tak často, že mezi nimi vznikl boj - mračení se a

manévrování, ve kterém každý přál tomu druhému v neustálé rivalitě, která se klonila k tomu nebo k tomu, podle dne a potřeby.

„Spěte," řekl. Morgain klesla zpět a přikryla si hlavu; a on se usmál s jistým zadostiučiněním, když se zavrtal do jezdeckých brašen a vytáhl rendlík na míchání a vaření.

Také zajatec, který ležel natažen na svém plášti, projevil známky života, když se otočil na bok. Vanye tušil, jaká je asi jeho nejnutnější potřeba, a domníval se, že to může chvíli počkat: doprovodit šílence, který má snahu uniknout, do lesa, znamenalo vzbudit Morgain, aby hlídala; nebo nechat vychladnout snídani - do ničeho z toho se mu nechtělo při pomyšlení, že zajatec byl dost zdravý, když běžel včera večer pro koně, a při pomyšlení, že si minule při pokusu o laskavost vysloužil ztuhlou paži.

Morgain se pohnula. Vzduchem se linula vůně placek a slaniny - dost silná na to, aby přivábila hladové na míle daleko, myslel si Vanye - z nichž většina byla zaměřena na lupičství, pokud se mohli řídit tím, co viděli.

Další pohled směrem k zajatci ukázal, jak leží na boku a zírá jejich směrem s takovým utrpením a skleslostí, že Vanye na sobě cítil jeho oči, i když se podíval zpět na snídani.

„Měl bych na něj dohlédnout," zamumlal Vanye neochotně, když se Morgain vrátila od řeky. Nalil čaj do nejmenší misky, omotal ji hadrem, aby zůstala teplá, a položil placku a kousek slaniny na plátno, kterým balil své potřeby na vaření, zatímco Morgain usedala k jídlu. „Vy už jezte," řekl, „nebo to vychladne."

Nevypadalo to, že na něho zírá šílenec, když přicházel k zajatci, ležícímu mezi kořeny stromu. Zdálo se, že je to velmi zoufalý, velmi hladový muž, který doufal, že se mu opravdu nese jídlo. „Uvolním ti ruce," řekl Vanye, přidřepávaje si vedle něho. Opatrně položil jídlo na zetlelé listy lesní půdy. „Ale nohy ne. Zkus se pohnout a seberu ti to, rozumíš? Věřím, že s další potřebou můžeš počkat jako každý civilizovaný člověk," Mluvil ghálským jazykem a ten mu nešel tak snadno na jazyk, jak by měl. Občas si nebyl jistý, zda mu posluchači rozumí. „Souhlasíš? Nebo mám vzít to jídlo zpět?"

„Jídlo," řekl muž mdlým, chraplavým hlasem. „Ano."

„Souhlasíš?"

Přikývnutí.

Obrátil zajatce a jemně mu uvolnil pouta. Muž jen vydal hluboký vzdech a chvíli ležel tiše na tváři s rukama v klidu podél těla jako člověk, který strávil noc s rukama a rameny ztrácejícími cit.

„Je tišší," hlásil pak Morgain svým vlastním jazykem, j když se usadil k snídani vedle ní. Vzal hrnek s čajem a zamyšleně si prohlížel ruce, kterýma se dotýkal toho muže. Byl to dlouho trvající strašný puch: ten muž byl tak odporný; a nemohl jíst, dokud nesešel k řece a neumyl si ruce. Slanina pak byla přepálená; Morgain pro něj udržovala snídani teplou na zbytcích ohně, stejně jako čaj, který už byl hořký. Napil se a protáhl obličej.

„Já jsem měla vstát," řekla Morgain.

„Ne," řekl. „Vy byste neměla. Já se o něj postarám. Vezmu ho k řece, než bude slunce ještě výš, a přísahám Vám, že bude čistší, než s ním budete muset jednat."

„Chci, abys s ním promluvil."

„Já?"

„Ty to zvládneš."

„Určitě, ale -"

„Ne?"

„Udělám to." Zřídkakdy mu teď dávala těžký úkol: a on to vzal, byť to bylo odporné, a byť bylo pravděpodobné, že všechno splete. „Ale..."

„Ale?"

„Může mi lhát. Jak to poznám? Jak mám rozumět všemu, co mi řekne? Nepoznám dobře lež od pravdy."

„Chceš říci, že já ano?"

„Neřekl jsem -"

Usmála se. Zvlnily se jí rty, šedé oči zajiskřily. „Člověk a člověk; Muž a muž. To je skutečnost. Já nejsem ten z nás dvou, komu bude důvěřovat. Ne. Zjisti, co ho sem přivedlo. Slib mu, co uznáš za vhodné slíbit. Jenom -" Vztáhla ruku a položila mu ji na paži. „Nebude volný. To nemůžeme dovolit. Ty víš, co dám - a co ne."

„Já vím," řekl a pomyslel si při tom, že si vybral cestu, která ho přivedla k tomuto úskalí - najednou si uvědomil, jak nejedna země proklela Morgain kri Chya za smrti, které způsobila. On se snažil být ve svém životě čestným mužem a nelhat.

Ale vybral si jít s ní.

Při jeho návratu ho ten muž sledoval mnohem obezřetněji, opřený zády o strom, s očima sledujícíma každý pohyb, který udělal - odporná, zoufalá postava byl jejich host za denního světla, krev mu tekla z nosu po blonďatém kníru a po neudržovaných nepravidelných vousech, vředech plných špíny a sirupech na tváři, a zpod rozcuchaných vlasů na spánku mu vytékal teď už zaschlý pramínek krve - památka na předchozí noc, myslel si Vanye. Ale více než ruce toho muže asi bolelo dnešní ráno.

Ale nedotkl se svých svázaných kotníků. Snědl placku a slaninu z plátna do posledního drobku. A na jeho tváři byl stále výraz, jako by cítil, že, i když se díky jejich dobročinnosti najedl, byla naděje, že může doufat ještě v něco jiného, ale dost o tom pochyboval.

„Povím ti," řekl Vanye a přitom si před něj dřepl a složil ruce na kolena, „jaký jsem. Nejsem zaujatý. Muž ve tmě a s horečkou - může dělat divné věci. Myslím, že tak tomu bylo včera. Na druhé straně, kdyby tě napadla nějaká šílenost, která by ohrozila mou paní, neváhal bych ti přerazit vaz, rozumíš?"

Muž neřekl vůbec nic. Byl vidět jen upřený pohled jeho obezřetných modrých očí pod rozcuchanými vlasy a cítit i ten zničující odporný pach.

„Myslím, že jsi byl válečníkem," řekl Vanye. „A že nechceš být odporný nebo bláznivý. Rád bych tě proto vzal k vodě, dal ti olej a hojivou mast a pomohl ti, abys mé paní ukázal lepší tvář, rozumíš mi vůbec, člověče?"

„Rozumím," řekl pak muž skomírajícím hlasem.

„A tak bys měl vědět," řekl Vanye a sundával mu přitom meč cti z pásku a začal rozvazovat uzly, které poutaly jeho nohy, „má paní je sama vynikající střelec, se zbraněmi, které bys asi nerad viděl - kdyby ses se mnou o něco pokusil." Rozvázal uzel a rozbalil kůži, kterou si pak zastrčil za pásek. „Tady." Dotkl se mužovy obnažené a oteklé pravé nohy. „Ach. To tomu otoku vůbec neprospělo. Můžeš jít? - Máš vůbec jméno, člověče?" ,

„Chei."

„Chei." Vanye vstal, vzal toho muže za paži a vytáhl ho tak, aby váha byla na jeho levé noze, přičemž ho vyrovnával, když zkoušel pravou. „Já jsem Vanye. Nhi Vanye i Chya, ale mimo vězení a sídlo stačí Vanye. Tam. Sejdi k řece. Varuji tě, je studená. Nebýt toho, byl

bych tě sem dotáhl už včera, s tím, jak vypadáš. Pokračuj. Najdu tě dole u vody. Já tě tam najdu - jinak si tě najdu. Slyšíš?“

Myšlenky na útěk proletěly tomu muži hlavou, to bylo jasné z ostražitosti v jeho očích; a pak úplně jiné myšlenky a strach, ten muž očividně nebyl žádný hlupák. Ale Vanye od něj odešel ke své výstroji u ohně.

„Buď na něj opatrný!“ řekla Morgain ostře, když se skláněl blízko ní. Její pohled spočíval na zajatci. Ale on si tím byl jistý, když se otočil zády.

Vanye pokrčil rameny a na chvíli se sehnul, aby se setkal s jejíma očima. „Mám dělat, jak uznám za vhodné, řekla jste.“

„Nedělej velká gesta.“

Dlouze se nadechl. Tak ona ho pustila a pak chtěla přitáhnout oprátku. To nebylo jejím zvykem a tak ho to znepokojilo. Ale zjevně se něčeho obávala. „*Liyo*, nejsem v nebezpečí před mužem chromým na jednu nohu, menším než já a vyhladovělým jak vlk. Za denního světla ne. A věřím, že váš zrak ho stále sleduje-“

„A neznáme tuto zemi,“ zasyčela. „Nevíme, jaké zdroje může mít.“

„Na tom vrcholu kopce mu žádné nepomohly.“

„Necháváš všechno náhodě! Na neznámém místě jsou možnosti, které žádný z nás nemůže předvídat. Nevíme, co je zač.“

Její naléhání ho uvedlo do pochyb. Kousl se do rtu a znovu vstal. Jeho oči nikdy úplně nepřestaly sledovat toho muže, když kráčel z kopce, kromě momentu, kdy se podíval na ni; ale zdálo se mu malicherné proti tomu protestovat, tím spíš, že už se ptala na jeho mínění, a plným právem, včera večer. Kromě toho došlo na názory; a byly chvíle, kdy se s Morgain hádal. Ve chvíli, kdy uvolnili vězně, tomu tak nebylo.

„Ano,“ řekl tiše. „Ale budu ho hlídat. Zůstanu vám na dohled. Pokud uvidíte mě, všechno je v pořádku.

Sebral jednu z přikrývek na usušení i své věci. Sešel z kopce, přičemž na chvíli zastavil, aby pohladil Siptaha, tam, kde se velký šedobílý Arrhan pásl u kůlu na travnatém svahu. Tušil, že Morgain má v ruce tu malou černou zbraň a jedno oko neustále na něm.

Nebylo snad čestné zacházet se skrytými zbraněmi a předstírat velkomyslnost; ale Morgain - řekla to - zbytečně neriskovala. Nebylo ani čestné lákat vystrašeného muže k útěku, aby se odhalily jeho zá-

měry, když přísný dozor by mu zachránil život. A další životy, možná.

Ale muž se neztratil - uposlechl hlasu přírody a dobelhal se dolů na kraj vody, než Vanye sešel se svahu, a vůbec se neodvážil upláchnout z jejich dohledu nebo zabrousit za výběžek kopce. To bylo povzbuzující. Chei se s drobnými a bolestivými pohyby sehnul, aby se, tam na svobodě, napil.

„Umyj se," řekl Vanye a upustil vedle něj na trávu složenou přikrývku. „Budu sedět tady, jak dlouho budeš potřebovat."

Chei neřekl nic. Jen se posadil, sklonil hlavu a začal neohrabaně rozepínat přezky a propracovávat se z kůže a brnění, ztuhlých špínou a nepřízní počasí, a odkládal kus po kuse té podivné výstroje na břeh.

„Pane na nebi," zamumlal pak Vanye, naplněný odporem při tom, co viděl - značně ho upoutala tichost toho muže, sedícího tam na trávě a zjišťujícího, s třesoucíma se rukama, pevně sevřenými čelistmi a jakýmsi zmatkem v očích, jakou daň si vzala ta muka na jeho těle - velké hluboké rány, dlouho zanícené a zažrané hluboko do masa. Tam, kde brnění špatně sedělo, se usadily infekce a jed a následoval rozklad prohlubující rány, které byly brněním znovu rozedřeny. Drobné rány i to, co mohlo bývat píchnutím hmyzu, hnisaly; a když Chei vytáhl zpod brnění vycpávku, byly tam i kousíčky kůže a hnisu.

Nebyl to stav muže, spoutaného den nebo pár dní. Jeho stav prozrazoval něco mnohem strašnějšího, než co se událo, jak vyrozuměl, tam na kopci. A ten muž seděl a třásl se hlubokým šokem, přičemž se lhostejně snažil zabývat tím, u čeho by měl být přítomen spíš kněz.

„Člověče..." řekl Vanye, vstal a přišel k němu. „Já ti pomůžu."

Ale muž odvrátil rameno a tím gestem naznačil, že žádnou pomoc od nepřítele nechce, hádal Vanye - snad ze strachu z hrubosti; snad mu jeho zvyky zakazovaly, aby se ho dotýkal cizinec; Bůh ví. Vanye se spustil na paty, ruce složil na kolena a kousl se do rtu kvůli sebeovládání, zatímco Chei pokračoval, s pohyby starce, ve stahování kožených kalhot, přičemž se občas zastavil a zdál se být přemožen bolestí, jako by nebyl mohl snést tu další. Pak začal znovu.

A nebylo nic, co by člověk mohl udělat, Vanye ho jen pozoroval, ze soucitu sebou cukaje při bolesti - Pane, v Ramorij, kde se narodil, by se gentleman neodvážil něčeho takového - práce chirurga, každý by brblal, zakryl si nos a usnadnil by si to pohárem vína a hla-

sitým hovorem jiných mužů v sále. Nikdy neměl žaludek na rány, které začaly hnisat.

Ale muž se houževnatě, trpělivě propracoval ven, ponořil pravou nohu do vody a pak levou, sjel se břehu a ztratil rovnováhu tak náhle, že Vanye se posunul ke kraji v domnění, že muž spadl do nějaké díry.

Chei se napřímil a drápal se na břeh - držel se nad vodou jen po hruď, když ho Vanye popadl za předloktí, druhou rukou se drže za trávu. Chei plival vodu a lapal po vzduchu, z blonďatých vousů a vlasů mu stékala voda a zuby mu cvakaly spíš šokem než zimou.

„Vytáhnu tě," řekl Vanye.

„Ne," řekl Chei, odvraceje se. „Ne." Znovu uklouzl a dělal všechno proto, aby nešel znovu pod vodu, zápasil opět o rovnováhu a přitom se chvěl a snažil se uvolnit.

Vanye zajatce pustil a nervózně pozoroval, jak úmyslně ponořoval hlavu a drhl zažranou špínu a myl si oddřená ramena, paže i celé tělo.

Vanye zalovil ve své výstroji a našel mýdlo zabalené do hadříku. „Tady," řekl, nabízeje ho přes vodu. „Mýdlo."

Muž udělal pár opatrných kroků zpět, aby si vzal mýdlo a hadřík; ten namočil a drhl se. Linie kolem očí zmizely, smyly se se špínou. Jeho tvář teď byla mladší; opálená tvář, krk a ruce a zbytek těla, kde zřetelně vyčnívala žebra a lopatky, byl bílý.

Drhl se dál a malé bílé řetízky bublin byly hadovitě unášeny rychlým proudem. Bylo nebezpečí, že je dál po proudu někdo spatří. Ale nebezpečí bylo všude - na tomto místě, v celém tomto neznámém světě.

„Pojď," řekl konečně Vanye, když viděl, jak Cheiovy zmodraly rty. „Pojď, člověče - Cheii. Pomůžu ti ven. Pojď už."

Chvilku si myslel, že to muž nezvládne. Chei se pohyboval pozvolna, ruce před sebou a byl tak pomalý, jako by každý pohyb plánoval. Ruka, která uchopila Vanyeho, byla studená jako ruka umrlce. Ta druhá položila opatrně a rozvážně mýdlo a hadřík na trávu.

Vanye ho popotáhl, přičemž mu mokrá kůže klouzala mezi prsty, chytil druhou ruku a vytáhl ho na trávu. Chei byl asi rád, že leží. Ale Vanye ho znovu zvedl a táhl ho klopýtaje až k přikrývce, kde ho spustil na bok a rychle ho zabalil od hlavy až k patě před studeným větrem.

„Tady," řekl Vanye. „Tady - zůstaň zticha." Vyběhl zase nahoru a viděl stát Morgain v polovině svahu u koní: a vzpomněl si na porušený slib. Dostal se jí z dohledu. Byl podruhé zahanben, když kráčel nahoru, aby s ní promluvil.

„Co se děje?" zeptala se zabraňujíc Arrhanovi v hledání pamlsků. Její tvář se mračila, ale ne kvůli koni.

Znovu se otočil zády k věznì. Ale: „Je příliš nemocný na to, aby běžel," řekl Vanye. „Bůh ví-" To nebyla novinka, která ji potěší. „Není schopen jet na koni - Ne, nechoďte tam, na to by měl dohlédnout muž. Ale budu potřebovat tu druhou přikrývku. A moje jezdecké brašny."

Vrhla na něj zoufalý pohled, ale jen se podívala na muže sedícího na břehu, nechala toho a zatla zuby. „Přinesu je do půli cesty dolů," řekla. „Kdy bude moci jet na koni?"

„Za dva dny," řekl snaže se zkrátit odhadovanou dobu; a znovu pomyslel na rány. „Možná."

Morgaininy oči zračily temnou myšlenku - byla to myšlenka, jejíž zevnějšek uměl přečíst a jejíž hloubku nechtěl znát.

„To není jeho odhad," řekl a uvědomil si, že je vězňovým obráncem.

„Ano," řekla Morgain tiše a zlostně. Otočila se a kráčela nahoru pro věci, o které požádal.

Přinesla mu ty věci zpátky dolů. Netvářila se o moc šťastněji. „Uvědom si, že nic nemáme nazbyt."

„Jsme daleko od cesty," řekl Vanye. Byla to jediná omluva pro jejich situaci, na kterou si vzpomněl.

„Ano," řekla znovu. Pořád se zlobila. Ne na něj. Neměla co říci - bylo to jedno z jejích chvilkových mlčení a to ho jednak rozčilovalo a jednak děsilo. To, že byli v nebezpečí, že znal její nálady a její zlost, o nichž doufal, že se jich navždy zbavila. Ale byl by blázen ten, kdo by to od Morgain očekával.

Vzal, co mu dala, šel zpět na břeh a tam se posadil kousek dál od vězně - posadil se a snažil se potlačit své zklamání, které se, Bůh ví, neodvážil nechat být, neodvážil se vyprovokovat ve své paní nějakou zbrklost - nějakou vyloženě odpornou perverzní hloupost, řekl si, které byla schopná. Mračila se. Byla rozzlobená; nedělala nic hloupého a nepotřebovala radu od něho, jenž by měl vědět, že ona zachovává rozvahu opravdu dobře, Bůh je ochraňuj před jejími nála-

dami a nesmyslnými návaly vzteku. Předmět jejího hněvu o tom nevěděl nic - byl uzavřen ve svém vlastním utrpení, třásl se a pokoušel se, mezi silnými návaly chladu a šoku, sušit si vlasy.

„Nech toho," řekl Vanye a snažil se pomoci. Chei nic takového nechtěl, chvěl se a couval před ním.

„Mrzí mě to," zamumlal Vanye. „Kdybych to byl věděl, Pane na nebi, -"

Chei zatřásl hlavou a při křeči sevřel na chvíli čelisti, pak ležel klidně, zamotán do přikrývky.

„Jak dlouho," zeptal se Vanye, „jak dlouho jsi tam byl?"

Cheiův dech zasyčel mezi zuby. Pomalu se chvěl.

„Proč," pokračoval tiše Vanye, „tě tam nechali?"

„Co jsi zač? Odkud? Mante?"

„Nejsem odtud," řekl. Ve chvíli, kdy ustal vítr, hřálo slunce. Opodál přes louku zpíval pták. To znamenalo bezpečí, stejně jako koně pasoucí se ve svahu nad nimi.

„Je to Mante?" dožadoval se Chei odpovědi otáčeje se na záda a s velkým úsilím zvedaje hlavu.

„Ne," řekl Vanye. „Není." A hádal, že Mante je nějaký nepřítel, neboť se zdálo, že se Chei trochu uklidnil, i když jeho čelisti byly stále pevně sevřené. „Ani odnikud, kde zacházejí s lidmi tak jako to udělali s tebou. To ti přísahám."

„Ona-" Muž si znovu lehl a zoufale posunul oči k jejich tábořišti.

„- není tvým nepřítelem," řekl Vanye. „Stejně jako já."

„Jsi Ghál?"

Při té otázce ho zamrazilo. „Ne," řekl Vanye. „To nejsem." V Andur-Kurši byly jeho hnědé vlasy dost světlé na to, aby se bylo možno ptá1 po původu polovičníka. Ale ten, který se ptal, byl úplně blonďatý; a to ho zmátlo. „Vypadám na to?"

„Člověk na to nemusí *vypadat*."

Toho se tedy obával. Zamyslel se, než promluvil. „Viděl jsem už takové. Můj bratranec - byl jedním z nich."

„Jak se mu daří?"

„Je mrtvý," řekl Vanye. „Už dávno." A zamračil se, aby se muž vyvaroval toho tématu. Podíval se za pohybem, který zachytil koutkem oka, a uviděl Morgain, jak opatrně schází z kopce směrem k nim - postava válečníka, černostříbrné brnění, meč houpající se u boku a

v každé ruce hrnek zabalený do hadříku. Snažila se ho nevylít. Chei ho v tom pozorování následoval, zaklonil hlavu a díval se, jak přichází, jak došla k místu, kde seděli, a nabízí šálky, ze kterých se kouří.

„Děkuji," řekl Vanye, když vzal z její ruky svůj hrnek, a vzal i Cheiův.

„Proti prochladnutí," řekla Morgain. Pořád se mračila, ale nedala to znát Cheiovi, který ležel pod přikrývkou. „Potřebuješ něco?" zeptala se, úmyslně s urputnou vlídností. „Horkou vodu?"

„Do žaludku bude dobrá," řekl Vanye. „Na zbytek - slunce je dost teplé, když ustane vítr."

Odešla tedy s uvolněným držením těla vzhůru do kopce, utrhla větvičku a oloupala ji jako nějaká venkovská dívka jdoucí polní cestou, a dračí meč se jí pohupoval u boku.

Domníval se, že je na pokraji zuřivosti.

Dal Cheiovi hrnek a srkal ze svého. Když objevil chuť čaje, pokrčil nosem. „Je v pořádku," řekl, neboť Chei zaváhal, když ucítil jeho vůni. „Čaj a byliny." Znovu ochutnal. „Lék proti horečce. Dala nám oběma totéž, aby sis nemyslel, že je to jed. Trocha likéru na oslazení. Ta bylina je hořká a trpká."

„A navíc ještě," řekl muž, „ghálská čarodějnice."

„Ach ano," řekl Vanye a pohlédl na něj s mírným překvapením, protože takové přesvědčení mohlo pocházet od Andu-Kurše. Uvažoval o té lidské víře připomínající domov téměř s melancholií a divil se, kde ji ztratil. „Říká se to. Ale pro šálek čaje duši neztratíš."

On sám, pomyslel si, když to řekl, ztratil duši z podobného důvodu, kvůli kousku zvěřiny. Ale to už bylo dávno a on byl proklet hlavně kvůli dohodě, ne za to, jaké jídlo si vzal od cizince v zimní bouři.

Cheiovi se podařilo mezi kašláním se opřít o loket a pít. Hodně čaje rozlil, protože se mu třepaly ruce. Ale pil lok po loku a Vanye vypil svůj čaj, aby dokázal, že je neškodný.

Zatímco uvažoval o dobročinnosti a její ceně na obou stranách, zalovil také jednou rukou v sedlové brašně a vytáhl nádobu z rohu, složitě vyřezávanou.

A pomyslel si, že úzkostlivý kuršský muž bude považovat obsah té malé nádoby také za kouzlo.

„Co to je?" zeptal se Chei opatrně, když dopil čaj.

„Na rány. To je to nejlepší, co mám. Nenechá to rány zaschnout a odstraní to zánět.“

Chei vzal krabičku a otevřel ji, nabral trochu na prsty a čichl k tomu. Zkusil si to dát na ránu na vnitřní straně kolena. Kousl se do rtu, aby vydržel bolest; ale brzy se i několikrát zhluboka nadechl a jeho tvář se uvolnila.

„Nebolí to,“ řekl Vanye.

Chei si začal natírat jednu ránu po druhé, přikrývka téměř spadla vedle něj a z konců jeho usychajících neučesaných vlasů mu stékala voda. Vanye nabral trochu svými prsty a pokryl místa, kam Chei nemohl dosáhnout, na jeho ramenou, a pak nechal Cheie udělat zbytek.

„Proč?“ zeptal se Chei nakonec, hlenovitým hlasem, když zakašlal. „Proč jsi mně zachránil?“

„Láska k bližnímu,“ řekl Vanye zarputile.

„Jsem volný? Nezdá se, že bych byl.“

Vanye pozvedl rameno. „Ne. Ale to, co máme, si rozdělíme s tebou. Jsme v pozici -“ Nadechl se a přemýšlel, co by měl říct, jakých projevů věrnosti by se mohl dotknout, jakou léčku by mohl najít, to vše na pár slovech. „-nechceme tady způsobit žádný rozruch. Ale, snad si nepřeješ být tady nalezen -“

Muž chvíli neříkal nic. Pak sáhl pod přikrývku, aby si nanesl další mast. „Ne.“

„Máme si tedy co říci, ne?“

Vyšlehl k němu užaslý bleděmodrý pohled, divoký jako oko jestřába. „Máš nějaký spor s Gaultem?“

„Kdo je Gault?“

To byl snad správný směr, kterým se ubírat. Snad ten muž naopak považoval za blázna - nebo lháře jeho. Chei opatrně nabral na prsty novou vrstvu masti a nanesl ji, škubaje sebou a opatrně ucukávaje, na předčasné vrásky kolem očí způsobené sluncem a bolestí. „Kdo je Gault?“ zopakoval nevýrazně. „Kdo je Gault. Zeptej se, co je Gault? - Jak to, že to nevíte?“

Vanye znovu pokrčil rameny. „Jak bychom měli? Znám spoustu velkých pánů. Ale toho ne.“

„Toto je jeho země.“

„Opravdu? A ty jsi jeho muž?“

„Ne," řekl Chei krátce. „Ani bych nechtěl." Snížil hlas a mluvil se zrychleným dechem. „Ani bych, na rozdíl od tebe, nesloužil Ghálovi."

Byla to výzva, i když utlumená a nezřetelná. Vanye ji nechal být, když byla tak daleko od cíle. „Ona je má paní," řekl co nejmírněji, „a není čistá Ghálka, podle svých vlastních slov. V mé zemi ji lidé nazvali čarodějnicí, a ona není. Měl bych se urazit, ale já jsem řekl kdysi totéž."

Chei se zabýval svými zraněními.

„Byl to tenhle Gault, který tě nechal zemřít," řekl Vanye. „Ty jsi to řekl. Proč? Co jsi mu udělal?"

Na chvíli jestřábí pohled. Byla v něm zuřivost. „Gaultovi ep Mesyrun? Žije si velmi dobře v Morundu. Vysává tuto zemi. Nerespektuje ani Boha ani ďábla a drží si velkou gardu takových jako jsi ty i Ghálů."

„Řekni mi. Myslíš, že by nám poděkoval za tvé osvobození?"

Bylo to řečeno. Následovalo dlouhé ticho a pomalé a zjevné zvažování té myšlenky.

„Tak si můžeš vydedukovat, že nejsme jeho přátelé," řekl Vanye, „a má paní ti prokázala laskavost, která nás dosud nestála nic jiného, než noční poplach a mně pár odřenin. Bylo by ti milejší s námi bojovat, takže bychom nezískali nic? Nebo s námi pojedeš kus cesty - dokud nebudeme pryč ze země pana Gaulta?"

Chei si opřel hlavu o ruce a zůstal tak. Ještě víc klesl s loktem na kolena.

„Nebo se ti ta myšlenka nelíbí?" zeptal se ho Vanye.

„Zabije nás," řekl Chei, pozvedl tvář a nedůvěřivě se na něj podíval, hlavu měl pořád opřenou o ruku. „Jak jste mě našli?"

„Náhodou. Slyšeli jsme vlky. Viděli jsme ptáky."

„A náhodou," řekl Chei drsně, „jste projížděli Gaultovou zemí."

Muž chtěl vědět pravdu - nejlepší bude, zdálo se, říci mu jí jen trochu. „Ne náhodou," řekl Vanye. „Cestou. A jestliže naše cesta vede jeho zemí, ať vede."

Žádná odpověď.

„Čeho ses dopustil," zeptal se Vanye znovu, „že sis vysloužil to, co ti ten Gault udělal? Byla to vražda?"

„Vraždění bylo na jejich straně. Oni vraždili-"

„Opravdu?" zeptal se Vanye, když muž náhle zmlkl.

Chei zatřásl rozzlobeně hlavou. Pak se jeho pohled stal naléhavě prosebným, čelo se zbrázdilo pod schnoucími spletenými vlasy, když vzhlédl. „Přišli jste sem od Brány," řekl Chei, „pokud je to cesta, kterou jste se sem dostali. Nejsem blázen. Neříkej mi, že tvá paní nedbá na to, jaká je to země."

„Za Branou-" Vanye znovu zauvažoval. Byl to lidský život, který visí na vlásku. A bylo příliš snadné zabít člověka slovem. Nebo vyvolat válku a zabít tisíc lidí nebo deset tisíc. Následovalo další ticho, tentokrát jeho. Pak: „Myslím, že jsi se dostal k otázkám, na které by ti mohla odpovědět má paní."

„Co ode mě chcete?" zeptal se Chei.

„Prosté věci. Jednoduché věci. Z nichž některé by se ti mohly hodit."

Cheiův pohled skutečně zpozorněl.

„Zeptej se mé paní," řekl Vanye.

Muž, kterého vedl Vanye k ohni, kde čekala Morgain, se zdál klidnější, rozumnější. Byl zabalen do jedné z jejich dvou přikrývek. Cheiovy vlasy a vousy byly čisté a spořádané, když si je namočil a znovu učesal. Byl bosý, kulhal a trochu ucukával na větvičkách, které pokrývaly prašnou zem. Všechnu svou výstroj nechal dole u řeky - Bůh ví, jak ji posbírají nebo jak vyčistí kůži: nikdo nemohl zachránit tkaninu. Chei se posadil a Vanye si sedl k ohni blíž k němu než k Morgain - z nedůvěry.

Ale Morgain jim nalila obyčejný čaj z rendlíku a použila přitom jednu z jejich několika menších misek jako třetí hrnek. Poslala to kolem záhonu uhlíků, kterým se oheň stal, Vanyemu a Cheiovi. Vítr způsoboval lehké šumění listů, které se pohybovaly a pokryly zemi přemísťujícími se skvrnami světla, oheň vydával příjemné teplo a nekouřil, ale zmírňoval chlad, který byl ve stínu, a koně, šedý grošák a bělouš, se pásli opodál na malém kousku trávy a slunečního světla. Na Morgain nebyl vidět žádný spěch ani naléhavost.

Nebyly patrné, myslel si Vanye. Byla dokonce klidná a mírná, když předtím přišel sám nahoru, přinesl hrnky a řekl jí všechno, na co si vzpomněl, a všechno, co přiznal Cheiovi. „Zná Brány," řekl Vanye rychle a tím to završil. „Je přesvědčen, že jsme se sem tak dostali, ale tvrdí, že lžeme, když neznáme pana Gaulta, a že musíme vědět, kde jsme."

Morgain teď usrkávala čaj a nesnažila se události uspíšit. „Vanye říká, že nevíš, odkud jsme přišli," řekla po chvíli. „Ale myslíš si, že bychom měli znát toto místo a že máme co do činění s tím pánem Moruridu. Nemáme. Přivedla nás tamhleta cesta. To je vše. Rozvětvuje se za každou Bránou. Copak to nevíš?"

Chei na ni zíral, ne vzdorovitě, ale poněkud poděšeně.

„Jako kterákoli jiná cesta," řekla Morgain při neustálém šumění pohybujících se listů a větru, „vede kamkoli. Tak to s cestami je. Jmenuj nejvzdálenější místo na tomto světě. Cesta za těmito lesy k němu vede, jedním i druhým směrem.

A tato Brána vede k dalším Bránám. Které vedou - na mnohá místa. Vanye říkal, že to víš. Pak bys měl vědět i tamto. A jestliže víš tamto -" Morgain zvedla oloupanou větvičku, aby si s ní zamíchala čaj, a opatrně z ní něco sundala a odhodila to. „Měl bys vědět, že co pán nařídí, platí jen potud, pokud dosahuje jeho pravomoc. Ne dál. A já jsem nikdy neslyšela o tvém panu Gaultovi, a je mi jedno, že jsem o něm neslyšela. Zdá se, že to není nikdo, kdo by stál za řeč."

„A proč tedy já ano?" zeptal se Chei ostře bez sebemenší známky beznaděje.

„Ty taky ne," řekla Morgain. „Ty jsi pořádná přítěž."

To nebylo to, co Chei snad očekával. A Morgain pomalu usrkla čaje, položila hrnek na zem a nalila si další. Chei v té chvíli neříkal nic.

„Nemůžeme tě pustit," řekla Morgain. „Ten Gault je nám lhostejný; a nechat tě padnout přímo do jeho rukou by vůči tobě nebyla žádná laskavost a ani pro nás by to nebylo nic dobrého. Klid je nám milejší. Takže půjdeš s námi a my ti někde musíme najít koně - za prvé a za druhé předpokládám, že ti koně nejsou cizí. Nemám pravdu?"

Chei na ni zíral, bylo to něco mezi nedůvěřivostí a panikou. „Ne," řekl Chei nesměle. „Ne, paní. Znám koně."

„A není pro tebe nutné znát naše poslání, že? Jen se to stalo i tvou záležitostí, stejně jako tvá bezpečnost se stala závislou na nás - ujišťuji tě, že je. Najdeme ti koně - věřím, že někde tady. Zatím pojedeš s Vanyem - jakmile budeš schopen jet. Zatím jez naše jídlo, spi v našich přikrývkách, užívej naše léky a oplácej nám to urážkami." Ve všem, co bylo řečeno bylo tolik, tolik mírnosti. „Jen toto se změní. Dnes nemusíš dělat nic jen ležet na slunci. S jakou zdrženlivostí

nebo jejím nedostatkem, to je mi jedno, ujišťuji tě. Se mnou nehneš. - Kam sahá Gaultova země? Jak daleko musíme jet, než se můžeme přestat obávat, že na nás zaútočí?“

Chei chvíli seděl s ustaraným pohledem. Pak se kousl do rtu, posunul se dopředu a vytáhl z uhlíků zpola ohořelý klacík na kreslení do hlíny. „Tady jste mě našli. Tady cesta. Zpět tady -“ Přejel klacíkem rozsáhlou neurčitou oblast. „Brána, od které jste přišli.“ Klacík se pohnul dál a nakreslil linii cesty, vedoucí okolo kopce s vlky nahoru k severu. „Na obou stranách jsou tu lesy. Tamhle -“ Udělal gesto směrem ke stromům, kde byla řeka a kde zářila zlatě louka. „Je les už rozptýlený - kus lesa tady, jiný tam, v určité vzdálenosti od cesty.“

„Jsi dobře obeznámen se zemí svého pána,“ řekla Morgain.

Klacík se zatřásl, bylo to chvění, které nezpůsobil vítr. „Sever a západ znám. Ale toto poslední nezapomenu. Pozoroval jsem, kam nás vedou.“ Klacík se znovu pohnul, sledoval cestu a prořízl přes ni čáru. „Toto je Sethoy, tato řeka. Přitéká z hor. Přetíná ji most, starý most. Její druhá strana, na sever přes planinu, začínají Gaultovy vlastní lesy; a jeho pastviny; a jeho pole; a tady je jeho úkryt, dost vzdálený od Staré cesty. V kopcích, vesnice. Cesta mezi. To má on taky. Vedle Staré cesty jsou taky cesty, přes ni vede pěšina z Morundu a u kopců znovu nahoru; ještě jedna vede kolem potoka Gyllin - ten teče podél těchto pahorků a skrze ně nahoru k vesnici. Žádná z nich pro vás není bezpečná.“

„Kus dál po obou stranách,“ řekla Morgain a obešla oheň, aby ukázala prstem levou a pravou stranu cesty. „Jsou jiné cesty?“

„Za těmi pahorky na západě.“ Chei poněkud ustoupil z její blízkosti a pomocí klacíku načrtl drobné čárky.

„Obydlí?“

„Vysoko v horách. Žádní přátelé cizinců. Chrání si hranici proti každému, kdo není odtud: občas přijdou pánové ze severu a mnoho jich zabijí - kdo ví, co si tím chtějí dokázat.“

Možná v tom byla past. Morgain ji neuznala za hodnou povšimnutí. Ukázala na druhou stranu. „A tady na východ?“

„Ghálský majetek. Pan Herot a pan Sethys se svými vojsky.“

„Co bys radil?“

Chei se chvíli nehýbal. Potom ukázal klacíkem na cesty na západě. „Tam. Skrze lesy za Gaultovými pozemky. Mezi Gaultem a horaly.“

„Ale na tu stezku se dostaneme starou Cestou.“

„Tam, paní, jen kousek od Gaultových lesů. Můžu vás vést - odtamdud. Já vás povedu, jestli se chcete vyhnout Gaultovu zajetí. Já to také chci.“

„Odkud jsi?“ zeptal se Vanye na to, co dosud neřekl a přesunul se na druhou stranu.

„Kde je tvůj domov?“

Chei se nadechl a ukázal kousek nad zemi Morund.

„Tam.“

„Komu patříš?“ zeptala se Morgain.

„Byl jsem svobodný člověk,“ řekl Chei. „Někteří z nás - scházejí z hor.“

„Dobře ozbrojený svobodný muž,“ řekl Vanye.

Cheiovy oči se hned vyděšeně vrátily k němu.

„Je mnoho takových jako ty?“ zeptala se Morgain.

Strach. Opravdový strach. „Méně než dřív,“ řekl nakonec Chei. „Můj pán je mrtev. To je můj zločin. Že jsem byl ozbrojený i svobodný člověk. Tak to bylo kdysi s Gaultem. Ale vzali si jeho. Teď je Ghál - uvnitř.“

„Je to,“ zeptal se Vanye, „běžný osud vězňů?“

„Stává se to,“ řekl Chei a díval se úzkostlivě z jedné strany na druhou.

„Řekni nám,“ řekla Morgain přesunujíc se, aby ukázala na cestu tam, kde pokračovala. „Co je dál?“

„Další Ghál. Tejhos. Mante.“

„Jak to tam vypadá?“ zeptal se Vanye.

„To nevím. Je to ghálské území. Vy byste to měli vědět lépe než já.“

„Ale Gault je zná.“

„Jsem si jistý,“ řekl Chei chraplavým, nevýrazným hlasem. „Vy možná taky.“

„My možná ne,“ řekla Morgain tiše, velmi tiše. „Popiš cestu na sever. Po staré Cestě.“

Chei zaváhal, pak pohnul klacíkem a nakreslil čáru směrem na sever s velkým odbočením na západ v půli cesty, která pak směřovala na východ. „Lesy a kopce,“ řekl. „A tisíce malých pěšinek. Nad tím - země Ghálů. Nejvyšší pán. Skarrin.“

„Skarrin. Z Mante.“ Morgain si podepřela rukou bradu, svraštila čelo, sevřela pěst a dlouho se na nic neptala. Pak: „A měli v této zemi místo Lidé?“

Klacík ukázal bez zaváhání na západ. „Tam.“ A na východ, kolem Morundu. „A tam. Ti na západě a ti, kteří žijí v zemích Ghálů. Ale jediní svobodní Lidé jsou na západě.“

„Z nichž jedním jsi ty.“

„Z nichž jedním jsem já, paní.“ V hlase, který se ztišil tak jako Morgainin vlastní hlas, nebylo žádné vykrucování. „Jste laskavější než Gault, to je vše, co vím. Když musí člověk přísahat nějakému Ghálovi, aby žil - lépe přísahat vám než pánovi, kterého nám poslal Skarrin. Provedu vás Gaultovým územím. A když vám dobře posloužím - důvěřujte mi a svěřte mi vedení, když se dostanete do blízkosti lidí, a já vás provedu.“

„Proti svým vlastním,“ řekl Vanye.

„Byl jsem Gaultovým zajatcem. Myslíte, že mi obyčejní lidé budou znovu věřit? Bylo příliš mnoho zvědů. Žádný z těch, kteří šli skrze potok Gyllin, není naživu kromě mě. Můj pán Ichandren je mrtev. Můj bratr je mrtev - Díky Bohu za milosrdenství pro oba.“ Hlas mu na chvíli selhal, ale on tiše seděl s rukama na kolenou. „Nikdo, kdo by mi to dosvědčil, není naživu. Nepozvednu ruku proti lidem. Ale nechci zemřít pro nic. Jeden z mých druhů tam na kopci - nechal se sežrat vlky. Druhou noc. A tehdy jsem věděl, že nechci zemřít.“

Řinuly se mu slzy a zanechávaly na tváři mokré stopy. Chei se nedíval na žádného z nich. Jeho tvář byla stále netečná. Byly jen slzy.

„Tak,“ řekla po chvíli Morgain, „budeš nám přísahat?“

„Přísahám vám-“ Zrak zůstal soustředěn za ní. „Přísahám vám - každé slovo je pravda. Povedu vás. Odvedu vás pryč od všeho zla. Na mou duši, nebudu vám lhát, paní. Ať ode mě chcete cokoli.“

Vanye se nadechl a omotal ruce kolem toho muže, zíraje dolů na něj. Tak kdysi přísahal on sám, *ilinskou* přísahou, při jizvě na dlani a bílé šále okolo helmy - vyvržený válečník, zajatý pánem, přísahou bez postihu a výjimek. A když slyšel tu přísahu, cítil, jak se mu něco vzdouvá v hrdle - památka na takovou míru zoufalství; a jakási vzdálená žárlivost, že tento muž najednou mluví k Morgain jako ke své paní, když o ní nic nevěděl; ani o něm; ani do čeho se pouští.

Pane na nebi, liyo, *důvěřujete tomuto muži a přijmete ho za stejných podmínek jako mě - odvážil jsem se příliš daleko, přiblížil se vám příliš, že nyní přijmete dalšího zatoulaného psa?*

„Přijmu tvou přísahu," řekla Morgain. „Vanye se tě ujme."

„Věříš mu?" zeptala se ho později Morgain kuršským jazykem, když Chei ležel na slunci nahý na přikrývce, snad spal - dost daleko kvůli slušnosti - na travnatém svahu u řeky, ale viditelný od ohně - slunce je na takové rány nejlepší, jak řekla Morgain. Slunce a svěží vítr.

Nezmiňujíc se o masti a oleji a o té záležitosti s jeho znečištěným brněním, které se snad dalo zachránit olejem a prací.

„Člověk přísahá," řekl Vanye. „Přísaha je stejně dobrá jako člověk. Ale člověk," řekl po chvíli, když si klekl vedle skomírajícího ohně, „může prodat svou duši za něco, co je pro něj hodnotné. Jako třeba jeho život."

Dlouze se na něj zadívala. „Otázka tedy zní, za jaký peníz by tomu tak nebylo?"

„Věří," řekl Vanye, „na čarovnou moc."

„Ty teď ne?"

Vanye pozvedl ramena nepatrným, nepříjemným pohybem a na chvíli přesunul zrak ke dračímu meči, který nikdy neopustil její bok, v tento nebezpečný den ne. Jeho rubínové oči šibalsky zářily ve zlaté rukojeti; to mu připomnělo kámen, který nesl u svého vlastního srdce a to byla cizí, nebezpečná věc. „Nikdy jsem neviděl žádné působení kouzel. Jen věci, které udělal Ghál, z nichž většinu zvládnu i já-"

Přepadl ho pocit rozvrácení, pocit paniky, hrůza z toho, čím se stal, vzdálení věcem, které ztratil. „Nebo jsem se stal sám čarodějem," zamumlal. „Snad toto je právě čarodějnictví. Chei ep Kantory by si to myslel."

Myslel si, že Morgain to měla mnoho na mysli. Ale na chvíli ji vyrušil a ona se na něj podívala způsobem, při kterém se jednou cítil značně nesvůj. Její oči byly šedé a průzračné do takové hloubky, jako by to bylo moře, které pohlcuje; Měla řasy s takovou škálou, kterou ještě nikdy neviděl u žádného člověka ani Ghála, byly šedé u víček a zesvětlovaly se až do bledá na koncích. Toto stínování měla i na obočí, ale nikde jinde ve vlasech, ty byly úplně stříbrné. Polovičník, říkala. Někdy si myslel, že je to pravda. Někdy vůbec nevěděl.

„Ty lituješ?“

Nakonec potřásl hlavou. To bylo jediné, co byl schopen říci. Zhluboka se nadechl. „Něčemu jsem se od vás naučil, *liyo*. Dívám se kolem sebe. To je vše. Nikdy zpět.“

Morgain zasyčela a mrštila kouskem ohořelého klacíku, kterým Chei kreslil mapu. Její neklid byl větší než obvykle. Seděla s rukama objímajícíma kolena, pak se nahrbila a ruce tiskla k hrudi. Zírala do prázdna.

On byl potichu. Zdálo se to být nejmoudřejší.

Myslela na jejich životy. Tím si byl jistý. Byla chytřejší než on - byl zvyklý si to myslet. Občas mu něco uniklo, protože nevěděl, co by měl vidět, něco, co Morgain neuniklo. Naučila ho - dovednosti, kterých by se jejich vězeň zhrozil: působení Bran, ghálské písmo, myšlenky, které Ghálové považují za pravdu - nepřísahají na žádného boha a ohlížejí se zpět (někteří) na dobu, kdy vládli, a těší se - někteří - na dobu, kdy se znovu ujmou moci, ať to stojí nesmrtelné duše, které popírají, cokoli.

Ve velmi vzdálených dobách Ghálové zajali Lidi, to mu řekla Morgain, změnili je a rozptylovali je po Branách stejně jako různé druhy rostlin a živočichů, dokud se sám Čas nezhrozil jejich díla a zmatení toho, co Bylo, a nesmísil všechny elementy v jedno katastrofální Nyní - tato myšlenka rozechvívala jeho vystrašenou duši a zviklala to, co ho naučila Svatá Církev, a o čem si myslel, že věděl mimo jakoukoli pochybnost.

Ghálové zajali Lidi, aby jim sloužili, protože jim byli nejvíce podobni... a tím udělali pradávní pánové Ghálů strašlivou chybu: protože Lidé se za svůj kratší život rozmnožovali mnohem rychleji, a tento prostý fakt znamenal, že je Lidé ohrožovali. V jeho vlastní zemi, v Kurši a Anduru, rozdělených horským hřebenem, zasněženou Matkou orlů - byli Ghálové prakticky zredukováni tak, že se o nich jen vykládalo, byli většinou pronásledováni, v několika vzácných případech tolerováni - tak i stříbrovlasá Morgain byla tolerována Nejvyššími Králi sto let předtím, než se narodil, zatímco v této zpustošené době byly dokonce jeho vlasy příliš světlehnědé na to, aby vyhovoval klanu Nhi. A toto místo...

Na tomto místě Ghálové změnili rovnováhu zcela ve svůj prospěch. *Páni ze severu zaútočili na jih a zabili mnoho jejich lidí*- tak

Chei mluvil o nájezdech Ghálů na obyvatele vysočiny, aby tím dokázal., ale co to vlastně dokazuje? Kdo to ví?

Vanye věděl. A také věděl ještě celou řadu jiných věcí, které člověk jako Chei nebyl s to pochopit. Vanye rozuměl motivům, které Ghály vedou k bezcitným vraždám, hleděl na všechno kolem sebe z perspektivy, která mu umožňovala porozumět jejich úmyslům - a toto vědomí se mu zdálo být stejně hluboké a nepřekročitelné, jako propast mezi životem a smrtí, vědomí, že všechno, co za sebou zanechali, je už jen prach.

Co se stalo s tvým bratrancem? zeptal se ho tehdy Chei. Na takovou otázku mu však nemohl odpovědět, protože by odpověď pochopili jen takoví, jako je pán Gault, za jehož lidskýma očima se podle Cheie skrývá Ghál.

Velmi starý Ghál, pomyslel si Vanye. Možná Ghál zraněný nebo smrtelně nemocný. Ghál, který se naučil, jak vládnout lidem, kteří ho obklopovali, vládnout pomocí Bran a jejich schopnosti uchovat umírající mysl v těle, které jí nepatřilo.

Ghál, který používá Brány, pomyslel si Vanye a u srdce ucítil ledový chlad.

„*Liyo*," obrátil se k Morgain, „když Ghálové používají zdejší Brány, co jim brání v tom, aby si šli tam, kam se jim zachce?"

„Nic jim v tom nebrání," odpověděla Morgain, ohlížeje se po Vanyovi. „Vůbec nic. Je možné, že vědí, že tu jsme, a je možné, že už teď nás sledují, protože jsme narušili pole v Bráně. Nejsou to nijak útlocitní lidé, to jsme už měli možnost zjistit. Mimochodem, všimla jsem si, že náš přítel není příliš udiven našimi koňmi, naší výstrojí a ani tím, že cestujeme společně. Ani se nediví tomu, že jsme přišli z Bran, o kterých toho moc neví. To, že není vůbec překvapený, by možná mohlo znamenat i to, že o Branách neví vůbec nic, pokud ale Ghálové, kteří obývajíc tento svět, skutečně přicházejí a odcházejí tamtou Branou, musejí velmi dobře ovládat tu druhou." Ukázala rukou kolem sebe. „Vidíš ty stromy? Kdyby byla Brána použita jenom jednou, nemohly by nikdy být tak pokřivené. Tato Brána vyzařuje energii velmi často. Příliš dobře sice nefunguje, ale na druhé straně to, že ji nedovedou opravit, zase nemusí znamenat, že ji nepoužívají.

Nebyla to zrovna příjemná myšlenka. „Potom by nám ale mohli vpadnout do zad."

„Pokud je to, čemu věří náš přítel, pravda, potom by mohli. A kdyby někdo v Mante nebo Tejhos hlídal Brány právě v tom okamžiku, když jsme se tu objevili, potom vědí, že byla použita."

Vanye se podíval směrem k tomu člověku, spícímu na slunci, a náhle ucítil záchvěv paniky.

Byl to průvodce, kterému nedůvěřoval, břemeno, které tížilo jejich koně. Nejsnadnějším řešení bylo zanechat toho člověka jeho osudu a spolehnout se na rychlost. Ten člověk byl přece na jednu nohu chromý a nemohl běžet.

A kromě toho tu byli vlci.

Nakonec už nebyla žádná bolest, jen vítr a slunce na jeho holé kůži, a Chei ležel s očima zavřenýma, přes víčka se mu do očí dralo červené světlo a Chei cítil, jak se teplo slunečních paprsků střídá s chladnými závany větru - cítil bezpečí a klid, jaký byl v jeho životě zcela nepředstavitelný. Měl by se stydět za svou nahotu, ale v muži, který prošel Gaultovým vězením, už nebylo mnoho místa pro stud. Neměl by být tak spokojený, už se ale naučil celou svou myslí vžít do takových okamžiků, i těch, které přicházely mezi dvěma vlnami bolesti, důvěřuje v to, že znovu přijde podobná chvíle úlevy a jediné, co je třeba, je překonat bolest, která má přijít ještě před ní.

Právě tak se cítil dnes. Na obou stranách bylo peklo, ale tento den byl od Gyllinského potoka ten nejlepší. A pokud mělo přijít peklo, možná přijde ve vlnách bolesti jako první znamení rytmu, který Chei teprve nyní začínal ve svém životě objevovat.

Tak nějak hovořil sám se sebou. Možná se tam na vrcholku kopce zbláznil, jak debatoval s vlky a volal na ně jmény. Byl si však jistý, že jeho život je teď mnohem lepší a že zítra to může být úplně stejné. Asi mu opravdu bylo docela dobře, když už byl schopen plánovat na celé dva dny dopředu.

O ničem jiném Chei nepřemýšlel. V takových myšlenkách se skrýval nebezpečí - bylo nebezpečné věřit upřímnosti, která bylo v očích toho muže, přátelskosti, s jakou ten člověk mluvil s tou ghálskou ženou, s jakou se s ní přel, jaká byla v jeho slovech i gestech - kdyby nebylo drobných náznaků, který přece jen prozrazovaly, že jeden z nich je muž a druhý žena, mohlo by se zdát, že jde o dva staré druhy ve zbrani...

Jako kdyby to mohla být pravda, přece nebylo možné, aby člověk tak ochotně následoval ghálskou paní...

Jako kdyby bylo možné, že se Ghál může smát a žertovat se svým sluhou, jako kdyby bylo možné, že by zde v lesích mohla sedět ghálská žena s lidským sluhou a zbraní, která trhá železná pouta, aniž by o tom věděl pán Gault... Něco takového leželo zcela mimo okruh věci, o kterých byl Chei ochoten přemýšlet.

Jisté bylo jen to, že chtějí, aby jel s nimi, což v té chvíli znamenalo, že má šanci uniknout Gaultovým hlídkám a návratu na ten kopec. Bylo to hodné té paní i úklony, kterou ji Chei zdravil, a dokonce to stálo i za tak nebezpečnou myšlenku, že by snad mohli existovat i jiní Ghálové a že by si ten člověk skutečně mohl přát být Cheiovým přítelem.

Nejzrádnější ze všeho bylo dát volný průchod takovým myšlenkám a byť na ten nejpomíjivější okamžik, ale přece jen si myslet, že ta žena by ho mohla přijmout do svých služeb za stejných podmínek, jako toho muže, a že by se v té štíhlé postavě ghálské ženy mohlo skrývat bezpečí, stejné bezpečí, jakého si užíval právě nyní - a možná i moc. Pokud mohl člověk najít ghálského pána, který se svými služebníky nakládal tak mírně a přátelsky - nebyl by blázen, kdyby se odmítal ukrýt v jeho stínu, pokud by jinak nepřežil? Byla v tom nějaká hanba?

Stejně ale o tom nechtěl přemýšlet víc, než bylo zdrávo. Pohodlí a bezpečí, jaké nyní cítil, mu pro ten den úplně stačilo, stačilo mu na mnoho dní dopředu. Měl by si lehnout na břicho a dát si pozor, aby se nespálil - to bylo to nejtěžší, co v té chvíli musel udělat.

Po chvíli se vrátil do stínu, zabalil se do pokrývky, hlavu si položil na ruce a usnul. Když se probudil, cítil, jak k němu vítr nese vůni nějakého pokrmu, připravovaného na ohni. Rozplakal se. Cítil, jak mu z očí tečou slzy, a v srdci mu rostla touha sebrat odvahu, vyjít k nim na kopec, usednout u jejich ohně a být přivítán jídlem a pitím. Místo toho však zůstal ležet a třásl se strachy, že by to mohl udělat a že by se mu nedostal takového přijetí, o jakém snil. Vlastně by ho mohli jenom znovu svázat a nechat být. Chei si nedokázal představit, že by jeho rozbolavělé tělo mohlo vydržet ještě jednu takovou noc, jako byla ta předchozí.

A přitom nevěděl, proč by měl naříkat a třást se, jako by přišel o rozum, když jenom cítí vůni placek, pečených na ohni. Snad by mohl

naříkat proto, že je naživu, když mnoho jiných už nežije, když zemřel i jeho vlastní bratr. Cheiovy myšlenky se vrátily zpět k tomu kopci a k vlkům, hodujícím v noční tmě - ke zvukům, které neznamenaly nic jiného než bezpečí, protože všechen život se soustředil do té noci, do toho jednoho nepatrného okamžiku... kdy se vlci nasytili a on zjistil, že je stále ještě naživu.

Na takové věci bylo bezpečné vzpomínat. Byly to zlé a kruté chvíle tam na kopci, chvíle, kdy si člověk uvědomoval, že jedině život je to, na čem záleží, a že skutečně záleží jen na tom jeho. Jeho spolubojovníci jej chránili před vlky, a to bylo vše. Dokud byli živí, bylo dobré, že s ním mluvili a jejich hlasy vyplňovaly ticho kolem, člověk však nechtěl nic jiného, než aby se udržel při životě tak dlouho, jak jen to bylo možné. A pokud byl cenou za vlastní život život přítele, člověk se naučil zaplatit i to - zaplatil by vlkům životem nejlepšího přítele, životem vlastního bratra. Na takových vzpomínkách nebylo nic nebezpečného... vůně pečeného jídla a zvuk hlasů v něm však probudily něco tak bolestivého, že ho to téměř rozdrtilo a znovu v něm probudilo člověka.

Bolest v jeho utýrané duši rychle ustoupila, slzy mu oschly a Chei už jen klidně ležel, vdechoval vůni, linoucí se od ohniště a představoval si, že by bez váhání zaprodal svou duši za kousek čerstvého chleba a lidský smích. Už toho ale stejně bylo tak málo, co by mohl směnit, tak málo už zbývalo z toho, čím kdysi byl. Byl určen k věčnému zatracení, stejně jako ta ghálská žena a muž, který jí sloužil, a kdyby se jim zachtělo vzít s sebou do pekel za trochu jídla a pití a zradu svého vlastního rodu ještě jednu lidskou duši, byl by k takovému obchodu připraven.

Mohl by možná tyto vlky zkrotit, a kdyby dovolili i jemu stát se vlkem, nemusel by se na nějakou dobu na světě bát vůbec nikoho - ani Gaulta ne. Mohli by to být Gaultovi nepřátelé, vždyť mezi lidmi kolovaly pověsti, že ta bytost, co teď byla Gaultem nehořela ke svému pánu nijak zvláštní láskou. Mohli být z Mante, a mohli být z míst - jak říkala ta žena - které neznal, pokud ho ale nechali být vlkem, pokud ho vzali mezi sebe a existoval člověk, který se tváří v tvář Ghálům chovat tak svobodně, jak to dělal ten muž - potom tu stále byla naděje.

Znovu se zachvěl, když si vzpomněl na Ichandrenovu hlavu před Bránou Gaultovy pevnosti, na podzemní vězení a na výkřiky,

které vycházely z hrdla muže, který býval tím nejstatečnějším a nejsilnějším válečníkem, jakého Chei kdy poznal, dokud z něj neudělali změť zkrvaveného masa a neusekli mu hlavu...

...Ještě bylo možné se pomstít. Gault by ho od pohledu nikdy nepoznal. Byla to jen náhoda, že těch několik mužů vybral za potravu vlkům. Chei nebyl člověkem, kterého by si Gault vybral jako terč osobní pomsty.

Pokud se ale stane vlkem, Gault o něm ještě uslyší a bude proklínat den, kdy se s ním setkal.

To byl cíl hodný duše skutečného muže.

Před Cheiem se poprvé otevřela naděje na lepší budoucnost, jako by se trhala mlha, která mu do té doby zakrývala výhled.

Chei se však tehdy u ohně náhodou setkal s pohledem očí té ženy, a od té doby se bránil na ně byť jen vzpomenout. Věděl, že pro něj nevěštily nic dobrého. Byl to pocit, který by si žádný muž vůči ženě nepřipustil, pocit, který bylo nemužné cítit, kdyby si však Chei na ten pocit vzpomněl někdy v budoucnu a byl přitom s kteroukoli jinou ženou, už by nad ní nikdy neměl žádnou moc, vůbec žádnou.

Je to doopravdy čarodějnice, pomyslel si. Znal mnoho žen, které si říkaly čarodějnice, strávily mnoho času mumláním nad nejrůznějšími bylinami a lektvary a pomáhaly na svět dětem a hříbatům.

Muži se jim vyhýbali a přicházeli k nim jen tehdy, když si chtěli od některé z obdivovaných koupit amulet pro štěstí. Knězi říkali, že příliš velká čarodějnice by mohla zkazit lidskou duši.

V této Chei cítil takovou moc. Věděl, že takovou moc má. A přitom s ním nakládala lépe, než jak s ním zacházel Gault, ten Gault, kterého všichni obdivovali, dokud se v jeho těle neusídlil Ghál a nezačal mluvit o míru, ten Gault, který býval Ichandrenovým přítelem a bojoval za tu stejnou věc, jako starý válečník, Bůh pomoz jeho duši.

Příměří. Uzavřete příměří, říkal Gault.

Takový byl Ghál.

Muž Vanye konečně sešel z kopce. Chei se díval, jak k němu přichází, a třásl se jako ve zlém snu - a když ho ten člověk vyzval, aby s nimi sdílel místo u ohně, vydal se s ním směrem k vrcholu kopce.

Tam se posadil k ohni, zabalil se do pokrývky a pomalu žvýkal kus masa, který mu dali - mnohem větší porci, než jakou byl jeho vysílený žaludek schopen pojmout. Oba dva na něj byli milí, zeptali

se ho jen na několik málo věcí a potom ho nechali spát u ohně, zatímco čarodějnice odnesla dolů k vodě špinavé nádobí, aby je umyla - právě tak, jako to dělávaly ženy všech lesních rodů, a když se vrátila, vzal Vanye koně a odvedl je z kopce dolů k potoku, aby se ochladili a uhasili žízeň.

A potom, když začalo denní světlo slábnout, se dali do práce na čemsi, co Chei poznal jako své vlastní věci, seškrabávali rez z kroužků jeho brnění, čistili kov vodou a říčním pískem a nakonec Cheiovu zbroj důkladně natřeli olejem.

Jeho boty už byly spraveny, na jedné sice byla stále ještě odchlípla podrážka, ale kolem ní obtočili pruh dobré postrojové kůže, který stačilo jen ovinout kolem kotníků, aby se bota dala používat stejně jako předtím.

To všechno Chei viděl, leže na boku a zabalený do pokrývky, a sledoval je při práci - dokonce i ta ghálská čarodějnice jakoby se plně věnovala těm drobným opravám, které mu všechny mohly hodně pomoci. Museli to dělat kvůli němu, protože Chei si nedokázal představit, k čemu by jim mohly být dobré staré roztrhané boty a poničená zbroj, mnohem horší, než skvělé brnění, které ti dva nosili.

Když už byla hluboká noc a oba dva dospěli k názoru, že je čas spát, muž si přenesl své sedlo a pokrývky ke koním a tam se uložil, zatímco se čarodějnice zabalila do tmavého pláště a usedla ke kořenům starého stromu, aby držela první hlídku. Cheiovi nechali teplé místo u ohně, neřekli mu ani jediné slovo, kterým by mu hrozili, a ani ho nesvázali. Chei ležel ve tmě, přemýšlel a střídavě dřímal a rozhlížel se kolem, pokoušeje se zachytit i ten nejmenší pohyb svých společníků. Rozechvívala ho naděje, že už ho mezi sebe přijali, ať už z jakéhokoli důvodu. Rozplakal se a tiše ve tmě naříkal, dlouho a nerozumně.

Nevěděl proč, chápal jen tolik, že v něm jejich laskavost zlomila cosi, čeho se nedotkly Gaultovy hrozby, a Cheie najednou polil studený pot při představě, že by to všechno byla lež.

Kapitola 3

Další večeře, o kterou se rozdělili, byla ryba. Vlci měli králíka. V noci vyli a Vanye viděl, jak kolem Brány slídí po kořisti. Divil se ale, proč vlci zůstávají na tak nezdravém místě.

Chei říkal, že hory vedou k jihu. Lidské bytosti byly na západ a na sever od nich, Ghálové na sever a na východ. Vanye měl za to, že zde vlci byli naštěstím pro lidská obydlí stejně jako všude jinde. Pouze s výjimkou Gaultových miláčků - polovlků.

Jednou, vzpomínal Chei, když byl na Zemi veliký chaos, divocí vlci přicházeli do vesnic a příbytků a kradli ovce. Vzpomínal, že se tehdy jeho celý národ stěhoval. Nevěděl kam. Pamatoval si pouze to, že byli v horách.

„Potom," řekl Chei, dívaje se upřeně do ohně s myslí značně vzdálenou, „jsme se usídlili na Perotově zemanství - v Aglundu. Tam jsme se cítili v bezpečí. Zůstali jsme tam ale nejdéle jeden rok. Gault vedl boje s ostatními pány. Byl jsem ještě chlapec. Pamatuji se na neustálé války, stále jsme se kvůli nim stěhovali. Sníh sahal koňům až po prsa a lidé hodně umírali. Pak jsme odešli na Gaultovu usedlost do Morundu. Hlídali jsme pro něj. Byly to dobré roky, jezdili jsme tehdy s Ichandrenem - otec, můj bratr a já. Teď jsou mrtví. Všichni."

Pak se na chvíli odmlčel.

Morgain se zeptala: „A matka?"

Chei se na ni nepodíval. Polkl a ohryzek se mu pomalu pohnul nahoru a dolů. Stále se upřeně díval do ohně. „Já nevím. Viděl jsem ji naposledy -" pokrčil rameny. „Bylo mi třináct. Bylo to předtím, než padl Morund a Gault odešel na sever. Když přišel zpět... byl celý jiný. On a Ghálové ze severu zabili na morundské usedlosti hodně mužů. Přitáhli mezi muže z východu a nešetřili téměř nikoho. Chtěli bojovat pro Gaulta. Na Morundu mohlo zůstat je pár lidí. Všechno jim ale vzali, a tak odešli na západ - sloužit jiným Ghálům. Gault nikdy nevěřil mužům, kteří mu sloužili, než se stal Ghálem. Ani ženám. Všechny je naložili na vozy. Ztratili jsme dvacet mužů, kteří se

snažili ženy osvobodit. Potom zemřel můj otec. Bylo jich příliš mnoho.“

Delší dobu bylo ticho. Oheň praskal a jiskřil.

„Velmi jsem pochyboval, že matka zůstala naživu,“ řekl Chei. „Můj otec ale věřil. Ale nikdo jiný. Nebyla to silná žena a byl to zlý rok.“

Dvacet mužů ztratili, říkal si Vanye. Dvacet mužů bylo zmasakrováno. Bylo jich příliš mnoho...

Vyhledal přes oheň oči Morgain a věděl, že ona se rychle přidá. Nechala věci tak, jak byly. Ona, která naučila mladého psance cosi, co se vymykalo všemu, co předtím znal, ta, pro kterou jel do války. Bojoval by za ni jako v královských dobách ještě stovky let předtím, než se narodil.

Ale vedla ho jak do války tak na území králů.

Nechal ruce na svých kolenou a klacíkem šťoural do uhlíků, aby vzplanuly.

„Stromy,“ řekla Morgain. „Všiml sis, Chei, jak zde tancují. Nyní je tady v lese klid. Přilétají ptáci. Co si o tom myslíš?“

„Já nevím,“ řekl nezřetelně Chei.

Morgain neodpověděla.

„Proč by to tak mělo být?“ namítl Chei.

Morgain si položila dračí meč do klína, nadzvedla kolena a sevřela ho mezi nimi. „Jestliže hodím listy do ohně, shoří, že ano?“

„Ano, paní.“

„A ty bys mohl jít. Chtěl bys?“

„Ano,“ řekl Chei ještě o mnoho slaběji, jako by navždy litoval, že se ptal na ponaučení Ghálů.

„Rychle?“

„Ano, paní.“

„Také ptáci by letěli za svou útěchou, kdyby byla Brána v současnosti otevřená. I ty bys to mohl cítit ve svých kostech.“

Chei se viditelně zalekl.

„Také je to velmi dobré místo pro táboření,“ řekla Morgain. „Pro nás, kteří netoužíme po neohlášených návštěvnících. Jak myslíš, že je tato Brána často používána?“

„Nechtěl bych to vědět.“

„Snad ne. Na její použití jsme byli upozorněni. Jestli odtud pojedeme, vyvoláme Gaultův zájem. Jak dlouho můžeme jet pomalu po této cestě, než si nás povšimne?“

„Jestliže odjedeme po západu slunce -“ Cheiův dech se zrychloval. „Můžeme využít západní cestu a být hluboko v lese než se rozední. Paní, já nevím, kde jsou jeho jezdci. Nikdo to nemůže říci. Ale vím, kde pravděpodobně nejsou. Můžeme se bezpečně utábořit v tomto lese blízko jeho země, zůstat zde jeden den a vyhledat západní cestu. V noci nikoho nepotkáme. Ráno bychom mohli dosáhnout kopců. Během dne budeme odpočívat a cestovat v noci. Je to nejlepší věc, kterou můžeme udělat.“

„Tak,“ řekla Morgain a na okamžik rychle pohlédla na Vanya. „Les můžeme dosáhnout před rozedněním,“ a opět se zadívala na Cheie. „Jsi si tím jistý?“

„Kůň - nevím jestli můžeme.“

„Potom pojedeme,“ řekla tišeji. „Jestliže náš zajatec přísahal, že snese sedlo, bude nejlepší odsud odjet. Nevíme, jak dlouho bude naše přijetí trvat.“

Vanye přikývnul na znamení souhlasu s obavami, které sdílela a zachovával opatrný klid.

Místo, pravda, mělo pohádkové kouzlo. Mimo Bránu nepociťovali žádné znepokojení. Věděli ale také o nebezpečí, možná vzdáleném. Rozpínání moci by je mohlo zachvátit, jestliže by zde byl nějaký nekrytý kámen Brány, ke kterému by mohla dosáhnout síla. Jejich nepřátelé by je našli.

Vanye si převlékl jezdecké kalhoty a jemnou košili. Jeden z mála okamžiků, kdy si mohl odložit svoji zbroj a pancíř, lehký a jemný, umně sestavený z drátěných ok. Všechno položil blízko Cheie spolu s opravenými botami. Morgain se zatím pečlivě balila a potěžkávala svůj tlumok.

„Nemůžeš nosit na ramenou sám toto brnění,“ řekl Vanye. „Pojedeš na mém koni. Bereme tě za slovo, do rozednění se tu ukryjeme.“

Chei zvedl jemný oděv a strnul v úžasu. Dobře, on může, myslel si Vanye a odešel připravit pro koně postroje. Ve tmě je sedlal. Zvířatům došlo, že se vlastně připravují na cestu a netrpělivě dupala, jako by se ptala, proč je někdo vyrušuje. Vanye pověsil svůj meč na

pravou stranu Arrhan. Obyčejně ho zde za jízdy měl a kromě toho seděl za ním Chei. Složenou vlněnou přikrývku přivázal řemínkem postroje. Byla upevněna v kroužcích a řádně srolována. Vanye podrbal Arrhan pod krkem a Siptaha pohladil po tlamě. Ten se snažil zachytit jeho prsty a mírně ho kousal.

Siptah měl potíže. Byl v dobrém rozmaru a toužil po klisně. Ta byla vedle něho a zažívala podobné pocity.

Blázne, mručel si Vanye k sobě. Že jsi ji bral s sebou do této země. Byl Kuršan - jezdec od narození. Před mnoha dny, pod jemným sluncem, byl příliš ochotný doufat - Bože chraň je - v něco jiného než v toto.

Blázne, pomyslel si. Přes Bránu si půjde pro neštěstí. Jaká síla to byla, co shromažďovala nejhorší muže a zřídkakdy jenom ty nejlepší. Jeli mezi tančícími stromy, mezi ruinami, vstříc vrahům a bitvám.

Jelikož Morgain byla občas bláhová, hnala je velmi tvrdě, až se málem utahala k smrti. Všechny jeho plány, jakkoliv byly špatně vymyšleny, znamenaly jízdu v rozumnějším tempu. Ačkoliv věděl, že je v tom riziko, vzal s sebou klisnu, protože doufal v klidnější cestu. V to, že si budou moci odpočinout a dokonce že bude čas na to, aby vrhla hříbě z baienského chovu. I když se dříve jevily tyto myšlenky jako rozumné, teď se zdály bláznivými.

Nyní to byl jeho vlastní instinkt, který ho nutil, aby utíkal.

Objal klisnu, přitiskl svoji hlavu proti její a silně ji poplácal. S výčitkami svědomí a s pocitem hořké viny. „Tak půjdeme," zašeptal k ní. Sehnula svou uvolněnou hlavu a nozdrami mu šťouchala do boku koňskou neuváženou silou.

Nezastavujte hřebce nebo klisnu. Nezastavujte žádného koně, který má upřímnou vůli něco udělat. Byla by to osudová věc. Jezdec ví, že je to vždycky jejich vlastní vitalita, která zabíjí.

Slyšel za sebou kroky a otočil hlavu. Byla to Morgain. Nesla sedlové tašky a nechala je u jeho nohou. Pak přistoupila blíž a položila mu na chvíli ruku na rameno. Pak odkráčela pryč. To gesto ho tak překvapilo, že zůstal jednoduše stát a civěl na její vzdalující se záda.

Co to bylo? divil se.

Úcta? Jakého druhu? Sympatie?

Dala mu věci a odešla pryč za jeho tichého úžasu. Nechala ho sedlat koně, v rozrušení, které na něho přenesla.

Nevěděl ale, nebesa, proč je tak vzrušený a proč jeho srdce tak prudce bije. Přidávala se ovšem k tomu tma, jízda nepřátelskou zemí, denní spánek, utajení v úkrytu. Kromě toho to byla, díky Bohu, Morgain, která rozhodla, kam půjdou a kdy. Její až moc přátelské gesto mohlo také pouze znamenat, že byla příliš unavena. A to by nebyl žádný zázrak.

Od svého pána nepotřeboval takový druh vyznání.

Skončil svoji práci a dohonil ji u hořícího ohně. Přivedl s sebou oba koně, uvázal je a obrátil se k Morgain. Vyjmul z pochvy ozdobný nůž a beze slova jí ho podal. Kvůli bezpečí - ona to věděla. Zasunula si ho za pás vedle svého korijského nože se slonovinovou rukojetí. Zatáhla a zahákla přezku opasku. Dříve než si vzala Siptahovi otěže a vyšplhala se do sedla, upevnila si dračí meč mezi ramena. Šedý hřebec frkal netrpělivostí a hryzal udidlo.

Vanye položil nohu do třmenu Arrhany a usadil se v sedle. Vzal otěže, se kterými čekal Chei, oblečený do vypůjčeného oděvu, ve vlastních opravených botách a se srolovanou vlněnou přikrývkou na ramenou.

„Čekáš zde na odjezd?“ optal se Vanye. Vzal od něho přikrývku, položil si ji do klína a podal muži třmen. Chei jej použil, chytil se nabízené ruky, počkal, až Arrhan přesune těžiště a obkročmo sedl za Vanya, který uvolnil klisně, otěže, jak potřebovala. Udělali ji šťastnější o dvojí náklad. Vztyčila uši a ohon a vykročila rychlým krokem za Siptahem.

Jeli skrze stromy a dolů podél řeky, která tudy tekla. Ve světle třpytivého nebe s hvězdami a srpem měsíce. Noc svítila jako nebe za slunečného dne. I bledá tráva a voda se leskly v temnotě.

Chei se zabalil do pokrývky. Noční vítr přinesl do otevřené krajiny chlad. Vanyovi se lépe dýchalo. Seděl na Arrhan, Siptaha s Morgain měl po levici. Chránil ji, stejně jako nebezpečnou volnou pravou stranu. Vlasy za ní při jízdě vlály. Neměla žádný cop rodu pánů, jenž byla oprávněna nosit, pouze jednoduchý válečnický cop rodu Chya z Korie, podobný jako Chei. Jílec *Podvrženého* se zlatě houpal ve světle měsíce vedle stříbrné stuhy na jejím copu. Rukávy byly zakončeny svítivým ostřím, které jako by zbrojíř zapomněl na pozdější léta. Měsíční světlo Siptaha měnilo na grošáka, především na koncích hřívy a ohonu.

Byli okouzleni. Ne nějakými čáry, ale vnímáním změn. Noční nebe mělo moc měnit části krajiny, ke které nepatřili.

A Chei by přísahal na svůj život, že mohou na čas očekávat mír na své cestě.

Pokračovali stejně pomalým tempem, než dorazili na cestu se starobylým kamenným mostem přes říčku. Chvíli jeli přes lesík, přes louku a zase houšť neudržovaného lesa. Noční ptáci vykřikovali. Kopyta koní klapala po zemi, tu zase na kamenech, případně na štěrku v brodu, který křižoval proud, snad přítok větší řeky, která tudy protékala.

„Neznám její jméno," řekl Chei, když se ho Vanye zeptal. „Neznám. Pouze vím, kde jsme potok přešli."

Nechali napít koně a jeli dále. Z cesty se dostali opět do divočiny. Nikdo se o ni nestaral, myslel si Vanye, žádný lesník. Byl to prales, přerostlý, s bující vinnou révou a trním. Ale stromy rostly přímo a byly čisté. Moc Brány nedosahovala na toto místo. Byli na druhé straně území, odkud nemohli vědět, jestli byla Brána používána. Byli na území, kam k nim obyčejné zbraně ještě nemohly dosáhnout.

Vanye cítil, jak se Chei o něj krátce opřel, potom se stáhl, znovu se ho dotkl a po pak potřetí. „Nic se neděje," řekl. „Odpočívej."

„Ne," zamumlal Chei.

Ale za chvíli se opět na něho zhroutil, zrovna když jeli pod větvemi stromů dolů a zase nahoru. „Chei," napomenul ho Vanye a pleskl ho přes koleno.

Chei se probral a začal vyrovnávat svůj posez. Arrhan sestupovala a svižně stoupala. Zrychlila krok, aby dostihla Siptaha.

Byli již na Cestě. Do dáli se táhla nížina, na cestu jim víc a víc svítily hvězdy, které odhalovaly krajinu až kam oko dohlédlo. Morgain zatáhla otěže a upozornila na rudou čáru, která se táhla na horizontu.

„Chei, tamhle již vychází slunce."

Chei neodpověděl.

„Kde jsme?" zeptala se.

„To je již Cesta," prohlásil. „Paní, to není země, kterou znám. Severní zemi, to ano. Ale zde jsem byl jen jednou. Jsme již na Cestě. Dokázali jsme to."

„Jak dlouho již jedeme?“ Její hlas dostával ostré zabarvení, byl nebezpečný. „Probuď se, muži! Víš, co bych měla znát já. Přísahal jsi. Chceš upozornit nepřítele? Nebo mi všechno řekneš a přiznáš se, že nevíš, kde jsi?“

„Já vím, kde jsem. Budou zde ruiny. Nevím ale, jak daleko. Přísahám vám, že je dosáhneme do svítání.“ Cheiovi drkotaly zuby a dech nepravidelně chrčel. Vanye myslel, že vyčerpáním a nočním chladem. „Bude to naše výchozí místo. Musí tam být řeka. Vím, že je to tam, přísahám.“ Připomněl západní revír, kde se nížina ztrácela na horizontu. „Stezku můžeme hledat v horách. Mimo Gaultovu zemi.“

„Ale také mimo naši cestu,“ řekla Morgain a zadržela Siptaha. Ten se zarazil a začal se otáčet.

„Jak je na tom Arrhan?“

„Pojede v čele,“ řekl Vanye a snažil se prohlédnout skrze svítající oblohu na východě, nad nízkými zvlněnými kopci. „*Liyo*, neříkám ano ani ne, ale myslím, že bychom neměli jet touto cestou. Západní bude v naší situaci pravděpodobně výhodnější.“

„Severní,“ řekla a podržela ještě na chvíli Siptaha, aby mohl být vystřídán. „Chei přísahá, že ráno. Je to velmi krátká doba.“ Pomalu přecházela za Arrhan, šetříc Siptaha.

„Nemýlíš se?“ zeptal se Vanye Cheie.

„Ne,“ odpověděl Chei a zachvěl se. Jestli zimou, to nemohl říci.

Obstarala to Morgain. Byla to pouze jedna cesta, kterou mohou jít. Stále méně se mu líbilo na ní otálet, stále méně se mu líbila představa dlouhé cesty a vůbec se mu nelíbila jejich situace.

„Kéž máš pravdu, muži.“

Morgain se zařadila dozadu. Odcházeli pod otevřeným nebem, pod blednoucími hvězdami v čele s Arrhan s dvojím břemenem.

Chei si přes sebe přehodil deku. Byl to strach, který ho nyní udržoval vzhůru. Jeli pomalu, klisna se bála vlků a brzdil ji jen zpola zahojený bolák. Rytmus kroku koní byl těžký, nemohli jít rychleji, ačkoli Gault a jeho pohůnci již mohli být za obzorem.

Obloha se vyjasňovala, slábnoucí mraky na východě dostávaly růžovou barvu, až se celý svět podobal číši plné trávy. Procházela tudy jedna cesta, nepřirozeně rovná, tráva byla zšedlá rosou. Občas Vanye a paní hovořili jazykem, kterému Chei nerozuměl, strohou řečí, která mu zněla rytmicky cize. Někdy ale zase hovořili jemně, s použitím jen mála slov. Řeč působila studeně až zlověstně. Zaznívala

z ní nespokojenost. Domníval se, že hovoří o něm, neodvážil se však zeptat.

„Kde jsou ty tvoje ruiny?“ zeptal se Vanye a pleskl ho po koleně, nespokojen, že hned neodpověděl.

„Vím že jsou zde,“ řekl. „Přísahám ti to.“

„Ani slunce tam není,“ namítl Vanye. Svítalo. Upozornili na to měnící se barvy okolo. Bílá klisna byla nyní omrzelá. Jestli je našli jejich nepřátelé, přemýšlel Chei, nebylo cesty, kterou by klisna mohla uniknout.

Jestli je jejich nepřátelé našli...

Ale na tom strašidelném vrcholku kopce - bylo to jako sen - připomenul si světlo pocházející z Morgaininých prstů a vzpomněl si na tavící se a ohýbající řetěz, a na to, jak mu Vanye zakrýval oči.

Zbraně, které nejsou vidět. Vanye ho varoval.

Díval se na otevřenou zemi okolo sebe a na zrádné zvlněné kopce, které mohly skrývat bojovníky. Jestliže na ně číhali, pomyslel si, zabili by ho prvního. Nebylo pochyb, co by učinili. Chyběl jim. To byl dostatečný důvod k tomu, aby byli rozzuřeni.

Slunce již vyšlo úplně. Země pod ním byla zlatozelená.

Jak stoupala planina a viděl tmavé siluety před sebou, pociťoval strach, že je to skupina jezdců. Pak se jeho oči zaostřily a on poznal, že to byly stromy, co viděl.

Utábořili se mezi starobyle vypadajícími kameny, vedle potoku, který protékal pod nimi, pod větvemi stromů, které tvořily oblouk a lemovaly jejich útočiště. Mezi kameny rostla řídká, ale sporá tráva, na hřebenu velmi dobře krytém stromy se pásli koně.

Riskovali a rozdělali oheň, aby ohřáli trošku vody. Morgain pojedla chleba v posledním táboře, kde také vyudili rybu a napili se čaje. Připravil jej Chei z bylin proti horečce.

Chei se během cesty pouze vezl. Vanye byl unavený a dělalo mu velmi dobře, že mohl ulehnout a odpočívat na slunci na břehu pokrytém listím. Pozoroval Morgain, naslouchaje zurčení vody, větru a koním.

„Je tu ticho,“ zašeptala mu, když se vzbudila, zatímco Chei ještě spal. „Skoro nic se nepohnulo, jenom jeden nebo dva ptáci, a potom nějaký tvor, který se šel napít. Nikdy jsem něco takového neviděla, ale trochu se to podobalo veverce. Dole se na kládě ještě před chvílí vyhříval had.“

Byla to dobrá znamení zdravého sousedství. Zhluboka se nadechl, podal jí přikrývku a sám se schoval do úkrytu před větrem. Měl ještě co jíst, čtvrtka chleba, kterou zachránil ze snídaně. Doušek čisté vody z potoka, který zde tekl, byl mnohem zdravější než z řeky.

Za soumraku se Chei probral ze spánku, vstal, protáhl se a navrhl malý oheň, jenom na ohřátí vody. Rychle rozdělat, rychle uhasit.

Morgain je přivolala na čaj, starý chleba a uzenou rybu. Sedla si opět na kámen, srkala svoji porci čaje a zavírala čas od času oči. Za chvíli je otevřela bez jakékoliv známky ospalosti. „Mohli bychom zde zůstat ještě jeden den," řekla. „Jsme dost vzdáleni od Brány, což je velmi dobře. Je to poslední místo, kde si můžeme odpočinout. Ještě jedna noční jízda a budeme u Gaultova sídla usedlosti. Není to tak?"

„Ano, je," řekl Chei. „Přísahám vám. Pokud se mne týká, nebudu již zatěžovat Vanyova koně a unavovat ho. Půjdu pěšky. Dovedu se bránit, paní."

„Jsi schopen jít pěšky? Říkám ti, jestli nejsi v pořádku, dáme ti ještě den volna. Ale je tu ještě jiná otázka. Znáš snad něco o vnitřní ochraně Morundu?"

Cheiovy oči se rozšířily strachem. „Je střežen," řekl. „Velmi dobře střežen."

Vanye si položil bradu na předloktí a kolena skrčil pod lokty. „V životě jsem ukradl jednoho nebo dva koně. Předpokládám, že Morund má pastviny zde okolo."

Morgain na něho pohlédla tak, že Vanye hned poznal, že vytušila všechny jeho myšlenky. Měl tento zvláštní pocit na celé cestě. Byl to důvod pro odchod z posledního tábora. Arrhan nesla dvojí náklad velmi pomalým krokem, její pán nebyl blázen, aby přepínal koně.

„Nebo," řekl v jazyce Kuršanů, „můžeme nechat našeho průvodce jít stezkou, kterou zná, samotného, a my dva si vyjasníme věci zde a potom půjdeme rychle za ním. To je můj návrh."

Kradmo na něj pohlédla.

Pokrčil rameny. V její tváři se nezračil hněv, ale přesto si myslel, že to o něčem svědčí. „Vezmu tě za slovo," řekla a pohnula se směrem ke břehu potoka.

„Nemyslím ale, že si potřebujeme mnoho říci," řekl Vanye a nezvedal se. „Já jsem ílin. Ptejte se. Udělám to. To je nic, ukrást koně. Snad bych mohl i na Morundu. Nebudete mít žádné problémy."

„To je nerozum!“

„Nemyslím, že jsem nerozumný. Dělám všechno, co si přejete. Může být muž více rozumný? Ukrást na Morundu... Lépe než jít potom pěšky. Daleko lepší než vléci tohoto chudáka, se všemi potížemi na cestě. Dostali jsme se ale daleko od jeho doporučení. Nechme toho. Říkám tedy, pojďme, jak nám radí a opusťme toto místo.“

Chvíli nic neříkala. Vrhla na něho zachmuřený a zlostný pohled a pak se ho zeptala: „Důvěřuješ v osud a z poloviny v úspěch lidských tlup?“

„Lépe osud, než tento Gault, *liyo*. A co budeme, když ze sebe uděláme obyčejné vrahy? Je to, co si přejete? Je to, co nás vede? Někdo zemře, třeba já, ale mám povinnost vás chránit. Mám znamení velikosti pěsti na pravém rameni.“

„Čí je to chyba?“

„-a já muži nedůvěřuji nebo mu věřím. Necháme ho volného, aby mohl křičet na poplach nebo ho rovnou usmrtíme či připoutáme ke stromu pro vlky. Jeho nepřátelé ho najdou. Nebo mu budeme důvěřovat a necháme ho jít volného či vyklidíme toto proklaté místo a vydáme se odsud na sever.“

Vstala, nečekaně se podívala na jeho nohy a chystala se odejít. Stál tam Chei s ulekaným upřeným pohledem.

„Diskutovali jsme,“ řekl Vanye, „ohledně získání koní.“

Chei neřekl vůbec nic. Podíval se z jednoho na druhého, Morgain zůstala u potoka se založenýma rukama a dívala se do houstnoucí tmy.

Vanye zapálil oheň a odešel umýt rendlík, který užívali.

„Ty mě pleteš,“ řekla Morgain. Stála za ním, když vyplachoval pánev. „Ty mě hodně pleteš.“

Nebylo to přesně to, co očekával, že řekne.

„Potom,“ řekl, „mateme jeden druhého.“

„Co chceš?“

To nebyla otázka, na kterou měl připravenou odpověď.

„Co chceš?“ otočil se od potoka, odkud ji přesně vnímal, kde stála otočená zády k jejich vězni a koním. „Nemám ponětí.“

„Nemusíš si klekat.“

„Umývám to proklaté nádobí,“ odsekl. „Vy jste obrácená zády k muži. To mu tolik důvěřujete?“

„Nyní umýváš nádobí, a já ti přitom důvěřuji. Co chceš? Nechat ho odejít? Jet pod jeho vedením mezi jeho národ? Či ho zabijeme nebo necháme vlkům?“

„Myslel jsem, že to byla jeho přísaha, které máme věřit.“ Zhluboka se nadechla a nic neříkala, než se postavil.

Byli na výšině. Stál o něco níže na kládě a dlouhou dobu se nepohnul.

„Nebo,“ řekl, „myslíte, že nemáme důvěřovat jeho vedení? Bože na nebesích. Uvěřila jste jeho přísaze. Mě berete na tak lehkou váhu. Já jsem tolik neporušil svůj závazek.“

„Ty jsi Kuršan,“ řekla a připomněla mu, na co zapomněl. Že je to mnohem více než jazyk, kterým mluvila, že to snad znamená mnohem více, než si myslel.

„Nemusíte mi to připomínat,“ řekl a sevřel vyčnívající čelist směrem k muži čekajícímu u vyhaslého ohně. „On je člověk. Nemusíme brát ale v úvahu moje váhání, když jste uvěřila jeho přísaze. Zmýlila jste se v něm a odmítáte věřit mně. Proč?“

„Neklamu tě.“

„Neříkáte pravdu.“

„Bojuješ za svůj život.“

„Nechal jsem ho v posledním táboře, kde měl na výběr, kam jít.“

Sevřela rty jako vždy, když už všechno řekla. Argumenty vyčerpali. Měl poslední slovo. Morgain upadla do jednoho z jejich předlouhých mlčení. Nikdy nemluvila ve hněvu.

Když ale chtěla, šla Morgain vždy vlastní cestou, i když on nesouhlasil nebo nebyl důvod souhlasit s ní.

„Dostanu toho proklatého koně,“ řekl.

Zhluboka se nadechla. „Půjdeme podle Cheie, po stezce.“

Cítil, jak mu hoří tváře. „Pak budeme chodit kolem dokola.“

„Neptala jsem se na to.“

„Je to vyčerpaný muž. Jak myslíte, že může dlouho jít?“

„Prokázala jsem mu vůli zde zůstat. Řekla jsem snad toho tolik?“

„Zůstat zde! S nepřítelem za nejbližším kopcem!“

„Co bys tedy chtěl?“

Nyní to byl on, který nenacházel slova. Pouze stál, skoro se dusil hněvem, potom sklonil hlavu a odešel uklidit pánev mezi ostatní

nádobí. Chei se zmateně za ním díval. Jeho oči skákaly z jednoho na druhého, nakonec zůstaly upřeny na Morgain, která přišla a sedla si na paty k nim.

Vanye seděl na místě, rýpal klacíkem do země mezi svýma nohama. „Můj názor je," řekl mírně, „že bychom měli jít zpátky po cestě. Jestliže Chei a já se budeme na koni střídat."

Morgain nechala paže na kolenou, čelo na zápěstích rukou. Pak spustila paže a sedla si s nohama do kříže.

„Nenapadlo mě být ve sporu s Gaultem z Morundu."

Znovu ho přepadla hrůza. „*Liyo*-"

„Na druhé straně," řekla, „tvůj návrh je rozumný. Ledaže náš vůdce ví, kde najít koně."

„Nelze vyloučit, že vzbouříme vesnice," řekl Chei slabým hlasem.

„Jak dlouho bude volná cesta do jeho země?"

„Ráno budeme mít jasno." Vanye nechal klacík v obou rukou. „Ve jménu Božím," řekl v jazyce Kuršanů, „řekne vám cokoliv, aby si zachránil svůj život. Zmýlil se ráno. Jedeme za sluncem a do otevřené krajiny."

„Spoléhat na něho je tvoje rada. Poprvé je to ano, potom ne. Komu mám věřit?"

„Já jsem člověk. Mohu na něho spoléhat, aniž bych mu věřil. Nebo na něho spoléhat v něčem a v jiném ne. Je zoufalý, rozumíte? Počkejte zde. Půjdu a ukradnu pro nás koně."

„Dost již o koních!"

„Přísahám vám -"

„Vanye -"

„Nebo Gaultovy vlastní prokleté koně, jak se vám líbí. Ale nerad vás nechám s tímto mužem. To je moje trápení, *liyo*. Opustit vás zde. Přivážu ho ke stromu a nebudu mu věřit, jak daleko jsou hranice prokleté pánovy země. Řeknu vám, co bych nejraději udělal. Bez koně vyrazit přímo na západ, daleko odtud a jít na sever z dosahu kopců."

„Trvalo by to mimo jiné příliš dlouho."

„Příliš dlouho, příliš dlouho - Bože na nebesích, *liyo*, nechce to nic, než že pojedeme potichu, opatrně, a vrátíme se do našich dobrých časů bez napětí a problémů. Myslím, že bychom měli souhlasit."

„Řekl jméno," řekla Morgain.

„Kdo, on? Chei? Jaké jméno?"

„Skarrin, v Mante. Tento pán je na severu,"

Jeho srdce se sevřelo. „Znáte někoho takového?"

„Pouze staré jméno. Mohli bychom být ve velikém nebezpečí, Vanye. Mohli bychom být ve velmi velikém nebezpečí."

Chvíli byl slyšet pouze vítr v listí.

„Jakého rodu?" zeptal se. „Kdo?"

„Na severu," řekla. „Nejsem si vůbec jista. Je to pouze velmi staré jméno a tento severní pán může být starý muž, velmi starý, který tebe a mne poznamenal. A jednou, když Chei zná jeho nebezpečnost, by to mohlo být pro nás osudné. Rozumíš mi?"

„Kdo je to?"

„Nevím, kdo. Vím, co je. Nebo alespoň hádám. A jestliže jsem zavázala tohoto muže přísahou a vkládám v něho nějakou naději,- nemohu ho pustit do blízkosti Brány, rozumíš mi? V Morundu mohu něco získat. Mohu dostat severního pána na jih, z dosahu jeho vlastní Brány. Ale můžeš mít pravdu. Je tu také možnost, že Gault je bláznivý a proto s ním nelze jednat."

„Co je to za muže, který svými nepřáteli krmí vlky?"

„Je to ďábel, někdy s ním ale lze jednat daleko snáze než s poctivým mužem. A něco nám Chei řekl. Mezi Ghály je hodně Lidí. Svým způsobem se jich musíme obávat kvůli tobě. Ale ty jsi řekl: důvěřuj tomu člověku a jeho národu..."

„To jsem neřekl!"

„Co jsi říkal? Pusť ho? Zabij ho? Je to, na co ses ptal? Nebo jet s ním? Jsme příliš daleko od tábora a jestliže nás pán Gault najde skrývat se, přinese nám to boj nebo Bránu Morundu, v horším případě."

Vanye odhodil z čela vlasy, které se uvolnily ze stužky a vrátil je zpět, nechávaje lokty na kolenou.

V Andur-Kurši lidé stříleli Ghály na počkání.

„Slyšel někdy Chei moje druhé jméno? Byla někdy příležitost, aby je zaslechl?"

„Nevím," řekl. „To, které používají Šihuové?"

Kývla.

„Nevím, myslím, že ne. Nejsem si jist. Nevím-"

Podíval se na Cheie, který zíral na něho a na ni, s obavou o vlastní bezpečnost, o život. Jistě vnímal, že je předmětem jejich rozhovoru, nemohl ho však sledovat. Vanye věděl, jak je vnímavý. Cheiovy oči sledovaly všechna jejich hnutí, která mohla nějak ovlivnit jeho život a pohodu. „Jistě by se divil, o čem mluvíme. Nebesa vědí, co nám rozumí - ale pro boží milosrdenství, *liyo* -“

Otočila se a kráčela zpět k Cheiovi, on ji následoval.

„Můžeš jít?“ zeptala se ghálským jazykem Vanya, dívajíc se na Cheie.

„Myslíš, že můžete jít v noci?“

„Ano,“ řekl Chei.

„Řekl vám to, co si myslí, že musí,“ opáčil Vanye. „Bojí se vás. Bojí se odmítnout nějakého Ghála, že by měl potíže. Nechte ho jet a já půjdu pěšky. Půjdeme cestou, kterou označil, že zná, tak potichu, jak jen můžeme. To je moje rada. Rychle a potichu, aniž bychom se třeba dotýkali listí. Je to člověk, kterému raději věřím. A vy víte, že to není moje lidská krev, která mi tak velí. Necítím to tak ve svém arrhendu, a vy to dobře víte.“

„Ve svém svědomí,“ pojmenovala to, „a zapomněl jsi, že je ve světě pověst lidí, která vždy bude s námi bojovat. Bála jsem se jí více než Gaulta a všech jeho přisluhovačů.“

„Ne tady,“ řekl s přesvědčením. „Ne tady, *liyo*, ani, připomínám vám, v té zemi, kde jste mne našla.“

„Ach ne. Mluvíš pouze o konci všeho. V Andur-Kurši jsem zažila to nejhorší. A zabila mnoho z těch, co byli mými přáteli.“ Bylo to výjimečné, že o tom mluvila. Náhle se objevila v její tváři prázdnota, jako by ji někdo vyřezal z kosti a jako by v ní byla pouze krev Ghálů a nic jiného. „Ale ty jsi to řekl. Zde není Andur-Kurš. Důvěřuješ tomu muži. Já bych raději znala, odkud vím, co chce získat. Neřekla jsem, že nejsem čestná? Ale je to tak. Neříkám, že jsem vždy konala správně, v žádném případě. Půjdeme jeho cestou.“

Byl z toho zděšený, ovládl ho strach, podobný chvílím před bojem.

„Sever,“ řekla - starý nepřítel. A on argumentoval proti jejímu instinktu, který je zachraňoval stovky let předtím.

Nebesa, zachraňte je. Kdo v této zemi by mohl znát její jméno, když nikdy ve svém žití neprošli touto cestou, ani se nedostali do styku s lidmi zde.

„Budeme pokračovat," řekl Cheiovi, který je ve zmatku pozoroval. „Já půjdu a ty pojedeš. Moje paní si myslí, že by to bylo velice riskantní odvážit se do Morundu pro koně."

V Cheiových očích byl stále zmatek. A vděčnost. „Je spravedlivá," řekl, „nevinná."

Nechtěl to brát jako znamení.

Odešel na hřeben a přivedl koně dolů. Osedlal je a upravil jejich postroje.

„Nasedni," řekl potom Cheiovi, který čekal a nebyl o mnoho moudřejší, než předtím. „Přivedl jsem koně. Čas od času se vyměníme."

„A pro příště," řekla Morgain, dotýkajíc se Cheiova ramene, než mohl nasednout do sedla, „potkáme-li někoho, neslyšel jsi nikdy jiná jména než Morgain a Vanye. Ber ohled na vlastní bezpečnost, a zapomeň, že jsi někdy něco slyšel. Jsou zde ti, kteří by chtěli tobě učinit hůře, než by to udělal každý Gault. Vztáhnou ruce na každého, koho označí za jiného. A ty bys jim nemohl říci, co by oni chtěli. Na nic se mne neptej. Bude to lepší, kvůli tobě.

„Paní," řekl Chei, napolo šeptaje. Podíval se jí přímo do očí, blízko ruky. Jeho tvář byla bledá. „Ano, paní."

Vanye šel, ghálská čarodějnice jela a když se dostali dolů k potoku, poznali, že Chei cestu zná. Úzká stezka zasvěcená smrti, vysoké a pomyslné hranice zde končily. Pravděpodobně byli na Gaultově panství.

Chei je pozoroval - ghálská čarodějnice, muž, který se jí podrobil na věčné časy a přesto se s ní přel. Člověk přece musel vědět, že Ghálové nemají porozumění pro takovou důvěrnost - nebo ho Vanye ošidil a nebyl člověkem. Ale nemohl by tomu věřit, když se díval do Vanyových hnědých a často utrápených očí nebo když mu Vanye dělal malé a nedůležité laskavosti. Poznal, že Vanye to dělá záměrně.

Co mají ti dva mezi sebou, ještě nezjistil. Pozoroval všechny jejich pohyby, gesta, malé okamžiky, kdy se jejich výrazy měnily nebo když se ona dotýkala jeho ruky. Když mu dala příkaz, aby se jí nikdy stejným způsobem nedotýkal nebo skutečně mu dala příležitost, proč mohl zvýšit hlas a přít se s ní.

Jsou milenci, myslel si někdy. Pak si byl stejně tak jistý, že tomu tak není, když muž jí s úctou říkal má paní nebo ještě nějak jinak - tomu slovu sice nerozuměl, nejspíš ale znamenalo to samé.

Nyní se ale hněvali jeden na druhého, debatovali, přeli se, pološeptajíce, asi o jádro věci.

Nebyl to strach o jeho život, co ho uvádělo ve zmatek. Bylo to tušení nějakého důvodu. Viděl věc, jako nikdy ve svém životě. Zažil okouzlení, které, když se zvyšovalo, pohlcovalo jeho strach.

Hanebnosti, myslel si. Ale přitom mezi nimi cítil hlubokou náklonnost. Bylo to víc než normální vztah mezi ženou a mužem, jak to sám znal. Byla to oddanost, která svazuje skupiny mezi sebou.

Byla to osobnost, pro kterou muž následoval Ichandrena, dokud nezemřel. Byla to pohnutka srdce, která, jak myslel, v něm již zemřela. Náhle ho to zabolelo, že jak jel, ani necítil šlehání větví a listí. Nebyl to strach, jaký pociťoval v noci, ale tichá bolest, bezdůvodná, kromě toho, že se cítil osamocen.

Uvažoval, že to začalo v době, kdy ho čarodějnice překvapila pohledem do jeho očí. Od toho okamžiku bylo jeho srdce v osidlech. Nyní se znovu polekal, kvůli Falwynovi a ostatním, Bronovi, Ichandrenovi a také kvůli otci, což však bylo pošetilé, neboť byl již mnoho let mrtvý. Byl slabý, to bylo všechno. Když se paní vrátila a muž zastavil koně, aby si odpočinuli, byl zahanbený a předstíral vyčerpání. Tvář otáčel ke koním, kteří sestupovali.

Tak s nimi seděl, na straně, na které byla špinavá pěšina. Pokrčil kolena a sklonil hlavu tak, aby nebyly vidět jeho vlhké oči.

Rád by našel způsob, jak se dostat ke zbrani. Šance byla této noci, v houštině, ve které se vyznal on a oni ne. Muž, který by mohl něco udělat a postavit se jim, slezl z koně. Chei měl naději, že by Vanye mohl vyvolat srážku a on sám by zůstal ušetřen.

Myšlenky se mu ale rozbíhaly i jinými směry. Začínal si vyčítat, že se zavázal přísahou. Otřel si tvář, slzy maskoval jako pot, navzdory nočnímu chladu, a přijal pohár vody, který mu podali. Připouštěl si jejich starost. Myslel, že Vanyova dřívější zlost k němu byla již jen poloviční. Vanyova ruka mírně spočinula na jeho rameni, jeho hlas byl jemný, když se zeptal, jak na tom je, jestli je ještě slabý.

„Ne, ne, za chvíli mohu jít.“

„Koně jen poletí,“ řekl Vanye. „Polovinu noci máme za sebou. Co je to před námi?“

„Bude to hranice. Také polovinu cesty máme za sebou.“

„Znáš ty nížiny?“

„Ty já znám," zdůraznil úzkostlivě a hledal třmen, aby paní mohla nasednout. Potom sám vsedl na koně a hledal si nejvhodnější posez, když se kůň pohnul. Vanye šel vpřed pěšky po cestě, osvícené paprskem měsíčního svitu jako strašidelný válečník s mimikry lesa. Oděný byl v drátěný pancíř a kůži, s šerpou okolo helmy a s lesknoucím se jilcem meče na zádech, nejvýraznějším na jeho vzhledu. A paní - ta nebyla více než šedý kůň a stín. Oblékla si plášť s kapuci a splynula s tmou.

Pouze on sám byl vidět, skutečně vidět - zranitelný pro nějakou léčku. Bez helmy, s bledými liniemi košile a obkročmo na bílé klisně svítil jako hvězda v temnotě. Myslel na šípy, na Bránu Morundu, která ležela za lesem, směrem přes starobylou Cestu.

Myslel na bílou Ichandrenovu lebku a těla ostatních na morundském hnojišti a chvěl se ve větru. Vzal si zase šedou pokrývku a zabalil se do ní, dílem kvůli chladu a dílem proto, aby se stal méně viditelným a tedy i zranitelným. Třásl se, jeho zuby drkotaly, když je neměl pevně sevřené. Stále poslouchal krok koně pod sebou, šepot větru, malé zvuky noci. Zdálo se mu, že všechny části hrozného snu začaly u Gyllinova potoku.

Jezdil touto cestou jako člen Ichandrenovy tlupy. Tehdy, když byli Gaultovými spojenci, tehdy, kdy vítězili.

Před několika léty se zdálo, že se štěstí obrátilo v jejich prospěch v boji proti severním pánům.

Byla to stejná cesta, ale chlapci, kteří po ní tehdy jezdili, toužili po odplatě za matku a otce, vítězili a jisté vítězství proti Gaultovi přišlo... přišlo. Vyzáblý a vyčerpaný mocný čaroděj ve společnosti cizinců v navždy trvající noci způsobil vrchol hrůzy. Věci, které dělali jeho přátelům - noc na vrcholu kopce nekončila, zase bylo ráno a muži nějak přežili. To bylo všechno. Ale, Bože, ty hodiny mezi smrákáním a ranním rozbřeskem, které musel člověk přežít...

Opět odpočívali. Žena potichu řekla několik slov, které snad Vanye odmítl. Chei se domníval, že chtěla, aby sesedl z koně a šel chvíli pěšky. A Vanye nesouhlasil, ať to bylo cokoliv. To ho uklidňovalo a zahřívalo v dlouhé noci.

Měl ale strach, že ne vždy přesně odhaduje jejich krok. Bylo tomu naopak, když šel pěšky. Jednou podcenil bažinu, což mohla být jeho osudová chyba. Ale nyní podcenil opět, věc, jasnější než denní světlo. Byl příliš vhodným terčem a navíc nemohl sledovat krok,

který muž a žena nasadili. Dále na něho jako šok zapůsobilo vědomí, že se situace od časů Ichandrena mohla změnit, hranice se mohly posunout, než jak byly po tehdejších válkách. Situace mohla být jiná, než jak ji znal dříve.

Nebo to může být nějaká další známá země, ve které byl jako průvodce nebo rukojmí.

A přiznat jim skutečnost, že se dvakrát zmýlil ve vzdálenosti, nebo dát falešné ujištění?

Navlhčil si rty. Nadzvedl se v sedle. „Muži," zašeptal. „Vanye."

Potom se ještě něco jiného dotklo jeho uší kromě větru, šustění listů a zvuku vlastních koní. Vanye zastavil koně. Morgain přitáhla koni otěže a otočila se zpátky směrem k nim a zůstala stát.

Les vypadal podezřele. Vlasy se mu zvedly na zátylku a začal se opět chvět. Klisna stála pevně, svaly jí tvrdly pod Vanyovým dotykem. Sedák měl postavené uši. Usilovali se vrátit, škubali sebou, otáčeli se nepokojně a s rozšířeným chřípím.

Náhle bylo v tomto tichu slyšet nějaký zvuk - slabý a hodně vepředu.

„Slez dolů," zašeptal Vanye. „Slez dolů, Chei, a chovej se tiše!"

Chei se na něho v panice podíval. „Gaultovi muži," zašeptal Vanye, jako by tušil Cheiovy nekalé myšlenky.

„Moje paní na tebe míří, slez dolů!"

Chei se vystrašeně rozhlédl. Neviděl vůbec žádnou zbraň, pouze kabát a vyděšenou tvář. Vanye pevně chytil jeho jezdecké kalhoty, když vtom klisna uskočila stranou. Náhle ho obestřela úplná tma, jeho ramena, záda a hlava dopadly na zem dříve než boky a nohy.

V hlavě se mu všechno převrátilo a zase vrátilo na místo. Na okamžik byl bezmocný, měl vyražený dech. Viděl, jak Vanye skočil do sedla, viděl, jak bílá klisna přeskočila do tichého cupitavého kroku a vrátila se zpět.

Vanye vytáhl meč, zvedl z prachu spadenou pokrývku a špičkou meče ji hodil na Cheie. Ten ji chytil jako omámený a natáhl se pod ní.

Arrhan a Siptah se pohybovali jako duchové mezi stromy, měli sinavou barvu, která zde nepatřila a pátrající je mohli vypozorovat.

Pohmožděný Chei si omotal pokrývku okolo vlastní bílé košile, aby splynul se zemí. Cítil zápach rozkládajícího se listí, hnilobu lesa a čpavý pach staletí se rozpadajících rostlin.

I taková malá nehoda mohla zabít muže. Ticho, které zde nyní náhle panovalo či zápach rozdrceného listí, mohly dosáhnout až k nepříteli. Přemáhal se, aby se nechvěl, pevně se tiskl do chladné země a kdyby to záleželo na něm, tak by se do ní nejraději zahrabal.

Kapitola 4

Značný počet jezdců na cestě byl v nočním tichu stále více slyšet. Vanye stál ve tmě koleno na koleno s Morgain. Jeho svaly se chvěly. Nebylo to chladem, ale přáním pohnout se. Cítil silný tlak Siptaha na svou pravou nohu a slyšel slabé zvuky, jak kůň tahal za otěže a hryzal udidlo. Arrhan stála - arrhend -, jako hříbě na to byla cvičena, zcela tiše. Vanye jí jednu ruku položil na krk a druhou opatrně na udidlo. Také baienský sedák se pokoušel zůstat v klidu, ale neměl pro to zvláštní výcvik. Morgainino slabé potřásání s uzdou mu rovněž nebylo příliš vhod. Válečnému koni udeřil do citlivého chřípí olej a kov a znervózňovala ho i přítomnost klisny a pach cizích koní a jezdců. Pouze zkušenou a důvěrnou rukou mohl být držen tak tiše, jak byl, celý zpocený a s pěnou na uzdě.

Jezdec jako Vanye dokázal velmi přesně odhadnout počet jedoucích koní. Jeho vzrušení nakazilo klisnu pod ním, že se chvěla a hryzala udidlo. Bylo to také tím, že se cesta před nimi stáčela a vítr nesl ke koním cizí zvuky a zápach. Stále rostl hřmot kopyta kovu, ne však mírumilovného lidu, ale ozbrojenců přesunujících se pohromadě v noci.

Jejich koně před ohybem cesty jemně zaržáli. Siptah frkaje dal poloviční odpověď, zahryzl se do udidla, postavil na zadní nohy a jeho ohon se lámal o zem. Také Arrhan se plašila a nervózně funěla.

Potom se koně uklidnili a v lese opět panovalo mrtvé ticho.

„Tady to je," sykla Morgain, těžce popadajíc dech. „Zastavili. Budou stát než vyjde slunce, jestliže budeme mít štěstí. Pošlou posla k pánovi, aby ho upozornili."

Vanye zastrčil meč do pochvy. „Můj luk," řekl a pokynul jí.

Morgain se naklonila, odvázala jej ze svého postroje a spolu se zakrytým toulcem potichu podala Vanyemu. Siptah opět mírně znervózněl. Sklonil hlavu a usilovně pracoval na udidlech. Arrhan však stála nehybně, když Vanye opatrně sesedl do podrostu. Očistil Arrhan uzdu a přivázal ji u malého stromku, aby mohl, Bože na nebesích, popřípadě uklidnit Siptaha.

Vanye sejmul helmu, která by ho třpytem mohla prozradit a podal ji Morgain. Pohladil Siptaha po hlavě, povzbudivě ho poplácal po zpocené hrudi a tak mu naznačil nadcházející boj.

Nyní to tedy nebyl hon jako v zemi Myyů - na vysokou zvěř, jako když byl psancem. Instinkt se mu však vrátil. Vzpomínal na zemi Myyů, šípy a hlad, zoufalého chlapce z rodu Chya, který měl jediného vychovatele - své nepřátele. Byl ale stále naživu, zatímco jeho příbuzní už dávno ne.

Slyšel, jak se asi polovina jezdců tiše stahuje na stranu do křovin. No ani jeden tak dokonale jako prostý Kuršan-lovec, když se plíží za kořistí. Viděl je, sám bez hnutí, jak se snaží uklidňovat koně, jako nejasné stíny ve světle hvězd. Opatrně se pohnul za nimi. Koně ale poznali, zeje zde někdo cizí. Tahali za uzdy a okusovali je.

Muži se obezřetně okolo sebe dívali a začínali se ohlížet zpět na cestu, odkud přišli.

Vanye se opatrně pohnul, opřel luk proti nártu a napnul jej. Odklopil víko toulce, vyjmul tři šípy a po paměti zkontroloval jejich opeření. Nebyly to jeho vlastní šípy, které důvěrně znal. Nebyly však ani poškozené, pokřivené či s vadnými pírky.

Poprvé nasadil tětivu do zářezu šípu a vybral si nejbližší a nejjasnější cíl vyčnívající z temnoty. Každý bojovník na dosah andurského luku byl ztracen. Jeho poznamenané rameno už bylo zcela v pořádku. Šíp vyletěl, našel cíl a muž padl.

Další se ohlíželi zmateně kolem sebe. Využil jejich překvapení, vytáhl další šíp a druhý muž s bědováním padl. Volný kůň uskočil mimo cestu.

Muži nasedali a odjížděli. Jeden z nich ale zakřičel a svalil se ještě předtím, než se dostal do sedla dříve, než byl v sedle.

Vanye vyňal další šípy z toulce a položil si je k noze. Čtvrtého muže trefil do zad, když jezdci vyrazili pryč směrem k Morgain. Potom uchopil toulec a utíkal za ujíždějícími. Nekryl se a pádil dolů cestou, jeho srdce tlouklo o překot.

Než dosáhl zatáčky slyšel výkřiky a hřmot srážky. V měsíčním svitu viděl Siptaha a Morgain. Koně ozbrojenců se plašili a jejich jezdci z nich padali mrtví do prachu. Viděl sehnutého Cheie hrabajícího se z úkrytu, jak chytil jednoho volného koně. Morgain se s úmyslem zabít rozjela k Vanyovi.

„*Liyo*,“ zavolal a napínal luk, jak to jen šlo. Poznala ho a obrátila se za Cheiem. Ten skočil na chyceného koně s takovou silou, která vůbec neodpovídala jeho zranění a únavě, jež předtím projevoval.

Vanye se domníval, že Morgain chce zabít přímo Cheie nebo alespoň jeho koně. Běžel s hrůzou, vnitřnosti se mu svíraly, nemohl ani vykřiknout, aby ho nechala. Běžel po svých, Chei unikal na koni. Morgain by ve srážce s ním silou asi neuspěla, nebylo jak by ho normálně zastavila. Vanye běžel bez dechu, obtížen zbraněmi dolů doprostřed cesty.

Ale Chei silně zatáhl za uzdu, vyplašený kůň udělal široký oblouk a kopyty bušil do země. Morgain zastavila Siptaha čelem k němu.

Chei dobrovolně jel zpátky k oběma.

Vanye doběhl k Morgain, pískalo mu v uších, pot se mu řinul pod brněním. Viděl hrůzu ve tváři Cheie, hrůzu muže, který právě zažil jak vypadá smrt a poznal, co se mohlo před chvílí stát s ním a co ho může stihnout nyní. Ale rozhodl se.

Za nimi bylo, jak si mysleli, osm mrtvých. Čtyři tmaví lumpové na cestě před zatáčkou. Bylo zde také sedm koní s prázdnými sedly a bez otěží. Jeden se je pokoušel vést, asi domů, do stájí.

„Unikl někdo?“ zeptala se Morgain Vanya a nespouštěla oči z Cheie.

„Žádný, pokud někdo neunikl tobě.“

„Nikdo,“ řekla svým tvrdým, rychlým způsobem. „Ale nemáme jejich koně a mrtví muži zde leží poznamenáni tak, že by na nás mohli upozornit v Morundu. Chei! Kdo jsou? Jsou to Gaultovi muži?“

„Gaultovi,“ šeptnul Chei.

Vanye se přerývavě nadechl. „O znamení se mohu postarat.“ Krev v něm ještě vřela jako před hodinou. Nyní už ale přemýšlel o možných následcích. Jestli je to meč, který si oblíbil Cheiův národ.

„S ohněm již nemůžeme dost dlouho váhat,“ řekla Morgain. „Bude. Zakrátko zachvátí celý les. Zatáhni těla do houští.“

„Bože,“ šeptal si pro sebe Chei v panické hrůze. „Zapálit les? Zemi?“

„Vanye.“

Postavil luk proti své noze, povolil jej a spolu s toulcem podal do Morgaininy levé ruky, zatímco ona stále pozorovala Cheie.

„Pomoz mu," přikázala Cheiovi, stále ještě studeným hlasem. „Vypadáš již dost v pořádku."

„Jestli je ještě někdo naživu -" napadlo Vanya. Ještě ho ovládala bezcitnost, stále ještě žil bojem a snažil se nemyslet na nic, kromě toho, co musel udělat.

„Najdi ho," řekla.

Předtím mu nedávala příkazy. Teď to byla skutečně ona, zvyklá rozkazovat. Vanye však znal pokyny a co je nutné učinit stejně dobře jako jeho paní. Šel zpět k mužům na zemi, s připraveným mečem. Za sebou slyšel dva koně, ale také jednoho jezdce. Pozornost věnoval na chvíli pouze jemu. Muž byl oblečen podobně jako Chei, v kůži a s řetězem.

Nyní již nebylo pochyb ani o těch čtyřech, které si vzala na starost Morgain. Odešel do lesa, kde stála Arrhan, bílá klisna, jež byla příčinou již mnoha mrtvých. Vzal si helmu, kterou předtím odložil. Odvázal klisnu a jel zpět za zatáčku na cestu, kde nechal část skupiny, kterou zasáhly jeho šípy.

Všichni byli mrtví. Jeden z nich byl Ghál.

Díky Bohu, myslel si. Poděsilo ho jeho vlastní rouhání.

U cesty přivázal Arrhan a tahal mrtvoly tak daleko do křoví, jak jen to bylo možné. Jel zpět k Morgain a Cheiovi. Ten se snažil vrávoraje a supě úsilím táhnout ozbrojence do křoví, která lemovala cestu.

S Vanyem, který přijal jeho pomoc, odtáhli poslední těla a ukryli je dobře v lese.

Chei během této činnosti neřekl ani slovo. Konal s odvrácenou tváří, šklebil se, stále byl slyšet jeho těžký dech, s výjimkou vzniku srážky, kdy šlapal zpět na otevřenou cestu.

„Otočit na východ," řekla Morgain, když nasedli. Siptah se pod ní pohnul k Cheiovi, neboť jeho kůň a její byli svázáni uzdami. „Doufám, že tato cesta směřuje, Chei, na sever - rychle."

„Ano," odpověděl Chei.

„Na tvůj život," řekla potom Morgain, zvedla paži směrem na kraj cesty a střelila svojí černou zbraní, kterou nosila, aniž by si dělala nějaké starosti s jejím utajením před mužem, který mohl vidět zranění, které působila. Propalovala maso a kosti.

Nyní zapálila uschlé listí a slabý proužek ohně se vinul dolů k zemi, kam namířila. Oheň se rozrůstal se suchým praskáním. Koně, kteří se pohnuli, byli podrážděni a naříkali ze zápachu kouře.

Dostali se za zatáčku cesty, kde Morgain založila oheň. Ten se za nimi široce rozhořel, jak uviděl Vanye, který se přes rameno ohlédl zpět.

Dole ještě nebyl příliš velký. Za ohněm byl klid, mohli se dívat na vycházející slunce, prosvítající z východu. Nemohli ale již nic učinit s osudným světlem v lese za nimi.

„Je to Gaultův les," zašeptal Chei. Koně nechali vydechnout, nadzvedl se a podíval zpět na točící se lesní cestu. „Je to jeho les, který jsme zapálili a vítr zanese oheň na jeho pole."

Vanye civěl upřeně na čáru ohně pod nimi, kde se nyní vlnil kouř a kalil sluncem ozářenou oblohu. Vanye potřeboval čistou vodu, aby si umyl ruce, tvář a odstranil zápach smrti a ohně z nosních dírek.

Pane na nebesích, koně byli ztraceni dole, neznali cestu, která by je vyvedla do bezpečí. A země sama...

Spálit les? Spálit zemi?

Nebyl si jist, kde o tom uvažoval, jak proti léčce a nečekaným vrahům, Bůh ví. Pán, který krmí svými nepřáteli vlky. Temná hrůza, které se Morgain bála, zahrnovala Brány a věci, jež se marně snažila Vanyovi přiblížit, aby je pochopil.

Otevřené Brány, ale příliš daleko. Morgain řekla, zeje možné, aby všechno vyřešili a minulost vymazali. Snad měla pravdu. Nečinil si nárok na to, aby všechno pochopil a znal jako Morgain, stejně jako nepotřeboval vědět, proč se hvězdy pohybují, z čeho jsou nebo kde vlastně byli, když se ocitli mezi Branami.

Ve svých kostech ale cítil moc Brány. Díval se často upřeně do prázdna, přemýšleje o pekle, které sám na sebe přivolal.

Věděl, co dělal muž jako Gault. Věděl, že on a jeho paní nezasluhovali za své činy pocty. Bylo by ale nanejvýš nezodpovědné nechat muže z Gaultovy družiny uniknout, aby zařídil jejich pronásledování a později případně i konec.

V tom měla Morgain pravdu. Sama tomu věřila. Lhala mu ale, myslel si, v méně důležitých věcech. Také přemýšlel o záležitostech víry, o tom, co se stane s jeho tělem a duší. V koutku srdce stále doufal, že Bůh by mu mohl odpustit, i jí, za všechny její vraždy.

Ze všeho nejvíc přál své duši, aby jednou nemusela cítit výčitky svědomí za muže, kterého vzadu zabil. Zatím se neozývaly. Byl zde jenom strach. Ostrá úzkost, ale hlavně kvůli koním, a již velmi málo

pro muže, byť i jeho vlastního rodu. Věděl, když se proti sobě nebo někomu či něčemu neodvolatelně prohřešil. Neznal však z toho východisko.

„Kam nyní jedeme?“ zeptala se Morgain jejich průvodce, když přijeli k malé vyvýšenině na cestě, odkud zase měla tendenci padat dolů v zatáčce proti zamračené obloze. Oheň pod nimi se vlnil bílým kouřem přes vrcholy stromů. „Dostaneme se odtud na starou cestu?“

„To není bezpečné,“ řekl Chei. Jeho tvář v padajícím světle vyhlížela divoce, ve vlasech měl kousky suchého listí. Oči se leskly horečkou z podívané, kterou zažil. „Jestliže, paní, očekáváte léčku, mohlo by to být právě zde.“

„Kde by mohli být před rozedněním?“ zeptal se tvrdě Vanye. Cheiovo chování jej uráželo. Muž byl bláznivý, měl by jim za všechno zaplatit. Chtěl to, když vzýval Boha, aby mohl cítit něco jako svědomí.

Jeden z nich, matko Boží, měl stěží víc než šestnáct let. Slzy ho pálily v očích. Nyní se mohlo něco stát na cestě.

„Nevím,“ řekl Chei. „Nevím.“

„Domnívejme se, že měli důvod,“ řekla Morgain krátce. „Mysleme si, že by to bylo na této cestě, kde se můžeme s někým střetnout, jemu k zármutku. Rozumíš mi, Chei?“

„Nevím,“ protestoval Chei, potřásaje hlavou.

„Dala jsem ti velkou šanci, když jsi běžel pro toho koně tam vzadu v lese. Jistěže ne pro nic za nic. Osm mužů zemřelo, aby nás nemohlo zradit. Už mi rozumíš, Chei?“

„Ano, paní,“ řekl slabým hlasem.

„Jsme již mimo Gaultovu zemi? Kde je její hranice?“

„Já nevím. Je to pravda. Bojoval jsem na sever odtud. Můj pán Ichandren je mrtev. Gaultovi jezdci bývají na cestě v noci. Bůh ví, pouze Bůh ví, paní, co zde dělají nyní nebo kde vlastně jsou. Oheň připoutává jejich pozornost. Nebesa vědí, zda si myslí, že se jedná o nehodu či úmyslné žhářství. Gaultova země je tam dole. Jeho muži si nedovolí zapálit vlastní krajinu. Žádný z nich. Nikdo by nezapálil zemi, kterou prochází. Když to zde všechno shoří, bude to zase Gaultova cesta. Jeho země, kterou bude moci projít. Povedou ho zbytky spálených křovin a houštin. Bude zde možné dále žít.“

Vanye pocítil nevoli. Opíral se o sedlový oblouk a mračil se. Způsobila ji změna v Cheiově hlase a chování, nepatřičná smělost Člověka vůči Ghálovi.

„Co," řekl Vanye, „my? Někdo z tvých přátel? A jak budeme s nimi žít?"

Cheiova ústa zůstala na chvíli otevřena, oheň v jeho očích dohoříval. Pohlédl na Vanya, potom na Morgain a zpět na muže. „Stejně jako já. Mohou nás zabít všechny, tebe hned, mě až poznají jako jednoho z Ichandrenových mužů. Zajatci se nesmějí vracet. Když půjdeme zpátky starou cestou, zajmou nás Gaultovi muži a právě tak nás zabijí."

Bylo to zoufalé, protože to byla pravda.

„A kde jsou?" zeptala se Morgain. „Dost blízko, abychom je přiměli jet v noci? Co můžeme očekávat?"

„Boj," řekl Chei. „Boj, paní, boj, který již začal tím ohněm dole a osmi mrtvými muži. Jestliže věci zůstanou jako dříve, Gault připíše oheň na účet lidského rodu, který byl vypuzen nahoru do kopců. Gault vrhne všechny muže proti nim, aby sebe ochránil a je potrestal. Tak se věci mají. Musíme jít vzdálenou cestou. Jet v noci je výhodné a také to, že nás není mnoho. Je potřebné počítat s tím, že Gaultovy muže můžeme potkat na každé jeho cestě."

Podobalo se to pravdě. Velmi to vypadalo jako pravda - po mnoha podvodech a chybách.

„Máme ti věřit?" zeptala se Morgain. „Dvakrát ses spletl, Chei."

„Já nechci zemřít." Cheiův hlas se třásl. Naklonil se v sedle dopředu, košile se mu v chladném větru na ramenou třepotala. „Před Bohem, paní - jestliže půjdeme cestou, kterou chcete, vjedeme rovnou do léčky. Vím, že jsem se zmýlil. Nevymlouvám se. Myslel jsem, že znám zemi dole lépe, lhal jsem. Ale zde jsem na místě, které skutečně znám. Žil jsem tady. A na svůj život, již se nezmýlím. Přísahám vám to."

„Nenechávejme koně odpočívat," šeptal Vanye, „*Liyo*, ať už potkáme kohokoli, nesmíme na něj zaútočit."

Morgain se na něho podívala. Na chvíli zahlédl v jejích očích něco, co znal a čeho se děsil. Netrpělivost, která mohla zabíjet. Potom se pozornost přesunula.

„Znám místo," řekl velmi tiše Chei, „kde bychom se mohli utábořit. Je to nedaleko odtud."

Bylo velmi dobře schováno mezi stromy, kde vytékal pramen ze skalisek kopce, nepříliš vodnatý, ale pro ně to úplně stačilo. Po sesednutí s koně ho silně zabolelo v zádech. Drátěná košile ho na ramenou tížila mnohem více, než když si ji oblékl přede dvěma dny. „Dovolte," řekl a podržel Siptahovu uzdu, když z něho Morgain slézala. Šedák se rozhodl pro boj s ukradeným valachem. Uši měl svěšené dozadu a jeho pohyby byly plné koňské úskočnosti, ne přímé výzvy, ale lstivé až trochu agresivní. Po chvíli se všichni tři koně uklidnili.

„Nenávidí toho koně," řekla Morgain, natáhla se, dala Siptahovi řemen pod bradu a tím obrátila i jeho pozornost. Třela mu nozdry a nabídla pamlsek. „Také Arrhan ho znepokojuje."

Teplo zalévalo Morgain tvář. Nikomu nemohla nic vyčítat, jak vše dopadlo. Šla přímo za svou věcí.

Chei moudře odvedl svého koně z dosahu ostatních na malou mýtinu mezi borovicemi, které byly velmi podobné borovicím v Andur-Kurši. Mezi kameny bylo vidět malé zákrsky trávy.

Během toho, co se zabýval klisnou, díval se Vanye přes její plece na Cheie. „Bůh ví, co všechno je v postroji jeho koně."

„Podíváme se," řekla Morgain tiše, zatímco dávala dolů Cheiovu výzbroj, kterou Siptah již dlouho nesl. „Až pojedeme dál, sám si ji ponese. - Huš, huš." Natáhla se a zadusila šedákovo ržání, několikrát ostře škubla ohlávkou. „Nedělej potíže."

Šedák z Bainova rodu nespokojeně zaržál a potřásl hlavou. Vedle něj se vztekala Arrhan. „To je boj," řekl Vanye.

„To je něco jiného," podívala se na něho Morgain. Když byla rozmrzelá, nazývala věci pravými jmény. O to více to bolelo. „Zbavím se ho."

„Neptal jsem se."

Cheiův kůň byl více než neklidný. Zatnul čelisti a hrál si se sedlem klisny. Posunoval si ho hlavou k nohám. Morgain připravila to stejné pro šedáka a přivedla ho tak do lepší nálady.

Potom přišel Chei. Přinesl sedlové brašny, které patřily k hnědákovi.

Přišel s nožem na postroje v ruce.

Chei zvedl ruku a zatímco nechal padnout brašny na zem, držel ho za jílec před sebou. „Nemyslím, že mně ho chcete nechat."

Vanye mu ho vzal. „Prohledej brašny, jestli chceš. Nebo to udělám sám.“

Vanye se na něho upřeně díval. Nabídka, kterou dal Cheiovi, byla věcí důvěry.

„Udělej to,“ řekla Morgain Vanyovi, nemajíc v těchto věcech skrupulí.

Nebo proto, že její poddaný váhal.

„Pojď se mnou,“ řekl Vanye Cheiovi. Zdvořile, aby se muž nemusel stydět. Vzal ho stranou, proti skalám, a zjišťoval k jejich vzájemnému zármutku, jestli tam není ještě druhý nůž.

„Rád bych si,“ řekl Chei Vanyovi, když prohlížel postroje, „půjčil břitvu,“ a díval se na něho. „Chtěl bych se oholit. Chtěl bych také mít nůž na svoji ochranu. Potřebuji přikrývku, která je tam u postroje. Svoji jsem ztratil v lese. Je mi zima.“

„Vezmi si tuto,“ odpověděl Vanye a když nic nenašel, dodal: „Co se týká břitvy, půjčím ti svoji.“ Napřed myslel na jeho sebevraždu. To však nebyla volba pro muže tak odhodlaného žít. Také nemohlo jít o zbabělost muže, který zatím všechno přežil. „Prohledám zbytek postroje. Rozumíš?“

„Nepochybuji o tom,“ řekl Chei.

Kouř se zvedal ve všudypřítomné mlze nad kopci. Vanye seděl dole na kamenech a díval se, jestli je možné spatřit oheň, na kterém připravovala jídlo Morgain. Sestoupil dolů: „Je to v pořádku.“

„Hoří ještě na východě?“

„Ano, a rychle. Je tam velké množství podrostu. Nemyslím, že budou schopni oheň zastavit dříve, než se dostane do otevřených polí.“ Trápilo ho, že zemi zapálili a nejvíce ho strašili koně. „Nemohou uniknout touto cestou, když se zvedá vítr. Nic nemohou.“

Morgain nic neříkala, přidávala trochu soli do jídla. Potom zvedla zrak. „Mohli bychom to zabezpečit,“ řekla

Vanye se posadil na paty a nechal ruce spočinout na svých kolenou. Myslel na Cheiovu mapu, kterou pro ně načrtl, jak daleko mohou jít a jak daleko ještě půjdou směrem na sever na místo nazývané Tejhos, kde stojí Brána, a do země, kterou obývají pouze Ghálové.

Přitom věnoval stálou pozornost Cheiovi. Zvlášť tehdy, když Morgain pracovala a sama ho nemohla pozorovat.

Někdo neznámý se vynořil, s čupřinou plavých vlasů a rozcuchanými vousy. S jednou z jejich kuchyňských pánví plnou vody, která z ní kapala, s vypůjčenou břitvou, kouskem mýdla a Morgaininým hřebínkem z želvího krunýře. Chei si umyl vlasy a vousy. Celé dílo korunoval tím, že si vlasy nechal sušit na slunci do barvy slámy. Potom seděl, nakloněný dopředu, a umíněně rozcupovával namydlené vousy.

Měl hubenou tvář, ztmavlou od slunce, a světlý vous, který ji pokrýval. Byla to velmi sympatická tvář a nečekaně mladá, nevypadala ani na dvacet let. Nebylo v ní nic šíleného, ale také nic z mladého muže. Tvář, od které lze očekávat zkušenosti staršího.

Chei nevěděl, jestli již byl čas, aby se jim takto odhalil. Chvíli se chvěl, pak se zabalil po pás do přikrývky. Pod ní měl jen slabou košili. Holil se ostrou břitvou, namáčel ji do studené vody, z jeho mokrého copu mu voda kapala na ramena a přispívala k tomu, že mu byla zima.

Nová svoboda, získaný kůň, vítr z jeho vlastních kopců, který mu vál do tváře.

Muž z Andur-Kurš rozuměl takovým pocitům... Kdo by si myslel, že se vrátí do své země. Hledal něco důvěrného v chladném větru a zápachu borovic. Mladému muži se vracela opět pýcha a snad i jeho pravdomluvnost.

Chei šel zpět k nim, vrátil břitvu, pánev a hřeben, přinesl s sebou přikrývku a usadil se u malinkého ohně. Přitom se stále chvěl.

„Tady," řekl Vanye a nabídl mu svůj vlastní hrnek čaje. Chei mu věnoval vážný pohled plný vděčnosti. Měnila se mu tvář, vracelo sebevědomí.

- Zlatá louka... rozloučení. Jeho bratranec jel pryč, poslední přítel, zachránil svého pána.

Bylo zde něco, co se mu líbilo na tomto mladém muži, kterého získali na svou stranu. Jeho pohledy byly plné obav, očekávající. Snad nic jiného než přátelské. Muž neměl lehké dětství.

Vzpomínal, vzpomínal na rodný dům, na své bratry. Byl bastardem, chyjským vězněm v domě Nhiů. Ubytován byl pod tou stejnou střechou, jako otcovi dědici. Obvykle ho oba jeho bratři trápili.

Avšak mnohem méně ten mladší. Snažil se jeho utrpení zmírňovat. V některých dnech se mu zdálo, že ho bratr tajně miluje.

Jako třeba při jejich posledním setkání. Bylo v něm něco opravdového, co patří k loučení.

Nyní to bylo zoufalé gesto, co Chei udělal. Upřel pohled na Vanya: podívej, to jsem já, Chei. Jsem lepší, než si o mně myslíš?

Zabolelo to, hluboko, jako staré zranění. Při takové malé věci jeho srdce poskočilo a neshledával muže vůbec nebezpečným. Byl snad bláznivý, když tolik povídal? Všechno mu bylo vždy prominuto. Věděl, že jeho bratři věřili ve změnu. Tato víra je držela po celé roky. A pomohla jim přežít všechno, co se stalo.

Cheiovy oči - ach, to byla tůň a jeho chudoba návnada pro zoufalou rybu. Ubohý chlapec, myslel si Vanye, pomáhej ti Bůh. Nebesa, pomozte nám oběma. Mně pomohla Morgain. Kdo zachrání tebe, Bože, to jsem já, vidíš to?

Podal Cheiovi chleba, který mu dala Morgain. Ukrojil kousek sýra a podal mu ho také, potom kousek pro Morgain a poslední pro sebe. Byla to maličkost, dát přednost hostovi. Pro Cheie to však znamenalo moc. Jeho oči svítily. Usadil se pohodlněji, odmotal ze sebe přikrývku tak, aby si mohl položit jídlo do klína. Ukázalo se také, jak velký má hlad.

V sedlových brašnách, které Chei vzal, byly společné zásoby potravin. Obsahovaly všechno potřebné. Pomleté obilí, láhev oleje, trochu soli. I plátky sušeného masa. Čisté prádlo, pánev a šálek, brousek, struhadlo, tupou rezavou čepelku, provazy a kůže, postroj. Také balíček zvláštních rostlin, které Morgain nyní rozprostřela vedle sebe.

„Tohle je žlutý kořen," ukázala na pokroucený suchý zbytek. „Projímadlo. A toto zase dámský čepec - na horečku, krvavý kořen - na zranění."

Hodnotu měla i přikrývka, potom, co Chei o jednu přišel při požáru.

„Jezdci nepřijeli zdaleka nebo nezamýšleli zůstat dlouho," řekl Vanye. „Podle toho, co s sebou přivezli."

„Ne," potvrdil Chei, „byla to jen hlídka, nic víc. Několik dní a zpátky na Morund." Spolkl sousto chleba a rukou ukázal směrem ke kopcům.

„Tam jsou vždycky potíže."

„A nyní ještě víc," podotkla Morgain, „mnohem víc."

Ruka mu klesla. Cheiovo nadšení vyprchalo, když se podíval na Morgain. Na chvíli ho přepadl strach. Nikdo nevěděl, jaké myšlenky mu procházely hlavou.

„Nechci škodit vašim lidem," ubezpečila ho Morgain. „Něco ti řeknu, Chei, ať jsem jaká jsem, nebudu se s tebou přít. Ale tím, co jsi mi řekl, ti žádnou škodu neudělám... ledaže bys měl nějaký důvod mít rád pána v Mante."

„Ne," odpověděl Chei měkce.

„Myslím, že v kopcích se vašim lidem nic nestane. Možná ti to bude ku prospěchu. Ghálové mají důvod mě strašit. Ty ne."

„Proč -" Cheiův obličej byl stále bledý. „Proč by měli?"

„Protože si chci být jistá, že už není více Gaultů – žádné další průchody přes Bránu. Už nic z toho, co jim dává sílu nad vámi. Lidstvo se pouze musí stáhnout a čekat. Časem vás bude víc. A to bude jejich konec."

„Proto bojují proti vám."

Chei si byl vědom toho, že slyšel velice nebezpečnou věc. Na dlouhou chvíli se zdálo, že sotva dýchá, potom střelil pohledem po Vanyovi.

„Je to pravda," řekl. Ale nebylo to, ó nebesa, tak jednoduché, jak se řekne. Nikdy nemohlo být. Muž vyrostlý v bitvách to věděl příliš dobře. Morgain měla jen poloviční pravdu.

„Co budete dělat?" zeptal se Chei Morgain. „Co budete dělat vy sama?"

„Zavřu Bránu. Řeknu ti úplnou pravdu. Až to dokážu, Vanye a já jí projdeme a za sebou zničíme. S celou její mocí. Služ mi, jak jsi přísahal, že budeš, a budeš si moci vybrat. Projdeš Branou nebo zůstaneš za ní, v této zemi, navždycky. Nikomu jinému ji nedám. I ve své zoufalé situaci si budeš moci vybrat, neodepřu ti toto právo, ale jen pokud dodržíš slovo, které jsi nám dal."

Chei se na chvíli zarazil, s rozevřenými rty a očima upřenýma na ni. Potom, prolomil ticho nervózním smíchem. „Proti Mante?"

„Proti Mante a proti Skarrinovi, který tu vládne, pokud je tím, co nás brzdí. Proti komukoliv, kdo nám brání, Ghálu nebo člověku. Naše motivy jsou velice jednoduché. Naše řešení velice přímé. Nepřemlouváme nikoho. Projdeme, kde chceme a nejlépe bude, když nikoho nepotkáme a nebudeme muset sdílet žádné pohostinství vašich lidí, jakkoli dobře míněné."

Chei se omotal přikrývkou, která mu sklouzla z ramen, jako kdyby vítr byl náhle chladnější. Jeho obličej naprosto vystřízlivěl.

„Teď, Chei, jsem ti řekla svou pravdu. Poslechnu si tvoji, jestliže máš cokoliv, co mi chceš říci. Stalo se něco, Chei, co bys mi měl říci?“

„Ne,“ důrazně zavrtěl hlavou. „Ne. Všechno je to pravda. Řekl jsem vám... řekl jsem vám, že jsem lhal, ale neměl jsem v úmyslu lhát -“

„Ptám se tě podruhé.“

„Nelhal jsem!“

„Ani nevynechal žádnou pravdu?“

„Vedu vás jak nejlépe umím. Říkám vám, že nemůžeme jít zpět na cestu, nemáme jinou možnost, než jít přes kopce.“

„Ani sis nečinil nárok vědět víc než víš?“

„Znám tyto kopce. Znám cesty - zde, zde opravdu vím, kde jsem. Tady jsem bojoval. Požádali jste mě, abych vás vedl jinými, ale já tam byl jen jednou. Zde ale znám cestu, pokouším se, paní, pokouším se dostat nás k cestě za průchody. Když půjdeme přes ně, zahlédnou třpyt vašich vlasů, má paní, a všichni tři budeme mrtvi.“

„Míníš lidský rod.“

„Lidi. Sledují cestu. Zastřelí koho a co mohou. Číhají na Ghály, kteří přicházejí do lesů -“

„Tam, kam nás vedeš?“

„Ale oni očekávají, že Ghálové přijdou ve větším množství. Počítají s deseti až dvacetičlennými tlupami lidí, kteří slouží Ghálům. My jsme pouze tři.“

„Jistě se stává,“ řekl Vanye, „že vaši lidé padnou do rukou Ghálům. Takoví jako Gault znají právě stejné cesty a jeho lidé mají průvodce, kteří je přes les velice rychle převedou.“

„Moji lidé je napodobí,“ řekl Chei, „proto nebudeme pokračovat touto cestou. Přesun v tichosti a rychlosti je to nejlepší, co můžeme udělat. Nejsem pro vás žádná záruka bezpečí. A vy pro mě znamenáte rozsudek smrti.“

„Věřím mu,“ řekla Morgain tiše.

Chei ani zdaleka nečekal takovou dávku důvěry. Vyhlížel jako člověk zcela vyvedený z rovnováhy.

„Takže nám ukážeš, jak se chovat k tomuto národu,“ řekla Morgain.

„Ukáži vám, jak se jim vyhnout.“

„Ne. Dovedeš nás za jejich záda.“

Vanye otevřel v šoku ústa a chtěl protestovat. Potom ho však nedůvěra varovala.

„Prověříme tvoji spolehlivost.“

Chei rychle přemýšlel. Každé váhání bylo vidět na jeho očích, stejně jako obava o sebe samého nebo zase naděje.

„Ano,“ přisvědčil mezi dvěma údery srdce.

„Ale teď jsi mi lhal,“ řekla Morgain.

„Ne,“ Chei rozhodně zavrtěl hlavou, „ne. Dovedu vás tam.“

„Jsi rychlý, to je pravda, ale hrozně neobratný lhář. Dobře. Byla jsem zvědavá. Nyní už znám hranici, oč tě můžu požádat. Můžeš si být jistý, že ti nechci ublížit. Rozumíš mi?“

„Ano,“ prohlásil neklidně Chei se zarděním ve tváři.

„Nechci přetěžovat tvoje svědomí. Mám s sebou jednoho muže, který mi také připomíná, že i já nějaké mám.“ Potom začala hasit oheň, jako by si vůbec nevšimla jeho znepokojení. „Neměj strach, vašim lidem neuškodím. Až večer vyjedeme, budeš mít vlastní výzbroj s sebou na koni nebo na sobě, jak si vybereš. Mám trochu obavy o tvůj život. A kromě toho, chci ulehčit svému koni.“

Bylo rozhodnuto. Chei se z místa, kde seděl, maličko uklonil. Důvtipný muž, pomyslel si Vanye a styděl se za jeho oklamání, stejně jako za ženiny laskavosti a její arogantní jednání. Bylo to chování příznačné pro ghálskou ženu, která dávala šanci muži, který ji stále klamal.

Nemohl s tím nic dělat, znal Morgaininu prchlivost. Věděl dobře, že se tak drsně chovala zvláště k cizincům, kteří s ní nejednali poctivě. A on jí nemohl říkat, co by měla dělat a co ne.

Podala mu hrnce k vypláchnutí a opět zabalila brašny.

„Běž spát,“ řekla Cheiovi, který seděl stále naproti ní.

Pomalu se zvedl a přešel ke svému sedlu a vlezl pod přikrývku.

„Jste na něj moc prudká,“ řekl jí Vanye, obraceje mokré pánve.

„Není hlupák,“ řekla Morgain.

„Ani nemá rád, když z něj hlupáka někdo dělá.“

Na chvíli se na něj strnulé podívala, jinak, než se dívala na Cheie. Byl to jiný druh poctivosti. „Ani já ne. Aby ho nenapadlo se o to pokoušet.“

„V jeho očích jste Ghál. Buďte laskavější.“

„A zkoumat jeho nedůvěru?“

„Jste žena,“ řekl, protože se mu nedostávalo argumentů. „To není to stejné. Je mladý. Vy jste ho zostudila.“

Podruhé se na něj znuděně podívala. „Je dospělý. Nech ho jednat.“

„Nepotřebujete ho provokovat.“

„Ani on mne. On je ten, který se musí obávat, kde jsou hranice. Měla bych mu dát falešnou důvěru? Nechci, abych ho musela zabít. Vanye, to je ta cesta, kam vedou omyly. Ty to víš. Víš to moc dobře. Kdo z nás dvou na něj někdy vztáhl ruku?“

„Já jsem -“

„-muž. Ano. Tak mu vysvětli, že jsem ho nezastřelila, když utíkal. Byla to ode mne velká laskavost. To byla velká laskavost, kterou jsem mu prokázala. Vysvětli mu, že mu neublížím, když neudělá chybu. Jinak ho zabiji bez varování a zezadu. A o spánek kvůli tomu nepřijdu.“ Utáhla řemeny u brašen a posunula jilec *Podvrženého* k sobě. Nikdy neležel daleko od ní.

„Zatím budu zdvořilá. Jak chceš, běž, odpočiň si. Kdybychom důvěřovali tomu muži oba, více bychom se vyspali.“

„Mor to vem, slyšela jste nějaký...?“

Koně zvedli hlavy k malému úbočí. Vanye to zachytil koutkem oka a zrychlil se mu tep. Morgain přestala. Její šedivé oči přesunuly pozornost z koní na les, který je kryl od silnice. Chei stále ležel zabalený do přikrývky, možná spal.

Vanye opatrně vstal a současně s ním se zvedla i Morgain. Ukázal směrem k Cheiovu koni, který byl uvázán stranou od ostatních. Vanye se obával, že by mohl způsobit hluk. Šel k němu, zatímco Morgain zamířila k jejich vlastním koním, aby je utišila.

Hnědák měl uši nastražené, nozdry rozšířené. Držel ho za uzdu, jako by to dělal se svými koňmi, ruku připravenou v předtuše, že by mohl způsobit poplach. Mohl to být nějaký dravec, který přitahoval jejich pozornost, nebo třeba srnec. Nepřipouštěli si horší věci, které na ně v tomto borovém lese mohly číhat.

Vtom však uslyšel vysoký čistý zvuk zbroje jedoucích jezdců. Myslel, že jedou cestou dolů, ne naopak. Kopce však klamaly. Odvážil se podívat zpět na Morgain, držel přitom ruku na chřípí hnědáka a šeptal mu cosi v jazyce Kuršanů. Chei zvedl hlavu. Stále ležel s přikrývkou nataženou až po ramena, obličejem k Vanyovi, zády k Mor-

gain, která byla dost blízko k tomu, aby mu zabránila vykřiknout. Nebyla však v pozici, ze které by ho mohla vidět.

Chei se nehnul, nevydal ani hlásku. Zato kůň škubl hlavou a dupnul. Vanye sevřel pěst a věnoval pohled Cheiovi.

Trvalo to dlouho a dlouho. Vítr přinášel zvuky, nejasné lehké cinkání zbroje a zvuky jedoucích koní za plného světla. Pozornost jezdců byla upřena na to, co se dělo v údolí a na silnici. Nepředpokládali, že by někdo mohl obsadit tento uzavřený skalnatý ohyb.

Díky Bohu, pomyslel si, oheň byl uhašen, hrnce umyty, ba vítr foukal směrem od cesty k nim a ne obráceně.

Konečně bylo ticho. Pták opět začal zpívat.

Opatrně nechal pohnout koně, kterého držel po celou dobu, co se díval na Cheie. Po chvíli na něj kývl. I Morgain nechala jít koně zpět k potoku.

Kapitola 5

Grošák ucukl před ohněm a jezdec, který projížděl kouřem, švihl bičem. Pracovali zde lidští sluhové se sekyrami, mokrou pytlovinou a krumpáči, aby udrželi oheň za cestou. Ostatní jeli za ním, Ghálové i odvedenci z vesnic.

Gault ep Mesyrum nebylo jeho pravé jméno, ve skutečnosti se jmenoval Ghiveran. Občas zapomínal na skutečnost, jako nyní, že rebelové napadli jeho vlastní zemi. V tomto nevídaném útoku na les se jeho vůle ztotožňovala s ním samým.

Země hořela. Spatřili chochol z Morundu. Dlouho předtím se neosedlaní koně začali potulovat po pastvinách. Neexistovala žádná rozumná příčina, která mohla vyvolat za jasné noci požár - kromě jediné. Gault povzbudil odvedence, nechal zazvonit na zvon, aby shromáždil vesničany a vyslal své posly na východ, kde jeho přátelé ovládali zemi déle a pevněji. Na jih, směrem k Bráně, poslal svého zástupce, aby změnil taktiku, kterou stanovil lidem, bojujícím s ohněm. Velký pán z Mante upřednostňoval věrohodnost zpráv před přílišnou samolibostí.

Bylo to ponížení takového druhu, které Gault nezamýšlel opomenout. Ba co více, bylo to zahanbení před Skarrinem, pro kterého měl slabost. Nic jiného než spravedlnost k rebelům ho nezachrání. Potlačil povstání u Gyllinského potoka a zničil svého bývalého spojence Ichandrena. Od té doby muž, který jel za ním na grošáku, nebyl člověkem, kterému se podobal. Jmenoval se Jestryp ep Desiny. Za jeho hezkou, mečem poznamenanou tváří, se však neskrývala mysl. Byl to starý přítel Gaulta Ghiverana Pyverrn, který utrpěl bolestivé zranění u Gyllinského potoka a jenž si vybral lidskou podobu, danou Bránou - podobu Ichandrenova bratrance.

Byla v tom jistá ironie, pomyslel si Gault - Ghiveran. Tito dva staří přátelé, jedoucí bok po boku, jsou rozhodnuti pomstít se. Jestryp, který je Gaultův spojenec a průvodce při tomto vpádu do vrchoviny, bojoval s Gaultem ještě když byli lidé, proti ghálským nepřátelům na straně Ichandrena.

Jejich přátelství, pomyslel si Gault, má v sobě jistou dávku poezie.

Cestovali za soumraku. Silnice, která začínala v nížinách a byla používaná pro povozy, se měnila v úzkou cestu mezi borovicemi. Byla to jen slabá stopa, udupaná koňmi a lidskýma nohama, vyrostlá v drnovité trávě. Bylo snadné ve stále řidším lese ztratit cestu.

Při překonávám obtížných míst zde nebylo žádné, kde by mohli vedle sebe jet dva koně. Byla to místa pro snadné přepadení.

Vanye stále myslel na léčku. Nenáviděl tato nebezpečná místa, daleko raději viděl otevřenou cestu. Věděl, před čím je Chei varoval. Mladík jel nyní vpředu, Morgain jako poslední. Ve tmě a ve stínech stromů nevypadal Chei na to, že by uvažoval o útěku. Odmítl nosit zbraně, které mu Morgain vrátila. Hojící se rány ho stále ještě bolely a Chei sám přiznal, že jízda mu ještě dělá potíže.

Ale Chei byl přece ozbrojen. Měl malý nůž. Bylo to Morgainino gesto, které pro klid učinila ještě před vyjetím, jak si myslel Vanye. Nebo to také mohla být jen další zkouška jeho oddanosti.

Vypadal tehdy zmateně a nakonec uctivě pronesl: „Má paní.“ V tu chvíli se Vanyovi zvedl žaludek, rukou pevně chytil rukojeť zbraně, když viděl, jak blízko si stoupla Morgain k Cheiovi, který držel v ruce nůž.

Ale Chei ho schoval do pochvy v sedle a svoji výzbroj uložil vzadu za sebou. Nyní jel před nimi, jistě si vědom své přísahy. Morgain jela se zbraněmi za ním. Zrada mu snad vůbec nepřišla na mysl.

Chei je ujistil, že pojedou zalesněnou cestou. Na ní měli větší šanci zůstat nepozorováni.

Také to byla cesta, kde neviděli v temném nočním lese zatáčky před sebou. Neznali cestu a byli naprosto závislí na svém průvodci, na tom, který se již dvakrát spletl, přestože přísahal.

Morgain by bývala drze šla do Morundu a vyžadovala pohostinnost. Strčila by Cheie na Gaultovu usedlost, kde měl velkou moc a přinutila přijmout muže jako hosta... to vše by podložila dostatečnou silou jako při jednání s kterýmkoli jiným ghálským pánem.

Sice ji od toho odradil, ale země byla v plamenech, za nimi byli mrtví muži a s nimi průvodce, který se dvakrát zmýlil a nyní měl jejich životy ve svých rukou.

Chei ji nazval paní, ne čarodějkou. Pokud uvažoval o čarodějnictví, bylo to určitě náladové - žít v blízkosti Ghála jako on, věděl by, že Ghál nepřišel odnikud, a s chorobným úmyslem. Nebyla to úplná pověra a Chei již jistě věděl, že v tomto byla zbraň Ghálů. Začal to rozebírat...

Když to udělala, Vanye sám nebyl úplně přesvědčen, zdali to byla kouzla, nebo co vlastně. Bylo to proti jeho přesvědčení, čepel, kterou Morgain nosila - chráněna a nenáviděna vším, co bylo v ní.

Kdyby tak bývali potkali nějakou nevinnou lidskou rodinu na cestě v údolí, kdyby tak nějaké děti...

Bůh jim pomoz, pomyslel si Vanye, a nám taky.

A pokusil se zapomenout na tvář, která se mu vybavovala v mysli - šestnáctiletý chlapec se šokovanýma očima, mrtvý ve svitu hvězd na cestě.

Byl to symbol všeho, co se nepovedlo.

Mnul si oči unavené od nevyspání a hlídek. Pachuť kouře stále visela mezi kopci. Bylo jisté, že nyní za nimi vládne zmatek, smrtelný jako řeka při záplavách. Díky Bohu, že to nebylo před nimi.

V místě, kde se cesta otáčela a stoupání bylo příkré, Chei zatáhl za uzdu a zaváhal, tahaje svého koně zpět.

Potom ho pobídl ostruhami a začal stoupat s potřebným úsilím.

Neutíkám vám, mělo znamenat jeho gesto. „Následujte mě.“

Morgain pobídla Siptaha, za ním zůstal Vanye s patřičným odstupem. Pobídl Arrhan.

Na chvíli se ocitli ve svitu hvězd, když stoupali v průrvě mezi skalami, potom zašli opět mezi borovice do hustšího porostu, kde větve tajemně šeptaly nad skřípotem zbroje a zvukem koní. Stoupali dlouhou dobu, dokud se cesta nezačala zase svažovat dolů, přes temné stíny, tak, jako to bylo v této zemi, kde svítily ve velkém množství hvězdy, a velmi jasně. Bílá klisna, a dokonce i šedý Siptah a jeho jezdkyně zahalená do šedivého, se zdáli, jako by ve tmě zářili.

Potom se dostali na širší stezku a Cheiův kůň nasadil rychlejší tempo podél potoka a přes mělkou vodu, která odrážela bílou barvu v nočním svitu.

Náhle Morgain pobídla Siptaha do běhu, až Vanyovi poskočilo srdce a pobídl Arrhan ve chvíli, kdy se ona sama rozjela kupředu. Klisna přeskočila několika bezstarostnými skoky vodu, aby dojela Morgain, která, když předjela Cheie, odřízla ho tělem svého koně.

Valach uskočil, drápaje se proti strmému břehu a hledaje ztracenou rovnováhu. Chei uhnul na stranu, jeho oči a vlasy bledě zářily v hvězdném svitu.

„Pomaleji," řekla Morgain. „Kam myslíš, že jedeme - tak rychle a jistě. Víš, kam?"

„Tuhle cestu znám," řekl Chei a podržel koně, když ten couvl ke břehu a pohodil hlavou. „Kam bych vás měl vést? Přísahám, že toto místo znám."

„To bych také ráda věděla. Děláme na můj vkus příliš mnoho hluku."

„Vanye, proboha -"

„*Liyo*," řekl Vanye a povolil Arrhan, aby mohla dopředu. Srdce mu tak divoce bušilo, až se zdálo, že se mu klepou ruce. Žádný člověk ho nevolal jménem, i když několik lidí v jeho zemi ho znalo. Nhi-Chya, Myya, a bratranec Chia. Ten však nebyl zvyklý mu říkat jménem a říkal mu pouze bratčance, a to ještě když byl velmi laskavý. Ale z Cheiových úst Cheie to nebylo rouhání. Bylo to velmi podobné tomu, jak ho oslovovala Morgain.

Blázne, řekl sám sobě. Přesto prese všechno se v něm srdce pohnulo.

„Kam jedeme?" zeptal se Cheie.

„Tam, kam vám říkám už od začátku. Přes kopce k Cestě. Před Bohem, nelhal jsem, Vanye, řekni jí to. Tak řekni -" Co to bylo za zvuk, nemohl Vanye určit. Ale byl tady. Nikdo z nich se ani nehnul, ba ani nedýchal.

Morgain držela v ruce černou zbraň, schovanou pod pláštěm. Vanye to věděl, stejně, jako že je nebe nad ním. Psanec jel dnes v noci po jejím boku, od té doby, co byla zahalena. Její ruce byly dost silné na to, aby si poradila s jakýmkoli obyčejným nepřítelem.

Chei zavrtěl hlavou, byl to chabý pohyb. Jeho oči pohlédly k lesu. I v šeru bylo vidět, jak náhle zbledl. „Nevím," zašeptal opět tak mdle. „Přísahám Bohu, že nevím, kdo to je. Neplánoval jsem to. Prosím. Nechte mě jet k nim. Možná to jsou lidé. Tuším, že jsou. Pokud ne, mohu s nimi vyjednávat. Jestli jsou, potom asi mohu čekat jejich přízeň."

„A co jim řekneš?" zašeptala Morgain slabým hlasem.

„To ví Bůh. Možná mě zabijí, ale pravděpodobně budou chtít vědět, oč se jedná." Hlas se mu chvěl, zuby cvakaly. Zhluboka se

nadechl. „Paní, když budeme pokračovat, padneme jim do léčky a všichni v kopcích se nám postaví. Nemáme jinou volbu! Nechtě mě k nim jet.“

„Myslíš, že bychom měli jet za tebou?“ zeptala se.

„Nemyslím si nic,“ zašeptal Chei. „Kromě toho je nás příliš málo, abychom je vystrašili. To nás může zachránit. Mohu s nimi promluvit. Mohu jim říci, že nejste Gaultovi přátelé. Nechtě mě, abych se o to pokusil, paní. Je to jediná možnost. Jsou tu lučištníci. Nebudeme mít šanci, jestli nás začnou honit.“

„Je dost odvážný,“ řekl Vanye ve svém jazyce.

„Vskutku odvážný,“ odvětila Morgain. „Říká si o to, proklej ho.“

„Stejně dobře to může být pravda.“ Čestní muži - říkávala Morgain.

„Co můžeme dělat,“ zeptal se s obavou Vanye. „Co bude lepší?“

„Zkus to,“ pravila Morgain Cheiovi.

„Vydrž,“ řekl Vanye a popojel k muži. Uvolnil motouz, který držel balík s brněním a kůží na hnědákovi. Rozvázal ho a podal mu věci. „Oblékni si to.“

Pro případ, myslel si, že je opravdu na jejich straně. Chei neprotestoval. Přijal nabízenou pomoc a vsoukal se do drátěné košile. Hlavu ponechal bez helmy.

Potom vzal otěže a popohnal koně tiše kupředu, nahoru břehem a do lesa. Za chvíli se z toho směru ozvalo zapískání, hluboké a podivné. Siptah pohodil hlavou a Morgain ho držela v klidu.

Nebyla to žádná bezpečná výhoda, kterou měli. Vanye se posunul se svým koněm mezi Morgain a les, na boku je břeh neskrýval, záda bránit nemohl.

Potom nebylo nic než tma a bublající potok za nimi, hvízdání větru v listí.

Po dalším zvuku z jejich strany Morgain odvázala přezku, která držela *Podvrženého*, zastrčila ho do pouzdra a položila napříč přes sedlo.

Osudný den. Vanyova ruka pokračovala reflexívně k ciboriu - schránce, kterou měl pod brněním a cítil jako popel na svém srdci.

Zatraceni.

Jak je jednou zbraň venku, není míru na světě. Jak je meč vytažen, přibývá mrtvých.

Stále seděl na koni, přemýšleje o lukostřelcích za stromy. A teď Chei buď narazil na nějakého tichého zabijáka nebo nalezl spojence, ke kterým je zavedl, ať už byly jeho úmysly jakékoli.

Jejich pohyby byly velmi tiché, bylo slyšet jen šelest větví a šustění listí o těla. Valach přešlápl, zafrkal a dupnul. Lámal haluze, Chei ho držel na místě.

„Kdo jsi?“ zazněl hlas vzduchem.

„Lidský tvor,“ odpověděl Chei normálním hlasem, aniž se otočil v sedle. „Ep Kantory. Chei ep Kantory. Žádám průjezd. Jsme tři. Ne více, dva jsou u potoka. Jeden z nás je Ghál.“

Nastalo dlouhé, předlouhé ticho. Slyšel šepot, ale nerozeznával jednotlivá slova. Neotočil hlavu.

„Slez z koně,“ zazněl šepot.

Udělal to, zhluboka se nadechl, i když se mu nohy chtěly třást. Jeden Ghál, řekl jim. Bylo obtížné je zmást a donutit, aby se ptali dál. Sám se učinil bezbranným. Přijel bez utajení. Proto byl stále naživu. Slezl z koně a držel ho pevně za udidlo, aby zabránil jeho nervóznímu přešlapování. Větve se prolínaly a stín vyšel na světlo hvězd, které bylo jen o trochu lepší, než temnota lesa. Stín přišel k němu, vzal do ruky uzdu a odváděl jeho koně pryč. Neodporoval.

Neodporoval, když ostatní přešli za něho a bolestně mu sevřeli ruce.

„Žádal jsem průchod,“ řekl jim tiše. „Ghál, co je se mnou, je žena, sama s jedním lidským mužem. Jsou to Gaultovi nepřátelé. Gault nás pronásleduje.“

Lehký dotek mu spočinul na rameni, chladné ostří meče měl na krku. „Odkud přicházíš?“

Pohyb znamená moji smrt. I dát špatnou odpověď znamenalo smrt. Na chvíli nebyl schopen na nic myslet, vzduch se mu zdál příliš řídký, smysly ho opouštěly. Jako by se svět zase změnil a on měl být opět na vrcholu kopce. Všechno, co jim musel říci, se stává snem a noční můrou, V jeden závratný moment ani nebyl schopen uvěřit v existenci svých společníků, které nechal u potoka. Stalo se mu to v ten samý okamžik, kdy poznal, že je zpět mezi lidskými muži.

Meč se otočil ostřím proti jeho krku. „Stále jsem člověk,“ řekl, „i ten muž. Ona je tu za svou věcí. Bylo by dobré zjistit, co to je. Něco mi o tom řekli - dost na to, abych věděl, že bych je měl přivést sem. Přísahám, že jste nikdy neviděli nikoho takového, jako je ona.

Nebo kdo je ten muž s ní. On je člověk, ale nevím odkud. Nechtě mě jít zpátky k nim a já je zavedu k vodopádu. Odtud nevede jiná cesta než ta zpět. Vy to víte sami. Utáboříme se tam a počkáme. Vy se můžete zeptat, na co chcete."

Následovala další dlouhá pauza. Potom se tiše ozvalo: „Ep Kantory, tvůj bratr je s námi."

Srdce ho nechalo na holičkách. Jako trik to bylo kruté. „Můj bratr zemřel u potoka Gyllin, Ichandren v Morundu. Jsem poslední živý."

„Bron Kantory je živý," opět zaznělo. „Je s Arundenem v našem táboře."

Nevěděl, jestli je schopen stát na nohou. Byl tou zprávou úplně ohromený. Cítil svůj krátký dech, zuřivost ho oslepovala a naděje kmitala mezi přesvědčením, že lžou, a tím, že mluví pravdu. Byla to nejvzdálenější a strašná naděje.

„Kdo je to, s kým cestuješ?" pokračoval stejný hlas.

Nemohl promluvit. Nemohl najít svůj hlas. Bylo mu lépe, když ho Gaultovi muži vedli na vrchol kopce, než teď. Bylo mu lépe na Morundu, kde zemřel Ichandren. Smysly mu odcházely a zase se vracely, jako by měl upadnout do bezvědomí, potácel se sem a tam. „Myslel sis, že bys to mohl udělat?" zeptal se hlas. „Myslel sis, že bys nás mohl zmást?"

„Jsem Chei ep Kantory. Můj bratr se jmenuje Bron. Padl u Gyllinského potoka."

Ostří mu zatlačilo na krk. Silný stisk mu vyháněl krev z rukou.

„A kdo ještě jsi? Jaké máš další jméno?"

„Řekněte Bronovi, že jsem tady, přiveďte ho. Řekněte mu, on bude vědět, že jsem stále jeho bratr. Řekněte mu to!"

Uplynula dlouhá doba. Řekl si, že to byla zkouška. On ji neudělal. Kdykoliv ten před ním může vydat rozkaz a ostří mu protne tepnu - nebo ještě hůře - vezmou ho s sebou a o samotě budou vyslýchat.

Byla tu šance - ó, Bože, byla. Jestli Bron zůstal u Gyllinského potoka naživu, jestli Arundenovi muži vyslyšeli neověřenou zprávu a byli schopni dostat se tam před soumrakem, tak ho možná vlci neroztrhali.

Kdyby jen jednou, zemřel by pro to, aby mohl opět spatřit svého bratra.

„Ať jde," řekl hlas.

Vanye měl obě ruce položené přes oblouk sedla na svém meči. Vtom uslyšel, jak se lesem pohybuje jezdec. Arrhan se neklidně pootočila, Siptah hrábl kopytem a hryzl uzdu.

Potom se ve svitu hvězd objevil jezdec v nepřepásané drátěné košili. Pomalým tempem sjížděl ze svahu. Další dva jeli jako stíny po obou stranách za ním. Chei dojel na planinu a zastavil proti nim. Potom pomalu sestoupil z koně a nechal ho stát, zatímco ostatní čekali za ním.

Kráčel vlevo k Vanyovi, stranou od Morgain. Vanya napadlo, že by muž mohl zaútočit a nějakým způsobem ho srazit k zemi, přičemž by se odkryla Morgainina záda. Vše, co nyní měli, byl nůž v postroji - pro jednoho - Bůh ví, čím byl teď vyzbrojen Chei.

Ale v jeho rukou nic neviděl - Chei je držel ve svitu hvězd obě napřažené před sebou. Když přišel k Arrhaniným plecím a položil ruku na třmen jejího postroje, řekl tichým hlasem: „Souhlasili, že budou s námi mluvit. Chtějí, abys k nim přišel. Další jsou v lese kolem. Jejich šípy jsou namířeny na nás. Pravděpodobně budou mířit na koně, pokusíme-li se uniknout." V jeho hlase se chvělo mocné vzrušení. „Říkají, že můj bratr je naživu. Nevím. Mohla by to být pravda. Je-li to tak, pak by je mohl přesvědčit, aby mě vyslechli."

Že byli obklíčeni, tomu se dalo věřit. Ostatní... Nebesa vědí. Byl přesvědčen, že Morgain slyšela, co Chei říkal. Její sluch byl lepší než kohokoli jiného, koho znal. A velmi pravděpodobně také slyšela, co se děje v lese okolo nich. Neříkala nic a jeho se zmocnila panika - Člověk a Člověk, řekla, muž a muž, v důvěře, že jeho instinkt si s tímto mladým obratným mužem poradí sám.

„Prosím," řekl Chei a chytil ho za ruku tam, kde spočívala na jeho noze a silněji stiskl. „Prosím vás. Nejsem si jist těmito stopami, je jich dost od všech koní zde. Před námi je spleť - skála a kořeny. Řeka vede k vodopádu a odtamtud nevede žádná cesta ven. Ale půjdeme-li s nimi, je naděje, že uposlechnou, a tak jako tak to bude blíže k cestě. Tito muži patří Arundenu ep Corys, a pokud nelžou, můj bratr bude vědět, zda mně má věřit nebo ne. Pojďme s nimi. Dostaneme-li se do potíží, budu bojovat na vaší straně, na to před Bohem přísahám."

„A tvůj bratr? Co s ním?"

„Chci, aby mi ho vydali živého. To je vše, co žádám. A vy máte mne. Z celého srdce přísahám, pouze tak ho zachráníš a neutratíš život, který můžeš ušetřit. Poslouchej mě: Toto je poslední místo, které svobodní lidé mají. To je země, za kterou bojuji, to je ta země, a tvoje paní říká, že nám to přeje. Ale dojde-li k válce, Gault a ta paní - proboha, Vanye, poslechni mne, pojď se mnou a udělej z nich své spojence. Nebudou požadovat, abys jim odevzdal zbraně. Nejsou to nerozumní lidé. A až přijedeme do jejich tábora, můj bratr bude stát při nás. Vím, že bude."

„Jako jsi věděl o cestě přes planiny? Přes lesy? Jako jsi nás převedl sem?"

Cheiova ruka spočinula na jeho rameni, chladná a silná. „Pro všechno na světě, Vanye. Jsem tvůj přítel. A ty jsi můj. Nikdy jsem vás nepodvedl. Jen jsem se chtěl dožít toho, že se dostaneme sem. A my jsme zde - a já tě prosím, vezmi si, co ti dávám. Lhal jsem, přiznávám. Ale ne ze zlé vůle. Jen z přílišné naděje. A nyní ti přísahám, že nelžu. Přivedl jsem vás tam, kde byla naděje, že se z toho dostanete, a ta když nyní nevyšla - je tu tohle, a je to nejlepší, to nejlepší, v co můžeme doufat -"

„Tvé naděje se ztenčují, příteli. A jestli nevyjde tahle, bude na ní lpět krev tvého lidu."

„Nezbývá nic jiného," řekla vedle něho Morgain v jazyce Kuršanů, „co bychom mohli dělat, ale podívejme se, kam to vede."

Jeho rada, pomyslel si, je přivedla k tomuhle - stejně tak Cheiova. „Ano," řekl ztěžka. A k Cheiovi: „Má paní souhlasí, půjdeme."

Cheiova ruka, nesmírně tvrdá, sevřela jeho paži. V jeho očích zářila vděčnost, slzy odrážely třpyt hvězd. „Přísahám," řekl Chei. „Přísahám ti - v tomhle jsem s tebou. Nepodvedu tě. Za nic na světě. Vím, co můžeš udělat. Nejprve zabij mne, jestli tě podvedu."

Vanye cítil nezvyklý, napůl rozpačitý impuls, píchavou bolest v prstech, a pak je sevřel v náhlém pocitu povzbuzení. Pohlédl do Cheiovy tváře, po níž krátce přeběhl stín.

„Můj bratr nám pomůže. To také přísahám. A ty mu neublížíš."

„Neublížíme nikomu, kdo nás neohrozí."

„A tvá paní..."

„Věř Vanyovi, Chei. Neumí lhát. A v tomhle přijímám jeho radu," ozvala se Morgain.

Cesta vedla po úskalí a potom lesem. Šli podle stop, které viděli jenom Chei a jezdci, mlčenliví jako stíny. Bylo zcela jasné, že v lese kolem nich byli další, na koních i pěšky, kteří sledovali stopy a křížili jejich.

Bylo to jako arrhend, myslel si Vanye, nebo muži z Koris, jeho vlastní země. Nikdo nedoufal, že se taková země získá levně, pokud se jedná o lidské životy nebo čas - ledaže by nepřítel udělal nemyslitelné, ledaže by si dobyvatel necenil země nebo bohatství lesů a byl by ochoten použít ohně.

Neměli jsme, myslel si s každým krokem koně, s každým zašelestěním listí, neměli jsme zažíhat oheň.

Tato myšlenka, která byla v něm, ho bolela, jak les a lesní vlhkost nasály zápach kouře, jak stále více mu země připadala jako cesta do vlastního domova, dokonce jako vůně stromů.

Ó paní, mohl jsem vás zadržet od zapálení toho lesa. Proč jsem nic neřekl? Jsem Člověk. A toto je místo pro lidi. Nepřihodilo se to mně?

Nebo jsem se stal něčím jiným?

Ve stopách nastala změť. Úzká stezka šla dolů z jednoho kopce a nahoru nejdříve přes jedno a pak přes druhé malé údolí, obě zcela neznatelná ve tmě.

Chei se držel vepředu za jejich prvním vůdcem. Morgain jela za Cheiem a Vanye za ní a druhý z jejich průvodců byl zcela vzadu. Občas bylo ve stínu houští slyšet pouze koně, vrzání postrojů a řinčení řetězů. Nanejvýš záblesk Siptahových zad a bělavý konec ohonu jim dával znát, kterým směrem se mají dát. Každý kůň se držel toho, který šel před ním.

Do takové země se Arrhan dostala jako hříbě. V jejím kroku byla znát lehkost a její uši se hbitě natáčely, jako kdyby zachycovaly zvuky, lidským uchem nezaznamenatelné. Nebyla znepokojena, dosud ne, ale pohybem uší a pohazováním hlavy dávala najevo, kam se upírají její smysly a odkud přicházejí zvuky, které neslyšel.

Z toho není žádná cesta ven, stále si myslel, jak se dostávali dále a hlouběji. Ať to Chei ví nebo ne, je to past, tahle úzká cesta.

Nebesa ať nám pomohou. Poslední země svobodných lidí. Chei nám lhal, a to nestačilo: Také Morgain mu lhala - a my všichni jsme v tenatech - oni a my právě tak.

Již žádná další smrt. Žádné další děti, matko Boží, již žádné chyby, žádná krev. Sním o tom.

Nakonec se Morgain zastavila, protože před ní se zastavil Chei a jeho průvodce. Arrhan se zastavila hlavou u Siptahových slabin a stoupla si těsně k němu, jak velký sedák pohodil hlavou a varovně zafrkal.

„Je brzy," řekl jejich lesní vůdce. „Buď trpělivý."

Bylo to, Vanye soudil, cosi jako hranice a měli ji překročit. Někdo běžel dopředu, aby sdělil ostatním, kdo přichází na návštěvu.

Pak bylo ticho. Bylo slyšet jen zvuky lesa a neklidné přešlapování koní. Morgain se neptala. Chei neříkal nic a nepromluvil od té doby, co nastoupili tuto cestu. Jejich průvodci kromě toho jednoduchého pokynu také neřekli ani slova.

Někde se ozval hlas nočního ptáka.

„Pojďme," řekl pak jejich průvodce, rozvážně obrátil koně a kráčel dopředu stejně obezřetným krokem, jak si v poslední době navykl. Za ním šel Chei a také Morgain a pak Vanye a poslední muž. Stezka sledovala úbočí zalesněného kopce a zase stoupala vzhůru mezi vysokými stromy a pak zase klesala po druhé straně kopce.

Vanye teď poprvé při závanu větru ucítil pach kouře a lidských sídel. Neviděli žádná světla, jak sestupovali dolů, nejprve mezi řidší stromy a pak mezi ostrůvky křovin - chýše, které vypadaly spíše jako houštiny než obydlí. Ale nevyrostly od přírody, pomyslel si Vanye, jak rozvážně sjížděli po příkrém svahu a kolem jedné z chýší, která byla vysoká jako kůň s jezdcem, kruhovitého tvaru proti rovným kmenům stromů.

Kolem dokola ani hnutí. Ani hlásek, ani záblesk ohně. Z ohrady stojící opodál mezi stromy vycházel zápach dobytka a koní a jak vyjeli na planinu uprostřed, bylo slyšet neustálé přešlapování koní.

Pak jejich vůdce slezl z koně. „Sestupte," řekl.

„Nejlepší, co můžeme udělat," zašeptal Chei a seskočil dolů.

Skutečně to bylo to nejlepší, pokud byli v okolí lukostřelci. Morgain seskočila z koně s *Podvrženým* zavěšeným u boku a Vanye udělal totéž. Pustili uzdy a nechali koně stát.

Pak nastal malý pohyb a několik stínů vyklouzlo zpoza stromů a z chýší. Jeden se objevil ve světle hvězd uprostřed planiny mezi chýšemi, přikročil k ohništi, dřepl si a navyklým pohybem prohrábl holí oheň. Zasvítily uhlíky a objevila se slabá záře. Muž přiložil na oheň

troud a dřevo. Tak se lidé z vesnice pojistili a nyní cítili dostatek odvahy, když jeden z nich dřepěl u ohně a světlo mu ozařovalo stále jasněji obličej s vystupujícími čelistmi.

„Můj pane Arundene -“ řekl Chei smutným hlasem a udělal několik kroků vpřed. Zastavil se, když muž u ohně na něj obrátil zamračený pohled.

Muž oslovený jako Arunden vstal a vytáhl krátký meč, který měl zavěšený u pasu. Zář ohně je oba osvítila, Cheie celého temného, se záblesky ohně na jeho brnění. Staršího muže, celého ve světle, oděného do kůže a kožešin, s copy. Jen část obličeje mu kryly stíny.

„Podivní hosté,“ řekl Arunden. Hlas měl, stejně jako svůj obličej, tvrdý a drsný. „A ještě divnější je, že je přivádíš sem. Co Gault chce?“

„Je můj bratr skutečně naživu, můj pane?“

„Odpověz!“

„Gault chce naše životy, jejich a můj, můj pane. Jsem prostý člověk a tento muž rovněž. Ta žena patří ke Ghálu, ale ne ke Gaultovým přátelům.“

„Země dole hoří. Co proti tomu uděláme? Jak se to stalo?“

Chei nemohl nalézt rychlou odpověď.

„Stalo se to,“ řekla Morgain a vzbudila u muže překvapený pohled. Popošla kupředu a zastavila se, v šedivém plášti, s kápí na hlavě a rukama založenýma na prsou, dračí meč schovaný někde u kyčle a Bůh ví, kde byla její další zbraň. Vanye to dobře odhadl a pokročil kupředu, aby byl po jejím levém boku. „Ghál vaší země nejedná zdvořile,“ řekla Morgain Arundenovi, „a já jsem nalezla více u tohoto mladého muže. Tak jsem přišla k vám. A pokud jde o požár, ten patří k válce, můj pane, jinak by bylo na vašich hranicích mnohem hůř.“

Na tato slova Arunden neodpověděl a mezi temnými postavami, které se objevily mezi stromy za ním, se rozhostilo mlčení. Vanyovi se v hrůze rozbušilo srdce, jeho mozek rychle přemítal, co mohou očekávat od těch kolem sebe a odhadoval, kterým směrem by se měli dát - co by mohlo být jejich únikovou cestou, kde by měli krytí.

Budou tu lukostřelci, tvrdil Chei.

„Kdo jste,“ zeptal se Arunden zprudka, „kteří zde přijíždíte se svými nohsledy? Kdo jste? Gaultovy přelétavé běhny?“

To bylo příliš. Vanye vyklouzl z kruhu. Těžký meč ho udeřil do kyčle, jak Morgain zdvihla prázdnou bílou ruku, aby ho zadržela. Kápě se jí sesunula z hlavy a odkryla její světlé vlasy.

„Ne," řekla měkce, „já nejsem. Hádal bys znovu, můj pane?"

„Má paní," řekl Chei a vkročil mezi ně. „Můj pane -"

„Je tu proto, aby nám hrozila?" ptal se Arunden. „Nebo aby slídila tady v kopcích, s tebou jako jejím průvodcem?"

Morgain pohlédla směrem k Cheiovi s chladným pohrdáním. „Přísahal jsi, že to je rozumný muž."

„Nejsem blázen," vykřikl Arunden a uhodil holí do ohniště, až se uhlíky rozlétly stranou.

„Má trpělivost je u konce," řekla Morgain Cheiovi, a obrátila se stranou.

„Zůstaň," řekl Chei. „Počkej, můj pane. Nedopusť se chyby."

„Já udělám chybu. To je tvá chyba -"

„Chei," zvolal hlas z temnoty a náhle se na svahu objevil muž, který s kulháním obtížně sestupoval nerovným terénem mezi stromy a chýšemi.

Vanye potajmu spustil meč do pochvy, jak se Morgain u něho zastavila s rukama zahalenýma v plášti a rty pevně sevřenými.

„Brone, to není tvůj bratr," zvolal Arunden vzhůru směrem k muži a zdvihl ruku, aby ho zastavil.

Avšak Chei tiše zavolal „Brone, ó Brone -"

Muž popošel rázně kupředu, mírně kulhaje - neozbrojený, měl na sobě pouze kalhoty, košili a boty. Přišel a zastavil se trochu nerozhodně na druhé straně ohně. Celou tu dobu Chei stál klidně - to je rozumné, pomyslel si Vanye, a uvědomil si, jak ho do lopatek píchají zbraně, které měl na zádech.

„Nezměnil jsem se," řekl Chei hlasem, který bylo stěží slyšet, hlasem, který se třásl. „Brone, Ichandren je mrtev. Všichni jsou mrtvi. Gault předhodil poslední z nás vlkům. Mě, Falwyna, ep Cnaryho -" Jeho hlas se zlomil, ač byl tichý. „Zemřeli, to se s nimi stalo. Myslel jsem, že jsi zemřel v bitvě?"

„Co zde chceš?" ptal se Bron ještě o poznání chladněji než Arunden. „Co chceš?"

Chei odvrátil tvář, jako by ho do ní někdo udeřil, a důrazně zavrtěl hlavou.

„Co chceš, Chei?"

„Volný průjezd," řekl Chei po chvíli, dívaje se na svého bratra. „Bezpečí. Přísahal jsem, Brone, můj pán byl mrtev, ty jsi byl mrtev, tato paní a tento muž mě nalezli, zachránili mě před vlky a vyléčili mé rány... Ten muž není Ghál, Brone, je člověk jako já, a ta žena mě osvobodila, dala mi koně a říká mi věci, které by měl Arunden vědět, které bychom všichni měli vědět, Brone - přísahám ti, vím, že není způsob, jak dokázat, co říkám. Ale ty mě znáš, víš všechno, co bych mohl vědět - vyzkoušej mě, zda jsem něco zapomněl. Brone - pro lásku boží -"

Na Bronově obličeji bylo znát hluboké pohnutí, něco mezi zoufalstvím a smutkem. A náhle rozepjal ruce.

„Ne," vykřikl Arunden. „Hlupáku!"

Ale Chei přikročil k němu, pomalu a pozorně. Objali se navzájem a plakali dlouhou dobu, až Bron sňal své paže z Cheiových ramen, poodstoupil a díval se na něho, jako by mohl ve světle ohně odhalit pravdu.

Vanye to pozoroval s bolestí - nemohl to pochopit, jak uvnitř pociťoval bolest, možná, že by člověk mohl opět přijít domů. Nebo že by se mohlo ukázat, že bratři mluví pravdu.

Nebo že Chei je právě opustil, ať už bude východisko z tohoto místa jakékoliv.

Hlupák, pomyslel si. Dobrá, ale pro nás tady musí být nějaká pomoc.

Byla tu Morgain vedle něho, na níž byl soustředěn celou svou bytostí. Chei v současné době patřil také jí, počítal i jejich průvodce, zdroj všeho, co znali na tomto světě. Způsobila by pohromu, aby ho udržela v bezpečí, Chei měl pravdu. Kdyby se byl Arunden pokusil ho zadržet nebo udeřit jeho či jeho bratra, Morgain by byla jednala. Znamenalo by to jeho smrt a smrt poloviny jeho lidí.

Ale ona a Arunden a všichni ostatní stáli, zmateni nad tím, že Bron ep Kantory objal svého bratra, aniž věděl bezpečně, koho objímá. Udělal ze sebe rukojmí, aby zarazil ty, kteří projevovali zájem o ně oba a jedním pohybem je všechny udělal bezmocnými.

Kapitola 6

„Pojď," řekl Bron s rukama na Cheiových, ramenem, zatímco Cheiovy myšlenky kolísaly mezi oběma stranami, které se zde střetly ve sporu. Na jedné straně paní a Vanye, na druhé Arunden ep Corys, nenadálý a panovačný vůdce. Pohroma mohla přijít každou chvíli.

Ale Bron se ho držel, jako kdyby na celém světě neexistovala možnost, že byl součástí Gaultova díla. „Pojď," řekl Bron jemně, jako by nebylo šílenstvím, že přišel do tábora ve společnosti urozené ghálské čarodějnice a muže v cizím brnění. „Řekni mi, řekni mi, co mohu dělat. Ó Bože, Chei." Z ničeho nic ho Bron opět sevřel pevně do náručí a přitiskl si jeho hlavu na rameno. Chei ho objal podruhé, zděšen, jak jeho bratr zhubl, jak málo bylo mezi jeho rukama a Bronovými žebry a jak křehký, nehmotný dojem budil.

„Nejsem jejich," tvrdil Chei, vždy znovu a znovu. „Nejsem jejich. Nelžu, Brone, přísahám ti a nezměnil jsem se."

„Věřím ti," řekl Bron. „Vím, vím, co udělám. Co chceš, abych udělal?"

„Jen se za mne zaruč. Promluv s Arundenem."

„Co mu mám říci? Kdo jsou? Co jsou?"

„Přátelé. Vaši přátelé!"

Bron ho pustil, poodstoupil a zíral na něho, zmaten a zoufalý. Nad svým malým bratrem, který byl tak pošetilý, že nemohl myslet na nic jiného, než jak by ho mohl vidět, až do této chvíle, kdy ví, co věděl odjakživa. Bron by učinil totéž co on a věřil by mu, protože mu chtěl věřit, a proto se kvůli němu znovu stává pošetilcem, riskuje svůj život a svou duši pro nejvzdálenější naději, že Chei je naživu a že je stále jeho bratrem. To měl Bron v očích, o tuto víru bojoval, zatímco jeho ruce se třásly na Cheiových pažích a přejely jednou a podruhé po jeho obličeji a ramenou, jakoby nemohl uvěřit, že je z masa a krve.

„Vypadáš docela dobře," řekl Bron.

„Chovali se ke mně dobře, Brone, opravdu. A ty...?"

„Docela dobře, mám se docela dobře."

„Kulháš.“

„No ano, ale to se spraví, to přejde. Ty také... Můj Bože, můj Bože-“

„Maminka měla brož - byla to bahenní růže. A ve stěně bylo místo, kam jsme schovávali naše poklady -“

„Ó Bože, Chei -“

„Já jsem ti způsobil tu jizvu na bradě. Uhodil jsem tě do ní přezkou od postroje - škádlil jsi mě kvůli jedné dívce, jmenovala se Meltien. Zemřela při zimním pochodu -“

„Bratře-“ Bron ho objal, až zmlkl. Plakali oba dva. A když byl opět schopen mluvit, řekl: „Brone, přísahal jsem, že je dovedu na sever na Cestu. Musím to splnit -“

„Šípy jsou namířeny na nás.“ Bron přiložil ruce na tváře a opět se na něho napjatě podíval.

„Kdo jsou? Budeš mi to muset říci. Nerozumím tomu. Bůh ví, že ani Arunden. Co budeme dělat?“

„Promluvím s nimi. Oni budou mluvit s Arundenem, bude-li jim chtít naslouchat -“

„Bude naslouchat,“ řekl Bron a přitiskl ho k svému boku, takže se navzájem kry li, když kráčeli k Arundenovi. Bron beze zbraně, tak jak byl, Chei v drátěné košili, která byla slabou ochranou proti zbraním paní.

Ale jakýsi muž jim vstoupil do cesty, muž s taseným mečem a znamením svaté církve. Bron se zastavil, s rukou svírající Cheiovo rameno.

„Nezabiješ-li ho,“ řekl kněz, „udělám to já. Tvá duše je v nebezpečí, Brone ep Kantory.“

„V nebezpečí je tvůj život,“ odpověděl Chei a chtěl odsunout Brona za sebe, ale ten stál pevně: „Má paní!“

„Zadrž,“ řekl Arunden.

„Můj pane,“ protestoval kněz.

Ale Arunden vykročil k nim a rukou pokynul knězi, aby jim ustoupil z cesty. A Chei cítil slabost v nohou a nebyl si jist, který z nich dvou podpírá toho druhého. Slova zamrzla v jeho hrdle. Vždy to tak bylo, když se ocitl v takové situaci.

„Lpí na něm kletba,“ řekl kněz. „Je to kletba, která k nám přišla v podobě přítele. Je to dar od Gaulta. Zabij je. Nemluv s nimi.“

„Pak bychom nevěděli nic o tom, co Gault chce," řekl Arunden. „Nebo snad ano, kněži? - Mluv chlapče. Co to tu máme? Co nám přinášíte? Další Gaultův výtvor?"

„Pán alespoň mluví," řekl Vanye tichým hlasem, když viděl, co se děje mezi oběma bratry a Arundenem i oběma ozbrojenými muži. Jeho ruka stále ještě spočívala na meči, od toho okamžiku, co Chei vykřikl.

A děkoval Bohu, že Arunden vykročil, aby zastavil toho muže.

„Doufám, že slovo Cheiova bratra má nějakou váhu," řekla Morgain v jazyce Kuršanů. „Neměla jsem dovolit, abychom sešli z cesty. To byla první chyba. Zůstaň tu po mé levici."

„Ano," zamumlal, cítě ten osten a jeho srdce počalo bít - starý známý strach, hrůza z příliš mnoha takových rozhodnutí. Ale Chei k nim přistoupil a strach se změnil v křehkou, zoufalou naději, když viděl, že Bron stále mluví s Arundenem.

„Bude s vámi mluvit," řekl Chei, pohlížeje neklidně na něho a na Morgain. „Přísahám vám, Arunden není věrolomný muž: Bůh je svědkem, není také opatrný - bojí se vás, paní, a to nemůže připustit. Buďte k němu trpělivá. A tamten je kněz Boží, ten s mečem. Dejte si na něj pozor."

Vanye se podíval podruhé. Nevypadal jako kněz. Krátce, neklidně se nadechl. Bylo to už dávno, co přišel do styku s církví, a kolik věcí bylo pochybných, kde se musel rozhodnout. Dostal se až sem a hodně se změnil - a kněz...

Velmi se obával setkat se dnes s kýmkoli z církve. Bylo to důkazem toho, že je zatracen a nepotřebuje nějakého kněze, aby mu hrozil peklem. Nebo aby hrozil Morgain nebo ji proklínal kletbami, kterých by nedbala, ale které by jim stejně nepřinesly štěstí.

„Nepotřebujeme kněze," zamumlal. „Pošlete ho pryč."

„Nevím," řekl Chei, a byl zřejmě ohromen. „Nemyslím - nechápu, jak... má paní..."

„Nevadí," řekla Morgain. V obrubě jejího pláště se zatřpytilo zlato. Opřela se špičkou *Podvrženého* o zem, s rukou na jílci s vytepanými draky.

„Jestli nám to ušetří čas, ať tu zůstane."

Vanye otevřel ústa, aby protestoval. Ale nebylo to tím, že by Morgain neznala církev. Nebylo nic, co by jí mohl říci. Nebylo nic,

co by věděl, jak jí to říci. Toužil, Bože na nebesích, toužil po někom, kdo by mu řekl, že se zachoval správně a že jeho duše není tak poskvrněná, jak si myslel. Toužil po nějakém laskavém knězi, jako byli v Baienan nebo dokonce starý San Romen, který by položil ruce na jeho hlavu a modlil se za něho a řekl mu, že udělá-li to nebo to, nebude zatracen.

Avšak tento kněz neměl vůbec laskavý pohled. Tenhle byl zatracený a pekelný oheň a přivítal je zdviženým křížem meče.

„Dále ne," řekl kněz a udělal mečem na zemi čáru mezi nimi a svým pánem. „Zůstaňte za ní!"

Morgain opřela *Podvrženého* o zem těsně za touto čarou, dračí rukojeť v rukou a peklo mezi nimi. Peklo, jaké si kněz ani v nejdivočejších snech nebyl schopen představit.

„Máme mluvit s tímhle?" zeptala se opovržlivě a dívala se mimo kněze na Arundena. „Je v tomto táboře pánem? Nebo jsi pánem ty?"

„Má paní," varoval ji Chei, a Bron, který vykročil směrem k Arundenovi, se zastavil na půl cestě mezi ním a bratrem a zděšeně zíral.

„Budu mluvit s tím, kdo je tady pánem," řekla Morgain. „Je-li to tenhle muž, dobrá. Jeho meč vás bude zavazovat. A já ho budu považovat za tvůj."

„Řeknu-li, že budete mluvit s náčelníky tábora, budete s nimi mluvit," zavrčel Arunden.

Vanye strnul, ale Morgainina ruka ho zadržela dříve, než Arunden domluvil.

„Dobrá," řekla. „Těmto mužům nabídnu pomoc a tábor obrátím vzhůru nohama, pane, budou-li mít užitek z toho, co musím říci. Nebo vy můžete naslouchat a budete mít z toho užitek sám se svými lidmi a nebudete následovat Ichandrenův osud ani žádat své sluhy o radu."

„Jste na špatném místě, chcete-li nám hrozit, ženo! Podívala jste se kolem sebe?"

„Podíval jste se vy, pane, a všiml jste si, že Ghálové zabírají vaši zemi a zabíjejí vaše lidi? Já bych mohla jednat trochu jinak. Promluvme si, pane. Sedněme si jako rozumní lidé a já vám řeknu, proč chci projít vaší zemí."

„Žádný průchod," vzkřikl kněz a lidé zahučeli. Ale Arunden řekl: „Sedněte si, sedněte si a lžete nám, dříve než se s vámi vypořádáme."

Více a více lidí vycházelo z přítmí lesa a zůstávalo stát na osvětlených místech. Nejprve několik mužů, kteří stáli s Arundenem za čárou, kterou udělal kněz. Mladé ženy v kalhotách a s copy cupitaly kolem a udržovaly oheň a přinášely houně, které rozprostíraly u ohně. Jako projev slušné zdvořilosti, pomyslel si Vanye, který stál blízko s rukou na jílci meče a sledoval očima každý pohyb v přítmí na jejich straně čáry.

Na jeho straně stál zarputilý, břichatý člověk se skupinkou vlastních mužů a s Bronem a Cheiem. Ruce měl založené a nepřetržitě se mračil. Zjevně ale neučinil žádné nepřátelské gesto, jenom nervózně opakoval „Ty."

Kněz namaloval další čáru, když kruh tvořící se kolem ohně nabýval rychle svůj tvar. Značka v prachu, udělaná jeho mečem a křížek přes ní vzaly Vanyovi odvahu něco podniknout.

„Ubohé zvyky těchto lidí," řekl Morgain a nepřestávala je pozorovat. Nechtěla se dát unést touto knězovou činností.

„Ne abys jim říkal, kde jsou lučištníci," řekla Morgain. „Jistě jsou tam jeden nebo dva výhodně postaveni - pravděpodobně ve směru k tomuhle vrcholku. Upozorňuji tě, že jim neodevzdáme zbraně. - Hej tam...!"

Jeden z mužů jim chtěl vzít koně. Vanye vyrazil, aby mu v tom zabránil, s jednou rukou volnou a s druhou na meči. Muž se raději zastavil.

Cheiův kůň někam odběhl, nejistý a zmatený. Bůh ví, jestli se splašil. Jejich vlastní koně stáli tam, kde je nechali. Siptah stál, škubal hlavou a vyzývavě frkal. Ostražitě sledoval přicházejícího muže.

„Nedělal bych to," poradil Vanye muži, jenž si nervózně prohlížel válečného koně a také jeho majitele. Raději se již víc nepřibližoval. „Vůbec bych se ho nedotýkal, člověče."

Muž se zastavil. Podíval se doleva a doprava, jako kdyby hledal u někoho pomoc nebo jiné příkazy, a odešel, pryč. Nechal jak koně, tak i jeho kompletní postroj. Vanye zahvízdl nízký a tichý signál a baienský sedák zafuněl a otřásl se. Zvedl hlavu a ještě jednou zafrkal.

„Má paní," oslovil Morgain přicházející Chei. „Pojďte sem. Prosím, zůstaňte."

Morgain kráčela k ohni. Vanye šel s ní a postavil se za ni - na určené místo zvané ílin, s rukou na meči, uvnitř čáry ve tvaru klínu tvořící koridor příchodu směrem k ohni.

Také Arunden stál spolu se svým knězem. I jeho muži postávali - všichni - jenom ženy obsluhovaly.

„Posaďte se," zamumlal Arunden laskavě, a usadil se s nohama zkříženýma.

Morgain se posadila podobně a položila Podvrženého, zabaleného v rouchu, vedle sebe, což Arundenovy oči velmi pozorně sledovaly. Vanye si toho povšiml.

„Vanye," pobídla ho Morgain. Vanye její úmysl bez debat pochopil a posadil se na zem vedle ní. Také ostatní si posedali, těsně namačkáni na sebe. Chei a Bron mezi nimi, na Arundenově straně řady, ale vedle nich, na stejné straně, kde byl Vanye.

„Takže vy jste nalezla tohoto chlapce s vlky," zeptal se Arunden. „Jak a proč?"

„Míjeli jsme je," odpověděla Morgain. „A Vanye nemá rád záhady."

„Záhady." Arunden se pohrdavě zasmál a zahrabal v ohni svým mečem, že vylétly drobné jiskry. „Nemá rád záhady. Odkud jste? Z Mante?"

„Zdaleka."

Nadlouho se rozhostilo vážné ticho. Oheň praskal a pomalu opaloval nevysušené borovicové větve i s jehličím. „Cože - z daleka?"

„Za Mante. Tam je to úplně jiné. Nepředhazuji své nepřátele šelmám. Jednám s nimi podle svého."

Znovu se rozhostilo dlouhé ticho. Na to Arunden zvolal. „Pohár!"

„Můj pane," namítal kněz vehementně a snažil se postavit.

„Posaď se, knězi." A zatímco se kněz uveleboval, opakoval: „Buď zticha, buď zticha! Nebo z tebe dostane ghálská paní strach. Buď zticha!"

Na chvíli byl klid. Potom se Chei přisunul blíže k Vanyovi. Na to se dalo vše znovu do pohybu, muži se posouvali ze zadních řad kruhu dopředu na Arundenovu stranu, přisouvali se blíž i k nim a pomalu tak zamazávali čáru, kterou kněz nakreslil. Dva hrubě vypadající muži se přimáčkli těsně k Morgain, takže Vanye sáhl znepokojeně po svém meči.

„Ty!“ Arunden ukázal přes oheň směrem k němu svým v pochvě uloženým mečem. „Posaď se!“

„Sedni si, jak sedí ostatní,“ řekla Morgain tiše a Vanye na vteřinu zadržel dech. Skrčil se a posadil s nohama zkříženýma pod sebou tak, aby byl v dosahu Arundenova meče. Morgain se dotkla jeho ruky a připomněla mu tím, co to je na jílci meče. Naznačila mu, ať si toho nevšímá.

Ale jedna z mladých žen přinesla velký dřevěný pohár a podala jej Arundenovi. Ten jej pozvedl ke knězi. „Tady,“ řekl, „tady!“

Kněz se napil. Arunden taky a předal dřevěný pohár doprava.

A tak putoval pohár z ruky do ruky až se dostal k Bronovi a Cheiovi. V tu chvíli se rozhostilo naprosté ticho, hluboké ticho při každém pohybu v kruhu.

A z Cheie, když pohár podával do Vanyových rukou, vyzařoval ustrašený, provinilý pohled - copak, podivil se Vanye. Cožpak oni to neodmítli? Že by v tom bylo nějaké zlo?

„Vezmi si jej,“ řekl Chei. „Musíš se napít.“

Byl to sladký, silně aromatický nápoj. Vanye se pln pochybností podíval na Morgain, ale nezaznamenal žádný náznak toho, že by byl obsah otrávený. Viděl, že i ostatní se již napili a také Chei má své rty smočené. „*Liyo*?“

Lehce přikývla a tak dychtivě nasál jeden doušek, vychutnávaje ho špičkou svého jazyka.

„Pij,“ zašeptal Chei z levé strany. „Proboha, doopravdy pij. Oni to poznají.“

Váhal, pociťoval výčitky, že ochutnává rostliny. Zpanikařil. Ale oni by naléhali i na Morgain, pomyslil si. Kdyby to bylo otrávené, věděla by to. Pořádně se napil a cítil ohnivou sílu nápoje.

Poslal pohár pomalu dál, za lehkého mručení ostatních přítomných. Přidržel ruku na okamžik na poháru, silně cítil ohnivou chuť nápoje ve svém žaludku. Vychutnával každý kousek polknutí s pocitem, který znával z chuti hořkých bobulí. Neznal tento cizí nápoj. Pomalu nechal Morgain, aby si pohár vzala, zatímco ostatní povstali. Její tvář se zachmuřila, divila se, co udělal, a proč.

Podívala se na něj a trochu se napila, alespoň si myslel, že ano, ale ona je žena a může to umět předstírat. Bylo to na něm, aby je přesvědčil. Myslel si, že na to má, v dobré víře pro oba.

Podala nádobu muži sedícímu vpravo vedle ní a tak to pokračovalo.

Reptání vzrůstalo.

„Je na tom něco divného?“ zeptala se Morgain zdvořile. „Je v tom fen-wort,“ řekl Arunden. „A nikdy nevyprchá.“

„Aby rozvázal jazyky,“ řekl potichu Chei sedící po Vanyově levici, „a aby se mluvila pravda.“

„*Liyo*-“ řekl Vanye, protože ho zalilo tolik tepla na jazyku, a to po jednom doušku medoviny. Letmo na něho pohlédla.

„Není to otrávené...“ řekl Chei. Pohár oběhl jednou dokola. Jedna z mladých žen přinesla kožený vak a pohár znovu naplnila. Začalo druhé kolo.

Hluk lidí opět vzrostl. „Další pohár?!“ odporoval kněz. „To mi není jasné, nerozumím.“

Ale pohár dorazil i k němu. „Pij,“ nabádal ho Arunden, a chytil rukou kněze za vlasy. Nutil ho pít, za hlasitého smíchu kolem. Vanye zatajil dech a upřeně civěl před sebe. Nevěděl co dělat, ani co by měl udělat buď kněz, nebo někdo, kdo ho respektuje. Ale nikdo neudělal nic.

„*Liyo*...“ řekl.

„Jsi v pořádku?“ zašeptala, navzdory smíchu a řevu.

„Ano, jsem,“ odpověděl, a byla to pravda. Pohár zatím koloval dál, kněz otřel rty a zamračil se. Cítil, že Chei vzal jeho ruku a stiskl ji... „Žádný jed,“ přesvědčoval ho. „Není v tom žádný jed.“

Sám si myslel, že je to velmi silný nápoj na jeho prázdný žaludek, ale to bylo tak všechno. Pomyslel si, že snad nespadne, až se postaví a ani neusne, zůstane-li sedět. Obával se ale, že když ještě chvilku posedí, začne se mu motat hlava a znovu se mu rozjitří mysl.

Nato spočinula Cheiova ruka na Vanyově rameni. Těžká ruka, s přátelským gestem mu nabízející pohár z další rundy. Každý detail se mu zdál být až nepřirozeně jasný - jako účinky akilu, velmi podobné, ale mírnější. Přibývaly další nabízené poháry, podávané z ruky do ruky, pití proudilo z měchu a z pootevřených úst kolem plynuly pro něj zmatená slova. Dorazil k němu další pohár. Napil se jenom trochu a poslal ho dál.

Bylo to šílené. Nepřipadalo mu na tom nic nepřátelského, ale bylo to akorát tak na hranici, se zvláštním druhem náklonnosti a přátelství. Došel k němu další pohár, ale nyní již odmítl a předal ho

Morgain, která si ho přiložila k ústům. Pití pouze předstírala a zase jej poslala dál.

„Tak teď řekněte," pronesl Arunden, jehož knír se blýskal malými kapičkami tekutiny odrážejícími1 záři ohně. „Teď si promluvme. Moje paní Ghál, dobrá paní, která se se mnou dělíte o mé pití a o můj oheň - copak je to, co chcete v mé zemi?"

„Projít."

„Projít, projít, ale projít kam? Snad ne k Mante?"

„Je to Brána," řekl Chei bez rozpaků. „Má paní - řekněte mu to."

„Chei chce říci," řekla Morgain slabě, v tichu, které se náhle rozhostilo, že bylo slyšet šumění listí ve větru, mezi stovkou, možná stopadesáti muži - a slova zazvonila vzduchem jako kladivo při dopadu na kovadlinu, „že Vanye a já jsme prošli jižní Bránou a chceme odejít severní, navzdory zájmům Ghála v tomto světě. Projdeme jí, dokážeme to, a skončí tak zajímání lidí a jejich přeměňování, skončí tak utíkání jižní Branou s Gaultem odnášejícím, cokoli se mu zlíbí, na vašich hřbetech, zatímco sever přináší jenom válku proti vám. Skončí tato moc Brány. Jakmile budu s nimi hotova, nebudou moci povstat z mrtvých."

Na to se ozval opět silný hluk. „Ha," zvolal Arunden, a rozmáchl rukama směrem k jedné z žen, která plnila pohár. Hluboce se napil a otřel si ústa. „Kdo to provede?"

„Neprovede to žádná velká skupina mužů," řekla Morgain. „Žádná síla zbraní. Brána je natolik nebezpečná, že by nebylo možné dobývat ji čelním útokem."

„Ale, co to říkáte?" Znovu se zhluboka napil. „Tak kdo to provede?"

„Já na to budu stačit."

„Ha, ha!" mávl rukou. „Pohár pro naše hosty! Máte dost? Paní, milá paní Ghál, jak to zamýšlíte udělat? Svedete Skarrina?"

„*Liyo*," řekl Vanye, ale její ruka spočinula na jeho paži a pevně mu stiskla ruku.

„Ostraha Brány," řekla. „Jsem Ghál, není-liž pravda? Čeho by se měli nejvíc obávat, je jeden z jejich vlastních lidí s nepřátelským úmyslem."

„Kdo říká, že tam nikdo takový nebyl? Ghál se mstí a bojuje. A co to vždy způsobí? Buď lžete nebo jste šílenec, paní."

„Mstít se a bojovat mohou. Ale nezajdou tak daleko. Já ano. Pak proti vám nebudou moci nic dělat. Chápete? Dávám vám jedinou šanci, kterou kdy můžete dostat.“

„A oheň, oheň - v údolí!“

„Je to jediná příležitost,“ opakovala Morgain, „kterou kdy budete mít. Jinak Gault rozšíří svoje území a vaše se bude neustále zmenšovat. Založila jsem oheň - jinak by byl Gault upozorněn a varoval by svého pána. Potom, můj pane, byste viděl v těchto kopcích veliký hon, takový, jaký byste si v životě vidět nepřál. Radím vám, schovejte mne a mé lidi dnes v noci zde, a proveďte nás ráno těmito lesy co nejrychleji a potichu, jak jen to bude možné. Mohu vás ubezpečit, že Ghál bude mít úplně jiné starosti. Budete moci dělat to, co jste nikdy nemohl. Přijít ke Gaultovi ze zalesněného jihu. Brána jižně od Morundu zastaví jeho působení. Nebude tam mít žádnou moc. Začněte o tom přemýšlet. O místech, kam jste se dosud ani neodvážil vstoupit. Nepřátele, které nebudete mít, až ty současné zavane čas a úpadek. To je to, co může učinit ghálskému nepříteli nejvážnější životní hrozbu, rozumíte? Je to zkušenost bojujících ve stejné zemi, proti lidem, kteří vědí jen to, co se mohli naučit za dvacet let. To stačí. Uvidíte je umírat. Budete vidět stále méně jejich potomků. Nebudou se rodit ani zpoloviny tak rychle jako teď. To je vše, co vám nabízím.“

Arunden si otřel rukou ústa. Pohár v jeho ruce se nebezpečně nahnul. Chvílemi, když Morgain mluvila; hluk shromážděných téměř přehlušoval její hlas, ale nyní bylo ticho.

Arunden je téměř opilý, pomyslel si Vanye. Byl opilý a napolo ztuhlý a návštěvník, kterého pobízel k pití a droze, si vymýšlel kouzelnou formuli, která by stačila zmást lidskou mysl. To bylo kouzlo, které Morgain praktikovala. Viděl její práci na více než jednom chytrém člověku a nyní sledoval zoufalého a opilého muže, pokoušejícího se ji pochopit, se zpocenou tváří, jiskřícíma očima a zrychleným dechem.

„Jsou to lži,“ řekl Arunden.

„V čem?“

„Protože to nikdy neuděláte! Protože Bránou nikdo nemůže projít.“

„Pak tedy lituji. Řekla jsem: Úkryt pro tuto noc. Bezpečný průchod k Cestě. To je vše.“

„To je snadné," řekl Arunden a otíral si přitom znovu ústa. Položil pohár, který se opět dostal k němu. „Je prázdný."

Jedna z žen rychle přikročila, aby ho opět naplnila. Bylo tam mnoho plných pohárů a vzrůstající znepokojení mezi přihlížejícími. Cheiova ruka podruhé spočinula na Vanyově rameni.

„Ticho!" vykřikl Arunden, a znovu se zhluboka napil z poháru. „Ticho!"

Hluk pomalu zeslábl. Vítr kvílel v listí stromů a těla se dychtivě pohnula.

„Gault se vydá proti nám," řekl Arunden a provokativně se proti ní rozmáchl pohárem. Část nápoje vylil. „To je všechno, co tím dokážete!"

„Může," řekla Morgain.

„Copak ví ženská o strategii?" vzkřikl Arunden a chytil za rameno jednu z žen, která postávala opodál s měchem kořalky a zatřásl jí. „Tady Eleis - skvělý střelec a skvělá kuchařka než porodila dítě, eh, nádhera. Velmi mnoho našich děvčat odchází na pár let, ale vést? Nést meč? Tato ruka zde a moje - cožpak chceš jít se mnou soupeřit, Eleis?"

Ozval se hurónský smích.

„Co říkáš?" zeptal se pak Arunden, a vystrčil svou bradu a zamával pohárem směrem k Vanyovi.

Morgain vložila Vanyovi ruku do dlaně. „Buď trpělivý," řekla a smích poněkud zeslábl.

„Mám vás doprovodit?" zeptal se Vanye odměřeně.

„Ano, můj pane. Budu ráda. Pokud jsi střízlivý."

Chvíli bylo ticho. Pak se Arunden rozesmál a ostatní se přidali. Odstrčil mladou dívku nešetrně stranou, až zavrávorala a dostala se ven z kruhu.

„Jste lidé?" zeptal se Vanya Arunden.

„Ano, můj pane."

„Tvoje řeč je cizí, stejně jako ta její."

„To je možné, můj pane. Naučil jsem se ji od ní. Té mojí byste stěží rozuměl."

„Z jakého jsi rodu?"

„Nhi. Jsem Kuršan. Vy asi neznáte ani moji zem, můj pane. Měla Brány, které moje paní uzavřela. Leží tam další. Leží tam ti, co napadli moji paní. Mnoho z nich. Ona je tady s vámi."

To asi způsobilo, že někteří z nich začali trochu přemýšlet. Arunden seděl zamračený v náhlém tichu, pravděpodobně uvažuje o tom, zda v tom nebyla míněna nějaká urážka.

„Ha," prohlásil pak Arunden. Pozvedl pohár a vyprázdnil ho do dna. „Takže nocleh?"

„To je vše, co žádáme," trpělivě zopakovala Morgain.

„Zbraně?"

„Ty máme, můj pane."

„Muže. Potřebujete - tři tisíce mužů k dobytí Mante. Čtyři tisíce!"

„Potřebuji jednoho. A toho mám. To je vše, můj pane. Budete z toho mít užitek. Ty tři tisíce mužů budete potřebovat vy. Tady v kopcích až do doby, než Ghál propadne beznaději. To je vše, co musíte udělat vy."

„Poučujete mě o strategii?"

„To jistě ne, můj pane. To nemůže nikdo."

„Ha," řekl Arunden. „Ha! Moudrá žena. Kouzelnice. Je to kouzelnice?" Naklonil se ke knězi se svým pohárem. „Je to čarodějka... Nebo není?"

„Je Ghál," zamumlal kněz, „můj pane."

„Je to cesta ven z těchto kopců. To je způsob jak zvítězit proti tomu celému prokletému plemeni! Ghál proti Ghálovi. Ghálská čarodějnice - kterou poslali oni, aby proklouzla do Skarrinovy vlastní postele, hej - je to tak, tak co chcete udělat?"

„Moje paní je velmi unavena," řekl Vanye. „Jsme na cestě už několik dní. Děkuje vám všem za vaši pohostinnost. Rád bych se porozhlédl po místě, kde by si mohla odpočinout, s vaším dovolením, můj pane."

„Příliš mnoho se pilo?"

„Cestovalo a pilo, můj pane," Vanye se pomalu zvedl. Podal Morgain ruku a pomohl jí vstát. Převzal tak režii večera z rukou Arundena. „Dobrou noc, milostivý pane."

„Podívejte se na to," řekl Arunden, mávaje svým pohárem, zatímco ženy vyskočily a rozevřely kruh sedících, aby mohli hosté projít směrem, kterým se vydali. Křik vzrostl. Další kořalka se nalévala do pohárů.

Ale Chei byl již také na nohou stejně jako Bron. Vanye doprovázel Morgain davem směrem ke koním, s Cheiem v patách. A mla-

dé ženy je zastavovaly a říkaly, aby nechodily k nikomu z nich, ani k Cheiovi.

„Tudy," řekla jedna, „přijďte, řekněte jim, aby přišli..."

„Naše koně," řekl Vanye a ignoroval shromážděné. Kráčel spolu s Morgain zpět tam, kde stáli Siptah a Arrhan a dav za nimi hučel s opilým strachem. „*Liyo*, nechte mě na ně dohlížet," řekl Vanye. „Neměli by vás vidět dělat něco takového."

„Jeden z nich na ně může dát pozor," řekla Morgain krátce.

„Ano," odvětil. Pochopil to jako příkaz zůstat blízko ní. Nadechl se a pospíchal před ní mezi koně, aby jim uvolnil řemeny a sundal sedla a deky. Zjistil, že ženské ruce byly připravené vzít cokoliv, co by z nich nemohl sejmout. Siptah začal podupávat, že by to mohlo být nebezpečné. „Vezmi je," řekl, a hodil otěže Cheiovu bratrovi, který právě pokulhával opodál. „Sežeň někoho, ať je otře, oba, a pak mě zavolej." Siptah byl již netrpělivý, a nebyl si proto jistý, zda se najde v táboře někdo dostatečně střízlivý na to, aby mu mohl svěřit dvacetiletého koně z baienského rodu.

„Připravili místo pro paní," řekl Chei za ním.

Ó nebesa, pomyslel si, osvoboď nás od tohoto. A nahlas pokračoval: „Dohlédněte, aby koně uvázali blízko nás, Chei a Brone, důvěřuji vám. A ponechte postroje někde nablízku."

„Ano," souhlasil Chei.

Obrátil se za Morgain a ženami, ozářenými světlem ohně a otočenými směrem k přítmí lesa, zatímco vřava kolem se stávala stále divočejší.

Měli toho ještě mnoho na práci, když přišli do nemocí zapáchajícího malého přístřešku s pletenými rohožkami. Ženy jim nabídly deky, vodu, chléb a měch s kořalkou. „Jděte," řekl krátce a odstrčil otrhanou vlněnou látku na stranu, aby mohl vstoupit dovnitř, kde již čekala Morgain. Světlo z ohně pronikalo štěrbinami ve štěně z rákosu. Po krátkém vydechnutí zjistil, že je tu světla akorát na to, aby vrhalo stín. Morgain zářily vybledlé vlasy a blýskalo se stříbro na nahých ramenou Podíval se jí do tváře, ona opětovala jeho pohled.

„Zabil bych ho," řekl. Ještě teď byl rozčilený a cítil, jak se třese.

Přistoupila k němu a objala ho. Přitiskla Vanya k sobě a její tvář se na chvilku dotkla jeho. Pak ji obřadně vzala do rukou. „Byl jsi báječný," řekla a usmívala se. Přitom mu dala polibek, což ho ohromilo. Pravděpodobně byl ještě pod vlivem toho zpropadeného nápo-

je. Objal ji a také políbil. Zřejmě se k němu stále více tiskla. Nebyl si tím jist - nechtěl ji nechat teď odejít, když byla tak blízko u něho a stejně tak bránila v odchodu i ona jemu. Líbali se a objímali, až se s nimi svět zatočil.

„Vanye," ozval se překvapivě zvenku Cheiův hlas. Zalapal po dechu, zavrávoral a odtáhl se od ní s tichým zakletím. Morgain ho velmi něžně pohladila po hřbetu dlaně.

„Co je?" zeptal se nevrle a prudce nadzvedl dveřní rohož.

Jeho pohled byl asi hodně nepříjemný, možná i jeho zrychlený dech něco napovídal. Snad i odraz tváře v záři ohně nevěstil nic dobrého, takže se Cheiův výraz změnil z překvapení na strach.

„Chtěl jsem jenom říct..." zavolal na něho polekaně Chei přes vřavu od ohniště, „... řekl jsem jim, kam mají uvázat koně - támhle. Teď chci jít zpátky k ohni, jestli vy - myslím, že bych měl - Bron a já... promiň..." řekl náhle, a ustoupil ukvapeně několik kroků dozadu. Přitom zakopl o větev.

Vanye zadržel dech, zamumlal si něco nelichotivého pod vousy a spustil opět dveřní rohož.

Morgaininy ruce zůstávaly ne jeho ramenou a svou tvář mu opřela o šíji. „Raději bychom měli jít spát," zašeptala mu do jeho dlouhých vlasů.

„Ano," obtížně přitakal a pomyslel si, že asi nebude tak snadné hned usnout, po takovém množství kořalky, drogách a únavě z cesty. „Jsou to ale blázni. Drtivá většina z nich jsou blázni. Nechce se mi ale věřit, že Chei je stejný jako ostatní."

„Nedomnívám se, že by byl blázen," řekla. „Jenom myslím, že nalezl svého bratra, to je vše. Nech ho být."

Oheň a řinčení zbraní, jeden z bratrů leží mrtvý v jeho náručí a další umírá po bodnutí nožem. Pak přišlo vyhnání, vypovězení, dokonce i příbuzní ho odvrhli. Stará noční můra vlastního nemanželského původu se znovu vynořovala, stejně jako ty roky trýzně, až se rozhodl, že začne vzdorovat a tak byl postupně dohnán k úkladnému zápasu.

Kandrys neměl v úmyslu ho zabít. Považoval to jenom za další z forem štvaní. Neuvědomil si však, že si vybral špatný den i naprosto nevhodnou chvíli. Jeho nevlastní bratr dospěl a byl daleko víc zoufalý, než si Kandrys pomyslel.

Přitom si vždycky ze všeho nejvíce přál, aby mu odpustil, že žije, i jeho nemanželský původ.

Náhle těžce vydechl, jako kdyby z jeho snu vylétl studený vichr a přinesl s sebou hluboké mrazení.

„Vanye?“

„Je to zatraceně omamný nápoj,“ zamumlal. „Cheiovy uši poslouchají, co se venku děje - a moje myšlenky bloudí. Mám hlad, ale nejsem ještě tak unaven, abych si lehl a hned usnul. Pila jsi něco?“

„Ne víc, než jsem musela.“

„Dali nám toho hodně. Co je to za blázny, že dělají takový hluk? Támhle je kněz.“

Naklonila hlavu proti němu. „Není to Andur-Kurš. A ti, co bojují svůj boj příliš dlouho, jsou blázni. Blázni, kteří prohrávají, rok za rokem, a teď vidí nějakou naději. Pokud ovšem nebudou přemýšlet, jak uškodit Gaultovi a přitom oklamat i nás. Jak moc můžeme věřit Cheiovi, co myslíš? Stále ještě s odstupem?“

„To nevím,“ odpověděl. Vyklouzl z jejího objetí a otočil se k ní, zatímco od ohně se stále ozýval hlasitý smích a výkřiky. „Možná. Žít tady není asi pro muže žádná pocta. Je na to příliš důvtipný. Je to odpadlík, *liyo*, člověk, který se nesměl zdržovat ani u svých příbuzných. Pouze je spřízněn jen s tamtím - támhle. Je to hra, kterou tento pán křovin hraje. Jenom on sám se do ní pustil. A sám Bůh ví, kdo je jeho bratr.“

„Bůh ví, jestli vůbec Chei znal svého bratra,“ řekla Morgain. „Proklínám ho, to on nás k tomu donutil, to on nás dostal do této situace. Neříkám, že ho to nepřekvapilo, nevím, zda to tak chtěl již na začátku, ale všude kolem tohoto místa to vypadá zlověstně. Nechali nám chleba i maso. Snad to není otrávené a my si vezmeme, co budeme moci a přemluvíme Cheie a jeho bratra alespoň k tomu, že se sejdeme až na Cestě. To je všechno, co od něj potřebujeme, to úplně stačí.“

„Ano,“ odpověděl zkroušeně a s pocitem hněvu. „Je to zbytečné, *liyo*, celé tohle místo je zbytečné. Bůh ví, že jsme to mohli udělat lépe.“

„Nebo taky mnohem hůř,“ řekla.

„Ano.“

Chytila ho za ruku. Její oči ho asi sledovaly ve tmě. Připadala mu nesvá. „Že by se na nás tolik uvázal? Jestli zůstane tady, bude pro

něj a pro jeho bratra bezpečné, až jednou moc Brány padne a začne se hroutit kymácet. A když je vezmeme s sebou - kde potom zůstanou? Můžeš jim slíbit, že se budou mít lépe? Nejlepší bude, jak říkám, nechat ho jít. Osm mrtvých dole v údolí není nic proti tomu, co se bude dít tady, až bude moc upadat. Bude to velmi těžké."

„Pane na nebesích, *liyo*..."

„Opravdu, Nhi Vanye, je to trpká pravda. Přemýšlej: Ty víš, že nemám lepší volbu kromě té nechat ho tady, v blízkosti velkého blázna, který se bude vychloubat svou vysněnou představou, jak způsobit bídu vládnoucí moci. A Chei určitě rozpozná, kdy ho opustit nebo odstranit. To bude ten nejlepší dárek, který mu můžeme dát. Ponechat ho mezi svými vlastními."

Několikrát se nadechl, aby se uklidnil. „Ano," opakoval, jako by si potvrzoval toto zdůvodnění. „Cítím to tak ve svém srdci."

„Pak zůstaň jeho přítel, a nech ho jít."

„Je to tak jednoduché?"

„Vanye, Vanye -" Ale to, co zbývalo ještě dodat, si nechala pro sebe. Po chvíli však přece jenom dokončila. „Neřekla jsem ti, že bys mě mohl opustit? Varovala jsem tě. Proč jsi mě neposlouchal?"

Chvilku nic neříkal. Byl zmaten a náhle hluboce raněn. Již si toho několikrát všiml a zkoušel pochopit, jak na to přišla nebo co špatného řekl či udělal, že mu to znovu předhazovala.

A pak si uvědomil, že to bylo kvůli jejímu znamení, ne kvůli němu - nechtěla prostě prohrát.

„K tomu nikdy nedojde," řekl. „To se nestane, *liyo*. Kdy tomu uvěříte? Já vás nikdy neopustím. Kdy mi uvěříte?"

Rozhostilo se dlouhé ticho. Přál si, aby se na ni mohl dívat. Ta dlouhá odmlka mu působila bolest.

„Nevím," řekla konečně tichým a bázlivým hlasem. „Nevím, proč bys mě měl milovat."

„Pane na nebesích..."

Ale to nebyla jediná věc, na kterou myslela. To byla celá ona. Opravdu celá ona.

A Chei pak nebyl ten, koho tím skutečně myslela - buď jeho přítel, nech ho jít.

Vzal její tvář do svých rukou. Políbil ji na čelo a na tvář, jako muži z jeho rodu. Políbil ji potřetí, na rty, ale jinak. Bylo to beznadějné, její ruce ho vášnivě objaly, zatímco venku se ozval silný hluk.

Pak si vzpomněl, že tohle určitě nechtěla. Uslyšel příchod koní k jejich přístřeší a uvědomil si, že je tu příliš nezdravo a velmi mnoho možností vyrušení. Navíc již riskovali příliš. Měla asi úplně stejné pocity. Vyděšeně od ní odstoupil a ona se dotkla jeho tváře.

„Myslím, že přivedli koně," řekla, na chvilku vzrušená stejně jako on, se stejným tepem srdce, stejným způsobem uvažování, se stejnými úmysly, a to vše jako ve snu - jako když se něco z ničeho nic objeví a stejně rychle pomine.

„Ano." Vanye zavrávoral a cítil blaženou harmonii s Morgain. Znovu se nadechl. „Nejlepší bude, když se podívám, kde je zbytek naší výstroje."

Venku postávalo s koni několik mužů a snažilo se uklidnit šedáka. „Nechte ho být," řekl, a uchopil sám uzdu. „Položte provaz támhle." Rozdal několik příkazů, zatímco postavy kolem ohně se pohnuly proti záři slunce a ustal křik. Jeho myšlenky se ještě stále zabývaly Morgain, daleko víc než Arundenovými muži nebo Cheiem a Bronem, kteří je opustili.

„No tak, no," šeptal k hřebci a ke klisně. Oba koně byli neklidní, snad kvůli ohni a cizím mužům kolem. Mluvil k nim rodným jazykem a hladil je po hřbetě a po bocích.

Bylo to zvláštní, že mohl být najednou tak spokojený s tím, že zůstal jednu noc na tomto mizerném místě, nebo že snad mohl vložit celou věc do Cheiových rukou. Vrátil se zpět do přístřešku, rozdělil se s Morgain o chléb a trochu medu a usrkl málo z vlastního arrhendského likéru. Seděli s Morgain spolu těsně vedle sebe, přitisknutí jeden k druhému, vyzbrojeni společnými zkušenostmi v očekávání budoucího.

„Je čas," řekla, když už zase byli natolik uneseni jeden druhým, že by si raději znovu lehli k sobě, než se vypravili na cestu.

Její slova ho poněkud zastrašila, zazněla jako nějaké špatné znamení.

Bylo tu s nimi totiž ještě něco třetího, neživého. Morgain položila *Podvrženého* na druhou stranu. Koženou věc, bez které nikdy neusnula a bez níž by si nikdy neodpočinula.

Již věděl, že proti tomu, co se má stát, se nedá nic dělat a neexistuje proti tomu žádná zbraň.

Kapitola 7

V táboře zavládlo na chvíli ticho. V polospánku si Vanye přesto uvědomoval, že ruch kolem ohně pomalu slábne. Mléčné denní světlo pronikalo proutěnou stěnou a chvíli ležel s pootevřenýma očima, soustředěný na svůj dech a teplo Morgainina těla vedle sebe. Chtěl se ujistit, že to, co se přihodilo, nebyl jen sen. „Spi," přikázala mu konečně. „Kdyby v tom byl jed, udělali by to. Jen klidně spi."

Pozdě v noci párkrát zahřmělo, trochu se blýskalo, spadlo pár kapek deště, ale ne tolik, aby pronikly střechou chýše.

Převaloval se neklidně v polospánku, ve kterém strávil část noci. Na rozdíl od Morgain, která vypadala spokojeně, jako by ji nic netížilo. Přesto si na první pohled odpočinuli lépe, než kdyby se snažili vzdorovat únavě a vyčerpání vsedě u ohně: jak pokračoval vývoj situace kolem nich i noční chlad. Taková příležitost se jim příliš často nenaskytla.

Opět se probudil a přitom si uvědomil, že v táboře panuje nějaký podezřelý ruch. Morgain byla již také vzhůru a ležela opřená o lokty.

„Jsou vzhůru," řekl tiše a Morgain dodala: „Měli bychom najít Cheie a rychle zmizet z tábora."

„Jdu ho najít."

Položila mu ruku na prsa. „Nechoď daleko." Sevřela mu prsty rameno. „Nejdřív koně. Pak oba najdeme Cheie, pokud za námi nepřijde do té doby sám."

Jako vždy byla opatrná. Tentokrát to mělo jinou příčinu. Pocítil to náhle, již plně probraný ze spánku. Ačkoli netušil, který z důvodů, jež ho napadaly, může být ten pravý.

„Ano," řekl. Pochopil to instinktivně. I když se příliš svými vlastními instinkty neřídil, na Morgaininy se dalo spolehnout. Až ho zamrazilo. I díky tomu se probral rychleji, než kdyby ho někdo polil vědrem studené vody.

Zvedl se a odcházel.

Svět kolem byl šedivý a vlhký, zabalený do válející se mlhy. Ačkoli se mu nezdálo, že by mělo začít pršet, už večer raději přehodil přes koňské postroje rákosovou rohož - byl přece jen z hornaté Morie, kde nebylo vlhko a přeháňky ničím neobvyklým. Když přišel ke koním, zafuněli, zadupali a pohazovali hlavami. Začal je vytírat. Očividně jim to dělalo dobře.

Kolem vyhaslého ohně pracovalo několik do dek zabalených žen, a jejich temné stíny, stejně jako stíny jejich chatrčí, oživovaly mlhu. Podstatně méně se pohybující postavy mužů se také pomalu začaly zvedat od ohniště a procházet táborem, zahalení do svých dek podobně jako ženy.

Morgain vyšla ven se svým rancem. Uvázala ho k Siptahovu sedlu. Na chvilku se zastavila a letmo se podívala, co se děje dole kolem ohniště.

„Tam bude dnes ráno bolavých hlav," zamumlal si pro sebe Vanye a utáhl Arrhan popruhy. Kousek od sebe zaslechl něčí kroky. Trochu se mu zrychlil tlukot srdce. „Kdo to jen může být?"

Morgain neodpovídala. Z jedné strany byla přikrytá pláštěm, kvůli zimě a hlavně kvůli ukrytí zbraně, kterou u sebe měla. Na zádech nosila *Podvrženého*. Stála vedle Siptaha a naslouchala tichým krokům. Bylo to více lidí, to bylo jisté.

Byl to Chei, který se náhle vynořil zpoza mlhou zakrytých stromů spolu s Bronem, kulhajícím za ním.

„Odjíždíme," řekla Morgain tiše. „Chei, ještě jedna poslední cesta a propustím tě ze svých služeb - doprovoď nás k Cestě. Pak budeš volný a budeš moci jít, kam budeš chtít. Budeme ti za všechno velmi vděční."

„Paní," odpověděl Chei, „mýlíte se ve mně. Chci být s vámi a s Vanyem. Já i Bron, oba dva. Rozhodli jsme se. Bron všechno pochopil a souhlasí."

„Není to potřeba," odpověděla Morgain a zavrtěla hlavou. „Věř mi, že od tebe potřebujeme jedinou službu. Pak se vrať a najdi si nějaké jiné místo. Vyber si."

„Nejsem slabý," opáčil horlivě Bron, muž v mnohém podobný svému bratrovi, ale vyšší. Měl stejně dychtivý pohled. „Paní, kulhám sice, ale když sedím na koni, jsem celý muž. Nebudu vás brzdit, to jen moje noha je zraněná, ale uzdravuje se. Nejsem mrzák, mám vlastní výstroj, nebudu vám dělat potíže ani vás zdržovat."

Na chvilku se rozhostilo ticho, které ukončila Morgain rozhodným „Ne.“

Muž pomalu a hluboce vydechl. „Potom alespoň Cheie kvůli mně nepropouštějte.“

„Ještě mi stále nerozumíte,“ odpověděla mu.

„Vy nám nerozumíte,“ řekl Chei a pozvedl ruku k Vanyovi se stejným výrazem. „Vanye, byli jsme našemu pánovi nějak prospěšní - Bron i já. Bron byl ten, kdo říkával: „Neměj obavy ze samotného ďábla.“ Vidíte, že je zraněn. Ale on se uzdraví, i já mu pomohu uzdravit se. Nikdy jste ještě neviděli, co dokážu, a my dva, Bron a já - nikdy nebudete litovat, že jste nás vzali s sebou. Budeme za vás bojovat, Bron i já, proti kterémukoli z vašich nepřátel, jak proti lidem, tak i proti Ghálům. Již nikdy nenajdeme lepšího pána, tomu věřím a Bron také. Ví, co jste mohli udělat tady a neudělali, viděl i to, jak jste jednali s Arundenem a jak jste jednali se mnou... Řekni jí to, Vanye. Řekni mé paní, že jí splatíme všechno, co pro nás udělala. Splatíme za možnost zůstat. Vyplatíme se vám, Nhi Vanye!“

„To není záležitost toho, jestli si vás vážíme, když vás odmítá, Chei.“

„Pak tedy proč? Pochybujete o nás? Přivedl jsem vás sem. Dostal jsem vás bezpečně průchodem. Přísahal jsem vám. Cožpak jsem nedodržel slovo? Bron a já půjdeme s vámi z vlastní vůle. Pokusíme se vám dokázat, že jsme toho hodni. Vezměte nás za těchto podmínek. Nejste nám ničím zavázáni. Jenom nás, probůh, nenechávejte jako Arundenovy dlužníky.“

Znenadání tak vznikla zápletka, neodhadnutelná a temná, jako jistý druh cti i závazku. „Ty si myslíš, že si Arunden na vás bude činit nějaký nárok?“

„Na Bronův život,“ řekl Chei. „A na můj taky, když mě tady necháte. Budu za něj muset směnit všechno, co mám a většinu toho, co s Bronem uděláme, a potom se z jeho područí nikdy neosvobodíme. Jednoho nebo druhého z nás bude vždycky udržovat jako svého dlužníka - to je jeho způsob. Paní, přísahám vám, že budeme hospodařit, nebudeme brát nic z vašich zásob - cožpak jsem vám nepřivedl vlastního koně a výstroj? Bron má také vlastní výstroj, má i dobrého koně a v noci získal výměnou i malý meč. Má ještě další věci. Nebudeme vás brzdit. Vyplatíme se vám v každém případě.“

„Bláznovství," řekla Morgain příkře. „Dva zranění muži a ghálské území před námi. A vy byste museli užívat z našich zásob. Nemáme čas na lov."

„My je máme, máme zásobu potravin. My..."

„Chei, ne, opravdu ne. Jeďte s námi oba, dokud nenarazíme na Cestu. Jestli tady máte nějaký dluh, přinejmenším vás odsud vysvobodím. Půjdeme spolu po Cestu a potom se rozejdeme. Nebudete mít žádný dluh vůči mně ani vůči Arundenovi, a to je vše, co vám mohu dát. Nežádám od vás nic."

„Cožpak jste mi neslíbila - neslíbila jste, že mě provedete Branou, jestliže se tak rozhodnu?"

Morgain se na chvilku zastavila s otevřenými ústy, chycená do pasti. Potom to zamračeně a stroze uzavřela. „To mělo podmínku, podmínku, kterou nemůžeš splnit. Nevíš nic o zemi, která nás čeká."

„Myslel jsem si, že je to kvůli mému životu, na moji ochranu. Ne na několik nocí, které uplynuly. Nebudu ti odpírat toto právo, říkala jste."

„Řekla jsem, že ti poradím."

„Ale já půjdu, paní, a můj bratr půjde také."

„Ty, řekla jsem. Nikdo další."

Cheiova tvář ještě více zbledla. „Oba dva. Nezadržíte nás v tom. Nebudete mě odpírat kvůli Bronovi, neudělala byste to, paní."

„Ty nevíš, co bych udělala, blázne!"

„Vím, že vás budu následovat. A Bron také. Oba. A vy nás nepošlete zpět. Prosím."

Na dlouhou chvíli se odmlčela. Chei měl slzy v očích. Bronova tvář bledla a červenala. „Vy z toho nemáte obavy?" rozmáchla se rukou směrem k táboru, k ohništi, k Arundenově dvorku a dalším. „Vy nemáte strach ze svého kněze a jeho kletby?"

„Půjdeme s vámi."

„Promluvíme si o tom znovu před Tejhos. Do té doby možná změníte názor."

„Paní," řekl Chei vroucně, poklekl a uchopil ji za ruku, stejně jako jeho bratr. Tiskl jí ruku ke svému obočí, což překonávala s pocitem hrůzy v očích.

„Odjíždíme. Osedlejte koně a vezměte všechno, co uvezete. Obešla bych se ráda bez dlouhého loučení s Arundenem, jestli tomu můžeme zabránit, Chei. Nebo jestli s ním musíte mluvit, řekni a my

se mu laskavě připomeneme - řekni, co mu bude stačit ke spokojenosti a nebude ho nutit nám křížit cestu.“

„Ano, paní,“ řekl Chei a Bron zamumlal něco podobného. Vstávání mu činilo velké potíže, ale nechtěl ztratit odvahu k činu. Chei na něj počkal a pak oba odešli napříč táborem tak rychle, jak jen byl Bron schopen.

Morgain tiše zaklela a potřásla hlavou. „Vy jim nabízíte svobodu,“ řekl Vanye. „Jsou jasně závislí na něčem, co je drží v Arundenových rukou.“

„Jestliže je to všechno, co chtějí...“ zamumlala a otočila se k Siptahovi, aby mu přitáhla řemeny, které držely její deku.

„Co by ještě mohli chtít?“

Zamračila se na něj přes rameno. „Slávu. Cokoli dalšího, co můžeš nějak pojmenovat. Moc. Viděla jsem to už předtím.“ Utáhla poslední řemen. „Nevadí. Možná se mýlím.“

„Vy jim nerozumíte. Já si myslím, že Cheiův bratr je dobrý muž. A Chei se jím snaží být. Je mladý, *liyo*, to je vše. A příliš hrdý. Přitom zná příliš málo. Jedná moc zbrkle a to mu dělá potíže. Sám to ale občas dělám také.“

„Potom jsi to asi dělal pořád, když jsi byl mladší. Ne, asi tomu nerozumím: muži a Muži, neříkala jsem to od začátku? Kdy jsem řekla, že dodržím své sliby? Já lžu a ty víš, že lžu. Řekni to tomu klukovi.“

„Proč mám být vždycky prostředníkem?“

„Protože ty jsi ten nejčestnější muž v naší společnosti. Neříkala jsem přece, jak si neštěstí hledá čestnou tvář?“

„Nemůžu jim říci...“

„Klid, klid, buď trpělivý. Zařídíme to později. Teď jenom chci, abychom odtud zmizeli. Už máme zpoždění. A teď máme tyto dva rušitele v táboře...“

„A bude chyba, když vyrazíme bez nich. Urazíme Arundena, když odjedete bez jeho požehnání.“

„To je zvláštní, že by snad něco mohlo urazit Arundena. Ale stejně mu prokážu alespoň nějakou zdvořilost. Čím ale bude kratší, tím lépe, a vůbec by bylo nejlepší, kdybychom už byli hodně daleko odtud.“

Uchopila Siptahovu uzdu a vyskočila do sedla, přitahujíc ji zpět, neboť Siptah vyrazil kupředu. „Před polednem, doufám.“

Vanye nasedl opatrněji a naklonil se, aby poplácal šíji své bílé klisny, stojící klidně vedle Siptaha. V táboře začínalo přibývat lidí, belhajících se za svými povinnostmi. Mlhou pronikl malý záblesk ohně z míst, kde se krčily postavy zabalené v dekách.

Za malou chvilku se rozlehl zvuk a objevily se temné stíny dvou jezdců, vracející se zpět mlhou. Nebyli ale sami. Několik postav se za nimi hnalo pěšky.

„Máme společnost," procedila Morgain mezi zuby. Mezitím si oba jezdci uvolnili cestu a klusem přijížděli.

Pronásledovatele však nesetřásli. Hlasitý pokřik se rozléhal mlhavým vzduchem a temné stíny klopýtaly v patách jezdců, další se přidávaly od ohniště, od chatrčí i dalších míst v táboře.

Bratři ale nepřivedli své pronásledovatele až k nim. Otočili koně a zastavili, tváří v tvář přibíhajícímu davu.

Morgain pobídla Siptaha kupředu a Vanye ji s Arrhan následoval. Předjel před ni a oba stanuli vedle Cheie a Brona, tváří v tvář samotnému Arundenovi a jeho knězi, proti davu snad všech mužů z tábora.

„Snad si je neberete s sebou?!" vzkřikl na ni Arunden a ukazoval rukama na oba bratry. „Tenhle muž náleží mně. Já ho propouštím. Nečiním si na něj ani na jeho bratra žádný nárok. Ale jestli je to doprovod, který chcete, paní, nebudou ho tvořit přes moji zem jenom tito průvodci. Budou vás doprovázet také mí jezdci. Bůh ví, jestli vám řekli, abyste odjeli bez rozloučení a bez mojí rady. Neděláte ale dobře, jestliže naslouchátе takovýmto radám."

„Můj pane Arundene, poslyšte. Pojedu, jak nejrychleji bude možné. Myslím, že bezpečný bude malý doprovod. Bude to rychlejší a nenadělá to tolik rozruchu."

„Šípy jsou rychlejší než nejlepší kůň," řekl Arunden, dal ruce se zaťatými pěstmi vbok a kráčel k nim. Siptah zavrtěl hlavou a Vanye uvolnil Arrhan, aby se k Siptahovi více přiblížila, a vytvořili tak pevnou zeď. Arunden se zastavil. „Má paní Morgain - tímhle směrem není žádná cesta pro Ghály, tím méně pro ženu a její mužský doprovod, z nichž dva bych nikdy neposlal na cestu jako je tato, a kterým není dovoleno přijít a projíždět mojí zemí. Moji strážní vás zastaví a v nejlepším vás pošlou zpět sem. Ale mohou vás taky zastřelit, aniž by se na něco zeptali. Navzdory tomu, co vám tito dva darebáci napovídali, říkám vám, říkám, že přes tyto lesy ani jinudy neprojedete

bez spolehlivých mužů kolem sebe. A vy se k té cestě nedostanete bez lidí, kteří budou s vámi, a které znají moji strážní. Jinak si, nebesa, vezme někdo na mušku vaše vlasy jako dobrý cíl. Nejprve si zakryjte svoji hlavu, než vás někdo zadrží jako Gaultovo vlastnictví. Slezte a počkejte, než sbalíme tábor. Podpoří vás víc než jen jeden rod, moje paní, a já osobně vás doprovodím až k Cestě."

„Nepotřebujeme žádnou pomoc," řekla Morgain. „My čtyři jsme až moc. Nenaléhejte na mne, můj pane Arundene. Dej pozor na Gaulta od jihu."

„Nebuďte blázni," odpověděl Arunden a popošel o několik kroků, aby mávl rukou ke svým shromážděným mužům. „Sbalte tábor."

Muži chtěli uposlechnout, ale najednou zůstali stát jako přimrazení. Mlhu a dým náhle proťal rudý záblesk a plamen z něj se ovinul kolem Arundenových nohou. Arunden stál na okamžik omráčen, ale záhy ucouvl, protože se tenký plamínek rychle rozšiřoval. S vykulenýma očima se ohlédl k Morgain, zatímco Vanye se znovu usadil v sedle a rukou přidržoval jílec svého meče.

„Čarodějko," vykřikl Arunden a kněz pozvedl meč.

„Byli jste mými hostiteli," řekla Morgain chladně. „Proto vám dlužím laskavost, můj pane. Vaše země zůstane nedotčena. Ale nemylte se. Tady jsem paní já, a tito muži jsou moji. Každý, kdo pojede se mnou, bude poslouchat mne nebo Vanya. Nemám žádné další podmínky, ale jsem si jistá, že tyto se vám líbit nebudou. Byla bych vám velmi vděčná, můj pane, kdybyste zajistil jižní hranici, kde je velmi pravděpodobné, že bude Gault nemálo rozhněván tím, co jsme způsobili v jeho zemi."

Arundenovy oči jenom výmluvně zajiskřily. Zračil se v nich nejen strach a obavy, ale i jiné, těžko rozeznatelné pocity.

Kněz vyrazil dopředu s mečem na kříži, zpíval modlitby a současně proklínal je, dav i nebesa nad nimi. „Čarodějka!" to byl všeobecný ohlas v davu, který začal ustupovat dozadu. Také v Bronových očích se zračila hrůza, když krotil svého koně a odskočil od ní. Kolem nohou kněze, klopýtajícího mokrou trávou, vytvořil oheň malý kroužek. Ten ho pomstychtivě nakopl, zatímco Arunden a jeho muži kleli za ním. „Oheň," křičel kněz, „stejný jako ten, když vyhořel les v údolí. Oheň, který jste zapálila. Kdo vypaluje lesy, toho Bůh zatratí. Všichni budete prokleti, každý, kdo s vámi pojede."

Vanye se pokřižoval. Bron a Chei učinili totéž a zadrželi své koně, když vyrazil kněz dopředu s mečem vztyčeným proti nebi. „Hej," okřikl ho Vanye, když viděl, že míří proti Morgain. Předjel před něj, chytil ho za rameno a strhl k zemi.

„Zatraceni a prokleti!" Knězův meč, zasunutý v pouzdře, se roztočil ve vzduchu a zasáhl Arrhan do krku. Vanye zašermoval svým mečem v pochvě a udeřil čepelí muže, nakopl v trávě se plazícího, naříkajícího a svíjejícího se kněze. „Zatraceni, zatraceni!" křičel a sápal se pro svůj meč.

Arunden se vzpamatoval a přišlápl čepel meče nohou právě v okamžiku, když se již knězova ruka chápala jílce.

„Má to být vaše pomoc?" zeptala se Morgain suše. „Udělám to bez vás, můj pane Arundene."

„Vezmete si, co vám dám já."

„Říkala jsem vám, že jsem Gaultův nepřítel. Říkala jsem vám, co udělám a kam půjdu. Udělala jsem to ještě před tím, než Gault vyhlásil poplach svým biřicům. Požehnejte mi. Přijala bych vaši radu, můj pane, kdyby byl Gault můj soused. Ale jsem daleka toho říkat, co by měl udělat svobodný člověk. Máte na vybranou, buď pomůžete, nebo budete překážet."

„Neposlouchejte ji," vzkřikl kněz a uchopil meč uvolněný zpod Arundenovy nohy.

Arunden se otočil a zkřížil ruce. Ve stejný okamžik vytasil Vanye meč, druhou rukou uchopil knězovu zbraň za rukojeť, vytrhl mu ji z ruky a odhodil co nejdále přes celé prostranství. „Má paní," řekl Arunden. „Přijměte mou radu. Nebudu se s vámi dohadovat o strategii. Půjdu s vámi sám, s deseti svými muži. Můj poručík pojede na jih a uzavře cestu, ostatní pojedou na východ a na západ a budou informovat ostatní. Ichandrenova lebka je na kůlu u Morundu. Může to být jenom moje slovo o vás, které upozorní mé strážné, že tito mladíci jsou ještě lidé, nebo že on je člověk. Dosvědčím vám to a pomůžu vám dostat se k tejhoské Bráně, aniž bychom museli na Cestu. Moje slovo má v těchto horách váhu a s touto skupinou... nenajde se nikdo, kdo by řekl, že jsem jeden z Gaultových oblíbenců. Hle, kněz, který jí moje jídlo a ohřívá se u mého ohně? Proklej ho. Proklej, slyšíš?"

„Bůh si to zapamatuje," zašeptal kněz a pokřižoval se, jedním okem sleduje Arundena.

„To už stačí," řekl Arunden. „Vidíte? Jsme přátelé."

„*Liyo*," řekl Vanye ve svém rodném jazyce. „Tohoto muže nic nenapraví. Budete litovat všeho dobrého, co pro něj uděláte. A ještě mnohem víc každé pomoci, kterou nabízí. Nepřijímejte žádnou z jeho nabídek."

Morgain chvíli přemýšlela, zatímco Arunden stál a pohlížel vzhůru, stejně vážný a klidný jako předtím.

„Nebudete litovat," řekl Arunden. „Přijde čas a budete nás potřebovat, má paní. Budete potřebovat někoho, koho ostatní rody znají, muže, kterého poslechnou."

„Tak si to vyzkoušejme, hned..." odpověděla Morgain. „Pošlete posly k ostatním rodům a dostaňte Gaulta z vaší země a od vaší jižní Brány. Tři z vašich mužů mohou zajistit naši ochranu. Ale celá tato země bude litovat, jestli se Gault nebo jeho sousedé dozví, co jsem zač, některý z Gaultových mužů dosáhne jižní Brány a přivede pomoc od Mante. Udělejte mi tu laskavost, Arundene, a já se budu pokládat se vašeho dlužníka."

Arundenova tvář ztmavla a zalila se vzrušením. Kousl se do rtu a pročísl si rukou rozcuchané vlasy.

„Kdo ovládá toto místo, ovládne i jih," připomněla Morgain. „Jakmile Brána padne, ucítíte to ve vzduchu. Budete vědět, že jsem svůj slib splnila a stanete se pánem Morundu. To vám nabízím. Jih bude potřebovat silného pána. Já si vezmu tyto tři muže, které nabízíte. Pošlu vám je zpátky, až osvobodím celou vaši zem. Já sama."

Nato otočila Siptaha a rozjela se. Arunden civěl s otevřenými ústy a z očí mu vyzařovalo to nejhorší nepřátelství. Vanye ho stále pozoroval. „Jeďte za ní," řekl Cheiovi a Bronovi, kteří se mezitím dostali až k němu. Oba bratři se otočili a následovali Morgain.

„Můj pane," prohlásil ještě Vanye přísně, „vaše tři muže."

Arunden se vzpamatoval z úžasu a vyvolal tři jména. Vanye ho pozdravil úklonem hlavy. „Věřím," řekl bez náznaku ironie, „že nás budou vaši muži schopni doprovázet."

Nato se otočil a zamířil za Morgain a oběma bratry.

„Zatraceně, kdo si to odvažuje neposlouchat Božího kněze! Buďte prokleti...!" křičel za nimi Arundenův kněz.

Ohlédl se. Neviděl žádné zbraně. Slyšel jenom samé neškodné řeči. Morgain na něj čekala na svahu, Bron a Chei jí stáli po boku jako ponuré postavy mezi stíny vysokých stromů.

„Měl jsi snad nějaké potíže?“ zeptala se ho Morgain, když k ní dorazil.

„Neměl,“ odpověděl a krotil se, aby se nepokřižoval. Cítil mnohem víc zloby než zármutku.

„To není dobrý kněz,“ řekl Bron. „Nikdo si z něj nic nedělá. Jsou to jenom slova.“

„Dobře, že jsme odjeli,“ dodala Morgain a pokynula směrem k Bronovi a Cheiovi, aby jeli vpředu. „Vanye?“

Vanye usměrnil Arrhan, aby kráčela po boku Siptaha, zatímco Chei a Bron pokračovali mýtinou skrytou v mlze a mezi stromy před nimi.

„Máme nějaký doprovod?“

„Neodmítl to,“ odpověděl Vanye. „Řekl jsem mu, aby šli po našich stopách.“

„Dobře,“ konstatovala Morgain. Pak dodala v jazyce Kuršanů: „Neříkala jsem ti všechno. Arunden neví, kdo jsem. Myslí si, že ví, a konejší se tím. Přinejmenším je to počestná chamtivost. A nebude to poprvé, kdy se rebel stane králem. Přijdou ještě daleko horší.“

Podíval se na ni, překvapený jejím cynismem. „Lepší ne?“

„Těžko. A nikdy bych si nedovolila tvrdit, že nás tento Arunden ještě nezradí.“

„Ti tři, které za námi posílá?“

„Snad. A možná také poslové, kteří jsou před námi a za námi.“

Odhadl to velmi dobře. Přitom ale hádal nerad. Možná měl ale přinutit Arundena, aby upustil od touhy pomstít se.

Ale neudělal to, toho si byl vědom velmi dobře stejně jako Morgain, která Arundenovo zneužití ve svůj prospěch nastrojila. Ale Arunden minulou noc vyvolal její starou noční můru. Bylo to cítit ve způsobu, jak u ohně sevřela jeho ruku.

Neposlechli by, řekla v tu chvíli, když se lidští páni vymanili z její moci. Protože jsem žena, neposlechli by.

Před jejíma očima zahynulo deset tisíc mužů, zmizela armáda a zaniklo království. To byl počátek její samoty, kterou od té doby dokázal prolomit jen on sám. A to, co se jim téměř stalo té noci, pro ni bylo příliš mnoho - nebesa věděla, že s tím břemenem, které nesla, s břemenem, které mělo dračí jílec a při jízdě se jí zlověstně třpytilo na rameni, bylo každé rozptýlení smrtelně nebezpečné. Důvěra byla

zcela cizí všemu, co dělala - podle jejího uvažování byla důvěra těžkým zločinem.

A tak se rozhodl nepřenášet události uplynulé noci na tento den, ani být před očima ostatních čímkoli jiným než jejím vazalem a úzkostlivě dbát na přiměřené chování.

Z listí na ně padaly kapky rosy. Udržovali volné tempo a tak poskytli příležitost Arundenovým loudavým mužům, aby je dostihli. Z pěšiny před nimi se najednou vykolébalo tlusté, podivné stvoření, se štěstím uniklo koňským kopytům a zase zmizelo v houští - to byl jediný důkaz života v této hluboké mlze. Údolí však bylo protkáno četnými stezkami, podél strží a nahoru po jejích úbočích, což svědčilo o tom, že tudy musí lidé často procházet.

Konečně zaslechli zezadu přicházející zvuk koní. Morgain přitáhla uzdu. Totéž učinili i ostatní a na volném prostranství na stráni nízkého kopce počkali na slíbený doprovod.

„Ale trvalo jim to dlouho," řekla Morgain rozmrzele. Vytáhla *Podvrženého*, narovnala ho a nasadila si kapuci oboustranného pláště, který jí dal arrhendim. Zahalila se tak do šedivé barvy - šedá postava na šedém koni v mlžném ránu. Současně se v houští na kraji strže objevil první, po něm druhý a nakonec i třetí jezdec. Nezdáli se příliš opatrní, až do okamžiku, kdy si všimli, že jsou pozorováni. První z nich na chvíli zaváhal a trochu zmátl další dva.

„V pořádku, nejsme nepřátelé," ozval se Vanye, když k nim muži přijeli.

„Paní," řekl starší z nich, přitáhl uzdu a pokynul hlavou ve znamení respektu. Byl to statný muž s prošedivělými vlasy a mohutným brněním.

„Můj dík," odpověděla Morgain přísně, opíraje se o špičku sedla. „Budu mít jeden požadavek, jet rychle a potichu. Chci najít cestu, která vede do ghálské země a to bez toho, abych někomu z vás ublížila. Nemusím říkat nic dalšího. Jeďte před námi a veďte nás. Až dojedeme k Cestě, váš úkol skončí a můžete se vrátit ke svému pánovi. Máte nějaké dotazy?"

„Ne, paní."

Pokynula směrem k pěšině a tři muži rychle předjeli před ně, aby mohli pokračovat. Uvolnila uzdu svému grošákovi a letmo pohlédla na Brona, na Cheie a nakonec i na Vanya.

„Jenom aby nám nepodřezali krky," zamumlal Vanye a zůstal těsně u Morgain. Jezdci vpředu již zmizeli v mlze a Chei s Bronem uzavírali skupinu, projíždějící úzkou pěšinou.

„Brone," řekl Vanye a trochu přibrzdil koně. „Znáš ty tři?"

„Ten jeden je Eoghar," odpověděl Bron, „a ti další jsou jeho bratranci - Tars, tak nazývají toho tmavého, a Patryn je ten s vystrašeným obličejem. To je všechno, co o nich vím, můj pane. Nic víc ani méně než o ostatních."

„Dobře, že jsme od nich pryč," doplnil Chei, „ale teď tady máme tyhle tři. Takže Arunden dodržel slovo."

Znovu začalo střídavě hustě a řídce mrholit, studené kapky se snášely z nebeských výšin. Polednímu slunci se nepodařilo protrhat oblaka a ani odpoledne to nebylo lepší. Úžlabiny, které křižovali, byly plné drobných potůčků a kopec je častoval vodou stříkající do tváře, která jim občas zatékala až za krk. Chvílemi se mlha rozestoupila a ukázaly se zalesněné stráně dalších kopců, zamlžených a nejasných.

Postupovali pravidelným tempem, ale ne příliš rychle. Na Morgain bylo znát, že jí to není po vůli. Vanye znal tuto její rozmrzelost, byl schopen ji poznat na jejích ústech a z jejích občasných pohledů na oblohu, se zamračeným čelem jako by čelila nějakému živému nepříteli.

Čas, pomyslel si. Ztráceli stále více času.

„Jak je to daleko?" zeptala se Cheie záhy.

„Dva dny, dolů k Cestě," odpověděl. „Možná i víc," dodal po chvíli.

Najednou jejich průvodci zastavili a čekali na ně, dokud nedojeli těsně k nim. Byli celí zabalení do svých plášťů a koně stáli se svěšenýma ušima.

„Měli bychom rozbít tábor," řekl jejich velitel - Eoghar, jak ho nazval Bron. Vypadal špatně, s bolestným pohledem, dívaje se úkosem proti dešti, který mu stékal z vlasů na košili; a Vanye si vybavil minulou noc, táborový oheň s množstvím pití, které kolovalo mezi přítomnými, dokud neodešli.

„Ne," odvětila Morgain. „Ne," opakovala znovu, když se Eoghar snažil vymlouvat na počasí, stav koní, kluzký terén a kopce. „O

kolik se to zhoršilo?“ zeptala se, dívajíc se přitom na Cheie a Brona, kteří jeli těsně za nimi.

„Je to pořád stejné,“ odpověděl Chei. Sám na tom byl mnohem hůř, měl jenom svoji deku na přikrytí, a kořínky jeho světlých vlasů již začínaly pomalu namokat. „Ne horší, má paní, ale určitě ne lepší.“

Jediný pohled na něj a na Brona stačil Morgain, aby se její zamračení změnilo z otrávení na horší věc - obavu, pomyslel si Vanye. „Pokračujte,“ řekla Eogharovi a jeho bratrancům.

„Paní,“ protestoval Eoghar, ale jeho plné rty se sevřely a hlas zeslábl strachem poté, co na něj Morgain upřela svůj nemilosrdný pohled. „Ano, paní.“ Vanye uchopil do ruky jílec svého meče, když tři nešťastní a promočení muži otočili své koně a pokračovali v cestě dolů po rozbahněné strmé pěšině.

Na Morgain se neodvážil promluvit, znaje velmi dobře její nálady, při nichž jí lomcovala zloba. A velmi dobře také věděl, jaký pohled přinutil muže k tomu, aby jeli dál. Nicméně se na chvilku zastavila, aby se ohlédla na Cheie a znovu ji jala starost. „Vydržíš?“ zeptala se ho. „Jistě, paní,“ odpověděl Chei a zhluboka se nadechl. Z Cheiových čistých očí již nevyzařovala vděčnost. Jeho tvář zbledla. Z vlasů mu stékaly kapky vody. Výraz jeho očí teď připomínal spíš jistý druh obdivu.

Vanye sehnul hlavu a očima pozorně sledoval pěšinu, po které následovali své tři průvodce. Občas se podíval na vrcholky stromů a hloubku strže, která padala dolů těsně vedle pěšiny. Arrhan po ní kráčela jistým, pravidelným krokem.

Nevěděl, proč by si měl s tímto výrazem Cheiovy tváře dělat starosti. Nebyl to pohled muže na ženu, po které touží. Takový už viděl - vybavil si ho - v kapli, za svitu světla svíček na malovaném dřevě, zcela jistě to byl stejný výraz tváře.

Nevěděl, proč se mu tento obrázek dětství a kostela vybavoval znovu a znovu, silněji než svět kolem něj, svět šedivé mlhy a zamlžených borovic a kluzkých kamenů, nebo proč pak myslel na Cheie, jak k nim poprvé přišel. Tento horečnatý, bláznivý lesk neměl nic společného s čistou tváří horlivého Cheie, který tak otevřeně rozmlouval s Morgain a díval se na ni od dnešního rána, jako by byla svatá.

Ale chápal s jistým zamrazením, znaje to z opatrného optání se Morgain - že při hovoru s Cheiem, když jinak byla rozptýlená - byla Morgain vskutku vzrušena.

Nejsem čistá, říkávala mu znovu a znovu, varujíc ho. Nemohu si to dovolit.

A znovu, i tuto noc, mu připomínala: Jak jen mě můžeš milovat?

A dnes ráno: Lžu, ty víš, že lžu, řekni jim to.

Byl to strach, který z ní cítil. Bylo to to, co v tuto chvíli svíralo jeho žaludek. Byl to vzrůstající pocit paniky, že přijala Cheie kvůli němu a Brona kvůli Cheiovi, a změnami mezi Morgain a jím. A byl to taky ten kněz a ten zatracený dar od lesního pána. Nebyl však čas přemýšlet o těchto věcech, když právě procházeli horskou pěšinou v doprovodu mužů, kterým nemohli věřit, a v zemi, kde na ně mohou číhat různé léčky. Nedbal na to, že myslí na něco jiného než na cestu, kterou projíždějí, na věci, které jim může odhalit les a na pohnutky, které nutí tři muže k tomu, aby s nimi cestovali. Ale nebyl to les, odkud se hrozil nebezpečí. Bylo to Morgainino mlčení, způsob, jakým se dívala na něj a na Cheie.

Pravděpodobně uvažovala o věcech, které oba dva udělali, slíbili si a řekli si navzájem v dnešní noci.

Nic se teď nezdálo tak jednoduché a tak jasné jako dříve. Nevěděl, co měl dnes ráno udělat jinak nebo jak ji mohl ochránit. Nevěděl, co by měl dělat nyní.

Přesvědčit Cheie a jeho bratra, aby od nich odešli. To byla hlavní věc, než se stane něco horšího.

Ale poslat je pryč v těchto kopcích, když se o Cheiovi vědělo, že padl do rukou Ghálu, a o obou dvou, že jeli s Morgain kri Chya - to by pro oba tyto poctivé a příliš mladé chlapce, kteří neměli ani pána ani rodinu, která by je ochránila, znamenalo jistou smrt.

Poctiví muži, řekla o nich Morgain.

Kapitola 8

Do mlhy hnané větrem padal déšť, slunce zapadalo a jeho pozdní paprsky probleskovaly pod mraky. Blížili se na koních k záštitě skalního úkrytu; než začalo pršet, tak zde snad nebylo dno bystřiny, nyní se tu však valily přívaly vody z výšin nad průsmykem, rozlévaly se a bublaly daleko přes skály až k dalšímu vodopádu.

Určitě je to chráněný tábor. Chei a Bron toto přesvědčení jejich průvodců podporovali a Vanye byl jenom rád, že mohl doufat, že přečnívající útes, který popisoval Bron, skutečně existuje; nebo cokoli, jen aby už byli pryč z toho větru.

„Z tohoto místa vede jen jediná cesta," připustil Bron, „ale s vašimi zbraněmi to tu nemůže nikdo dobýt, ani zepředu ani shora."

Vanye si znovu vzpomněl na ten popis a pohlédl na Morgain: válčení ve světě ho naučilo, že existuje nejméně deset způsobů, jak na takové místo zaútočit; Morgain jich jistě znala ještě víc. Morgain však neprotestovala, jen se jí na tváři mihl výraz obavy; byla promočená a zničená stejně jako ostatní v téhle bouři, v níž se vzduch, jenž vdechovali, mísil s chladnou mlhou.

Nyní vjížděli ve zbytcích denního světla do úžlabiny, kde zvuky deště překrýval hřmot vodopádu, a kde jakýsi neznámý předchůdce zanechal u skály neumělý přístřešek spletený z větví.

Nelíbil se mu. Koně však byli zcela vyčerpáni strmým výstupem po kluzkých pěšinách a všichni byli zmrzlí na kost. Vítr z hor je bičoval a voda z borových větví se rozstřikovala na všechny strany, takže byli vůči kapkám, které na ně neustále dopadaly a máčely je, zcela bezbranní. Déšť jim stékal za krk a prosakoval pod pláště, jež svírali v prokřehlých rukou. A tak jim přístřešek kynul v ústrety coby příslib suchého kousku země, odpočinku a úlevy.

„Ne," řekla Morgain, rozhodnutá, že to nakonec přece jen odmítne, „už žádné trmácení." Vanyemu jen ještě více pokleslo srdce únavou a uvědomil si, že dává koneckonců Morgain zapravdu.

Chei však řekl: „Je to úkryt lovců, nemyslím si, že by tam někdo byl."

„Prozkoumej to," řekla Morgain Eogharovi. Eoghar popohnal koně vzhůru po svahu, aby na to místo zahalekal lovecký pozdrav. Učinil to s větším zápalem, než za posledních pár hodin udělal cokoliv jiného, pak seskočil s koně, vytasil meč a podíval se dovnitř.

Eoghar se otočil a zamával na ně, aby šli nahoru a u přístřešku sesedli s koní. Morgain, která jako jediná ještě zůstala v sedle, namítla: „Tady ale není vůbec nic slyšet," a zvuk jejího hlasu tlumilo burácení padající vody, jež se tříštila o skály. „Nelíbí se mi to."

Vanye na ni pohlédl přes Arrhanino sedlo nasáklé deštěm.

„Mně také ne," řekl chraptivě, a už podruhé během malé chvíle mu bylo jasné, že má pravdu. Cítil však na zádech tíhu krunýře, chladnou vodu, jež mu stékala po krku a studí v promočených jezdeckých kalhotách a botách. To už byl z její strany druhý uskok ohledně tohoto místa. Respektoval její instinkty, avšak hluboko v srdci pocítil zlobu - měl chuť na ni zakřičet: Nebe ať nás chrání, *liyo*, máš přece tři muže, jimž můžeš důvěřovat!

Byli tu však ti tri od Arundena, velcí a silní muži; i když se nevzbouří v noci, donutila by je k tomu teď, kdyby je prosila, aby šli ještě dál.

A on, Bůh jim pomáhej, by musel, byť násilím, plnit její rozkazy, neboť by je musela zavraždit ona. Nebyl si jist, zda v něm zbylo dost bojovnosti.

„Pojedeme dál, *liyo*?" otázal se znaveně a s hlubokým povzdechem.

Morgain pohlédla zpět a obrátila oči na Cheie a Brona, kteří už v mlze a záblescích světla snímali svým koním postroje. Chei se marně snažil držet pokrývku nasáklou vodou tak, aby se netřepotala ve větru; plátěné jezdecké kalhoty měl v místech, kde se pokrývka za jízdy zvedla a poletovala, mokré naskrz. Byli oba vyčerpaní, muž i mladík, oba hubení a znavení, oběma se teprve nedávno zahojily rány, byli oslabení, prokřehlí a už vyčerpáním vrávorali.

„Ne," řekla hlasem, který zněl stejně unaveně jako jeho vlastní. Sklouzla dolů ze Siptaha a vedla koně k přístřešku. „Rozděláme si oheň, pokud najdeme dost dřeva. Déšť aspoň vtáhne kouř. Jestli nás někdo v noci vyruší, vymstí se mu to."

Na oheň nalámali suché větve ze stromů podél skal a díky černé zbrani se jim podařilo jej rozdělat. Vanye za něj byl hluboce vděčný,

neboť jen požehnaná zručnost dřevorubce mohla způsobit, aby dnes v noci vzplanul oheň - jen ona byla schopná vytušit, že je srdce dřeva suché. Rychlý dotek tohoto červeného světla do malé hubky z vláken, která stáhli ze spodní vrstvy kůry větviček, trochu povzbuzení uschlým listím, jež vybrali zevnitř spleteného přístřešku, a už tu byl veselý, byť trochu čadivý, plamének. Díky větévkám a haluzím se rozrůstal a za chvíli už ozařoval její tvář a ustrašenou vážnost jejích společníků.

Začínali tomu pohodlí přivykat.

„Dá se to použít ještě jinak," řekla Morgain mužům, kteří s děsem přihlíželi. Jeden z nich - byl to Patryn, se pokřižoval. Ani jeden z nich nevypadal na to, že by si byl příliš jistý sám sebou.

Naštěstí, pomyslel si Vanye. Chei si starosti nedělal, ovinul kolem sebe mokrou přikrývku a schoulil se až k ohni, který rozdělal Ghál. Když to uviděl Bron, uvolnil se, a když si stahoval holínky, aby je usušil, pokusil se navzdory třesavce i o stydlivý úsměv.

S Eogharem a jeho rodinou to však vypadalo jinak, muži prošli kolem svého pána a odevzdali se do péče čaroděje, aniž by byl kněz proti tomu cokoli namítal. Kousek dál se schoulili k sobě a jeden druhého objímali, aby tím vzdorovali chladu. Bratranec jménem Tars mocně kýchl, na chvíli si schoval hlavu mezi paže a kýchl znovu.

Jestliže začínali den bolestmi hlavy, uvažoval Vanye, pak nyní už je jejich trápení bezpochyby dokonalé. Dokonce se v něm něco pohnulo a pocítil k nim skoro lítost, nebyla však dost silná na to, aby se k nim otočil zády. Přinesl jim však trochu dřeva a v klínu mezi dvěma klacky hořící hubku a dovolil jim, aby o oheň pečovali a zašli dále do deště, kdyby chtěli víc dřeva na noční oheň.

„Moje milost," pravil zatvrzele, „končí na okraji tábora."

Eoghar a Patryn se poté vydali do cárů mlhy, sbírali dříví a Vanye se vrátil zpět k Morgain a dvěma bratrům. Uvolnil si spony krunýře a pás, u ohně se zavinul do mokrého pláště a než Morgain dovařila čaj, zůstal s Cheiem a Bronem, v její blízkosti. Stál zády ke skále a levým ramenem se opíral o suché listí spletených větví, které tvořily jednu ze stěn jejich přístřeší.

Venku si koně stěžovali na déšť, a Siptah si odfrkl, aby tak dal najevo nespokojenost s těmi dvěma mokrými cizinci, kteří se potloukají kolem nebo snad s vykleštěnými koňmi, kteří byli uvázáni zvlášť, dál od něj a od klisny.

Sběrači se vrátili, dříve než jejich oheň dohasl, náruč plnou dříví. Uvnitř pod ochranou kamenného převisu a splétaných stěn teplo narůstalo. V tu chvíli už tu bylo trochu žhavých uhlíků a první pohárek čaje se už vařil; ve vzduchu bylo méně nevrlosti a Chei se vymotal z deky a přestal se třást.

Měli tu uzené maso, drůbež, zvěřinu a chléb, který vzali s sebou z tábora; nevyužili porce, jež si pečlivě připravili na cestu, protože měli tuto možnost, a nemá smysl skrblit s jídlem, které nevydrží. Na zahřátí měli čaj. A naproti, v mělčí části přístřešku, si Eoghar a jeho bratranci připravovali vlastní polévku ze zásob, které si přinesli.

„Ach," lehce sebou škubl Chei, když dopil svůj šálek, opřel se zády o skalní stěnu vedle svého bratra a povzdychl si. Bron do něj šťouchl loktem, zašklebil se, Chei ho pošťouchl na oplátku, pak ho krátce objal a přitom mu poklepal na rameno. Letmý pohled plný něhy, který si vyměnili, vyjadřoval to, co cítí bratři, kteří se setkali živí a už v to vůbec nedoufali.

Pak Chei propukl v pláč, otočil hlavu a opřel ji Bronovi o rameno a pevně se k sobě tiskli. Vanye se přitom díval upřeně do ohně, pak pohlédl do obličeje Morgain -vzhlédla k němu s výrazem zármutku, a zaměstnala ruce tím, že začala ukládat vybalené věci zpět. Nebylo tu ani kouska soukromí, jen venku v dešti. Chei teď těžce bojoval o svou důstojnost. Avšak nebesa vědí - a události to" potvrdily - že nebyl právě náchylný k slzám.

Pak se sehnul a opřel čelo o kolena, vlasy mu zakrývaly tvář, zůstal tak dlouho skloněný a za celou tu dobu se jeho oči nesetkaly s pohledem nikoho jiného. Jen Bron mu držel ruku na zádech, dokud si hněvivě nesetřel slzy s očí.

Byl to jednoduše výraz bezpečí. Jako by byl shodil nějaké strašlivé břímě, a přestal si na chvíli své utrpení uvědomovat. Jako by toto místo s deštěm, který tloukl shora a větrem dorážejícím ze stran, poskytlo něco, co bezpečný tábor dát nemohl. Snad pokoj. Nebo snad bratrův život.

„Jsem v pořádku," prohlásil Chei, otřel si oči, zhluboka nabral dech a přitom rychle zvedl ruce a opřel si je o zátylek.

Bron ho držel kolem ramen, nakláněl se k němu. A v očích se mu rovněž zaleskly slzy, když přejížděl Cheiovi rukou po zádech a vplétal mu prsty do vlasů tak důvěrně, že Vanye v rozpacích odvrátil zrak.

Snad ale pocítili až teď, že nalezli svoji rodinu.

„Ty jsi nevěděl," opáčila Morgain, „že je tvůj bratr zde? Opravdu ne?"

„Ne," řekl Chei, dýchal rychle a krátce, vzhlédl k ní, jako by teprve teď té otázce porozuměl. „Přísahám, že jsem to nevěděl."

„Vedl jsi nás však do země, kterou znáš - na území přátel."

Chei ustrašeně uhnul očima, a to u těch, kdo ho poslouchali, vyvolalo nejistotu. Hučení vodopádu však zastíralo zvuk jejich hlasů.

„Do země Ichandrena, mého pána."

„Ach tak," řekla Morgain, na Eoghara se však přitom nepodívala; ani Vanye se toho neodvážil, protože si dal dohromady, jak se Arunden, jehož pokládali za nemocného a zaplaveného nesnázemi, šťastně dostal do zemí svých někdejších spojenců, kteří už byli mrtví.

„Tenhle Arunden se, jak se zdá, rychle uzdravuje," zamumlal.

„Ze všeho," pravil Chei uraženě. „Je tím známý."

„Ráda bych věděla," řekla Morgain tichým hlasem, „díky které náhodě jsme našli Brona. Souběh okolností je vůbec nejřidší náhoda na světě - a souběh šťastných okolností je ještě vzácnější. Nemám důvěru k lidem, kteří jsou tím vším, jak se zdá, obklopeni. A záplava štěstí, to je ze všeho nejhorší."

To bylo poctivé. Když Morgain začínala mluvit v jinotajích, budila tím důvěru. Přímost u ní znamenala obojí. Měla na mysli Cheie a také se na něj dívala, Chei z toho byl navýsost zmaten: „Já - nemyslím si, že bych byl měl štěstí, má paní, přinesla jste mi ho pouze vy."

„V té Bráně mohl být kdokoli. Pro vaše přátele by bývalo lepší, kdybychom byli přišli o čtrnáct dní dřív. Myslím to nalezení Brona."

„Vůbec jsem v to nedoufal," řekl Chei vážně. „Jenom jsem šel domů. Už jsem se nechtěl znovu splést. Myslel jsem si - myslel jsem, že tudy nevede jiná cesta, kde bychom nepotkali zálohy. Když jste mi řekla - to, co jste mi řekla - věděl jsem, že budu mít naději, když se budu ptát. A tak jsem se nepokoušel proklouznout delší cestou. Vzal jsem vás nahoru zkratkou, a nelitoval jsem námahy, abych měl jistotu, že budete v pořádku. Ale byli bychom mrtví, kdybychom se vydali druhou cestou. To bylo vše, co jsem mohl dělat."

„Ale neřekl jsi mi to."

Zavládlo dlouhé ticho. Chei hleděl na ni, pouze na ni a jeho tvář byla ve světle ohně zsinalá.

„Ale nevěděl jsi," řekla Morgain, „že tam byl Bron."

„Ne, paní. Na mou duši jsem to nevěděl.“

„Nemohl to vědět,“ řekl Bron. Oheň olizoval mokré dřevo, jiskry praskaly.

„Vzal tě nahoru Arunden,“ pravila Morgain.

„Padl jsem v boji,“ řekl Bron. „Arundenovi lidé přišli a sbírali výzbroje. Aby ukradli všechno, co mohli. Jsou prostě takoví.“

„Gaultovi muži nechávají ležet výzbroj svých nepřátel,“ zeptal se Vanye, „aby si je vzal někdo jiný?“

„Tentokrát to udělali,“ odvětil Bron, zachvěl se a dlouze se nadechl. „Nevím proč. Pravděpodobně se doslechli, že jsou nablízku Arundenovi lidé. Brali zajatce s sebou, viděl jsem je. Pak jsem omdlel. Myslel jsem si, že budou sbírat zbraně, že uvidí, že jsem naživu a že mě dobijí. Když jsem se probudil, poznal jsem, že mě našel jeden z Arundenových mužů, to je všechno, co vím. A Gaultovi lidé mi nevzali z mé výzbroje nic.“

„Měl jsi štěstí,“ řekla Morgain. „Neříkala jsem právě, jak moc se mi hnusí šťastná náhoda?“

Bron se podíval úzkostlivě na Cheie, pak na Vanya, byl to pohled plný starostí, utrápený pohled.

„Je to pravda,“ řekl, „to je všechno, co vím.“

Vanye změnil polohu, protože zjistil, že má paže prokřehlé větrem, který pronikal větvemi přístřešku. Cítil, že mu srdce bije nepříjemně silně. „Arunden byl spojencem tvého pána?“

„Byli jsme cestou přepadeni, když jsme se k němu připojili. Možná to věděl ten Ghál, že tam je...“ Zdálo se, že teď Brona napadla ona myšlenka. Na chvíli zůstal s otevřenými ústy, zahleděl se upřeně před sebe a pak zavřel oči.

„A že ustoupil,“ řekla Morgain.

Na to nemohl Bron nic říct. Vrhl pohled na Eoghara a pak se zase otočil zpět. Chei rychle oddychoval.

„Nikdo by...“ řekl Bron.

„Sám říkáš, že proměny nejsou nic neobyčejného. Nějaký člověk příliš blízko ghálské země, zvěd, nějaký lovec...“

„My nejsme tak neopatrní!“

Nebesa, buďte s námi, pomyslel si Vanye a nahlas řekl: „Copak váš nepřítel nezná lest? Nebo snad nemá štěstí?“

Oba bratři mlčeli. Eoghar rozprávěl s bratranci u vlastního ohně a jejich hlasy nebylo přes hukot vody slyšet.

„To by pak bylo jednoduché pro všechny možné posly, aby přišli a zase odešli," řekla Morgain. „Například z toho tábora."

„My nevíme, jak to je!" řekl Chei.

„Ne," řekla Morgain, „mohl to být souběh okolností. Všechno může být shoda náhod."

Bron zvolna a dlouze vydechl. „Zrada s Gaultem?"

„Možná, že jste měli opravdu jen štěstí," řekla Morgain. „Na světě přece jen existuje něco jako šance. Jenomže je velmi vzácná - bude se o ni zajímat ten, kdo z ní má užitek."

Bron si prsty prohrábl vlasy, a začal splétat prameny. Pak se podíval na Vanya a Morgain. „Nejste nakonec z Mante? Víte snad něco? Zahrávali jste si s námi?"

„Jsme cizinci," řekla Morgain. „Nepatříme ani ke Gaultovi ani ke Skarrinovi. Neznáme tuto zemi. Ale zrady a hrabivosti už jsme tu viděli až moc. Možná se vám to skutečně přihodilo a budete z toho mít užitek. My vám v ničem nebráníme, vezměte si od nás vše, co vám může nějak prospět. Nebudeme už na tomto světě potřebovat sílu. Chcete Gaultovo místo nebo místo kohokoli jiného? Tak si ho vezměte."

Bron zadržel dech. „Věřím všemu, co mi o vás řekl Chei. Nikdy, nikdy v životě, za celý svůj život by mne nenapadlo, že bych mohl mít, že by mi mohl patřit..."

„Ghál?" zeptala se Morgain.

Zbytek té řeči Bron spolkl. Jeho tvář byla bílá jako křída a oči zalité bolestí na ní visely, jako by nebyl schopen se od ní odtrhnout. „Ale já budu následovat vás," řekl pak. „Myslím, že už nebudeme žít dlouho. Už se asi nedožijeme toho, abychom spatřili Mante. Ale za to, co jste udělala pro mého bratra, půjdu s vámi; za to, co jste udělala pro nás oba, pro vás udělám cokoli, co budu moci. Nepopírám, že z vás mám strach. Sloužit Ghálovi něco stojí, a nevím, koho byste si vybrala, kdybyste měla volit mezi námi dvěma a ostatními. Ale vy uděláte, co říkáte - jestliže vy zapečetíte Brány, je šance pro každého, kdo žije, a my jsme nikdy žádnou neměli; až doposud. Za toto stojí dát v sázku i život. A ten můj se prodloužil více, než jsem směl po Gyllinském potoku očekávat. A Cheiův také. Kde jinde bychom pro nás našli místo?"

Morgain se na něj dlouho dívala; pak se obrátila a začala znovu balit své věci. „Nevím. Myslím však, že byste nějaké našli." Vzhléd-

la k nim a řekla: „Až se dostaneme k silnici, obraťte se. Běžte někam daleko, do bezpečí. Dva lidé navíc by už pro mne znamenali hazard - už proto, že by se o mnoho zvýšila pravděpodobnost, že někdo pozná, že jsem cizinec.“

Chei mezitím otevřel ústa a chtěl protestovat, pak je zase zavřel, nadechl se a řekl: „Ale oni nás budou pokládat za „proměněné“, to je vše. Opravdu není důvod.“

„Tak to chodí.“

„Polovina Ghálů v Morundu má lidskou podobu.“

„Tak,“ řekla měkce a vrásky na čele se jí prohloubily a potemněly. Vložila poslední balíček do vaku u sedla a utáhla tkanice: „Užívají tamtěch Bran často?“

„Nevím,“ řekl Bron a tvářil se právě tak zmateně jako jeho bratr. „Nevím, jak často jimi procházejí.“

„To neví nikdo,“ pravil Chei. „Nikdo z nás nechodí na jih. Když přijdou oni a chtějí projít, užívají morundskou Bránu. Nemusejí přejíždět přes naši zemi.“

„Často?“

„Možná - asi tak několikrát za rok. Nevím. To nikdo...“

„Takže poselství už do Mante došlo.“

„Myslím, že asi ano,“ řekl Chei. „Když hořely lesy. Myslím, že jej právě tehdy odeslali. Gault není zadobře s Mante, tedy s jeho vládcem. Říká se to.“

„Šíří se taková zvěst,“ doplnil ho Bron. „Říkají to lidé, kteří přicházejí do Gaultovy země, a zase se z ní vracejí. Tedy někteří z nich.“

„Je tu příliš mnoho věcí zapletených dohromady,“ řekla Morgain; Vanye opřel unavená ramena, obtěžkaná brněním, o skálu, vzal do rukou řemínky, které visely z jeho pásu, a začal tři z nich splétat dohromady.

„K těm proměnám,“ řekl Vanye, „neděláme to ani s přáteli ani s nepřáteli. Jste s námi v bezpečí, alespoň stejně bezpeční, jako my sami. A my se chceme dostat až do Mante a projít. Ale odtud, odtud už není návratu. Měli byste to pochopit. Má paní vám radí, abyste se vrátili. Má k tomu důvod. Měli byste ji poslechnout.“

Zavládlo ticho přerušované jen nelibozvučným mumláním od vedlejšího ohně, kde seděl Eoghar a jeho bratranci; něčemu se tiše

zasmáli. Chei a Bron jsou určitě v úzkých, uvažoval; nepodíval se však na ně.

„Paní," řekl Chei.

„Kvůli vám i nám," pravila Morgain pevně.

Opět bylo ticho, dlouhé ticho, rušené jen zvuky od vedlejšího ohně. Vanye stočil pohled ke třem příslušníkům klanu, patrně se přeli. To, co rozeznával, nebyl kožený vak na vodu, začal je sledovat. Nelíbilo se mu to. Nepřál si teď žádné hádky, v jejich táboře už bylo dost neštěstí i tak. „*Liyo*," řekl tichým hlasem, a když se mu podařilo upoutat její pozornost, pohledem jí naznačil, o co jde.

Zamračila se, neřekla však nic. U druhého ohně se nedělo nic bouřlivého; byli tam jenom muži, kteří využívali deště a tmy způsobem, jak to muži kdekoli na zemi dělávají.

Konečně řekl Chei: „Já vám nerozumím."

Vanye trhl za uvolněné pletence a zamračeně na něj pohlédl. „Mezi Branami je peklo, Chei, a my jím projedeme. Na druhé straně je nová země, zda krásnější nebo prohnilejší než tato naše, to nikdo z nás neví. Nebesa vědí, jak jsou světy uspořádány, avšak Brány je spojují způsobem, jenž je nebezpečný pro vše živé. Až projdeme, slunce, které nad námi vyjde, už nebude stejné jako předtím. To je vše, co o tom vím. Ale tam budeme - jako bychom byli mrtví, Chei, na druhé straně pekla. Pak už není cesty zpět, už si to nemůžeme rozmyslet a nic z toho, co jste znali, už nebude pravda. To se s vámi stane. Tato země je vaším domovem. Ať je krásná nebo zkažená, představuje něco, čemu rozumíte. Můžete o tom dumat, jak dlouho chcete, a stejně nikdy nepochopíte, jaký je rozsah toho, co by se s vámi stalo. Nic z toho, co teď znáte, by už nebyla pravda."

„Ale ty půjdeš a ty jsi přece člověk, nebo ne?"

Vanye sebou trhl. Ta otázka ho zasáhla. „To nebude vadit," řekl. „Já nejsem schopen ani odhadnout, kolik je mi let. Nevím, jak je to dlouho, co umřel můj bratranec. A je to jen pár dní, co jsem ho opustil." Zvedl hlavu a pohlédl na dvě vyděšené a zároveň vážné tváře. „To je to nejjednodušší, co vám mohu říci. Jdeme odnikud a jdeme nikam. Pouze jdeme. Pojďte s námi, jestli chcete, můžete nás opustit na druhé straně Brány, možná, že tam naleznete mír. Možná, že padneme přímo do pekel a zahyneme tam. Není způsob, jak bychom se to mohli dozvědět. Pokud doufáte, že dojdete slávy nebo bohatství, když nás budete následovat, nemůžeme vám z toho nic nabídnout. A

nevím ani to, zda cokoli z toho, co děláme, je dobré nebo špatné; ani to vám nemohu dát. Ani moje lenní paní. A tak by bylo moudřejší, kdybyste zůstali zde, opravdu.“

„Nerozumím ti,“ řekl Chei.

„Já vím, ale říkám ti pravdu. Pojďte s námi jen do Tejhos, toť vše. Pak se dejte na západ. Ukryjte se v kopcích a vyčkávejte. Přijdou války, pak najdete pána hodného následování. To je moje rada.“

„Jsi čaroděj?“ zeptal se Chei.

„Myslím, že jsem.“

„Ghál ale ne?“

„Jsi přítel,“ řekl Chei, uchopil ho za ruku a stiskl ji.

Nemohl se na Cheie dívat, příliš to bolelo. Vzdychl a trhnutím rozpletl střapce, které předtím splétal.

Ozval se tlumený výbuch smíchu; Bron se otočil k mužům za nimi, aby viděl, co dělají. Pak se podíval zase zpátky a zašklebil se, jako by chtěl říci, že je příliš líný, aby jim to zakazoval.

A opravdu neměl vůbec v úmyslu tišit lidi, kteří se teď konečně rozveselili, když předtím byli celý den zachmuření; ať už je jejich pán zbojník nebo ne.

„Budou spát, bude to lepší,“ řekl Chei. „A pokud je bude ráno bolet hlava, bude to jejich škoda.“

Ani jeden na to nic neřekl. Nedovedl si představit, jaké myšlenky se jim teď honí hlavou. Sedli si k sobě a opírali se jeden o druhého. Bron se nedbale dotýkal bratrových vlasů, tak, jak se jeden muž druhého nikdy nedotýká, i kdyby byli příbuzní. Dával tím však najevo jen cit, choval se jako cizinec. Znali nepřátelství: zdálo se, zeje pro ně tento oheň dostatečně posvátný, stejně jako toto jídlo a pití, a byli tu knězi, kterým se mohli vyzpovídat. A kdyby se tak ještě pán chtěl hlásit k raněnému, který se utekl pod jeho ochranu, a neposílal jej pryč... Setkal se už v životě s lidmi, kteří mu byli mnohem vzdálenější, jejichž chování mu však dělalo méně starostí. Tito dva jsou vskutku nesmírně podivní.

Pochopil, že této noci mohou těmto bratrům svěřit stráž, a že si mohou být jisti - kdyby na to přišlo - že jim nikdo neprořízne hrdlo, ani že se neprobudí s dýkou v zádech.

I když ti dva nejsou arrhendimové a nechovají se jako Kuršané a jsou to slušní lidé, přesto cítil, že se mu stahuje žaludek. V jeho pocitech se mísila lítost nad tím, že s nimi jsou, strach, že je opustí a

smutek, že konečně našel přítele, který by byl dost stálý, aby s nimi zůstal - a přitom to není muž, kterému by mohl věřit.

Tenhle Chei možná lže a nikdy se nedozví, že lhal - to je ta chyba,- s níž si neví rady. Chei prostě neví, co je pravda.

On sám je Nhi a zároveň i Kuršan, tedy člověk, který klame, vykrucuje se a vytáčí s hbitostí, jež je, jak se zdá, této zemi vlastní. Stiskl zuby v hněvu, který dobře znal, jenž ho však zároveň děsil. Náhle si vzpomněl, proč: tuto zvláštní ambivalenci v něm dokázali vzbudit jedině jeho bratři.

A jednoho z nich zabil, ale zabít ostatní: klan Myya byl klanem jeho legitimních nevlastních bratrů - horší bandité, z nichž se stali šlechtici, kteří nejsou schopni projít dveřmi rovně. Tímto úslovím je charakterizovali Nhiové. A ještě jedním - je to horší, než myyjské války.

Opět otevřel oči. Tváře Cheie a Brona vypadaly uraženě a jejich oči hledaly odpověď v obličeji Morgain, když měla oči zavřené.

„Vezmu si první stráž," řekla Morgain. Tak ho zachránila, protože jim tím vzala možnost, aby v načatém hovoru s ním pokračovali.

„Ano." Uvolnil si krunýř na zádech a našel místo, kde mu skála chránila ramena. Odepjal meč a položil ho napříč přes svůj plášť a pozoroval chvíli Eogharovu skupinku.

„Ticho," křikl na ty tři. Na chvíli překvapeně zmlkli. Hluboce ho udivilo, že vypadají tak polekaně. „Tady se jde spát."

Problém je ve mně samém, uvažoval v tichu, které teď zavládlo, vymýšlím starosti a vyčarovávám katastrofy. Moc přemýšlíš, řekl mu kdysi bratr Erij, když ho plísnil za zbabělost.

Byla to pravda, upadal do svých zvyků. Byl to strach, který s ním tohle udělal; avšak nikoli strach z nepřátel, nýbrž z přátel. Tuto lekci mu udělili jeho bratři. Vtloukali to do něj, až se mu to dostalo do těla, do kostí i do nervů.

Přitáhl si meč k sobě, aby Eoghar a jeho bratranci i nadále věděli, v jaké jsou situaci, kdyby se jich náhodou zmocnily pochybnosti.

Šum deště venku přecházel do tichého ševelení, občas někdo přinesl trochu vody do přístřešku. Dva ohně a sedm těl však udržovaly uvnitř dost tepla, takže k nim mrazivý chlad zvenku nepronikal. Za jiných okolností by to bývala dobrá noc, uvažoval ponuře Chei, který

ležel schoulen u ohně, aby cítil vyzařující teplo, a zády se opíral o Brona.

Avšak proplížil se mezi ně jiný chlad, a Chei nedovedl pochopit, proč. Ta vždy tak chladná a tajemná paní na ně začala být milá a Vanye mu najednou nechtěl pohlédnout do očí z důvodů, na něž nemohl přijít, ať o tom přemýšlel jak chtěl.

Co po mně chcete? Vězeň, otrok, někdo, kdo musí být vděčný za každý drobek, který mu dáte?

Proč nemůže nikdy říci, že je kvůli mně rád, že je Bron naživu?

Myšlenky se v něm přemílaly sem a tam jako oblázky v bystřině, jedna odírala druhou, tu se dostávala nahoru jedna, pak zase jiná. Uvnitř to bolelo. Hnětlo jej, že se od něho odvrátil muž, kterého obdivoval; dotýkalo se ho to osobně. Kdyby tak byl schopen se trápit - jak se na rozumného muže sluší - jen následky, jež by přinesl život bez vůdce!

Uvažoval, že by měl zkusit poprosit paní, která tu sedí v záři uhlíků, krásná a zároveň strašlivá v bledosti poskvrněné jen světlem ohně. Tu, jež ztělesňuje všechen strach, který od dětství pocítil, a veškerou milost, již nalezl v krajnostech. Opírala se o meč, jenž nosila. Jeho rukojeť měla podobu fantastického zvířete. Oči upírala do žáru uhlíků, v tváři měla přemýšlivý výraz, snad dokonce něžný; člověk byl v pokušení uvěřit, že mu naslouchá.

Asi se zbláznil. Snad se z něj nestal člověk, který navzdory odlivu lidského štěstí, jenž je na tomto světě pravidlem, začíná doufat, člověk, který uvěřil v zázraky; není snad blázen? Ale on by přece vůbec nebyl uvěřil, dokud nenastala ona chvíle, kdy zvedl zrak od smečky vlků, kteří kolem něj vyli, a uviděl nejprve bojovníka a pak tuto ženu se stříbřitými vlasy. Jsou to démoni z pekel, napadlo ho nejdřív; svět se rozdělil vedví a přišla si pro něj smrt.

Vzpomínal na to v temných chvílích hrůzy, jež pronikala mezi ostatní myšlenky: nebyl však mrtev, delirium zmizelo a byly kolem něj lesy, které znal, a spolu s Bronem jimi projížděl ve společnosti těchto dvou lidí, kteří se vymykají zvyklostem tohoto světa a jemu, dítěti lidského rodu, slibují, že nakonec přece jen nezahyne.

Po ostří nože mezi nadějí a děsem se dostal až sem: že by byla klíčem k záhadě nenávist muže, na něhož se začínal spoléhat tak, jak se spoléhal jedině na Brona - ne, to nemohl připustit. Nemohl uvěřit, že by je Morgain opravdu poslala na smrt. Když o tom teď přemýš-

lel, nemohl ani uvěřit, že by se Vanye, který s ním jednal přátelsky, když to nemel zapotřebí, chtěl najednou začít mstít. Uvažoval, že určitě něco udělal, nebo musel něco říci, nebo snad to, jak Arunden paní urazil? Možná se něco seběhlo mezi Vanyem a paní, když kráčeli za nimi...

Za okamžik v duchu vystavěl desítky zoufalých konstrukcí, jednu fantastičtější než druhou, až cítil, že se mu svírají ruce a srdce buší o žebra. Nakonec se vztyčil na loktech:

„Má paní," zašeptal tichounce, aby nevyrušil ostatní. Když na něj hleděla ve světle uhlíků ta postava z říše stínů, potily se mu ruce a paže se pod ním chvěly; snad to způsobil jen chlad a pozdní hodina. Vše, co chtěl říci, si připravil. .

Pak se ale z venku ozval zvuk, tiché zaržání hřebce. Možná se jen dohadoval s ostatními koňmi, byl to ale ten šedivák - znal přece odstín jeho hlasu - a kde je ten kůň, hned za stěnou z větví.

Morgain pohnula očima, zůstala však potichu, strnulá jako socha. Ani on se nehýbal. Kůň se ozval podruhé a některý jiný dále od stěny si rovněž na cosi stěžoval, ozvěna jeho hlasu se nesla do dálky.

Najednou si uvědomil, že jsou vzhůru jen oni dva a že má Morgain snad strach. „Tam venku něco je," řekl. V tu chvíli se vztyčil Vanye a uchopil přikrývku, která ležela vedle něj, probudil se i Bron; Morgain celou tu dobu seděla v naprosté tichosti, její zdobený meč ležel vedle ní, dlouhými prsty otáčela rukojetí a očima klouzala z něj na Vanya.

Vanye se vztyčil na kolena a upevňoval si přezky krunýře. Nebylo slyšet nic, jen hukot vodopádu a padající déšť; nebylo vidět ani žádné světlo, jen odrazy doutnajících uhlíků. Chei se třásl a v této chvíli plné nejistoty proklínal svou zbabělost; byl však ztracen. Nevěděl, kdo za nimi je, zda to způsobila Arundenova věrolomnost, nebo je to nějaký nešťastný lovec z těch, jež měla na mysli paní, když říkala, že budou muset spáchat více vražd - v tomto případě na nevinném člověku. Zdálo se mu, že nemůže pohnout jazykem.

„Půjdu tam," řekl Bron a pohnul se, „Možná jsou to nějací lidé, kteří tu zabloudili - a nebo jsou to Arundenovi..."

Eoghar a ostatní však dál spali a nikdo z nich se nepohnul.

„Půjdu s tebou," řekl Chei. Nikdo mu nebránil. Eogharovi bratranci chrápali dále a nic nevnímali. Vyšel ven, kde stále mrholilo,

slepě hleděl do tmy a pak ve slabounké záři ohně rozeznal Bronovu siluetu.

Za skálou se něco pohnulo, nějaký kámen se svezl a shodil další, koně vedle něj zaržáli na poplach.

„Arundene!“ zvolal čísi hlas, byl ochraptělý, jelikož se snažil překonat hukot vodopádu. „Eoghare!“

Bylo jasné, že je Eoghar vedl po cestě, o níž mu řekli. Chei se ponořil zpět do přístřešku. „Má paní,“ ocitl se tváří v tvář černé zbrani a strnul uprostřed pohybu. „Jsou to Arundenovi lidé,“ řekl pak, vydávaje se všanc jejímu ohni a napolo tasenému meči Vanya.

Venku se někdo blížil. Poslali Brona, aby zjistil, kde jsou. Chei se opovážil pohnout a podařilo se mu vyklouznout ven spolu s Bronem, ven mezi cáry mlhy a do tmy, v níž k nim kolem bystřiny sjížděli ve spěchu jacísi jezdci.

„Kdo jste?“ vykřikl ostře Bron.

„Sagyn,“ odpověděl ten hlas. „Ep Ardris.“

„Znám ho,“ řekl Bron Cheiovi, když se jezdci kousek před výčnělkem, který je chránil, zastavili. Sklouzli dolů s koní, aby je mohli vést. „Zastavte zde,“ řekl Bron, muž to ale neudělal.

„Jezdci,“ volal muž popadaje dech a klopýtal k nim přes kamení. „Gaultovi!“

„Kde?“ zeptal se Bron a vytáhl meč ve stejné chvíli, kdy Chei sáhl po noži. Nelíbilo se mu, že se muž tak přiblížil. „Nepřibližujte se, člověče, varuji vás!“

„Říkám pravdu,“ řekl ep Ardris slabým hlasem, jenž se třásl; stál tu, v rukou otěže promočeného koně, který věšel hlavu. „Gault nás objevil, Gault je tady v lesích...“

Chei cítil, že mu uniká smysl věcí. Slyšel pohyby za sebou, slyšel Eogharovy kletby a jeho muže, které tyto novinky vzbudily a nyní stáli venku. Dovedl si představit, jaký bude hněv paní, všude samé nejistoty a všechna jejich ujištění jsou vzhůru nohama.

Paní však bezpochyby zapálila lesy v nížině a tím začala válku; to je stejně jisté jako to, že jí teď Gault odpovídá.

V Ardrisově vyprávění ale zaznívalo něco jiného: líčil, jak je stráže vyburcovaly příliš pozdě a Arunden se pokusil zaútočit z lesů, které je měly krýt. Gaultových mužů však bylo příliš mnoho a byli příliš dobře vyzbrojeni. Celý klan rozprášili. Zajali i samotného Arundena. Ardris neví, kde jsou ostatní, a kolik jich přežilo.

„Co je s mým otcem?“ Eoghar vyšel z přístřešku se dvěma bratranci. Položil mu ruce na ramena; jestli existuje člověk, který se neumí přetvařovat, pak je to bezpochyby Eoghar. Mocným stiskem Ardrisovi div nezlomil ruku. „Viděl jste ho? Znáte ho?“ A Ardris třesoucím se hlasem přísahal, že má zprávy jen o svém vlastním rodu.

Chei neslyšel, jestli už přišla, protože vše překrýval hukot vodopádu. Teď sem jde a Vanye bezpochyby za ní. „Takže Eoghar řekl svému pánovi o místě, kde asi tábořím.“

„Ale to on by věděl i tak, paní,“ protestoval Chei, „všichni jeho lidé to vědí...“

„Takže to teď možná vědí i naši nepřátelé,“ pravila Morgain chladně. „Nemáme žádnou možnost, jak zjistit, co vlastně vědí. Tak tedy sedlejte koně.“

Chei chvíli strnule stál, ponořen do hluku padající vody a opředen noční můrou. Ostatní se pohnuli. Na jeho rameno tvrdě dopadla čísi ruka.

„Pojď,“ řekl Vanye tak drsně, jak mluvíval v časech, kdy ještě byli nepřáteli. Zmatenými smysly vnímal Ardrisovy protesty, že Gaultovi jezdci mohou být všude. Arunden je nevinný, pomyslel si; jestliže však někdo z Arundenova kmene padl do rukou Gaultovi, pak toho opravdu vědí velmi mnoho.

„Nevyznají se v lesích,“ protestoval Chei, chytal se poslední křehké naděje, nikdo ho ale neposlouchal, protože všichni ve spěchu strhávali tábor. Gault se svými lidmi pronikl dost hluboko do lesů, to je nad slunce jasné.

Nemohl zodpovídat za všechny Ichandrenovy muže. Dlouho už na to nemyslel, vlastně až teď - poprvé od chvíle, kdy seděl a čekal na vlky - pomyslel na to, že jsou horší zkoušky osudu, než jaké mu vyměřil Gault, a že to byla Gaultova nenávist k jeho vlastnímu nejvyššímu pánovi, která poutala světlovlasé, zdravé vězně, aby umírali nadosah Brány Morundu, když by přitom byli mohli být v Mante, kde by to pro ně bylo lepší. Byla to nevěra, které se Gault dopouštěl na svém mistrovi.

Vůbec však netušil, kdo zemřel v bitvě, kdo ve vězení a kdo snad nebyl do morundských sklepení vzat vůbec.

Ani to, komu z jejich lovců a zvědů ze všech klanů - jak říká paní - se vůbec podařilo Gaultovi uniknout. Proto se nikdy nikdo nepři-

blížil k hranici sám; z tohoto důvodu nikdy neopouštěli raněné, a mezi svými věcmi a léky nosili jed.

Někdo je podvedl, někdo živý nebo mrtvý, někdo, kdo znal cesty, jež vedou tam.

Grošák si razil cestu úzkou pěšinou mezi skalami a určoval směr, který ostatní ve tmě sledovali. Neutábořili se na noc, vzali si jen pár věcí, jež nezbytně potřebovali.

Gault ep Mesyrun se bál, a proto je vedl. Napadaly ho myšlenky, jimiž by se byl obíral Gault sám a nikoli Ghiveran - do té míry byl rozrušen - a věděl, že Jestryn-Pyverrn, jenž jede kousek za ním, je na tom ještě hůř. Skoro se bál i o Jestryna samého. Mysl, která se nově usídlila v těle, může utrpět hluboký šok a staré vzpomínky mohou vyplavat na povrch jako bubliny z temných vod, a nikdo neví, z kterého z mnoha těl, v nichž člověk přebýval. Nikdo neví, zda to snad nebylo to nejposlednější a nejsilnější, které přetváří sebe samotné, protože si v mysli zmítané pochybnostmi zoufá.

Jestryn-Pyverrn se proto sám smál, když jim kněz řekl, s čím mají co do činění. Tehdy se podíval Gaultovi se smíchem do tváře a záblesk zoufalství v jeho očích zemřel mnohem rychleji než Arundenův kněz, který měl - jak se zdálo - velkou chuť povídat; bylo to snad z nenávisti, kvůli opravdové zášti, již pociťoval ke ghálské ženě a jistému muži, jenž mu dal pocítit, že jím pohrdá. Tvrdil, že by jim mohl dát něco výměnou za svůj život. „To je možné," řekl tehdy Jestryn, „jenomže my žádného kněze nepotřebujeme."

Když nato vykřikl Arundenovo jméno a oháněl se s ním, že prý je Arunden člověk. Gault se proto zeptal, zda je Arunden ten zrádce, kterého poslali přes zemi, jež leží na hranicích: „Teď vyjednáváte s Mante?"

„Oni jsou odjinud," protestoval Arunden tak, jako ten člověk vždycky proti všemu protestoval. Popřel, že podpálili lesy, plakal, vzlykal a přísahal, že je nikdy nepodvedl: jenomže ta žena je čarodějka, a jistě proto poznala vše, co udělal.

To ona dohnala Arundena k tomu, aby si s nimi zahrával, proto s nimi jednal a posílal s nimi muže, to všechno ta žena, která chce napadnout Mante.

„Odjinud," řekl Gault a začínal tomu šílenství věřit, i když si dlouhou dobu mysleli, že žádné jinde neexistuje, a pouhá myšlenka,

že by přece jen existovat mohlo, by v sobě byla zahrnovala, že se svět otřásá v základech. Zkřížit síly s Mante, se Skarrinem samotným! Nad jeho smrtí by však ani on, ani muži v jeho doprovodu slzy neprolévali.

Ale vpád zvenku...

V propletených údajích toho ubreptaného lidského svědka ale probleskovala zrada, zrada proti samotným Bránám - a navíc Ghál, který radí člověku ve věcech, kterým člověk dobře nerozumí...

Kněz dále mumlal, obhajoval svou nepostradatelnost a svou svatosvatost. „Už ticho," řekl Gault a přál si, aby to udělal někdo jiný.

Jestryn mu jedním máchnutím meče proťal hrdlo a rychle ustoupil zpět, s tváří zbrocenou krví. Gault viděl, že ho v té chvíli obstoupila hrůza, a velmi dobře věděl, z jakého důvodu si Pyverrn tuto podivnou popravu přál. Lidé by tomu říkali exorcismus.

Dostali se do prostoru jen na hodinu vzdáleného od lidského hněvu a měli teď podezření, že jim hrozí mnohem větší nebezpečí. „Nemůžeme dát zprávu na jih," řekl Jestryn a měl na mysli posla, který by prošel jižní Branou a rychlostí myšlenky by spěl směrem na sever. „Tam je Brána Tejhos."

„Tu určitě znají," řekl Gault a odeslal malou část své družiny zpátky k silnici, aby vyčistili sever. Velením pověřil muže, k němuž měl důvěru; mohl být Jestryn, kdyby byl Gault přesvědčen, že je na něj v tu chvíli spolehnutí.

Doufal, že Jestryn v sobě nastřádal dost hněvu, aby zmatek překonal. Snad bude štěstí na jejich straně a Jestryn bude schopen vést je po těchto stezkách, když teď věděli, kam odešli jejich nepřátelé.

Nevěřil však, že je Jestryn zcela při smyslech.

„Vezmi ho s sebou," řekl na adresu Arundena. „A zbytek zab," a popohnal koně do cvalu.

Jedna zbraň se tu ztratila. To, co popisoval kněz a Arunden, mohla být jedině ona. Byla to ona, která propůjčovala důvěryhodnost vyprávění, jež by jinak vyznělo zcela neuvěřitelně.

Byl vyzván samotný Skarrin. Morundu se nepokoje dotkly pouze směšně malým útokem. Možná, že nejvyšší pán rozpoutal nějaké zmatky a jeho rozkaz jej pak zničí a uvrhne svět do chaosu - to by odpovídalo legendám v tajné nauce Ghálů, podle nichž se tu kdysi objevili takoví zvláštní poslové, a i čas se prý posunul a veškeré bytí se proměnilo.

Nepokládal sebe sama za výjimečného. Žádného výjimečného ostatně neznal, Skarrin byl Skarrin a jenom pár jeho oblíbenců mělo z jeho panování užitek. Gault však neměl jinou volbu, než se spolehnout jen na sebe samotného.

Jel dál, aniž by věnoval pozornost dešti a noci, které je měly dostatečně chránit. Věřil sobě a svým mužům a tomu, že i zrádce bude dobrým průvodcem; měl důvěru i v muže potřísněného krví, který zápasil s šílenstvím - prostě proto, že na nic jiného nebyl čas.

Válka, kterou teď začínal vést, vznikla kvůli lesům, hrstce zvěře a králíků a také kvůli pomstě na jednom proradném člověku, o němž se domníval, že jej podvedl.

Avšak pár slov z lidských rtů způsobilo, že teď vede boj o přežití.

Kapitola 9

„Mohl to být trik," řekl Vanye Morgain, když u stěny z propletených větví jejich někdejšího přístřeší v zoufalém spěchu sedlali. Pracoval rychle, protože cítil, že budou postroje za chvíli promočené, vadilo mu, že je noční návštěvníci překvapili s neosedlanými koňmi, kteří byli navíc před dalším pochodem špatně naladěni. Znovu se objevila stará noční můra.

A byli tu Arundenovi muži, Eoghar se svými a ep Ardris. Bron a Chei přehazovali sedla přes hřbety rozzlobených koní, zvíře ep Ardrise tu stálo se svěšenou hlavou, neschopné dalšího pochodu.

„Možná tam na nás čekají."

Morgain na to neřekla nic, jen přehodila vak přes Siptahovo sedlo a utáhla tkanice.

„Dovolte mi vyjít nahoru na hřeben a podívat se," řekl Vanye, „já se tam mohu vyšplhat..."

„Ne. Zabere nám to spoustu času, zamícháme se do boje, a jestliže se byť jen maličkost nepovede, budeme rozděleni."

„Není tu nic, co by mohlo způsobit, že by se to nepovedlo. Voda všechny zvuky přehluší..."

„Ne," řekla ostře. Svázala poslední tkanici na druhé straně, vzala Siptaha za uzdu, a když bral do rukou Arrhaninu otěž, zastavila se tváří v tvář k němu a pokračovala: „Kdyby na nás čekali venku, na volném prostranství, mohli by si ušetřit práci a pálit na nás z hřebene. Ty jsi vždycky moc opatrný, ty jsi vždy proklatě opatrný. Pojďme odtud!"

Polilo ho horko. Na hádání však nebyl čas a nebylo jim nic platné. „Dobrá," řekl ostře a přehodil Arrhan uzdu přes sedlo.

Uchopila ho za paži a pevněji stiskla: „Vanye!" Když se zastavil a podíval se jí v mlhavé tmě přímo do tváře, řekla: „Starej se o sebe, ne o mne, slyšíš mě? Dnes v noci už žádné další blázny nepotřebuji!"

Měla na mysli Cheie, Cheie a Brona, a všechny lidi navíc, kteří na ní ulpívali a tížili ji jako břemeno. Tu paniku v ní vyvolávala opětovná zdržení, to, že se vše zaplétalo, a smrtelná slabost. I v něm už

začínal cukat hněv, cítili, že je nebezpečí ovinuje jako nit, čím dál tím více zápletek.

Vyšvihl se na koně a přidržoval mu uzdu, aby mohl jet vedle ní. „Jestli se to stalo," řekla Morgain trochu klidněji, „jestli se to opravdu stalo a Ghál z jakéhokoli důvodu teď Arundena opravdu má, tak nás zachrání jedině rychlost, na nic jiného sázet nemůžeme. Je tu ta Brána v Tejhos, a to, jestli jde Gault opravdu za námi, poznáme podle hodiny, kdy se dostane buď k severní nebo k jižní Bráně - i vládce Mante bude vědět to, co ví Gault."

Uvažoval, že si snad uchovala trochu svědomí. Obešla ho důvěrně známá úzkost, mrazila jej a pronikala hlouběji než déšť a vítr. Morgain obrátila Siptaha a vyjela kupředu: světlý vršek Siptahovy tmavé oháňky se vinul, jako by se nad zemí pohyboval věchet slámy, a kůň sám vypadal jako přelud. Zato bílá Arrhan na sebe bude přitahovat nejvíce pozornosti z celé družiny. Je blázen, že vůbec kdy takový dar přijal. Během jízdy vyňal meč, tiše projeli kolem ostatních a vzali jen Cheie a jeho bratra. Čert vem ostatní, kteří teprve nasedají na koně. „Zůstaňte nablízku," řekl, když míjel bratry napůl ztracené v nočním šeru. „Ať se děje cokoli, držte se nablízku."

Chei něco odpověděl, v hukotu bystřiny a šumu stromů na hřebeni však neslyšel co. Setřásl vodu s očí a srovnal krok s Morgain, zůstával po její levici, vždy na levé straně, kde se drží štít. Cesta se teď stáčela do úzké pěšiny, od hor dul vítr a přinášel s sebou déšť, který mu pronikal pod plášť a do očí.

Proud tu nabíral na síle, hnal se dolů po svahu a tam, kde se země rozvírala, byl další vodopád. Morgain objala pravou rukou skalisko, přitiskla se k němu co nejblíže a stočila koně k cestě, která odbočovala vzhůru. Vanye jen zahlédl, jak chvost jejich kolony opouští úžlabinu a uzavírá mu výhled na druhou cestu.

„*Liyo,*" vykřikl a strhl Arrhan, Chei a Bron se otočili rovněž a vytasili své zbraně.

„Má paní," zvolal Bron, „Arundenovi muži..."

„Nechte je jet," sykla Morgain, když se spolu s nimi obracela zpět.

„Nevěděli jsme..."

„Znáte cestu odtud k silnici? To mě zajímá!"

„Známe ji," řekl Chei bez stínu pochybnosti v hlase. „Dovolte, abychom jeli vpředu, má paní. Alespoň máme větší šanci, že v tomhle dešti nepotkáme stráže."

„Běžte," řekla, a Chei se svým bratrem pobídli koně a bez nejmenšího zaváhání vyrazili. Vanyovi řekla: „Neloudej se moc vzadu, buď u mne."

To mu vyhovovalo, když si pomyslel na ghálské jezdce, jež mají v zádech. Eoghar, ep Ardris a ti ostatní z nich možná měli radost, napadlo ho v temném hněvu: vždyť nevznesli ani tu nejpokornější prosbu, zda by se nemohli vrátit ke svému kmeni - pokud ovšem patřili právě tam - a vypadalo to, jako by byli prchli, aby se skryli v kopcích.

Zkoušel si představit ten velký úprk na západ po silnici, kterou popisoval Chei. Uvažoval, kdy vychází slunce, kdy se asi dostanou k silnici a kdy tam dorazí Gault; ty výpočty ho neuspokojovaly.

Uskočil, když se stezka náhle zúžila, zase se vrátil zpět a jel dál mezi stromy, z nichž stříkal déšť; dopadaly na něj velké chladné kapky, které byly ještě horší než jemná mlha, a tam, kde rostly borovice těsně u stezky, zachytávaly větve kapky do mokrého jehličí.

Chvílemi prudce stoupali vzhůru, chvílemi zase klesali, déšť a chůze po nejistém podkladu koně vyčerpávaly, avšak jediným místem pro odpočinek, jež mohli na této straně hřebene nalézt, byla závětrná strana kopce.

„Jak je to ještě daleko?" zeptala se Morgain Cheie a Brona. Koně - dokonce i Siptah a Cheiův valach - se choulili k sobě, a stěží popadali dech, jak se snažili vzdorovat náporům větru, který se dral mezi nimi. „Dostaneme se tam dnes v noci? Zítra?"

„Ještě daleko," řekl Chei, načež Vanye cítil, že se propadá do hlubšího a hlubšího zoufalství.

„Jak daleko to mají Gaultovi lidé?" otázala se Morgain. „Jestli poslali posla nahoru k Tejhos nebo zpátky k morundské Bráně - dorazíme k Tejhos první?"

„Já si myslím, že ano," odvětil Chei. „Ale paní, to ví jen Bůh. Nevíme, jak dlouho po nás slídil ep Ardris, nevíme, jak dlouho se Gault zdrží..."

„Cesta nás povede kupředu," řekl Bron. „Nemůže poslat nikoho ze svých lidí zpátky do Morundu, jedině s průvodcem, a jestli nás Arunden podvedl, tak by přece napadal vlastního spojence. Určitě

nemá nikoho nazbyt, kdo by znal cestu sem nahoru: říká se, že si ji nepamatuje žádný „proměněný“, a to nás právě zachránilo před tím, dostali jen několik z nás a většina z nich si nepamatuje nic...“

„S tím nepočítej,“ řekla Morgain temně. „Toto není ten případ. Věř, že bude mít veškerou pomoc, kterou potřebuje. Kroť svůj optimismus!“

„Tyto stezky jsou dost vysoko,“ řekl Chei. „Tam, kam jdeme, se velkému vojsku dobře nepovede: jestli tu ale nechal Arunden nějaké stráže, tak si možná razí cestu ohněm...“

„A Arunden sám je jejich průvodní list a zároveň průvodce a stráže nás místo toho najdou! Člověče, přestaň už konečně vymýšlet omluvy pro naše trápení a brát ohledy na naše nepřátele! Dělej, co ti říkám a veď nás k silnici!“

„Bude to trvat ještě alespoň den, než se tam dostaneme!“ zařval Chei. „Jim, stejně jako nám, a žádná kratší cesta není, přísahám, že není! Můžeme se otočit a bojovat s nimi...“

„Kdybychom mohli věřit, že jeli přímo na východ k Cestě, kdybychom mohli věřit, že alespoň polovina z toho, co říkal ep Ardris, je pravda - nemáme čas: nevyptávej se mne, Chei! Nezdržuj mne, ani se mi neomlouvej! Veď nás! Najdeme bezpečný tábor, odpočineme si a dál půjdeme, až bude víc času. To je všechno, co teď můžeme dělat.“

Chei nakonec ve velkém spěchu vyjel: odrážel ve tmě větve, a cítil, jak vratké jsou nohy koně pod ním, když zkoušeli cestu dolů. Zvíře náhle uklouzlo, naklonilo se na bok a snažilo se škrábat po rozbláceném kopci vlastní cestou, takže musel popustit uzdu a nechat ho, aby zápasilo samo.

Pak se kůň vzchopil, byl obrácen směrem nahoru, a zadníma nohama se pevně zapíral, nehýbal se však. Ostatní jezdci šli přímo dolů, ale nikoli po tak prudkém srázu. Chei se třásl stejně jako jeho kůň a když sesedl, cítil slabost v nohou. Smýkal sebou a klouzal, jen aby dovedl zvíře bezpečně dolů. Věděl, že mu drátěná košile rozedřela ramena, cítil, jak se mokrá látka lepí na kůži, a ta bolest působila, že si ve chvíli, kdy ani nerozeznával tyto lesy od jiných, kdy si ani nepamatoval dobu, která mezitím uplynula, najednou živě vybavil onen kopec a vlky.

Je tu s ním však Bron. Bron, který ho pobízí a slibuje mu, že je tu někde bezpečné přístřeší, kde si odpočine.

Stiskl rty a místo na bolest v pažích se soustředil na tuto bolest.

„Brzy," souhlasil, drkotaje zuby, „brzy."

„Nesmíme ztratit koně," řekl Vanye a Morgain mu na to řekla něco, čemu nerozuměl, pokračovali však v sestupu tam, kde byli. Klouzali po mokrých listech, které pokrývaly mokrý úval a po trase, která působila koním stále větší a větší potíže, se ve tmě a dešti vzdalovali od důležitějších pěšin; šli teď už všichni pěšky, sestupovali po dalším blátivém úbočí a museli se prodírat pod větvemi, které sahaly skoro až na zem.

„Rovně dál," řekl náhle Chei. Srdce mu poskočilo, když záblesk světla ozářil starou borovici, již znal. Opět rozeznával cestu. Postrčil unaveného koně a vedl ho po straně svahu a zase dolů kolem močálovitého místa mezi úbočími. A další stoupání, výš a výš po svahu porostlém borovicemi, až na hřeben kopce.

Tam pod nimi se nejasně rýsovala lovecká chatrč. Zdálky ve světle blesků, které ještě tu a tam prosvitly mraky, vypadal jen jako velká hromada větví. Chei ji však znal a když Bron řekl, že půjde dolů, zamumlal: „Já půjdu," a vedl koně vedle Brona dolů po srázu.

Bron zahalekal pozdrav, nikdo mu ale neodpověděl. Zdvíhala se tu před nimi jen temná silueta chatrče a zdálo se, že se jí nezalekli ani koně, což bylo nejbezpečnějším příznakem, že se tu nikdo neskryl. Jen jakýsi tvoreček poplašeně uskočil do mlází: jeho kůň byl asi příliš unavený, a proto ucítil, že sebou uzda trhla jen slabě.

„Hai-ay," zahalekal ještě jednou Bron. Když se neozvala žádná odpověď, žádné zahalekání, zavedli koně za závětrnou stranu chatrče.

To stačilo. Jakmile Chei k chatrči dorazil, sklonil se ke koni a věnoval se postroji; než k nim dojela Morgain a Vanye, byl už jeho kůň zpoloviny odstrojen.

Důkladně ho osušil, pokrývkou mu třel nohy, aby jim alespoň touto minimální péčí ulevil a chránil je před prochlazením. Když vzhlédl, viděl, že si Bron svého koně ani nevšiml: takovou nedbalost neměl jeho bratr v povaze - a ke všemu v takové noci a po takové jízdě!

Pak zahlédl, že Bron sedí na zemi. Šel rychle k němu, přikrčil se, aby mu viděl do tváře a položil mu ruku na rameno: „Brone," zašeptal.

„Bolí to," řekl Bron. Chei ve tmě neviděl jeho obličej, jen tak tak rozeznával bledost kůže a světlé vlasy. Uchopil Brona po bratrsku za rameno a cítil, že se mu srdce svírá chladem:

„Je to hodně zlé?"

Odpovědí mu bylo zašustění kůže, která se otřela o kov, a pod rukou cítil, jak škubl ramenem: „Bolí," řekl Bron a nabral dech. „Udělám to zítra. Neopustí mě. Určitě mě neopustí. Nebudu vás zdržovat."

Objal Brona a ve chvíli, kdy viděl, že Vanye a paní nedávají pozor, ho k sobě pevně přivinul. „Dej mi svou přikrývku," řekl Bronovi, odvinul mu ji ze zad, a narovnal se, aby ustájil jeho koně. Snažil se nemyslet tolik na strach, jen na to, co musí udělat. Nesmí otáčet hlavu, jen dělat svou práci a modlit se. Ani Vanye ani paní nepoznají, že se u nohou hnědáka krčí zase on, je tu přece temný stín, a ten přikryje zmatek dvou hnědých kleštěnců a dvou světlovlasých mužů i vypůjčený plášť.

Vanye však přišel blíž k němu, vedl oba světlé koně do úkrytu a těsně za ním se zastavil.

Chei se skrčil, třel koni nohy a hlavu strčil mezi ně. Slyšel kroky v mokré hlíně a jemné cinkání kovu: Vanye prošel kolem něj a klekl si k Bronovi.

Zvedl se a šel za ním. Slyšel, jak Bron, který sedí v tlejícím listí a opírá se o zeď, říká: „Jsem v pořádku."

Zoufale pravil: „Je v pořádku. Ustájím koně, i toho šediváka, jestli se postaví..."

„Určitě už nepůjdeme moc daleko," řekl Vanye, lehce se dotkl Bronových ramenou, vstal, vzal ho za ruku a jemně jí zatřásl: „Má paní má své důvody. Jak je to ještě daleko?"

„Zítra," řekl Chei. Srdce mu hlasitě tlouklo. Zalapal po dechu, protože si nedovedl představit, co má Vanye na mysli. „Dostaneme se tam zítra."

„Má paní je vděčná. Opravdu."

„Co po nás chce?" otázal se zoufale. Vůbec nevěřil, že paní něco takového řekla. Paní se na ně zlobila, zlobí se od chvíle, kdy rozbili tábor, a nic se jí nelíbí. A teď k nim přichází sám od sebe Vanye a snaží se je chytit do další léčky. Zmocnila se ho úzkost, ostatně neodůvodněná, protože nemohou jít ani rychleji ani dojít dál, a té paní na

šedivému, co zvučí železem, by pak nezbývalo nic jiného, než najít cestu bez nich.

Čest ale znamená mnoho, když nemá člověk ani klan, ani rodinu, a ta paní jim spílala a ponižovala je - i Brona. Přivedl k ní svého bratra a paní spílá jim oběma za chyby, kterých se dopustil jen on, a ponižuje Brona za věci, které neudělal...

„Dokážeme to," řekl Vanye. „Chei..."

„Ano," řekl hrdě, pokrčil rameny a obrátil hlavu zpět k práci.

„Cheii, poslouchej mě," Vanye položil ruku na druhou stranu koňovy šíje a téměř se opíral o jeho plece. Stál těsně u něj: „Má takové způsoby ke všem. Chová se tak i ke mně. Uvažuje, víš, to je to, že ona uvažuje. A když s námi mluví tímto způsobem, tak taková ve skutečnosti není; to jen, když na ni přijde tahle nálada. To je vše, co ti mohu říci."

Chei hněvivě naslouchal a nakonec ucítil, že mu v nitru klíčí strach. Upamatoval se, že se spojili nejen s Ghálem, ale i s čarodějnicí. Škubl rameny, bylo v něm už méně zlosti a více strachu a už si nebyl příliš jistý: čest tu totiž moc neznamenala.

„Ona si na ty své nálady nikdy nevzpomene," řekl Vanye. „Dělejte, co můžete. Když uvidí, co jste udělali, bude vděčná. Já vám děkuji. Ona by si přála, abych vám poděkoval, chtěla by, abych vám to řekl. Doprovoďte nás až k silnici, a jestli jste si to rozmysleli, uhněte z ní, my budeme hledat Gaulta."

„Mante. My jdeme do Mante." řekl Chei.

„Víte, co tam je? Víte, co nás tam čeká?"

Potřásl hlavou, netoužil se to dozvědět. „Brána," řekl. „Někde jinde."

„Možná, že ještě horší místo."

„To ne, pro nás jistě ne, to není možné." Uchopil Vanya za ruku a odtáhl jej stranou, pod stromy, kde byla tma a fičel vítr: „Vanye, můj bratr... můj bratr je velký člověk, on bude velký; sám Ichandren říkával, že nikdy v životě nepotkal tak slibného muže..."

„Kvůli komu to děláte? Kvůli němu? Tak se od nás na Cestě odpojte!"

„To neříkám."

„Z nás nic mít nebudete. Nemůžeme vám dát nic. Děláte chybu, když s námi zůstáváte. Nemáme, kam bychom šli. Štvete se za něčím, co neexistuje."

„Nevrátíme se, abychom žili jako banditě! Nebudeme hledat jiný klan. Sami si uděláme jméno - my, já a Bron. Neponižuj nás tak.“

Vanye na chvíli mlčel. „Jen se tě pokouším varovat. Nemůžeš se jí moc vyptávat. Nedovolím ti to.“

„Jsi její milenec.“

Zalapal po dechu: „Co jsem, to je moje věc.“

„Jen mě to napadlo. Víme, že jsi její pravá ruka. My vám neodporujeme. Jen ať tak nemluví o mém bratrovi.“

„Má paní bude mluvit tak, jak se jí zlíbí. Se mnou, s Bronem, nebo s tebou! Já s ní ale promluvím.“

„Udělej to,“ řekl Chei. Ucítil poryv větru, chvěl se, chtěl toho dosáhnout víc; teď však viděl, že zašel příliš daleko.

Vanye od něj odešel. Stál tam se zbraní, s Bronovým pláštěm přehozeným přes sebe a čekal. Viděl, že Vanye našel Brona, jak pečuje o koně sám.

Neměl plášť a vypadal neústupně. Vyměnili si jen pár slov. Netrvalo to dlouho. A než se rozešli, dotkli se vzájemně rameny a Vanye si vzal své koně na starosti sám. Paní byla v chatrči.

„Pojď,“ řekl Chei Bronovi, když se vrátil k loubí. Přehodil mu pokrývku přes ramena: „Jdi z toho větru.“ A zeptal se: „Říkal ti něco?“

Bron pokrčil rameny: „Jen samé zdvořilosti. Nabídl mi ghálské léky. Řekl jsem, že je mi dobře. Netrap se, Chei.“

S ránem přišla opět mlha, a protože bylo pod mrakem, nebylo možné s jistotou říci, kdy skončila noc a kdy se začalo rozednívat. Avšak Vanye, který tou dobou držel podle svého přání stráž, jakmile vlastním smyslem, jímž určoval čas, poznal, že už bude vidět, zvedl unavené kosti a řekl Morgain: „Odpočiň si ještě.“ Měl stráž jako poslední, usoudil, že bude lepší, když v části noci, která ještě zbývá, nechá Cheie a Brona, kteří už měli noční bdění za sebou, aby si ještě trochu zdřímli; našel jejich postroje a chtěl osedlat koně.

Chei už byl ale vzhůru, rychle se pohyboval v šedavém, pošmourném svítání a staral se o svého koně a také o bratrova.

„Chtěl jsem vás nechat ještě spát,“ řekl Vanye doufaje, že zlepší náladu.

„My to zvládneme,“ řekl Chei krátce.

Jeho společnost začínala Vanyovi překážet - všichni byli unavení. Ale přátelé se dostanou rychleji do sporu než lidé, kteří si jsou zcela cizí. Hořely mu tváře, když si vzpomněl na Cheiovu poznámku včera večer a na to, jak se tvářil, jako by o jejich záležitostech byl věděl víc, než ve skutečnosti ví.

Ílit a jeho paní! Nebyl si jist, na čí vrub to má po tom všem přičíst. Pokusil se zachránit jejich podíl na vině, ale Chei...

Chei se tu však zcela neomaleně dopustil věci, jež by mu - kdyby patřil k jeho lidem - okamžitě a bez vysvětlování vynesla výzvu na souboj.

Chei je ale Chei, a proto nic nepochopil; stejně tak přece on, Vanye, chápe Cheiův způsob myšlení jen docela povrchně. Bron se tvářil rozladěně, když ho šel prosit o prominutí, nebo přinejmenším rozpačitě: „Chei to neměl dělat," řekl. „Odpusťte mu."

Bron teď vyšel na světlo, několik prvních kroků výrazně kulhal, snažil se to zastřít a rychle se chytil jedné z tyčí, jimiž byla chatrč podepřena.

Vanye tomu nevěnoval pozornost, ani mu nenabídl pomoc. Nechtěl, aby zase vzniklo nedorozumění. Přehodil Siptahovi sedlo a upevnil podbřišník.

„Vyrazíme hned," řekl, když procházel kolem Cheie. Chei přikývl, neřekl však na to ani slova; snad to byla jen přirozená reakce člověka, který má čelisti ztuhlé zimou.

Anebo reakce muže, který se cítí být podvedený.

Morgain vyšla ven, zabalená do pláště obráceného naruby, a mdlé barvy na ní splývaly s okolní mlhou.

„Dnes večer se už dostaneme na Cestu," řekla tichým hlasem, vzala Siptaha za uzdu a pokračovala: „Tak dnes nesmíme koně štvát."

„Ano," odvětil Vanye a děkoval nebi, že alespoň jeden z nich zase dostal rozum.

Za jízdy posnídali trochu zeleniny a vody z polních lahví. Museli uhýbat mokrým větvím, mlhou však už nesměle pronikaly sluneční paprsky, trochu je zahřívaly a vítr se utišil - jaký to byl přepych!

„Tudy," řekl Jestryn a pobídl koně dolů po stezce, stěží hodné toho označení; vlastně to byla jen úzká štěrbina plná kamení a špíny mezi borovicemi, jež se zoufale držely na svahu, který se pod jejich

tíhou drolil. Několik jezdců cosi rozladěně zamumlalo. Gault ho ale bez zdráhání následoval. Cesta zde totiž procházela blízko vesnice - ničím nekrytá rovná dráha pod oholeným kopcem! Předkové vedli Cestu tak, že proťali hory, aniž by ji byli odchýlili, a proto teď prudce zatáčela na otevřené prostranství. Proč, to už dnes žádný živý Ghál neví.

A tak tudy potomci někdejších stavitelů teď projížděli pod hrozbou Jestrynovy dýky co možná nejtišší a vedlo se jim lépe než v mlze; museli se spolehnout na lidskou paměť Jestryn-Pyverrna a na pouze lidskou paměť Arundenovu.

„Přísahám vám," vykřikl Arunden, „přísahám vám, že vás povedu! Jsem přece přítel..."

„Nestydatý člověk," pravil Jestryn a zasmál se tak, jak by se byl smál Pyverrn, lidským, hrdelním smíchem. „Můj přítel jste nebyl, když jsem byl ještě člověk, a nejste jím ani teď; a Bůh ví, že Gaultův přítel jste nebyl nikdy..."

Jestryn si uchoval takové lidské afekty, zapřísahal se a užíval lidských kleteb, což Ghál nikdy nedělá. Jiskra v jeho očích náležela Pyverrnovi, nezmizela z jeho pohledu a minulost připomínala i rána po meči, jež zbrázdila hezkou tvář. Arunden vedle něj vypadal jako neohrabaný, řeznický tupec a jeho rozum odpovídal zevnějšku.

„Přijdete o prst," řekl Jestryn, „za každé otravování o jeden; radím vám, povězte, kde jsou stráže, a jaká jsou hesla, nebo poznáte, co je to bolest, můj pane Arundene."

Umístili prý tři hlídky, hekal Arunden. Vzlykal a protestoval, že ho zneuctili a zneuznali, protože nepochopili, jak by byl užitečný.

Záblesk Jestrynovy dýky však kňourání zarazil. „Buď nám budete sloužit," řekl pak Gault, „nebo ne. Rozhodněte se teď. My se bez vás obejdeme."

„Můj pane," odvětil Arunden.

Jeli dál, pokud možno bezhlučně, s luky napjatými a šípy připravenými.

Koně si drobnými topornými krůčky razili cestu dolů k místu, kde se stezka rozšiřovala. V očích muže, který tam stál, se zračil šok - jak si stačili všimnout, než jej zasáhl Gaultův šíp. Možná to nad mrtvým povzdychl Jestryn, nebo snad sám Arunden, který byl jejich pánem, a teď jel po boku Gaulta, jenž ještě před šesti lety panoval nad celým lidským jihem. Gault a Jestryn: muži mající lidskou podo-

bu, a jsou oděni do brnění, jaké nosí lidé, on a Jestryn: Ghiveran a Pyverrn - oba lučištníci z Válečnických bratrstev Mante a oba smrtelně zraněni.

Jestryn se na Gaulta podíval a zašklebil, když míjel Arundena, byl to výraz uspokojení, člověk-Jestryn by se nebyl nikdy zatvářil příjemněji. Arunden nasedl na koně, bylo zřejmé, že je v šoku.

„Nech nás projít," řekl Gault a ukázal na muže, kteří jeli za ním.

Jeli dál, lidský tábor byl blízko, jak napovídal až příliš zřetelný zápach hnojiště. Byla tu ona pevnost, která střeží Silnici, čekala je tedy nebezpečná práce. Jestryn totiž řekl, zeji budou muset dobýt a dostat se na Cestu právě zde: je to přece ta nejrychlejší cesta.

Jen aby tu nezůstali trčet a neobléhali ji několik dní, pomyslel si Gault. Jestryn ale sliboval, že ne. Nedá se nic dělat: Arunden by je mohl vyburcovat, umístili přece v osadě jednoho ze svých lučištníků.

Vytáhl tři šípy a tiše pokračoval v cestě za Jestrynem; nejel na svém grošákovi - ten byl příliš známý - ale na vypůjčeném ryzákovi. Když se mezi borovicemi objevily obrysy chatrčí, zbytek výpravy je obklopil, aby nebyly v rovině tak nápadní. Nad mýtinou se vznášel kouř z ohňů, u nichž se nějaké lidské bytosti věnovaly domácím pracem: tkaly plátno a mlely obilí, jež nepochybně nakoupily v Gaultových vlastních stodolách, nebo je tam prostě ukradly.

Nejprve se nezdálo, že by měli tito lidé důvod, aby spustili povyk, když do jejich tábora přijížděli jezdci v lidské podobě, byť s luky a šípy - vždyť je přece musely potkat stráže.

Možná je trochu znepokojilo, že před třemi jezdci jel jejich vlastní vládce Arunden a zvučným hlasem volal všechny doprostřed vesnice.

Až když se však luky zvedly, napjaly tětivy a rozlétly střely k těm, kteří té výzvy uposlechli, ozval se křik a lidé spěchali a chtěli udeřit na dva osamělé lučištníky.

Tu se ale z křovin kolem tábora vynořil zbytek Gaultova oddílu a šípy dopadaly ze všech stran.

Arunden nebyl dost pohotový a zbloudilá střela jej naneštěstí zasáhla a shodila z koně.

Lidé příliš dlouho nevzdorovali, pár jich zmizelo v křovinách a zachránili si tím život: nepronásledovat, řekl Gault svým mužům. Nemáme dost času.

Když byl na mýtině zase klid, vyměnil Gault znovu koně a rozjel se směrem, kam mu kynul Jestryn: návrší, na němž ležela vesnice, tu spadalo strmě dolů a cesta vypadala jako z bílého kamení na zvlněných kopcích, jež jinak pokrývala tráva. Jestryn je vedl po svahu dolů k úvozu, který vyšlapaly nohy lidí, jež tudy přicházeli a odcházeli a jejichž kroky obnažily kořeny borovic a odřely z nich kůru. Řada stop na blátivém svahu vytvářela bezpečnější podloží pro nohy koní, kteří po něm sestupovali k planinám. Teď už nemuseli mít strach z šípů, jen z toho, co bude dál.

Gault nedovedl pochopit, proč vypálili jeho lesy a skryli se u lidí; proč nezaútočili na Morund - jestli to byli jejich nepřátelé - a pokud jimi nebyli, proč se k němu nepřiblížili. Ta žena, kterou Arunden tak zevrubně popisoval, jistě nebyla polovičník, a v tom muži, který je s ní, nepochybně dlí nějaká ghálská mysl. V Morundu by je přece byli přivítali s radostí, kdyby to byli nepřátelé Mante - nějaké stíny Skarrinových styků s Branami.

Teď ale mají jednoho nebo dva z Ichandrenových tlup - ty dva, o nichž se mezi jiným zmínil Arunden. Překvapilo ho, že je jeden z nich Chei ep Kantory: to plavovlasé vlčí štěně klamalo vlky z morundské Brány déle, než by si byl pomyslel. Kantoryho potomstvo je tvrdší než jejich pán - ať je to cokoli, co teď tu lidskou podobu obývá: je totiž dost dobře možné, že si cizinci vybrali v morundské Bráně svou oběť.

Znepokojovalo jej, že tím druhým mužem je Bron ep Kantory: Bron, který mu odvedl vazaly a během dvou minulých let třikrát vyplenil jeho sýpky. Byl přesvědčen, že tu záležitost vyřídil u Gyllinského potoka, kde se vypořádal se zbytkem Ichandrenových rebelů.

Bron přece nemůže být Ghál, když nikdy nebyl blízko žádné Brány, a proto jím pravděpodobně není ani Chei. Bronovi by byli „proměnění“ podezřelí, jeho by se jim nepodařilo oklamat. Ne, v tom bylo něco lidského.

A Ghál, který jedná raději s nimi než s legitimní autoritou - jaký k tomu může mít důvod?

Jízda byla dlouhá a Gault-Ghiveran měl na přemýšlení spoustu času: jedna myšlenka stíhala druhou, v jeho mysli však narůstala stále větší nejistota, zda může doufat, že v souvislosti s těmi cizinci přijde na nějaký společný základ. Jsou to snad nepřátelé Mante? Ne-

bo na ně má udeřit, zabít je a doufat, že za to bude coby Skarrinův zachránce odměněn?

Uvažoval, že by to trvalo asi tak dlouho, jako trvala Skarrinovi příprava jeho vraždy. Gault-Ghiveran, vyhnanec - bylo něco, co si mohl Skarrin dovolit ignorovat. Gault jako hrdina jihu - nebyl jím však.

Dojel k Cestě hned za Jestrynem a když teď měl dost prostoru, předběhl jeho ryzák o pořádný kus Jestrynova hnědáka, i když byli všichni stejně unaveni.

„Doženeme je," řekl Jestryn. „Pořád máme ještě čas." Jestryn měl, stejně jako všichni ostatní, na mysli Tejhos. To je místo, kam jdou jejich nepřátelé. A tam je také najdou.

Pěšina vedla dolů, začínalo se smrákat a pod stromy, které zastiňovaly klesající cestu, byl soumrak ještě zřetelnější.

„Není to daleko, není to daleko," ujišťoval je Bron, když se Morgain jednou zeptala. Bronova tvář byla v pološeru bledá a leskly se na ní kapky potu. Chei se tvářil stále ustaraně, Bron však nepožádal, aby zastavili a neudělal to ani Chei, i když teď Bron jel stále se svěšenými rameny, rukama křečovitě objímal výčnělek sedla a snažil se, aby na svahu příliš nenadskakoval. Ta noha už jistě musí strašlivě bolet - napadlo Vanya, který rovněž strádal bolestí, a ta mizerná jízda vyčerpávala podobně.

Náhle dospěli k plochému místu a po chvíli začaly stromy řídnout: kraj lesa ubíhal do otevřeného prostranství a kopce, jež se podobaly kopcům na jihu, pokrývaly pastviny.

Mezi posledními stromy a pod blednoucím nebem naznačovalo pár deštěm vybělených kamenů dráhu cesty; a když zvedli oči ke kopcům, rozeznávali dobře i v šeru, kde dávní stavitelé bez jediné odbočky přetínali kopec za kopcem - odtud až po obzor.

Vyčerpaní koně teď kráčeli po rovné půdě a seskupili se po dvojicích. V čele jeli Bron a Chei, on s Morgain za nimi, před sebou měli otevřený pohled na kopce a západ slunce po levici.

„Uděláme to," řekl Bron a uskočil kousek zpět, aby jel vedle nich. „Má paní, vyřídíme to tu velmi brzy."

„Tejhos leží přímo na Cestě," ujistila se Morgain, „je to tak?"

„Ano," odvětil Bron.

„Odtud už najdeme cestu sami. Jděte zpět. Radím vám to."

„Ne, má paní," řekl Bron.

„Varovala jsem vás." Posunula se v sedle. „To je jediné, co jsem chtěla."

„Vím, co se o Cestě říká," pravil Bron. „Nikdy jsem po ní nejel, vím však něco o místě, kam vede. Vím něco o vládci v Mante. Mám tam něco. Paní..."

„Pokud chcete," řekla Morgain po chvíli a pak ztěžka pokračovala: „Pokud můžete. Já dodržím slovo, které jsem vám dala."

Chei zpomalil a jel vedle nich; zavládlo tíživé ticho.

Chei obracel oči k Vanyovi, jako by se ho chtěl ještě i teď vyptávat; Vanye pokrčil rameny a podíval se jinam, odpíraje mu jak pomoc, tak povzbuzení.

Morgain pobídla patami Siptaha a předjela je.

„Bere to jako laskavost," řekl Vanye a ještě chvíli otálel, hledal důvody a zadržoval Arrhan, která se pokoušela následovat Siptaha: „To je všechno."

Chei něco odpověděl. Vanye se zastavil, obrátil pohled zpět a upřel jej na cosi pod Cheiovým ramenem, temná skvrna, která na obzoru ještě před chvílí nebyla. Na první pohled to mohl být strom nebo skála.

Jenomže se to hýbalo a zmizelo to z obzoru.

Chei a Bron otočili koně, zavládlo ticho.

„Bože na nebesích," zamumlal Vanye, obrátil se a rozjel se k Morgain. „*Liyo*," řekl, když se napůl obrátila. „Jsou za námi. Nebo je přinejmenším někdo na Cestě."

Podívala se a popojela trochu zpátky. „Země, kterou jsme si zvolili," pravila tichým hlasem, a když je Bron s Cheiem předjeli, zastavila Siptaha.

Uchopila háček na pochvě *Podvrženého* a položila jej přes rozsochu.

Kapitola 10

„Teď už je nevidím," řekl Chei a napínal oči do houstnoucí tmy. Držel pevně Arrhan, která stála vedle Morgainina velkého šediváka, lehce se o něj otírala a podupávala. „Ztratili jsme je."

„Přijdou k nám," řekla Morgain, zatímco Bron vytasil meč a Chei vyčkával beze zbraně, pouze s nožem.

„Je možné, že jejich koně nejsou o nic víc odpočatí než naši," řekl Bron.

„To je možné," řekla Morgain. „Stejně přijdou."

„To je šílenství," vykřikl Chei. „Všude kolem jsou lesy. Mohli jsme to udělat."

„Stejně jsme nemohli," řekla Morgain.

„Má paní..."

„Dělej, co říkám, Brone. Dej to pryč."

„Má paní, kvůli našim životům - poslechněte mě. Vanye -"

„Nikdy nejezdi po pravici mé paní," řekl Vanye tiše. Uvědomoval si trýznivě kámen, který jej tíží na srdci; teď je nehybný a lhostejný. Odepjal meč a nechal jej ležet přes sedlo, aby mohl s muži, s kterými se za těchto nejistých okolností setká, vyjednávat; nepokládal však za pravděpodobné, že by tento svět to znamení podmínečného míru znal.

„Vanye," protestoval Chei, který jel tak blízko, „proboha..."

„Už jsme to udělali!" Rozmáchl se nad Cheiovou hrudí mečem zastrčeným v pochvě a zarazil se na prst daleko od jeho ramena. Hleděl ostře na Cheie, jeho hněv teď vzplál, tentokrát je ale meč v pochvě, tentokrát se sice chvěje, avšak kontroluje se, a proto se jej nedotkne.

„Jestli začnou padat rány, nezůstane naživu nikdo z nich. Chápeš to? Ani ten nejnevinnější, ani ten nejčistší. Nemůžeme je pustit k Bránám. Ani jeden nám nesmí uniknout. Chceme mít jasný terč, potřebujeme místo, kde budou jejich lučištníci zbyteční a nikdo nebude moci uniknout. Spokojíte se s tím?"

Cheiův obličej strnul a v šeru na něj zíral, oči doširoka otevřené. Bron ztuhl a nepohnul se z místa. Vanye sklopil meč a znovu jej položil přes rozsochu sedla vrhaje na bratry už jen krátký a vyzývavý pohled.

„Pomůže nám tma," řekla Morgain tiše. Vanye její tvář neviděl. Nechtěl ji vidět. Viděl v duchu chlapce, jak na něj zírá z prachu silnice, jako by jej smrt nesmírně překvapila. Viděl svíce a pokoj v Ra-Morij plný nočních přízraků a bratrovu tvář bílou a nehybnou.

Raději se soustředil na zvlněnou krajinu před nimi a na kopce kolem, a stále sledoval, jestli se už v jejich zorném úhlu neobjevují jezdci, nebo zda už nepřilétají z kopců šípy.

„Slyším je," řekla Morgain a o vteřinu později je uslyšel rovněž. Na to, že už byli jejich koně dlouho na cestě, se blížili značnou rychlostí. Jejich vlastní koně už začínali zpomalovat; cítil, že se už Arrhanina žebra pod jeho koleny nepohybují tak čile jako před chvílí. Byla to jednoduchá strategie jejich polohy: nepřátelé se snaží dostat co nejrychleji nahoru na kopec a rezignují na to, že strhají koně, oni vyčkávají, aby si koně oddychli.

Nad hřebenem se objevila malá tlupa, jen deset nebo dvacet jezdců. Kde jsou ti ostatní? Napadlo Vanya a jeho paniku ve vteřině vystřídala strnulost. Pak se začali přes vrchol valit další: čtyřicet, osmdesát, sto a stále více jezdců se hnalo po obou stranách Cesty.

Ozvalo se ocelové cinknutí, když Bron tasil meč.

„Ne," řekla Morgain klidně. „Počkej. Oba se pořád držte po Vanyově levici. Nedělejte nic, dokud vám neřeknu. Dnes mám jen nepatrně trpělivosti a ještě méně slitování. Vanye-" Přešla náhle do kuršanského přízvuku. „Nezkoušej ten kámen!"

Sáhl po luku. Morgain mu hodila *Podvrženého*. Chytil ho jednou rukou za pochvu a obešel jej chladný děs; za prvé proto, že s ním Morgain hází, za druhé proto, že ho měl v ruce - držel jednu z jejich zbraní, o níž věděl, jak se používá! Stačilo se podívat na poměr sil a věděl, proč to udělala.

„Chei!" Řekl a hodil mu stejným způsobem vlastní arrhendský meč, dobře známá panika mu rozvázala ztuhlé údy. Chei ho chytil přesně.

Vdechl ještě pár doušků vzduchu a doufal, že si toho nikdo nevšiml a hlavně, že to nepostřehla Morgain. Byla to ta známá slabost, jež ho vždy ochromovala. Teď působí, že se jeho ruce na rukojeti

Podvrženého a na šedé pochvě potí, a že jeho srdce hlasitě tluče ve zběsilém rytmu kopyt blížících se koní.

Chraň nás nebe, pomyslel si, když se linie začala rozšiřovat.

Morgain dala signál. Zatáhl za uzdu a pohnul se, Bron a Chei zaujali v jejich hubené linii místa v rovnoměrné vzdálenosti.

Jezdci nejblíže ke středu začali zastavovat, ostatní pokračovali dále a vytvářeli kolem nich kruh, jenž se více a více zužoval. *Ať už se pohneme*, pomyslel si, *pro slitování Boží, dozadu nebo dopředu*, liyo, *my nebo oni.*

Morgain napřáhla ruku ke středu, kde bylo nejvíce ghálských jezdců. Nějaký člověk zvolal: „Stát!“, všechen pohyb rázem ustal a všichni se zastavili, bylo slyšet jen odfrkávání a podupávání koní, šustění kůže a cinkot obrněných jezdců.

Morgain svou ruku nesklonila, stále mířila doprostřed ghálských řad.

„Má paní,“ řekl jí ten člověk. Měl lidskou tvář, lidský hlas.

„Gault,“ ozval se skuhravě Chei. „To je Gault na svém ryzákovi. Ten člověk vedle něj je Jestryn ep Desiny - patříval k naší setnině -“

„Můj pane Gaulte,“ zvolala Morgain. „Co si potřebujeme říci, že mne stále sledujete, tak daleko od domova?“

„Možná jsme oba přišli na to, že za mnou musíte přijít.“ Gault popojel pár kroků dopředu a zase ryzáka zarazil. „Vybíráte si zvláštní spojence. Bandity, rebely. Osvobozujete je z moci mé spravedlnosti. Vypalujete mé pozemky a vybíjíte mou zvěř. Mám to snad pokládat za přátelské gesto?“

„Zřídkakdy uskutečňuji spravedlnost. Ano, zabíjím přímo. Nenazývám to žádnými hezkými slovy, můj pane Gaulte.“

„Co to držíte?“ Gaultův velký ryzák se vzepjal směrem k ní, přitáhl mu udidlo a uzdou ho stáhl zpět.

„To, co, můj pane, působí, že jste tak opatrný, jak se zdá. Je to pochopitelné. Vidím, že jste mluvil s mými nepřáteli.“

„A jsou snad zprávy, jež o mě máte, tak špatné?“ Gault na koni opět uhnul, tentokrát opačným směrem, Morgainina ruka ho v houstnoucím soumraku stále sledovala.

„Je to vaše smrt, můj pane. S každým krokem, který děláte, mi ubývá trpělivosti. Chcete snad poznat, co je ta osudná věc zač?“

Pokročil o další tři kroky. „Vyčkává," zamumlal Vanye a s neutuchající pozorností stále sledoval okolní kopce. „Je tady ještě něco jiného, a on čeká, až bude tma."

„Má paní," zvolal Gault. „Měli bychom si toho říct víc, než si myslíte. A možná bychom měli víc společného, než si myslíte." Gaultův hlas byl náhle mírnější, odtáhl trochu koně. „Chápu to tak, že jednám s vámi, a nikoli s těmito pány, jež tu s námi jsou."

„Oni jsou totéž, co já sama," řekla. „O tom vůbec nepochybujte."

„Co je zač tenhle?"

„To je zdržování," řekl Vanye. „Liyo, nech ho už být. Pojďme odtud."

„Můj doprovod," odpověděla Morgain Gaultovi. „Tak - zdá se, že o mně nevíte všechno."

„Měl bych snad?" Kůň se vzepjal směrem k ní a on jej znova stáhl zpět. „Vy nejste žádný návštěvník z Mante. Jmenujete se Morgain. Říkají to lidé. Mé jméno je Ghiveran - kromě jiných jmen."

„*Liyo*, zmizněme už odtud - teď! Neposlouchejte toho hada!"

„Jste tu cizinec," řekl Gault. „Poutník na cestě od Bran. Vidíte, že mne nikdo neoklamal. Vyhrožovala jste Mante. Teď chcete zabít mne i všechny mé muže, jen abychom se nedostali do Tejhos. Jste přesvědčená, že nemáte jinou možnost. Ale tady mne máte, přicházím za vámi a chci vyjednávat, ačkoli bych byl mohl zůstat v bezpečí v Morundu, nebo se z opatrnosti stočit na jih k morundské Bráně, když už jsem věděl, kdo jste. Ale neudělal jsem to. Riskoval jsem život a přízeň svého pána, jen abych vás našel. Podniká snad něco takového nesmiřitelný nepřítel?"

„Nevěřte mu," řekl Bron. „Neposlouchejte ho, má paní."

Gault zvedl jednu ruku, sňal svůj meč ze závěsu a hodil ho na zem. „Tady je. Utiší to vaše podezření?"

„Stáhněte své muže," řekla Morgain.

Gault zaváhal, vypadal nejistě, pak zvedl ruku k potemnělému nebi.

Na východní straně se k hřebenu kopce blížila temná masa.

„Jezdci po levici!" vykřikl Vanye a vytrhl *Podvrženého* z pochvy.

Vzduch ztuhl a Arrhan pod ním se skrčila, když se objevila čepel: opálový plamen ozářil pochvu a zavířil vzduchem.

Pak zavládla tma, jež se šířila od špičky Podvrženého a rozlévala se všude kolem. Ječel a skučel vítr, muži v panice vykřikovali a jejich tmavé řady se rozplynuly v chaos. Někteří se vrhali k němu, jiní se otáčeli, aby prchli.

„*Brána*," ozývalo se z nepřátelských řad, „*Brána*!" protože to byla vskutku Brána - Brána vedoucí do pekel. Vyhodil *Podvrženého* do vzduchu a kůň i jezdec se ocitli v temném víru; oba zařvali hrůzou. Ostatní naráželi jeden do druhého, jak se pokoušeli před jeho útokem uniknout. Rozdávalo to bez milosti rány na všechny strany a nedalo se to ničím zastavit, polykalo to hmotu a zase ji vrhalo zpět: proud živých mužů mizel pryč, do Pekel a chladu...

- další a další padali, když Arrhan projížděla mezi útočníky, kteří klesali jako podťatí a v zoufalství po sobě dupali, pokoušejíce se o útěk.

Slyšel výkřiky: „Lučištníci!" Jej však nezajímala jeho paní a druhové. Zajel ke straně, aby tu pekelnou věc využil k vlastní obraně - uhýbal před šípy, jejichž dráhy křivil vítr, a pokoušel se nalézt v tom nepřirozeném světle a oslepujícím větru svou paní, aby ji mohl chránit.

„*Liyo*!" zařval, a když se k němu nějací jezdci přiblížili, musel zoufale bojovat. Cítil, jak se mu síla Brány zachvívá v pažích a rozlévá se mu do ramen a ohlušuje ho svým jekotem; jeho oči se naplnily pekelným světlem, slyšel vzdechy a zjevovaly se před ním tváře, až byl zcela ochromený a oslepený.

„*Liyo*!"

„Vanye!" uslyšel ji, otočil Arrhan a vydal se za tím slabým zvukem, pobízel klisnu, jež bezmocně klopýtala ve zmatku a oslepení.

Jezdci se na něj vrhli. Vymrštil meč vzhůru na toho, který byl nejblíž a v záři čepele spatřil vyděšenou tvář, uviděl ústa otevřená do výkřiku údivu.

„Brone!" vykřikl a rozmáchl se do boku a zakymácel se tak, že Arrhan uklouzla a musela bojovat, aby udržela rovnováhu.

Bron zmizel. Kůň, kterého kdysi vyměnil, procválal kolem bez jezdce.

Vedl klopýtající Arrhan kolem dokola, až nad sebou uviděl Morgain, Morgain stříbrnou a černou a divoké oči Siptaha v opálovém ohni.

„Jeď za mnou!" nařídila mu a rozjela se do tmy na Cestu.

Už o tom ani nepřemýšlel: prostě ji následoval. Zabořil paty do Arrhaniných boků a jel střídavě po její pravici a za ní: aby Morgain před něčím chránil - ani nevěděl, před čím. Kvůli šoku, který utrpěla jeho duše, a kvůli oslepeným očím to ani nemohl vidět. Nevěděl, zda jsou nepřátelé stále za nimi. Napravo držel obnažený meč, který je oba chránil, protože v tom skučícím větru je nemohl žádný šíp dostihnout.

Nahoru a zase nahoru po strmém svahu, dokud koně nezačali klopýtat po mokré trávě a Arrhan nezpomalila; od udidla jí odlétala pěna.

„Zastrč ho do pochvy," křičela Morgain. „Zastrč ho do pochvy!"

Pochva byla v pořádku na svém místě po jeho boku: dal ji tam, než se sám sobě ztratil: reflexivní pohyb, na který si už nevzpomínal. Třesoucí se rukou vzal pochvu a s bolestí otočil ochromeným zápěstím druhé ruky tak, aby zabezpečil onen důležitý bod - tedy onu jedinou věc, která obsahuje *Podvrženého* oheň.

Ta drobná operace mu najednou připadala jako úkol, z něhož má strach, že se mu ho nepodaří splnit bez katastrofy. Jeho ruka se počala třást.

„Dej to tam!" řekla Morgain poplašeně.

Podařilo se mu to. Bod vklouzl na místo, oheň pohasl a zemřel, a tak byl zcela slepý. Pravá ruka ho bolela od prstů až po páteř. Neměl v ní vůbec žádnou sílu a v prstech neměl cit. „Zabil jsem Brona," řekl takovým hlasem, na jaký jeho sebeovládání stačilo - nakonec však docela klidně. „Kde je Chei?"

„Nevím," řekla Morgain a přitáhla Siptaha blíž k němu. Její hlas zněl velmi stroze a byla v něm tvrdost. Nic jemnějšího by nebyl unesl. „Nevyřídili jsme je všechny. Někteří unikli. Nevím kteří."

„Odpusťte" - zdálo se mu, že se nemůže nadechnout. „Já-"

„Jsme blízko Tejhos. Máme šanci, že Mante zamění jeden oheň u Brány za druhý. Alespoň na hodinu." Otočila Siptaha a rozjela se po svahu, Arrhan ji z vlastní vůle následovala, byla stejně omámená a oslepená jako on.

Slyšel, jak říká: „Příliš blízko Brány. Proklatě blízko. Musíme být téměř u Brány Tejhos. Nikdy jsem ti to neměla dávat."

„Bron je mrtev," řekl znovu v neurčité naději, že ho snad předtím neslyšela. Musel to říci znovu, aby tomu uvěřil. Zdálo se mu, že se konstrukce světa kolem něj zužuje a že se nebezpečně napíná; a to,

co udělal, jako by byl udělal někde jinde a zde to nemělo už žádný účinek. Věci, které se udály, se nemohou začít kousek po kousku spravovat, jestli to nevyřkne, ani dokud to ze sebe nedostane. „Možná, že s ním zmizel i Chei - Bože! Ó Bože!“

Rozplakal se, slzy mu stékaly po tváři a křeč jej zkroutila, takže se musel sehnout přes sedlo.

„Jsi raněn?“ zeptala se ho Morgain ostře a chytila Arrhaninu uzdu. Zastavili se. Neodpovídal. „Jsi raněn?“

„Ne,“ podařilo se mu konečně odpovědět. „Ne.“ Cítil těsně u nohy tuhé Siptahovy žíně a dotyk Morgain. Uchopila ho za rameno, což přes krunýř sotva cítil. V nitru cítil osamělost, byl napůl ohluchlý větrem a oslepený světlem, které v duchu stále viděl, jak se před ním vznáší jako červená čára. Jako by se topil, nemohl dýchat a přitom musel - jakmile se mu podařilo popadnout dech - říci: „Ne. Nejsem raněn.“ Ona přece nemá čas na blázna a slabocha, který zabil svého druha a pak se s tím není schopen vyrovnat. Poposedl v sedle a sáhl po uzdě.

„Dej mi ten meč,“ řekla, „dej mi ho!“

Podařilo se mu ovinout uzdu kolem ochromené pravé ruky a levou jí podat zpět *Podvrženého*.

„Buď trochu veselejší,“ řekl sám sobě. Alespoň toho je tedy schopen; jeho mysl si to uprostřed chaosu uvědomí, i když je to tak obtížné. Zvedl levou ruku a naznačil, že musí jet po silnici k severu. „Tady bude Brána Tejhos.“

Hleděla upřeně tím směrem: *Podvrženého* si zavěsila k pasu a jeli dál tak rychle, jak byli koně schopni. Bolest v pravé paži pulsovala v rytmu koňské chůze, nebo snad podle tlukotu jeho srdce - nedovedl to přesně určit. Zoufale svíral prsty, protože si uvědomoval, jak velká je pravděpodobnost, že se objeví nepřátelé a neustále zkoumal potemnělé kopce, a jejich hřebeny mu unikaly a viděl je pouze rozmazaně.

„Moc Brány,“ řekla v tu chvíli Morgain. „Už jsme velmi blízko. Cítíš to, Vanye?“

„Ano,“ zamumlal. „Ano, *liyo*.“ Byla s ním, uvnitř v brnění, byla opředena kolem jeho nervů a šlach, proplazila se mu do lebky a podplatila pohled a rozum. Už musí být blízko té věci. Možná tu na ně čekají zálohy.

Ztratíme všechno, co jsme udělali, pomyslel si. Všechno, co vytrpěla, vše ztraceno kvůli bláznovi, který neumí s mečem zacházet. Měl jsem ho dát zpět do pochvy, když jsem viděl, že se to nedaří. Měl jsem se rozjet zpět. Měl jsem - měl jsem - je přece známé, jaký je jeho úder...

Bože můj, vždyť to stejně dobře mohla být ona!

„Vanye!“

Zachytil se, aby nespadl. Zapřel se o rozsochu sedla a pod pravou nohou cítil tělo Siptaha. Morgain ho držela za řemeny na výzbroji, ačkoli už teď seděl rovně i bez ní.

„Vydržíš v sedle? Mám vzít otěže?“

„Je mi už lépe,“ zamumlal a vzal otěže do levé ruky a ochromenou pravici nechal zabořenou mezi trupem a rozsochou sedla. Kdyby se mu tak téhle proklaté noci podařilo udělat alespoň jednu věc jaksepatří. Byl by si přál posadit se tak pevně, aby nemohl spadnout a nenásobil tím problémy své paní.

Pak se ujal vedení Siptah; prodloužil krok, aby ho dohnal a v podstatě se teď musela namáhat sama.

Kam to jdeme? divil se. Bojí se snad nepřátel? Nebo spěcháme k Bráně?

Rozbolely ho všechny zuby a cítil, jak mu bolest, ostrá jako nůž, proniká do všech kloubů v pravé ruce a plazí se dál po hrudi a až do srdce a do mozku. Toužil po odpočinku, aby se zmírnila, nebyl však schopen s ní bojovat. Bolest dospěla až k páteři a do hlavy a pulsovala v rytmu chůze jeho koně: měl strach, že jej to drncání každou chvíli vyhodí ze sedla.

Drž se, říkal si v duchu, a když se přestal soustředit, poklesl v sedle, drž se, drž se...!

Ryzák se pomalu blížil k místu, kde se bitva odehrála. Gault přitáhl otěže a s bolestí se pomocí třmene spustil na zem: stanul uprostřed bitevního pole. Neznal zbraň, jež ho zasáhla, která mu proťala levou paži a spálila mu záda. Zde během bitvy padl, zde se řady jeho bojovníků v hrůze před zbraní Bran prolomily; leč počet mrtvol, jež tu ležely, byl povážlivě malý.

Tady se vyšvihl na koně, když vraždění začalo. A teď se mu podařilo dojet na koni zpět, když moc Brány polevila a ti, co zůstali při smyslech, co nejrychleji z bojiště uprchli.

Ti, kteří přežili, se znovu seřadili - Ghál a roztroušené zbytky vyděšených lidí, kterých byla většina. Squad, kterého vyslal už dlouho před nimi do Arundenova tábora, je teď předhonil, sebral dezertéry a na Cestě našel jeho.

Nyní se stejně jako on procházel místy, kde leželo nejvíce mrtvých, kudy prošel jen rudý oheň, tam, kde ona žena třímala v ruce to, co mylně pokládali za nejvyšší zbraň.

Byl to ten oheň, který se ho dotkl. Dobře tomu rozuměl. Klopýtal mezi chladnoucími těly a našel jednoho živého, jenž na něj volal jménem - „Rythisi!“ vykřikl Gault, „tvůj bratranec!“ - a Rythis - jeden z mála, kteří měli štěstí - zanechal marného pátrání a spěchal za ním.

Gault ale na bojišti pátral po někom jiném a konečně ho našel: Pyverrn, ten vtipálek, Pyverrn, ten šprýmař - Pyverrn, který nakonec udělal jednu naprosto vážnou věc a vrhl se na svém koni mezi něj a vražedný oheň.

„Pyverrne?“ řekl Gault a snažil se nahmátnout tlukot srdce, už však žádný necítil, a v nočním větru cítil jen to, že Jestrynova tvář už vychladla navždy. „Pyverrne!“ křičel, protože to bylo to nejstarší jméno, pod kterým ho znal, když byli přátelé ještě v Mante, tenkrát, kdy ve svém posledním životě bojovali v bitvách Nejvyššího vládce a spřádali na jeho dvoře intriky. „Pyverrne!“

Přivinul jeho tělo k sobě. Avšak to, co ke svému - rovněž vypůjčenému - tělu tiskl, byla pouze vychladlá hlína těla, Pyverrnovo tělo, jež sice nosil, které si ale nikdy skutečně nepodrobil.

Byla to poslední smrt, ta nenapravitelná: ani Brána Tejhos, ani žádná jiná nemohly zachránit život, který už jednou zanikl. Gault by byl zabil jednoho ze svých mužů, aby znovu získal tělo pro Pyverrnovo já, byl by vzal i někomu z vlastního rodu, jen aby mu vrátil život: svému nejdražšímu příteli.

Pouto mezi nimi bylo tak silné, že by byl ochoten podstoupit i to, čeho se pro záchranu unikajícího života většina lidí neodvážila: byl by šel do Brány spolu s ním přijímaje přitom riziko, že zešílí nebo že se jeho život zcela smaže.

Taková byla jeho láska k Pyverrnovi.

Nezbylo tu však už nic, co by mohlo být milováno. Bylo tu jen studené tělo, které Pyverrn druhdy vyrval jeho někdejšímu nositeli, a nebylo způsobu, jak jej uzdravit.

Jeho muži se shromáždili kolem místa, kde klečel a vzlykal. Nikdo se neodvážil pronést ani slova, dokud sám od sebe nenechal tělo být a nepovstal.

„Brána Tejhos," řekl. „Jdeme za nimi!"

Nepochybně by se našlo pár takových, kteří by byli utekli, kdyby měli tu možnost. Věděl, že jsou někteří z nich zbabělí a musí tedy zůstávat vzadu. V jižních zemích ale nebylo místa, kde by se mohli ukrýt, kdyby ho zradili - a teď vědí, že je naživu.

„Dva z vás půjdou do Mante," řekl, když byli opět v sedlech. „My ostatní pojedeme za těmi vetřelci. Dostaneme je. Já je dostanu, a budou litovat, že se kdy narodili."

„Je ti lépe?" zeptala se Morgain; a Vanye, který se vsedě opíral o vztyčený kámen, se sklonil před neúprosným výrazem v její tváři a se zavřenýma očima přikývl. Z jízdy, která je dovedla až sem, si mnoho nepamatoval. Věděl, že seděl vzpřímený v sedle, ale většinu dojmů překrývala bolest, tak pronikavá, že by lidská mysl stěží uvěřila, že může trvat tak dlouho. Celá ta uplynulá doba mu připadala jaksi zhuštěná: už si vzpomínal, že to jsou asi tři míle, co téměř spadl z koně. Brána Tejhos už byla daleko za nimi.

To, že moc Brány přestala působit, ho vyprázdnilo, jako by ho někdo vykuchal.

Koně vedle nich lapali po dechu a nejevili velký zájem o trávu pod nohama, jen se napili z potůčku a on jim masíroval nohy. Udělal pro svého koně, co mohl, protože Morgain se starala o šediváka Baien. On byl přítel koní od narození, po pochodu, který měla jeho klisna za sebou, by to pro ni udělal třeba vlastní krví přímo ze srdce; a Morgain - ať byla jakákoli - se věnovala svému šedivákovi se stejnou péčí.

Teď se sklonila k jinému takovému kameni, nebyly to velké kameny, spíše jen milníky u silnice. Skláněla se nad mečem. Pohled na meč opřený o Morgainino koleno byl pro něj téměř nesnesitelný, měl v živé paměti jeho tíhu, cítil ji až v kostech: tahle křišťálová zbraň, ukrytá v pochvě popsané runovým písmem nevážila tolik, co obyčejná čepel. V runových nápisech jsou ukryta tajemství Bran - prý kvůli následníkům, prozradila mu jednou Morgain. Naučila ho číst a počítat víc, než levobočci obvykle potřebují, a on věděl, jaký cíl tím sledovala. Býval však bázlivý, zdráhal se a nepřemýšlel o nic

víc, než musel. Ale uměl ty runy přečíst. Vryly se mu do duše stejně jako ono světlo do očí.

„Vodu?“ zeptala se ho.

Pil z polní lahve, kterou mu podala, musel s ní zápasit oběma rukama, aby se tolik netřásly, a obsah lahve se nevylil. Bolest tu byla stále, avšak ve srovnání s tím, co působila živá čepel, když ji držel v ruce, už značně otupěla. Podal jí láhev zpět, nabral dech a jeho pohled klouzal po balvanech, kopcích, jež se vlnily do dálky, a silnici, která se před nimi bledě rýsovala v záři hvězd. „Měli jsme tudy jít do Tejhos,“ zamumlal.

„Ty jsi nemohl,“ řekla.

Byla to hořká pravda. On by ji byl nechal, aby se toho místa zmocnila sama, byl by spadl. Jen nebesa vědí, jak dlouho by mu ten oheň spaloval kosti, kdyby zůstal ležet v dosahu jeho vlivu.

Vytasit ten meč znamenalo překročit Rubikon, a jeho moc by byli pocítili i v Mante, kdyby byli dost ostražití. Nebo se možná spletli, a zaměnili moc meče za to, jak se Brána obvykle, *ach Bože, obvykle!*, používá. V tom případě ovšem Mante nepodnikne nic, dokud k Bráně nedojedou jejich nepřátelé, neprojdou přes ni, a neřeknou, že se stalo něco jiného. To také dozajista udělají! Proto tak uháněli. Proto cválali až sem rychlostí, jaké jen byli schopni, a oni už to možná zatím udělali.

Cítil, jak mu strach svírá vnitřnosti. Je zbabělec, jak to slýchával od svých bratrů, otce a většiny lidí v Morija. Moc přemýšlíš, řekl mu jeho bratr. Nikdy nebyl jako oni; v příliš mnoha ohledech.

Kdyby byli přemýšleli, kdyby byli nechali přemýšlet jeho samého - rozebrat minulost a promýšlet budoucnost...

„Není to první přítel, kterého nám meč vzal,“ řekla Morgain. „Nebyla to tvoje vina, Vanye.“

„Já vím,“ řekl a v duchu viděl harfeníka z Ra-Morij, který se vrhl mezi čepel, již tenkrát držela v ruce, a svou rodinu, která byla v ohrožení. Vrhl se tam, stal se hrdinou a v neskrotitelném rozmachování Morgaininy ruky poznal peklo.

„Jeli po tvé pravici,“ řekla, „navzdory veškerému našemu varování.“

Omluvy, které pro něj vymýšlela, byly pochybné; byly to argumenty, jimiž byla obrněna ona sama - jediná a nejlepší moudrost, a ona sama ji musela předat. Vnímal bolest, kterou ho stojí to, že onu

událost připomíná. Nedalo se proti tomu říci nic, co by sama - s výjimkou těchto racionálních důvodů - nebyla věděla...

- snad jen to, že harfeník věděl, co se o meči říká, ostatně kdo to v Moriji nevěděl?

Bron však meč neznal, nebyl si vědom, kam až sahá jeho nebezpečí. A oni mu to nikdy neřekli.

Zavřel oči a přitiskl víčka k sobě, jako by tím chtěl zaplašit planoucí vidinu té zděšené tváře; jako by chtěl přivolat nazpět slunce a učinit konec téhle strašné noci, v níž se tak snadno rodí hrůza. Vzpomněl si, že ho ten kněz proklel, proklel i Brona i Cheie. Ale Morgain to neřekl! Bál se toho. Nebesa té bytosti odpověděla, nevěděl proč, jediným vysvětlením je, že nebeská porada zní v jejich neprospěch...

Náhle zacinkal postroj a Siptah zvedl hlavu, ozvalo se zazvonění udidla a ohlávky, které se sesmekaly a padaly na zem. Poznal to po sluchu, ještě než zvedl zrak, Hřebec stál se vztyčenýma ušima a zíral směrem k silnici.

Morgain okamžitě vstala, přiskočila ke koním a zavedla je za balvany, aby nebyli z Cesty vidět.

Vanye se rovněž zvedl a třesoucíma se rukama držel koně za uzdy. Konejšil je, hladil napřed jednoho a potom druhého po nozdrách - „Tiše, tiše," říkal jim jazykem Kuršanů, cítil, že se Siptah pod jeho dotekem napjal a že se chvěje.

„Jeden jezdec," řekla Morgain, která se odvážila na okamžik zvednout a podívat se přes balvan na silnici.

„Jeden člověk nic neznamená."

„Plno lidí má důvod nás sledovat!"

„Za Branou Tejhos? Samotný jezdec?"

Stáhla zbraň zpět. Ten člověk, který tu jede po cestě, je mrtev a neví o tom. Opřel se rameny o balvan, a když se naklonil ve směru k cestě, vykoukl ven.

Jezdec přijížděl na tmavém koni a jeho drátěná košile se ve svitu hvězd blyštěla..

Vanyovo srdce poskočilo až skoro narazilo na žebra. Chvíli nemohl popadnout dech. „Chei," řekl a uchopil Morgain za ruku. „Je to Chei."

„Zůstaň tady!"

Otočil hlavu a se strachem pohlédl na ni a na zbraň, kterou stále držela v ruce. „*Liyo*, pro lásku boží...“

„Nevíme, jestli je to opravdu Chei. Zůstaň tady. Počkej.“

Čekal tedy opřený o skálu, a jak se údery koňských kopyt ozývaly ze stále větší blízkosti, dýchal rychleji a rychleji.

„*Liyo*!“ zašeptal, jat děsem, když uviděl, že zvedá ruku.

Když kůň procházel kolem nich, zaútočila. V trávě vzplanul rudý plamen, vyčerpaný kůň uskočil, zapotácel se a snažil se udržet rovnováhu, když mu jezdec, který je spatřil, přitáhl uzdu.

Chei sklouzl na zem přidržuje se sedla a otěží.

„Chei?“ řekl Vanye a dovolil koním, aby vyšli z úkrytu za balvany.

„Stůj,“ řekla Morgain. Zastavil se.

Chei tam stál jako omámený.

„Zaveď sem svého koně,“ řekla Morgain. „Sedni si.“

Chei doklopýtal k nim a koně dovedl k prvnímu balvanu. „Kde je můj bratr?“ zeptal se. „Kam odešel Bron?“

To tedy nebyla otázka, kterou by Vanye čekal. Vzalo mu to dech.

„Bron je mrtev,“ řekla Morgain.

„Kam odešel?“

„Brána *Podvrženého* nemá druhou stranu. Z Brány *Podvrženého* se už nevychází.“

Chei se sesul a skryl hlavu za balvan. Vanye klesl na zem a díval se mu do tváře.

„Chei - já jsem to nemohl zastavit. Já jsem nevěděl, že on - Chei?“

Chei se nepohnul ani nezvedl hlavu. Rozhostilo se dlouhé a hluboké ticho; nakonec se pohnula Morgain a vyjmula polní láhev ze Siptahova sedla.

„Tady máš,“ nabídla mu ji.

Chei zvedl oči a vzal láhev do ruky. Vypadalo to, jako by se mezi jeho myslí a rukama rozprostírala nepřekonatelná vzdálenost. Tápavě nahmatal zátku a napil se tak pomalu, jako by to pro něj byl naprosto neznámý úkon, a zase ji zavřel a vrátil zpět Morgain.

„Bál jsem se,“ řekl Vanye zoufale, „že jste tam zůstali oba. Chei, já jsem neviděl.“

„Odpočívej," řekla Morgain a postoupila blíž k němu se zahaleným mečem v ruce. „Tak dlouho, dokud si neodpočineme my. Pak se vrať zpět do své země."

„Ne," řekl Chei a potřásl hlavou.

„Tak tedy poslechni rozkaz. Dál už s námi nepůjdeš."

Vanye na ni pohlédl s obavami. Její tvář vypadala ve svitu hvězd nesmiřitelně, měla výraz, s jakým by se člověk mohl setkat u sochy nějaké bohyně války.

„*Liyo*..."

„Znamená nebezpečí," řekla jazykem Kuršanů. „Je tu další Brána. Copak jsi zapomněl?"

„Není dost času!"

„Řekni mi, jak dlouho to bude trvat. Zůstala tam spousta raněných."

„Je to Chei! Ptal by se snad Ghál, kde je jeho bratr? Kladl by snad Ghál, jenž ví, co jsou Brány zač, tuto otázku jako úplně první?"

„Jsou tu také jiné možnosti, kterým musíme zabránit, třeba krevní msta. Pomsta!"

„Pomsta? Bože na nebesích, přišel se mi ten člověk snad pomstít? Přál bych si, aby to udělal - přál bych si, aby něco řekl-"

„V časech, které teď přijdou, v nějakém krizovém okamžiku - ano. Když je tím, čím je, je velice dobře možné, že začne pomýšlet na pomstu, až se vzpamatuje z šoku kvůli tamtomu. Nechci, aby byl s námi, abychom ho měli za zády, ty - nebo já."

„Pro lásku Boží, *liyo*! Ne, to odmítám. To nechci."

„Dali jsme mu tolik šancí, kolik jsme mohli. Zde to končí. Teď půjde, Vanye."

„A kde je v téhle otázce můj hlas?"

„Ty máš vždy svobodu volby."

Zůstal na ni v šoku hledět, byl jako omráčený. Byla to její stará odpověď. Taková to byla pravda - už navždy. Teď to bylo jasné, dává mu zde, na této planině nedaleko Bran, ultimátum, a pokud ho nesplní, nezíská už její důvěru nikdy zpět.

„Půjdeš," řekl Cheiovi.

„Paní..."

„Dávám ti život. Využij toho."

„Vzala jsi život mému bratrovi!"

„Ano, a teď ušetřím tvůj. Nezůstávej tady, aby sis odpočinul. Vezmi svého koně a odjeď. Teď hned.“

„Vanye...“ řekl Chei.

„Já nemohu,“ řekl, jako by ho ta slova stála velkou námahu. „Nemohu, Chei.“

Chei neříkal chvíli nic. Pak se mu vrhl k nohám. Vanye mu podal ruku, aby mu pomohl vstát, on ji však prudce odstrčil a šátral po uzdě svého koně.

„Nech ho aspoň odpočinout,“ řekl Vanye Morgain.

„Ne.“

Chei se na něj nepodíval, dokud nebyl v sedle; uprostřed menhirů vypadal jako stín.

Odjel bez jediného slova šlehaje svého vyčerpaného koně bičem. Vanyovi se zdálo, že ty rány cítí na vlastním těle.

„*Liyo*,“ řekl pak Morgain, aniž by na ni byl přitom pohlédl. „Znám tvoje důvody. Vím všechno, co bys mi mohla říci. Ale, pro matku Boží, nemohli jsme ho tu nechat odpočinout, nemohli jsme to s ním zkusit...?“

„Soucit,“ řekla Morgain, „by tě naprosto zničil. Udělala jsem to já. Ušetřila jsem tě téhle nezbytnosti. Kvůli tobě - a kvůli mně. A dala jsem mu příčinu, aby mne nenáviděl. To je ten nejlepší dar, jaký ode mne mohl dostat. Pro nás pro všechny bude lepší, když ztratí tu svou horlivost, než ho zabije. Toto je soucit, který s ním mám já. A je lepší, když na to přijde ode mne než od tebe. Víc milosrdenství v sobě nemám.“

Zíral na ni ve tmě a cítil něco mezi otupělostí a hněvem. Teď se projevila její povaha. Teď byla upřímná. „Ano,“ řekl a prudce se posadil, usoudil, že pro tuto noc bude lepší otupělost a možná i pro pěknou řádku dalších dní.

V očích měl utrpení. Sklonil hlavu do dlaní a snažil se je zahnat, snažil se zkrotit bolest ve svém srdci a strach, který mu svíral vnitřnosti. Ani jeden z nich však neměl lék, který by tu bolest utišil. Pomáhalo jen to, že Morgain o té bolesti ví, že je stále s ním. Morgain byla pohroužena do svého vlastního mlčení berouc na sebe - věděl, že měla pravdu, když to říkala - veškerou krutost, které by on nebyl schopen.

Cesta ubíhala ve svitu hvězd dál a dál, bylo to jako nekonečná noční můra a Gault-Ghiveran se vydal po stopě, následován těmi, které musel mít s sebou. Cítil vlhkost v boku, rána se znovu otevřela, i když ji předtím obvázal, a chůze jeho ryzáka pochopitelně bolest ještě více jitřila.

„Jděte zpět," řekl mu kapitán. „Můj pane, dovolte nám jít dál. Půjdete zpět. Nemůžeme si dovolit vás ztratit-" To byla ovšem pravda: Gault měl kolem sebe plno lidí, kteří se k němu dostali z důvodů, jež měly mnoho společného s dvorskými intrikami a se záchranou života - ztratit ho opravdu nesměli, měli totiž strach, kdo by ho v Morundu nahradil.

Ale rány, které mu krvácely na boku a na zádech nebyly smrtelné. A on bude žít a bude muset nést následky: řekl totiž určité věci a kompromitoval se před svědky takovým způsobem, že bude zapotřebí, aby se osobně angažoval, aby svého pána usmířil. Ne, zradit ho rozhodně nebylo mým cílem. Jen jsem je chtěl naučit, aby si hleděli svého; to, co jsem jim nabídl, že udělám, je lež.

Forma znamenala v Mante velmi mnoho, ať už věděl nejvyšší pán o skutečných pohnutkách cokoli.

Především a na prvním místě jde o to se pomstít. A zachránit reputaci: Gault sledoval vždy dvě věci najednou, dokonce i v něčem tak drahocenném, jako je život nejlepšího přítele. Je mnoho a mnoho způsobů, jimiž lze cokoli vylepšit, a pomsta je vždy nejlepší tehdy, když zasáhne víc, než jen svůj bezprostřední cíl.

Nyní se Gaultovo počínání řídilo zdravým rozumem, krev se zchladila a cíl dostal jasné obrysy: spojenectví není možné, a proto bude mocný i sám, bude sloužit svým vlastním zájmům jiným způsobem - a přežije, aby se vypořádal s Pyverrnovými nepřáteli.

Napřed si ten párek vychutná sám a pokud se to nepodaří, přenechá ho Mante a jemným metodám Skarrinova výslechu. To je teď cíl této jízdy.

Najednou se na cestě před ním cosi objevilo, osamělý pohybující se stín, který se přibližoval, a jak se vzdálenost mezi jejich koňmi zkracovala, bylo možné rozeznávat detaily.

„Co je to?" zeptal se jeden muž z jeho doprovodu. „Kdo to je?" - Tejhos totiž leželo na silnici za nimi, a už tam odešli členové jejich družiny, aby podali zprávu a požádali o vojsko. Toto přece nemůže

být odpověď, kterou by byli odeslali z Mante, jež leží na vysočině, tamtím směrem.

Jezdec na unaveném a klopýtajícím koni se přibližoval víc a víc.

„Pán Gault!“ vykřikl jezdec. „Můj pane Gaulte!“

Gault pobídl ostruhou svého ryzáka a předjel ostatní. „Kdo jsi?“ zaječel na blížícího se jezdce.

A dostal odpověď: šedovlasý jezdec přijel až k němu a zavyl způsobem, kterého by nebyl schopen ani člověk, ani Ghál.

„Gault-“

Ve svitu hvězd se zablýskl meč. Zamával svým, kov zazvonil o kov a ten šílenec se pokoušel dostat ze sedla a jeho shodit na zem.

V druhé ruce však měl nůž. Zasáhl jím Gaultovo brnění, našel skulinku a nůž mu pronikl až do břicha. Zaječel, otočil meč a pokoušel se zasáhnout protivníka rukojetí, jelikož to byla jediná zbraň, kterou mohl na tak krátkou vzdálenost použít. Bušil do nepřítele, který mu, dříve, než se jeho muži stačili přiblížit a odtrhnout je od sebe, rozpáral břicho.

„Můj pane,“ křičeli jeho muži, podpírali ho rukama a vyzvedli ho ze sedla. Gault se chytil rukou za střeva a zíral dolů na toho divouse, jehož se mezitím ostatním jezdcům podařilo chytit a držet.

„Nezabíjejte ho!“ řekl s nadlidskou námahou, protože mu už mezi prsty prosakovala krev a svíral ho chlad. „Tohoto nezabíjejte.“

Muž zařval, přiskočil k němu a pokoušel se ho, než tomu ostatní mohli zabránit, přimáčknout nohama a koleny k zemi, nakonec ho ale udrželi.

„Neubližujte mu,“ řekl znovu Gault a ten muž s nimi zápasil, řval na Gaulta a nazýval ho řezníkem a zbabělcem a všemi možnými jinými lichotivými tituly, které už ovšem Gaultův slábnoucí sluch nebyl schopen rozeznat.

„Já jsem Chei ep Kantory,“ křičel na něj. „Zkus to ještě jednou Gaulte. Chceš nějakou novou podobu, kterou bys mohl nosit? Potřebuješ další? Chci ti jednu dát - dám ti svoji.“

„Je to blázen,“ řekl někdo.

„Co chceš?“ zeptal se Gault. Navzdory bolesti, jež ho rozdírala a chladu, který jím cloumal, jej ta nabídka fascinovala. „Jakou cenu - za tohle partnerství?“

„Pro mého bratra,“ pravil Chei. Přestal vzlykat a zcela se uklidnil. „Máme společného nepřítele. Jakou cenu nabídneš, abych byl ochoten?“

Kapitola 11

Průvod, který uzavírali Chei a Gault se svým doprovodem, byl obtěžkaný strachem. Chei mnohé muže znal, jelikož někteří z nich ho kdysi vedli k morundské Bráně; nikdo tu však neklopýtal pěšky jako tenkrát: nechali ho jet na koni, a ač byl svázaný, nikdo ho nebil, nikdo mu nehrozil, a ani mu nečinil žádné příkoří. Způsob, jak s ním zacházeli, mu nevadil tolik co pohmožděniny.

Pokračovali v cestě co největší rychlostí - takovou, že to musí Gaultovi přivodit silnou bolest - napadlo Cheie. Opájel se tou představou, a poskytovalo mu to v situaci, v níž právě byl, škodolibou radost.

Avšak většinu cesty těmito strašnými místy, přes neúrodné kopce a pod nočním nebem plným hvězd uvažoval o vlastním osudu a čas od času o Bronovi: ale nikoli o Bronovi za dob jejich mládí, ne Bron z lepších časů, ale Bronova tvář, když se ho dotkl meč. Děs, který na jeho tváři spatřil, mu plál před očima, viděl každý jeho odstín, všechny možné interpretace slov, která se snažil Bron vykřiknout, a to, komu byla asi určena, a konečně velká otázka, zda Bron věděl, co se s ním děje, když padá tam, do naprosté nicoty, do toho, co Nic se nazývá.

Sloužit spojencům, kteří jimi oběma pohrdali, nemělo smysl. Vždyť oni zabili Brona a pak zahodili naději, jíž se pokoušel pro bratra udržet: odhodili ji jako nějaký pytel s blátem. A on sám, poskvrněný ghálstvím, nadále už nespolehlivý! - to všechno mohl klan pro své bezpečí udělat - ale něco, něco přece říci mohli, něco, cokoli, co by bylo učinilo Bronovu smrt vznešenější, nebo alespoň o něco méně strašnou, než byla. Mohli přece projevit lítost - mohli říci: promiň, nemůžeme si dovolit ti důvěřovat. Promiň, mohl mu říci Vanye, mohl jednou ukázat převahu nad Paní; ten muž, který ho vyrval vlkům, vždyť byl jeho spojenec a...

- a zabil Brona...

- a pak jen pokrčil rameny a zahodil i jeho, když mu paní pohrozila smrtí ohněm, smrtí mečem samým.

To však nebyl osud, který by si byl vybral.

Cítil ve vzduchu sílu, a jak míjeli hřebeny hor, cítil ji silněji a silněji: vlasy mu vstávaly na hlavě, chlupy se mu ježily a kůň se plašil a hryzal udidlo.

Muži z průvodu sestoupili z koní, někteří pak vedli Gaultova koně a někteří jeho tak dlouho, dokud se jeho kleštěnec nezastavil a neodmítl jít dál; rovněž Gaultův ryzák pohodil hlavou a pokusil se obrátit jinam.

„Už to není daleko," řekl jeden z nich; a Chei pocítil chlad v nitru. „Nedaleko," řekli, když míjeli ten kopec a černé menhiry, jež tu jako nějaké zuby ční vzhůru k hvězdnému nebi.

Nahoře, na vrcholu kopce se zdvíhá k nebi sama Brána Tejhos, strašlivá a temná, prostý oblouk, který rámuje jedinou zářivou hvězdu.

Cheiova odvaha se zakymácela. A když jej vyčerpaný kůň nesl k úpatí kopce, začal pochybovat o všem, co si předsevzal, i o tom, zda tu jakákoli pomsta stojí za to. Tajně sáhl na provazy, které ho svazovaly, a zjistil, že drží bezpečně. Rozhlédl se kolem sebe a v duchu měřil, jak daleko by mohl ujet, kdyby kopl svého koně a poplašil ho tak, že by se pokusil uniknout. Kůň už ale předtím dělal, co mohl, aby se osvobodil sám, muži ho však drželi pevně za uzdu a tiskli se až k němu.

Najednou se na cestě objevily další postavy; vynořily se zpoza skal, přistoupily ke Gaultovi; pár slov se vyměnilo, tasily se meče... Cheiovi to bylo divné, byl jako omámený. Připadalo mu, že něco hrozí samotnému Gaultovi, a že sem přišla nějaká další přítomnost, jež obklopila hlídače kolem něj, a ti teď sahají po zbraních. Bylo toho příliš mnoho najednou. Dostal se do záležitostí Ghálů a zdálo se mu, jako by mu hrozilo, že ho jejich úchylnosti a záměry nešťastnou náhodou celého pohltí.

Zdálo se, že se problémy vyřešily. Linie Ghálů, kterou potkali, se rozestoupila a dovolila Gaultovi projít. A tak se opět pohnuli k horám. Procházeli mezi maskovanými strážci: byly to postavy v helmách s hledím ve tvaru démonů a podivných zvířat, stáli tu s obnaženými meči, jež se ve světle hvězd stříbřitě leskly.

Je to peklo, a on k němu dobrovolně přichází. Nechali stráže za sebou: za ním a za muži, kteří vedli jeho koně a obklopovali ho mocí. Brána se nad nimi nejasně rýsovala. Nebylo cesty zpět, nebylo úniku

a on udělal vše, co bylo možné, aby tomu tak nebylo, protože najednou věděl, že on není člověk, který by byl schopen zemřít snadno, nebo položit svůj život dobrovolně.

Na každém kroku této pouti si plánoval, že se o jeho osud postarají: že ho na silnici zastřelí - Gault bude mrtev nebo s ním odmítne bojovat, a celá ta banda se na něj vrhne - napřed by je byl ovšem našel roztroušené po cestě a byl by jich pár zabil, než by zvítězila jejich početní převaha. Anebo by jel celou cestu k Morundu sám a halekal by na každého Ghála, dokud by ho některý nezabil. Nebo by se mu podařilo uskutečnit prvotní úmysl: Gault by odpověděl na jeho výzvu a ubodal by ho k smrti nebo by on sám Gaulta zabil, dříve, než by Gaultovi muži zabili jeho...

Ale až na posledním místě jej napadlo, že ho možná uvězní a udělají s ním - když to budou zoufale potřebovat - právě to, co mají v úmyslu teď.

Tohoto obchodu se tedy odvážil! Když byl v Gaultových věženích, slýchal tam, že když vezmou lidské tělo, stane se občas, že se Ghál, který si ho zkoušel, ztratí a skončí to v naprostém šílenství; nebo se tu a tam přihodí (šeptali si mezi sebou, dávajíce jeden druhému v té smrduté díře neurčitou naději), že válka uvnitř toho těla po léta pokračuje, a v jednom těle pak spolu zápasí dvě mysli.

V kopcích už nebyl žádný klan, který by ho přijal. Cestou, domů by od nikoho nic nedostal.

Ale toto... toto vypadalo slibně.

Naplánoval si to, když, hnán čirým zoufalstvím, jel Gaultovi vstříc, míjel jeho stráže, a ve zbroji měl připraven nůž, který měl zasáhnout jeho životně důležité orgány. Byl rozhodnut, i když se proti němu rozjelo nejméně padesát mužů, aby ho zastavili.

A ještě i teď, když jeho kůň zápasí s nejistým terénem pod nohama, klopýtá a Gaultovi muži ho švihají bičem a ženou dál, stále ještě věří, že je to možné.

Válka na úplně jiné půdě, představoval si: ty a já uvnitř, odkud nebude ani pro jednoho z nás úniku - tam tě obejmu, Gaulte, můj nepříteli. Tam nás opustí tvá nenávist i ta moje, a můj hněv i ten tvůj; a to, co chceš ty a to, co chci já, a kdo z nás je silnější, ghálský Pane?

Bál ses, člověče-Gaulte, když jsem na tebe zaútočil? Já ne. Vítám tě. Přivítám tento souboj, celá moje prokletá duše jej přivítá,

Gaulte, můj nepříteli. Jednou jsem se už vrátil z pekla, do něhož jsi mne poslal ty. Myslíš si snad, že se tentokrát nevrátím?

„Ještě kousek dál," řekl někdo.

Nebo se mu jenom zdálo, že to někdo řekl. Při kodrcavém kroku jeho koně, který musel neustále zápasit s nejistou půdou pod nohama, bylo stále těžší vůbec přemýšlet, a vjemy na smrt unavených smyslů mu připadaly jako hmyz, jež se mu plazí po kůži. Brána nad nimi se rýsovala blíž a blíž. Kůň se začal plašit, a když nakonec klopýtl a téměř upadl na kolena, zastavili se muži, jež ho vedli, a ozval se ten hlas: „Slez dolů." Ruce, které ho stahují na zem, si už nepočínají jemně. Všechno mizí kdesi za nimi a on se ocitá dál a dál od všeho, co znával, co mu bylo blízké.

Zvedl oči a pohlédl na rozpětí Brány, uviděl, že se ryzák dostal před něj; najednou však ten muž nadzvedl Gaulta ze sedla a nesl ho dál, ostatní napřahovali ruce a podpírali jeho tělo a zvedali ho do výšky k nočnímu nebi, jež se chvělo jako horký vzduch nad ohněm, výš k obrysu Brány, který se tu nad nimi tyčí.

Blíž a blíž, až neviděl nic než nebe nad oněmi pilíři a jedinou hvězdu v oblouku, světelný bod, který se vznáší a tančí vzduchem. Z větru se ozývá zpěv, slyší šustot tětiv, šum hlasů, a cítí to strašidelné, tajuplné chvění až v kostech.

A ještě blíž. Zdálo se, že nebe padá dolů, a dostává se do Brány a ten šum se mu rozléhá v mozku. Obrátil se mu žaludek a kolena se mu třásla. A muži, kteří jej vedou, musí napínat všechny síly, aby mu umožnili jít dál. Můj Bože, pomyslel si, Bože, jaká naděje tu Člověku zbývá, co se tu dá dělat - s nimi?

Znovu ho však napadlo, že strach je Gaultova zbraň. Nesmím se tomu poddávat. Nesmím vpustit strach dovnitř. Jediné, co mám, je nenávist. Nenávist větší, než ta jeho...

Dospěli ke hřebeni téměř současně. Gault si tiskl ruku na břicho, ale přece jenom šel opíraje se o muže, kteří ho provázeli. Zdálo se, jako by z černých pilířů dopadalo na zem jakési světlo; bílý žár pekel se tetelí při zemi a pak stoupá po nohách a tělech až k tvářím těch, kteří se ocili nadosah. Drobné zvuky, jež se předtím ozývaly, ustaly. Nebe se kroutí a svíjí jako zející propast.

Vehnalo je to až mezi pilíře, Gault šel stále dál a opíral se o kameny po levici, kladl ruce na jedno místo a hned zase jinam, jako by to byly živé bytosti a on s nimi komunikoval - nějaké ghálské čáry,

napadlo Cheie, který jen stěží dýchal a pozoroval ho malou štěrbinkou napolo zavřených očí. Je si vědom, že jeho obličej prozrazuje hrůzu, kterou cítí; ale stejná hrůza je i ve stisku těch rukou, jež mu svírají paže a drží ho pevně, i když kolena pod ním už podklesávají. Bojí se všichni, on i samotní Ghálové - a tu se na ně začíná zvláštním způsobem spoléhat: že teď budou chránit jeho bezpečnost vlastními životy; cítí, že tu jsou proto, aby ho podpořili, kdyby chtěl v poslední chvíli své rozhodnutí zradit, aby ho zachránili, kdyby se na tomto místě skácel v nepravý čas. Ještě kousek, už jen malý kousek, říká si v duchu, a jako na jedinou jistotu, jež mu musí uchovat duševní zdraví, se soustřeďuje na bolest v pažích, za které ho drží.

Pomozte mi, nenechte mne padnout; těla nás všech jsou z masa a kostí, a tělo už napříště nebude náležet té věci...

Zvedli ho nahoru a nesou ho dál; klopýtá k němu Gault, aby se tu před temným obloukem setkali na hraně nebe.

„Rozvažte ho," požádal je Gault. Jednou ranou mu přeťali pouta na rukou. Uvolnili stisk a Chei se zapotácel, díval se na nebe, z něhož teď zmizely všechny hvězdy, pod nímž už nebyly vidět žádné kopce, už vůbec nic, jenom noc, a když ho náhle Gault uchopil za ruku, pohlédl mu zoufale do tváře. Rozsvítilo se nad nimi pekelné světlo a metalo blesky, bledé jako smrt; Gault ho uchopil pevněji, a vzduch kolem nich se dal do pohybu, čuchal Gaultovi vlasy a kvílel tak silně jako bouře uprostřed léta.

Brána se otevírá a je větší než ona Brána, kterou vytvořil meč, její sténání je hlasitější než kvílení větru, který odnesl Brona.

„Nerozmyslel sis to?" zeptal se Gault a objal ho ještě pevněji. „Jsi ještě ochoten?"

Chei s nadlidskou námahou polkl a přikývl. Jeho srdce se rozbušilo smrtelným děsem, když ucítil, že Gault sahá po jeho ruce a do chladných prstů mu tiskne rukojeť nože.

„Tak tedy teď můžeš vykonat to, co si tolik přeješ," řekl Gault, přejel mu rukou po zádech a ke krku a pevně jej uchopil za vlasy: „Příteli."

Cheie sevřela divoká křeč: bodl. Jeho nůž proťal Gaultovo hrdlo pod čelistmi a pronikl mu až do mozku.

Někdo do něj strčil, cítil ruce, které ho uhodily: a kopec pod ním a mužem, k němuž je připoután, najednou padá kamsi pryč a mizí v závratném vodopádu chladu, větru a prázdnoty.

A tu se něco začíná kazit, jeho smysly vyhasínají jeden po druhém: vidí věci, které není schopen pojmenovat a náhle ho oslepí jasné světlo; a to světlo je bolest. Křičí a křičí, když padá hloub a hloub - teď už jen on sám. Pád se najednou zpomaluje a kolem něj klouzá tma a tou tmou kráčí cosi nového, a to cosi je myšlenka, která se v něm právě teď rodí. Ta myšlenka sebe samého nazývá Chei, a přitom to není on sám. A ona myšlenka, ten kdosi, vzpomíná na umírání, na šok, který mu způsobila čepel ve střevech a nůž pod čelistí, na to, jak se mu zastavil dech, řeč ho opustila a naprosto ho ovládla jediná velká bolest.

A pak, vše opadlo, odplulo do minulosti, která se už teď zdá být bezpečná a snesitelná.

Byl si vědom, co se s ním stalo. Ale i toto vědomí samo o sobě muselo zmizet, muselo být v té tmě oď něj odříznuto jako něco, s čím se může smířit jen v případě, že by skutečně zemřel. Věděl, že v jeho nové paměti vědomí vlastní smrti je, nepřál si však už - když tu teď stál nahý, vystavený větru a zimě - o ní dál hloubat.

Jeho život měl svůj smysl. Objevil ho a přimknul se k němu. Říkal mu Bron a také Jestryn a Pyverrn. Nemohl si vzpomenout, zda to byl bratr nebo přítel, ani zda je zabil muž nebo žena; to bylo jedno. Měl před sebou pomstu, kterou musí vykonat, a věděl, že to bude to jediné, co ho po této silnici, ať už se vydá kterýmkoli směrem, na sever či na jih, lhostejno na jakém koni, požene pod příkrovem noci vpřed.

Když teď poznal, že je jedna bytost, s jedním srdcem a mozkem, už se tolik nebál. Cítil, že některé jiné věci mizí pryč, zrnka skutečnosti, která jsou snad důležitá...; už však nepochyboval ani chvíli, kam se má obrátit, ani o tom, že muži, kteří tam na něj čekají, ho budou následovat.

Znal celé okolí Morundu. Znal kopce. Znal Mante. Věděl o úkrytech v horách, a kde stojí velká Brána, která panuje všem ostatním Bránám. Znal politické intriky, kvůli kterým byly vyslány stráže, jež teď čekají pod kopcem: Nejvyšší pán Skarrin obdržel jeho první poselství a vyslal hrstku svých podřízených, aby hlídali přístup k Bráně a vyzvěděli, co se dá. Skarrin totiž důkladně vyslechl jeho posly. A Skarrinovi muži se mu pokusili znemožnit, aby užil Brány dříve, než mu to nejvyšší pán dovolí.

Snad doufali, že umře.

Nyní si ale vzpomněl, že ví o něčem, co jim musí opravdu říci, protože to Skarrina vytrhne z jeho letargie, a přivede to na jih posily.

Jak je to naléhavé, jim řekne, neřekne však vše, co ví, nezastaví se, aby si počkal, jakou z toho bude mít Skarrin radost. Býval Ghiveran Asfelle, bojoval v těchto zemích mezi Tejhos a Mante spolu s Pyverrnem proti nejrůznějším nepřátelům Nejvyššího pána; zná tajné cesty, ukryté v kopcích, ví, jak uniknout z Cesty a zase se dostat zpět. Je v této zemi navýsost svobodný, sám Nejvyšší pán má důvod bát se jeho i známostí, které má ve Válečných tovaryšstvech, a bude to on, kdo bude mít se vší pravděpodobností ze současných zmatků větší užitek, než kdokoli jiný - ať už i k dosažení svých cílů použije jakýchkoli prostředků.

Nadechl se.

Už zase cítil vítr, i když ještě před chvílí vnímal pouze chlad, který všechny pocity ochromoval.

Slyšel zvuky tam, kde bylo před chvílí jen němé ticho: jako by se temnotou začal ozývat šum vlnek, které ho nesou blíž a blíž ke břehu světa.

Pohnul končetinami a zjistil, že se cítí slabší, než si to pamatoval z dřívějška, měl křehčí údy. Má mladé tělo; hbité, pohyblivé a svalnaté: je v něm síla běžce, a to je zcela jiný typ síly, než jaký mělo Gaultovo zralé tělo - jeho tělo se nyní mnohem více podobalo tělu Ghiverana. Byl téměř tak lehký jako Ghál a měl z toho radost.

Také jeho mysl byla dospělá, pošetilé nápady impulsivního mladíka zmizely, zklidnil se a jeho myšlenky teď pronikaly hlouběji do souvislostí - tu se však před čímsi náhle zarazil: najednou byla paměť příliš plná všeho možného, a k tomu, aby se se vším vyrovnal, by bylo zapotřebí dlouho meditovat.

Čarodějnická paměť, říkala si jedna část jeho bytosti.

Přirozenost, namítala druhá, přirozenost a znalosti.

Bůh! křičela třetí.

A druhá část opakovala: přirozenost.

Pak se vidina zklidnila jako hladina jezera. Kopec pod nohama byl pevný a všichni muži, kteří se tu s úzkostí sešli, aby jej přivítali, se k němu chovali přátelsky a důvěrně. „Hesiyyne," řekl s lehkým humorem a položil ruku na rameno vysokého Ghála, o němž věděl, jak zdráhavě se chová k lidskému rodu.

„Pane Chei," pozdravil jej halasně Hesiyyn s hlubokou ironií v hlase. Bylo to zvykem: daň za to, že se někdo mohl podruhé či potřetí narodit.

Člověk by byl mezi nimi v rozpacích. Mumlali by něco o duších, věci, jež si Chei odmítal připouštět a uvažovat o nich. Avšak vysoký, elegantní Ghál se bez zaváhání uklonil, aby uctil Cheie ep Kantory, pána Morundu - samozřejmě rovněž pána všech intimností domácnosti, pána sluhů - tedy zbytků lidských odvedenců, a dokonce i pána oněch arogantních stráží, s nimiž byly problémy v Mante, a jež teď čekají se svým kapitánem nahoře.

Cítil rány na svém těle, cítil pohmožděniny. Vyčerpáním ho bolela kolena. Byl to trest, který si jeho tělo neslo s sebou. To vše se ale dalo snést.

Hledal zbraň - onen meč, který mu dal Muž: rozhodně neměl v úmyslu tuto zbraň ztratit. Byla to ghálská práce, cizí - a zdaleka, byl si jist, že pochází ze zámoří, a velice ji vychutnával, když zkoušel, nakolik je pružná. Chtěl však více zbraní, než jen tuto, a na sobě chtěl mít něco lepšího než jen tyto jezdecké kalhoty, obnošené holínky a lehkou drátěnou košili, které zdědil po člověku.

„Toto je podoba, na kterou budu čekat," řekl Hesiyynovi.

„Probuď se," ozval se odkudsi z nicoty Morgainin šepot; svaly vyskočily, tělo se napjalo v křeči, a Vanye div že neupadl. Měl za zády kámen, přitiskl se k němu, ovládl vyděšený dech a pohlédl na stín, který tu stál mezi ním a koňmi. „Ó Bože-" nabral dech a třesoucí se rukou si shrnul dozadu vlasy, které mu padaly do očí. „Něco se mi zdálo-" Jaký sen to byl, nahlas neřekl: přiváděli ho zpět na stará místa, ke starým děsům. „Nechtěl jsem spát."

„Bude lepší, když pojedeme dál."

„Je tu..."

„Ne, jen nemáme moc času. Z noci už zbývá jen kousíček. Musíme cestovat, dokud můžeme."

Rozhlédl se kolem sebe, kde jsou Chei a Bron, a tu si v jediném kratičkém okamžiku vzpomněl na vše, co se udalo: bylo to jako rána pod pás. Nadechl se a rukou si přejel neoholenou tvář, rychle se zvedl a snažil se nemyslet na nic jiného než na cestu.

Blázne, pomyslel si. Nedívej se zpátky. Dívej se kolem sebe. *Dívej se kolem sebe*. To je to, co tuhle smutnou záležitost způsobilo, nic míň a nic víc, než že jsi ztratil přehled o tom, co se děje.

Chtělo se mu plakat. Připevnil Arrhan postroj a natáhl ruku, aby podržel Sptahovu uzdu pro Morgain, která se chystala nasednout.

„O mne se nestarej," pravila ostře, vzala si uzdu zpět; mínila tím pravděpodobně to, že už nemá být podruhé blázen.

Atmosféra mezi nimi zhoustla. Neměl takovou náladu, aby byl schopen snášet její vrtochy, a ona neměla takovou náladu, aby byla schopna debatovat o tom, o čem by byla chtěla. Otočil se, vyšvihl na koně a počkal, než bude v sedle.

Morgain nasedla a bez jediného ohlédnutí vyjeli. Byla zasvěcena smrti a cítila, že se ženou do záhuby; a to, že jednoho druha ztratili a druhého poslali pryč - ona výjimečná krutost těchto činů, stejně jako ultimátum, které mu dala v souvislosti s Cheiem, to vše se teď slévalo v jedno.

Kvůli té čepeli, kterou nese - to ona vzala ty životy. A kvůli věcem, o nichž ví, že je Vanye neudělal a to šílenství, které ji mate, a které se dnes ráno dotklo jich obou.

Její nálady bylo možné tolerovat, dokud bývala pouze ílin, teď však mnoho nescházelo a byla by ho dohnala k temnému a zaslepenému hněvu, ke vzteku, který se zmocňoval jí samotné.

Konečně promluvila. Byla to poznámka o krajině, a vypadalo to, jako by se vůbec nebyli pohádali.

„Ano," řekl a dodal: „Ano, má paní," a zkrotil svou zlobu, jelikož ta její - jak se zdálo - už polevila. Byla taková. Naproti tomu on byl jednak Nhi a současně Chya - jako dvě strany téže mince: a Hněv, který v něm jednou vzklíčil, se mohl zvrhnout v šílenství, jež ho zaslepovalo a dohánělo jej až... až k bratrovraždě. Po ní se naučil hněv potlačit a podřizovat jej ílinskému právu. Ach nebesa, pomyslel si: ílin pro ženu náchylnou ke hněvu je jedna věc. Být ale milencem a zároveň nositelem štítu pološílené ženy, která se žene za určitým cílem, je ovšem něco jiného.

Cop válečníka se mu svezl na záda. Chladný vzduch na šíji, ta vysoká klanová pocta, která mu navždy měla připomínat, že může zvolit jinou cestu, ílinskou přísahu, jíž byl vázán k lenní paní, však nemohl nikdy opustit, trvá beze změny, i když se vše zamotalo, i když ho posouvá dál a dál, aby ho stále více zraňovala, až jej nako-

nec dožene k šílenství, a pak ihned zapomene, že ho vůbec kdy udeřila.

Už se stalo, padl do léčky. Už na začátku mu učarovala.

Morgain ho nechávala jeho přízrakům napospas, tu se mu zdálo, že slyší víc koní než jejich dva, podruhé zase, že jsou Bron a Chei za ním. Uvízli mu v koutku oka a jako duchové se před ním zjevovali v kousku mlází, v balvanu, viděl je v přeludech vycházejícího slunce, a stále pronásledující jeho zrak, aby uvěřil, že tu skutečně jsou. Oba.

Chei je mrtev, napadlo jej a obešel ho děs. *Chei je mrtev.*

A nedovedl říci, proč tomu náhle věří, a proč ho straší dva jezdci. Jedinou odpovědí je vina, a vědomí, kam to Cheie poslali, co mu přichystali, když jej odvrhli do země, pro níž je poskvrněn znamením Ghála.

Rozplakal se a slzy mu stékaly po tváři, v níž nebyl žádný výraz. Morgain vedle něj řekla několik slov.

„Vanye," řekla po chvíli.

Pro muže neexistovalo jiné východisko, než odvrátit hlavu.

Vypadalo to, že není možné říci vůbec nic, co by jeho mysl nepřivádělo k věcem, o nichž diskutovat nechtěl. Vzdychl, posunul se v sedle a pohlédl na ni, aby věděla, že je v pořádku.

Za mraky se postupně vynořovalo slunce a ukazovalo jim další přízraky: výšku kopců, které tu před ním nebyly, ukazovalo jim krajinu útesů - zemi nad nimi, celou obestřenou stíny zlata a mračen.

„Odpočineme si," řekla znovu, když dospěli k vodě, k malému jezírku mezi dvěma kopci, a když Morgain sestupovala, Vanye opět podržel Siptahovu otěž.

Když procházela kolem něho, položila mu ruku na záda. Vanye vyndával koním udidla, aby se mohli trochu napást a odpočinout si. Přes krunýř ucítil její dotek jen slabě, do jeho zmatených myšlenek tím vnesla trochu úlevy, stále však cítil velkou nechuť k rozhovoru a ke všemu, co s ní souvisí. Nebyla to hádka mezi ženou a mužem. Nakonec dospěl k přesvědčení, že příčina, proč oběma vzkypěla krev, tkví v tom, že oba zabili a ona s tím faktem v duchu zápasí, právě tak jako on. Proto nemůže čekat žádnou jemnost, ani ji nemůže sám rozdávat.

Poodešel a v jezírku si umyl ruce, obličej a krk. Ve vlhké trávě se mu zmáčely holínky.

„Nepij to," řekla za ním, připomínajíc mu opatrnost, o níž věděl stejně dobře jako ona. Napůl se otočil v náhlém návalu vzteku.

Nakonec neřekl nic, zvedl se a vrátil se zpět. Usedl na paty a tiskl vlhké ruce na zátylek.

„Spěte," řekl, aniž by se na ni byl podíval. „Musíte."

„Nechtěla jsem tě kárat."

„Ne, měla jste nechat blázna, aby se napil ze stojaté vody. Není to tady Kurs ani Andur, *liyo*. To přece vím. Takový blázen zase nejsem."

„Ty si odpočiň. Potřebuješ to víc než já."

„Proč? Proto, že moc nevydržím? Zabil jsem člověka. Zabil jsem jednoho člověka, kterého jsem pokládal za svého přítele. A druhého jsme ztratili. Nevadí." Odhodil vlasy, které mu spadly na zarostlou tvář, prameny, jež se uvolnily z jeho copu a poletovaly kolem uší a přes obočí. Už neměl dost vůle, aby je upravoval, a proto je jen shrnul, aby mu nepřekážely.

Pak si jako úderem blesku uvědomil dosah toho, co řekl. Zvedl oči a podíval se jí do tváře. *Můj Bože, proč jsem to jen říkal?*

Její výraz opět zastřela maska, bledá jako vždy. Pokrčila rameny a úkosem se podívala na zem. „Dobře, že teď šetříme střely pro své nepřátele."

„Odpusťte mi to." Klesl na kolena, ale ona sebou trhla tak prudce, že se domníval, že ho snad udeří do tváře: místo toho jej - dříve, než si stačil byť jen pomyslet, že by se měl ohnout k zemi, což by každý reflexivně udělal - drsně uchopila za rameno a pevně je stiskla. Setkal se s jejím rozzlobeným pohledem, v pohybu, kterým mu zabránila, aby se před ní uklonil, nebylo vůbec nic ze ženské jemnosti. Chtěl se s ní tímto gestem usmířit. Teď však na ni jen němě zíral.

I ona vypadala zděšeně. Když hněv vyprchal, přejela mu jemně rukou po rameni a pohladila mu paži. „Žádná cesta zpět není," pravila. „Chceš-li se ode mne alespoň něco naučit, nauč se toto."

Cítil, že má stažené hrdlo. Nadechl se a hledal vhodnou odpověď, nakonec ale jen potřásl hlavou, napůl se obrátil a zvedl se dosti neohrabaně, protože byla tak blízko něj, že tam už nebylo skoro místa."

„Je mi to líto," řekl, otočen k ní zády. Paže, která držela meč, už zase pobolívala, třel si rameno, do něhož jej uhodila. „Mám smysly a rozum víc v pořádku, než si myslíte. Bůh ví, že budeme odpočinek

potřebovat. A já vám neudělám to potěšení, abych o odpočinek oloupoval vás. Nejsem první, kdo omylem zabil v boji přítele. Bůh ví, že nejsem -“ Tu si vzpomněl na harfeníka a zděšeně uskočil: ať řekne nebo udělá cokoli, vždycky jí musí ublížit, a z její strany to není o nic lepší. Nedovedl si představit, kde by mohli nalézt odpočinek, nějaké místo, kde by setřásl fantomy, jež se před ním každou chvíli vynořili. A v záchvatu nenadálé paniky si představil, jak obrovská přesila na ně v horách, jimiž teď budou projíždět, číhá.

Hlavní, co teď potřebují, je rychlost. A lidská těla a vyčerpaní koně se musejí hnát pořád dál, dokud srdce nepukne a tělo nevypoví poslušnost.

„Je to moje chyba,“ řekla Morgain. Slyšel, jak sebou pohnula a její stín dopadl vedle jeho a vzápětí splynuly oba v jeden: „Že jsem je vzala s sebou, že jsem meč dala tobě. Zradila tě tvá vlastní síla, a ty ses tím mečem rozmáchl sám. Nesmíš ho nikdy - rozumíš, nikdy – zvednout dřív, než začne vést on tebe. Právě to se totiž stalo. Já jsem ti to před tím nevysvětlila, a proto za to mohu já. Ty se to naučíš. A ještě něco, někdy se však stane, že i když...“

Nedokončila větu. Otočil hlavu napůl k ní a přikývl: odmítal věnovat pozornost jak fantomu, kterého už zase viděl koutkem oka, tak stínům, jež se vynořily na obzoru. Uvědomil si, že její ruka stále odpočívá na jeho paži a že on drží její ruce ve svých a tiskne je.

Fantom na něj stále kynul. Tentokrát už musel zvednout zrak a spatřil na vrcholku hřebene jezdce.

„*Liyo*!“ sykl. „Támhle na silnici -“

Oba vyskočili a spěchali ke koním, aby jim rychle nasadili zpět postroje a uzdy. Vanye chytil Siptaha jako první, jak mu to ukládala povinnost vzhledem k jeho lenní paní. Nechala ho - v dané chvíli to bylo přece jen efektivnější - a na oplátku se věnovala Arrhan. Ještě měla co dělat, když jí Vanye přiváděl přichystaného Siptaha.

Poslední přezka a je hotová. Podíval se rychle přes rameno a viděl přijíždějící jezdce: dvacet, třicet nebo snad ještě víc.

„Buď jsou to Gaultovi jezdci nebo projeli Branou,“ řekla Morgain a vložila nohu do třmene. „A pokud jsou to ti, kteří projeli Bránou, nemůžeme tušit, jaké mají zbraně. Ani terén se mi tu nelíbí - jedeme.“

Vanye se vyšvihl do sedla, zařadil se po její levici a vyjeli na silnici. O to, že už byli spatřeni, nebylo nejmenších pochyb. Avšak

místa, kde se silnice zužuje, jim nechávala určitou naději, i když ho sama o sobě děsila. Mnoho věcí v okolí Bran ho mátlo, ale to, že někdo přejel a vrací se zpátky, nikoliv: pokud se Gaultovi muži vrací z Tejhos a míří zpět do Mante, bylo Mante varováno a jezdci byli možná vysláni na jih, aby je odřízli.

Cestou vzhůru museli překonávat stále více úžin. Vycházející slunce pozlacovalo drsnou krajinu, jež se před nimi rozprostírala na východ a na sever. Její charakter jim dával jasně na srozuměnou, že budou mít stále méně a méně možností na výběr jakéhokoli druhu.

V tolika bitvách už zvítězili. Šance rostou, a tu se proti nim obrací samotná krajina. „Musíme odbočit z cesty," zařval na Morgain, když projížděl kolem ní. „Pro Boha živého, nemůžeme přece projet přímo uprostřed mezi nimi, nemůžeme je objet ani zepředu ani zezadu! Uhněme do hor, prosím vás, dovolte to! Ať nás pronásledují tam, ať nás tam hledají třeba celou zimu, když jim tohle umožníte, ztratí ostražitost..."

Byla to rada psance, ale přesto ji dát musel. Podíval se Morgain do tváře, byla bledá a umíněně trvala na tom nesmyslu, který ji hnal vpřed. Zmocnila se ho beznaděj.

„Urazíme co největší kus cesty," křičela na něj, aby překonala dusot kopyt, „pojedeme, dokud budeme moci."

Pohlédl přes rameno a zadíval se na druhý konec cesty, kde se černali jejich pronásledovatelé mezi bílými balvany, jež tu a tam ohraničovaly silnici.

„Tak teď se tedy zastavte a pobijeme je," řekl. „Proboha, *liyo*, jedno nebo druhé udělat musíme."

„Mohou to být ti druzí," křikla na něj zpátky. Má na mysli vysočinu za těmito kopci; konečně zachytil podstatu toho, čeho se bojí a vsadil stejně jako ona na Mante, balvany a Brány.

Jezdci, které bylo tak snadné spatřit, mohou znamenat vějičku, aby je zdrželi nabo zahnali tam, kde je chtějí mít.

Pořád, ještě pořád je Morgain ta starší, ta, jež má více válečných zkušeností.

Dostali se na hřeben kopce a chvíli jeli sami. Už jedou dost dlouho volnějším krokem, otočil se jednou a podruhé a pátral po pronásledovatelích. I Morgain je hledá a její stříbřité vlasy poletují ve větru.

Zmizeli.

Jeli dál a Morgain řekla: „Nelíbí se mi to.“

Cesta, jež tak dlouho vedla přímo, náhle odbočovala k východu. Ale taková zatáčka se přece na Cheigvých nákresech nikdy neobjevila.

Také jeho vlastní instinkty křičely, že je to past.

„*Liyo*, prosím vás, zmizme odtud!“

Morgain neřekla nic; náhle obrátila Siptaha a zahnula do úžlabiny, udržujíc po travnaté a nerovné půdě stále rychlý krok. Vydali se směrem dolů a kurs jim určovaly samy kopce.

Nořili se hlouběji a hlouběji a už neměli průvodce, který by je touto zemí provázel.

Konečně mohli jet klidněji, a cestu přes pahorky pokryté travou, mlázím a zakrslými stromy, jim ukazovalo slunce.

Neustále napjatě sledovali vršky kopců a dávali pozor, zda se někdo neskrývá za houštinami. Čas od času se ohlédli, zůstali stát, zaposlouchali se a pozorovali, zda nevzlétají ptáci, kteří by mohli být předzvěstí jejich pronásledovatelů.

Morgain teď nemluvila, i on jel mlčky, smysly napjaté a uši nastražené, aby mu neunikl byť jen nepatrný příznak toho, že je nablízku ještě někdo další.

„Dnes v noci je tma spíš na jejich straně než na naší,“ řekla Morgain, jakmile slunce zapadlo, „když my tuto zemi neznáme. Nejlepší bude, když si najdeme nějaké místo, kde bychom si mohli v klidu lehnout.“

„Bohudíky,“ zamumlal. Když našli místo položené hluboko v úžlabině kopců, důkladně obrostlé nlázím, a poté, co ukryli koně pod horským převisem, vykartáčovali je a nakrmili, ucítil, že teď konečně může dýchat, a že má alespoň trochu chuť na studenou večeři, již si připravili.

„Zítra,“ pravil s úzkostí v hlase, „budeme tábořit zde. Sejdu kus dolů a přinesu trávu pro koně. Myslím, že bychom se odtud neměli pár dní hýbat. Poslouchejte mne!“ řekl, když viděl, že chce něco namítnout. „Udělám vše, o co požádáte, to přece víte. Ale vyslechněte mě. Čas bude pracovat pro nás. I když to bude trvat několik měsíců, do Mante se dostaneme.“

„Ne,“ řekla. „Čas, který máme, se neměří na měsíce. Ani na dny. Rozumíš mi? Tenhle Skarrin - tento pán v Mante -“ zase zmlkla,

položila bradu na kolena. Ve zbytcích světla viděl, že se jí mezi obočím vytvořila vráska. „Jsou Ghálové a Ghálové, a Skarrin je velice staré jméno, Vanye, velice staré.“

„Znáte ho?“

„Jestli je tím, čím si myslím, že je... pak vím, co je; a říkám ti, že ještě nikdy jsme nepodstoupili větší riziko...“ Zaťala pěsti. „Musíš věřit tomu, co ti říkám: pokud jde o toho muže, nemáme vůbec čas.“

„Co tedy je?“

„Něco, v co jsem doufala, že neexistuje. Snad se mýlím.“ Vzdychla a hrála si s prsty. „Mluv o něčem jiném.“

„O čem?“

„O čemkoli.“

Nabral dech. Pak si prudce lehl na záda. To mu přišla na mysl Morija. Jako vždy. Zastřely ji však ještě temnější stíny, byla teď jako poslední útočiště uprostřed rozbouřených vod. Jako hustý les, v němž se vše spiklo jak proti lidem, tak proti Ghálům. Vzpomněl si na svého bratrance. Ale i tato vzpomínka byla zastřena stíny.

„Ale alespoň nám je tepleji,“ řekl, v zoufalství stočil hovor na počasí.

„A už nejsme mokří,“ odvětila.

„A pro koně je tu dobrá pastva. Na pár dní,“ řekl. „*Liyo*, pár dní si tu můžeme odpočinout. Koně už to dlouho nevydrží.“

„Vanye...“

„Odpusť mi to. Ne, máš pravdu. Ale už nemáme na vybranou. Vanye - neměla jsem na vybranou. Ani tenkrát.“

Teď ale neměla na mysli jejich cestování. Hlas se jí třásl.

„To já vím,“ řekl a jeho hlas nebyl o nic pevnější.

Pohlédla na něj a natáhla k němu ruku: lehounký dotek, který jím projel jako žhavé železo. Vytrhl jej ze zoufalství a do té míry ho pohltil, že by se na ně v tu chvíli mohlo řítit třeba deset nepřátel, ale on by tomu nevěnoval pozornost.

Ne, říkal mu rozum, na větší odpor se však nezmohl. Její ruce ho objaly a stiskly. Jejich rty se setkaly. Jistě existuje jen málo věcí, které by byly právě teď ještě méně vhodné - jsou přece obklopeni ozbrojenými nepřáteli, nemohou si odpočinout, ač to tolik potřebují, nemají ani jednu volnou chvíli, kdy by je nezaměstnával boj!

Nikdy nebudeme mít čas, napadlo jej v chladném záchvěvu a objal ji ještě pevněji než ona jeho. A ten stisk dvou obrněnců se stával

stále hrubším a zoufalejším a nebyla v něm ani stopa jemnosti. Všichni ostatní ji opustili. *Příliš mnoho ztratila, příliš mnoho mrtvých. Kvůli tomu mne vyzbrojila lépe než sebe samu, proto mi dala svou nejdůležitější zbraň; a co nám to přineslo, kromě pohromy pro naše přátele, a hněvu, který jeden ke druhému cítíme.*

Nakonec usnuli. Kamenitý svah, kde našli díky hustému mlází skrýš, je však nutil, aby se ve spánku stále obraceli sem a tam. Pozoroval ji, když spala. Byl by si přál - neměl ale naději. Jen oni mohou ty rány scelit - je jich tolik...

Morgain jej vzbudila chvíli před rozbřeskem, stín mezi ním a dnem. Slyšel její hlas, který mu říká, že je připravená snídaně. Zamumlal odpověď, převalil se a natáhl bolavou paži, aby ji trochu rozhýbal.

„Měli bychom kousek vyrazit," řekla, „dnes ráno musíme urazit aspoň kousek cesty."

„Ach Bože," zakvílel a sklonil hlavu mezi kolena a paže zkřížil za krkem.

Nezůstala stát u něj, aby se s ním dohadovala, naopak vrátila se a posadila se na své sedlo k místu, kde na kožený vak, do kterého balili potraviny, předtím rozprostřela studenou snídani; dobře věděla, že bude nakonec po jejím. Šel za ní a posadil se do trávy. Pojedli v tichu, které se ničím nelišilo od kteréhokoli jiného.

Nedal průchod špatné náladě, ani se nevrhal střemhlav do propasti.

„*Liyo*," řekl, když dojídal. „Poslouchejte mne. Ten váš nepřítel - ať už je to kdokoli. Vy si myslíte, že uteče. Ale člověk, který je přesvědčen, že vyhraje, nebude utíkat. Tak obezřetný nikdo není.

Ať nás ztratí, dopřejte jim to," řekl. „Ať se ten maršál Skarrin chvíli brání. Ať si myslí, že nás porazil. Člověk, který má moc - ten nebude chtít ztratit to, co má. Nepůjde vůbec nikam. A mezitím budeme tuto zemi poznávat, půjdeme pomalu, budeme sbírat síly, odpočívat, hledat cestu, jež k němu vede - nemám snad pravdu?"

Její rty se stáhly do úzké linky. V jejích očích byla bojovnost, nedůvěra, váhání. „Možná. Možná. Ale, pokud se mýlíš, Vanye...!"

„Co udělá člověk, jehož se to týká? Mnohem spíš projde Bránou v Mante a unikne nám."

V této rozpravě bojuje za jejich životy, za zdraví a bezpečí.

A ona tiše drží v klíně onu věc, ten meč, tu zbraň, která je stále vedle ní, ve dne v noci, a která jim nedá pokoje.

„*Liyo*, vy toho muže honíte a štvete. Ale co udělá on? Sesadíte ho, jeho vlastní vazalové budou zpochybňovat jeho moc; nebo kvůli vám propadne zoufalství - vy vždycky udeříte příliš silně, *liyo*, poslouchejte mne - vy neznáte míru, když jde o vaše nepřátele. Nedáte jim možnost volby a v případě, že nebyli varováni, tak vám to vychází - ale nejste dost jemná v poli. Odpusťte, ale jste ten typ pána, který riskuje a ztrácí životy.“ Srdce mu prudce bušilo, hleděl jí do očí a měl hrůzu z věcí, které jí musel říci. Vyslovil je bez zakoktání a s brutální silou, již mu propůjčila otupělost způsobená spánkem, z něhož procitl teprve před chvílí. A ticho svítání umožnilo zase jí, aby ho poslouchala a nebránila mu, aby v řeči pokračoval. „Kdybychom měli vedle sebe vojsko, tak bych se vás na nic neptal; i kdybyste mi řekla, abych se pustil proti jakékoli přesile, udělal bych to a věřil bych, že k tomu máte dobré důvody. Ale vy žádné vojsko nemáte. Máte jediného muže. A ten má, *liyo*, povinnost krýt vás zepředu i ze strany tak dlouho, dokud bude moci - a on to udělá. Ale pořád to je jen jeden muž a jednoho dne, když budete stále taková, jaká jste, ho ztratíte, protože on spíš umře než by vás nechal padnout první.“

Vrásky na její tváři se prohloubily. V očích jí vzplanula bouře. „Svá záda si mohu střežit sama. Nepotřebuji blázny, kteří se dají zabít za mne, mor na tebe, už tu bylo dost bláznů, co se mi vrhali do cesty...“

„Ale já mluvím o vašich zádech.“

Začalo se těžko dýchat, jemu rovněž. „A já mluvím o bláznech,“ řekla, „typu Brona a Cheie. A také například Arundena.“

Ten pohled její nepřátelé znali. Od chvíle, kdy se na něj tak dívala naposledy, už uplynulo mnoho času. „Deset tisíc mužů v Iren, kteří nezůstali stát tam, kde jsem jim řekla; ne, oni se museli hnát dopředu, protože tam jsem byla já, a jejich proklatá pýcha je nutí dělat zcela chladnokrevně to, co by si jim nedovolil přikázat ani jeden pán - totiž zaútočit na Bránu, která je doširoka otevřená-“

„A to je právě to, co děláte vy. To je to, s čím nesouhlasím, *liyo*. Copak to nevidíte?“

V jejích očích se zračil šok a hněv. Potřásla hlavou. „Ty jsi...“

„Říkám vám, že se mýlíte. Nedělám to často. A vy mne nechcete poslouchat, jelikož tušíte, že nechci totéž, co vy. Ale vidíte, jak moc vás miluji: nevím toho dost, abych pochopil všechna vaše

moc vás miluji: nevím toho dost, abych pochopil všechna vaše proč, všechny vaše důvody, proč něco děláte, vsadím však svou duši, že máte pravdu. Přísahal jsem, že budu pokračovat, s vámi nebo bez vás, *liyo*, a pokud je to pravda, tak mne poslouchejte. Budete mne poslouchat? Jestli si ovšem nemyslíte, že jsem dokonalý_ blázen?“

„Já poslouchám,“ řekla už jiným a mírnějším hlasem.

„Buďte jako vítr. Nenažeňte našemu nepříteli strach. Když uslyší, co se na východ odtud stalo, použije síly. Má muže, které může vyslat. Má deset tisíc věcí, jichž může použít dřív, než své zdroje vyčerpá. Nepřiběhne a nezačne vést válku na vaše první zapísknutí. Bude útočit. A my budeme opět jako vítr, přijdeme a lapíme ho v jeho vlastním doupěti.“

„Tak snadno. Dostal jsi už někdy nějakého Myyu?“

Nebesa! Ona má tak ostré hrany, když se tasí meče.

„Ne,“ řekl klidně, jak mu velel rozum. To je přece taktika. Bože na nebi, vždyť ona zná jen útok, nikdy obranu, dokonce i vzhledem ke mně. „A ještě něco. Tenkrát jsem byl jen jeden. Proto mne nevzali. Kdybych byl usiloval o život vládce v zemi Myyů, tak bych ho byl dopadl. Pochybujete o tom?“

Dlouho a dlouho nad tím bodem přemýšlela, a mezi obočím měla pořád tu ustaranou vrásku.

„*Liyo*, oni jsou všude kolem nás. Střeží Cestu. To jediné, co teď musíme dělat, je zůstat v klidu. A já si nemyslím, nemohu uvěřit tomu, že by pouhá zvěst, že by jen kvůli zvěstem tenhle ghálský pán přiběhl se svěšeným ohonem. Ne, coby muž uvyklý moci, nejspíš udeří nejprve na svůj vlastní lid, aby si ho podrobil a zlomil v něm jakýkoli náznak neloajálnosti, a teprve potom bude myslet na nás; a když uslyší, že jsme jen dva-“

„Jenomže se zbraní Bran. To je právě to, s čím se můžeme setkat, když mu dáme dost času, aby sebral síly. Použije všechno, co má.“

„Také to může použít dřív, než se tam dostaneme. Nemůžeme se tam přesouvat dostatečnou rychlostí. Úplně by nás to vyčerpalo. Tak mu umožněte, ať si připraví plány. My je pak změníme.“

Dlouze vydechla, nechala sklouznout *Podvrženého* mezi kolena, ruce položila na rukojeť vytvořenou ze zbraní draků a hlavou se opírala o jílec.

Velmi, velmi dlouho tak setrvala, a on věděl, že přemýšlí.

I on zůstal tak, jak byl, paži na koleni a bradu zase na paži. Hádal, kudy se ubírají její myšlenky, do kterých koutů míří, jaký bude výsledek těchto úvah, o něhož se s ním za chvíli podělí; až rozpitvá všechny jeho argumenty a dostane se mnohem dál a bude mu říkat nové a nové, strašlivé věci.

Pak zvedla hlavu. „Dobrá," řekla. „Ale je to strašně riskantní, Vanye."

Po celou dobu užíval argumentů jako zbraně ve výcviku - jedna taktika, a pak další a další, avšak bez naděje, že by kterýkoli z jeho argumentů mohl být dostačující. Až teď, kdy slyšel, co říká, si uvědomil, že to znamená souhlas.

A pak se jej - jako vždy, když dobyl nějaký vyšší stupeň - zmocnily pochybnosti. To, po čem ve skutečnosti v hloubi duše toužil, bylo, aby jeho lenní paní vymyslela nějaký zázrak, aby ho nějakým způsobem ujistila, že ví, jak se dostat do Mante a přemoci jejich nepřátele.

Ale teď ví, že takovou moc nemá, a že se její instinkty vzdaly zběsilého útoku na pána stejného druhu, jako je ona sama, ve prospěch jeho instinktů, které se přimlouvají za to, aby se tiše kradli a nakonec ukradli...

Připadalo mu, že na něj dopadlo závaží takového druhu, jaké není zvyklý nosit. A možná zůstalo něco i na jejích bedrech. Zírala na něj s výrazem, který nebyl schopen rozluštit. Rozhodně však vypadal méně zmučeně: snad přemýšlí, snad zase plánuje něco až tam, kam stále ještě nedospěl.

Zcela vážně doufal, že tomu tak je. Protože kdyby přišlo na Ghála, neměl by opravdu ani tu nejmenší představu o tom, kde leží jejich meze.

Kapitola 12

Jezdci se opět shromáždili na místě blízko cesty a Chei odpočíval v sedle velkého grošáka. Byl unavený a cítil váhu pancíře na svých ramenou, v závrati, ve které si připadal až směšně nepatrný. Světlo potemnělo, hlasy kolem něho se staly cizími, nazývajíce ho „můj pane“ a mluvíce k němu s úctou. Ghálové, kteří mu sloužili, nebyli zmateni. Jistě, několik těch lidských bytostí, které byly s ním, si měřilo rozdíl mezi jeho myslí a tělem - vidělo jeho zřejmé mládí a chovalo ve své mysli zrádné myšlenky, ale kdyby proti němu pozdvihli svoje dýky, tak měl kolem sebe dost vlastních lidí, aby ho chránili, a byl tu onen kapitán Skarrinových dozorců, který měl za současných ironických okolností povinnost ho chránit.

Bylo jich tu jen o něco víc než čtyřicet z celé té skupiny, která opustila Morund, hrad výběrčích, a oněch deset mužů patřících k těm, kteří se přidali v Bráně Tejhos. Zbytek byl mrtvý nebo roztroušený, nebo raněný příliš vážně na to, aby mohl pokračovat. Bylo potřeba nejméně deseti mužů k tomu, aby tam zůstali a o raněné se starali, ale on jich nechal jen šest a přikázal jim, aby se utábořili tam, kde jsou - ze strachu, že by na ně nepřátelé mohli udeřit na jejich cestě zpět na Morund. Bylo to velmi zoufalé.

Tahle čistá obloha je šílenství, myslel si Chei. Ta jasná modř nad nimi a země, otevřená kterémukoli svědkovi, týraly jeho nervy, a Chei si náhle připadal, jako kdyby byl vůči svým nepřátelům o polovinu menší. I když již pamatoval boje v takové zemi, v těch dobách, kdy se lidé dostali daleko do plání. Něco jako instinkt ho nutilo jít najednou dvěma směry - přitom se bál bezejmenných věcí.

Především ten, ke kterému se chtěl uchýlit pro radu, tam nebyl, a kamkoli se otočil a hledal ho, tam postrádal jeho tvář, která se v jeho mysli střídavě měnila ze stříbřité na červenou a zlatou jako odlesky rozbouřených vln. Pyverrn. Jestryn. Bron. Prázdnota ho bolela, tam, kam hlasy nemohly dosáhnout, v místě, ve kterém veškerá paměť našla útočiště. Ghiveran-Gault-Chei, všichni osamělí mezi těmi

muži, kteří ho následovali, toužili po podobném přístavu, dokonce i když povahu toho vykládaly kamenné zdi a blízkost pralesa.

Ale jeho nepřítel, ten nepřítel, který se skrýval někde v těchto místech, se nepřemisťoval jako slunce na vodě: o něm, o ní, o tom muži, kterým byl, a o tom muži, kterého pronásledoval, nemohl přemýšlet jasně vůbec. Bylo to, jako by se snažil dívat do slunce samého, oslnivý třpyt, ve kterém nebylo rozeznatelného tvaru.

„Oddíly z Mante jdou směrem na jih, aby se s námi setkaly," řekl své družině ze sedla ryšavého koně v místě, kde se seřazovali. „Kapitán to potvrzuje. Budeme mít posily. A s nepřítelem se nesrazíme, teď, když víme, čemu čelíme." Rudý kůň neklidně pofrkával a on ho pevně držel, promlouvaje ke svým lidem... tmavý muž se stříbrnými vlasy, Ghál i člověk. „Ale jsou i jiné způsoby. Ty z vás, kteří mi byli věrní, odměním po skončení této záležitosti. Tím si buďte jisti. Ty, kteří jsou lidmi, obdaruji půdou. Slyšíte? Těm z vás, kteří mne následují, dám majetky všech mužů, kteří uprchli. Vejde ve známost, jak splácím oddanost a jak zradu. Urovnáme tuto záležitost a podmínky si budeme určovat my. Jednotkám Mante necháme zbytky. Naši nepřátelé šli do této země, je to přesně to, co udělali, ale nevyznají se zde. My ano. A já chci ty dva. Musím je dostat. A vy mi k tomu dopomůžete."

„Našel jsem dobré místo," řekl Vanye, když zase byli spolu, poté, co ukryli koně na druhé straně hory a prozkoumali tu oblast křížem krážem.

„Dobře," řekla Morgain utírajíc si čelo, „protože druhým směrem není nic."

Bylo to stále to místo, ke kterému směřovali, kde se řeka hluboko zařezávala do pískovce a kde trocha vody stále ještě protékala písčitým korytem, uzavřeným v úzkém údolí, jehož svahy byly lemovány trnitými křovinami a několika osamělými stromy.

A vskutku, žádné jiné lepší místo na přenocování nenašli.

Nebyl to žádný přepych, a ne moc víc nežli oheň na uvaření trochy čaje; ale byl to odpočinek, byl to oddych od tempa, které nasadili, a pro jejich koně to byla šance na obnovení sil. I když Vanye musel jít a hledat pro ně potravu, protože by na louce byli příliš nápadní.

Po chvíli jim donesl náruč nejlepší trávy, jakou našel, a pak je vyhřebelcoval, až se jim srst blyštěla. Trochu spravil Siptahovy pod-

kovy a potom ležel na slunci a spal, zatímco Morgain sešívala postroje, které se cestou potrhaly. Potom se vystřídali, aby si odpočinula i ona. K večeru se najedli, zbývalo jim už jen málo potravy - studená klobása, sýr a kus starého okoralého chleba.

Byla to poslední srdečnost, o kterou se dělili, poslední sladká chuť bezstarostné zahálky.

Sledovali, jak slunce zapadlo za kopec vrstvou mraků, zbarvujíc je do nachová, a chvíli seděli pod zlatavým soumrakem, rameno opřené o rameno a sledovali koně pijící z potůčku a krmící se tím, co jim obstaral na místech, kde by nějaká změna nebyla nápadná.

Byl spokojený. Morgain seděla na shnilém pařezu a usmívala se na něho svým zvláštním způsobem, jedním ze svých vzácných laskavých úsměvů. Ten tichý, krátký, něžný pohled jejích očí donutil jeho srdce ke splašenému běhu, jako kdyby byli oba očarovaní. Proužek světla přejel přes její šikmé lícní kosti, dotkl se šedých očí a stříbřitých vlasů a okrajů krunýře na jejích rukou, černé kůže, spon na její výzbroji a bdělého dračího meče, opřeného vedle ní o kámen. Jeho rubínové oči mrkaly červeně a hrozivě. Jsem zde, říkal. Nikdy nespím. Ale jemu byl známý též. Jako Morgain, její mlčenlivost, malé změny jejího výrazu, z nichž mohl číst, anebo si aspoň myslel, že z nich četl, jako nyní četl něco v jejím upřeném pohledu, který měl v sobě klid okolní noci, a něco ve skomírajícím světle tančícím v šedých ghálských očích a tváři, jejíž každou linii tak často vídával v dobrých i zlých snech.

„Jak dlouho," řekla konečně, „si myslíš, že tu budeme tábořit?"

Zamračil se, neboť zjistil, že se nalézá opět uprostřed problému, o kterém si myslel, že ho právě vyřešil. „Liyo, nepřemýšlejte o tom. Nemyslete na to, kdy. Zůstaňte tady a nedělejte nic. Nehýbejte se a zůstaňte na jednom místě, dovolte nepříteli, ať chybuje on. To je moje rada v této situaci."

„Až do té doby, než přijde zima?" Zamračeně na něj pohlédla. „Bude to..."

„Pár dní, ve jménu nebes. Pár dní. Řekněme pět dní. Já nevím."

Nechtěl s ní o tom diskutovat. Cítil, jak se mu napjaly svaly a dech se zrychlil, ona zase otráveně vzala nějaký oblázek a hodila ho do potůčku, který jim tekl u nohou.

Pořád musela jít dál, nemohla zůstat chvíli v klidu, nemohla otálet, nemohla si dopřát odpočinku, jako by se jí žádná jiná myšlenka nechtěla udržet v hlavě.

„Nemůžeme tu čekat, dokud nezačne sněžit.“

„Bože na nebesích, poslouchejte mne. Ať hledají oni nás. Potom se rozhodneme, co budeme dělat. To je účel všeho.“

„A mezitím...“

„Bůh nám pomáhej. Zítra, zítra to tu kolem prozkoumám.“

„Prozkoumáme,“ řekla.

„Můžete zůstat v...“

„Můžeme popojet o pár mil na sever. To je vše. Jestliže další tábor nebude tak pohodlný, tak potom ten po něm...“

Položil čelo na sepjaté ruce. „Dobře.“

„Vanye, přijmu tvoji radu. Půjdeme pomalu. Dovolíme koním, aby zase nabrali síly. Ale nemůžeme si dovolit být dál od té Brány, než je náš dosah, ať už se pán v Mante rozhodne dělat cokoliv.“

„Nechte ho! Nechte ho, ať si dělá, co chce! Půjde po nás. Bude nás zkoušet. Nesplaší se.“

„Riskujeme vše, když na to sázíme. Ty to víš.“

„Proč?“ zeptal se. „Řekněte mi, proč by tento pán měl opustit svoje lidi?“

„Možná, že to nejsou jeho lidé.“

Myslel si, že byl schopen sledovat souvislosti, v této podivné válce, která zasahovala z jedné země do druhé, se zakřivenými horizonty a s hvězdami, kterých bylo buď příliš málo nebo příliš mnoho, a s měsíci, které přicházely a odcházely. Snažil se nějak moudře odpovědět, aby si nemyslela, že veškerá její snaha něco ho naučit byla promarněná.

„Takže vy si myslíte, že by mohl být člověk, lidská bytost v ghálské podobě?“

„Je to tím jménem,“ řekla.

„Skarrin?“ Neznělo to ghálsky. Ale byli Ghálové, kteří měli neobvyklá jména.

„Je to jméno z jednoho velmi starého jazyka. Nevím, který to je. Možná je to všechno jenom souhra náhod. V jazycích to tak bývá. Ale tohle na Ghála nevypadá, toto jméno bývá mezi světy Bran, rod, který je starší než Ghálové. A ti z nich, kteří přežili, jsou velmi nebezpeční.“

„Co to říkáte - starší než Ghálové. Kdo je starší?“

„Starší nežli pohroma, o které vědí Ghálové. Řekla jsem ti někdy, že se to stalo pouze jednou?“

Neřekl nic. Stěží rozuměl oné první pohromě, jak Ghálové stvořili Brány a způsobili, že čas plynul chybně, do té doby, než nebesa tuto záležitost opět dala do pořádku - anebo alespoň tak, jak se to do pořádku dalo dát - kde Brány zůstávaly živé a mocné, vylévajíce svá kouzla („Jejich moc,“ naléhala Morgain, „nebuď pověrčivý.“) do světů, kde Ghálové přežili.

„Ty tomu nerozumíš.“

Žalostně potřásal hlavou. „Ne.“

„Nevím,“ řekla. „Pouze to jméno mi dělá starosti. Je to jméno a není to jméno. V tom jazyce znamená Skarrin někoho, kdo není jejich. Cizince.“

Tma houstla. Bylo vidět první hvězdy. Pokřižoval se proti tomuto znamení, ať už bylo předzvěstí čehokoliv.

„Můj otec,“ řekla Morgain, „byl také jedním z nich.“

Podíval se na ni, jako by se mu u nohou otevřela nějaká temná propast. Někdy jmenovala druhy z dob před ním, z dob před tím, než se on nebo jeho otec narodili.

O svých příbuzných nikdy nehovořila. Mohla povstat z pralátek, z měsíčních paprsků, z bájí jejího lidu.

Nejsem Ghál, říkávala čas od času, znovu a znovu. Jednou řekla: jsem polovičník.

„Říkáte, že tenhle Skarrin - je váš příbuzný?“

„O tom nic nevím.“

„Kdo byl váš otec?“

„Nepřítel.“ Hodila další oblázek do tmavnoucích vod a ani se na něj nepodívala. „V zemi, která byla před zemí tvojí. Je mrtev. Nech to být.“

Do tohoto námětu se nechtěl dávat, ani za nic.

„Pro tebe, pro tvůj způsob myšlení, byl Ghál,“ řekla Morgain. „Nech tu věc na pokoji. Nehraje to tu žádnou roli. Anjhuran bylo jeho jméno. Teď jsi to slyšel. Zapomeň na to. Zapomeň, že jsi o tom kdy slyšel. Tento Skarrin není nikdo, koho znám, ale moje jméno by ho mohlo varovat. I když je pozměněné,“ dodala.

Nadechl se zhluboka a zase vydechl, v prstech cupoval kousek trávy a soustředil se pouze na to. A dlouhou dobu ani on, ani ona nepromluvili.

Pokrčil rameny. „Zítra to tu kolem prozkoumám," řekl, aby se mezi ně navrátil mír; o to se snažil, jak jenom mohl. „Až půjdu pro trávu koním. Může být něco tam za těmi kopci."

„Ano," řekla a přemístila se, aby se o něho opřela ramenem. Vydechl úlevou, neboť jeho zádům pod tíhou pancíře se notně ulevilo. „Ale dva bychom..."

„Ne. Musíme vyplašit každého ptáka a každé zvíře mezi námi a Mante?" Pociťoval hrozící pohromu, takže když vdechoval, zatřásl se. Pomalu vydechl. „Půjdu já."

„Pěšky?"

„Ne. Mohu jet na koni, potokem. Nebude v tom žádný problém." Vydechl pod její vahou na svých ramenou a podíval se na oblohu, kde se začínaly objevovat první hvězdy. „Měli bychom odpočívat," řekl zasmušile.

„Zlobíš se?"

Nadechl se a pootočil, aby jí mohl čelit. Právě chtěl říci ano. Ale ten klidný, něžný pohled, kterým ho obdařila, byl tak vzácný, že ho nechtěl ničím urazit."

Byla vždy a vždy stejná, jakoby hnaná ďáblem, vždy neklidná, neschopná uvažovat.

Díky ní překonali vše, vždy, nějakým způsobem byla vždy o kus napřed, vždy rychlejší, než její nepřátelé očekávali, a ne tam, kde očekávali.

Duševně zdravého muže by dokázala dohnat k šílenství.

„Vanye."

„Co ještě?" odsekl.

Zmlkla a posadila se, se zraněným pohledem, který střelil skrze něj, který otupil všechen vztek, jenž v sobě dokázal nahromadit.

To nebyla, ne, to nebyla ta tvář, kterou ukazovala okolnímu světu, nebesa mu byla svědkem. Jenom jemu. Jenom jemu na celém světě.

Vstal, otočil se a utrhl jakousi květinu. Potom si klekl vedle Morgain a obřadně jí nabídl tu ubohou věc, na noc již celou uzavřenou. Pomačkaná kytka silně voněla. Rozpoznával silnou vůni jarních lilií - náhle si vzpomněl na jízdy na hnědém poníkovi, na své dětství.

Její oči vyhledaly jeho. Koutky jejích úst se zvedly - Morgain si vzala květinu a prsty se přitom lehce dotkla Vanyovy ruky. „Je to všechno, co mi nabízíš?“

„Ano,“ řekl, vyveden z míry její otázkou: pokud šlo o slova, vždycky si s ním věděla rady. Přemýšlel, jestli to přijala jako žert, teď nevěděl, ale snad ne. Bylo to jako se vším mezi nimi. Nešťastně ukázal za její záda a rychle řekl: „Nebo bych vám jich mohl donést další - kdybych se prošel támhle kolem potoka, určitě bych jich našel ještě víc. Mohl bych vám přinést celou kytici.“

Její oči se vyjasnily a pak zase zvážněly. Pomalu se zvedla na kolena a pažemi jej objala, že se svět zdál krásný jako vůně celé louky těch květin, které jí natrhal.

„Udělej to zítra,“ řekla po chvíli a začala jemně rozepínat přezky jeho brnění, s kterými mu již pomáhala stokrát předtím za jiným účelem.

Podvržený vyklouzl ze svého místa a spadl se zařinčením na zem, když si tam dělali lůžko ze svých plášťů a přikrývek. Natáhla ruku a položila onen dračí meč vedle nich, jílcem směrem k ruce, a uvolnila si vlasy sepnuté ve sponě ze slonoviny.

Také položil zbraň blízko sebe. Nikdy nezapomněli úplně. Na to, aby mohli zapomenout, tu bylo příliš mnoho nebezpečí.

Za svítání byli vzhůru a připraveni dát se na cestu, v oroseném chladu a vlhku, a Vanye zavřel oči, zahalený do přikrývky, opíraje se zády o Morgainino koleno, nechaje ji tohoto rána česat a splétat své vlasy, pozorně a neuspěchaně, což dáma může dělat pro svého muže. Vdechoval do sebe vzácný klid a spokojenost.

Na obzoru nebyla žádná pohroma, která by mohla zkazit tuto hodinu, nic, co by bylo špatného na tomto světě anebo na někom na tomto světě... a rychlý, zručný dotek Morgaininých prstů ho málem opět uspal svojí ukolébavkou. Zavřel oči do chvíle, než jej mírně postrčila dopředu, aby mu upletla cop, a tak zůstal, s hlavou skloněnou, než to dokončila, a svázala mu vlasy do jednoduchého uzlu na zátylku.

Takže s ním byla hotová. Byl čas přemýšlet o začínajícím dni. Zaklonil hlavu proti jejím kolenům a vzdychl při doteku těch něžných prstů, které jej zatahaly za pramen vlasů na skráni. „Máš v úmyslu si je někdy svázat? Nebo chceš radši oslepnout?“

„Dělejte s tím, co chcete.“ Žádná čepel nikdy nepřišla na Vanyovy vlasy, s výjimkou uváženého stříhání jeho vlastní rukou. Ale jeho vlasy byly dvakrát rozsekané na kousíčky a znovu vyrostlé, a bylo pravdou, že se mu často dostávaly do očí. „Ostříhejte je,“ řekl, šokuje tím rozhodnutím sám sebe. Jeho kuršanská polovička byla zděšena. Byl to ale klan Chya, který ho dostal z jeho postavení psance, byl to Chya, kterému sloužil, byl to Chya, který dokázal, že je jeho pravou přízní - a stal se z něho také Chya, méně a méně dbalý společenských pravidel. Tak, tak to bylo. Otočil hlavu a roztržitě se opřel o zaťatou pěst, zatímco Morgain vzala čepel a odřízla jednu zbloudilou kadeř, a řezala ještě jednou a ještě.

V té chvíli otevřel ústa, aby protestoval. Potom ale zavřel oči, aby neviděl snášející se odstřižky, a kousl se do rtu.

„Už jen chvíli.“

„Ano,“ řekl. Rozhodl se, že nebude pověrčivý. Připravil se na to, že ji uvidí, jak odhazuje odtřižené vlasy pryč.

Nebude přece před ní ze sebe dělat blázna, aby si o něm nemyslela, že je prosfáček.

Sehrála to s ním ale způsobem, jakým to dělala tak často, a vložila mu chomáče vlasů do dlaně, jako kdyby znala způsoby Kuršanů.

Roztrousil je po vlnící se hladině říčky, jelikož neměli oheň; takže jakékoli zlé znamení bylo pryč a nikdo nemohl uškodit jeho duši.

Otočil se na jednom koleni a usadil se zase na obou, jako muž, který má o něco žádat.

„*Liyo*...“

„Já mám jméno.“

Měla před ním nějakého milence. To nyní věděl. Ale nechtěl se na to ptát. Je to pošetilé, dívat se nazpět, hluboce pošetilé a v rozporu s jejími radami...

Měla toho tak málo, s čím by se mohla rozloučit, a už vůbec mezi to nepatřily její záměry.

„Morgain,“ zašeptal. Její jméno bylo zlým znamením. Hořelo legendami o králích a čarodějnictví, a o příliš časté smrti. Morgain Anjhuran byla ta druhá tvář, ne ta, kterou miloval. Pro tu ženu, kterou znal, neměl vůbec žádného jména. Ale snažil se to srovnat. Vzal obě její ruce do svých, stále v kleče, ona sedíc na kameni, jako by to

byl trůn nějaké královny, velký a vznešený v matném svitu hvězd. „Poslyšte, má paní...“

„Neklekej si,“ řekla příkře a sevřela mu ruce v dlaních. „Kolikrát jsem ti to již říkala?“

„Dobře, je to prostě můj zvyk.“ Začal se zvedat; pak ale zase poklekl s umíněným výrazem ve tváři. „Stále je to můj zvyk.“

„Jsi svobodný člověk.“

„Nuže potom si dělám, co se mi zlíbí, není tomu tak? A jelikož vy jste moje paní, moje paní, a jelikož já jsem přinejlepším pouhý chai-urt, stále vás nazývám svojí paní a stále si klekám, když to shledám vhodným, s ohledem na slušnost, má paní. A já vás žádám...“ Chtěla něco říct a on jí tvrdě stiskl ruku. „...zatímco budu pryč, zůstaňte blízko, nic neriskujte a pro lásku nebes - věřte mi, jakkoli dlouho. Jestli mne potkají nepříjemnosti, vyčkám, až zase odejdou. Jestli budu muset přemýšlet o vás, jak jedete vstříc nepříjemnostem, pak budu muset dělat něco jiného. Tak mi, prosím vás, udělejte tu laskavost, čekejte tu a buďte trpělivá. Potom žádný z nás se nebude muset strachovat o toho druhého. Cožpak to není rozumné?“

„Ano,“ řekla tiše. „Ale vrať se a obrátí se to. Příště to bude moje záležitost.“

„*Liyo*...“

Ale tento spor už byl v tuto chvíli prohrán. Sebral se tedy, oprášil si kolena a šel osedlat Arrhan.

Krajina za táborem, který postavili, byla nepříznivá - málo zalesněná, rovinatá: tolik věděl již ve chvíli, kdy zvolil místo pro tábořiště, útočiště z nejvzdálenějšího bodu, kterého dosáhl při svém posledním pátrání.

Nyní musel jet pomalu a pozorně prohlížet okolí, protože v každé prohlubni mohl najít něco, co by jim mohlo poskytnout přístřeší při jejich cestě víc na východ než na sever. Byly to řeky, které skýtaly největší naději a plodily největší obavy, byla to právě voda, na co byl člověk při své cestě takovou zemí vázán, voda, podle které ho jeho nepřátelé mohli najít téměř tak snadno, jako podle Cesty samotné.

Ale nějaký čas šel pěšky a konečně ležel jak dlouhý tak široký na vrcholu kopce, kde měl výhodné postavení, prohlížeje pečlivě každou zaječí stezku v travnaté zemi pod sebou, každý let ptáků, naslouchaje - konečně naslouchaje sám, dokud zvuky země k němu

hovořily, ten známý cvrkot hmyzu na slunci, ptáci, kteří by měli zpívat v houštinách a na lukách.

Byl sám. Nikdo jiný tam nebyl. Byl si tak jistý, jak jenom se odvážil být si jistý čímkoli, kde neznal nepřítele.

Stále nenacházel žádný přijatelný způsob, jakým by se dala přejít ona planina, s výjimkou chůze daleko k východu, a to tak daleko, jak by ho řeka vedla: překročit ji dokonce i v noci by zanechalo stopu jasnou natolik, že ani dítě by ji následujícího dne nemohlo ztratit.

To nebylo dobré. Kdyby to udělali, nebylo by jiné volby, než přidat opět na rychlosti a pak by na tom nebyli lépe než předtím.

Ten její spěch a naléhání! Ležel se sluncem v zádech, sluncem přehřívajícím vrstvy jeho brnění. Zvažoval, jaké by měl šance, kdyby se ohlásil u ní, aby získal její souhlas i po jednom dni nicnedělání, k tomu, že správný směr nebyl na sever, ale více východním směrem a mimo ten směr, kterým se chtěla dát.

Její zloba - když přišlo na její bezpečí - byla záležitost, která ho nechávala netečným, s výjimkou, že bylo pravděpodobné, že jeho paní, majíc ten záměr, vyrazí sama jakýmkoli směrem se rozhodne, ponechávajíc ho, aby ji následoval. A tato vyhlídka ho nechala zvažovat argumenty, a rozum a nerozum a, tu skutečnost, že neměl prostředky k tomu, aby ji krotil, s výjimkou síly. Krotit ji tímto způsobem nemohl: z důvodu ílitské přísahy a z důvodu přísahy urtské, z důvodů hlubších věcí mezi nimi, nemohl tak zachránit svůj nebo její život, alespoň ne tehdy, když byla zdravé mysli.

A nebesa jim pomáhej oběma, často si počínala správně, i když nebyla zdravé mysli, nebo alespoň napravila svoje omyly lehčeji než kdokoli, koho znal, a byl stále neklidný, že ji přesvědčil, aby nejednala instinktivně. Po celou jízdu ho sžíraly pochybnosti, neustálá změť obav; byl odloučen od ní a jedinou útěchou mezi těmi chmurnými myšlenkami mu bylo to, že byla dobře utábořena, s malou pravděpodobností, že by ji někdo mohl najít. A i kdyby - přece jen byla schopna aspoň trochu se bránit.

Bylo to tím, že věci mezi nimi se různě vyvíjely, říkal si, tím, že se mezi ně dostávaly zmatky, tím víc se všeho kolem ní obával. Hřešili před nebesy jeho přísahou i její, nemajíce ani útěchu kněze, a tím, že nebral zřetel na deset tisíc bezvýznamných zákonů, těch, na něž brát zřetel bylo šílené - neboť měli na svědomí mnoho větších a krvavějších hříchů.

Způsob, jakým se k ní choval, nebyl příliš moudrý. Udělal to, co si přísahal, že nikdy neudělá, a otevřeně odhalil svoje myšlenky, používaje tento svazek, aby prosadil své úmysly - dělal jednu věc za druhou, o které přísahal, že by s ní nikdy neudělal, naléhal, aby rozhodnutí, která měla dělat ona, mohl vzít na svá bedra. A přitom dobře věděl, že z nich dvou nebyl ten moudřejší.

Kdyby byl stále v zemích Myyů, myslel si, se svými bratranci v patách, ležel by celý den přesně tam, kde zanechal Arrhan, dole pod kopcem. Ve dne by sledoval vše, co se hýbe a co létá; a přemisťoval by se zase jenom v noci. Ale Morgain byla zanechána tam v táboře svým obavám, a nikdy by ji nemohl přesvědčit, aby na něho čekala den za dnem. On sám by tyto nekonečné obavy neunesl - musel si to přiznat -, kdyby to bylo naopak. Mimo tyto myšlenky se čas od času musel sám ujišťovat, zda jeho rozhodnutí nepostupovat dál bylo správné; jak byl sám a neměl nikoho, kdo by mu odporoval, už si nebyl tak jistý.

Byla to dlouhá námaha pro jejich nepřátele, prohledávat všechny řeky po planinách.

Ale dlouhá úsilí přinášejí výsledky - jestliže jsou dlouhá dostatečně.

Když to třikrát zevrubně promyslel, nemohl dále klidně setrvávat tam, kde byl, a nemohl cokoli dále riskovat. Prodíral se dolů k místu, kde zanechal Arrhan, v keři porostlé roklině; a vedl ji kolem vyschlého řečiště, stejnou cestou, jako sem došli.

Řečiště se spojovalo s jiným a dovedlo ho zpět do řídce zalesněných kopců.

Potom nasedl opět na koně a jel tiše nazpět, tou stejnou cestou jako přišel, daleko a daleko přes kopce až do místa, kde se koryto plnilo vodou z nedalekého pramene.

Vedl Arrhan středem nepříliš hluboké říčky - nešlo se jí dobře a nespokojeně podupávala, ale bylo to nutné.

Viděl značku mezi ohnutými rákosy, viděl vodou naplněné otisky koňských kopyt a snažil si vzpomenout, jestli Arrhan klopýtla, když jel kolem břehu řeky dnešního rána.

Ne, přemýšlel a srovnával si věci v paměti. Ne. Neklopýtla. Ne. Zde šli přece stejně jako nyní, nezanechávajíce žádných stop. Pamatoval si rákosy. Pamatoval si malé skalní plošiny, kudy šli dolů z kopce.

Viděl, jak stopa později mizela ve vodě - byl to osamělý jezdec.

Morgain by bezdůvodně neporušila slovo, které mu dala. Tomu věřil úplně samozřejmě. Nenásledovala by ho, ledaže by něco nebylo v pořádku.

Byly zde další stopy, dál po proudu, kde už byla voda zrádně hluboká a kde bylo bezpečnější jet až těsně u břehu. Učinil tak. To stejné udělal tento jezdec; a jedna stopa prozradila okovaného koně, s podkovou jiného typu než měl Siptah a jdoucí opačným směrem.

Klíčila v něm nyní studená obava; se strachem z neznámého nepřítele si prohlížel kopce kolem sebe.

Kdyby byl nyní v zemích Myyů, se svými myyjskými bratranci usilujícími o to, aby mohli nabodnout jeho hlavu na kopí, dělal by to, co řekla Morgain, že by dělal: lehl by si a ležel by na zemi až do té doby, než by jej honci přešli, aniž by se jim ho podařilo najít. Třeba čtrnáct dnů, nebo i déle.

Ale tehdy neměl ženu, která by na něho čekala, navíc ve směru, jakým jel ten člověk či Ghál, utábořenou přímo u břehu, jako by to byl okraj nějaké cesty. Nyní již byli lovci nablízku. Ona nebude nečinně sedět: bude mít výhodu svého postavení na vrcholku hory - to bral jako samozřejmost. Ale byl tam ten kůň, který mu dělal starosti - více viditelný a zanechávající stopy na zemi, přes všechno to, co dělali, aby zůstali utajení. Kdyby tam někdo projížděl a bystrým zrakem se díval po okolí... Nebylo možné se spoléhat na to, že každý muž v Gaultově skupině byl hlupák, i když třeba jeden z nich byl natolik neopatrný, že jeho kůň vyjel z řeky a nechal tak jasně viditelnou stopu v měkké půdě.

Pobídl Arrhan k větší rychlosti. Zkoumavě prohlížel hory kolem sebe, bál se toho, že se co chvíli objeví jezdci na koních; avšak nalezl na jednom místě mezi dvěma pahorky pouze udupanou trávu, to jak se jezdci zastavili a spojili svoje síly.

Potom stopy vedly do vody a břeh byl velmi podupán, bláto zčeřené kopyty více než dvaceti koní.

Pokračoval, snažil se zoufale upomenout na každý kámen; a na každou výhodu tábora, kterou měl. Bylo to pro něj dobré: jejich počet byl těm jezdcům jedině nevýhodou - nemohli jít tiše, kvůli tomu, jak se shlukovali dohromady; Morgain s nejmenší ze svých zbraní je mohla bez potíží dostat. Asi největší starost, jakou musela mít, bylo, zda její společník pojede k ní i za cenu, že se vystaví nebezpečí.

Jenom myslel na svůj amulet, malý váček s kamenem uvnitř, který nosil na srdci, a myslel na zbraně Bran s mrazením v zádech - to nemuseli být Gaultovi lidé. Mohlo to být něco jiného z Mante.

I kdyby nebylo, váhala by s použitím svého meče, který byl její hlavní zbraní, ze strachu, aby nevyburcovala další síly, které by Mante mohlo poslat směrem na jih, aby je nalezly.

Nebo Branou v Tejhos, přicházejíce na ně z obou stran.

Jenom nebesa mohla vědět, kde byly hranice jejich moci.

A jestliže jeden z nich měl tolik co on, to by mohlo přetvořit *Podvrženého* údernou sílu, zkroutit ho a potom ho tasit takovým způsobem, že by se *Podvržený* stal neovladatelným, nebezpečným pro tělo i všechnu hmotu kdekoli v okruhu několika mil. Viděl jednoho z arrhimů, strážců Brány, čelícího tomu nebezpečí v arrhendské válce - a prohrál - pohled na to mu utkvěl v paměti a pronásledoval ho, kdykoli přemýšlel o tom, co nosí na krku.

Ten dar byl určen k hledání cesty, k tomu, aby poskytoval světlo na temných místech, k polekání neznalého nepřítele, ale ne jako zbraň - nikdy jako zbraň - pro někoho, kdo jezdil na koni coby záštita Morgain Anjhuran.

Neodvažoval se ho použít, v nějaké bláhové naději, že ji varuje. Svůj meč dal Cheiovi a nežádal ho zpět - ne, ve všech dalších věcech, které konali, byl naprosto bezbranný.

Kromě svého luku neměl žádnou jinou zbraň.

A nebesa věděla, jak je málo.

Naslouchal, když projížděl středem říčky, blízko jejich tábora. Zastavil Arrhan tam, kde byl dostatek křovisek, aby ji mohl ukrýt, a sklouzl dolů a chvíli stál, aby ji uklidnil. Podařilo se mu to, a tak jen tiše stál a naslouchal.

Pták zpíval, přirozenou, dlouhou píseň, ale nebyl to zpěv, který by ho uklidnil. Ty stopy zde na blátivém sněhu byly staré zřejmě několik hodin.

Bylo těžké se rozhodnout, co dál. Dále odsud již nebylo žádné bezpečné místo. Podstoupil to riziko a udělal tichý, opatrný zvuk, jako pták: jsem zde, říkal, nic víc.

Nepřišla mu žádná odpověď.

Zuřivě se kousal do rtů, nervózně uvázal Arrhan ke stromu a vzal luk s toulcem a vklouzl mezi hustý porost na svahu hory. Nebál

se. Ještě ne. Bylo zde příliš mnoho odpovědí. Byla zde možnost, že ho slyšela a neodvažovala se mu odpovědět.

Dále pokračoval po způsobu lovců, často zastavoval, aby mohl naslouchat. Našel ony stopy znovu, když se opět vydal po proudu potoka; a když přišel na dohled k místu, kde pod kopcem tábořili, Siptah byl pryč, a jedním letmým pohledem se o tom přesvědčil.

Dobře, myslel si, odvedla ho nebo raději jela pryč.

Ale byly tu stopy koní nepřátel, bylo jich tu přehršel, které pošlapaly stopy Siptaha a Arrhan a bez ohledu na zručnost jezdce je nebylo možné nezanechat, stopy pro zkušeného stopaře jasně viditelné - pokud dobře věděl, kde začínaly.

Má v úmyslu je vést, tak je to; to je, co chtěla udělat. Povede je kolem kopce, než přijdou rovnou do jedné z léček.

Ale tak mnoho jezdců jelo pryč od tohoto místa, nalevo a napravo, zahlazujíce jakékoli stopy, které ten šedý hřebec mohl udělat, stopy, které mohli sledovat, a proto bylo nezbytné, aby pátral až za pošlapanou oblast - a pátrat rozsáhle nemohl, aniž by riskoval léčku.

Nejlepší bude, myslel si, když zjistí, co tu ještě bylo.

Pohnul se, skrčený za jakýsi kryt, podél svahu kopce, mezi balvany. Tu a tam zastavil, aby naslouchal. Nebyl tu žádný pohyb, jen vítr pofukoval.

Potom letěl pták, křídla jej nesla východním směrem.

Znehybněl tam, kde byl, po dlouhou dobu se pohyboval, jenom když to bylo nezbytně nutné, aby zabránil křečím v nohou.

Na cestě před ním zaznělo ptačí volání.

Pozorně prohlédl svahy kopců a místa, kde by se dalo dobře skrýt, jak daleko ze svého vlastního úkrytu dohlédl. Byl rozhodnut nepřipustit si žádný strach, žádné výčitky kvůli něčemu, co mohl udělat, ale neudělal. Musel bezpodmínečně sejít z tohoto svahu a dostat nepřítele bez ohledu na cokoli, co se mu přihodilo... jinak ji také už nemusí nikdy spatřit.

Čekal tak dlouho, jak jenom si myslel, že vydrží, aby je znetrpělivěl. Pak se tiše přemístil za kryty, které tu skýtaly balvany a křoviska, aniž by znovu nalezl svoje stopy, jež by ho možná vedly k těm, kdo ho sledovali.

Měli v úmyslu ho přimět k tomu, aby šel ke svému koni. Našli Arrhan, to je to, co se stalo, a přesně mu tím ukázali, kde je léčka a kam má jít, pokud jim nechce utéci pěšky.

Kde je ona? Neustále přemýšlel. Celý tento prostor se stal nepřátelským územím, stopy nepřátel všude, jeho kůň objevený a Morgain nikde nevidno.

Jestliže slyšela ptačí volání, byla alespoň varována.

Klesl dolů za kámen, aby chvíli počkal, co budou dělat, ale tam dole nebylo ani hlesu ani hnutí.

Dokonce ani vánek nedýchal. Pak se rozkutálel oblázek, někde na holé skále, za úbočím hory nad ním. Někdo přešel po skalách.

Opatrně vytáhl tři šípy ze svého toulce a jeden přiložil k tětivě, zaujímaje pevný postoj a čekal s lukem napnutým, aby jeho ruku nepostihla křeč, na jednu rychlou střelu, bude-li zapotřebí.

Někdo popošel dál. Pot mu stékal po čele a po skráních.

Neurčitý šum na chvíli ustal, potom se opět přiblížil, objevil se nějaký muž jdoucí po skále, a potom sestupující po stráni.

Nadechl se a napnul luk, to vše jedním dechem.

Zadržel svoji střelu s dalším nasátím životodárného vzduchu, když ho uviděl, muže ve světlé drátěné košili, který vzápětí sjel dolů po drobícím se povrchu pahorku. Jeho luk zamířil na cíl.

„Vanye," vydechl Chei, přistávaje dvě stopy před ním. „Proboha - já jsem tě následoval. Co jsi očekával, když jsi mi řekl, abych šel zpátky? Polož to."

„Kde je?"

„Pryč. Polož ten luk. Vanye - proboha - viděl jsem je přejíždět; sledoval jsem je. Nebylo nic, co bych mohl udělat..."

„Kde je ona?"

„Směrem na sever. Tam ji vezmou."

Jeho srdce se proměnilo v led. Měl svůj luk stále zacílený, a zoufale jím pokynul. „Kliď se mi z cesty."

„Taky mne zabiješ?" Cheiovy oči byly široce otevřené a rozhořčené. „Tak toto děláš se svými přáteli?"

„Uhni mi z cesty."

„Se svými přáteli, Vanye," opakoval Chei, a přitiskl se ke skále, aby uvolnil cestu. „Znáš to slovo? Vanye!"

Odvrátil se od Cheie k cestě, kterou měl před sebou, aby běžel, pamatuje si dokonce i tehdy onen hvizd, který slyšel dole na svahu; a uviděl lučištníka, stojícího mu v cestě. Překvapením znehybněl a v ten okamžik ho něco těžkého udeřilo mezi lopatky.

Kutálel se, rovnou dolů z kopce, skrčil ramena v bolestné změti obrněných popruhů, luk a toulce. Helma mu spadla, ztratil svůj luk; a skončil vzhůru nohama dole na travnatém svahu.

Stoupl si, oslepený, a vyrval z pochvy Meč cti, slyše kroky dupající kolem a rachot brnění, viděl nějaké postavy jakoby v oparu, shromážděné kolem na svahu hory, nad ním i pod ním.

„Dostaňte ho živého!“ křičel někdo. „Rychle!“

Křičel zpátky na ně a zvolil si jednoho za cíl; seknul po Ghálovi, který se opomenul bránit, udeřil ho ranou z ocele do jeho těla oděného v kůži, ale díky tomuto úderu se mu nohy sesmekly po zkrvavené trávě a už tu byl další nepřítel na něm s dalšími hned za sebou. Udržel však rovnováhu, stál na obou nohou a tloukl kolem sebe, rozdávaje dobře vymyšlený výběr pohrůžek, na chvíli si osvojuje rytmus jejich útoků a váhání. Rovnováhu ale zase ztratil, když se další útočníci vyrojili z jiné strany.

Nějaký muž válející se na zemi ho chytil za nohu. Zavrávoral a druzí ho udeřili a drželi v sevření a pak ho strhli na zem ve změti těl.

Zastavili se společně o skálu. Muži, kteří ho drželi, do ní tvrdě narazili; v tuto chvíli vycítil příležitost, udeřil loktem do jednoho těla a pěstí se strefil do něčí tváře, bojoval, aby se osvobodil. Skrčil se, potáceje se nad nerovným povrchem, když se snažil vydobýt svůj nůž z křečovitého sevření ruky omráčeného muže, který ho stále držel.

Nějaké kroky se k němu rychle přibližovaly, stín nějakého muže po jeho pravici narůstal, další ho udeřili, nesouce ho pozpátku proti skále. Ostří meče ho tlačilo pod bradou a donutilo ho, aby zaklonil hlavu. Cheiův obličej se objevil v mlžném oparu - ten mladý obličej, s úšklebkem, jaký dokáží snad jen vlci, a deset ghálských tváří za ním.

„Skoro se ti to podařilo, příteli. Ale ne úplně.“

Kapitola 13

Hodili ho dolů na ušlapanou zem na břehu potoka a on chvíli nevěděl, kde je, s tou výjimkou, že tu je Chei, sedící v trávě s nohama zkříženýma. Cheiova tvář byla maska, za níž žilo něco úplně cizího.

Chei byl mrtvý, tak jako i Bron byl mrtvý. Nyní to věděl. Teď, když mnoho z těch mužů bylo mrtvých, několik raněných a on byl ponechán sám s nimi, aby za to zaplatil. To byla ona logika, jak tomu rozuměl. Nebyl to nesmyslný přístup u mužů nebo Ghálů, nebylo nepochopitelné, co udělali, v žáru svého rozzuření, s mužem, který je stál tři mrtvé na tom stejném svahu.

Nebylo to nepochopitelné, že by se měl Chei na něho dívat tak, jak se na něho díval, chladně - kdyby to byl Chei a Cheiův rozum. Ale nebyl. Byl mezi muži, kteří krmili šelmy svými nepřáteli.

Morgain, děkoval nebesům, odjela svobodně. Ona jim unikla, tím si byl jistý. Odjela pryč, byla volná a vyzbrojena všemi svými zbraněmi.

Mohla by dobře být kdekoli v této krajině kolem nich. Nebesa věděla, že stejný tok, který skrýval jeho stopy, mohl skrývat její - opačným směrem, přemýšlel; směrem k cestě, o které jejich nepřátelé už museli přemýšlet, a kterou už asi museli prohledat a nic nenajit.

Možná, že prchla směrem na sever a východ, kam Cesta vedla, myslíc na to, že by ho mohla najít, tím , že by odbočovala do okolní krajiny, kolem cesty, ale toto byla vzdálená nepravděpodobná možnost. Možná, že šla do Brány samotné. To bylo možné, ale to si nemyslel. Neodjela by a nenechala by ho padnout do léčky.

Ledaže by... Ó Bože, ledaže by byla raněná a neměla jinou možnost.

Nepočítal, že by se dobral pravdy tím, že by se ptal těchto mužů.

„Proč jsi tu?“ Chei se ho ptal, jako by měl na mysli řadu otázek a každá z nich by sloužila svému účelu. „Odkud přicházíte? Kam jdete?“

Stěží ho mohli spoutat. Bylo to těžké zvednout jeho tvář z bláta a odstraňovat vše, co vběhlo Cheiovi před oči a zamlžovalo mu výhled.

„Má oprávnění být tu," řekl, považuje to za pravdu, možná dosti na to, aby zastrašila Ghály.

„Jsi úplně člověk."

Přikývl a změnil svoji pozici a ať to bylo cokoli, co kapalo, začalo mu to kapat po lících. Táhl ruce pod svým tělem a cítil pod brněním a kůží tlak oné malé krabičky proti svému srdci. Ne, tu krabičku neobjevili. Chválil nebesa, že ji ještě neobjevili, přestože mu vzali jeho zbraně, od čestného meče až po nůž, který měl v holínce. Ten meč v Cheiově klíně si dobře pamatoval.

„Je ona Ghál?" Už na to odpovídal tak často, lhal již předtím, než si to uvědomil, přikývnutím hlavy. „Ano."

„Jsi její milenec?" Nevěřil tomu, že slyšel tuto otázku. Byl rozhořčen. Pak si uvědomil, že to byla otázka jemu ponejvíce nebezpečná. Dále, že Chei, v Cheiově vlastním myšlení měl svůj vlastní názor. „Ne," řekl. „Já jsem jejím služebníkem."

„Kdo jí dal tu zbraň?"

„Dostala ji od zhotovitele oné zbraně. Je nyní již mrtev. V mé domovině." Jeho paže se pod ním třásly. Bylo to tím chladem ze země a tím šokem ze zranění. Možná také, že to bylo strachem. Pro ten tu byl dost značný důvod. „Před dlouhou dobou..." začal, nabíraje dech proti bolesti, kterou cítil v žaludku. „Něco se stalo s Branami. Stále se to děje - někde, říká ona. Proti tomu byl udělaný ten meč. Proti tomu..."

„Přines tu věc blízko Brány a, člověče, bude tam smrti plno."

Už s tím chtěl souhlasit. Pak mu ale došlo, že oni vědí, na jakou vzdálenost od Brány bylo nebezpečné meč používat. A toto vystavilo Morgain nebezpečí.

„Co hledáte v Mante?"

Chvění mu zasáhlo ramena, stisklo mu žaludek, takže bolest postupovala dále dovnitř a přál si, v zájmu své hrdosti, aby mohl zabránit třesení hlasu.

„Co hledá v Mante?"

„To, co by hledala v Morundu," řekl, „kdyby se jí nedostalo jiné rady."

Chei? Přemýšlel, zíraje do tohoto obličeje. Chei? Zůstalo tam ještě něco člověka?

Jsi schopen si pamatovat, člověče? Je tam něco lidského!

„A jaká rada to měla být?“

„To, že jste nerozumní. Chei ví.“ Zvedl se nahoru na ruce, aby si ulevil od bolesti ve svém boku, kam ho kopli a kde měl pohmožděnou šlachu. Rozhodl se, že se posadí a bude riskovat, že ti, co jsou za ním, mu rozbijí lebku, a uvědomil si, že na něm nebylo místečka, do kterého by nebyl kopnut nebo udeřen držadlem kopí. Krev mu tekla dolů po tváři. Postříkalo ho to temnou barvou na noze, když se posadil a utřel se na místě, kde byl na čele pořezán, zablácenou rukou. „Mise mé paní tu... vy velmi dobře víte.“

„Smrt,“ řekl Chei, „absolutní smrt pro každého Ghála.“

„Nechce vám vůbec ublížit...“

„Smrt.“

To se zdálo být stručným obsahem všech věcí. Nebylo tu žádného míru, tedy jakmile ghálští páni zjistili, co Morgain zamýšlela s Branami. Upřeně se zadíval na Cheie smutným pohledem a neřekl nic.

„Kam se tvoje paní odebere?“

„Do Mante.“

„Ne,“ řekl Chei tiše, „o tom pochybuji. Já si pamatuji, příteli. Pamatuji jednu noc v Arundenově táboře - ty a ona dohromady - vzpomínáš si na to?“

Pamatoval se na to. Bylo toho dohromady velmi mnoho, co Chei věděl; a zoufal si z toho všeho dalšího.

„Spíš bych si to představoval tak,“ řekl Chei, „že tvoje paní je někde v těchto kopcích. Spíš bych si myslel, že by se tě pokusila varovat, kdyby se k tobě včas dostala. Když se jí to nepodařilo, bude nás sledovat, kdykoli se pohneme. Kdybychom byli pošetilí natolik, že bychom tě zabili, potom by dokonce mohla přijít, aby vyhledala pomstu - nebo by to snad neučinila?“

„Já nevím,“ odvětil. „Je možné, že jela do Mante.“

„To si nemyslím,“ řekl Chei. „Myslím si, že čeká na tmu.“

Neřekl nic. Napjal svaly, zkoušeje, jestli by mohl spoléhat na svoje nohy, kdyby skočil Cheiovi po krku. Zabít toho muže by mělo alespoň ten následek, že určité znalosti, které měl, by se nedostaly do rukou Ghálů.

Ghál může svěřit velení této skupiny nějakému méně nebezpečnému nepříteli.

„Myslím si," řekl Chei, „že asi zůstane nablízku, aby věděla, jestli jsi naživu. Půjde pěšky, zůstane skryta a bude postupovat velice opatrně, abychom ji nenašli. A možná, že kvůli tobě přijde a bude s námi poněkud blížeji hovořit."

„Dej mi svobodu," řekl Vanye, „a já ji najdu a předám jí jakékoli poselství si budete přát. A přijdu zpět k vám."

Následoval překvapený smích.

„Jsem Kuršan," řekl Vanye, „neporušuji přísahu!"

Chei si ho v tichosti dlouho prohlížel, s očima zvědavě těkajícíma, jako by se snažil proniknout hluboko do něčeho neghálského a jemu neznámého. Smích odezněl.

„Chei?" řekl Vanye, stále tak tiše, hledaje tu trošku rovnováhy, která se mu snad nevytratila.

„Možná, že je tomu tak," řekl potom Chei, mrkaje. „Nemohl bych říct, že tomu tak není. Ale kdo ví, co bys přinesl nazpět. Ne. Přijde si sem pro tebe. Jediné, co musíš udělat, je vykřikovat - a to ty můžeš dělat bez přesvědčování, anebo s takovým přesvědčováním..."

Skočil, klouzaje v bahně, po Cheiově krku; a každý se hnul, Chei se potácel pozpátku, muži kolem pobíhali ve snaze ho zastavit. Chei se dostal z jeho sevření a on ho popadl za košili a prudce jej rukou udeřil do krku, aby mu tím zlomil vaz, ale nějaké ruce ho začaly táhnout a útok ztratil svoji sílu, když ho nesli pod přílivem těl proti hraně skály.

Další rány přišly. Chránil se, jak jen mohl a jeho krunýř ho zachránil od několika úderů. Doufal, že Cheie zabil a zachránil je všechny od té škody, kterou mohl Chei napáchat - ale byla to malá naděje, která se rozplynula, když ho vlekli za vlasy a Chei se díval dolů na něho ze svého výhodného postavení na skále, smějící se pokřiveným, krvavým úsměvem.

„...které bude zapotřebí." řekl Chei.

„Ona není blázen."

„...takže bude vědět, že jsi s námi. Jestliže sem přijde - bude o ni postaráno. Nebo ne?"

„Není blázen."

„Blázen by zabil svoje rukojmí. Stále na to mysli."

Udělal další skok, jakmile měl šanci. Zastavili ho. Přemohli ho a strhli k zemi a drželi ho tam, zatímco druzí pracovali na jeho přezkách a řemenech, a když proti nim bojoval, tak mu kolem krku omotali řemen, že nemohl dýchat.

Byl to muž značného temperamentu, říkal si Chei a přitom si zamyšleně olizoval rty jazykem; šílený temperament, zuřivost působící škodu, pokud jenom mohl vyprostit svoji ruku nebo koleno. Ale toto byl ten muž, který třímal ve svých rukou meč Bran. Toto byl muž, který vzal polovinu svých domácích stráží a většinu výběrčích.

Jiná představa se mu objevila před očima - měl na své noze řetěz, a tento divoký muž přijel na vlcích, nakláněje se ze sedla patřícího bílému koni, mávaje svým mečem jako nějaký mstící se anděl v krvavém soumraku.

Tento stejný muž, skláněje hlavu před svým vazalským temperamentem, bránící se tichými slovy, rychlými pohledy zpod obočí, odměřující úctu jako nějaký vysoký poradce královny.

Teď ho měli přemoženého, uvědomujíce si konečně, že nebylo žádné jiné možnosti jak se s ním vypořádat, než ho přivést do bezvědomí. „Nezabíjejte ho!“ vykřikoval Chei, a zvedl se ze svého místa na skále a šel po blátivé zemi, aby měl lepší přehled nad situací.

Vysvlékli ho - byl velmi bledý, s výjimkou obličeje a rukou, muž, který žije celý život v krunýři. Krunýř ležící vedle malého proudu - krunýř ležící vedle řeky - ten stejný muž, nabízející mu léky a utěšení...

„Můj pane,“ někdo řekl a položil nějakou otázku. Chei opět zamrkal, cítě závrať a jsa zvláštně nezúčastněný na tom, co dělali, jako by byl pouhým divákem a nikoli účastníkem.

„Dělejte si, co chcete,“ mumlal v odpověď na otázku, týkající se jejich vězně. Neměl zájem se na tuto otázku soustředit. Pamatoval si jeho zlobu. A mrtvého Jestryn-Brona. A pohled jeho mužů, mizících do chaosu, zplozeného Branou.

Byla to ta žena, kterou chtěl mít ve svém dosahu. Byl to ten meč, proti kterému nebyla v Mante síla, jež by mu mohla odolat - ona žena se svými zručnostmi, a on sám s cenným rukojmím. Byla zde - myšlenka to byla tak fantastická, že ho přiváděla k závrati - síla na Mante samotném, skutečná šance na něco, na co si nikdy netroufali zacílit.

Uchýlil se na skálu, sedl si, a cítil její počasím opotřebovaný povrch pod pravou rukou. Slyšel nějaké pozdvižení ze strany svých mužů a pohlédl tím směrem s poloviční pozorností - „Nechtě ho na pokoji," řekl muži, který postával blízko ležícího těla. „Ten muž nevydrží až do Mante, jestli budete takhle pokračovat, a potom jaké rukojmí budeme mít proti zbraním Brány? Šero. Brzy se sešeří."

Bylo to, jako by ta síla, kterou mu Brána dala, se začínala vytrácet. Slyšel vzdálené hlasy. Viděl je, jak vlečou svého zajatce proti jednomu ze dvou dosti vysokých stromů na pokraji místa pokrytého nízkými keříky a stromky podél toku, viděl ho, jak kope proti jednomu z nich, a jak dostává ránu odplatou.

„Tvrdošíjný muž," mumlal si o něm s bolestí, což mohlo být Jestrynem a mohlo být Bronem a mohlo být rozhořčením, že tento muž, kterému důvěřoval, neodvrátil to vše špatné, které se mu přihodilo.

Nebo to byla nesmyslná melancholie. Někdy muž nově změněný plakal bez důvodu. Někdy byl bezdůvodně rozzlobený, další pociťovali nelibost vůči sobě samotným. Byly to roztroušené vzpomínky předchozího obyvatele, pokoušejícího se najít místo s novým, což ho zničilo.

Tuto bitvu bojoval již předtím. Věděl chladně a klidně, co se mu dělo a jak se s tím vypořádat - jak se má vypořádat se vzpomínkami, které se snažily rozeznat sebe sama, neboť jeho srdce tlouklo rychleji a jeho tělo se utápělo v potu a viděl vlky, vlky, které ep Kantory shromáždil jako démony z temnot; slyšel lámání kostí a vytí vlčích hlasů, když kráčel přes ušlapanou zem, tam, kde se jeho mužům podařilo konečně svázat ruce jejich vězně kolem stromu.

„Chei," řekl Vanye, dívaje se na něho skrze krev a bláto. Přivolal vzpomínky na břeh řeky a učiněné laskavosti. Bolelo to. Vyvolalo to další vzpomínky na tohoto muže, další laskavosti, věnované dary, jeho obrana; a vražda - Bronův obličej. „Chei. Sedni si. Mluv se mnou. Řeknu ti vše, na co se zeptáš."

Strach se ho dotkl. Byl schopen rozeznat past. „Aha," řekl a naráz poklesl, pokládaje paže na kolena. „Co mi povíš? Co máš, co bys mohl dát výměnou?"

„Co chceš?"

„Takže ty mi nabídneš - co? Vrtkavou přízeň té dámy? Vydal jsem se dopadnout Gaulta, příteli. To jsi mi nechal. A jsem mnohem moudřejší. Myslím, že ti poděkuji.“

„Chei...“

„Šel jsem ze svého vlastního popudu. Společně jsme objevili některé věci. Co bych měl následovat, když se mi odsloužíš tak, jako Branou? U tvých nepřátel jsem byl značně vítaný.“

Vanye sebou cukl. „Ale Chei,“ řekl mírně, „Chei...,“ jako by mluvil s dítětem.

„Pošlu tě do pekel, Vanye. Tam, kam jsi poslal Brona.“

Vanyovy oči se na něho upřely ve zděšení.

„Říkám ti, že jsem byl ochotný. Lepší je být tím vlkem, nežli jelenem. To je, co jsi mě učil, příteli. Ten chlapec je nyní starší, ten chlapec nemůže být již oklamaný, ten chlapec ví, jak jsi mu lhal, a jak jsi jím opovrhoval. Neposuzuj to podle té tváře, příteli. Jsem mnohem, mnohem moudřejší než ten chlapec, kterému jsi lhal.“

„Nikomu jsem nelhal. Přísahám, Chei. Na mou duši. Proboha, bojuj proti němu, Chei - cožpak jsi nikdy nechtěl proti němu bojovat?“

Chei vytasil nůž z pochvy a trhnul Vanyovi hlavou dozadu, za cop, který nosil. Takto ho držel až do té doby, kdy bylo pro něho těžké dýchat a svaly, které chránily krk před zlomením, začaly ochabovat. Mužovy oči byly zavřené; nekladl žádný odpor, s výjimkou jednoho, instinktivního pohybu.

„Žádná další slova? Žádné další rady? Skončil jsi, člověče?“

Odpověď nepřišla.

Chei trhnul ještě jednou, usekl Vanyovi jeho cop a pohodil ho na zem.

Vanye opět popadl dech svým způsobem v šoku, bouchl hlavou do stromu a podíval se na něho, jako by utrpěl nějaké smrtelné zranění.

Tady v horách to byla mužská marnost. Ale pro tohoto muže, pro tohoto Člověka, to bylo více než jenom to. Byl to úder náhody a zadostiučinění, které vehnalo výraz úzkosti do tohoto zasmušilého obličeje a trhlinu do jeho tvrdošíjné pýchy.

Chei dal svůj nůž do pochvy a smál se lidskému rozhořčení, lidské křehkosti a šel od toho všeho pryč.

Potom viděl tohoto muže s hlavou skloněnou, jeho ustřižené vlasy mu spadly do tváře. Možná, že konečně pocítil bolesti svých pohmožděnin - v tom dlouhém čekání, než přijdou temnoty - a jeho klouby ztuhly.

Ale každopádně se zdálo, že od něho něco odešlo.

V době západu slunce již může být značně ochotný k výměnám - zradit svoji milenku, mimo jiné; první pach železa bude cítit úplně jinak muž otřesený; a to byl počátek splátek... za jeho pýchu, jeho čest, jeho milou, jeho život; a získání všech těch zbraní, které jeho paní vlastnila.

Vždycky, naléhal Ghiveran, více nežli jeden cíl, v jakémkoli podnikání: byl to tento střízlivý, zdravý rozum, který ho držel na uzdě, kde Cheiova zatemnělost převažovala. Pomsta mohla být lepší než risk, ale výnosná pomsta byla nejlepší ze všeho.

A tam, v Mante, byli ti, kteří by se k němu přidali, i kdy by...

Ve vzduchu najednou zavládl neklid, náhle, jako když se otevře Brána. Jeden z jeho mužů vykřikl a upustil něco mezi roztroušené věci onoho člověka, které ležely podél potoka, byl to nějaký prach, který zářil jako hvězda.

„Nedotýkejte se toho!“ Chei vyskočil a doběhl na to místo ve stejnou chvíli jako kapitán z Mante, a byl tam dřív nežli on, shromáždiv onen klenot, který spadl, předtím, než jeho vlastní lidé mohli být natolik pošetilí a znovu se toho dotýkat - kamene, který nebyl dostatečně veliký, aby mohl ublížit holé ruce, ne zde, tak daleko od Mante a Tejhos; ale dráždil vlasy na jeho zátylku a konečky prstů zapálil do červena.

Bylo možno zpozorovat zřídkakdy spatřitelný strach v pohledu muže, který kámen našel.

„Můj pane!“ namítal kapitán. V tom byl strach též. Znepokojení. To není pro takové jako vy, bylo, co kapitán řekl, kdyby si to dovolil.

Ale pánovi Mante, i když ve vyhnanství, si to kapitán neodvažoval říct.

Chei se sklonil a sebral onu malou krabičku, kterou ten poplašený muž upustil mezi ostatní věci patřící Vanyovi a drahokam do ní uzavřel. Vzduch zhoustl napětím, jakoby před bouří. „Budu to mít u sebe já,“ řekl Chei, pohlížeje na kapitána. Vlastní hlas se mu zdál vzdálený v jeho uších. Řetízek, na kterém byla krabička, si přehodil

kolem krku. „Kdo jiný by se o to měl starat? Mám stále vyšší hodnost než ty, kapitáne.“

Kapitán neřekl nic, pouze tam stál se znepokojeným výrazem.

Toto - měl u sebe člověk - zmatek otázek a odpovědí mu zněl v myšlenkách, nebo jedna jeho část byla lidská a druhá část si toto plemeno hnusila. Ten vnitřní hlas byla cena za nesmrtelnost. Lidé velmi staří se stali velmi ojedinělými v lidském plemeni: mnoho jich zešílelo.

Jedině kdyby vysoký pán odsoudil nějakého Ghála k tomu, aby nesl nějakého jeho oblíbence - zatracuje nějakého rebela proti jeho vládě, aby se stal hostitelem nějakého velmi starého a nějakého velmi složitého myšlení schopného k překonání dokonce i ghálského hostitele a k odvátí jeho vzpomínek.

Od tohoto zatracení, přinejmenším, ho jeho přátelé u dvora zachránili, když se vzdal ghiveranské čisté krve a ghiveranské zcela ghálské mysli pro Gualta, kteréžto vzpomínky tu byly taky - většinou ty, které milovaly Jestryna, když byl Jestryn člověkem. Znalost této země a znalost Gualtových spojenců - a Gaultových obětí - když byl Gault člověkem: ale tyto vzpomínky bledly, jak tomu bývá u těch nepřipomínaných.

Bylo zde několik věcí, které si zasluhovaly, aby byly z této mysli zachráněny, věci jako znalosti morundských sálů a náhodná paměť slunce a okna, znalost toho, že, například, Ithonská pole vydávala ročně pět košů obilí - některé vzpomínky se tak křižovaly s jeho vlastními zážitky z Morundu, že si nebyl jistý, jestli to byla Gaultova upamatování nebo jeho vlastní.

Gaultova válka byla u konce. Již sám sebe déle neujiš-ťoval. Byla to podstata Cheiova - což bylo ironické - která to zapříčinila, lidská a násilná, plynoucí jako voda v korytech vedoucích do studny; mladá a nejistá si sama sebou a byla ochotná přibrat starší vzpomínky pro tu sebejistotu, kterou nabízely, jejíž pověry a pochyby se roztrousily a vybledly v tom krátkém víru, který způsobila ghiveranská podstata: chyba, chyba a chyba, ghiveranské myšlení řeklo, když se Chei pokusil bát se kamene, který držel. Nebuďme blázni, chlapče.

Toto je síla - a kapitán to musí uznávat; a mnohé přání nechal probrat Mante. A co já s tím umím dělat, a co u sebe má moje paní, si vy nedovedete představit.

„Rozestav svoje muže!“ přikázal kapitánovi.

„Můj pane," řekl ten muž. Tythyn bylo jeho jméno.

Hadí muž. Skarrinův osobní špión.

Chei nasál velký doušek vzduchu rozšířenými nosními dírkami a podíval se na oblohu, na které slunce právě přešlo přes svůj zenit.

Slunce zašlo dolů za kopec, stíny se přikradly a oni si postavili ohniště, bez toho, že by se rmoutili kouřem. Vanye to vše pozoroval, tyto pomalé události, zatímco jeho klouby byly zmrzlé a prsty oteklé. Během odpoledne neupadl do bezvědomí. Přál si to. Přál si to nyní nebo brzy potom, co s ním začali a nebyl si jistý, co by ho bolelo více, pálení nebo pnutí, které by jeho kloubům přivodilo jakékoli cuknutí.

Protáhnul se v kříži, vypnul páteř, pomalu, jednou, a dvakrát, jenom aby měl co nejvíce síly ve svých svalech, kolik jen mohl nashromáždit.

Kdyby přišla; ona, jeho lenní paní, jsouc jak moudrá tak i ostražitá, že by mohla zosnovat zázrak a vzít tento tábor útokem a nějakým způsobem předejít jeho smrti, majíc v paměti - díky nebesům - že zde byl kámen z Brány a k tomu v rukou nepřítele.

Ale kdyby se stal ten zázrak, že by přežil, potom by musel být schopen se dostat na nohy. Potom by musel jít s ní a nesměl by ji brzdit, protože nebylo pochyb o tom, že jednotky z Mante přicházely směrem na jih, a on nesmí, nijak nesmí, jí překážet a nutit ji k tomu, aby hledala ukrytí v těchto příliš otevřených horách, starajíc se o zraněného partnera.

Partnera pošetilého dost na to, aby se dostal do takové situace.

To byla ta věc, která ho hryzala více, než co jiného - jakým směrem by se měl dát, jestli by měl dělat vše, co by si nepřítel přál a důvěřovat svojí paní, žeizůstane s čistou myslí, anebo že by měl odmítnout ze strachu, že ona si čistou mysl nezachová a potom být zmrzačen a stát se jí břemenem, kdyby se k němu nějakým způsobem dostala.

Potom zde byla ona druhá myšlenka, chladná a rozumná, že láska pro ni nebyla dost, oproti tomu, čemu ona sloužila. Měla nějakého muže již před ním. Cestovala snadno a dělala jenom samé rozumné věci - nebyl nikdy důvod se obávat, že by udělala cokoli pošetilého.

Toto si říkal: mohl dělat, co by se mu zlíbilo, křičet, nebo zůstat mlčenlivý a nechat Ghála, aby ho pomalu rozsekal na kousíčky a nebylo by to ani k dobru, ani ke zlu. Byl odkázán sám na sebe, od té

doby, co odtud vyjela a stále bude, pokud ho Ghál potáhne až do Mante, kde ho buďto zabije, nebo, což je více pravděpodobné, ošetří jeho rány a bude se o něj velmi pečlivě starat; do té doby, než si ho nějaký Ghál vyžádá pro svoji vlastní potřebu.

Nebo - to byla občasná myšlenka, taková, které se zbavoval se zuřivou tvrdošíjností - mohla přímo narazit na jednotky poslané sem z Mante a mohla být polapena, bez možnosti přijít sem - anebo něco horšího; nebo mnohem horšího. Trýznivé myšlenky vymýšlely všechny možné druhy nočních múr, vedle oné pravé a přítomné, zápachu kouře a nepříjemného, nervózního smíchu mužů, promýšlejících zničení jiného muže.

Šero houstlo. Ghálové právě dojedli všechno jídlo a hovořili mezi sebou.

Pak k němu přišel Chei, stál nad ním mezi stíny a ptal se ho, jestli měl v úmyslu dělat to, co oni chtějí.

„Budu na ní volat," řekl Vanye, neříkaje, co by k ní volal, jakmile by ji uviděl. „Jenom ale pochybuji, že je zde, aby mohla naslouchat. Je dobře na své cestě, to je to, co teď dělá."

„O tom pochybuji." Chei se sehnul a vzal schránku, jež se houpala na řetězu, který měl Vanye kolem krku. „To je tvůj majetek."

Na tuto léčku nic neřekl.

„Tak ty na ni budeš volat," řekl Chei. „Udělej to teď. Požádej ji, aby přišla na okraj tábora - pouze s námi hovořit."

Podíval se na Cheie. Náhle se mu svůj dech zdál málo hluboký, aby mohl dělat, co po něm Chei žádal, a ticho kopců příliš velké.

„Dělej," pobízel ho Chei.

Našpulil rty do nejlepší polohy a hvízdnul, jednou a pronikavě. „*Liyo*!"

A s myšlenkou nikoli náhlou, ale s tou, která k němu přišla během toho dlouhého odpoledne: „Morgain, Morgain! Proboha, poslouchej mě! Chtějí s tebou mluvit!"

„To nestačí," řekl Chei a otevřel tu krabičku, takže světlo z klenotu Brány ozářilo jeho obličej. Oslnivě zářilo a otupovalo smysly. Vše kolem bylo nepřirozené a pokřivené.

„Stačí se jenom dotýkat té věci," řekl Vanye, „abys věděl, že je tam něco v nepořádku, tam v trávě Mante. Je to pravda, příteli. Cítil jsem druhé. Poznám, když je někdo na tom špatně."

„Ty... víš?"

„Nemáš žádný pravý, se kterým bys to mohl porovnat. Toto je špatné. Vylétá ven síla...“ Ztratil svoji myšlenku, když Chei vzal drahokam do svých prstů a položil ho zpět do schránky a položil ji otevřenou na zem vedle něho.

„Takže ona bude vědět, kde jsi. Volej na ni ještě jednou.“

„Jestliže je tady, tak mě slyšela.“ Ta malá schránka a kámen v ní mu dával naději. Světlo, které ho udělalo viditelným v šeru, udělalo z Cheie terč, jestliže tam Morgain byla a jestliže si mohla být jistá natolik, že ten muž ležící u něho je ten, kterého chtěla. Může být velmi přesná – na rozdíl od lukostřelce. Několik mužů by mohlo být sraženo k zemi, než by poznali, že na ně někdo útočí.

Nebo je také namísto toho možné, že je na cestě do Mante.

„To nestačí,“ řekl Chei a zavolal na muže, kteří byli usazeni u ohně. „Můžeš,“ řekl potom, dívaje se dolů, „jí dát mnohem pádnější důvod.“

Teď je ale nemůže odbýt. Mohl by křičet, udělat marnou prosbu: ušetřil se této nedůstojnosti a několikrát se rychle, zhluboka nadechl, než se k němu dostali.

Když se ho železo dotklo, ani se nesnažil držet.

Znovu a znovu. Slyšel nějaký smích. Některým to připadalo nadmíru zábavné, jiní, elegantní Ghálové, prostě jen sledovali.

Je volná, stále si myslel, trval na této myšlence, jako by to byla litanie. Představoval si šedého koně, jezdkyni se stříbrnými vlasy, daleko a daleko přes kopce. Je příliš moudrá na to, aby ji chytili.

A to je dobře. To je velmi dobře.

„Ó Bože...!“

Potom: „Můj pane!“ někdo řekl ostře, a nějaká ruka sevřela jeho vlasy a nůž mu probodl hrdlo.

Je konec, myslel si.

Ale někdo bledý se objevil a hnal se jako oblak temnem přes vodní tok. Zamrkal a mlha se na chvíli vyjasnila záblesk stříbrných vlasů ve tmě, černé postavě ve svitu hvězd, dračí meč v pochvě, namířený směrem dolů před ni.

„*Liyo*!“ křičel z plna hrdla.

Nůž ho znovu bodl; Chei ho srazil stranou.

„Mánie jednoho z vašich mužů!“ křičel Chei.

„*Liyo*, oni vědí...“

Dostal ránu do hlavy, což proměnilo vše v temnotu, jeho orientační schopnost, zda ji varoval, nebo pouze měl v úmyslu...

„Chcete mě, anebo chcete mluvit?“ Morgainin jasný hlas zazněl zvonivě z temnot.

Vanye sklouzl očima k otevřené schránce s drahokamem z Brány. Nemohla tasit, když ten kámen nebyl chráněný, aniž by zahubila jeho, tak, jak odešel i Bron. Zápasil s těmi, kteří ho drželi, ale pouze se mu podařilo vysvobodit svoje nohy, se slzami bolesti řinoucíma se po jeho zpocené tváři.

„Chceš svého milence nazpět?“ Chei si ji dobíral. „Pojď sem a smlouvej o něho.“

Vanye se náhle vzepjal, švihl levou nohou přes sebe a položil ji dolů na víko. Světlo zmizelo. Byl slepý.

Potom zaplanulo světlo z *Podvrženého*, opálová tyč, ze které šlehaly bílé plameny, hrající všemi barvami, které se oku nechtělo spatřit. Ghál, který byl této věci již jednou vystaven, se dral pryč, aby unikl.

Ale Chei schránku popadl a kutálel se ukrýt za Vanyovými zády, vedle stromu.

„Mám ten kámen ve své ruce,“ křičel Chei. „Přibližte se k mým mužům a já to odkryji.“

„Vanye?“ zazvonil její hlas. Viděl ji a všechny keře a kopce kolem ní, osvětlené v ohni Podvrženého. Viděl ji váhat, zastavit se. Ale větry stále vály, skučíce a odvívajíce trávu. Žádný šíp by v tomto nemohl dobře trefit cíl.

„Liyo, on mluví pravdu. Dělejte, co musíte. To víte, že mne nebudou udržovat v pohodlí.“

„V naprostém pohodlí,“ volal Chei, „jestliže budeš rozumný.“

„Co chceš?“

„Liyo, to je Chei!“

Potom následovalo ticho a on byl opřený o strom, spokojený, neboť ze sebe dostal vše to, co jí mělo říct vše. Bylo to všechno, co potřebovala vědět.

Možná, že se stane zázrak. Nemyslel si to. Jediná věc, ve kterou nyní doufal, byla, že se dále nebude pokoušet, rozumějíc, že již nebylo možné udělat nějakou dohodu - ne s Cheiem, který věděl až příliš mnoho o jejích úmyslech.

„Za to tě proklínám," řekl Chei stojící u jeho ramene, a překvapil ho svým bolestivým smíchem. Byl to pravdivý Cheiův výraz, žalostný a rozhořčený.

„Dej mi svobodu," řekl Cheiovi. „To je jediná dohoda, kterou můžeš udělat. Přinejmenším mne budeš muset udržovat v lepším stavu než v jakém jsem nyní."

„My ho máme," křičel Chei do temnot. „Přibliž se nám a on za to bude trpět celou cestu do Mante - bude mít ten kámen zavěšený kolem krku, ledaže bys měla jiné nápady."

„Dovol, abych ti řekla, odpravím tvé muže, jednoho za druhým a ty ho nezabiješ - neodvážíš se mu ublížit, jinak tvoji muži zahynou rychleji, můj pane, uvidíš, jak rychle. A ty ho nezabiješ, aby sis ochránil svůj vlastní život, neboť on je jediný důvod, proč jsi stále při životě. Ledaže bys o mně pochyboval..."

Muž zakřičel a padl a Chei se pootočil a sevřel rukou Vanyovo rameno.

„Co nyní budeš dělat?" Vanye si ho dobíral.

„Táhni do pekel..."

Vanye se šklebil z veškeré té bolesti, kterou cítil.

Tam, na svahu, *Podvrženého* oheň zářil, nechávaje je slepými vůči tmě.

A Cheiovi muži mumlali v rozhořčení a strachu.

Dali mu jídlo za úsvitu - ne mnoho, ale kousek chleba a ovesnou kaši, která byla mírná na jeho žaludek, nechali ho jíst s rukama volnýma a pít z potoka a mýt se, se čtyřiceti muži pozorujícími ho a většina z nich blízko natolik, aby na něho mohli padnout a strhnout ho k zemi, když už nic jiného. Zábava byla jedinou záchranou od bolesti, která provázela každý nádech a nejmenší pohyb. Doufal, že se stane pohyblivějším, čím více se bude pohybovat a odmítl jim ukázat onu bolest, ve které byl, anebo na nich žádat nějaký ohled, který by si mohli dovolit odmítnout. Popáleniny na jeho hrudi a na břiše se zdály být nejhoršími tím více, že měli v úmyslu ho dát opět do brnění - aby, a o tom se Chei hlasitě dohadoval s kapitánem, který měl námitky, se mu na cestě nepřihodila nějaká nehoda.

Chei to vyhrál, tím, že křičel a oněch čtyřicet chlapíků ho sledovalo zasmušile, jak si znovu oblékal jezdecké kalhoty, svoji košili a vycpávky a krunýř, jehož váhu cítil desetkrát tolik než bylo obvyklé;

ale díky krunýři se mu zdály nyní jeho pohmožděná a popálená žebra a břicho bezpečnější před náhodnými údery. Potýkal se s řemínky z kůže a Chei ho proklínal, kvůli čemuž ale nespěchal více, nežli předtím, soudě, že Chei neměl v úmyslu zkoušet štěstěnu a působit potíže svým mužům ještě dřív, než den vlastně vůbec začal.

Potom Chei přikázal, aby ho svázali. Věděl, že nepůjdou nikam až do té doby, dokud to neudělají; věděl, že udělají vše, co si dovolí, aby se mu mohli mstít při tom, jak to dělali, ale on je rozhodně zklamal, tím, že stál tiše a podal jim ruce, které měl za zády, užívaje svojí síly, aby mu nemohli pouta uvázat příliš pevně, chtíce mu záměrně působit bolest.

A ten kámen, který byl nezakrytý celou dlouhou noc, vylévaje svoje zlo do okolní tmy, Chei přinesl a pověsil si ho na krk, jak mu řekl, z očí do očí pro tento okamžik.

„Najdou se způsoby," řekl mu Chei.

„Můžeš zachránit svoje muže, Chei. Dej mi mého koně a nech mne jít. To je vše, co máš dělat. Máš ještě padesát dobrých let tak, jak jsi, ať vyhrajeme nebo prohrajeme. Jinak budeš mít jen pár dní - jestli vůbec. Myslíš si, že budeš tím posledním, kterého moje paní nechá naživu společně se mnou?"

V Cheiových očích byl strach. A nenávist. Chei se napřáhl a hřbetem ruky ho udeřil do tváře, dřív, než se stačil úplně vyhnout té ráně.

Byl v tom strach, když setřásl svoje vlasy zpět a podíval se skrze Cheie na jeho muže. Na nich byl vidět přímo odpor.

„Zastrašování," vysmíval se Chei a šel ke svému koni. Mávnul rukou ostatním. „Hněte sebou! Nasedněte na koně! Máme před sebou ještě dlouhou cestu."

Následoval malý, tupý zvuk. Muž, který držel jeho grošáka, spadl bez zakřičení, pouze obláček nepříjemného kouře se vznášel ve vzduchu. V táboře propukl chaos, kůň zaržál. Další muž padl o kousek dál.

Chei se rozběhl a vrhnul se na Vanya, chytil ho kolem pasu a strhl ho k zemi tak silně, že mu vyrazil dech a napůl ho omráčil ranou do zátylku. Vanye k sobě přišel v bolesti, cítě pouze Cheie jak ho drží tak, aby seděl; a přitom křičícího na své lidi, ať najdou Morgain.

Není to moc pravděpodobné, myslel si. Nevadilo mu, že ho používali jako štít. Seděl tam se zavřenýma očima a vdechoval do sebe vzduch po malých doušcích, což mu způsobovalo nejmenší bolest. „Jestliže tě chce," mumlal k Cheiovi, „určitě tě dostane."

Včera bylo v jejich společnosti čtyřicet dva mužů. Spočítal to. Tím, že ztratili jednoho včera v noci, dva dnešního rána, bylo jich třicet devět, sám sebe počítaje.

„Buď zticha," umlčel ho Chei.

Odpočíval, to bylo vše.

Když se muži po jednom a po dvoou vlekli zpět z jejich pátrání po stráních, bylo jich třicet sedm a Chei stál a zuřivě křičel příkazy k nasednutí na koně.

„Přicházejí posily," protestoval muž, který byl druhý nejvyšší ve velení, i když rozkazy dobře slyšel. „Měli bychom vybudovat opevnění a zůstat zde. Ztrácíš muže, Ghiverane, a to vše pro tvoji zpropadenou neústupnost, tvrdošíjnou naléhání, abychom pokračovali v tomto..."

„Dělej, jak ti říkám!" křičel Chei na toho muže. „Běž ke svému koni. Jedeme pryč odsud!"

Ghálský kapitán, vysoký a elegantní, sklonil hlavu se zlověstnou grácií markýze a šel ke svému koni.

K tomu všemu Vanye nic neřekl, neboť vzal v potaz stav svých žeber a vnitřností. Chei ho popadl za vlasy, aby ho přiměl vstát a on snášel dokonce i toto tvrdé sevření mužů, kteří ho tlačili k Arrhan. Ale jeden z nich ji udeřil, když od nich odskočila a proti tomu se postavil, okamžitě se mu napnuly svaly, než mohl rychle přemýšlet, že muži této sorty mohou třeba i klidně zabít, aby ho rozzlobili. Tak usiloval o to, aby dostal svoji nohu do třmenu a nechal je, aby ho strčili na její hřbet. Přivázali Arrhaninu uzdu k sedlu vykastrovaného ryzáka a toto se jí také nelíbilo, šla do boku a trhala sebou, než ji jemným dotykem uklidnil a mluvil k ní v jazyce Kuršanů; byl rád, že má aspoň jednoho přítele - byl to zároveň přítel jediný.

Skupina jela z tábora přes krajinu, vstříc cestě.

Nebyl překvapen. Doufali, že tím zbaví Morgain krytu, ze kterého by na ně mohla zaútočit. Budou nyní celý den myslet na způsob, jak zachránit sebe a jak se pomstít jim oběma. Co se týká jeho, on se odevzdal Arrhanině chůzi a spal, jak jen mohl být natažený mezi bolestí z pohmožděnin a znehybnělých svalů a bolestí jeho ramen a

zad; cítil zvláštní, podivnou nepříjemnost z nezakrytého kamene, který měl zavěšený na provázku okolo krku, jak ho tam Chei přivázal. Cítil moc Brány, která mu zatemňovala mysl - pocit beznaděje, jenž z toho pramenil, stále zůstával, aniž by se nějak zmenšoval.

Když by Morgain potřebovala, aby něco udělal, tak by mu zaslala signál. Nepochyboval o tom, že by to nějakým způsobem udělala - možná prostřednictvím onoho kamene samotného, pokud by to stejným způsobem neupozornilo jejich nepřítele.

Mimo to se nepokoušel myslet, s výjimkou, kdy sami Ghálové mu dali možnost se něčemu divit. Přemýšlet nad tím, jaký toto může mít konec nebo myslet na to, jak se k tomuto dostal, bylo příliš nebezpečné propadliště, místo, ve kterém by mohl sám sebe ztratit. Natolik se naučil znát Morgain, aby se dovedl vypořádat s každým jednotlivým okamžikem a udržet svoje myšlenky plynoucí s tím - jako šermování, toto složité umění, kde nikdy nebyl čas na volnou chvilku.

Pouze čekal.

Před polednem se další muž vymrštil ze sedla.

Následovaly nějaké výkřiky, bylo slyšet střílení - někteří mužové se vytrhli a běželi a potom to udělal celý oddíl, postupuje v naprostém chaosu.

Dva jezdci se pustili daleko k severozápadu a pokračovali stále v jízdě.

„Jsou to zbabělci!“ Chei křičel na zbytek. „Jejich osud jej již teď, v této chvíli rozhodnut - zemřou. Zůstaňte s oddílem.“

„Nech ho jít!“ odpovídal mu v křiku jeden z ghálských. „Nech ho jít a nás nech jet zpět na Morund.“

„Ticho!“ poručil mu Chei. „Myslíš si, že někdo z nás by přežil hodinu?“

„Nikdo by ti nezabránil,“ řekl Vanye. „Jdi domů. Jsou to vaši vysocí páni, kteří užívají Brány - tento utrácí vaše životy k žádnému...“

Uhnul hlavou a postavil se bokem k ráně, kterou mu Chei uštědřil, meč se svistotem přiletěl - uhnul druhé ráně a když se Arrhan vzepjala, krotil ji svými patami.

Kobyla sebou trhla a začala se plašit, škubla uzdou celou svojí vahou a její nervozita se přenesla i na druhého koně. Chvíli ji udržoval v jízdě po kruzích a krotil ji dotyky pat.

Druzí jezdci kolem něho udělali kruh a v tom ho uzavřeli a popadli její uzdu, aby ji zastavili.

Chei byl jedním z nich. Ukázal meč v pochvě - pod svojí bradou, když vše bylo urovnáno a trhl hlavou ve výmluvném posuňku.

„Dnes v noci," řekl Vanyovi. „Dnes v noci."

Nikdo nemluvil, jenom Chei jim přikázal, aby použili provaz jako Arrhaninu ohlávku a zároveň jako uzdu.

Nedali mu ani jídlo ani vodu, neměli ani žádný ohled na jeho pohodlí, takže jízda se pro něj stala jedním dlouhým utrpením kvůli horku a bolesti - žádný odpočinek pro něho neexistoval, ani ve chvílích, kdy zastavili, aby dali odpočinout koním. Pili z potoka a dovolili Arrhan, aby se napila, ale jejímu jezdci ne.

Byla to jejich malá pomsta.

Pouze jednou byl slyšet křik ze zadu voje a Chei dal zuřivé povely, které poslaly jeho muže zpět po cestě vstříc jezdci, který vypadal jako duch a znovu se ztratil mezi nerovnostmi daleko se prostírající země.

Zadržoval dech. Obával se, tomu nemohl zabránit.

Ale onen jezdec opustil cestu, než dojeli tak daleko.

A během hodiny další muž spadl mrtvý ze sedla.

„Buď prokletá!" křičel Chei do kopců.

„*Buď prokletá*!" zazněla z hor ozvěna. „*Buď prokletá*..."

Vanye zabránil pak tomu, aby se jejich oči setkaly. Měl hlavu stále sehnutou mezi nadávkami ostatních.

Bylo jich už jen třicet tři.

Blízko něho se po krátkou chvíli Chei a kapitán dohadovali v tiché zuřivosti, vybírajíce místo na utáboření, berouce v potaz hazard vyplývající z opuštění cesty a vydání se do hor.

„Je to on, koho chce," kapitán na závěr ujišťoval, v tiché zběsilosti. „Proklej ho mečem, vezmi si ten klenot a nechej ho na cestě. Ona kvůli němu zastaví. Žádný kůň pro něho a zraněný muž v jejích rukou - potom se to převáží na opačnou stranu. Potom my se staneme lovci. Pokračovat, co děláme nyní, je šílenství."

Bylo to velmi rozumné. Vanye poslouchal se srdcem plným úzkosti a připravoval se, napínaje všechny svaly, aby jim mohl způsobit co nejvíce potíží, jak jen by bylo možné.

Ale Chei řekl: „Ne!"

„Je to tvoje ctižádostivost," řekl kapitán. „Tvoje zpropadená ctižádostivost, Ghiverane! Nechceš čekat na Mante - bez možnosti, aby někdo jiný než ty se tím zabýval - ty mi budeš naslouchat, a když ne, tak vysoký pán mi bude naslouchat, až mu přednesu zprávu..."

„Budeš poslouchat moje příkazy, kapitáne, nebo já dodám svoji vlastní zprávu o tvojí nekázni, o tvém kladení překážek, buď zpropadený. Já jsem svůj vlastní pán, a Ghiveran je pryč, kapitáne, se svým veškerým odporem, Gault je mrtev, což znamená ještě více, a ty mne neznáš, kapitáne, neznáš mne ani v tom nejmenším a neznáš nepřítele, s kterým se nyní musíme zabývat a neznáš tu zbraň, se kterou se potýkáme. Ten kámen kolem jeho krku nás drží při životě, kapitáne. Kolem tvého, i když bych to rád viděl, by to nebylo nic více nežli povzbuzení - nemůže to zničit její zbraň - je potřeba, abych tu záležitost musel vykřikovat? Kdokoli má u sebe ten kámen, půjde jako list ve větru, a ten prokletý meč zůstane nehybný v tomto světě - to je to, co ji drží zpátky, nic jiného."

„Její milenec krvácející v prachu ji zastaví." Kapitán vytáhl svůj meč z pochvy. „A já ponesu ten kámen, můj pane, a doručím ten kámen do Mante!"

Vanye vrazil levou patu do Arrhanina boku a ona se otočila, trhajíc sebou silně v opratích, mimo jeho dosah, když se přiblížil Cheiův meč a zazvonil nahlas svým ostřím, zrcadlově jasným v záři slunce, rozmáchnutým seknutím a sykotem další tasené oceli, na všech stranách.

Hřmot podkov a druhý muž přišel proti němu, tisknul svými patami a uhýbal v sedle, když mu rána rozedrala jeho krunýř, když muž vedoucí svého koně se rozehnal mečem z ocele, kterou se zablýskal nad jeho hlavou v opačném směru, a pak mu rebelovo ostří zazvonilo u ucha. Koně se strkali a vzpínali a Arrhan zápasila proti tomu tlaku. Nezbylo zde nic, co by mohl dělat, než jen ležet na Arrhan a na jejím zvedajícím se zadku. Na okamžik, kdy čepele mečů zvonily nad ním, když nad ním krev stříkala a jeden nebo druhý padl...

Zatlačil patami a bojoval o rovnováhu, ta snaha trhala svaly v jeho žaludku, s ocelí stále řinčící mu nad hlavou, potom se pustil a přistál mezi koňmi, aby se opět sebral, s rukama spoutanýma se rozběhl.

Křik, rachot za ním - jezdci po obou stranách, a kůň tlačící se na něho z boku a posílající ho na zem; ale už byl zase na nohou a prchal ke skalám, které viděl...

Kdyby byla Morgain dostatečně nablízku, kdyby ho tak mohla krýt...

Kůň pádil přímo na něho. Nebylo nic, co by mohl dělat; mohl jen běžet a měnit směr, točit se na stranu v poslední chvíli, když kůň propádil kolem.

Ale druhému koni se nemohl vyhnout a padl, jeho helma mu ochránila hlavu, potom se kutálel volně dál, až narazil svázanýma rukama a bojoval ve větru, aby mohl vstát.

Nějaký jezdec mu zastínil slunce. Vztyčené kopí uhodilo proti jeho krunýři a zatlačilo jej zpět, a špice kopí se stále nebezpečně potulovala v blízkosti jeho krku.

Nevěděl, která strana vyhrála až do chvíle, kdy Cheiův hlas přikázal tomuto jezdci, aby odstoupil a muži sešli dolů, aby ho sehnali, jeho a jeho helmu a vzali jej zpět ke koni.

Na cestě ležela mrtvá těla. Tělo kapitánovo bylo jedním z nich, s lebkou rozseknutou. Byly tu další dva Ghálové - oba mohli být kapitánovi - a pár z těch ostatních Cheiovi. Nechali je tam supům, tak jako ty ostatní, a jeho vysadili zase na Arrhanin hřbet.

Sedl si tedy potom co nejvýše, aby mohl odpočívat a aby se vyhnul Cheiově pozornosti.

Žádný další rozkol nepřišel. Trvalo delší dobu, než dojeli do kamenitého údolí mezi dvěma vysokými kopci, kde se cesta prohloubila, a kde vodní tok se zařezával ještě ostřeji do severního úbočí.

Bylo to kryté místo. Byla to štěrbina mezi skalami, kde převis poskytoval kryt proti útoku, přirozené opevnění, a když do něho vjeli a projížděli uvnitř nepřívětivým šerem, Vanye se zachvěl, jak jeho naděje visela na vlásku v tuto poslední a strašnou hodinu.

Bylo jich dvacet šest, jak je zase spočítal - tři mrtví na cestě a čtyři zmizelí, dezertéři, myslel si, když boj začal jít proti nim. Ale ghálští si toto udělali sami sobě a hluk tohoto boje měl dojít až k Morgain skrze kopce. Byla zde opravdová možnost, že mohla být tam, když on utekl, nebo potom - nanejvýš, ta vřava ji musela přitáhnou zase blízko a ona jim mohla způsobit škodu - mohla zaujmout nějakou dobrou pozici mezi skalami a zabít jednoho muže za dru-

hým, proto, aby rnu dala možnost utíkat, pěšky, jestliže musí - pod ochranou její krycí palby.

Ale nebyla tam. Nevšiml si ostatně nějaké její stopy nebo náznaku, že by tudy projížděla, už od poledne - a z toho měl velkou starost; a Chei poslal muže, aby ji pronásledovali.

Je zraněna, pomyslel si. Něco se jí stalo, jinak by sem přišla - přišla by, přišla by...

Nyní se stáhli do tohoto místa, zastíněného předčasným šerem, složeném skalami, kde, jak věděl, by je nemohla dosáhnout, a stín se nad ním zavřel, jeho nepřátelé ho chytili za ruce a stáhli jej z jeho koně a mrštili jím, aby doopravdy viděl, co mohou ještě dělat, a on poprvé od včerejší.noci pocítil chladné zoufalství.

Svázali mu nohy a nechali ho ležet, zatímco večeřeli; pro něho nezbylo ani tak málo, jako pohár vody, a když se v zoufalství překutálel k vodnímu proudu blízko sebe, tak ho ignorovali. To bylo vše, co by pro něho udělali, až potom, kdy několik lidských služebníků přišlo a rozvázalo mu ruce, které byly tak oteklé a tak paže tak bez života, že bylo málo, co mohl sám dělat. Povolili mu vykonat potřebu, to byla jejich jediná milost; a když se opět otočil, položili na něj svoje ruce a svázali ho a odtáhli ho tam, kde seděli ghálští pánové, bledí a jako lidé vypadající u malého ohně, který rozdělali pod převisem; Chei v jejich středu, jejich tváře a jejich oči odrážející bílý lesk klenotu, který nosil.

Klesl dolů na svá kolena, hlava se mu motala z hladu a vyčerpání a síla Bran mu bzučela v kostech. Čekal, aby slyšel, co budou dělat, a slyšel malé posuny mužů za jeho zády, mužů, kteří se shromáždili blízko něho, kterých však bylo více než dvacet.

„Dal jsem ti nějaký slib?“ ptal se ho Chei.

„Ano,“ mumlal, aby zastavil Cheiovo šílenství. Ano na cokoliv.

Něco se jí přihodilo, v duchu uvažoval. Není mrtvá, to by mu nehlásili. Ale nějakým způsobem zraněná, zajatá nebo chycená odněkud ze zálohy - ó Bože, nebo je někde daleko za nimi, možná má před nimi náskok, to je vlastně taky možné...

Budou ji chtít přivábit sem, budou chtít, abych já ji sem přivábil...

To nesmím udělat, ať dělají, co chtějí, žádný křik tentokrát....

Budeš zticha, říkal si znovu a znovu, když Chei dal onen rozkaz, aby mu sundali brnění.

Ale jeden Ghál řekl: „Ne, můj pane. On je naše bezpečí. On je celé naše bezpečí, které máme. Můj pane, zůstali jsme při tobě...“

Chei po dlouhou chvíli neřekl nic. Až potom se otázal: „Máte také v úmyslu odjet pryč?“ Následovalo ticho.

„V tom případě jděte, proklínám vás, jděte, odjeďte do temnot a odvažte se toho. Anebo dělejte to, co vám říkám, abyste dělali. Chopte se ho!“

Služebníci váhali. Náhle jeden z nich vyrazil a utíkal a další za ním a zbytek také; šli pěšky vstříc cestě. Jeden z Ghálů je pronásledoval. A neuspěl.

Chei vyskočil a Vanye se kutálel a vzdoroval mu, jak nejlépe dovedl, snažil se dokázat kopnout ho nohama, ale Chei ho chytil a pevně ho před sebou držel, jednou paží ho škrtil, zatímco výkřiky a poplach zněly kolem něho.

Naživu, myslel si Vanye a buď opatrná, křičel, než ho Cheiovy prsty zmáčkly po obou stranách krku a začaly ho zbavovat vědomí. „*Liyo*...“

Vtom jeden a druhý z ghálských padli a ti, co zbyli, se krčili uvnitř úkrytu.

Bylo jich jen šest, to viděl Vanye, když je noc ztišovala a vrátilo se mu opět vědomí, když vězel stále v Cheiově těsném sevření. Většina těl byla rozházená venku v otevřené krajině a jeden z ghálských, který stál u nich, volal nějaké jméno a plazil se dále, aby se dostal k příteli, přestože jeho pán byl proti tomu.

„Vypadni odsud,“ Vanye řekl tomu muži, neboť muž, který by podstoupil takové riziko, se mu zdál lepší, než ti ostatní. „Vyskoč na svého koně a jeď odsud pryč. Ona tě nezastaví.“

Ale byl to právě tento muž, který přišel zpět a vzal ho z Cheiových rukou a tloukl ho a napůl uškrtil, než ho ti druzí odtrhli.

Ležel potom tiše, omámen a částečně zbavený svých bolestí, tak blízko bezvědomí. Ale ghálští se pohnuli, osedlali své koně a vedli je blízko ke skále, kde se ukryli, dosti koní pro ně a náhradního pro něj a pro všechny ostatní - ale Arrhan mezi nimi nebyla.

Potom ho přivlekli, posadili ho na koně a jeli krkolomným způsobem úzkou stezkou, kterou sem přijeli.

Když nastal den, bylo tu jenom oněch šest. Ghálové odstrčili koně, měníce je.

Ale další z nich zemřel, během jedné takové výměny. Vanye se domníval, že to byl ten muž, který ho bil. Pohlížel na toho muže v určitém ohromení, když se natáhl téměř pod kopyty jeho koně, s černým bodem na čele a překvapeným výrazem v mrtvé tváři. Neměl z toho radost, jenom pozdvihl oči vstříc nízkým kopcům a pociťoval, jako by se jeho paní, nikým nepozorovaná, na něho v této chvíli dívala.

„Je to ten zatracený kámen," řekl jeden Ghál, a ti ostatní také reptali.

„Zabal tu proklatou věc," řekl na to Chei, a jeden Ghál přišel k Vanyovi a stáhl ho dolů z koně. Ostatní slezli také; Chei prodloužil provázek a zastrčili mu ho pod drátěnou košili.

Bránu pak cítil ještě více.

Bylo to ještě horší, když dospěli až na vrchol dlouhého stoupání a náhle našli, jak se země snižuje dolů přes širokou rovinu, útesy bez úpatí v ranním svitu, čnějící proti nim přes tuto propast.

Potom se svět odvíjel kolem něho v šílené změti modré oblohy, zlatavé dálky a žlutých skal kolem nich. Kůň se pohnul opět, a jeho zrak se vyjasnil, ale stále se mu zdálo, že se vzdaluje ze světa - cítil méně bolesti, ale více neklidu. Vědomí Brány, které se plížilo nahoru a dolů jeho nervy, ho nepříjemně svědilo.

Tam, myslel si, pozdvihuje tvář vstříc těmto vysokým stěnám. Brána Mante je tam nahoře.

Věděl to jistě; znal již z dřívějška místa, kde sídlila ghálská vrchnost. Byli nyní nedaleko Brány, a on se cítil jako malé jezírko blízko rozbouřeného oceánu, s velkou pravděpodobností, že je běsnící živel co nevidět pohltí.

Chtělo to tento kámen, ten, který nosil, chtělo to toho, kdo ten kámen nosil, chtělo celé stvoření, a to nebylo dostatečné, aby to...

Ó můj Bože, myslel si, můj Bože, jestli mne dovedou blízko té věci, jestliže mne přivedou příliš blízko...

Jel, nevěděl jak. Slyšel jejich hlasy v ostrém sporu. „Můžete tu věc chtít," jeden řekl a on věděl, kterou věc tím měli na mysli; bylo to vše kolem nich, bylo to v jejich nervech; způsobovalo to, že jejich koně byli zničehonic bojácní a neposlušní a nechtěli jít dál.

Ale nebylo to nic pro ty, kdo tu věc necítili na holém těle.

Již nikdo další nezemřel - ať to bylo z jakéhokoli důvodu, nenásledovaly žádné přepady ze zálohy, když teď měnili koně a udržovali

rychlost, které by dokonce ani šedý Siptah nestačil bez pomoci v tomto místě, kde se ghálská cesta měnila v rozhlodanou kamennou stezku a bezohlední jezdci nutili zvířata jít po strmém úbočí dolů do údolí.

Zůstala pozadu, myslel si. Ty skály a tato drsná země ji donutily, aby se vrátila na cestu a zůstala pozadu. V mém případě vyhráli oni. Někde jsem mohl udělat něco lépe. Nějak jsem to mohl udělat lépe.

Byly to první myšlenky tohoto typu, které si dovolil, myšlenky jako mohl jsem a měl jsem a jak jim podlehl a věci, které oni udělali a mohou udělat. Nuže dost toho, myslel si, pošetilec, dvojnásobný pošetilec a znovu si promítal každý pohyb, který udělal na tom svahu hory, každé znamení, které mu mohlo ujít, každou příležitost, kterou měl, až do té chvíle, než bolest zbavila jeho mysl této mizérie.

Potom si zase říkal, že je blázen. Ona nyní snížila jeho šance.

Něco to stojí, myslel si. Čas se draze platí. A příležitost se stěží naskytne.

Ghálští se dělili o příděly v poledne. „Měli bychom mu raději dát najíst," řekl jeden, „nebo omdlí." A když Chei souhlasil, přišel Ghál a krmil ho proužkem vysušeného hovězího masa a dal mu pít během jízdy, voda se mu rozlévala po bradě a jeho těle a na sedlo, kde schnula na slunci. Potom byl jeho žaludek podrážděný a křečovitý a dupavá chůze způsobila, že cítil v ústech chuť krve. Přál si, aby bylo možné, že by spadl a jednoduše si zlomil vaz a byl vyřízený, jenomže byl Kuršan a jeho tělo udržovalo rytmus, který znal od dětství, bez ohledu na to, jak moc sebou kolébal a ten samý pošetilec, který jim padl do léčky, stále doufal, že tu byla naděje je pozdržet, kdyby našel prostředky.

Potom si dal celou věc dohromady a na další zastávce, kde měnili koně a když si měl právě na jednoho vylézt, stoupl si ke koňskému boku a vrhl se z cesty, plné nerovností, což přivedlo koně, ke kterému byl přivázaný, do divoké paniky.

Muži sáhli po uzdách a on skočil směrem ke třem koním, které držel jenom jeden muž, překvapuje je divokým křikem a žduchnutím svým ramenem, do té chvíle, než ho někdo zezadu uhodil.

Spadl s nějakým mužem na sobě a jeden kůň se jim vytrhl a rychlým tempem utíkal pres cestu, jeden z jezdců musel uvolnit svého střídaného koně, aby uprchlého mohl dohonit.

Bylo to vítězství, ale jenom malé. Muž, který ho doběhl, ho převrátil na záda a zuřivě se na něho díval, jako by smrt za to byla příliš malou pomstou.

Vanye ho vší silou kopl.

Další dva ho srazili k zemi a jeden z nich mu to vrátil. Potom ztratil vědomí o tom, kde v tom okamžiku je, do doby, než ucítil, že ta tíha z něho jde pryč a uslyšel výkřik; přišel k sobě s Cheiovou čepelí na krku a mrtvým mužem vedle sebe.

A najednou zaslechl známý dusot kopyt a ještě jeden zvuk, hrozivý, a obojí se kvapem blížilo.

Kapitola 14

Zřetelně se objevil šedý kůň, a jeho jezdec, a Vanye se nadechl, v té poloze, jak ho Chei tiskl kolenem k zemi, na hrdle Cheiův meč. A jeden ze dvou Ghálů, co byli s ním, zvedl svůj luk a nasadil šíp.

Vanye máchl nohou a pokusil se lučištníka zasáhnout. Nemohl. Ostří se mu nepříjemně otíralo o krk a zabíralo prostor, který mu zbyl k dýchání. „Dávej pozor!“ zakřičel. Ale Morgain už dole na cestě zastavovala. Sklouzla dolů a pěšky se vydala vysokou trávou.

Lučištník ustoupil a zamířil vysoko, aby dostřelil daleko.

„Jsi v jejím dosahu,“ řekl Vanye tiše a lučištník povolil tětivu.

„Střílej!“ řekl Chei.

Lučištník luk napjal znovu a pečlivě zamířil. A podruhé jej povolil.

„Střílej, sakra!“

„Je prudký vítr.“ Potřetí lučištník pozvedl luk a napjal jej. Napětím se mu třásla ruka jak vyhledával správný oblouk a moment, kdy se vítr zklidní.

„Jí vítr nevadí,“ řekl Vanye.

„Počkej si na svůj cíl,“ řekl pak Chei a třesoucí se lučištník povolil tětivu potřetí. Chei povolil ruku, která svírala Vanyovy vlasy, pak ruku přenesl na Vanyovo rameno a mírně ho stiskl. „Nehýbej se, kamaráde, nehýbej.“

Bylo to horší než předtím. Začala se mu třást noha, v té nepřirozené poloze. Posunul ji. A Morgain se stále přibližovala a lučištníkův potřebný oblouk se postupně zmenšoval.

Přiblížila se na poloviční vzdálenost. Lučištník pozvedl svůj luk a hbitě napjal tětivu.

„Haaaaiiii!“ zaječel Vanye a Chei prudce otočil hlavou dozadu. Vyletěl šíp.

Morgain padla na zem a zase vyskočila a hbitě se rozběhla.

Ostří zaštípalo a Vanyovi se po krku spustil pomalý pramínek. „*Zabiju ho*,“ zaječel Chei.

Morgain se zastavila. Lučištník se zastavil, druhý šíp nasazený a napnutý.

„Odjeďte," křikl na ni Chei. „Nemám co ztratit, dámo!"

„Budu s tebou vyjednávat!" bylo slabě slyšet hlas Morgain, která ve větru křičela z plna hrdla.

„Já budu vyjednávat s vámi, dámo. Odhoďte meč a já vám oběma daruji život. Nebo mu prořízne hrdlo, tady a teď."

Popošla blíž, a vyletěl druhý šíp, v poryvu větru minul.

„K čertu s tebou," řekl Chei lučištníkovi. „Střílej!"

Lučištník nasadil další šíp. Ale Morgain se zastavila. Pozvedla ruku, namířila přímo na ně. „Jednoduchý cíl pro mne. Pusťte ho a budete mít volnou cestu na jih. Slovo na to! Kdo z vás chce žít, jděte."

Lučištník sklonil svůj luk k zemi; a: „Můj pane," řekl Ghál, který stál Cheiovi po druhém boku, a zvedl ruku a holou rukou ostří oddálil pryč od Vanyova krku. „Můj pane. Jsme poslední. Zabije nás. Nechte ho jít. Prohráli jsme."

Nastalo dlouhé ticho. Cheiovo sevření na jeho rameni ochablo a zase ztuhlo.

„Pusťte ho!" řekla Morgain.

„Za výkupné," řekl Chei.

„Za jaké?"

„To vám řeknu později," řekl Chei. „Chcete ho za těchto okolností?"

„Nechte ho jít!" řekla Morgain. „A já vám daruji vaše životy a vaši výzbroj - nebo z vás, jestli mu ublížíte, stáhnu kůži! Nechte ho jít!"

Cheiova ruka povolila. Meč se odtáhl a Chei ho opatrně odstrčil nastranu a postavil se, ostrý cíl. „Pusťte ho," řekl Chei. „Nechte ho jít."

Druhý muž vzal nůž a přeřízl Vanyova pouta, a s rukou pod paží mu pomohl na nohy. Nebyl jedním z těch, kdo byli připraveni mu ublížit - vysoký Ghál se stříbrnými vlasy, výraz nyní méně vyrovnaný, když se šance takto obrátily. Jeho ruka byla pevná a klidná, a než jej pustila, zkusila mírně jeho rovnováhu.

Vanye šel, a na okamžik mu připadlo, že celá obloha zešedla a zazdálo se mu, že jeho ruce, které se mu bezvládně houpaly podél boků, patřily, stejně jako jeho nohy, nějakému jinému muži. Klopýtl

na díře v zemi, těsně před pádem se vzchopil a šel dál, poryvy větru mu rozfoukávaly pot ve tváři a pálily ho v ranách na krku.

Ale obloha byla čím dál podivnější, nezvykle průhledná, a on klečel na koleni, aniž by věděl, jak se tam dostal, a Morgain se hnala nahoru, aby poklekla a vzala ho za rameno.

„Jsem v pořádku," řekl. Na tváři měla vyděšený pohled; a vztek; a otočila se prudce na jednom koleni a namířila svou zbraň na jejich nepřátele.

„Ne," řekl on a vydechl a chytil ji za ruku.

Nevystřelila. Nevěděl, proč to řekl, jenom že to byla stejná chyba jako ostatní, kterých se dopustil. Cítil, jak mu zkrácené vlasy povívají okolo obličeje a do očí, nejviditelnější z potup, které kdy zakusil on, a ona; a stále ještě měla výraz té hrůzy v očích. „Je mi to líto," řekl jí, když už konečně byl schopen něco říct.

„Ať jsou za to prokleti!"

„Způsobili to oni, ne já." Klečel tam a střídavě pohlížel na ni a jejich nehýbající se nepřátele, protože ona jim přestala věnovat pozornost. Nepoklonil se až k zemi, což mohlo v očích kuršské vazalky jeho hanbu poněkud napravit, nepožádal o souboj s mužem, který mu tohle udělal, neudělal žádnou z věcí, která by ji dohnala ke vzteku. „*Liyo,* jsem unaven, toť vše."

„Mám s sebou Arrhan. Tam, pod kopcem."

Kývla hlavou. „A všechnu tvoji výzbroj. S ní a Siptahem mě neměli šanci předstihnout." Našla šňůrku, na které měl amulet a vytáhla mu jej zpod brnění, což samotné mu přineslo velkou úlevu. Položila na chvilku černou zbraň, aby vzala svou Čepel Cti a odřízla jej. „Kde je pouzdro na tuhle věc?"

„Chei ho má."

„To je věc, kterou od něj dostanu. - Je to Gault?"

„Ano." Koutkem oka viděl, jak k nim Chei přichází. „Proboha, *liyo,* sleduj je-"

Šlehla po něm svýma šedýma očima v návalu vražedného vzteku - na ně, ne na něj. Z toho poznal jeho intenzitu, z jejího zarudlého a zachmuřeného pohledu, - tempo, které musela držet, aby nastavovala léčku za léčkou, námahu, aby si cílem byla bez přestání jistá.

Zdvihla svou zbraň. Postavila se na nohy a Vanye se zvedl, aby se postavil po jejím boku.

„Chci se domluvit na ceně," zavolal Chei.

„Není žádné jiné ceny," zavolala na něj Morgain, „kromě vašich životů, můj pane, a to je za tu předchozí zvůli, ne za novou! Máš pouzdro na kámen. Odhoď je. A kliď se mi z dosahu!"

„Cena, má paní!"

Její ruka se zvedla, zbraň zacílila. „Zacházíš příliš daleko."

„Mé nepřátele - a průchod Branou, pro mne a moje lidi." Chei postoupil dopředu a zastavil se, ruce doširoka roztažené a prázdné. „Pro nás neexistuje cesta zpátky."

„Neexistuje cesta zpátky z pekla, můj pane, a ty přešlapuješ na jeho pokraji. Vanye chce, abys žil a já nemám nejmenší potuchy proč - můžeš mu na kolenou poděkovat, než odsud odjedeš. Teď! Odhoď to pouzdro, člověče!"

Chei pohnul rukou směrem ke krku. Stříbrný řetěz se, když jej přetáhl přes hlavu a upustil, na slunci zablýskl.

„Na kolena, můj pane, a poděkuj mu, než zpod tebe ustřelím nohy."

Chei klesl na kolena.

„Poděkuj mu."

„*Liyo*," zaprotestoval Vanye.

„Poděkuj mu!"

„Dávám ti své díky, Nhi Vanye." Morgain sklonila ruku, a stála a hleděla, na Cheie, jak se postavil a šel ke grošákovi a náhradnímu koni; a ostatní, Ghál a lučištník, kteří měli na sobě lidskou podobu, si vyzvedli svoje vlastní.

„Byl tam ještě jeden muž-" uvědomil si Vanye a zamrazilo ho.

„Ten, co naháněl koně?" zeptala se Morgain. „S tím jsem už zúčtovala." Zpola se otočila a zahvízdala na Siptaha. Šedivák pohodil hlavou, otřepal se a zamířil jejich směrem, otěže, když, kráčeli k místu, kde Chei upustil pouzdro, táhnul za sebou.

Chei a jeho muži odjeli, směrem na jih, bez průtahů. Vanye musel bojovat s nevolností, když poklekl a zvedl šedou krabičku, kterou Chei upustil do udusané trávy. Morgain mu podala kámen a jeho řetěz a on je smotal do kuličky a dal je dovnitř. Jeho surová energie zanechala atmosféru jako po bouři, a ruce se mu třásly, když si je věšel znovu na krk, na správný řetěz, bezpečný a pevný.

„Co udělali?" zeptala se zprudka. „Co udělali?"

Nepodíval se jí do očí. Zvedl svoji helmici, z místa, kam spadla. Šedý kůň přišel k nim, frkal a pohazoval hlavou, a on šel a chytil ty

visící otěže a položil ruku na Siptahův krk, aby utěšil tvora, který se na nic neptal. „Nic, teď už je nevylekáš. Hlavně se potřebuji najíst a odpočinout si.“

„Vstávej,“ řekla. „Pojedu za tebou. Najdeme Arrhan a zmizíme odsud.“

To ho docela potěšilo. Odhrnul si vlasy z tváře, nasadil helmici, přehodil otěže a trochu s námahou dal nohu do třmenu, trochu namáhavěji se vytáhl na Siptahův hřbet a uvolnil pravý třmen pro Morgain. Vyšplhala tak, že se chytila zadní části sedla a položila ruku na jeho nohu a když vyjeli, držela se pouze zadní části sedla, takže věděla dobře, že má bolesti, a jak jeli, nedotýkala se ho. Pouze udávala směr, a oni šli, přes cestu a za další kopec, kde Arrhan nerušené spásala trávu spolu se dvěma Cheiovými zbloudilými koňmi.

Sklouzla dolů. On sešplhal a šel a položil Arrhan ruce na čumák, který mu nastavila, vydržel to, když mu hlavou párkrát drcla do rozbolavělých žeber a opřel se jí o rameno.

Jeho luk, jeho toulec, oba zavěšeny na Arrhanině sedle, ač je nějací muži ukradli. Byl tam skvělý ghálský meč, který měl předtím jeden z pánů.

Ohlédl se na Morgain, na tvář stejně bledou jako tváře Ghálů, a pomstychtivost mnohem chladnější. Na okamžik se zdálo, že se změnila mnohem víc než Chei.

Pak prošla kolem něj, aby si vzala zbytek toho, co získala, koně, kteří se pásli, nedbajíce změny politické příslušnosti. „Náhradní koně,“ řekla, když je přiváděla. „Můžeš jet na koni, Nhi Vanye?“

„Ano,“ zamumlal. Byla k němu příkrá a odměřená, dávala mu prostor, aby se vzpamatoval; nadechl se svobodné atmosféry a vstrčil nohu do vlastního třmenu, vyšvihl se na Arrhanin hřbet, a když se klisna dala do pohybu, sebral svůj meč. První věc, co chtěl, bylo mít jej na správném místě, u pasu; dokonce dřív než vodu, a trochu jídla, a chladivý pramen, u kterého by se mohl opláchnout.

Dokonce tohoto nedostupného daru se mu od Morgain dostalo, když mezi skalami a kopci našla místo, kde mezi dvěma kopci vyvěrala chladná voda a stromy stínily pramen potoka. Tam zastavila a slezla dolů a nechala Siptaha a náhradní koně, aby se napili; a on se přidržel popruhů sedla a kůže třmenů a sklouzl dolů: byl tak zničený, teď když bylo po boji, a nohy se mu podlamovaly, když se pustil a klesl, aby se napil a umyl.

Podíval se a ona sundávala ze šedého hřebce sedlo. „Zahnali jsme koně dál než jsme měli," řekla, a to bylo vše, co k celé záležitosti dodala.

Pak si lehl na břeh, natáhl se dozadu a nechal helmici, aby se mu skutálela z hlavy a jeho smysly pokračovaly ve vířící cestě, na kterou se pokoušeli vydat. Cítil, jak mu spadla ruka, a slyšel jak se hýbou koně, a jedenkrát si s hrůzou pomyslel, že to byl sen, že v dalším okamžiku na sobě ucítí ruce svého bratra, nebo nad sebou tváře svých nepřátel.

Ale když pootevřel oči, byla to Morgain, kdo seděl opřený o strom, rukama objímala kolena. Dračí meč blízko po boku. Byl tedy v bezpečí. A spal.

Vzbudil se když slunce sláblo. Na okamžik se ho zmocnila panika a nemohl si vzpomenout, kde je. Ale otočil hlavou a uviděl Morgain, jak pořád sedí tam, kde předtím, jak ho pořád střeží. Vydal roztřesený vzdech.

Ona nespala, když spal on. Na jejím držení těla viděl vyčerpání, v jejích očích zdrcený výraz. „*Liyo*," řekl a zvedl se na ruku a nahoru na kolena.

„Do setmění nám zbývá trochu času," řekla. „Pokud se vůbec můžeš vydat na cestu. Měl by sis ošetřit ta zranění než ztuhnou. A bude-li potřeba, strávíme zde ještě jeden den."

V očích se jí zračila horečka, v držení těla odříkání. Byly v ní dvě věci, rovnováha, jejíž současný směr neuměl uhodnout, vztek a úzkost ve vybrané shodě.

Hmátl po řemenech svého brnění a rozepl je. „Ne," řekl, když se pohla, aby mu pomohla. Zvládl to všechno sám, rád, že přišel soumrak, který mezi ni a špínu a rány rozestřel závoj, ale i když byly doby, kdy se šel koupat bez jejího svědectví, nyní to vypadalo, jako by ji odmítnul. Pouze se, když vklouzl do chladivé vody, odvrátil, aby skryl to nejhorší.

Pak ponořil hlavu a ramena a pevně se přitom držel kamenů na břehu, protože neuměl plavat. Bolest ochromil chlad. Další památky odplavila čistá voda, a on tam chvíli zůstal a se zavřenýma očima splýval, dokud Morgain nepřišla na břeh s náplastmi a přikrývkou a jeho osobními potřebami a přísně mu nenařídila mu, aby vylezl ven.

„Nachladíš si rány," řekla, a měla pravdu, věděl. S námahou se vyzdvihl na suchou skálu a rychle se zabalil do přikrývky, kterou kolem něj přehodila. Udělal z ní stan, který jej měl ochránit před větrem, když se holil a čistil si zuby, opatrně kolem ran a oteklých míst, a pak si sedl a dosucha si vytíral vlasy.

Stoupla si za něj a položila mu ruce na ramena, a vzala jeden záhyb přikrývky a začala mu sušit vlasy sama.

Tak se dozvěděl, že mu jeho hanbu odpustila. Položil si hlavu na ruce a neucuknul, když ji pročesávala svými prsty - až když mu na ramena položila ruce a spočinula na něm svou hlavou. Pak mohl stěží popadnout dech.

„Nezasloužil jsem si to od nich," řekl, na svou vlastní obranu. „To ti přísahám, *liyo*. Až na to, jak jsem padl do jejich pasti na tom prvním místě. Na to - vůbec žádnou omluvu nemám."

Její ruce se sevřely pevněji. „Pokoušela jsem se to obejít severně dokola a varovat tě. Ale zašla jsem příliš daleko. Než jsem přišla zase zpátky, bylo příliš pozdě. A tys do ní vjel. Když jsi mne hledal. Je to pravda? - Je. Že?"

„Hm," zamumlal, tváře mu hořely hanbou, když si připomněl ten podupaný potok, když si vzpomněl na každou z těch chybných úvah. „Mohlas jim padnout do rukou ty. Myslel jsem, žes to byla ty, jinak bys tam byla-"

„Abych tě varovala. Ano. Ale byla jsem bláhová, když jsem si myslela, že by ses do toho hnal ze strachu, že jsem byla pošetilá; a tys věděl, že se něco stalo, dost dobře, když jsem nebyla nikde kolem. Byla to stejně tak moje chyba jako tvoje." Obešla ho dokola tak, aby mu viděla do tváře. „Nesmíme něco takového znovu udělat. Nemůžeme být zamilovaní a pošetilí. Věř mi, slyšíš, a já budu věřit tobě a pak už se naši nepřátelé do výhody nedostanou."

Stiskl rukama její ruce, přitáhl je ke rtům a pak je pustil, oči na chvíli zavřené. „Vyslechneš tvrdou pravdu, *liyo*?"

„Ano."

„Přijmeš půl názoru mého a půlku uděláš podle svého, a jestli ten můj je dobrý nebo špatný to nevím, ale podle mého způsobu uvažování, po půlce ze dvou dobrých názorů dá dohromady jeden velice špatný. Vyslyš mne! Naléhavě tě o to žádám." Hlas se mu zlomil. Získal rovnováhu. „Jestli ty půjdeš přímo dolů, půjdeme přímo a já

neřeknu ani slovo. Mně se cesta, abych řekl pravdu, v posledních dnech moc nevydařila.“

Seděla na bobku, na patách, s rukama mezi koleny. „Proč, myslela jsem, že mi tvoje cesta v posledních dnech docela pomohla - myslela jsem si, že jsem se dost naučila.“

„Ode mne ses nic nenaučila-“

„Pořád dokola. Myslíš, že jsem tak hloupá, že se nic nenaučím?“

Trochu mu poskočilo srdce, jenom trochu, ne že by se považoval za tak naivního.

„Nevěříš mi?“

„Ne, *liyo*.“ Dokonce se mu povedlo se usmát. „Ale je to milé.“

Její rty se sevřely a zachvěly, ne bolestí, zdálo se, jenom únavou. Pozvedla ruku a konečky prstů se dotkla jeho tváře, něžně, velmi něžně. „Je to pravda. Nevěděla jsem, co dělat. Myslela jsem jenom na to, co bys udělal ty, kdyby to bylo naopak.“

„Já bych vešel přímo do pasti, jako blázen.“

Potřásla hlavou. „Když jsme odděleni, zřídkakdy jsme pošetilí. To je to, co musíme vylepšit.“ Odhrnula mu z očí pramen vlasů. „To mi věř, že já nebudu. A věř, že já věřím tobě.“

Pohlédl jí přes rameno na dračí meč, na věc, se kterou se nerozloučila ani nyní, tu jedinou věc, pro kterou by jej opustila.

Snad pochopila, kterým směrem se podíval. Usadila se zpět na paty a se zraněným a unaveným pohledem se mu podívala do očí.

„Celým svým životem,“ řekl.

Nestačilo to, co řekl. Přál si, aby ho ta myšlenka nebyla vůbec napadla anebo aby jí nebyl dal volný průchod.

Věřil jsem, že bys mohla přijít, jen proto, že jsme byli pořád příliš daleko od Bran.

Když se dostala za tuto mez, neměla už žádný smysl pro loajalitu, ani si nemohla pomoci. Věřil tomu. S mečem, v takový čas, se už nebila za nic jiného než ------- - a za zdravý rozum.

V takový čas, liyo, *bys mě odstranila společně se svými nepřáteli.*

A pořád je to pravda.

„Pravda, *liyo*, o tom nemám pochyb.“

Vypadala tak unaveně, tak zoufale unaveně. Zvedl se na kolena a objal ji rukama, její hlava mu spočinula na holém rameni, její štíhlé

tělo v brnění se kratičce otřáslo, třebaže bylo samý sval. Objala ho pažemi.

„Nemáme jinou možnost než pokračovat," řekla chraptivým hlasem. „Chei šel zpět k Tejhos. Myslím, že nepůjde až na jih."

„Chei vraždil," řekl. „Zabil kapitána, kterého vyslalo Mante přes Tejhos. Kapitánovi muži dezertovali."

„Tak to byl *ten* oddíl." S námahou zvedla ramena, aby si povzdechla a na okamžik se o něj opřela celou svou vahou. „Nikdo z nich neunikl. Vem to ďas - měla jsem ho zabít - už dávno...."

„Chei," zamumlal, „šel k nim... dobrovolně, říkal. A v Mante teď už vědí všechno, co ví on. Nemám pochyb o tom, že vědí. Může odsud přijet víc než jen pár jezdců."

Položila mu hlavu na rameno na znamení souhlasu. „Ano. Já to vím."

„A ani jeden z nás není schopný jet. Co bys mohla udělat? Co já? Spát."

Ochabla v jeho obětí, a pak pohla rukou, aby jej odstrčila, potom té námahy zanechala a bezmocně se mu zhroutila do náruče. „Není to moudré. Není to ode mne moudré. Vím to. Musíme se dát na cestu. Toto místo není bezpečné - vůbec není bezpečné-"

Bylo to snad poprvé za poslední dny, kdy neudělala víc než že jen zavřela oči.

Chei si sehnutý u potoka našplíchal vodu na obličej a setřel ji dozadu na vlasy. V soumraku naproti němu památka, kterou mu zanechala čarodějnice - čarodějnice, trval na tom navzdory veškerému vědění, které mohla ghálská racionalita shromáždit. Začínal mít podezření. Věděl, že jeho duše je ztracena, ať už to bylo cokoli, jednoduše proto, že už nevěděl jak by na to měl dál věřit; nebo na čarování, snad jen na to, že předtuchy by v koloběhu světa případně mohly existovat, a že cizinci mohou znát věci, kterým on nerozumí.

Ichandren věřil na nadpřirozené síly. Bron o nich nikdy nepochyboval. Muž na druhé straně potůčku je poznal, Rhanin ep Eorund, dřív než poskytl přístřeší ghálskému lučištníkovi, a snad ještě pořád. Byly cizí jen Hesiyynovi, Ghálovi jehož tváří byla maska s dlouhýma očima a vysoko posazenými lícními kostmi, imunnímu k strachu, jenž nakrabatil Rhaninovo čelo - lidský výraz, vetkaný do té míchaniny, jako mnoho dalších nepatrných věcí.

Jako strach. Jako změť nenávisti a strachu a hněvu, které vřely uvnitř Cheiova vlastního já, lákavá ať se to vezme z kteréhokoliv konce: pomsta cizincům; pomsta Mante, které mu bylo neméně než Cheiovi odjakživa nepřítelem; a život, život, který by se mohl táhnout donekonečna, jako život, který se táhl za ním, život, který pamatoval vyšperkované Mante, a tvář Nejvyššího pána, kterou mladý Chei nikdy neviděl, a příbuzné a přátele, které Gault-Ghiveran jak miloval, tak zabíjel a pro větší blaho zradil...

Přátele a příbuzné, které zabili nepřátelé, kteří slibovali,že stáhnou dolů do temnot celý svět.

„Jděte zpět, chcete-li," řekl on, Chei, Gault, Ghiveran svým posledním stoupencům, když se vzdálili nepřátelům.

Rhanin jenom potřásl hlavou. V Morundu jej nečekalo nic, pouze v Mante, kde byli jeho příbuzní, a jeho žena, a vše ostatní, co mu Skarrin uloupil. Žena, kterou měl, ta lidská, v horách - by v hrůze utekla od toho, co se z Rhanina stalo; a zlomila by Rhaninovi srdce a s tím srdce Ghála v něm. A Chei to oboje věděl.

Hesiyn řekl, s očima jako šedé sklo: „Žít mezi prasaty, můj pane? A dohlížet na ovce? Nebo čekat na Skarrinovu spravedlnost?"

Hesiyna neznal. Ghiveran, když byl zcela Ghálem, ho nikdy neznal, věděl jen to, že byl synem dvou významných rodin, které se ho obě zřekly pro jeho zálibu v hazardních hrách a že byl v Mante za verše, které napsal, odsouzen k smrti. Připojil se ke Gaultovi a díky hazardu se zadlužil dokonce v Morundu: to byl Hesiyn.

Takže znovu jeli na sever, z místa, kde se zastavili, aniž by zajeli daleko na jih.

„Nemohou nás předběhnout," řekl Chei, když si podruhé nacákal plnou dlaň vody na krk. „Budou odpočívat. Budou hledat místo, kde by si na chvíli mohli poležet - ale ne nadlouho. Vědí, že po nich jdou."

Rány zatvrdly; a Vanye se ve tmě opatrně rozhýbával, zatímco Morgain spala. Pak se několikrát pokusil švihem zvednout na nohy a tiše a nešťastně u toho klel a pokaždé objevil něco dalšího, co ho bolelo a co zapříčinilo, že ten či onen úhel byl nerozumný. Nakonec stiskl zuby, nadechl se a zvládl to jedním prudkým pokusem.

„Áa-" zamumlala.

„Pst," řekl, „spi. Jen se snažím rozhýbat tu strnulost."

Za svitu hvězd se oblékl, zápasil s kalhotami a bandážemi a košilí a vycpávkami a nakonec s brněním, které se bolestivě usadilo na znavených svalech a bralo mu dech. Utáhl přezky na kůži, která je pokrývala jak se jenom odvážil nejvolněji; utáhl si opasky.

Pak se za svitu hvězd vydal k místu, kde uvázala koně a uklidnil je a seznámil se s těmi dvěma, které měli od Cheiových mužů, zvířaty, za která se v žádném případě nemuseli stydět, pomyslel si: Lidé v Morundu chovali dobré koně.

Pak posbíral jejich přikrývky a uzdy a sedla, to poslední s námahou, při které jej polil studený pot, ale ať to bolelo jak chtělo, bylo to dobré natáhnout se a hýbat se a cítit, že ztuhlost začíná částečně povolovat.

Dokonce ještě příjemnější bylo klesnout na paty vedle Morgain a zašeptat: „*Liyo*, jsme připraveni. Osedlal jsem koně."

„Hanba ti," řekla otupěle a zvedla se na předloktí; a útrpně: „Neměl jsi to dělat ty."

„Jsem celkem v pořádku." Vysoko tak zabodoval ve skóre jejich staré hry; a bylo to jako protáhnutí svalů, jakýs takýs návrat domů.

Doma, pomyslel si, více než v pevnosti Morij nebo na kterémkoliv ze sídel, která poznal - doma bylo kdekoliv, kde byla ona.

Posbírala se ze země a zastavila se vedle něj, aby mu položila ruku na rameno a když na ni přitiskl svoji, aby si jej přitáhla a přivinula, zoufale silně, ačkoli on byl příliš ztuhlý než aby stál tak uvolněně. „O něco později před svítáním," řekla. „Doženeme, co se dá. Pak si odpočineme, protože to potřebujeme. S-"

Koně znervózněli, dva valaši, klisna a hřebec v těsné blízkosti byl dostatečný důvod, ale Morgain se zastavila; a on naslouchal, nehybně, a třásl se při napětí vyvolaném nočním chladem a ztuhlými svaly.

Stiskl jí ruku, pevně, a její ruka sevřela jeho a strčila do něj: *Souhlasím. Jdeme. Nelíbí se mi to.*

Postavil se tedy, tiše a jedním pohybem, ať to bolelo jak to bolelo. Sáhl po Arrhan a utišil ji i náhradní koně, zatímco Morgain se postarala o Siptaha.

Ve svitu hvězd, dole na kopci, kde si klestil potok cestu, se objevil osamocený jezdec a nechal svého koně, aby se napil u spodnějšího jezírka. Zakrátko se k němu připojili další dva jezdci a i ti napojili svoje koně a napili se a pokračovali v jízdě po druhém břehu.

Vanye se otřásl. Nemohl si pomoci. Škubnutím Arrhaninou hlavou ji pobídl, aby stála tiše; ostatní, náhradní koně, si držel tak nablízku jak jen mohl, zatímco Morgain se snažila udržet v tichosti Siptaha.

Ať už to byl kdokoliv, Cheiovi lidé to nebyli. Odhadoval je na lidi z Mante, kteří pronásledovali vetřelce, o kterých dostali zprávu - jinak by jeli po cestě a za světla jako počestní a nevinní cestující.

Nakonec se opatrně pohnul a podíval se na Morgain. „Budou následovat další," zašeptal. „Mohou hledat podél vodních toků zase pozpátku."

„Doufejme jen, že si naše stopy spletou se svými." Přehodila Siptahovi otěže přes krk a vyzdvihla se do sedla. „Nebo ještě lépe - s Cheiovými."

Dal svou nohu do Arrhanina třmenu a ztěžka se vyzdvihl nahoru, s úsilím, které mu způsobilo bolesti po celém těle.

Kdyby se tak byli odvážili rozdělat oheň, kdyby si tak byli mohli rány vypotit horkými obvazy a bylinkami, kdyby si tak byl mohl lehnout na sluníčko a prohřát se skrz naskrz, místo aby ležel v chladu a vstával v chladu a zase jel - ale byli teď příliš blízko Bráně a nepřátelé si příliš dobře uvědomovali, jak jsou nebezpeční.

Myslel na to, že by mohl požádat, aby se vrátili zpátky. Zpátky do kopců a nížin a znovu nabyli sílu.

Ale už došli tak daleko. A neměli v této zemi žádné přátele a žádné útočiště, a nevěděl už, jestli jeho instinkty jsou stále ještě správné. Toužil, toužil se zoufalou nadějí po Bráně a cestě na nějaké jiné místo, než je tohle, jiný začátek, když tenhle se tak zoufale zvrtnul.

Nesnažili se jet ve tmě rychle, protože zem byla nerovná a plná kamenů. Jeli dolů po dlouhém zakřiveném svahu, jiné minuli, a přes křovinaté úbočí. Jeli tempem bezpečným pro koně a tiše, jak to jen šlo, pod oblohou příliš otevřenou, než, aby byli v bezpečí.

A jedenkrát, když Siptah našpicoval uši a Arrhan se podívala stejným směrem, nalevo, srdce mu ztuhlo. Představil si celou nepřátelskou armádu někde kolem nich - nebo nějakého osamoceného lučištníka, který by mohl být stejně smrtelně nebezpečný. „Pravděpodobně nějaké zvíře," řekla nakonec Morgain.

A pak později, když zastavili, aby se vydýchali u keře: „Myslím, že je načase, abychom ulevili koním," řekl. „Ale nechci se tady zastavovat."

„Hm," řekla Morgain a sklouzla dolů, aby přivázala Siptahův uvazovací provaz k jeho ohlávce; a aby uklidnila hřebce, jenž se cítil dotčen přítomností valachů, a poskakoval mezi nimi a opakovaně klopil a špicoval uši, když Vanye sesedal z koně.

„Stůj," zasyčela Morgain na šediváka a chytila ho za provaz, což by jej obvykle zastavilo; ale on zvedl hlavu a jeho nozdry se zachvěly do větru, uši naspicované.

„Počkej," řekl tiše Vanye, jak mohl nejklidněji. „Něco tam je."

Koně byli nechránění. Teď už nebylo jisté, že by se je podařilo skrýt. Nebylo vůbec jisté, že nejedou horšího. Siptah trhnul hlavou, tlumeně zaprotestoval a uskočil nastranu.

„Úsvit by nás mohl zas tíhnout, jak tu trčíme,"řekla. „To nám nepomůže."

„Pak k nám musejí přijít. *Liyo*, tentokrát-"

„Myslela jsem, že ti už rady došly."

Prudce se nadechl. Bolestí ho píchlo v pohmožděných žebrech, „*Liyo*-" Někde nahoře na svahu zapraskal keř.

„Souhlasím s tebou," řekl. „Ať jsme z toho venku."

„Jeď!" zasyčela a byl to Siptah, koho si vybrala, aby ji nesl, válkou zkušený a spolehlivý, protože všechnu svou šeď získal už v prvním boji.

Ze stejného důvodu si on vzal Arrhan, koně, kterého znal, toho, jenž reagoval na jeho povely patami a koleny. Měl na starosti i oba náhradní koně, jejichž šňůra mu škubala se sedlem, když začali znovu šplhat po zemi poseté kameny, Siptahův ocas o fous před nimi ve svitu hvězd, zas a znovu zastíněný černými keři a stromy a nevyhnutelný zvuk úderů kopyt a postrojů a škrábání keřů zněl nocí strašidelně hlasitě.

Dolů průsmykem mezi k sobě se tisknoucími kopci, po proudu maličkého potůčku, udržovali pravidelné tempo, až Morgain zastavila a i on zůstal stát a funící koně se shlukli, jejich dech a pohyby nohou a skřípání výstroje zastíraly cokoliv tak slabého, jako například zvuk, který by mohl být za nimi.

„Neslyším je," řekl nakonec.

„Já taky ne," zašeptala Morgain a otočila Siptaha znovu vzhůru do kopce, těžký výstup a dlouhý s těmi dvěma na šňůře vedenými koňmi, kteří škubali Arrhaninym postrojem.

Ale když vyšli vysoko na tu horu, úsvit ozdobil východ vlažnou září a hvězdy ustupovaly před denním světlem do temnoty.

A když vyměnili koně a jeli dolů na dvou hnědácích, Arrhan a Siptaha vedli vzadu, příliš znavené, než aby protestovali, rudý okraj slunce stoupal a nabídl mdlé světlo, které ukázalo vzdálené vrcholky vysočiny Mante, trčící v dálce za kopci proti obloze jako deformovaná čelist.

Valach klopýtl a zarazil se, a Vanye přenesl váhu, na okamžik se zdálo, že se celý východ zastřel a zatočil a on se chytil sedla a nadechl se, ta reakce zabolela. Kousl se do rány ve tváři. Udělal to ještě jednou a byla to jenom jedna bolest navíc.

Ale Morgain prudce zastavila a natáhla se k němu, když se snažil vzpamatovat, a její kůň se mezi keři a skalami přiblížil těsně k jeho. „Vanye?"

„Jsem v pořádku." Jeho puls tepal jako o závod těžkopádnými, těžkými údery. Obloha se pořád točila a on pocítil studený strach, že by ji mohl nechat na holičkách na nejhorší cestě, že by ji mohl zatěžovat, nutit ji k rozhodnutím, která by nedělala a do taktiky, které by nepoužila.

Ale ještě ne, pomyslel si. Ještě ne. Když ho hrozby a rány jeho nepřátel mohly udržet v sedle, jeho vlastní odhodlání může dokázat to samé, dokud mu pružnost a ohebnost nevyženou strnulost z těla a jídlo a voda závrať z hlavy.

„Zatím," řekla, „nemáme vůbec ponětí, jak dlouhá ta cesta ještě bude. Vanye - můžeme si najít místo - Musíme to udělat."

Potřásl hlavou, otočil valacha se svahu dolů a přiměl jej k pohybu, příliš trpící, než aby byl zdvořilý.

Řídkým vzduchem zasvištěl nějaký předmět a zasáhl jej do ramene jako kámen z praku, silou a leknutím jej zpola obrátil v sedle: při dalším úderu srdce mu v mysli vytanulo svištění šípu a on věděl, že byl zasažen a že šípy létají pořád dál. Jeho kůň v panice prudce vyrazil a začal vyhazovat a on s ním zápasil, když mu strnulá ruka ožívla, s jedinou myšlenkou, dostat se zpět a schovat se, dokud Morgain kvůli němu nevyjede a nepokusí se ho krýt. Kůň zakopl o keř, vyrovnal rovnováhu a když narazil na ostatní, natěsnal se k Siptahovi

a Arrhan a zachytil o provaz, ale to už bylo v úkrytu za skalami. Sklouzl dolů, klopýtl tak jako kůň předtím o keř, který mu stál v cestě, zastavil se o balvan na svahu a pokoušel se popadnout dech zároveň s tím, jak Morgain sklouzla dolů a zarazila se o ten sám kámen, a jak sjížděla dolů,tak střílela, protože úbočí kopce se osypalo oddíly, vodopádem výkřiků.

„Jsi zraněn?“ zeptala se ho Morgain. „Vanye, jsi zraněn?“

Síla úderu způsobila, že si nebyl jist svými pocity, ale paže byla pohyblivá, a on se odsunul z balvanu a prodíral se zpět za Arrhan a Siptahem, kteří zamotali uvazovací provazy do změti vystrašených valachů a válkou zkušeného hřebce, v jejímž středu byl jeho luk. Kolem něj přistávaly šípy. Jeden promarněný šíp zasáhl Arrhan a odehnal ji od něj a za sebou měl Morgainin hlas, který ho proklínal a rozkazoval mu, aby se skryl.

Zachytil luk a vytrhnul jej z řemenů na Arrhanině sedle, to stejné udělal se svým toulcem; a škrábal se k výše položenému výhodnějšímu postavení, nahoru na několik zřícených balvanů, jimiž byli koně obklopeni.

Ten výstup mu vzal dech. Podařilo se mu dostat se na kolena, neviděl nic než nutnost přežít, neslyšel nic než výkřiky nepřátel. Jak klečel, luk si opřel o balvan a o koleno, a napnul jej s úsilím, které mu vehnalo pot do obličeje.

Pak nasadil šíp a vybral si terč mezi těmi, kdo se rojili na kopci, jako kdyby v tom mdlém světle ožily samotné balvany a keře.

Spočítal, kolik má šípů a uvědomoval si výhodu své pozice. Střelil, klidně, opatrně, z výšky, která mu poskytovala výhodu a s jistotou, že terčem bude on pokud nedostane jejich lučištníky dřív než oni získají výhodnější postavení než on nebo Morgain, a o to se pokoušeli: jednoho zastřelil a vybral další šíp, a zároveň si odhrnul vlasy z očí a cítil, jak mu po studené pokožce stéká pot. Lámal si hlavu, jestli nakonec šíp vůbec prorazil brnění než odpadl. Zasáhl jej dost, aby mu způsobil prudkou bolest, takovou, že se zpotil a údy mu zeslábly a krajina se začala točit závratí.

Ale pořád ještě dokázal napnout luk. Napnul ho a nadechl se a všechno zaměřil do jednoho přesného a vše obchvacujícího ohniska a sestřeloval terč za terčem, na které Morgainin přímočarý paprsek a nevýhoda nižší pozice nemohly dosáhnout, nejdříve střílejíce lučištníky, kteří se snažili najít si dobrou pozici a dostat jej.

Ale zásoba jeho šípů se tenčila.

Kapitola 15

Nepřítel se ukryl na balvany posetém, změtí keřů pokrytém kopci, a terčů ubylo. Vanye si hřbetem ruky setřel pot, a rozložil opatrně, aby nepoškodil jejich opeření, poslední čtyři šípy.

Morgain se vzdala své výhodné pozice a vyšplhala na další, černě oděná, bělovlasá postava v sílícím rozbřesku, jejíž bezpečnost střežil s lukem napnutým a připraveným zareagovat na jakýkoli pohyb na svahu.

Jeden to zkusil. Rychle zvedl luk a vystřelil, čímž lučištníka odradil, ale vítr šíp odnesl a on minul.

Zbývaly tři šípy.

Morgain se dostala na své vyvýšené místo a poslala několik výstřelů na místa, která vyvolala v nepřátelských pozicích pohyb, a nabídla mu terče, které neminul.

„Jsme tu příliš stísnění," křikla na něj Morgain - a měla na mysli to, co už pochopil, že *Podvržený* byl nanejvýš riskantní v tomto vězení z volně stojících kamenů a keřů, kde koně stojí v houfu mezi skalami a nemají daleko k panice. „Jdu pro koně! Zůstaň kde jsi a kryj mě!"

Nadechl se a zvedl svůj předposlední šíp, srdce se mu dralo až do krku. Nelíbilo se mu to, co navrhla, že vyjede sama s *Podvrženým* pod zvrásněné rysy Mante.

Nelíbilo se mu ani, jaké byly jejich šance, kdyby se na ně nepřítel dostal, a kdyby čekali příliš dlouho, aby získali prostor pro meč; a z nich dvou to byla Morgain, kdo tu zbraň znal. Nezbylo než se pevně držet a obětovat poslední dva šípy, aby jí poskytl prostor, který potřebovala.

Vystoupila ven na skálu a na svah, který ji dovede dolů ke koním.

A kolem jeho místa zasvištěl šíp a roztříštil se o skálu o vlásek od ní.

Otočil se jako na obrtlíku a hledal terč mezi převislými skalami nad jejich hlavami, zoufalý. Morgainin výstřel se, když vystřelila podél něj a nahoru do strmých stěn, na kameni rudě zablýskl.

„K zemi!“ zakřičela na něj. „K zemi!“

„Vezmi koně!“ zařval. „Běž!“

Mezitím šíp zasáhl kámen u jeho nohy.

Jeden šíp letěl zase odjinud, příčný černý pruh na bledé skále, vysoko na výčnělcích.

Ne na ně. Na skrytého střelce. Výkřik jim řekl, že jej zasáhl. Následovaly další šípy tentokrát v obloucích po svahu dolů, do nepřátelských pozic, což nepřítele vyplašilo ven z jeho úkrytů, zatímco Morgain se na svém kousku skály otočila a střílela zas a znova na najednou viditelné terče.

V koutku Vanyova oka se míhal tmavý bod: zvrtl se dokola a vystřelil na muže, který šplhal nahoru jícnem jejich malého úkrytu, nedaleko od koní.

Ten muž se rozplácl dozadu, jeho brnění mu na tu vzdálenost nebylo proti arrhendskému luku nic platné; a když sklouzl dolů z úbočí, vykřikl, zatímco Vanye nasazoval svůj poslední šíp s rozvážnou snahou o stabilitu, když jim nad hlavou nevysvětlitelně hvízdaly šípy, když nepřítel ochaboval a utíkal a nabízel záda šípům a rudé záři, která na jednom muži zazářila a odsoudila ho k záhubě.

Byli tam snad dva nebo tři, kterým se podařilo z bojiště uniknout. Když nastalo ticho, zdálo se že je ochromen samotný vzduch. Ještě pořád mu zůstal ten jeden šíp. Na prchajícího nepřítele jej vyplýtvat nechtěl. Skouzl ze skály a při dopadu ztratil půdu pod nohama, zvedl se s lukem v jedné ruce a s posledním šípem pořád ještě nasazeným a prodíral se houštinou k zřícené mase po které sestupovala Morgain.

„*Má paní Morgain*!“ ozval se z výšin výkřik.

Se zoufalým úsilím překonal poslední úsek, aby pomohl získat rovnováhu Morgain, která poslední kousek přeskočila a vtlačil ji zpátky, kde byl alespoň skrovný úkryt.

„Žádné projevy vděčnosti?“ snesl se posměšný hlas z toho postavení, kde byl ve výhodě. „Ani slovo díků?“

„Chei,“ procedil Vanye skrz zuby, a přitiskl se svým tělem k Morgain, protože z výšky se řítil nějaký velký předmět, aby blízko nich přistál s nepříjemným zvukem dopadu masa a kostí.

Helma se odkutálela a odcinkalala skalami dolů. Šípy se rozsypaly a rozchrastily; a na kameni zůstalo ležet polámané ghálské tělo.

Napnul luk a zamířil nahoru doufaje, že se objeví nějaký terč.

„To je můj dárek," zavolal na ně dolů Chei, pořád ještě skrytý. „Jeden ze Skarrinových mazánků, z mých ne. Usmíření. Už slyším díky?"

„Je šílený," vydechl Vanye.

„Odsud jsem vás mohl oba zabít," řekl Chei. „Mohl jsem nechat Skarrinovy muže, aby vás zabili. Ale ne. Raději jsem přišel dolů promluvit si. Tak co mám udělat?"

„Šílený," řekl Vanye. Ruka se mu třásla, jak ji měl ovázanou. Dech měl zrychlený. Podíval se na Morgain. „Byli tři. Mám ještě ten jeden šíp. Můžu jich tady sesbírat víc. Kryj mne."

„Zůstaň!" řekla Morgain. „Nezkoušej to."

Sklopil luk a povolil tětivu.

„Má paní," nesl se k nim dolů Cheiův hlas. A před ně dopadl šíp a rozbil se. „Je to dostatečně upřímný důkaz dobré vůle? To, co chci, je promluvit si. Za podmínek, které si určíte vy."

„Já toho darebáka nevidím," zasyčela tiše Morgain a hleděla nahoru s černou zbraní v ruce. „K čertu s ním, on může střílet a já ne -"

„Nech mě-"

„Pořád ještě máme další možnost."

„Odstřelit skálu," zamumlal Vanye, při pohledu na hromadu balvanů, které by *Podvržený* mohl uvolnit. „Koně…"

„Má paní-" snesl se dolů Cheiův hlas. „Poslali sem na bojiště kámen Bran, víc než jeden - Chcete si o tom promluvit?"

„Poslouchám," odpověděla mu Morgain.

„Když jsme byli na cestě, ten drahokam, co měl na krku neustále zářil. Nemohl je než přilákat. Nepopírám - bojoval jsem s vámi. Ale je po boji. Když vyhrajete, zničíte Bránu u Mante, zničíte všechno a my zemřeme. Už nám zbývá jen pár možností. Vy chcete Mante. Já chci něco jiného. Navrhuji vám spojenectví."

„Spojenectví," zamumlal Vanye šeptem.

„Těsné končiny," řekla vyrovnaně Morgain. „A rozkolísaná Brána. A ani ponětí o tom, kam až se tam venku naši nepřátelé dostali."

„To je lež-"

Položila si ruku na jeho rameno a vzhlédla na skály. „Pojď dolů!“ zavolala na Cheie.

„Příměří?“ zeptal se Chei.

„Stejné jako to tvoje,“ zakřičela nazpět Morgain. „Věříš tomu?“

Odněkud shora spadl a přiskákal oblázek.

„Proboha, nevěř mu.“

„Nevěřím. Chci ho vidět. Pamatuj, že nedělám žádné skrupule.“

Zhluboka se nadýchl. Ruce se mu třásly. Ze skály, kam dopadl Ghál, kapala a stékala krev.

A shora ze skal, na cestě po které přijeli, dunění jízdy.

„Byli tři,“ řekl Vanye znovu, když dolů sjížděl jezdec, za kopcem mimo jejich dohled a údery kopyt zněly mezi skalami.

„Nevíme, kolik jich je nyní,“ řekla Morgain. „Jako důkaz máme mrtvého muže. Možná by zabili svoje vlastní. Kdo ví?“

Pomalu se dlouze nadýchl a opřel se zády o skálu, která neskýtala pražádný úkryt.

„Na druhé straně,“ řekla Morgain, „Chei už zabil Skarrinovy muže. Neříkals to? Jak to bylo?“

„Ano.“ Dech se mu zrychlil. Jeho myšlenky se ubíraly zpět, aby si všechno uspořádal a shromáždil. „Jmenovalo se to Typthyn. Ten kámen. Byl to ten kámen, co chtěl kapitán. Aby jej vzal do Mante, říkal. A vyčistil. Ale kvůli tomu mu nevěř. Chei jej chtěl pro sebe samotného.“

Osamocený jezdec se objevil na dohled, na rudém hřebci, jenž patříval Gaultovi, muž, štíhlá mladá postava ve stříbrném brnění.

„Ten blázen,“ vydechl Vanye.

„Pošetilý nebo zoufalý.“

„Ne!“ řekl Vanye. „Věřil jsem mu příliš dlouho. Lže - velmi dobře.“

Její ruka stiskla jeho rameno, tam kde měl modřiny. „Buď trpělivý. Vyslechneme ho. Přinejmenším to si můžeme dovolit.“

Ustoupila, aby se mohla obrátit čelem k jezdci, který, když zjistil, že se dostal do kapsy v bludišti z kamene, sesedl a vystoupil na plochou skálu, jež byla předtím Vanyovým stanovištěm. Vanye zaujal své místo po její levici, luk v rukách povolený a namířený k zemi.

Ale šíp měl pořád nasazený.

Chei roztáhl ruce doširoka. „Že mám nad sebou své muže, to si můžete domyslet. A vy máte meč.“ Kráčel blíž po svažujícím se po-

vrchu a lehce seskočil ze skály na zem naproti nim - znovu roztáhl ruce a dlaně držel v srozumitelném gestu. „Myslím, že ve výhodě jste vy.“

„Víc se nepřibližuj,“ řekla Morgain. „Na tohle meč vůbec nepotřebuji.“

Chei se najednou zastavil. Výsměch z jeho tváře zmizel, když k němu zvedla ruku. „Má paní-“

„Nejsem tvá paní a cokoliv, co zde je z Cheie ep Kantory, bych měla vyvážit zabitím jeho nepřítele Gaulta. Nakonec jsem tě ušetřila, jenom tak můžeš ty ovládat ty ostatní. Jedenkrát jsem tě nezabila, na Vanyovu přímluvu - a protože bych z toho bývala měla příliš velké potěšení - *Slyšíš mě, Gaulte*?“

„Mí muži, má paní. Nad námi.“

„My dva, pane Gaulte tu stojíme před tebou, a tohle je nejdokonalejší z mých zbraní, za což mi můžeš poděkovat. Existuje něco, co chceš, co by ti stálo za tohle všechno?“

„To, co jsem chtěl vždycky. Co bych vám býval upřímně daroval, kdybyste přišla do Morundu. To, co daroval chlapec, když jste mu pomohla-“

„Lži,“ řekla Morgain ostře.

„Vanye!“ řekl Chei a roztáhl ruce.

„Raději jsem tě měl zabít,“ řekl Vanye; a napnul luk, když Chei postoupil o krok blíž. „*Ani krok dál*!“

Chei padl na kolena, jeho ruce rozpažené. „Bože pomoz mi, nevím, co jsem, nemůžu na to přijít - co víc mi zůstalo?“

„*Dost lží*!“

„Poslouchejte mě. Znám cestu. Chcete Skarrina? Dám vám ho.“

„Náš strážce,“ vydechl Vanye, „kterému už tolik dlužíme.“

Teď byl na Cheiově tváři strach. Oči mu zoufale zatékaly, na moment téměř šílené strachem, a olízl si rty, než se mu přestaly třást. „Chlapec - vás oklamal. Já nejsem ten chlapec. Mí muži vás sledují. Zahodíte svoje životy - jenom abyste dostali můj? Zdá se, že to je špatná směna.“

„Můžeme ho vzít s sebou,“ řekl Vanye jazykem Kuršanů. „Postarám se o něj.“

„Skarrin mě za to, co jsem udělal, zabije - zabije nás všechny. Poslouchejte, co říkám. Vím jak ho zmýlit. Znám cestu. Dám vám Skarrina... za váš slib, že nás vezmete s sebou.“ Stále ještě seděl na

patách, ruce na kolenou, a vycházející slunce jasně svítilo na Cheiovy kroutící se vlasy, na Cheiovu naléhavou tvář. „A já vás nezradím.“

„Proč ne?“ zeptala se Morgain. „Zrazuješ Skarrina.“

„Protože,“ řekl Chei s nepřirozeným úšklebkem a zatrpklým pohledem vzhůru, když dal ruce vbok a posadil se dozadu. „Skarrin není pán, kterého jsem si vybral, co víc, ani pán, který si vybral mne. Nejste žádný blázen, paní. A já také ne. Vy máte znalosti o Branách, které já nemám. Zkusil jsem to jednou. Vyhrála jste vy. Celý život jsem se klaněl pánovi, který zadupal můj obličej do prachu víc než jedenkrát, a chlapec, - když ho budu poslouchat-“ Mladé rysy se stáhly, do jakési grimasy, „-chlapec si pamatuje, že jste s ním zacházela dobře.“

Vanyův dech se zrychlil. „Pojďme odsud, *liyo*,“ řekl.

„Chlapec měl v úmyslu mě zabít,“ řekl Chei. „On chtěl zemřít. Pořád ještě se chce pomstít. Přišel za mnou, aby se se mnou změřil - uvnitř - aby mě dohnal k šílenství, pokud by mohl.“ Cheiovi zaškubala ústa, ani grimasa, ani úsměv, obojí bez humoru. „Ale smrt si rozmyslel. Nikdy mu to nesvědčilo. Ani mně. A změnil názor, na to, jestli zabít vás. Myslel si, že ho zabijete - a mě. To, že jste odmítli, ho uvedlo ve zmatek. Teď, když získal rozum muže a dobrou intuici válečníka, chápe víc a víc, jaký byl blázen. A to, co si pamatuje mi říká, že teď jsem ve větším bezpečí než bych kdy byl v Morundu.“

„Několikrát se zmýlil. Nepotřebuji mít za zády úkladného vraha.“

„Potřebujete mne, má paní. A Skarrin vám to dokáže příliš pozdě, pokud mne zabijete. Znám cestu do Mante. A vy ji nenajdete!“

„Už jsem dokázala těžší věci.“

„Nejsem od přírody rebel, má paní! Dejte mi pána, kterému mohu sloužit, dejte mi pána, který je schopen zvítězit nad Skarrinem, jednejte se mnou, jako jednáte se svými, postavte mne vedle sebe, a zjistíte, že mám zkušenosti, má paní - ve velení množství dvakrát většímu než je Morund, na jakémkoli bojišti, jsem muž, kterého stojí za to mít, jenom tak mám pána, kterému víc záleží na vítězství než na strachu, že vyhraju já! Nesoutěžím s vámi. Nechci. Jenom vezměte mne a moje muže a já vám řeknu, jak to dokážu: budu přísahat věrnost prostřednictvím Vanya, podřídím se jeho rozkazům - je to čestný muž. Já vím, že je to čestný muž-“

„Ale ne blázen," řekl Vanye hořce, s hrotem šípu sklopeným, „a kromě toho, příteli, musím být sám věrný, a to své vazalce, a její bezpečnosti a když tě budu muset zastřelit, tam, kde klečíš, udělám to dřív, než se jí dostaneš za záda." Šíp se třásl a málem mu vypadl z ruky, tak moc ho bolesti kloubů a závrať zasáhly.

Šíp se zachvěl a Vanyova ruka málem povolila, jak se náhle ozvaly rozbolavělé klouby a omámená mysl. Sevřel prsty a cítil, jak se mu na čele perlí pot. Žaludek se mu sevřel při pomyšlení, co má vlastně na výběr. „*Liyo*," řekl ve svém rodném jazyce, upřeně se dívaje na střed Cheiovy hrudi. „Nechte ho, ať přivolá ostatní. Máte pravdu, že je potřebujeme mít na očích. Sejděme z kopce - já už si s nimi poradím."

Morgain dlouho neodpovídala. Vanyovi začal pot stékat do očí a do čerstvých ran na tváři - svaly na ruce se mu začaly nebezpečně chvět.

Morgain se dotkla jeho ramene. „Ne," řekla. Vanye vydechl a svět se s ním tak zatočil, že se musel vší silou přemáhat, aby neupadl. Sklonil luk. „Patříš Vanyovi," řekla Morgain. „Může s tebou dělat, cokoli se mu zlíbí, a já mu v tom nebudu bránit. Jen tě nesmí zabít." Její ruka tvrdě stiskla Vanyovo rameno. „Uklidni se," řekla jeho jazykem, „není třeba mít strach."

Vanye se nadechl a zvedl napjatý luk, napůl slepý a dusící se zoufalstvím, které v něm stále narůstalo. Vystřelil. Morgain mu však srazila ruku, šíp proletěl kolem Cheiovy hlavy a urazil kousek kamene ze skály za jeho zády.

Všechno jako kdyby se zastavilo - Chei před ním, křídově bílou tvář staženou hrůzou, Morgain po jeho boku. Zachvěl se hrůzou, když si uvědomil, co právě udělal. Ucítil slabost, která mu podlamovala kolena, zatemňovala mu mysl závratí a naplňovala jeho uši podivnými zvuky. „Ano," řekl, protože byl přesvědčený, že něco říct musí, když už neuposlechl její rozkaz. Pokud ještě jeho duše nebyla úplně zatracena, musela být po tomto činu zatracena bezezbytku. Znovu se nadechl, namáhaje pohmožděná žebra. Zrak se mu zatemnil - mohou za to ty rány do hlavy, nedostatek jídla a námaha, kterou musel vynaložit v boji. Netoužil po ničem jiném, než aby se znovu vydali na cestu a on se konečně mohl posadit do sedla koně, který by ho nesl dál. Stačila by mu jedna noc...

Pokud však bude Morgain naslouchat tomuto člověku, ještě dlouho se toho nedočká.

Ji nikdy ve svých myšlenkách nemohl opomenout, jakkoli se mu hlava točila a jeho obavy a naděje se všechny soustředily na to nepatrné místo mezi skalami a na nepřítele, který měl ve své léčce až příliš velké štěstí...

A on toho muže nesmí zabít. Morgain to zakázala. Jednou už její zákaz přestoupil - podruhé už to bylo neomluvitelné.

„Přísaháš?“ zeptal se Cheie, ačkoli už v okamžiku, kdy to vyslovil, věděl, že přísaha pro toho tvora nic neznamená.

„Už jsem to přece řekl,“ zamumlal Chei a vstal. V tom pohledu byla zášť, ale byl tam také strach. Potom dodal, už mnohem vzrušeněji: „Přísahám před Bohem. Stačí ti to?“

Ten lidský výraz a změněný hlas. Vanya zamrazilo.

Možná to myslel doopravdy.

Vanye však mlčel a díval se Cheiovi do očí, dokud vzduch kolem nich nebyl o hodně mrazivější a Chei musel vědět, že to nebyl strach, co zadrželo jeho ruku.

„Nestav se mi do cesty,“ řekl s odporem Vanye, „a já ti nevrátím nic z toho, co ti dlužím. Kde je můj meč?“

Cheiovy oči se obrátily ke grošovanému koni.

„Přines ho.“

„Ano,“ přikývl Chei.

„Ano, *můj pane*.“

„Ano, můj pane.“

„Přivolej své muže. Mohou jet s námi nebo nás mohou opustit, ale pokud kterýkoli z nich udělá jediný chybný krok, položím jeho hlavu ke tvým nohám a tvoji k nohám mé paní. Nejsem nic, co bys mohl znát, ať už po Tejhos myslel cokoli. Jsem Nhi, a můj klan není známý tím, že by dával svým nepřátelům šanci víc než jednou.“

Možná mu Chei věřil. Otočil se k útesu, ale ještě jednou se po Vanyovi kradmo ohlédl a stejně tak po Morgain.

Potom vykřikl směrem k vrcholku kopce: „Souhlasí. Sejděte dolů!“

Jsou tři, pomyslel si Vanye a dal se do sbírání šípů, které společně s mrtvým tělem spadly z útesu. Našel celkem dvanáct takových, které se ještě daly použít, a všechny je uložil do svého toulce, zatímco Morgain čekala, co se bude dít.

Jsou tři, neustále se mu ozývalo v mysli, sužované krutými bolestmi čerstvých ran. Ona zešílela.

Skarrin je tím, koho se bojí. Nic jiného ji nežene dál, jen Skarrin. Skarrin je tím, koho Morgain chce poznat - ani zdaleka neví tolik, kolik by chtěla, a pochybuje o sobě...

Před čestnými muži dám přednost i samotnému ďáblu. Teď jste ho našla, má paní.

Ti dva sešli z útesu stejnou cestou, jakou přišel Chei a zastavili koně po boku Cheiova grošáka. Seskočili na zem a uctivě pozdravili své někdejší nepřátele - lučištníka a ghálskou ženu. Lučištníkova lidská tvář prozrazovala hluboké obavy, tvář ghálské ženy neříkala vůbec nic.

„Rhanin ep Eorund a Hesiyyn Aeisyryn, oba kdysi z Mante," představil Chei své druhy.

„Dám vám na vybranou," řekl Vanye, opíraje se o luk. Tentokrát měl toulec téměř plný šípů. „Můžete buď odjet, teď hned, a už se o nás nestarat, a nebo můžete vstoupit do služeb mé paní a já zapomenu, co vám dlužím. Řekl bych, že to je víc než čestná nabídka."

Rhanin přikývl. Byla vidět, že uvažuje chladně a střízlivě - bylo v něm zdání pravdy. „Souhlasím," řekl a zhluboka vydechl, jako kdyby tolik dechu potřeboval na to jediné slovo a od té doby nemohl obavami dýchat.

Hesiyyn přivřel oči, sklonil hlavu a nedbale pronesl: „Cokoli si budeš přát, můj pane člověče."

Vanye se na něj zadíval a hluboce zatoužil po tom, aby toho muže mohl srazit k zemi. Potom by ale museli zabíjet - ne jen jednoho z nich, museli by zabít všechny.

Ten lučištník vystřelil na jeho paní - ovšem snažil se přitom bránit svého vlastního pána. Zatímco tento Hesiyyn, pomyslel si Vanye, je sice schopen všeho, vždycky se ale bude řídit jen svým vlastním zájmem.

A přitom právě toto byl Ghál, který zasáhl, aby mu zachránil život.

„Pokud chtějí jet s námi," řekl Vanye úsečně Cheiovi, „nezapomeň na to, že mi za ně odpovídáš."

Otočil se k Cheiovi zády a cítil, jak ho jejich pohledy probodávají jako hroty mečů. Srdce mu ve spáncích bušilo jako ohromné

kladivo, tvář měl horkou a obloha mu připadala jako rozpálená měď. Morgaine mu řekla něco o tom, že by měli odjet, aby už byli od toho kopce co nejdál. „Rozumím," řekl, přehodil si přes rameno luk a toulec a vydal se ke koním, řemeny, kterými byli uvázáni, se spletly dohromady, a Vanyovi dalo hodně práce, než je rozmotal. Siptah nehybně stál, příliš rozumný na to, aby se hýbal, ačkoli se mu kolem nohou omotával Arrhanin řemen. Valach s bílou skvrnou na čele měl jednu nohu zaklíněnou mezi kameny, opíral se o skalní stěnu a přední nohu měl zamotanou do řemene dalšího ghálského koně.

Vanye oba osvobodil a napjal vodící řemeny. Úkosem přitom pozoroval Cheie a jeho společníky, třebaže věděl, že z nich Morgain nespouští oka. Odstrčil ramenem Siptaha, aby získal prostor, podržel Arrhan, aby se mu napjaly řemeny, a potom si vzpomněl na svůj meč na Cheiově sedle, tam nahoře u ostatních koní.

Nejdřív ho napadlo, že by mohl vylézt nahoru na kopec a meč si vzít, vůbec se mu ale nechtělo přibližovat se k Cheiovu koni. Bude lepší, když to ten Ghál udělá sám. Kromě toho se vůbec necítil na nějaké šplhání - určitě mám hodně pohmožděná žebra, pomyslel si, když se opřel do Siptahova boku, aby ho odvedl kousek opodál.

Když však vzal do ruky luk, aby ho přivázal k ostatním věcem na Arrhanině sedle, přece jen ho překvapilo, jak jsou jeho ruce slabé a jak se mu nedostává dechu. Na to, aby z luku sejmul tětivu, potřeboval mnohem víc síly než obvykle. Když konečně uvázal zbraň k sedlu a položil nohu do třmenu, vyžádalo si to hodně bolesti, aby se vytáhl nahoru. Pouhý výstup do koňského sedla z něj dokázal vyssát všechnu sílu. Na čele mu navzdory ránnímu chladu vyrazil pot.

Musí to být tím, jak se mi slunce opírá do brnění, namlouval si - nefouká vítr a je příliš horko. Určitě si namohl žebra, jak napínal luk a staral se o koně. *Určitě to přejde*.

Zatímco Morgain nasedala na koně, Vanye nehybně seděl, opíral se o hrušku sedla a po tvářích se mu valil pot. *Vyjeďme*, prosil ji v duchu, když cítil, jak se mu sůl zařezává do otevřených ran. Nefoukal tam vítr. Vanye toužil po tom, aby se už konečně vydali pryč z toho kopce, ačkoli netušil, co mohou potkat dole v údolí nebo v otevřené krajině. *Bude lepší, když vyjedeme co nejrychleji, ještě než se stačí připravit k obraně*. Všechno mluvilo proti váhání.

„Řekla jsem jim, že pojedou první," obrátila se k němu Morgain.

„Správně, bude lepší, když se Skarrinovi střelci budou cvičit na nich místo na nás," zamumlal Vanye.

„Mohli nás zabít," řekla Morgain. „Mohli si vzít zbraně. Nic víc nepotřebovali."

Vanye se nad tím zamyslel.

„Přesto ale nezapomínám na to, co udělali," řekla.

„Dobře děláte," řekl Vanye. Když se vydali na cestu, svah kopce mu připadal mnohem strmější než předtím. Kolem dokola se válela mrtvá těla, bylo jich třicet, možná čtyřicet.

Chei a jeho muži pomalu projeli kolem nich a převzali vedení.

„Jsi v pořádku?" zeptala se Morgain.

„Jenom mi nebylo chvíli dobře. To je z toho horka." Přinutil Arrhan k poněkud rychlejšímu tempu a předjel Cheie a jeho muže.

„Šípy," řekl. „Posbírejte všechny, které najdete. Mohli bychom je potřebovat."

„Jistě," odpověděl Rhanin a otočil se na nerovném svahu. Stále ještě tu bylo nebezpečí dalšího útoku, ze strany mužů skrytých někde kolem, ze strany kohokoli, kdo by se mohl skrývat v nepřehledných skalách kolem.

Kdesi hluboko v mysli si uvědomil, že Rhanin by se nevrátil. Tento muž by se chopil své šance a ujížděl, aby spasil svůj život.

„Meč," řekl Cheiovi.

Chei vzal meč ze sedla a podal ho jílcem napřed Vanyovi, jak kolem něj projížděl.

„Dobrý meč," řekl Chei.

Vanye neřekl nic. Sejmul Cheiův z Arrhanina sedla a podal jej Ghálovi.

„Alayyisův meč," zamumlal Chei.

„Má paní se na jeho jméno neptala," řekl Vanye ostře, zarazil koně, pověsil si starý meč k pasu a čekal, dokud ho Morgain nedojede.

Bože, pomyslel si, *proč jsem to jenom řekl? Proč musím být pořád takový blázen?*

Morgain ho předjela. Vanye se jí pokusil vysvětlit, proč lučištník odjel, a znovu se rozjel za ostatními, přejížděje mrtvá těla. Nebylo to snadné, protože mrtvolami nepřátelských bojovníků byla celá stráň jako posetá. Vanye obezřetně pozoroval všechna těla, která míjeli v menší vzdálenosti, než jaká se mu zamlouvala, protože se

stále ještě nezbavil strachu z léčky. Zároveň se snažil pozorovat kopce kolem, aby mu neunikl ani ten nejmenší odlesk slunečního světla na brnění, poplašený let ptáků nebo barva, která se objevila tam, kam nepatřila.

Kdesi daleko na druhé straně svahu Rhanin hledal šípy, občas seskočil z koně a zase nasedl. Nakonec se vrátil se třemi toulci plnými šípů. „Jeden si nechám," řekl a nabídl zbývající dva svým společníkům. V jeho pohledu nebyla ani stopa po zášti, byla tam jen upřímná touha po tom aby s ním byli spokojeni.

„S tím souhlasím," řekl Vanye. Rhanin mu podal toulce a rozjel se dolů svahem, aby dohonil Cheie a Hesiyyna.

Vanye si pověsil oba toulce k sedlu a se smíšenými pocity hleděl na vzdalující se lučištníkovu postavu. Dojeli k úpatí kopce, kde ležel poslední mrtvý nepřítel. Kolem těla se už shlukovali vrány a krkavci. Když kolem něj projížděli, Vanye se na mrtvého ani nepodíval. Ten muž byl nesporně mrtvý. Hodina, která právě uplynula, je už obdařila víc než dostatečnou zásobou přízraků a nočních můr, které je ještě dlouho budou pronásledovat, a Vanye už takových věcí viděl ve svém životě až dost.

V duchu však děkoval Bohu, že na něj nečekala žádná léčka.

Přejeli další kopec a před nimi se otevřelo široké ploché údolí. Vanye zamrkal, jak se mu do očí znovu dostal pot, a několikrát si je protřel prsty, aby rozptýlil mlhu, která mu stále kalila zrak.

„Vanye?" uslyšel za zády Morgain a ucítil, jak se mu o nohu otřela Siptahova hruď.

„Má paní?" Tam, kde se mu přilbice dotýkala obočí, ho krutě bolela hlava, slunce pálilo do železa jeho zbroje a železo ho pálilo do ramenou pod brněním. Bolest v prsou mu tak stahovala žebra, že se téměř ani nemohl nadechnout. „Vydržíš to?"

„Ano. Jenom bych potřeboval, aby bylo trochu chladněji."

Chei se před nimi zastavil a rozhlédl se po okolí. Něco řekl svým druhům - všichni zůstali stát a čekali, až k nim dojede Morgain a Vanye.

„Otočíme se víc na jih," řekl. „Pojedeme kolem toho hřebene," Chei ukázal, který kopec má na mysli, „a zamíříme do kopců. Některý z nich nás určitě stále sleduje. Ovšem ta zbraň, kterou jste použila tam nahoře -" Chei se hořce zasmál „ - ta by mohla v Mante hodně

vylepšit moji reputaci. Alespoň pokud jde o pravdomluvnost. Dvakrát si to rozmyslí, než na nás zaútočí.“

„Proč na jih?“

„Protože...“ řekl ostře Chei a ukázal na pláň pod nimi a na kopce po jejich pravé ruce. „Abychom tam dojeli, musíme přejet toto, a protože nemáte příliš v lásce...“

„Zdvořileji,“ napomenul ho nedůtklivě Vanye. Chei se znovu nadechl.

„Má paní,“ řekl tiše Chei, „je to bezpečnější. Pokud ještě dáte na moji radu - půjčte mi ten kámen a já mohu vyslat zprávu, která by mohla jejich síly alespoň trochu zmást.“

„Řekni mi vzor,“ odvětila chladně Morgain.

Chei jemně přitáhl uzdu svému koni, který se začínal hodně nevraživě dívat na Siptaha. „Dva záblesky. Je to jednoduchá zpráva. Ale mohl bych poslat lepší. Mohl bych jim říct, že nepřítel ustoupil do hor a že jich je mnoho. A pokud se vám je podaří přimět k tomu, aby vám odpověděli, má paní, a vy jím co nejrychleji nepotvrdíte, že jste zprávu přijala, potom budou vědět, kdo jste. Já bych jim pochopitelně odpovědět dokázal.“

„Nedávejte mu to,“ řekl Vanye a nijak se neměl k tomu, aby Cheiovi podal kámen.

„Ne,“ řekla Morgain. „Ne teď a ne tady.“

„Má paní...“

„Když se tě zeptám, jestli jsi to už použil, co mi odpovíš?“

„Ano. V Tejhos.“

„Stejný kámen?“

„Ano,“ řekl Chei s neochotným pokrčením ramen. „Ano. Hned tu první noc.“

„A řekl jsi jim, že zůstane nezakrytý. Neuhýbej přede mnou. Už nemám chuť hádat. Co jsi udělal, co tím sleduješ a co se tady děje?“

„Poznají, že se od té doby, co jste kámen uzavřela, stalo něco, co se stát nemělo,“ řekl tiše Chei. „Říká se, že Skarrinova Brána dokáže odlišit jeden kámen od druhého, pokud je jí zadána přesná poloha. Nevím. Vím jenom tolik, že mají ještě dva takové kameny. Viděl jsem je tak jasně, jako jsem viděl Tejhos.“

„V kameni.“

„V kameni, má paní. Kromě toho jich teď může být ještě víc. Když ten váš přestal vysílat, budu to já, koho budou honit zároveň s vámi. Proslul jsem zradou, má paní.“

„Myslíš si, že ti prominou tu drobnou záležitost, že jsi zabil pánova zástupce?“ zeptal se Vanye.

Cheiovy oči se podívaly do Vanyových, tvrdé a jasné. „Ne. Ale kdybych zvítězil, udělal bych přesně to, co teď děláme. S vašimi zbraněmi. Nechci Mante. Chci Bránu. S vašimi zbraněmi. Teď jsem vám řekl, o co mi jde. A vy, paní, vy jste mě přesvědčila. Nenásledoval bych žádného pána, který by mě nebyl schopen porazit. Kdybych dělal cokoli jiného, byl bych blázen. Vy jste vyhrála, a já teď přijímám vaše rozkazy.“

Chvíli bylo ticho, přerušované jen podupáváním a oddechováním koní.

„Jsem zvědavá, kam nás tedy dovedeš,“ řekla Morgain. A když se rozjeli směrem na jih, směrem do nehostinné skalnaté pustiny, naklonila se k Vanyovi a dodala: „Neměj obavy. Utáboříme se vždycky jen tam, kde já rozhodnu, a nikdy mu nedovolím, aby se dotkl kamene a všechno jim řekl... Vanye, jsi příšerně bledý.“

„Nic mi není.“

Kdybych jí řekl něco jiného, pomyslel si, mohla by dostat strach a začít hledat nějaké místo k odpočinku, a oni se přitom nesměli zastavit, teď, když Mante prohledávalo okolí a zcela jistě za nimi posílalo oddíl za oddílem. Dokonce ani *Podvržený* nedokázal všechno...

...a meze jeho moci byli tím užší, čím blíž byli k otevřené ráně, která se nazývala Mante.

Všechno je to moje chyba, pomyslel si Vanye. Ó nebesa, kam jsme se to jenom dostali - a co budeme dělat?

A pod přilbou, která byla rozpálená k zešílení, si uvědomoval ještě víc. Vzala je s sebou, protože ví, že jsem na pokraji sil. Potřebuje pomoc, a bere si ji tam, kde si jí nabízí, ať už je to kdekoli, potřebuje pomoc proti tomuto podivnému Skarrinovi, potřebuje někoho, kdo by jí chránil záda, když já nemohu.

Ach bože, když si pomyslím, že jsem ji vydal těm banditům...

Je to její vlastní zvrácený způsob, jak je ovládat, když je svěřuje do mé moci a nutí je, aby si svůj kalich hořkosti vypili až do dna - jinak by si jistě mysleli, že mne mohou nechat za zády. Je to její vlastní krutá hra, když jim dává vůdce, který nemá daleko k tomu,

aby spadl z koně, a nutí je soupeřit o svou přízeň. Drží tím Cheie na uzdě a posiluje v něm naději, že by mohl nastoupit na její místo, a Chei se proto neodváží na mne zaútočit, protože by mohl ztratit šanci na vděčnost, kterou by si u ní mohl získat někdy v budoucnu - Pokud nás už nezradil a ta léčka nebyla nastrojena jím samým...

Člověk, který doprovázel Morgain kri Chya, se naučil uvažovat v kruzích. V její společnosti se každý naučil uvažovat tak, aby našel nejlepší cestu k cíli ještě předtím, než vytasí meč.

Možná by byla schopna Cheie zvládnout. Rhanina určitě. Měl bych jí říct, aby si toho muže nechala.

A potom: Ta slabost určitě přejde. Určitě to přejde. Získává pro mne čas. Získává půdu pod nohama.

A nakonec: Proč mi nedovolila Cheie zastřelit? Proč mi srazila ruku?

Staráš se o všechno až příliš.

Co tím vlastně myslela?

Vjeli mezi kopce a projížděli úžlabinami zarostlými trnitým křovím, se strmými skalnatými svahy po obou stranách. Vanye se čas od času rozhlédl kolem a ohlédl se na cestu za nimi, ale nikdy si nevšiml ani té nejmenší stopy po nějakém nepříteli.

Cosi našli jen v mělkém údolí mezi dvěma kopci, kde narazili na potok, lemovaný tu a tam křovinami. Hesiyyn najednou zarazil koně na travnatém břehu a mávl na Cheie.

Byly tam staré stopy. Včera nebo předevčírem tam nějaký jezdec napojil koně, přijížděje po úbočí kopce, kde bylo v nevysoké tuhé trávě znát jen velmi málo stop. Potom jezdec přejel potok a jeho kůň zanechal otisky svých kopyt na jejich straně úžlabiny. Nebylo by až tak těžké ho sledovat, kdybychom chtěli vědět, kdo to byl a odkud přišel, pomyslel si Vanye.

Nahlas ale řekl něco jiného: „Co je to za místo?“ zeptal se podrážděně. „Cesta, kterou jejich jezdci běžně používají?“

„Bezpochyby, můj pane člověče,“ opáčil Hesiyyn. „Všichni velmi toužíme zemřít.“

Vanye mu oplatil pohledem, který nevěštil vůbec nic dobrého.

„Nechceme se s nimi setkat o nic víc než vy,“ řekl Chei. „Jsou zde, a to je všechno. Skarrin už tu věc nebere na lehkou váhu. Se vší naléhavostí vás ještě jednou žádám, má paní - půjčte mi ten kámen.“

Morgain položil ruce na sedlo a zadržela Siptaha, aby nevyrazil proti grošákovi. Teď to byla válka. Grošákovy uši byly sklopené a oči měl podlité krví. Jedno z nich stále pozorovalo šedého hřebce.

„Ne," řekla úsečně, strhla Siptaha stranou, aby získala prostor, seskočila ze sedla a gestem od sebe odehnala Cheiova koně. „Odveď ho pryč. Trochu si tady odpočineme. Přinejmenším víme, že tady už byli, a to by nám mohlo poskytnout určité bezpečí.

„Když si to přejete," řekl se zjevným odporem Chei a odvedl divokého koně o kousek dál po proudu.

Totéž udělali i jeho společníci. Vanye se na ně hrozivě zadíval, přehodil nohu přes sedlo a sklouzl dolů. Pustil Arrhaninu otěž, aby se mohla napít a nechal oba koně, které vedl, aby se osvěžili v potoce. Klekl si do mělké vody u břehu a omyl si studenou vodou tvář a zátylek. Znovu si uvědomil svou potupu, na kterou od chvíle, kdy mu ji Chei způsobil, už stačil zapomenout. Ta do nebe volající urážka, nesmyslná a ničím neospravedlnitelná, mu pěnila krev. Vanye cítil, jak mu v duši vře hněv, nemyslící, slepý hněv, který toužil zabíjet. Nic takové nepoznal ode dne...

- kdy zemřel jeho bratr.

„Zůstaneme zde tak hodinu," řekla Morgain. Klekla si vedle něj a nechala Siptaha, aby se napil a ochladil si rozpálené nohy.

„Dobře." Vanye znovu nabral do dlaní studenou vodu. Nebyli nejspíš daleko od pramene, protože voda v potoce byla ledová, až mu to bralo dech. Namáhavě se postavil. Den mu zešedl a najednou viděl jen tmu.

„Vanye..." řekla tiše Morgain.

„Dávejte na ně pozor!" řekl svým rodným jazykem a tvrdě se posadil tam, kde předtím stál. Nohy mu jednoduše vypověděly poslušnost, jednu botu měl celou ve vodě a pád na zem mu tak rozjitřil rány, že si myslel, že se už nenadechne.

„Vanye!"

„Hlídejte je," opakoval Vanye, přemáhaje paniku. Vytáhl nohu z vody. „*Liyo*, trochu si tady odpočinu. Jsem unavený, nic víc."

Slyšel, jak se nad ním Morgain sehnula a cítil, jak její tělo na chvíli stíní nemilosrdné slunce. V trávě kousek za svými zády uslyšel kroky, které ho k smrti vyděsily.

„*Liyo*, neotáčejte se k nim zády."

Morgain mu položila ruku na čelo. „Máš horečku," řekla.

„*Liyo*, zapřísahám vás...“

„Zůstaneme tady,“ řekla tvrdě Morgain. Vanyovi se znovu začal vracet zrak, ale stále ještě viděl své okolí jen jakoby v mlze a Morgain nebyla nic víc než nezřetelný tmavý stín.

„Nemáme čas...“

„Vanye, lehni si.“

Udělal, co si přála. Pokud měli kvůli němu ztrácet čas, nemělo smysl, aby jej mařil zbytečným dohadováním. Lehl si na trávu, položil si hlavu na ruce a zavřel oči. Země jakoby se pod ním zvedala a houpala. Tak zle se necítil, ani když seděl na koni. Teď, když se přestal přemáhat, mnoho nechybělo a ztratil by vědomí. Zvedl se mu žaludek, Vanye se však znovu pokusil přemoci a potlačit paniku, která ležela na dně jeho myšlenek.

Chce to jen chvíli času, říkal si. Jeli už příliš dlouho a kromě toho se boj a jízda s nepřáteli, ze kterých se najednou stali přátelé, nedala považovat za odpočinek. Chce to jen jednu hodinu, a vydrží jich dalších deset.

Jenom kdyby nebyl tak příšerně slabý a netočila se mu hlava. A kdyby Morgain nebyla sama s těmi muži.

Vrátila se k němu, klekla si u jeho hlavy s šátkem namočeným ve vodě a položila mu ho na čelo.

„Musíte je hlídat,“ zamumlal.

„Hlídám je.“

„*Liyo*, zabijte je.“

„Tiše, odpočívej.“

„Zabijte je!“ Vanye se zvedl na lokti a druhou rukou si přidržoval mokrý šátek. Okamžitě však ucítil, jak mu tep splašeně bije ve spáncích, vnitřnosti ho nevýslovně bolí a žebra jsou v jednom ohni.

„Říkala jste přece, že jsou Muži a muži. Poslouchejte mě. Říkám vám, že těmto mužům nejde o nic jiného, než o vaše zbraně - čekají jenom na to, jestli nezjistí, že máme ještě něco, co by se jim mohlo hodit. Zabijte je. A nedávejte jim žádné varování.“

Její ruka se mu opřela o hruď a tlačila ho k zemi. Nechtěl povolit.

„Poslechněte mě,“ naléhal.

„Tiše,“ napomenula ho Morgain. „Tiše. Nespouštím z nich oči.“

„Tento muž předhodil Chei vlkům. Je to ten průvodce, který nám lhal a jehož bratra jsem zabil. Jestli ta bytost uvnitř není šílená, je to zázrak.“

„Lehni si. Lehni si a nepřidávej mi potíže. Prosím tě, prosím tě, Vanye.“

Vanye vydechl a položil se na trávu. Morgain znovu namočila šátek, vyždímala ho a položila ho Vanyovi na čelo. Zachvěl se.

„Za hodinu budu moci jet dál.“

„Zůstaneš ležet. Uvařím ti čaj.“

„Nemůžeme riskovat - nemůžete zapalovat oheň.“

Prsty se dotkla Vanyových rtů. „Říkám ti, tiše. Dám pozor. Neboj se o mně. Zůstaň klidně ležet.“

„Když jinak nedáte, tak ať je ten čaj alespoň vrbový. Bolí mě hlava.“

Zůstal ležet s očima napůl otevřenýma, hlavu obrácenou k Cheiovi a jeho dvěma mužům, sedícím opodál na břehu potoka. Díval se, jak Morgain sbírá větve a trávu a u srdce ucítil ledový chlad, když viděl, jak Chei vstává, jde k Morgain a mluví s ní.

O čem mluvili, to nevěděl. Morgain se ale potom usadila kousek od něj a rozdělala malý oheň, a Chei se svými společníky začali odsedlávat koně.

Vanye se posadil a začal se rozčileně škrábat na nohy, Morgain se však na něj podívala a zvedl ruku v gestu, které znamenalo jasné odmítnutí.

Znovu si lehl a odevzdaně čekal. Srdce mu bilo jako splašené a slunce rudě zářilo přes zavřená víčka.

Morgain mu přinesla velmi silný hořký čaj a malé kuličky, zabalené do suchých listů - ty byly ze Shatanu a byly velmi vzácné. Vanye je spolykal a zapil je hořkým čajem, polykaným tak rychle, jak to jen šlo, jen aby ho už konečně dopil a mohl si znovu lehnout.

„Budu v pořádku,“ zamumlal.

„Nepojedeš ani za hodinu, ani za dvě.“

„Večer. Do večera si odpočinu a v noci se budeme moci mnohem snadněji dostat přes pláň. Musíme získat čas, co tady ztrácíme.“

Nebylo mu ale o nic lépe. Pokud vůbec něco cítil, cítil, že mu je čím dál hůř. To bude tím, že ležím a nehýbu se, pomyslel si.

Potom si poctivě přiznal - je mi čím dál hůř.

A jsme příliš blízko Brány.

Přestal přemýšlet a jen nehybně ležel. Nebyl to spánek, v čem strávil všechen čas, který ještě zbýval do soumraku, jen šedivé polovědomí, ve kterém k němu občas přicházela Morgain a dávala mu k pití studenou vodu. „Zkusím to," řekl, „zkusím jet. Řekni jim, ať mne zvednou na koně. Udržím se na něm."

V jejích očích byl strach, který hraničil s panikou. Odhrnula mu vlasy z tváře. „Zůstaneme tady."

„S kým? S nimi? S..." Hněv mu způsobil další bolest. Oči se mu zaplavily slzami a jen stěží rozeznával Morgaininu tvář. „Je to bláznovství. Bláznovství, *liyo*. Už nemáme čas, je jich příliš mnoho. Kdy budete spát? Nemůžete přece být pořád vzhůru. To kvůli mě nesmíte udělat."

„Nějak to zvládnu."

„Nesmíte kvůli mně všechno ztratit! Na něco takového nesmíte myslet - jeďte pryč!"

„Tiše." Dotkla se jeho tváře, sklonila se k němu a políbila ho. Její hlas byl strašlivě unavený a ruka sejí třásla, když se dotýkala jeho tváře. „Odpusť mi. Důvěřuj mi, Vanye. Budeš mi důvěřovat?"

„Ano," řekl, nebo si alespoň myslel, že to řekl. Morgain mu rozvázala límec, vytáhla kámen zpod jeho brnění a vzala mu ho.

„Přece mu to..." protestoval.

„Ne. Budu ho hlídat sama. Bude v bezpečí."

Bylo příliš těžké se dál držet při vědomí. Tma začala být příliš hluboká a Vanye jako by někam padal, někam hluboko a do čím dál větší tmy. Chtěl se vrátit, chtěl se vrátit a naslouchat jí.

Zdálo se mu o tmě, podobné té mezi Branami.

Zdálo se mu o tmě, ve které Morgain odešla pryč a on ani nevěděl, kam odešla.

Chei unaveně seděl, hlavu v dlaních, nešťastný ze svých vlastních bolestí a z umíněnosti té ženy, která odmítala vidět to, co bylo jediné rozumné.

Neopustí ho, řekl ten hlas v jeho duši, a Chei si vzpomněl na tu noc v Arundenově táboře, kdy byl jako malé dítě vykázán od jejich dveří. Vzpomněl si na Pyverrna, hledajícího útočiště, jak vjíždí do Morundu na vypelichaném starém koni a volá - *Zdravím tě, starý brachu, bez tebe už to bylo u Dvora k uzoufání nudné...*

Myšlenky, vzpomínky, myšlenky. Protřel si oči, jako kdyby se snažil najít cestu z té spleti obrazů.

„Můj pane," ozval se Rhanin.

Zvedl hlavu a spatřil tu ženu, jak jde pomalu k nim, asi další zdržení, odhadl Chei. Vypadala rozrušeně, pod očima měl tmavé kruhy a tvář měla strhanou.

Musela přece někdy spát. Někdy musela usnout, a potom spolu zúčtují, rychle a jednou provždy.

Nečekal, že se její ruka zvedne a že v ní uvidí tu černou zbraň, namířenou přímo na jeho hruď. Srdce se mu zastavilo mezi dvěma údery. *Přichází smrt,* pomyslel si, *jen naše smrt může té šílené ženě dovolit usnout.*

„Můj pane Gaulte," řekla tiše. „Ghiverane. Chei. Mám pro vás návrh."

„Má paní?" zeptal se opatrně.

„Půjdu si odpočinout. Budete ho ošetřovat a uděláte všechno, co pro něj můžete udělat. Musí být co nejdříve schopen jízdy. A jestli mu do rána nebude lépe, všechny vás zabiji. Pokud jednou vykřikne - stačí jeden jediný výkřik - zastřelím toho, kdo bude zrovna nejblíž. Pochybujete o mých úmyslech, můj pane?"

„To nepůjde, paní, ten člověk má horečku, není při smyslech..."

„Takže pochybujete, můj pane? Přejete si, abych vám podala nějaký důkaz?"

„Je šílená," vykřikl Hesiyyn.

Chei se spěšně zvedl. „Vstávejte," nařídil svým společníkům. Donutil Rhanina i Hesiyyna, aby se zvedli, a neustále se přitom nervózně ohlížel po Morgam, jejíž zbraň na něj ani na okamžik nepřestala mířit a v jejichž očích nebylo ani stopy po zdravém rozumu. Hesiyyn měl pravdu.

Kapitola 16

„Vanye, Vanye," uslyšel Morgainin hlas.

„Ano, *liyo*." Vanye otevřel oči a pokusil se v šeru najít její tvář. Nešlo to.

„Vanye, věříš mi?"

„Ano, *liyo*."

„Půjdu tam a odpočinu si, alespoň jednu noc. Poslouchej mě. Nemám sílu o tebe pečovat..." Přejela prsty po Vanyově tváři a hlas se jí zachvěl. „Chei ti bude pomáhat a udělá pro tebe všechno, co bude v jeho silách - souhlasí s tím, i kdyby ho to mělo stát život. Vanye, rozumíš mi? Nechci, aby ses probouzel a nevěděl, kde jsem. Pokud ti ublíží, zastřelím ho. Pokud se neuzdravíš, dopadne stejně. A on to dobře ví."

Vanye jen nechápavě zamrkal. Když k němu mluvila takovým tónem, nedalo se o jejích záměrech pochybovat, i kdyby mu nedávaly žádný smysl.

„Rozumíš mi?"

„Ano," odpověděl.

Na chvíli ho pohltila tma, a potom kolem sebe ucítil pohyb - mezi ním a noční oblohou se objevily ohněm ozářené tváře.

Jedna patřila Cheiovi.

Zapomněl, kde je.

Vykřikl a zoufale se pokusil s těmi lidmi bojovat.

„Buď potichu," zašeptal Chei a zakryl Vanyovi rukou ústa. „Buď potichu, člověče. Vanye. Vanye, poslouchej mě."

Vanya napadla nesmyslná myšlenka, že Morgain buď je s nimi, nebo brzy přijde. Proč ho to napadlo, to nevěděl.

„Podívej se." Chei mu jemně zvedl hlavu a Vanye uviděl něco velmi podivného. Uviděl Siptaha, u Siptahových nohou nějaký tmavý předmět a Morgain, sedící s rukama mezi koleny. Vanya polil strach, pak ale spatřil *Podvrženého* na Morgaininých kolenou.

„Jsi v bezpečí," řekl Chei. „S námi jsi v bezpečí."

„Slíbila, že jednoho z nás zastřelí.“ Hesiyyn opatrně uvolnil jednu ze spon na jeho boku, zatímco mu Chei opatrně položil hlavu zpět. „Nepochybuji o tom, který z nás to má být. Bez mého pána Cheie to nejde, Rhanin vítězí nad každým a jenom o mně se říká, že přitahuji nepřátele. Neobávejte se, prosím, budu velmi opatrný.“

Vanye omámeně zamrkal. Na něco takového si vzpomínal, jakkoli to mohlo být šílené, a klidně ležel, když mu stahovali z těla drátěnou košili. Udělali to velmi jemně a Vanye cítil, jak z jeho rukou zmizela nesmírná tíha.

Všechno mu splývalo, všechno se slévalo do tmy, horečnatých snů a noční můry, a jeho bolesti pomalu polevovaly. Přikládali mu na rány teplé zábaly, které neustále obnovovali, balili ho do horkých látek napuštěných bylinami, nutili ho pít jakýsi podivný kořeněný nápoj vonící pižmem a dýchat cosi, co mu uvolnilo sevřené hrdlo. Nakonec se začal cítit docela pohodlně.

A spal, dokud ho Chei neprobudil a nenutil ho pít nějaký nový nápoj.

„Už ne,“ řekl Vanye.

„Vypij to,“ řekl vztekle Chei, „zatracená práce, přece kvůli tvému pohodlí nechcípneme.“

Vanye však v tom hlase slyšel víc paniky než hněvu.

Vzpomněl si na noční můru, ve které ho Morgain žádala, aby vydržel všechno, co bude nutné.

I kdy přitom musel ze sebe shodit obklady, obrátil se na bok, aby se podíval, jestli ho paměť neklame a Morgain je v bezpečí.

Byla tam a *Podvržený* byl stále na jejím klíně. Siptah stál kousek od ní. Hlavu měla položenou na kolenou a ve světlých vlasech se jí odráželo světlo ohně a hvězd.

„Pij,“ řekl Rhanin.

Vanye jim už věřil a už s jasnější hlavou se napil. Celý se otřásl, ale jeho rány už tolik nebolely. Jeho ošetřovatelé vytáhli z nádoby s horkou vodou nové obklady a zabalili Vanya do pokrývek.

Ostrou bolest už cítil jen v prsou, kde měl možná zlomená žebra. To by se ale dalo vydržet, pomyslel si Vanye, kdybych nebyl tak slabý a vyčerpaný. Popáleniny už nebyly tak zlé a všechna ostatní zranění, která ho bolestí téměř připravila o rozum, se natolik uklidnila, že se Vanyovi chvílemi zdálo, že už nemá v těle téměř žádné nervy.

Ghálové si mezi sebou vzrušeně šeptali a přeli se o tom, co by mu mohli dát. Nebo kolik by mu toho mohli dát, aby ho postavili na nohy. Jeden nesouhlasil, protože by to bylo příliš riskantní, druhý říkal, že Vanye musí jet, a že by jinak nikdy nevydržel v sedle. První byl Chei a druhý Hesiyyn.

Vanye ležel a zkoumal, jak na tom vlastně je. Zkusil se nadechnout, aby zjistil, jak to bolí, pohnul pravou nohou, jestli je na tom stále tak zle, jako předtím, a podíval se na debatující Ghály.

Na chvíli utichli a Vanye se zeptal: „Máte něco, co by mě mohlo ještě dnes dostat do sedla?“

Asi je hodně překvapil, protože se dlouho nezmohli na jediné slova.

„Ano,“ řekl Chei, „něco takového máme, ale pomáhá to jen chvíli, a potom je to ještě horší. Bylo by lepší, kdybys to nepotřeboval. Ale budeš moci jet, a o to jí šlo. A právě to dostane. Co jsme slíbili, to jsme splnili.“

„Pije se to?“ slabě zašeptal Vanye.

„Ne.“

„Chei, řekněte mi, co to se mnou udělá.“

„Zabije tě to, a přitom nezabije.“

„Udrželo by to na nohou i mrtvého,“ řekl Hesiyyn. „Jeho rozumu by to však nepomohlo. Můj pán říká pravdu - vybere si to velmi tvrdou daň.“

„Dejte mi to. Chei, dejte mi to, a skoncujeme s tím vším.“

Chei se kousl do rtu - za mladistvým obličejem se skrývaly chladné kalkulace dospělého Ghála. Seděl u ohně, ruce na kolenou, a na tváří se mu odrážely míhající se plameny ohně.

„Jenom se toho dotkneš jazykem,“ řekl. „Řeknu ti pravdu, člověče, polkneš-li to, nepřežiješ.“

Vanye ležel a přemýšlel. Dýchal opatrně, protože ho při každém pohybu krutě bolela rozbitá hruď, a dobře si uvědomoval, že mu v té chvíli není nic platné ani jeho šermířské umění, ani zručnost lukostřelce. Představil si, jak daleko asi budou ještě muset jít.

„Nejsi ten, kterého bych si na něco takového vybral,“ řekl. „Od mé paní by ses však mohl hodně dovědět. Existuje mnohem víc světů, než si dokážeš představit. Kdybys věděl víc, než víš, možná bys ji mohl pochopit. Pochopil bys, proč má pravdu, a chápal bys to mno-

hem lépe než já. Dej mi tu věc a nic jí o tom neříkej. Tady nejde o nic jiného, než abychom se tam dostali.“

Chei se na něj zadíval, hluboce rozrušen. Ruka se mu sevřela v pěst a zase otevřela, obočí se mu vyklenulo a zaleskl se na něm pot. „A ty uděláš co? Položíš jí to do klína? Řekneš jí, že jsme se tě pokusili zabít?“

„Chei, nemá smysl se hádat. Co chceš? Aby se kvůli mě někde musela zastavit? Ale to je přece to, co ona právě dělá! Dej mi to.“

Chei sáhl do své torny a vytáhl odtamtud malý balíček. „Jenom jednu kuličku, víc jich nesmíš. Už po třech by ti prasklo srdce. Dávám do do tvých věcí. Nic víc neudělám.“ Odmlčel se, vzal do ruky jiný balíček, smíchal cosi s vodou a povařil to nad ohněm.

„Co je to?“ zeptal se Vanye, když Hesiyyn trval na tom, aby ten nápoj vypil.

„Myslel jsem si, že jsme spojenci,“ řekl Hesiyyn. „Pij. To je proti horečce.“

„A také tě to uspí,“ řekl Hesiyyn, když Vanye dopil.

Vyšlo slunce. Vanye zvedl hlavu a spatřil dřímající Morgain se Siptahovou uzdou přehozenou přes rameno a mečem na kolenou. Zády se opírala o skálu a v obou rukou držela tu malou černou zbraň.

Pod Cheiho očima byly zřetelně vidět tmavé kruhy a ruka se mu třásla vyčerpáním, když podával Vanyovi trochu připálenou ovesnou kaši.

Vanye si ji vzal a donutil se jídlo spolykat. Bylo příliš vzácné na to, aby ho odmítl.

Naproti němu zvedl hlavu Siptah a prudce zafrkal, protože se objevil Rhanin. Morgain zvedla hlavu a namířila na muže černou zbraň.

Rhanin však měl v rukou jen misku, kterou jí gestem nabízel. Už se k ní však nepřiblížil ani o krok. Morgain rychle vstala, *Podvrženého* v jedné ruce a černou zbraň v druhé a zastavila se, nedívajíc se na Rhanina, ale směrem k Vanyovi.

Vanye pohled opětoval a jakkoli byl slabý, opřel se rukou o zem a nadzvedl se. Na zádech ucítil chlad, jak se z něj svezla přikrývka.

Dlouho mlčela, ale nakonec přece jen promluvila. „Jak se dnes cítíš?“

„Mnohem lépe,“ odpověděl. „Mnohem lépe, *liyo*.“

„Nechtěla jsem tak tvrdě usnout...“

Nadechl se. Ještě včera by mu takové hluboké nadechnutí působilo hroznou bolest, Vanye však s úžasem zjistil, že dnes už to není zdaleka pravda. Bylo by tak snadné jen si klidně lehnout a naříkat nad svým osudem. Vanye se zkusil posadit a náhlá bolest z jeho hlavy znovu zaplašila myšlenky na všechno ostatní. Hlava se mu točila a celý svět jako kdyby plul na vysokých vlnách.

Morgain přešla k němu a máchla *Podvrženým* směrem ke Ghálům na znamení, že se mají držet opodál. Jejich společníci o několik kroků ustoupili. Morgain poklekla k Vanyovi a podívala se mu do tváře.

„Řekl bych, že ta kaše je v pořádku,“ zamumlal, „ale stejně bych ji nejedl.“

„Takže jsi ji už jedl.“

„Ano. Je odporná.“

Morgain si zavěsila černou zbraň k opasku a přejela prsty po Vanyově zarostlé tváři. Vypadala unavená, unavená a velmi znepokojená. „Večer pojedeme dál,“ řekla.

„*Liyo*, vždyť přece nemůžeme čekat!“

„Co tím chceš říct? Uposlechla jsem přece tvé rady. Nebo jsi změnil názor? Tady jsme v bezpečí. Koně odpočívají. Ten čas my zase doženeme, Vanye.“

„Dva dny nikdy nedoženeme. Už mohu jet.“ Narovnal záda a skrčil nohu. Morgain mu položila ruku na koleno.

„Zůstaneš ležet a budeš dál odpočívat. Nedovolím ti to všechno zkazit.“ Dotkla se jeho hrudi v místě, kde ji Hesiyyn ovázal pevným obvazem. „Myslíš si, že máš ta žebra zlomená?“

„Ne. Jenom natlučená.“ Nadechl se. Zkusil to znovu, ještě a ještě jednou. Když měl záda vzpřímená, dýchalo se mu mnohem snadněji. „Půjde to.“

Morgain nahmátla Vanyovo zápěstí a pevně je sevřela. „Vanye, nevzdávej to. Slyšíš mě? Chci ti říct jednu věc, která by ti mohla ulevit...“

Zaváhala. Ta zdrženlivost příliš nevypadala na něco, co by ho mohlo utěšit. Kolem žaludku ucítil led. „Co je to?“ zeptal se. „Co mi chcete říct?“

„Ty dobře víš, že když něco vstoupí do Brány, tak se to rozdělí a na druhé straně zase složí...“

„Říkala jste mi to.“ Nerad o takových věcech hovořil častěji, než musel, a už vůbec o nich nechtěl mluvit teď, když stál před Branou, která se nechovala tak, jak měla. Přál si, aby Morgain raději šla přímo k věci.

„Vanye, na druhé straně zjistíš, že tě tvá zranění už netrápí. Přes Bránu se z nich nedostane ani jediná. Všechny se ti zahojí.“ Morgain uměla s takovou prostotou lhát, ale jen tehdy, když nešlo o něco, co před ním skrývala, co by se mu nelíbilo. Tehdy se mu nikdy nepodívala do očí.

„Co tím chcete říct?“ zeptal se.

„Jednou jsem měla chvíli času a dala jsem Bránám vzor, pro tebe i pro mne... vzor bez kazu a bez poskvrny. V mezích svých možností - a i Brány znají meze - bude tento vzor vždy dodržen. Každá brána na každém světě tě pozná a vždy dodrží vzor, který jsem jí dala - obnoví tě a vrátí ti podobu kterou jsi měl tehdy, ovšem jen za předpokladu, že do ní vstoupí dost hmoty na to, aby mohla vzor dodržet. Nenajdeš na sobě žádné jizvy, nic, co by ti připomnělo tvou minulost.“

Na okamžik to nedávalo smysl. Vanye si položil ruku na žebra a přemýšlel, jak by něco mohlo spravit víc, než jen poraněnou kůži.

A také si uvědomil, že s ním toho mohli udělat ještě mnohem víc.

„Vždycky budeš cítit slabost v koleně,“ řekla Morgain, „ale s tím se už nedá nic dělat, došlo k tomu ještě předtím, než byl Bránám vzor zadán. Přála bych si, abych to bývala udělala mnohem dřív, jenže nikdy na to nebyl čas.“

„Shatan,“ vzpomněl si Vanye. „Brána Azerothu.“

„Ano, bylo to tam. Od toho okamžiku Brány nepropustí žádnou odchylku od zadaného vzoru. Pokud budou moci, stále tě budou vracet zpět do onoho okamžiku. Myšlenky a vzpomínky Brány neodvrhnou, tvoje tělo se však nezmění.“

„Nikdy se nezmění?“ Přepadla ho panika, přitom by ale za to měl být vděčný - vždyť to bylo něco jako dar.

Byl to však dar darovaný Branami, a každé jejich kouzlo v sobě skrývalo nějaké nebezpečí...

„Zestárnu...“

„Nezestárneš. Alespoň tělesně ne.“

„Můj bože," zamumlal Vanye. Závrať se na chvíli vrátila. I smrtelnost se vrátila, připomínajíc svou přítomnost ostro bolestí ve Vanyově boku.

Už dávno měl před očima obraz sebe sama jako zralého muže, staršího a v plné síle - viděl sebe sama se širokými rameny a pevnýma rukama, s rozvahou zralého věku vepsanou v obličeji. Každý muž se na něco takového musel těšit.

Nikdy se to nestane. Jeho život byl zastaven. Vanye si vzpomněl na mrtvého draka v horách Hjemuru, zmrzlého ve sněhu kdesi v půli cesty.

„Můj bože." Pokřižoval se.

„Zranění si na tobě nikdy nevyberou svou daň, a ani věk na tobě nezanechá stopy. Tvůj rozum bude stárnout a bude s časem moudřejší, tvé tělo se však s každým průchodem Branou změní a shodí ze sebe uplynulé dny a roky."

„Proč potom ale je Chei? Proč Gault? Proč Thiye?" Vanyovi bylo do pláče. Na konci své cesty nebyl o nic méně ztracen, než byl na jejím začátku. „Pokud stačí jenom tohle, proč musejí zabíjet?"

„Protože jsou to Ghálové," řekla Morgain. „A kromě toho znám věci, které oni neznají. Můžeš tomu říkat odkaz mého otce. I kdyby poznali toto tajemství, našli by za ním další a další, tajemství, která nesvěřím vůbec nikomu, tajemství, která nejsou napsaná na meči, tajemství, která se nikdo živý nedozví..." Její ruka se znovu dotkla Vanyovy tváře. „Odpusť mi. Chtěla jsem ti to říct někdy jindy. Bude ale lepší, když to budeš vědět teď. Odpusť mi. Příliš tě potřebuji. A kromě toho by se má cesta bez tebe stala hodně opuštěnou."

Vzal její ruku do dlaně, oněmělý hrůzou. Stiskl ji. Jako odpověď ho v té chvíli nic jiného nenapadlo.

„Odpočívej," řekla. Vstala a odešla na své místo, když se předtím ještě úkosem podívala po Rhaninovi, který stál stranou ostatních a v ruce držel misku s kaší. „Připravím si vlastní snídani," řekla, pro Cheiho však neměla ani slovo. Jen se na něj podívala a šla dál, *Podvrženého* pevně držíc v levé ruce.

Vanye seděl oněmělý a neschopný pohybu, jen se tiše chvěl. Nevěděl, jestli je to hněv nebo zármutek, a nevěděl ani to, proč se vlastně chvěje. Věděl jen tolik, že si sice vždycky myslel, že ho Morgain tak či onak zradí, že si však pokaždé dokázala najít způsob, který by Vanye ani ve snu neočekával.

Mohla jste mi to nařídit, v hloubi duše se mu znovu ozval hněv. *Když už jste takovou věc musela udělat, proč jste mi to proboha nenařídila? To jste se nemohla spolehnout na mou čest, to jste mi nemohla dát alespoň tu nejmenší šanci, abych to mohl podstoupit o své vlastní vůli?*

Nahlas však něco takového nikdy říct nemohl. Nebyl schopen se s ní hádat, natož teď, před cizinci. Teď, když se marně snažil znovu nalézt ztracenou rovnováhu.

Nechtěla nic jiného, než aby byl co nejlépe chráněn. Bylo to to nejrozumnější, co mohla udělat - slibovalo mu to...

Nedokázal si představit, co mu to všechno může dát.

V každém případě to byl jen pouhý odraz starosti o sebe samého, co mu vzala, nic víc. A pokud ho považovala za příliš málo moudrého, než aby si byl schopen vybrat pro sebe to nejlepší, byla to hodně často pravda.

Sáhl do svých věcí, do záhybů své drátěné košile, a nahmatal tam malý papírový balíček. Vytáhl jej na světlo, rozbalil a spatřil nepatrné černé korálky ležící na červeném papíře - osm jich bylo.

Znovu balíček složil, popotáhl si opasek a strčil balíček do kožené kapsy, kde míval malé ploché věci a kde donedávna byl krátký nůž s ostřím nabroušeným jako břitva. Cheiho lidé mu ho vzali, a vzhledem k okolnostem, za kterých o něj přišel, nemohl Vanye příliš doufat v to, že ho ještě někdy uvidí.

Znovu se uložil na zem. Neměl o nic větší šanci Morgain přesvědčit, než jakou měli Chei, a bylo tedy zbytečné se s ní přít. Zdržení bylo omluvitelné - až pojedou dál, může hodně záležet na tom, v jakém stavu budou lidé i koně, a Chei i jeho lidé minulou noc spali jen velmi málo. Pokud budou jejich koně odpočatí, budou si moci dovolit vyjet na okraj planiny a riskovat dlouhý útěk nebo boj.

I tak to ale bylo riziko, na které nebylo radno myslet.

„Ona tu snad chce zůstat," ozval se nad ním Cheiho hlas. I když se postava mladého muže dala rozeznat jen jako světlá skrvna v ranním šeru, bylo v jeho hlase znát rozhořčení. Ghál za Vanyem přišel hledat pomoc.

Vanye v tom vycítil jemnou ironii. „Příteli, ona tě zcela jistě vyslechne," řekl klidně a moudře. „Běž za ní a měj s ní trpělivost. Všechno jí vysvětli, jak jen dokážeš nejlépe, řekni jí všechno o cestě, která nás čeká, nakresli jí mapy a odpověz všechny její otázky. Po-

tom ji nechej v klidu a nech ji přemýšlet. Ať už jsi jí zamlčel cokoli, abys zachránil životy svých lidí teď je čas na to, abys jí to všechno řekl. Ona tě nezradí. Říkáš, že ji budeš následovat. Dokaž to."

Nebyla to úplná pravda, ale jejich životy by to přece jen mohlo zachránit. Chei o tom ale zjevně pochyboval.

I tak ale odešel od Vanya a zamířil tam, kde seděla Morgain a opravovala něco na své výstroji. Poklekl vedle ní s rukama na kolenou, něco jí vysvětloval, kreslil na zem různé obrázky a chvíli s ní o něčem hovořil.

Vanye se rozhlédl po okolních kopcích, po skalách a houštinách, které se kolem nich tyčily jako neprostupné hradby, a pozoroval, jak nad jejich hlavami krouží jestřáb - nebo alespoň něco, co se jestřábovi hodně podobalo.

Uvědomil si, že když Morgain vybírala místo pro tábor, nemohla si ho vybírat náhodou. Údolí bylo široké, na oba jeho konce se dalo bez obtíží dohlédnout a zároveň nebylo nikde kolem místo, odkud by k jejich táboru mohl přiletět šíp, aniž by musel lučištník při jeho dosažení přejít přes pruh holé země.

Až doposud jeli vpředu Chei a jeho druhové, neustále v nebezpečí, že vjedou do léčky nastražené silami Bran, mezi dva kameny přehrazujíc jejich kouzly úzký průsmyk. Chei to bezpochyby věděl. Stejně tak se ale nedalo pochybovat o tom, že až odtud odjedou, pošle je Morgain znovu před sebe. Cheimu se to určitě líbit nebude.

Nemělo však smysl, aby jeli vpředu všichni, a zcela jistě by to ani jediný z nich nedopustil.

Poledne přivítali mnohem lepším jídlem - tentokrát ho připravovala Morgain. Vanye se přinutil posadit, natáhl si kalhoty a začal obcházet kolem tábora. Zkusil několik cviků s mečem, aby si protáhl nohy a rozcvičil poničené rameno, na kterém se od místa, kde udeřil šíp, táhla dlouhá tmavá pohmožděnina.

Ještě hodněkrát to změní barvu, něž to úplně zmizí, pomyslel si Vanye. Potom si ale uvědomil, že k tomu také vůbec nemusí dojít, ať už z toho či onoho důvodu, raději ale prudkým výpadem a máchnutím mečem, při kterém namáhal žebra až téměř za mez, která se mu v té chvíli zdála být bezpečná, zahnal takové myšlenky kamsi do zapomenutých koutů své mysli. Předvádíš se, osopil se sám na sebe, když na sobě ucítil Hesiyynův uctivý pohled, a dal si záležet na tom,

aby chvíli jen nehybně stál, než skončil s cvičením, vrátil se zpátky do stínu a znovu usedl na zem.

Prohlédl si šípy, které Rhanin tehdy sesbíral, vzal do ruky postrojový nůž - ztráta malé břitvy ho stále ještě nepřestala trápit - a pečlivě prohlédl těla šípů i peří na jejich tětivových koncích. V obou toulcích našel všeho všudy tři šípy, které nebyly úplně v pořádku a které tedy musel označit černou skvrnou na šedém peří, a jeden, u kterého bylo třeba opravit opeření.

Potom se znovu zvedl a vydal se ke koním. Přejel jim rukou po nohou, aby se přesvědčil, zda nemají namožené šlachy, a podíval se jim na kopyta, jestli náhodou některá z podkov nepotřebuje překovat. Sklánět se a znovu se narovnávat nebylo jednoduché. Morgain ho pozorně sledovala - Vanye cítil na zádech její pohled a věnoval se proto šedému hřebci s co největší péčí. Stejně ale musel koně prosebně uklidňovat, aby na něj nezkusil některý ze svých drsnějších triků. „Stůj, chlapče, stůj - přece nechceš, abych musel lhát.“

Jemná hlava se otočila a tmavé oči vypadaly nedůvěřivě - bíle zakončený ocas sebou několikrát švihl a velký kůň hrozivě zadupal. „Hai, hai, hai,“ napomenul ho tiše Vanye a hřebec mu nastavil cukající se zadní nohu, na které však naštěstí nebylo žádné zranění.

Udělal všechno, co obvykle dělal, tentokrát navíc s mimořádnou péčí, protože nikdo nevěděl, co je čeká.

„Spěte,“ vybídl Morgain, když se cestou zpět do stínu na chvíli zastavil, aby se umyl. „Alespoň chvíli si odpočiňte.“

Podívala se na něj a v očích měla obavy, které se ani nesnažila skrýt. Vanyovi tím na radosti nepřidala.

„Chei přísahá, že to nebude daleko,“ řekla.

„Možná se už dokonce naučil měřit vzdálenost.“

V očích se jí objevil záblesk smutného pobavení, který se kupodivu proměnilo na milý úsměv. „Možná, ale stejně spát nebudu. Běž si odpočinout, dokud je na to čas.“ Stáhla si z krku řetízek s amuletem. „Vezmi si to. Bude lepší, když to budeš mít u sebe.“

Sevřel to v pěsti. Nebylo to něco, s čím by se chtěl chlubit.

Morgain začala rychle kreslit do prachu u jeho nohou. „Chei říká, že jsme tady. Toto je Mante. My pojedeme tudy. Přes tento kopec, potom po okraji pláně a znovu nahoru, sem do tohoto průsmyku. Stojí v něm nějaká stavba - ale není to Brána, je to jen pevnost, ze které se Brána ovládá.

„Už jsme dost blízko.“

„Přímo před Skarrinovýma očima. Vyjedeme po západu slunce. K průsmyku je to nanejvýš den jízdy.“ Morgain vydechla a klidně dodala: „Objevíme se u jeho bran a budeme žádat o pohostinství.“

„Žádat o pohostinství!“

„Neobjevíme se tam jako nepřátelé. Bude to čistě Cheiova záležitost. Říká, že nás tím dokáže provést, a že to nebude ta největší obtíž, která nás ještě čeká.“ Kousek za čarou, která symbolizovala útesy, Morgain nakreslila malý kruh. „Toto je *Nessiryn Neith*, Brána smrti. Je široká kamenná studna, a uvnitř jsou Brány - tady, tady a tady.“

Vanye si klekl po jejím boku.

„Chei přísahá,“ řekla Morgain, „že jiná cesta neexistuje. I když mezi sebou neustále válčí, nemůže je napadnout žádný nepřítel - leda by přišel přes hory. Ty ale ovládají naprosto pevně - ti páni tam nahoře jim zůstávají věrní.“

„Bůh nás ochraňuj.“ Vanye sotva dýchal. „*Liyo*, vraťme se, vraťme se. Možná najdeme nějakou jinou cestu.“

„Tito páni nejsou nepřátelští, Vanye. Jih proti nim nic nezmůže. Už jsem o tom přemýšlela. Myslela jsem si, že by bylo možné vrátit se do Morundu a obrátit se na jih - ten by ale dlouho nevydržel. Celá jižní země se skládá jenom z toho, co Mante vyvrhne - je to jedno velké smetiště, obývané jen vyhnanci. Je to v podstatě jenom místo, kde si pěstují svá nová těla.“ Kreslila dál. „Herot, Sethys, Stiyesse, Theith, Nenais - ostatní jména jsem už zapomněla. Tady má být nějaké město, tady další a tad zase další - je to velká země. Nepochybuji o tom, že tento Skarrin umístil Hlavní bránu v Morundu úmyslně. Je v Morundu jednou provždy, a je tam proto, aby zabránila jakémukoli vetřelci, rebelovi nebo soupeři převzít moc. Tady pod těmito útesy, tím zlomem ve zdejším světě, žijí lidé. A také ti, které vyhnal. Tady nahoře, na celém tomto kontinentu, se rozkládá panství Ghálů. Je v tom něco jako ironie - my dobře víme, že náš mladý průvodce je naprosto neschopný odhadnout vzdálenost, kterou můžeme za den urazit...“

„Nebo nám lhal.“

„...Za celý svůj život toho moc nenacestoval, stále se jen pohyboval mezi kopci, po lesních cestách a klikatých stezkách. Přímé cesty ho překvapují a matou. Celý život žil na jednom malém místě a

mimo něj nezná vůbec nic. Vzdálenost mezi Morundem a Herotem je mnohem menší, než si Chei myslel. Sethys a Stiyesse sousedí s močálem, o kterém on neměl ani potuchy. Jsou to malé pevnosti, které kdysi patřily lidem. Potom je ovládli Ghálové, ti vyvržení, ti, kteří upadli v nemilost - jako Qhiverin, který se měl později stát Gaultem. Pokud si sever uvědomí, jaké pro něj jih představuje nebezpečí, nemá jih žádnou šanci. A po Tejhosu si to Skarrin velmi dobře uvědomuje, třebaže Chei přísahá, že mu neřekl, o co nám tu jde. To je ta jediná výhoda, kterou máme - pokud mu tedy můžeme věřit."

Položil ruce na kolena a na chvíli sklonil hlavu. „Měli jsme tehdy jít do Morundu, tou cestou, kterou jste chtěla. Dozvěděli bychom se tam to stejné a byli bychom se tam schopni vypořádat se vším, co bychom tam našli. Je to moje chyba, liyo, je to jenom moje chyba."

„Já jsem se tak rozhodla. Bylo to moje rozhodnutí. Neobviňuj se tak bez rozmyslu. Ještě stále je to moje rozhodnutí a všechno to, co jsem teď říkala, může být mylné. Chei si myslí, že se můžeme dostat hodně blízko, než vyvolají poplach."

„S našimi koňmi?"

„To platí i pro jeho koně, Vanye. Ten jeho grošák je sám o sobě nepřehlédnutelný. Zcela jistě nás poznají - od svých zvědů už určitě dostali náš popis. Záleží jenom na tom, jak dlouho se nám podaří tajit naše záměry." Zahleděla se na zem před svýma nohama a na chvíli se ponořila do svých myšlenek. „Chei říká, že když proti nám ještě neposlali nějaký větší oddíl, snaží se postupovat opatrně. Nějakou dobu mluvil o potížích, které měl se svým pánem - je urozeného původu a býval členem bojového řádu, který ale naneštěstí ztratil své postavení u dvora. Jeho styky mu zachránily život, ale i tak byl poslán do Morundu, aby se tam vykoupil ze svých hříchů, pokud to tedy vůbec bylo možné. Systém, ve kterém bylo lidským pánům dovoleno vládnout jihu, se pomalu hroutil - zřejmě díky Gaultovu spojenectví s rebely v Mante. Právě tak vlákali původního Gaulta do své pasti a odsoudili ho ke společné existenci s Ghiveranem. V tom okamžiku Ghiveranovi přátelé unesli Gaulta z moci jeho věznitelů a donutili strážce Bran, aby se k nim připojili a postavili se na odpor nepřátelům, kteří by byli velmi rádi, kdyby se Ghiveran v Morundu už nikdy neobjevil."

„Ačkoli tam sloužil jejich zájmům víc než dobře..."

„Sloužil. Bezpochyby se jednoho dne zamýšlel vrátit domů. Ovšem možná jsme ho mohli přesvědčit, aby už odpočátku šel proti svému pánu. Alespoň to říká. Zcela určitě je dost rychlý na to, aby nás zradil. Přinejmenším ale má určitou naději, že Skarrin ocení to, co udělal na jihu - pokud to ovšem nebudou považovat za příliš velký úspěch a pokud ještě jeho ochránci v Mante neztratili všechen vliv, který tam měli. To, že jsme na jih přišli bez jakékoli vojenské síly, že s ním, mužem, kterému nepříliš důvěřují, ztratili za nejasných okolností spojení poté, co jim poslal zcela loajální zprávu z Tejhosu, kde se mohlo všem svědkům zdát, že s námi bojuje - to všechno by podle jeho mínění mohlo v hlavách Skarrinových rádců vyvolat hodně zmatku. Je ale třeba se rozhodnout, jestli se pokusíme o lest neboje budeme mást dál. Vzpomeň si, že tam vede jenom jedna cesta - cesta, která vede tím, čemu říkají Brána vyhnanců. V tom míli dlouhém kamenném tunelu, kterému říkají Brána smrti, nás mohou zabít pouhou myšlenkou. Jak jsi sám řekl - člověk, který si myslí, že vítězí, neutíká.“

„Ne, *liyo*, on nás pošle rovnou do pekla, a my ani nebudeme vědět, že se to stalo.“

„Chei nás dostane k Bráně vyhnanství - tam budou zranitelní.“

„Bože na nebesích - to se musíme spoléhat na slovo toho člověka?“

Morgain k němu zvedla šedé oči. „Ten muž chce žít. Všichni jeho společníci také. Copak jsem ti neříkala, že mu věřím víc než všem poctivým lidem dohromady? Nemají žádnou věc, pro kterou by chtěli položit své životy. Skarrin jim nemůže slíbit nic, čemu by ještě věřili. Tak hluboko, jak jsou, už těžko budou něčemu věřit. A oni to všechno dobře ví.“

Chvíli nebyl doslova schopen popadnout dech. Jeho oči mimoděk zabloudily směrem k Cheiovi a jeho společníkům. Byli však tak daleko, že ani Hessiyynovy ghálské uši nemohly nic slyšet, a kromě toho mluvily kuršansky.“

„Ten meč...“ zašeptal Vanye. „Pokud bychom ho použili v té Bráně vyhnanců, byli bychom hodně blízko Kamenů.“

„Meč ani Brána nefungují vždycky stejně. Nikdo nedokáže říct, co se stane.“

„Rozumím,“ řekl. Hřbetem ruky si utřel pot, který se mu objevil na rtu, a utřel si ruce do kalhot.

Morgain několika tahy nože smazala do prachu nakreslenou mapu. „Běž si odpočinout. Spi. Budeš to potřebovat.“

Vrátil se na své místo a znovu se uložil ke spánku. Ležel na zádech, díval se skrze větve na nebe a počítal tmavé listy - připadalo mu to příjemnější, než se zabývat pochmurnými myšlenkami, které na něj doléhaly. Navlékl si na krk kamenný amulet a sevřel jej ve dlani, aby si byl jistý, že je v bezpečí.

Když se slunce začalo sklánět k obzoru, vstal a metodicky se oblékl. Nejhorší byla drátěná košile. Morgain mu přispěchala na pomoc a opatrně mu zapjala spony v podpaží.

„Osedlám ti ho sama,“ řekla. „Žádné námitky nechci slyšet.“

„V pořádku,“ odpověděl, ačkoli mu to neudělalo žádnou radost. „Přitáhněte to, *liyo*. Ještě aspoň o palec.“

„Musíš se nějak dostat nahoru.“

„Hlavně tam musím zůstat,“ povzdechl se Vanye.

Neřekla na to nic, jen utáhla pásek ještě o něco pevněji.

Když nasedali na koně, ještě stále bylo nad kopci vidět matné světlo. První jel Hesiyyn, hnědý plášť obtočený kolem těla, světlé vlasy vlající kolem ramen, zbraně skryté pod šaty. Jeho kůň byl pěkný hnědák bez světlých znamení.

Byla to Hesiyynova vlastní myšlenka, že pojede první, aby nemohli padnout do žádné léčky. „Pravděpodobně je to jediná možná společnost, ve které mohu být ten nejúctyhodnější...“

S těmito slovy se od nich ghálský pán odpoutal a odejel daleko dopředu, až jim zmizel z dohledu. Kousek za ním následovali Chei a Rhanin. „Pojedeme,“ řekla Morgain, když si zvolila vzdálenost, ve které chtěla jet za oběma muži, sama oblečená v černém plášti. Když Vanye nasedl, zabalil se do pláště a kapucí si zakryl lesklou přilbu s bílým šátkem. Možná na ně čeká léčka. Možná je Hesiyyn zradí a vydá je nějaké hordě z Mante. Odtud směrem na sever bylo možné všechno.

Dokonce to, že se bez úhony dostali na okraj hvězdami osvětlované pláně - sjížděli z posledního kopce, po příkré a kameny poseté stráni, na které je očekával Hesiyyn, sedící na jednom z kamenů. Jeho kůň odpočíval opodál, zatímco Hesiyyn klidně roztáčel na plochém kameni, na kterém seděl, jakýsi podivný předmět.

„Padla mi trojka, trojka a zase trojka - jste pověrčiví?“

„Kéž by tě tvůj humor také někdy přešel," sykl Chei, zadržuje koně.

Vystřídali koně. Ghálové měli jednoho navíc a hnědák se světlým čelem si čas od času měnil místo se Siptahem nebo Arrhan. Hesiyyn se znovu vydal dopředu, teď už od nich ale nebyl tak daleko.

Sjížděli stále dál směrem k pláni, natřásajíce se na kamenitém svahu. Vydrž, říkal si Vanye a proklínal každý krok, který jeho kůň udělal. Cítil, jak mu chladný vítr ovívá zpocenou tvář. Sevřel hrušku sedla a vzpomněl si na červený balíček, který měl schovaný v opasku.

Ještě ne, pomyslel si. Pro tohle to není. A na každém nerovném místě, při každém nejistém kroku svého koně si stále opakoval - pro tohle to není.

Na druhé straně pláně se tyčily hory, ne hřeben štítů podobných Cedur Maje, pod kterou se narodil, ale zeď z obrovských skal, kterou možná kdysi vystavěli dávno zapomenutí obři, která vypadala jako místo, kde se svět náhle rozlomil, zde pod nebem tak překypujícím hvězdami a zářícím jasným svitem měsíce, že skály málem vrhaly stíny.

„Zatím nás nechávají být," řekl Morgain.

V jedné části své vrávorající mysli si přál, aby se nyní náhle objevil nepřítel, aby je odehnal pryč, dokud se nepustí proti těm horám - doufal, že se stane něco, co je zavede na jinou, lepší cestu.

Nedělo se však zhola nic.

Konečně byli dole na pláni - svah pod kopyty jejich koní byl čím dál tím pozvolnější, až nakonec přešel do roviny. Vanye se ohlédl a podíval se na stopu, kterou za sebou zanechávali ve vysoké trávě, stopu proklatě jasnou a lehce rozeznatelnou. „Jako kdybychom to za sebou zapálili," zamumlal. Pokud si někdy mohli vybrat, jestli přijmou Cheiovu radu a vydají se přímo přes pláň, nebo pojedou oklikou podél kopců, pak už to teď téměř nepřicházelo v úvahu.

Shlukli se k sobě a i Hesiyyn už jel společně s nimi, jak se vydali napříč plání.

Z útesů, které byly z protějšího svahu jasně viditelné, se teď stala jen nezřetelná tmavá linie nízko nad obzorem. Jelo se jim teď mnohem lépe. Vanyovi se konečně podařilo zachytit rukou lem pravé

boty a s pomocí ruky přehodit nohu přes sedlo. Složil ruce na rozbolavělých žebrech a s pohledem na Morgain, který ho ujistil, že Morgain ví, že si potřebuje odpočinout, sklonil hlavu, opřel se o zadní část sedla a vyčerpaně se podvolil pravidelnému pohybu svého koně.

Znovu se probral, až když přišlo další střídání koní. „Není třeba," řekla Morgain, když seskočila z Arrhaniných zad. „Ten kůň je s to tě nést dál, a já si vezmu Siptaha - jsem přece jen o něco lehčí."

Byl jí za to vděčný. Vzal si léky, které mu přinesla, spláchl je trochou vody z její láhve a seděl dál na koni, zatímco ostatní slezli na zem, aby si trochu protáhli zdřevěnělá těla. Ten polovědomý stav, do kterého teď Vanye upadl, to nebyl spánek. Ale nebylo to ani plné vědomí. Vanye si uvědomoval, že zase nasedli na koně, uvědomoval si, že se znovu vydali na cestu, a věřil tomu, že Morgain bedlivě pozoruje všechno kolem.

Nikomu jinému nedůvěřoval. Jen ve skrytu duše doufal, že pokud je Chei a jeho muži chtějí zradit, nikdy je nebudou chtít zradit tak, aby zrada znamenala i ztrátu jejich životů, na nichž tak lpěli. To jim mohlo dát jakés takés varování.

A varování bylo všechno, co jeho paní potřebovala. Ačkoli napůl spal a bylo mu velmi zle, stále jel mezi Morgain a jejich společníky. Přestože s jeho koněm asi nikdy nebylo příliš dobře zacházeno, byl dobře vycvičený a Siptah zatím jeho přítomnost dokázal snést.

Na chvíli usnul skutečným spánkem. Probudil ho pocit, že padá z koně - Vanye prudce trhl hlavou, znovu získal rovnováhu a rozhlédl se kolem. Útesy nebyly o nic blíž.

A nebo možná byly větší, než jaké je jeho oči dokázaly snést. Noha mu zdřevěněla. Přetáhl ji zpět přes sedlo a jak se jeho svaly pohnuly, do očí mu vrazily slzy, Všechno ho bolelo.

Jeli dál a dál, zatímco se přes zářící hvězdy přehnalo několik mraků a zase zmizelo, zatímco se zvedl vítr a začal šustit v nekonečné trávě.

Další výměna koní. Tentokrát sesedl a udělal několik kroků, aby se alespoň trochu pohnul, a zkontroloval Arrhanin postroj a postroj svého koně. Sice ještě mohl chodit, ale všechno mu to působilo jedno dlouhé, nekončící utrpení.

Nebylo však zbytí - musel znovu na koně. Postavil se k hnědákovi, chytil se za hrušku sedla, zhluboka se nadechl a pokusil se sebrat odvahu a vytáhnout se nahoru.

„Vanye," zavolala na něj Morgain, právě když se mu to už začínalo dařit. Zastavil se s trhnutím, které mu znovu vehnalo do očí slzy. „Chei," řekla Morgain, „pomozte mu."

„Jak si přejete," řekl Chei, došel k Vanyovi a nastavil mu ruce jako třmen.

Polila ho hanba. Přesto ale položil nohu do Cheiových spojených rukou a nechal Cheie, ať ho jako nějakou těhotnou ženu zvedne do sedla.

„Prokázal jsi mi podobnou službu," řekl tiše Chei.

Vzpomínal si na to. Ucukl před Cheiovýma rukama a strhl Arrhan, aby se dostal mimo jeho dosah.

Útesy před nimi odřízly poloviny oblohy, na které pomalu matněly hvězdy, jak se blížilo svítání. Zanechávali za sebou stopu, po jaké by mohlo jít i dítě, hlubokou rýhu vydupanou ve vysoké trávě. Koně si jí chvílemi chomáč utrhli, ale nebyl čas na to, aby jim dali víc.

Morgain nyní jela na hnědákovi a Siptah odpočíval Na nebi nad kopci na východě už vyhasly všechny hvězdy - vycházelo slunce.

Už nemůžeme nic změnit, to byla myšlenka, která mu ustavičně trýznila mysl. *Ať už jsme byli moudří, nebo ne, už to nemůžeme změnit.*

*** * ***

Když slunce konečně vyšlo, jejich slábnoucí koně stáli před obrovskou kamennou stěnou, která přímo před nimi vyrůstala ze země a vyplňovala celý jejich obzor, stěna z hladké skály, tak strmá a vysoká, že se vymykala jakékoli logice, vyrůstající z planiny porostlé suchou trávou.

Ve žluté skále byla jedna jediná průrva, temná i v plném slunečním svitu, uzavřená branou, jejíž jméno si Chei dobře pamatoval. *Seiyyin Neith.*

Brána, jejíž výšku Kuršanovo oko odmítalo pochopit, dokud nad hlavami příchozích neobjevil jakýsi pták, který doletěl až k vrcholku brány a tam se změnil na pouhou černou tečku na jasné obloze.

Brána vyhnanství.

Chei zastavil grošáka, otočil se bokem k ostatním a ukázal rukou na bránu. „Tady vidíte, na co musíme zaútočit. A přitom to je jen ta nejmenší překážka, která nás dělí od středu Mante.“ Opřel se rukama o sedlo a bylo vidět, jak se chvěje. „Muž, který je zvyklý na Morund, na to zapomíná. A ten chlapec, moji přátelé, ten se chvěje hrůzou.“

Trhl uzdou, otočil koně a ujížděl za svými muži.

Kapitola 17

Další kus jízdy. Teď se před ním objevily útesy jako věže, které stále rostly. Vanye se podíval na Bránu pobitou železnými pláty, jejichž plochu pokrývalo dvanáct bronzových desek s figurami v nadživotní velikosti. Jejich význam nebyl na první pohled patrný, dokud si nepovšiml detailů. Byly to scény, znázorňující popravu mučením.

„Dají se otevřít?“ divil se nahlas a jeho hlas nebyl tak pevný, jak si přál. Čekal, že najde nějaká výpadová dvířka: hledal je mezi deskami Brány, ale nenašel nic.

„Skutečně,“ řekl Chei, „když si Mante přeje ponížit své vazaly - a své vyhnance. Otvírá se.“

„Mante má smysl pro krajnosti,“ řekla Morgain.

„Chtějí člověku připomenout,“ řekl Hesiyyn, „jak nesnadný je návrat.“

Vanye se podíval na Rhanina, který jel sám vpředu před nimi, unavený muž na vyčerpaném koni, jeden vedl druhého, zaražený scénami brutální krvelačnosti, které se rýsovaly nad nimi.

Měl pocit, že se v něm něco hnulo proti všem těmto napřátelům, jakási svíravá bolest, pronikající až k srdci.

Náhle neviděl Seiyyn Neith, ale smutkem sklíčeného chlapce, stojícího na příkré cestě pod vysokými kamennými stěnami, které kdysi vypadaly tak hrůzyplně, přilbici obtočenou bílým šátkem a vyhnanství před sebou.

Tuto bariéru postavilo Mante ve jménu spravedlnosti. To byla tvář, obrácená k vyvržencům a ke služebníkům. To byla ta síla, se kterou tento svět zacházel s vlastními poddanými: oběšení, vykuchaní a zaživa spálení lidé a další a další výjevy na dveřích, které si nepřál vidět. Vydechnul, a jak se narovnal v sedle, pocítil monotónní únavnou bolest v bocích a žaludku z té prokleté všudypřítomné bídy.

Nebyl si jist, zda má v nohou ještě nějaký život. Našel několik málo poloh, které bolely méně a přesedával z místa na místo. Avšak když se blížili k tomuto místu, znamenalo to různé nutnosti, bůhvíja-

ké. Když zde budou muset bojovat, věděl, že to dokážou, pokud budou v sedle.

„Jak se cítíš?“ otázala se Morgain.

„Dokážu to,“ řekl.

Dlouze na něj za jízdy hleděla. „Jak jsi přísahal, Nhi Vanye.“

To jím otřáslo. Byl velmi blízko tomu, aby skončil proklínáním. Nebylo správné, že s ním tak jednala - avšak neměla v takových věcech žádné svědomí, to dávno věděl.

„Vanye, necháš mě to odhadnout?“

„Zůstanu na koni,“ řekl. „Dovedu se ubránit sám.“ Dovedl si však představit, že se na něj bude spoléhat, když dojde k obraně proti útoku, anebo že udělá něco bláznivého, aby ho zachránila, kdyby měl padnout. Potil se a pociťoval velkou nevolnost v žaludku. Nevzal si ghálský lék. Měl před těmito věcmi hrůzu. A kromě toho si nemyslel, že by měl potíže s necitlivostí, která zachvátila jeho pravou nohu a píchala jako jehly. „Půjde to. Jsem si jist. Mám jasnou hlavu.“

Ona neřekla nic. Přemýšlela, jak předpokládal - o věcech, které neznal, myslela na to, co dělat, do jaké míry mu má věřit, a které své plány musí nyní změnit - a všechno proto, že on je blázen a přivedl je do této soutěsky a nyní jí začíná být na obtíž.

„Nebudu na obtíž,“ chtěl protestovat, avšak teď už věděl, že začíná být břemenem.

Nechal Arrhan trochu vzadu - koně frkali a třásli se, jak cítili ve vzduchu cosi cizího, vyhlídku na boj - vyhlídku na válku, ať by už přišli kamkoliv.

Ghál se staral málo o to, co dělal. A Morgain měla zrak upřený jen na to, co bylo před nimi.

Vytáhl červený papír a opatrně, třesoucími se prsty se snažil, aby dostal jednu z tenkých pelet mezi prsty, a pak, když ho opustila odvaha a důvěra k tomuto daru, odložil ho a papír zase zabalil.

Zbabělče, blázne, řekl si pro sebe.

Věděl však, že se o ni musí postarat, a nebyl si jist, jaká látka je v tomto červeném papíře. A hrozilo velké a příliš choulostivé riziko, kterému byl vystaven, a které vyžadovalo jasnou mysl a dobrý úsudek.

Ovládl se tak, jak jen mohl, přenesl svou váhu hlavně do svých paží, ruce měl v sedle a nechal bolesti volný průběh, pohyboval pra-

vou nohou a ohýbal ji a tak se do ní vracel cit. Pot mu kapal z tváře a smáčel mu ruce.

Čekal, až Chei přijede ke dveřím, projel s ryzákem podél okraje dveří a zabušil pěstí na vysokou hradbu kovu, která jen stěží pod těmito údery vydala nějaký zvuk.

„Jsem Chei ep Kantory," vykřikl hlasem, který se zdál příliš slabý. „Jsem Chei, pán Morundu, strážce jihu! Přivedl jsem návštěvníky k velkému pánovi! Otevřte dveře!"

Oni neotevřou, uvědomil si Vanye. Zdálo se velmi nepravděpodobné, že by je někdo uvnitř vůbec mohl slyšet. Se závratí pohlížel vzhůru na zdivo, které neslo velká vrata a čekal, jestli dostane nějakou odpověď. Výstraha byla jedinou milostí, kterou toto místo skýtalo.

- Je čas, aby Morgain vytasila meč, se vším rizikem, které číhalo za touto zavřenou branou.

Kovová brána zaduněla, zvonila a skřípění veřejí zraňovalo sluch a vystrašovalo koně. Arrhan se vzepjala na zadních nohou a dopadla na zem, zachvácena náhlým zmatkem. Snažil se na koni udržet rovnováhu, upíral pohled na ni a ve zmatku narážel na levý bok Siptaha.

Železné dveře skřípaly, otevřely se a za nimi bylo vidět do stinné velké haly, jejíž pilíře byly větší než největší stromy Shathanu. Sňal sponu, která vzadu držela jeho meč a nechal si ho sklouznout k boku.

„Ještě ne!" ozvala se Morgain, když Chei a jeho druzi vyrazili dopředu a vjeli do haly. Jela klidně zvolna za nimi, tak, jak jeli muži proti nim. Dotkla se Arrhan svými ostruhami a uklidňovala nervózní klisnu hlazením její potící se šíje třesoucí se rukou.

Máme dobrý důvod, pomyslel si, když projížděli vraty, které se zvedaly po obou stranách a byly vyšší než samotné stěny Ra-Morie. Nemohl vidět obrazy na vnitřní straně: neodvážil se zvednout zrak z místa, kudy šli, do chodby s velkými pilíři spoře osvětlenými paprsky slunečního světla shora. A zde byla druhá řada dveří před nimi daleko vpředu, jako kamenný les.

Dveře byly zavřeny.

Čekali jsme toho víc? ptal se sám sebe a pocítil závan stínu, který na ně padal, jako vlhké mrazení po poledním teple venku. Slyšel zvuk zavírajících se dveří za nimi a upřel pohled na Arrhan, která se

pod ním plašila a tančila. Plápolavé světlo se míhalo vpředu, kopyta koní duněla a zvonila po dláždění. Rozléhal se rachot železa, řetězů a ozubení.

A proužek denního světla, který nad nimi visel, se zužoval a mizel tak, jak se vrata za nimi zavírala.

Koně se zvolna zastavili v hlubokém tichu.

V lese pilířů zazněly kroky. Ghál v černém pancíři, jehož stříbrné vlasy volně splývaly na ramena, jim vykročil naproti do paprsku světla. Nebylo slyšet jiného kroku. Pilíře skrývaly všechno, co se za nimi hýbalo.

„Můj pane strážce," řekl Chei, když koni přitáhl uzdu.

„Strážce jihu?" ptal se Seiyynův strážce. Nebyl ani mladý, ani starý. Tvář byla jako vyřezaná z kosti, oči jako studené sklo.

„Ano pane," odpověděl Chei, s mladistvou tváří a vzhledem. Nebylo to však to, co cítil jeho kůň vůči tomuto krutému pánu. „Byl jsem Ghiveran Asfelles."

„Kdo je s vámi?"

„Rhanin el Eorund, dále Taullyn Daras a Hesiyyn Aei Syran, moji podřízení, kteří mi slouží, s ostatními osobami, které cestují se mnou. Doprovázíme tuto paní a jejího druha do Mante."

Zrak strážce sklouzl na ostatní, na Vanya a Morgain a prodlel na nich mlčky a chladně. „Jsou to cizinci. Jsou, můj pane, prosím, abyste s nimi mluvil zdvořile. Byla to chyba, že vůbec prošli Branou Morundu, a že se dostali do styku s lidmi s jejich lžemi, které jim lidé napovídali, došlo k velkému nedorozumění. Tato paní je sama strážce, a nelíbily se jí věci, se kterými se setkala."

Moudrý muž, pomyslel si Vanye poněkud zneklidněn bušením svého srdce. Chei, propusťte moji paní dál a já budu vaším dlužníkem, přísahám to.

A, ó Bože, strážcův chladný zrak sklouzl na ně s posledním malým zbytkem zdvořilosti.

„Kde jste strážcem, paní?"

Morgain popojela kousek dopředu. Vanye ji hned následoval těsně za ní.

„To místo, kde jsem strážcem," ozvala se Morgain, „a víc než strážcem, je něco mezi vaším nejvyšším pánem a mnou. Přesto vám však děkuji, pane, za to, že dáváte najevo větší zdvořilost v chování,

než jsem jí zkusila po cestě. Bude dost těžké dát tyto záležitosti zase do pořádku.“

Strážce se dlouho odmlčel a potom řekl: „Oznámím to úřadům v Mante.“

„Navrhuji vám, pane, abyste informoval samotného Skarrina a nemařil můj čas jednáním s různými úřady a náčelníky poslanci. Skarrin je jediný, kdo může říci ano nebo ne, je jediný, na koho se musí vaše „úřady“ obracet, nejsou-li úplní blázni, a ujišťuji vás, pane strážce, že bude raději, když já sama mu nebudu muset přednést svou věc prostřednictvím řady podřízených, kteří ani nemusí znát mé jméno anebo důvod mého konání, kvůli vaší bezpečnosti, pane strážce.“

Ve velké hale se rozhostilo ticho.

Strážce pak řekl: „Prosím vás, předejte své koně mým zástupcům a přijměte mé pohostinství. Řekněte mi, jaké potíže máte a oznamte mi jména, jestliže je znáte. Náš pán učiní spravedlnosti zadost.“

Chladný tón pronikl do náhlého tepla, pocit, že síť se zatahuje. „Je to past,“ zašeptal Vanye vlastním jazykem. „*Liyo*, prosím vás, ne.“

„Pane strážce,“ odpověděla Morgain zvolna a jemně. „Obávala bych se o vaše vlastní bezpečí. Nejsem pohodlný host. Strážce z Morundu a jeho lidé jsou pod mou ochranou a myslím si, že váš pán by vás potrestal, kdyby slyšel, co bych mu řekla. Jižní strážci se dověděli o mých záležitostech víc, než by se vašemu pánovi líbilo. A ten mi způsobil nesnáze. Slíbila jsem mu, že když změní své chování a když ho jeho pán propustí, vezmu jej i jeho lidi s sebou a zachráním jim život. Nejsem však ochotná opustit tento svět obklíčená polovinou rádců vašeho pána a jeho strážců. Se vší vážností vám říkám, pane Seyineithu: Mé záležitosti jsou důvěrné a já už jsem vám řekla dost, takže je to pro vás určité riziko. Dělejte, co vám říkám. Oznamte vašemu pánu přímo: Přišla Morgain Anjhuran, aby se s ním setkala za okolností, které mu můžete vysvětlit.

„Anj...“

Morgain své jméno hláskovala. „Buďte přesný, buďte velmi přesný, pane. Rozumíte? Jde o vaši i jeho bezpečnost.“

„Já nemám žádný přímý styk s nejvyšším pánem. Mohu ho však získat, ale zabere to nějaký čas. Prosím vás, sestupte s koní, nechte je odpočinout, nabídneme vám jídlo a pití.“

„Počkáme zde.“

„Alespoň doušek...“

„Máme s sebou vlastní zásoby, pane. Myslím, že vaše pohostinnost je předčasná.“

„Paní,“ strážce se tvářil jako hluboce uražený a ustaraný. „Potrvá to jen krátkou dobu. Chápejte, prosím. Sedněte si a odpočiňte si. Mí lidé vám nabízejí své pohostinství ať už ho využijete nebo ne. Rozloučím se s vámi, paní.“

Sklonil hlavu a odešel do zastíněné chodby. Potom zůstali sami a víc než sami, na tomto mrazivém místě, kde i nejmenší pohyb vyvolával ozvěnu a kde dusot podkov zněl jako zvuk záhuby.

„Znervóznili jsme ho,“ řekla Morgain klidně svým nejhorším kuršanským přízvukem. „To může být dobré i zlé. Vanye - dej mi ten kámen.“

Dal jí ho. Srdce mu bušilo pod žebry.

„Pojď sem,“ řekla a pobídla Siptaha náhle dopředu do prázdné chodby k zavřeným dveřím.

Za sloupy za ním zazněly rychlé kroky, rychlý běh, jenž mizel ve směru, kterým strážce odešel.

Někdo si pospíšil, aby ho informoval. A Morgain se otočila do stínu na druhou stranu širokého sloupu ve třech čtvrtinách dlouhé chodby, zajela dovnitř a pobídla Siptaha, když Vanye přispěchal, a těsně za ním přicválali Chei s Hesiyynem a Thaninem.

„Co to děláte?“ zeptal se Chei hlasem, který se náhle zvýšil.

Zaplálo světlo, bílé a strašné, když pootevřela skříňku s klenotem. Lesk drahokamu se dotkl sloupů, tváří, divokých očí ulekaných koní - a zhasl, když opět položila ruku na něj a držela ho v dlani, jakkoli to bylo hrozné...

„Dejte mi ho!“ vykřikl Vanye, který znal tento pocit a představil si, jakou bolest může vyvolat v takové blízkosti Mante. Avšak ona ho pevně držela a ponechala jen nepatrný třpyt jeho světla, aby narazilo na kamenný pilíř za nimi.

„Hlídejte okolí!“ nařídila. „Chei - co řekl náš host?“

Na okamžik zavládlo ticho, když Vanye stáhl luk z ramene, vsunul patu do třmenů a napjal tětivu.

„Povězte mu o naší přítomnosti, o tom, jak jsme porušili jeho příkazy,“ řekl Chei.

„Komu?“

„Tomu, kdo hlídá - neznám ho, nevím, kdo by to mohl být.“

„Sám je v nebezpečí. Jde otevřít dveře. Doufá, že odejdeme.“

„Budeme v jejich dosahu.“ V hlase jí zazněla bolest. „Vyřídil, co jsem mu přikázala?“

„Ne - anebo jsme to neviděli.“

„Vezměte to. Udělejte to.“

„Co máme poslat? Kdo jste, že to musí vědět? Proklatá ženo, vy jste mi lhala?“

„Řekněte mu všechno, co mně říkal strážce a co jste slyšel. Pošlete spěšnou zprávu, člověče, pošlete ji přesně tak, jak jsem vám ji sdělila a počkejte, až nám pošle odpověď nebo to zkuste s lučištníky pána strážce nebo s touto věcí venku. Vyberte si.“

Chei se přiblížil. Kámen podruhé zazářil světlem mezi nimi, oslepujícím světlem a klouzal po Morgainině bledé tváři, po jeho tváři, která se změnila v grimasu, když ho vzal a grošák a šedý kůň se rozběhli a trhali uzdami.

Na druhém vchodu začaly tlouct stroje a chřestit řetězy, lem denního světla prošel halou s oslňujícím jasem. Koně uskakovali stranou a třásli se stále více poplašení, na pochybách mezi silou Brány a tímto pohledem na únik.

„Je to silnější než on,“ procedil mezi zuby Chei. Používal mžikání víček k tomu, aby vyslal rychlé signály, které přicházely jako slabé pulsy po intervalech. „Zaspali jsme jeho posly, Rhanine, dali se strážci do pohybu?“

„Nikoli, pane,“ řekl lučištník.

„Když se Brána v Mante otevře,“ řekl Hesiyyn, „a vy, pane, budete držet tuto věc...“

„Pošli zprávu a čekej na odpověď,“ vyzvala Morgain příkře Cheie. „Znovu a znovu tutéž zprávu - hlídejte okolí kolem nás. Kdyby zjistili jen polohu tohoto klenotu...“

„Paní,“ zazněl hlas chodbami, „paní, přestaňte! Můžete jít.“

„Nedbej na to,“ řekla Morgain. „Myslím, že pan strážce lže.“

„Lže,“ řekl Chei, který v jednotlivých intervalech naslouchal tichu skal. „Nikdy se tam nedostal.“

Opálové záblesky vysílaly rychlé pulsy. Chei položil na opál ruku a svaly v jeho tváři se napjaly bolestí. „Skarrin,“ řekl chraptivě. „Skarrin sám právě objevil zradu a přikázal mlčet. Ví o vaší přítom-

nosti a zná vaše jméno. Řekl strážci, aby nás pustil, aby nám nebránil v cestě. Ptá se, kdo vládne tímto kamenem, paní.“

„Odpověz mu. Řekni mu, že je náš. A že přijdeme, abychom s ním mluvili.“

Trvalo to jen okamžik. Tvář Cheie se objevila jako reliéf v záblescích, které vycházely z tohoto kamene jasnější než zář vycházející z otevřených dveří.

Chei řekl chraptivě: „Chce nás slyšet. A zavřete tu skříňku, zakazuje další použití tohoto kamene.“

Morgain byla chvíli ticho. Byla to výzva, která platila jí na Skarrinův příkaz. Zavřela opět skříňku.

„Prosí nás,“ řekl Chei, „abychom přišli do Mante.“

„Z jeho milosti,“ zamumlal Vanye, „jsme zde mezi těmito kameny.“

„Jsou nepřátelé Scheinu,“ řekl Chei zuřivě.

„Moji nepřátelé - u dvora - kteří zabili celou mou družinu. Dopustili se osudného omylu a mysleli si, že je to moje dílo - že vy jste mými zajatci. Mysleli, že nás tři zabijí - to chtějí, a získají za to důvěru, tak jako strážce. Pouze ten se měl ptát svých pánů, co dělat. Teď bude jeho vlastní hlava ležet na špalku. Oni se ho zbaví. Nezaútočí na nás. Ještě ne.“

„Tím by mohli jen ztratit,“ řekl Hesiyyn. „Buď nás pán zničí zde nebo s ním budeme mít štěstí. V každém případě, paní, jsme ve Skarrinových rukou po dobrém nebo po zlém.“

„Přišli jsme,“ řekla Morgain, „věděli jsme, že žádná jiná cesta neexistuje...“

Otočila Siptahovu hlavu ke světlu a zajela do stínu ke dveřím.

Vanye dal uzdu Arrhaně a zajel s ní dopředu, aby se připojila těsně ke koni před nimi.

Prosekáme se, myslel si, když kladl ruku na Meč cti a potom se opět zamyslel, když viděl, jak se vpředu cesta rozšiřuje. A jak daleko ještě musí jet, když projeli druhými vraty: vzdálené útesy ve sluneční záři - vzdálené a s hrozbou příkrých skalisek, které se zvedaly na této pláni porostlé trsy trávy a pokryté prachem, celá tato skalní stěna byla otevřena k nebesům, a žár je udeřil jako rána kladivem po chladu, který panoval uvnitř.

Na okamžik pocítil Vanye závrať - Arrhan běžela chvíli nejistě, čekala na směr, až Vanye utáhl uzdu a dojel k Morgain. Chei a ostat-

ní je provázeli po levici. Neustále myslel na to, jak by jim vysvětlil, jak blízko se mohou odvážit dostat se k Morgain.

„Nech je být," řekla Morgain, „jestli nás Skarrin chce zabít, učiní tak." Ohlédla se za sebe a otočila se v sedle. „Nikdo nás nepronásleduje, to je jisté, jestliže ovládnu Bránu..."

„Ovládá Bránu stále," řekl Chei slabým hlasem. „V Mante jsou lidé, kteří teď počítají poslední hodiny svého života a jiní lidé, kteří spěchají, aby je opustili. Tak se v Mante žije, takový je v Mante zákon."

Cheiova tvář byla bledá. U Hesiyyna nebylo stopy po humoru. Rhanin řekl: „Máme příbuzné, kteří dokázali v Mante přežít. Ale nevíme, zda přežijí ještě tento den."

Morgain jim neodpověděla. Možná, že je ani neslyšela. Pobídla Siptaha k rovnoměrnému rychlému cvalu, se kterým většina koní jen stěží stačila držet krok. Jela vpředu přede všemi, kde nebyla žádná cesta s výjimkou chodby mezi vysokými kameny, které stály široko od sebe směrem k útesům, byly to jen milníky, vyznačující dopravní cestu, nikoli ty smrtelné kameny, které by pán Mante mohl použít podle své vůle proti nim.

Ty kameny stály - Vanye mohl vidět v dálce jeden z nich - směrem k útesům, které vytvářely tuto kamennou stěnu. Je to Brána vyhnanství. Brána smrti. Nepřátelé Mante, kteří zradili Seiyn Neith, všichni křižovali tuto pláň a věděli, že je to trnitá cesta a že budou žít nebo zemřou tak, jak se to zalíbí Mante a Skarrinovi.

Je to jako jízda po samé Boží dlani, myslel si a zamrazilo ho při tom rouhání, když mu slunce pražilo do krunýře a lil z něho pot a když cval koně ho bodal do žaludku jako nože.

Cesta byla lemována kameny: bylo jich stopadesát a ještě dva k tomu. Chei znal jejich počet. Všichni to věděli. Byl to počet pánů, kteří měli přístup do rady. Kameny zde stály jako mlčenliví žalobci odsouzených. Byly bez očí a hlídaly, byly bez úst a mluvily, stály v očekávání, že nakonec uvítají vyhnance, kteří opět chtěli uvidět Mante a dají za to tělo nebo život, jak se to zalíbí vysokým pánům.

Člověk musel o těchto věcech přemýšlet, zachmuřeně tak, jak o tom určitě přemýšleli Hesiyyn a Rhanin. A přemýšleli o příbuzných a přátelích, kteří nyní už asi vědí, že jejich příbuzný si zvolil návrat.

A jejich nepřátelé to budou vědět - když se dovědí, že tato paní byla Skarrinem přijata a pak, když pán oznámí všechno, čeho se odváží, budou všichni vědět, že jižní strážce hraje v této hře jen úlohu pěšáka.

Budou i takoví, kteří se pokusí působit svým vlivem, kde to jen bude možné, a zachránit, co mohou.

Poteče krev. Možná, že teče už nyní v nejvzdálenějších a nejchudších vrstvách Sheinu od toho okamžiku, kdy se určité kruhy v Mante dověděly, že se vrátil Ghiveran Asfelles. Avšak celá tato mrtvá společnost byla pomstěna, jak řekl. Byla to dokonalá odplata, neboť nepřátelé našli smrt tím, jak sami vládli.

Jen málo pánů podporovalo Shein, ze které Ghiveran přežil jako jediný. Avšak velcí páni zde měli své osobní strážce a své vlastní zdroje zpráv, a byli by blázni, kdyby se nechali překvapit, tím spíše, když poslové je dostali od Bran Morundu a Tejhos.

Udělal dobře, pomyslel si. Živý či mrtvý - udělal dobře, když usiloval o nemyslitelné.

Avšak stále slyšel slabý, poplašený hlas chlapce, dále a dále od domova a chyběl mu ten, kdo jel s ním.

„Nuže, paní," vyprávěl truchlivě, „tak to dělám. Pyverrn se měl dožít tohoto dne a proklel by nás všechny. Smál by se, kdyby si představil, že pán strážce se vrátil a bojuje o svůj krk."

Chlapec nechápal to, co viděl, chápal jen, že projíždějí oblastí Brány, která by je mohla každým okamžikem pohltit k radosti nejvyššího pána, a že paní má jméno, na které se spoléhá, že ho Skarrin zná.

Chlapec měl teď strach, že ho paní, kterou následoval a muž, který ho zradil - mu od počátku lhali.

„Bojím se toho," řekl chlapci, „ale nemáme žádnou volbu. Nikdy o tom nemluv - radila moudrost - nemluv o tomto přijetí."

Ale strach nemíjel. Byl zde. Hlídal všechny a pronikal vším. A ze všeho nejméně chtěl zemřít.

„Hodili jste mě vlkům," plakal chlapec. „Zabili jste mého pána."

„Ano, udělal jsem to. Tehdy jste mě chtěli zabít. Chtěl jsem zachránit Ichandrena. Arunden to byl, kdo v tom měl prsty pro svůj vlastní zisk. Teď je Arunden potravou pro havrany. Přestaň plakat, chlapče. Oba dva bojujeme se smrtí. Svět je takový. A lepší jsou ti,

co jsou kolem nás, než někteří, které jsem znal. Gault byl lhář a Ichandren zločinec a Arunden byl zrádce s rukama potřísněnýma krví. Probuď se a dívej se, chlapče. Probuď se a poznej svět, ve kterém jsme se narodili."

Slunce pražilo ještě víc na zaprášenou zem, a mrak, který se vynořil za nimi a kolem nich, zahaloval znavené koně a nesl s sebou pach krve.

Čím déle zůstaneme na tomto místě, pomyslel si Vanye, tím bude mít pán v Mante více dalších zpráv, rozhodne jinak, přijde k jiným závěrům - anebo někdo jiný se chopí příležitosti a převede vojsko Brány světa v Mante k vysokým skaliskům Neisyr Neith.

A potom by poslední věcí, kterou by mohli uvidět, bylo náhlé roztržení nebe a země a skučení větru v této soutěsce, který by je odnesl - když zemřou, Bůh ví, jak dlouho nebo jak hrůzně budou umírat.

Těmito myšlenkami se obíral v sedle a dýchal jen stěží.

Zakašlal a otřel si ústa a viděl, jak mu krev smývá prach na ruce.

Zamrazilo ho studenou závratí, jako kdyby pravda na něj čekala, aby ji našel ještě než na něj skočí, udeří ho a smete celý jeho důvtip.

Bože, ne tady, ne teď, ještě ne, ne na tomto místě.

Vyplivl krev, rukou si otřel okoralé rty a ruku pak o své zaprášené jezdecké kalhoty. Morgain byla vpředu před ním. Neviděla ho. Měřil vzdálenost, kterou ještě musí projet - Dostali se do poloviny cesty, byli v polovině kamenné chodby vedoucí do Mante a tuto dálku by si přál ještě projít.

Nesmí aspoň na tomto místě zpomalit. Musí ještě alespoň přejet tuto pláň a být si jist, že se dostane s ním po boku do bezpečí, tam, kde by měla naději: vyrovnat se s *Podvrženým* tady nebylo možné pro ztrátu času v Bráně. Vyžadovalo by to rozebrat samotný svět.

Na Cheiovy léky bylo už proklatě pozdě, nikoli pro svírání hrudi, pro nedostatek dechu. Našel však složený papír, zaprášený červeným prachem, v této tmě, která hrozila jeho představám. Vzal do prstů jednu pilulku. Snad jich bylo víc, nebyl si jist. Skoro ji upustil a vložil ji do úst a zadržoval kašel, se kterým vycházela krev. Polknul, utřel si ústa, na kterých byl světlý šarlatový pruh, hřbetem své ruky, a čekal, že se mu vrátí síla, ve kterou doufal.

A ta přišla. Ucítil tlukot svého srdce, bolest přestala - ale nemohl ještě popadnout dech. Cítil, že ztrácí rovnováhu a uvědomil si, že se Morgain ohlíží a projíždí kolem něj. Síla se změnila v návaly horka a chladu a ve strašné chvíli viděl, jak padá ze sedla na zemi pod sebou.

Odvalil se na bok, jako omráčen při druhém nárazu, ponořen do prachu, bolest doléhala jakoby zdáli, hlava se mu točila, údy kroutily, a bolest, stále větší, jím pronikala jako vražedný nůž.

V prachu se objevila temná postava Morgain, která k němu běžela a poklekla k němu na kolena.

„Vanye!“

Ostatní zastavili. Chei za ní, na hnědé klisně, Rhanin a Hesiyyn se objevili jako duchové v prachu.

Pokusil se vstát, věděl, že je to nutné a bolest na okamžik přešla. Pokusil se uvolnit paži, na které ležel. A za skučení větru spatřil, jak se Morgain otáčí a vstává, jak sahá po jílci *Podvrženého*, jak se nebe nad nimi rozestoupilo a ztmavlo, viděl, jak její vlasy září a jak se snáší dolů prach, jako voda tekoucí přes okraj.

Spatřil její ruku na jílci.

„Ne!“ vykřikl na ni, protože byli naživu a čas ještě nenadešel...

Soutěska přecházela do plného kruhu a modř pohltila čerň, ponechávajíc jen nárazy větru a chladu.

Ležel na zádech na kameni a opřel se o svou paži, aby uviděl Morgain s napolo vytaženým mečem, jehož čepel se křišťálově třpytila a vrhala opálové odlesky.

Meč zase zasunula a dívala se na něj, jak ležel u jejích kolenou omámen a zamotán do svého luku, který mu sklouzl z ramene. Viděl, že Siptah a Arrhan jsou bez jezdce a zmateni, Chei a druzí že se snaží zvládnout své poděšené koně - kolem nich skály, skály podobající se lesu kolem dvora světlých kamenů, mezi nimiž se náhle ocitli.

Žádnou bolest už necítil. Nikde pod obvazy těsně utaženými na žebrech, necítil žádnou potíž v údech. Bylo to, jako kdyby se vracel z ranní vyjížďky.

Průchod Branou. Brána je zde propustila, nezraněné a celé s výjimkou prachu a špíny, která pokryla Morgainin tmavý krunýř a změnila její tvář v porcelánovou masku.

Bože, pomyslel si, když si vzpomněl na pád a na krev v ústech. A potom si uvědomil, že by to mohlo být rouhání, kdyby děkoval nebi za dar Ghálu. Neměl žádnou představu. Věděl jen, že může stát

a že Morgain na něj položila paži a objala ho, držíc v druhé ruce dračí meč, zatímco on ve své křečovitě svíral luk.

„Jsme naživu," řekla a řekla ještě něco jiného naléhavě, řečí, které nerozuměl, říkala mu, že počítá s jeho omámeným stavem, že nikdo z nich není mrtev, a že jsou někde mimo Skarrinův dosah.

Pevně ho držela. Ležel u ní, jako kdyby byl omámen a pak si uvědomil, že jsou zde nepřátelé. Rozhlížel se kolem po kamenech, které se zvedaly v pětinásobné řadě mezi nimi a stěnami. A vzhlížel k okraji zdí k bezmračnému nebi.

Nikdo zde nebyl, jen Chei a Rhanin a Hesiyyn na vyčerpaných koních, se svěšenými hlavami, a stěží byli schopni sestoupit ze sedel a postavit se na nohy.

Avšak oni sami - a bílý a šedý kůň...

„Je to kouzlo," zašeptal Vanye, v pochybnostech o všem a ze všeho nejvíc o své paměti, která trvala na tom, že má bolesti a zlámané kosti a nikoli tuto nepřirozenou sílu, zotavené tělo, které pociťovalo všechny obvazy jako příliš těsné. Zatřásl se a přál si, aby mohl setřást všechno z hlavy a začít znovu. „Matko Boží, tady je - můžete mi něco říct...?"

Otřela si koutek úst prsty, které se třásly, pokryté krví a špínou. Po zaprášené masce její tváře stékaly slzy. Pevně sevřela rty, držela ho v náručí a rozhlížela se sem a tam po tom kruhu stěn, pátrajíc po tom, kdo jim to udělal.

A potom řekla zlostně Cheiovi: „Je to obvyklé, že Skarrin pouští své hosty na toto místo? Je toto cesta do Mante, kterou jsi nám snad jednoduše zapomněl oznámit?"

„Nevím. Je to podivné. Je to velmi zarážející. Ne, pokud vím."

Měli strach - v tváři Cheie a Rhanina i ve chladných očích Hesiyyna. Tento strach byl opakem uklidnění, které jim přinesla Brána i pro koně, kteří projeli, a ne jen pro ně samé.

„Nikdo z nás to nezná," řekl Rhanin. „Nikdy jsem o tom nic nevěděl..."

„Skarrine!" vykřikla Morgain ke stěnám a nebi.

„Ušetřil nás," řekl Vanye, „*Liyo*, on nás ušetřil."

Pohlédla na něho. Nebyla to milující tvář, ale jen ghálská maska, plná bílého prachu, pokrytá slzami a nezaměnitelná. „Nevěř tomu."

Na jedné straně, Chei a jeho druzi, kteří věděli, že se stalo něco s Branami, co se nemělo stát, podle zákonů, o kterých věděli... Morgain.

Znám věci, které oni neznají. Říkej tomu odkaz mého otce. A pokud by měli poznat to tajemství, najdou další, která na meči nejsou napsána, a která se nikdo nedozví - nedovolím nikomu, aby je znal a lil dál.

Přivázala *Podvrženého* ke svému pásu. Učinila několik kroků, zvedla přilbu ze země a položila ji na něj. Podržel ji. Vítr mu vál do vlasů. Jeho zbroj byla plná prachu a krve. Nechápal, proč tomu tak je a proč se staly jiné věci. Nedoufal, ani si nepřál. Nasadil si přilbu, přehodil luk přes rameno a následoval ji dvorem ke koním.

Zastavila se. Mezi vysokými kameny byl ve stěně vidět otevřený vstup.

Kapitola 18

Na nádvoří ohraničeném vysokými zdmi nebylo slyšet nic kromě jejich vlastních pohybů a pohybů jejich koní. Nad nimi byla pouze obloha.

A mezi stojícími kameny otevřená Brána.

Morgain vzala Siptaha, aby jej prohlédla, Vanye přeběhl očima po vyčerpaném hnědákovi a přitáhl Arrhaniny otěže, jak k nim Chei a jeho dva druhové vedli svoje koně, pomalý klapot železných podkov na kameni.

„Tam je cesta ven," řekla Morgain. „Taková, jakou nám náš hostitel nabízí. Máte ponětí, kde jsme?"

„Nencinn," řekl Hesiyyn tiše. „Tam bychom měli být, tím jsem si poměrně jistý. Samotná citadela, ale nikdo nespatří její vnitřní část, kromě vlastních stráží Nejvyššího pána. A ty do města přicházejí zřídka."

„Samotná Brána?"

Hesiyyn se rozhlédl po obloze, po stěnách, a ukázal na pravou půlku otevřené Brány.

„Tam, podle mého soudu. Brána je blízko, velice blízko Nencinnu, na hřebeni stejného kopce. Ta tvá zbraň, váhal bych použít ji kdekoli v těchto končinách."

Morgain byla chvíli zticha a dívala se na Hesiyyna. Vysoký ghálský pán měl neobvykle zneklidněný výraz.

„Čemu jste loajální?" zeptala se ho.

„Určitě ne Nencinnu," odpověděl Hesiyyn tiše.

„Byl jsem poslán do vyhnanství. Skarrin nesnáší mou poezii."

„Nikdo z nás tu nemá komu být loajální," řekl Chei. „Tím si buďte jistá. Nemáme tu ani žádné vyhlídky."

Nebylo v nich ani trochu arogance. Zdálo se, že jejich odvaha je vyčerpána, jejich síla ochabuje, navzdory jim vlastní abnormální vitalitě - muže s vpadlými tvářemi, očima zarudlýma vyčerpáním, koně s matnou srstí, podvyživení pod vrstvou prachu, který je všechny

pokrýval. Neptali se, co se stalo nebo proč, nebo vlastně se vůbec neodvážili na něco ptát.

„Tak Skarrinovi neříkej nic," řekla Morgain krátce a otočila se a zahákla Siptahův levý třmen za sedlo. Jak o kus povolila podpěnku, válečný kůň zařehtal a oddechl si.

Arrhan potřebovala to samé. Vanye se o to postaral, svěsil svůj luk s Arrhanina sedla a povolil nejdříve podpěnku a pak popruhy svého vlastního brnění, které bylo upnuté až běda, ale nemohl dosáhnout na bandáže a vycpávky, a tak se nadechl a cloumal s nimi a napínal se proti tomu, co by mohlo zbrzdit jeho postřeh a ruku s mečem.

Dokonce v nejčernější magii, pomyslel si, když kolem sebe sbíral svou výzbroj, byly obrovské nedostatky.

Morgain prudce shodila třmeny, sevřela Siptahovy otěže a ohlédla se na Cheie a zbytek.

„Chci vás varovat," řekla, „tady to pro vás může být bezpečnější. Smrt - může být bezpečnější, než kam jdeme. Vyberte si sami."

Chei vypadal udiveně. Byl to výraz mladého Cheie. Zamračený výraz, který následoval, byl Gaultův. Nebo Ghiveranův. „Vy žertujete, paní."

„Ne," řekla. „Nežertuji." A vedla Siptaha mezi vysoké kameny, směrem k otevřené Bráně.

Vanye vedl Arrhan za ní a hnedka s planoucíma očima ho chtě nechtě sledovala loudavým, unaveným krokem. Ostatní pak šli za ním, kopyta klapala po čistém dláždění.

Raději by je neměl za zády. Vzpomněl si na lék, který mu dal Chei, a co to s ním udělalo, když na něj nakonec byl odkázaný.

Chei ho varoval, vzpomněl si. Aby spravedlnosti učinil zadost, Chei ho jasně varoval.

Samozřejmě, že mu jej Chei dal po varování - snad v naději, že mezi nimi a Morgain nebude stát v žádném ohledu. A kdyby ho užil předtím, Bůh ví, jak by to dopadlo.

Neustále se teď na cestě klikatící se mezi kameny držel mezi Morgain a Ghálem, na vybledlém zlatě stojících kamenů a dláždění a zdiva - a ještě více sluncem zalitého dláždění prosvítajícího Branou.

Další past, pomyslel si.

Ale Brána se otevřela znovu na podobné nádvoří, tentokrát s jediným kamenem stojícím v jeho středu... ploché, dlážděné nádvoří,

které na konci uzavírala budova, neuspořádané plochy zdí a věží po stranách...

Příkrý svah: a budova na budově, vybledlý zlatavý kámen, červené střechy, kam až oko dohlédne.

Zastavil své kroky a zíral, smysly zmatené, když se vlastně narodil v horách a byl zvyklý na výšky a perspektivy.

Ale ne na lidi a lidské výtvory tak rozsáhlé, že se rozprostíraly jako pokrývka po kopci a přes nížinu - až k okraji Neisyrrn Neith, a podél a dál, až se střechy ztrácely v oparu a dálce.

Morgain se zastavila. Ostatní také.

„Mante," řekl slabě Chei. Tak člověk může zároveň mluvit o Nebi a o Pekle.

Ostatní neříkali vůbec nic.

A Vanye si nemohl nechat ten pohled ujít, ačkoli zkřížil prsty v Arrhanině hřívě a nesmyslně se bál, že by ten pohled mohl koně splašit a zahnat je příliš blízko k okraji, nehledě na to, jak daleko stáli.

Morgain vedla Siptaha dál. Byl to zvuk šedivákových kroků, který ho probral z transu a přiměl pustit se za ní, odhodlaně, jak kráčela směrem k otevřené Bráně na konci nádvoří.

Ostatní je v dálce následovali.

Tato Brána - slunce tam téměř nesvítilo. Tato Brána vedla do samého srdce pevnosti, dlouhou úzkou uličkou stíněnou sloupy.

Takových už viděli spousty. Takové budovy byly vždycky blízko Bran světů. Byly v nich stroje, které rozkazovaly armádám a řídily je.

To bylo to, co přišli najít. A Morgain půjde dovnitř. O tom nepochyboval. Viděl, jak pokládá ruku na jílec svého meče.

„*Liyo*." Sáhl po řetízku od kamene, který nosil na krku, vytáhl jej zpod límce a přetáhl přes hlavu a rychle vedl Arrhan, aby ji předjel. Byla to slaboučká věcička - mnohem silnější než Strážcovo zrnko prachu či mnohé další střelné kameny v této zemi, tušil, ale *Podvrženému* se nevyrovná. Nebyl mu k ničemu, možnost rychlé smrti, když jej srovná s jakoukoli částí *Podvrženého* síly.

Nebo s Bránou, která, jak Hesiyyn přísahal, musí být někde tady nablízku.

„Ví, že máš zbraň Bran," řekl. „Vezmi si jej. Je větší než ty, co užívají oni. Možná, že si ho s ní splete."

Teď mu porozuměla. A odmítla zavrtěním hlavy. „Meč," řekla jeho řečí, „nemohu ovládat oboje. A ne - on se nesplete."

„Meč je příliš nebezpečný," zašeptal chraptivě a polekal se pohybu, který zahlédl koutkem oka vpředu v hlubokém stínu úzké uličky - ghálský muž, sám, ne moc starý.

Nějaký vysoce postavený úředník, pomyslel si, srdce se mu zastavilo a ruka sáhla po jílci; a pak si pomyslel něco jiného, když viděl, jak tajemná postava pluje, jako přelud, a že je to pouhý odraz.

Promluvil. Řekl slova, kterým nerozuměl, ale věděl, že ať znamenala cokoli, nebyla určena jemu ani Cheiovi ani nikomu jinému kromě Morgain. Slyšel Morgain v té řeči odpovědět a viděl, jak mužův odraz slábne, když tou uličkou ustupuje.

Postoupila kupředu.

Vanye ji chytil za ruku, co nejtěsnější dotek než dosáhne toho rozhraní. Podívala se na něj. To bylo vše, a otočila se a pobídla Siptaha zručným plesknutím po zadku. Šedobílý Baien proskočil Branou, od kamene se odrážela ozvěna kopyt, pryč od vysokých stěn, a zastavil se uvnitř bez jediného škrábnutí.

Potom jediným krokem prošla Branou a dalším mu uvolnila cestu, aby ji mohl následovat. Udělal to tak rychle, že o tom ani nepřemýšlel: byl tam, Arrhan za ním, a vytrhl z pochvy arrhendskou čepel, bude-li co platná proti tomu klanu a věcem hmotnějším, které na ně může přivolat.

Pak otázka, položená mužem světla a stínů. Hlas se ozýval kolem nich, zvonil ze zdí dlouhé úzké chodby.

„On vám nerozumí," řekla Morgain.

„On je člověk," řekl pak odraz. „Přečetl jsem vše - co se týče Bran. Vím, co máte u sebe. Ano. Jak bych si mohl tu poznámku odpustit - taková věc, že by se formovala modelově? Pochopil jsem jeho utrpení. Zasáhl jsem, navzdory svým zvyklostem, abych ho zachránil. Věřil jsem, že model existuje - pokud jste si jej cenila. A nemýlil jsem se."

„Díky vám za to," řekla Morgain.

„Přál jsem si potěšit vás. Vás, která přicházíte na své pouti světy. Dcera Anjhuranova. Je pravděpodobné, že jsme příbuznými - ať je to příbuzenství, jak chce vzdálené. Jak se Anjhuran má?"

„Je mrtev," řekla Morgain krátce.

„Ach.“ Lítost vypadala upřímně. Odraz něco v tom druhém jazyce zamumlal.

„Snad,“ řekla Morgain, „byl unavený životem. Tolik mi řekl.“

Promluvilo to znovu.

„Ne,“ řekla Morgain. A na další dotaz: „Ne.“ A: „Cestuje, můj pane.“

Pak víc nahlas.

„Kvůli mému druhovi,“ řekla. „Mluvte tak, aby rozuměl.“ A na další dotaz: „Protože tomu rozumí a protože si to přeji.“ A zase: „To může být. To bych byla ráda.“ Na chvíli upadla do toho druhého jazyka. Pak mírně: „Už je to dlouho, můj pane, co jsem tím jazykem mluvila. Už je to dlouho - co jsem měla příležitost.“

„Přivádíte mi zločince a rebely.“ Odraz trochu pozvedl koutky úst. „Také tohoto lidského válečníka. Obrátila jste můj dvůr vzhůru nohama, nadzvedla každou ztrouchnivělou kládu a rozehnala havěť - od morundské Brány až po nejvýše položené domy v Mante. Co pro vás mohu na oplátku udělat?“

„Tak mi dejte ty sporné rebely,“ řekla Morgain, „a s potěšením vaší společnosti a v patřičnou dobu, svobodu vaší Brány. Jsem tulačka. Nehledám pro sebe žádného panství.“

„Ani kdybychom je sdíleli?“

Zasmála se. „My svět nesdílíme. Tolik mě naučil můj otec. Najdu místo. Nebo se vy tohoto zřeknete, můj pane s tím, a půjdete se toulat světy s námi?“

„S rebelem, vrahem, kostrbatým básníkem a lidským koníčkem?“ Teď byla řada na Skarrinovi, aby se zasmál. „Přijměte pozvání ke dvoru, má paní světla. Smyjte prach. Přijměte mou pohostinnost.“ V plující tváři se objevila zádumčivost až melancholie. „Jít s vámi. To je představa. To je vskutku představa. Posaďte se ke mně, má paní, a řekněte mi, kde jste cestovala a o věcech, které jste viděla - přesvědčte mne, že existuje něco jiného než člověk nachází... všude...“

Odraz zeslábl.

Hlas se rozplynul v ticho a zanechal za sebou nehybnost hrobky.

Starý, pomyslel si Vanye a zamrazilo ho, starý - starší, než si člověk dovede představit.

A přistihl se, jak zírá do Morgaininých očí, ztracený, už vůbec nechápal, co dělala nebo chtěla říct a s nejmenším a hrozným stra-

chem - že našla něco, co mají společného s tímto pánem, jenž opovrhoval vším, čemu vládl, pohrdal Ghály, kteří sami používali lidské bytosti místo dobytka...

Musela obhajovat své spolčování s člověčím mužem. Vycítil to. Představoval si otázky, které mu utekly a dosazoval k nim její odpovědi, jeho vazalky, milenky... zpočátku vyzývavá - k muži svého druhu, který s ní mohl mluvit, mluvil s ní řečí, kterou jeho nikdy neučila, rychle a nečekaně z ní vyloudil smích a lehkou odpověď, jež ho uchvátily - ach, trvalo to dlouho, než vyhrála.

„Uděláme, co žádá," řekla Morgain.

„Ano," řekl. Byl přespříliš daleko na neznámém území, než aby řekl o něco víc. Dokonce ani nesouhlasil z loajality, lásky či zdravého rozumu. Byl jen ztracený, na půdě, která se ustavičně měnila a hrozilo, že se změní zas. Stáli na vkusném nádvoří cizího pána se třemi zmatenými koni, o které se museli postarat a třemi muži očekávajícími svůj osud venku, kteří určitě nebyli zmatení o nic méně.

Pak ho napadlo: jistý cíl, jako sprcha studenou vodou.

Jak jinak bychom ho mohli napadnout, než že jej přiměla mluvit?

A jak ho může přesvědčit?

„Zavolej Cheie a zbytek," přikázala mu jazykem Kur-šanů. „Rychle."

„Můj pane," řekl Cheiovi u Brány a ztlumil hlas. Byl odhodlán zůstat k tomu muži zdvořilý a zabránit hádce. „Jdeme dál. Nevíme do čeho. Buďte si vědomi: Nejvyšší pán nadnesl otázku vašeho vyhnanství. Má paní si vás vyžádala a Skarrin vás vydal. Takže pokud máš jakékoli zábrany, myslím, že jsi byl řádně zbaven dluhu vůči němu, ale nevím, jak ti bude nakloněn, pokud se něco zvrtne."

Chei na něj hleděl a kousal se do rtu. Na moment to byl výraz mladého Cheie. Byly to pochyby; a pak pobavenost. „Dluhů vůči němu jsem byl zbaven, když se mu nepodařilo mě zabít," řekl Chei-Ghiveran. „Byla to jeho chyba."

Chei vedl svého koně dál. Hesiyyn a Rhanin ho. následovali, Rhanin s lukem napnutým a přehozeným přes rameno. Vanye opustil Bránu, přitáhl Arrhaniny otěže, a vedl bílou klisnu vpřed po boku Siptaha, jak se mu Morgain vydala směrem, který jim Skarrin určil.

V jeho myšlenkách stále byla léčka. Ale Morgain šla, Podvržený zavěšený u boku a přešla dlouhé nádvoří, na němž chůze koní vydávala zoufalý a opuštěný zvuk.

„Úskoky," řekla do vzduchu. „Nemám ráda uskoky, můj pane Skarrine."

Na konci se roztáhly dveře, tak, jak se mohou dveře hýbat na takových místech, kde působí síla Brány na sluncem zalitém nádvoří.

Vanye přesekl šňůru u hnědákovy uzdy a popohnal jej plesknutím na zaprášený zadek a pak dalším loudavým krokem kolem nich. Nic se mu v Bráně nestalo. A oni prošli na odpolední slunce do stájí čistých a dobře zásobených slámou se stohy sena, do řady stájí se studnou a kamenným žlabem. Hnědák šel přímo k vodě a Siptahovo a Arrhanino chřípí se zachvělo a oba nastražili uši a blížili se s živým zájmem k žlabu.

„Pohostinnost," zabručel Vanye a poprvé začal mít pochybnosti, zda je vůbec nějaká dobrá vůle v tom vábení dveří a chodeb a duchů. „Odvážíme se tomu uvěřit?"

„Nepotřebujeme žádné léčky," řekla Morgain a sehnula se a umyla si ruce a tvář a nechala vodu vymýt černé, čisté stopy na jejím zaprášeném brnění. Napila se z démonových úst, která nepřetržitě prýštila čerstvou vodu do žlabu.

Sám té příležitosti využil, smočil tvář a ruce v chladivé vodě, odhrnul si vlasy z očí, myl se a pil, když Chei a ostatní přicházeli.

Neměl je kdo ohrozit. V celé stáji nebylo jiného koně, než jejich. Nebyl tam žádný sluha ani štolba, který by jim posloužil. Vanye stál a vítr chladil vodu na jeho tváři, když pozoroval stěny okolo nich a hledal nějakou známku života a neviděl nic než holý kámen.

„Duchové," řekl nahlas. „A zdá se, že jejich představeným je Skarrin sám."

„Víc než duchové," zašeptala mu Morgain jazykem Kuršanů, a vzala jej za rameno a nahnula se blízko k němu. „Může nás zaslechnout. Nevím, kolik jazyků mohl znát nebo kde mohl cestovat."

Srdce mu poskočilo a zase se zklidnilo. „Dokonce jazyk Kuršanů?"

„Mezi Branami jsou po ní stopy: toť víš. Nikdo neví, která cestička ho sem dovedla. V dosahu Bran všech světů je hrstka staré krve. Vůbec se spolu nestýkají. Jsou příliš pyšní. Každý se soustředí na nějaký svět - na chvíli - s využitím znalostí Bran, které Ghálové ne-

mají - vládnou. Není třeba ani trochu nepravděpodobné, že vládnout nebudou. Řídí události, dělají změny ke své potěše. A nevyhnutelně se začnou nudit a jsou dál časem nebo prostorem nebo obojím. Někteří jsou starší než ‘katastrofa‘, starší než ta před ní. Můj otec prý byl.“

„Jaká ‘ta před ní‘? Jaká?“

„...a někteří se narodí do tohoto věku - doby toho, jehož život se natáhnul napříč dobami. Někteří se zrodí z událostí, které se nemohou opakovat, událostí, na nichž závisí obrovské změny - některé životy tak jistí samotný čas. Takže bohové si zajišťují pokračování více než jedním způsobem. Taková jsem já - ale ne jak to plánoval můj otec. Já existuji. Takže ostatní věci ne. Takže on neexistuje.“

„Nerozumí. Vynechala jste mne.“ Navzdory slunci se otřásl. „Co budeme dělat?“

„Budu se dvořit tomuto muži,“ tiše zasyčela. „Jakkoli, Vanye, jakkoli, a ty nesmíš protestovat, rozumíš tomu?“

„Vezměme meč a přejděme toto místo skrznaskrz, dokud ho nenajdeme.“ Teď měl pocit lhostejnosti. „To jediné má smysl.“

„Nebude tam. Může ustoupit dovnitř Brány. Může nás tu nechat. Zapomněl jsi?“

„Nemůžete se s ním bít přímo, *liyo*, ve jménu božím, nemůžete myslet na...“

„Udělám, co musím. Říkám ti teď: nezkoušej nijak přemoci toho muže. Zapřísahám tě. Nechci v tom pomoci. Nebo překážet. Tvrdíš, že jsi ílin. Ve jménu té přísahy jsem od tebe ničeho nežádala - velmi dlouho. O tohle tě žádám. Kvůli mně. Kvůli tobě.“

„Řekněte, co budeme dělat!“

„Přísahej. Nic. Já to udělám.“

„A to ti říkám - když na ni pověsíš mou duši a mé spasení - zahodím je, jestli ji porušíš...“

„Ty vezmeš meč, když na to přijde. Ty to budeš nést. Ty budeš věřit Cheiovi a ostatním, když na to přijde. To všechno - prosím tě, pro tvou lásku - udělej. Zda-li mne miluješ. Zda-li rozumíš, čeho žádám?“

Pak ho to zasáhlo, ta věc, kterou po něm opravdu žádala, a její smysl. Vyrazilo mu to na okamžik dech. Nebyla to taková záležitost, se kterou chce muž souhlasit, když miluje ženu. Nechat ji zemřít bylo těžší než zemřít pro ni.

„Tolik," řekl, protože cokoli méně by byla zrada, „ano, rozumím. Přísahám, že budu." Nesvůj pohlédl na své druhy, kteří nerozuměli, co se dělo - jejich druhy, kteří snad očekávali zradu připravenou pro ně samotné, v cizím jazyce.

„Půjdeme dál," řekla jim Morgain a odvedla Siptaha od vody.

„Kam jdeme?" zeptal se Chei.

„Slíbila jsem vám, že to budu vědět?" odpověděla Morgain a vedla šedého koně vpřed, stájemi, napříč, prázdnými řadami.

„Nedává to smysl," řekl Hesiyyn. „Měli by tu být sluhové - měl by tu být doprovod. Kde jsou všichni ti lidé?"

„Bůh ví," odpověděl mu Chei a v tom, co řekl, neshledal nic nepřiměřeného. Ve středu jeho bytí byl rozzlobený mladý muž, ztracený, jak jen mohl být na tomto místě, které ovládalo jejich životy a zároveň ničilo jejich odloučené rodiny - a nakonec se ukázalo, že je jen prázdné a plné ozvěn. „Přicházejí sem lidé," řekl, zpola své paní, která vypadala, jako by byla starou Skarrinovou známou. „Nejvyššímu pánovi slouží lidé. Co by se s nimi stalo?"

Nedostalo se jim žádné odpovědi.

„Snad je drží někde jinde," řekl Hesiyyn Cheiovi šeptem se znepokojeným výrazem.

Smrt, řekla paní; a na tomto dvoře, na kterém měli být přinejmenším koně, aspoň nějaký důkaz o osídlení a životě - našel Chei sprškuvzpomínek, které byly lidské a dospělé a polekané...

Tady byl uvězněn Gault, byl přizván z periferie této pevnosti svými únosci nahoru k Bráně nad těmito zdmi, Gault se rozpomněl. A byli zde další v té temné hodině, byli zde sluhové, tento dvůr oplýval životem, osvětlen pochodněmi odrážel zmatené výkřiky, jak ho Ghiveranovi přátelé vlekli bojujícího a vzdorujícího peklu za těmito zdmi.

„Dokonce koně," Chei-Gault-Ghiveran řekl nahlas a mráz mu přeběhl po zádech a dostal hrozný pocit, že se všechno zvrtlo v této denním svitem osvětlené neplodné prázdnotě, „dokonce koně - ne." Zrychlil krok a poškubával znaveným grošákem, kterého vedl a chytil Vanya za ruku. „Byli tu lidé. Teď jsou dokonce koně pryč. Něco tu je hrozně špatné. Je to pat. Ať mě paní vyslechne."

Na to mu Vanye vytrhl paži z jeho sevření. V jeho zachmuřené tváři se zračilo ostré podezření a temná hrozba. Zastřižené vlasy mu

povívaly kolem očí a oběma jim připomínaly věci minulé, zmýlené a chyby katastrofálně znásobené. Sevřela se mu čelist.

Ale jestliže byl v jejich společnosti v této chvíli přítomen hlas nabádající k obezřetnosti a rozumu, byl to tento Muž. Chei tomu věřil: řekla mu to chlapcova zkušenost a získal Ghiveranovy instinkty, které mátly dokonce jeho samotného - kromě toho, že to vše bylo v souladu s tím, co věděl chlapec: člověk naprosto oddaný, dost přesvědčivý a duševně zdravý, aby dal stranou vše, co se netýkalo okamžitého problému.

Důvěřuj, že uposlechne, byla chlapcova rada. Nic víc.

A Ghiveran uvnitř sama sebe: Hochu, když to jediné, s tím, co leží mezi námi, pak cokoliv; a ty jsi hrozný blázen.

„Je to kvůli nám všem," řekl. „Přísahám ti, Nhi Vanye. Kráčíme do pasti. Tady je každý krok past. Vyklidil toto místo. Dokonce koně. Dokonce koně! Nevím, kam!?"

„Brána," řekl Vanye a podíval se dolů malou mezerou, která stačila Cheiově štíhlejší postavě.

„Do Tejhos?" zeptal se Chei. „Nebo jinam?"

Vanye pohlédl směrem k Morgain, která se s tváří vážnou a bledou vydala na cestu před nimi, jež vedla jistě k další Bráně v tomto bludišti.

„Cokoli je možné," řekl.

Muž, jenž vyhrává, opakoval Morgain znovu a znovu, nebude utíkat.

Ale muž té tváře a toho hlasu, který s nimi mluvil - jít s vámi, řeklo to.

Přesvědčte mne, že existuje něco jiného než člověk najde... kdekoliv.

Starší než katastrofa, řekla Morgain o Skarrinovi.

A není lidského rozměru, není předvídatelný lidskými intencemi, řekla mu jeho vlastní zkušenost.

Hlouběji a hlouběji kráčela Morgain do této pasti a vedla zbytek v takovém chvatu, jakého se jen opovážili...

Aby je tu Skarrin nenechal na holičkách, aby nešel před nimi a nezavřel Bránu a nenechal je zde navždy uvězněné.

Teď se neptal. Pochopil, co se mu pokoušela říct během jejich cesty - a on se snažil přemoci její argumenty, zdržoval ji svou pošetilostí, svými dobře míněnými radami a svými nadějemi a, Bože od-

pusť, svou touhou po ní, jež ji zbavila dobrého úsudku a ten jeho poslala do větru.

Ale pro mě, myslel si pořád, jak kráčel vedle ní: ale pro mě by zajela až přímo k němu a zabránila mu v tom, ale pro mě by jela přímo do Morundu a získala si ghálskou pomoc a hned na začátku se naučila víc než nás mohl naučit mladý Chei.

A snad sám Chei by byl naživu a Gault by byl Gault a jejich spojenec.

„Řekni jí to," zasyčel na něj Chei.

„Ona to odjakživa věděla," řekl Cheiovi a jeho vrahovi, „lépe než já. Lépe než kdokoli z nás. Dala vám možnost - obrátit se zpátky. Ještě není pozdě ji přijmout."

Brána před nimi byla otevřená. Ani v nejmenším ho to nepřekvapilo. A tahle vedla do samotné budovy, do zšeřelé síně, která mohla skrývat víc než strašidla - ale začal pochybovat, že by tam bylo potřeba stráží či vojska nebo jakéhokoli jiného pomocníka kromě Skarrina, jenž ovládal sílu Brány. Držel se vedle Morgain až ke vchodu a náhle poslal Arrhan, která nečekala nic zlého, před nimi.

Arrhendské klisně se nic nestalo, jenom se zastavila, zmatená, její nohy vykřesávaly odezvu z naleštěného dláždění, v síni podpírané sloupy, mnohem menší než ty v Neisyrru Neith, ale dost velké pro to všechno, co bylo vytvarováno ze zeleného a černého kamene.

Byl tam prostřený stůl, na něm džbány a podnosy plné ovoce a chleba a všeho ostatního, co se nenamáhal rozeznat.

Skarrinův duch se vznášel před nimi, přivítal je, dobročinně a neméně pobaveně se na ně usmál.

„Mí hosté," řekl, potom méně posměšně: „Má paní Morgain Anjhuran, má nejmladší sestřenice, udělejte si pohodlí. Mému stolu můžete věřit. To jistě víte. A skutečně jste mohli nechat své koně před mou síní."

„Můj pane Skarrine," řekla Morgain, „odpusťte mi. Už jsem toho na svých cestách zažila tolik a věci tak bizarní - viděla jsem lidi dělat věci z pozoruhodných důvodů, jiné pouze proto, že mohli, jiné ze sportu - vás neznám, můj pane. A tak si ponechám svého koně a zbroj - a své dluhy. Přátelé mého otce, pokud vím, mohou být neméně šílení než někteří, které jsem potkala cestou."

Plující obraz se zasmál, vydal tichý zvuk, jako zašustění větru v trávě. „A tak odmítáte mou pohostinnost?"

„Nesedávám u jednoho stolu se stíny, můj pane. Naše nedůvěra je vzájemná - jinak byste neváhal přijít a setkat se se mnou tváří v tvář - pokud můžete.“

„Má paní vyděděnců a rebelů - měl bych se snad svěřit vašim společníkům, když o mně mají tak špatné mínění?“

Morgain se zasmála, nechala spadnout Siptahovy otěže a přešla ke stolu, aby odtáhla židli a sedla si. Zvedla džbán a nalila si pohár červeného vína.

Vanye nechal Arrhan také stát samotnou a šel a postavil se po jejím boku, když ze zdvořilosti k jejich nehmotnému hostiteli zvedla pohár a napila se.

Nato se Skarrin tiše zasmál a přenesl se doprostřed jejich stolu, v pase rozdělen. „Vy věříte.“

„Ne, můj vládče Mante. Jsem pouze zvědavá. Věděla jsem, když jsem slyšela vaše jméno od mladého Cheie - který hostí pána Morundu - čím byste mohl být. Považovala jsem chování vašich strážců Bran za vaše - ke škodě nás obou. Nikdo nepovažoval za vhodné informovat mě o pravdě - čehož viním vás, můj pane Mante. Tolik se dalo zachránit z těch událostí na jihu, kdybych to byla věděla. Teď vám zanechávám lidstvo ve válečném stavu a ve zmatku - přinejmenším nesnázích, za které se opravdu omlouvám.“

„Existují jiné země. Svět je veliký. Já zas unaven Mante.“

„Z vašich měst jsem tohle považovala za největší. Jsou i jiná? Vskutku, tohle vidět je zázrak.“

„Á, jsou jich stovky. Všude - jsou tu města tak neměnná jako světy. Všude je nuda, má paní světla, dokud jste nepřišla - na svých cestách, jak říkáte. S lidským sluhou, ničím míň - jak se jmenuje?“

„Nhi Vanye i Chya. Nhi Vanye, pokud chcete.“

„Můj pane,“ řekl Vanye. Zdálo se mu, že je povinen něco říci, když odraz upřel své studené oči přímo na něj. Byl v nebezpečí. Bez pochyby věděl, že byl v nebezpečí života, jenom proto, že byl člověk a protože stál tam, kde stál a pro více než to: byl to pohled muže muži, kde byla v sázce žena - a krev.

Skelně šedivý upřený pohled jej přešel a pomalu se obrátil k ostatním a zase nazpět k Morgain.

„Proč jste přišla?“

„Proč bych nepřišla?“ řekla Morgain. „Držím se poznání mého otce, jenž shledal jeden svět a posloupnost světů - příliš malými. To

byl Anjhuran.“ Naklonila se dozadu, posadila se pohodlněji a hleděla na odraz. „Z toho, co říkáte, dostal se jistě na stejné místo jako on - ovládl svět a svět a svět a svět - mám pravdu? A zjistil jste, že tento svět je úplně stejný, jako ten předchozí.“

„A ten před ním,“ řekl Skarrin. „A před ním. Jste mladá.“

„Jak vidíte.“

„Velmi mladá,“ řekl Skarrin, ten mladý muž s šedýma něžnýma očima.

„Znal jste Anjhurana?“ řekla Morgain.

„Velmi, velmi dávno.“ Z odrazu se stala pouhá tvář, plující ve stínu, pohledná tvář, s Morgaininým vlastní pohledem, byl jí tak moc podobný mezi Ghály, že by mohl být jejím bratrem. „Anjhuran je mrtev. Světy by se měly obrátit.“

„Otřásly se,“ řekla Morgain tiše. „A věci se mění, můj pane prachu a Bran. Nemá vás váš život rád. Pojďte jej se mnou dát v sázku. Pojďte se ke mně připojit.“

„K čemu?“

„Proměna světů, můj pane, změna, která proletí časem a prostorem.“

„I to jsem už viděl. Jsem vázán k mnoha dobám, mnoha světům. Přežiji dokonce i další katastrofu. Co nového mi můžete nabídnout?“

„Odvážil jste se dát v sázku tu naději, starší bratranče? Je to riskování, co dělá nesmrtelnost smrtelnou - věděl, že osobní katastrofa je možná, ach, velice možná, a klid, kdy existuje je převrácený. Anjhuran je mrtev. Neříká vám to, že zhouba je možná? Pojďte se mnou. Existují světy plné možností.“

„Plné dobytka. Plné stejných šancí a stejných tragédií a stejných malých srdcí a menších mozků, které k nim vedou. Plné otřepaných básníků, kteří si myslí, že jejich nápady jsou obrovské novinky ve vesmíru. Plné rebelů, kteří si myslí, že mohou změnit světy k lepšímu a vrahů, kteří nevidí nic víc než svůj sobecký okamžik. Nejvíce dobytka plně spokojeného se svým soustem trávy a svým stádečkem a nekonečným plozením dalšího dobytka. A my jsme smrtelní, katastrofy se donekonečna opakují, pohroma uvnitř bubliny. Jednoho dne praskne z pouhé nudy. A vesmír si toho vůbec nevšimne.“

„Ne,“ řekla Morgain a sáhla po Vanyovi a vzala ho za ruku, zatímco ho vedla k okraji stolu. „Mám pro vás pár novinek, můj pane. Ghálové se dostanou ven. Ukradli jeho předky ve skutečném vesmíru

a jeho příbuzní tam cestují, ne Branami, ne uvnitř Bran, pokud vědí...“

„To je nezachrání,“ řekl Skarrin.

„Ne. Ale rozšiřují bublinu, můj pane, jenž nevidíš žádné změny. Zapojí každého, koho potkají - a každého, kdo potká jejich spojence. Vidíte, můj pane stínů? Existuje možnost a změna. Jeho druh - lidstvo - si uvědomili tu past. Vzepřeli se jí. Ba co více, vydali se tu bublinu sami propíchnout.“

Nastalo dlouhé ticho.

„To by je odsoudilo k záhubě,“ řekl Skarrin.

„Možná. Jejich žití sahá daleko za hranice jejich vlastního světa, ale nedostali se až tak moc do nesnází.“

„A znají jiné rasy, které znají zase další.“

Vanye poslouchal skrze ticho, jeho srdce bušilo víc a více. Morgainina světlá ruka ho držela pevně, přísahou a jistotou, že někdy během této výměny se z něj stala lidskost sama, a že existence byla cenou za tento boj - co musím udělat, co musím říct, co mne to povídá - o žití a bublinách?

Tento muž nás všechny může zabít. Odstranil z tohoto domu služebnictvo, majetek, dobytek. Buďto je zničil nebo poslal Branou před sebou - a míní je následovat.

- Lidstvo - vzepřelo se té pasti.

Co mu to říká?

„Změna,“ řekla Morgain, „je velice možná. To je práce, kterou dělám.“

„A tohle - pro potomka,“ řekl Skarrin. „Tohle pro druha. Jeho potomek - pro dědice.“

„Pojďte se mnou,“ řekla Morgain, „žitím, které vede k nekonečnosti. Nebo se zavažte ještě odvolatelněji tomu, co jste sledoval až sem. Nakonec se může stát, že změna přestane být možná. Ale nenajdete to ve vzorcích; zjistíte, že je to spojeno s Ghály a lidstvem. A se mnou, můj pane Skarrine a s těmi, kdo jedou se mnou.“

„Takže bych měl sloužit vašim účelům.“

„Sledujte své vlastní. Řekla jsem snad někdy, že bych chtěla udělat víc než cestu a potěšení z vaší společnosti? Řekneme si sbohem - jednou, kdy, to nedovedu předpovědět, můj pane Skarrine. Přilnul jste příliš k této době a k tomu, co je? Našel jste svůj vlastní

konec času a uspokojuje vás samota mezi vašimi poddanými - nebo vás uvádím do pokušení?“

„Uvádíte mne v pokušení.“

„Máme koně navíc.“ Chytla Vanyovu ruku ještě pevněji a tiše se zasmála. „Co chcete, doprovod, houf služebných, pane Skarrine? Mám svých pár, kteří vám poslouží stejně jako mně. Koně, pokrývku a oblohu nad hlavou - vaše kosti jsou ještě mladé a svoje srdce nemáte chladné. Pojďte a naučte se, co se dozvěděla mladá generace.“

Odraz se usmál, pomalu a shovívavě. „Byl Anjhuran - cesta osudu, jak vás splodit - vás, která nevidí dál než to?“

„Snad je to jediné, co stojí za to, můj pane příbuzný. Svoboda.“

„Svoboda! Ach, mladá sestřenko, paní, pletete si střechu s oblohou. Jsme vězňové všichni. Uvnitř bubliny ovlivňujeme, co chceme a stěhujeme se a měníme. Brány končí a začínají. A veškerá naděje, kterou mi dáváte, je, že se nákaza šíří a bublina zvětšuje. Je to důvod doufat? Myslím, že ne. V širém vesmíru nemáme žádnou hodnotu.“

„Jste melancholický, můj pane stínů.“

„Jsem bůh. Dobytek mě jím učinil.“ Následoval smích, tichý a hrozivý. „Řekněte mi, není to důvod k melancholii?“

„Říkají mi smrt. Není to logické, že jsem z nás nejmladší a nejveselejší?“ Zase se zasmála a postavila se, opřela se o Vanyovo rameno a stiskla jeho paži. „Málo lidí mne miluje. Ale já, pane stínů, budu žít nejdéle a také ti, kdož jedou se mnou. Jsou to pomocníci, koho hledám. Pojďte se se mnou nechat vést na vlně až k nejposlednějšímu břehu. Nebo chcete věčnost v Mante s přízraky vašeho vlastního vynalézání, ve světě, který jste sám stvořil? Další kamenný palác a více uctivatelů? Pojďte, podíváme se, jestli otřeseme světy.“

Obraz náhle potemněl. V síni nastalo hluboké ticho, rušené pouze náhodnými pohyby koňských nohou, které na dláždění duněly jako poslední soud.

„Co to říkáte?“ prolomil náhle Chei ten klid. „Co jste, o čem to mluvíte - vlny a břehy? Kdo jste?“

„Už jsem to řekla,“ odpověděla tiše Morgain a její ruka nepustila ani na okamžik Vanyovo rameno, uklidňující dotek. Kdyby tam nebyla, sáhl by po zbrani, aby si dodal odvahy. Bylo to; a on se cítil ochromený jako pták pohledem hada - beze strachu, neschopen, pomyslel si, bát se. Poznal její lži, dokonce když byly vysloveny s

pravdou. Dokonce když byly úplně pravdou. Věřil. To bylo to jediné, co zbývalo udělat.

„Snad byste mohli uprchnout," řekla Morgain ostatním. „Zdá se, že je to možné. Myslím, že se s vámi nebude zatěžovat."

Rhanin se odtáhl. A zastavil se, jako by nevěděl, co má dělat, nebo jako by očekával, že ostatní utečou, nebo jako by si to rozmyslel. Jen tam stál.

Pak se v dálce, s tichou ozvěnou, ozvaly v chodbách kroky.

Tentokrát, pomyslel si Vanye, to byla hmota, co se k nim blížilo; byla to hmota, co se objevilo ve stínech chodby, která vedla do této síně.

Byl to sám Skarrin, kdo vystoupil na světlo, které bylo vždy k mání na takových místech, ta energie přivedená z moci Bran přicházela plně do místnosti.

„Má záhadná paní," řekl Skarrin, který se zastavil v tom vchodě. „Opravdu jsem vítán?"

„Ale skutečně," řekla Morgain klidným, tichým hlasem.

„Přeji vám dobrý den, pane stínů." Poodešla pár kroků blíž a zastavila se a Vanye stál a zamrazilo ho, když sebou trhl, byl to impuls, aby ji následoval, pořád zůstal s ní; ale byl to pohyb pošetilce, který chtěl ukázat, nepřátelství tomuto pánovi, a byl zbytečný. Díval se na Morgain, jak se zastavila a stála, ruce vbok, hlavu radostně nakloněnou. „Jste menší, než jsem si myslela."

Naposledy se zamračil a pak se s překvapenou uražeností zasmál. „Dobře se k sobě hodíme." Jeho pohled přeletěl komnatu. „A těmhle, chcete, abych dělal společníka. Vy - člověče. Přistupte blíž."

Vanyovo srdce poskočilo. Měřil vzdálenost mezi sebou a Morgain a mezi sebou a Skarrinem nervózním pohledem a využil té malé příležitosti, aby se vyrovnal s Morgain.

„Poslouchám příkazy mé paní," řekl tak mírně, jak jen mohl, zatímco jeho srdce bilo na poplach.

„Člověček se vzepřel."

„Ne, já," řekla Morgain a postoupila trochu dopředu, aby se zase zastavila s rukou vbok. „Ne, že bych byla nezdvořilá, můj pane, ale svoje služebnictvo nepůjčuji; spolehnu se, že máte své vlastní a budu věřit, že mezi nimi jsou loajální lidé. Nebo už to vaše království příliš zestárlo a intriky se příliš rozmnožily? Nebo jste na to přestal dbát? Mí lidé vám poslouží. Vezměte si své vlastní sluhy - nezáleží

mi na tom, jen ať jsou dost silní, aby vydrželi tu cestu a dost čestní, aby mohli krýt naše záda. Připravme Bránu a opusťme toto nudné místo. Chvíli se držte mé cesty. Přinejmenším si budu vážit vaší společnosti - a vaší rady. Jsem, nakonec, nejmladší. Můžete mě toho naučit - velmi. A já mohu naučit vás, pane prašného Mante - že existují nové věci pod novými slunci. Já jsem toho dostatečná záruka."

„Jste arogantní."

„Říká se to." Postoupila kupředu a rozkročila se. „Jsem konec. A snad jsem počátek. Čas ukáže. Podle vašeho měřítka času je můj původ nepříliš časově vzdálený. Do této chvíle jsem neexistovala."

„Protože sníte - neexistovala jste."

„Já jsem dcera Anjhurana, Anjhurana, který tvrdil, že viděl katastrofu. Přemýšlejte o tom, můj pane. Doufal, že tím, že to pochopil, rozšíří svou moc. Ale kauzalita ho odsoudila k záhubě. Použil síly. Ona jím pohrdala. Já, můj pane, také a já jsem ho zničila."

„Vy?!"

„Vážně, můj pane. Celý Anjhuranův problém spočívá ve mně. To je můj význam v pavučině času - nejmladší a nejstarší z nás, v jednom a já pronikám ven. Ve mně se setkává veškerá kauzalita."

Skarrin o krok ustoupil.

Zvedla ruku tak přirozeně, a než si Vanye uvědomil, že má v, ruce zbraň a stačil se nadechnout, rudý výstřel zasáhl Ghála.

„Nemohu zemřít...!" vykřikl Skarrin, jak ho rudý paprsek z Morgaininy ruky zasáhl, z Morgaininy ruky, doprostřed čela - padl se zděšeným výrazem.

Zemřít... zemřít... zemřít... vracely stěny a klenutý strop. Odrážely těžký pád Skarrinova těla a nervózní pohyby koní.

Vanye popadl dech, třásl se po celém těle a nevěřil, že to bylo tak náhlé a tak bez varování.

A pak pochopil z hrůzy v Morgainině tváři, jak se otočila, že to ještě neměli za sebou. Zdaleka to neměli za sebou. To, s čím bojovali, byla magie, ať to Morgain pojmenovala jakkoli; magie, která mohla scelit kosti a zhojit rány a vrátit krev do žil - a tvář jeho vazala byla bledá a zoufalá. „Za mnou!" vykřikla a rozběhla se k temnotě chodby.

Kapitola 19

Vanye běžel, v ruce meč, a všechno zanechal Cheiovi a jeho druhům - utíkal zoufale rychle, aby zmenšil mezeru mezi sebou a Morgain, když se sama blížila k vnitřní chodbě.

Pak za sebou někoho zaslechl, krátce se zastavil a otočil, a viděl přibíhat Cheie a ty druhé dva. „Hlídejte koně!“ křikl na ně, protože jednak nechtěl, aby je jeho lenní paní měla za zády a nechtěl ani, aby koně zůstali bez dozoru.

Pak pospíchal za Morgain a doběhl na roh okamžik po ní - chodbu před nimi zaplnil na blízkou vzdálenost dvojřad napnutých luků a vypuštěných šípů.

Zezadu do ní narazil v naprosté panice - tak rychle ty šípy létaly, a strhl ji na zem, nemyslel, pouze na to, že tu oba pravděpodobně zemřou, nevěděl, co dělá, až na to, že nepřítel musí nasadit další šípy, a už se k nim sunul, na nohy a k nim, s kuršským pokřikem - „Haaa-aiiiiii - Ha-iii!“ - hnal se k boku jejich dvojstupu a mával mečem, zatímco někteří z nich mysleli na to, že ho zastřelí a ti nejblíž k němu že mu budou čelit dřevy luků a dýkami.

Zakřivená ostří smetlo luk, který kryl a smekla se z něj na nechráněnou paži a krk a on kolem sebe bil, napravo nalevo a dokola, aniž měl čas se podívat odkud útok přichází, dokud se mu nedostal nadosah a pak ho zabil, mečem v pravé ruce a potom Čepelí cti v levé toho, co se k němu dostal příliš blízko.

Něčí dýka mu poškrábala brnění na zádech; Čepelí cti si zjednal prostor a pokračoval dalším úderem. Kolem hlavy mu zasvištěl šíp; rychle se před ním sehnul, bodl do krku nějakého zbrklého pošetilce, když se mu jeden padající nepřítel pověsil na kolena, jak tápal po záchytném bodě, a úderem dýky poškrábal silnou kůži a spony na jeho kalhotách a holínkách. Uskočil od něj, použil brnění na levici, aby odvrátil útočící čepel na straně jedné, strašlivě rozsekl tvář nějakého muže a vrátil čepel zpět, aby se vypořádala s odvetným úderem.

Tento nepřítel upadl s krkem probodnutým šípem a on nevěděl odkud přišel, jenom to, že zahlédl rudý záblesk na brnění toho muže,

což znamenalo Morgaininu zbraň, a bylo tam míň a míň nepřátel. Zalapal po dechu, vyrazil a otočil se a zároveň stáhnul svojí zaoblenou čepelí nějakou jinou, aby jednomu muži uštědřil ránu, po které zavrávoral - pak těžká námaha s dalším zuřivcem, a při krytí se rozmáchl, aby zachránil svou vlastní hlavu. Ocel zvonila o ocel, ulpívala na sobě a sesmekávala se, jak zrychloval údery, teď zadýchaný, se zamlženým pohledem a řinoucím se potem, v krveprolití rozšiřujícím se každým okamžikem, když si rudý paprsek bral muže za mužem. Jeden muž mu unikl; na jeho brnění se rudě zablesklo a on s výkřikem upadl na hromadu těl svých mrtvých druhů.

Jiní se pokoušeli vzdát. Paprsek je srážel v půli cesty na kolena a otřel se i o raněné ležící na zemi. „*Liyo*!“ křičel Vanye ohromen - ale bylo to dokonáno, už tu nebylo živých, když se snažil vypotácet se zpod těl a zády narazil na zeď, lapal po vzduchu a s hrůzou hleděl na ta jatka. Chei vytáhl z nějakého těla svůj meč a Hesiyyn a Rhanin ustoupili, když se Morgain snažila vzpamatovat, tam na okraji té krvavé lázně, zbraň v ruce. *Zabije je také*, pomyslel si Vanye na okamžik. Na Morgainině tváři se nezračilo ani odůvodnění ani soucit. Pak popadla dech a rozběhla se k nechráněným dveřím, otevřela je několika rychlými výpady ruky na knoflíky, které označovaly jejich střed.

Ustoupily síně a další a další, jasně osvětlené a vedoucí k dalším dveřím.

„Držte se tady,“ vykřikla. „Vy všichni, držte dveře! Vanye - zůstaň s nimi! Nepokládej Skarrina za mrtvého!“

Rozběhla se dřív, než mohl něco namítnout; a pak se zamyslel a věděl, že hlídá ty, kdo hlídají je - aby ochránil jejich ústup, který určitě bude ve spěchu.

„Jeden z vás,“ křikl na Cheie, „běžte dolů na konec síně a hlídejte koně!“

„K čertu s vámi, nejsme vaši sluhové!“

„Mrtví nemají žádná přednostní práva! Všichni jsme v tom a s velkou pravděpodobností budeme na holičkách, když nebudeme mít koně!“

„Rhanine,“ křikl Chei, a Rhanin vzal do ruky luk, utíkal a v běhu přeskakoval přes mrtvá těla.

Byl jediný z nich, kdo měl momentálně něco jiného než meč a dýku. Vanye si velmi přál mít svůj luk, který nechal u Arrhan, a vzal

místo něj luk jednomu mrtvému muži, sebral toulec šípů a zavěsil si je přes rameno.

Jeden šíp na tětivu, dva další do levice. Vyzkoušel napnutí a vydal se směrem ke křižovatce síní, aby se postavil zády ke stěně, kde měl výhodné postavení do chodby napravo, zatímco Chei také zvedl luk a toulec a podle toho, jak s ním manipuloval, alespoň jedna z jeho částí se s ním už setkala.

Morgaininy kroky odumřely v dálce, v nejzazších dveřích a on se přitiskl rameny ke zdi a hlídal, paže jak uvolněné tak připravené okamžitě vyrazit, kdyby se dole v osvětlené chodbě cokoli pohnulo.

Taková místa znal. Budou tam stroje. Budou tam pasti a takové věci, se kterými se Morgain uměla vypořádat lip než kdy mohl on, v té místnosti, do které šla, aby se vypořádala s tím, co Skarrin strojům, které hlídaly Bránu, udělal, ať už to bylo cokoliv. Ale třásl se jako zkřehlý mrazem, reakce svalů, do kterých se zařízly popruhy a na boj, po kterém byl ještě pořád zmáčený potem, jenž ho v nepřívětivé zimě Skarrinovy pevnosti ochlazoval. Přivíral oči před povlakem, který se na nich usadil, odhrnul si z čela vlasy, které mu padaly do obličeje a srdce mu v hrudi bušilo takovou hrůzou, jakou ve svém životě pocítil zřídkakdy.

Ghálští nepřátelé, věděl. Chei a Hesiyyn přes chodbu ho znervózňovali, nic víc než to. Ale tenhle...

Tenhle muž, který znal Brány dost dobře na to, aby vyděsil samotnou Morgain, jehož moc nad nimi předčila její...

Jaký druh nepřítele mohl zemřít takovou smrtí a nezemřít, s lebkou a srdcem prostřeleným?

Jedině, že by existovaly čáry a černá magie, jejichž existenci Morgain popírala.

Ale já ovládám obojí. Co na tom, že nevyvolávají ďábly? V jejích službách jsem potkával ďábly napravo nalevo a nemálo jsem jich pobil, až na tohoto posledního, který tvrdí, že nemůže zemřít...

Ó Nebesa, cožpak jsme mohli dojít tak daleko a projít tolika roky, abychom podlehli tomuto, této stvůře, ve výšinách oblohy, zatímco tolik mužů dole ve městě jisté jde za svými povinnostmi v úplné nevědomosti, co se tady děje - pokud tam jsou - pokud celé to velké město není pryč jako ti sluhové.

Bože, pomoz nám. Nemám ponětí, co jiného udělat, než stát zde a krýt jí záda.

Chei se třásl, opřený o zeď se díval směrem k části chodby, kterou měl na starosti. Vyčerpáním ho bolela kolena a vnitřnosti a třásly se mu ruce. A paní...

Paní je nezabila. Tohle o ní věděli. Nic víc, čemu o ní chlapec věřil. Nic víc, než to, že byla tak nebezpečná, jak byl kdy Skarrin - víc než nebezpečná: vražedná a odhodlaná a - jak řekla - víc než srovnatelný protějšek kteréhokoli ze strážců Bran.

Vyrovná se Skarrinovi - to bylo úplně jasné. Skarrinovy dispozice: to se uvidí. Na druhé straně síně, Hesiyyn, hlídající opačný směr, a v protějším rohu Vanye; a pomalé minuty běžely, zatímco se něco dělo v té komnatě na konci chodby - mistr se vydává na cestu k Bránám celého světa: to bylo to, čemu byla nápomocna ruka Morgain Anjhuran, té, jež porazila Skarrina - to byl fakt, který se stěží mohl usadit v otřesené mysli: Skarrin, který vládl v Mante od nepaměti, Skarrin, vždy mladý a vládnoucí skrze zmocněnce, ale nadmíru krutý, když se mu dostala nějaká vzpoura nadosah...

Skarrin, kolem kterého se neustále valila spiknutí a intriky, jako hra hraná pro jeho pobavení...

Mrtev - v hromobití - pouhém činu ženy, která vůbec nepřišla vyjednávat.

A jejíž počínání u Bran, v té komnatě - vyvolalo rozzáření a utlumení světel, jako by celý Neneinn byl zraněn.

„Co dělá?“ zeptal se zuřivě Chei. „Co to chce udělat?“

„To, co nepotřebuje žádné svědky,“ odpověděl Vanye krátce přes síň, která je rozdělovala. „Věřte jí. Kdyby chtěla, abyste byli mrtví, byli byste mrtví s ostatními.“

„O tom nepochybuji,“ řekl Hesiyyn a utáhl si přezku na brnění-zsinalý a vyčerpaný, Hesiyyn, stejně jako všichni ostatní, stíny na očích a zaprášený. Znovu zvedl meč, který svíral mezi koleny. „Ale ať je čímkoli, udělala to doslova s námi, a ten mizera Skarrin je mrtvý nebo tak mrtvý, jak ho jen může výstřel učinit.“ Čepelí jako by zasalutoval. „Tam je vše, co potřebuji vědět.“

Byl to zoufalý muž, Hesiyyn, jenž neměl na výběr; a sám - sám s tak velkým množstvím dobra a zla z různých životů v něm pomíchaným, že neuměl svět vidět ani černě ani bíle. A Nhi Vanye, který věděl, s větším přesvědčením, než kterýkoli z nich, komu náleží jeho loajalita.

Byla to ironie, pomyslel si Chei s bolestí v srdci, že on, Ghiveran, nacházel víc a víc důvodů oblíbit si tohoto muže, zatímco chlapec - mládí mu odpusť, jemu, Gault-Ghiveranovi, staré zrady a ztrátu příbuzenství a věcí, ve kterých do sebe zapadal i jako meč do pochvy - nevadí, že některé z těch katastrof ulpěly Ghiveranovi na rukou, Ghiveranovou vinou, v těch krvavých činech připadajících na strážce válečného Jihu - mohl Ghiveran mít soucit, Ghiveran mohl obejmout a utěšit Cheie v jeho skleslosti. Mezi nimi už nebyla žádná válka, až na to, že chlapec neodpustí, nebude poslouchat, nebude diskutovat...

- protože uvnitř leží příliš mnoho sebeobviňování.

Tady je šílenství, pomyslel si Chei s panikou v srdci. Klid, hochu, nebo budeme oba poraženi.

A chlapec, který nechtěl zemřít: *Zabije nás, bude-li moci - nakonec, až uděláme všechno, co chtějí, jeden nebo druhý nás zabijí. Vědění je všechno, co kdy chtěli. Potom ale udělali špatný obchod, ze ? Utřel si slzy z očí. Chlapče, budeme mu krýt záda. Jsi bláhový, to všechno je - obrovský pošetilec. Kéž bys ho nikdy neučinil mým nepřítelem. Tvůj bratr by měl víc rozumu. Byl jsi to ty sám, kdo se objevil na straně meče toho muže, byl to Bron, kdo se svým koněm vjel mezi vás, aby ses ty vyhnul setkání. Pamatuji se, že je to pravda.*

Lháři!

A tvůj Gault, chlapče - tvůj Gault, hrdina, byl zrádce stejně jako Arunden. Prodal by tě, jen aby měl klid. Copak jsi to nevěděl ? Zradil Ichandrena dřív než já. Vzal jsem ho tam na ten kopec, protože jsem neměl na vybranou. Ale ach, chlapče, byl to lotr. Lotr a pošetilec. Jaký mi to zanecháš odkaz.

Takový mizerný obrovský...

Z komnaty na konci síně, kde byla paní, vyšlo světlo a zvuk, vysoký tenký sten, jaký nemohlo vydat žádné živé hrdlo, a dál bylo slyšet burácení hluboké jako hrom.

„Co dělá!“ zeptal se Hesiyyn chraptivě a opřel se o zeď. „Lidský Bože -“

„Nevím,“ řekl Vanye, kousl se do rtu a zadíval se směrem ke dveřím, které byly otevřené na konci, kde blýskalo červené světlo a vzrůstal nářek. „Držte naši ústupovou cestu volnou!“

Rozběhl se. Bez záruky těm mužům důvěřoval a hnal se dolů po hladkém kameni síně, tak rychle, jak jen mohl, dolů síní a rozevřenými dveřmi a na takové místo, které už na svých cestách viděl víc

než jednou - kde světlo všechno zabarvilo do barvy krve a nelidské hlasy kvílely a hřměly a vřískaly nad hlavou a všude kolem.

„*Liyo*!“ zakřičel do toho mocného povyku. „*Liyo*...!“

Otočila se světlem zbarvená do ruda, od stříbrných vlasů až po kov jejího brnění, světlem blikajícím kolem ní a za ní, jak tabule signalizovaly poplach.

„Není mrtev,“ vykřikla. „Vanye, on uložil svou podstatu uvnitř v Bráně - pořád žije, pro další nešťastnou duši, která se do té Brány odváží.“

Snažil se to pochopit. Stál tam a zíral na ni a promýšlel to až do konce, dvakrát i třikrát.

„*Pro nás*,“ zakřičela. „Dostal nás do pasti a já ho nemohu vypudit! - To je to, co bylo špatně, co jsme cítili v Bráně - neustále tam držel svůj vzorec, připoutal jej k sobě dnem i nocí, uchytí se v další živé bytosti, která vstoupí do Brány světa. Projde, bude svobodný, neexistuje způsob, jak ho zastavit!“ Přišla k němu a vzala ho za ruku, obrátila jej ke dveřím, neutíkala, ale kráčela rychle, a on díky tomu a díky blikání světel za jejich zády a nepříjemnému brnění ve vzduchu věděl, že Brána Mante byla nastavena k sebezničení, v nějaké blízké době, kterou - modlil se k Bohu - nastavila ona. „Nastražil past, která měla uzamknout Bránu v momentě, kdy on bude volný. Ten zámek jsem docela jednoduše zlomila. Nastavila jsem tam nový čas, pár hodin od teď. Neodvážím se to nechat déle. Na tomto místě je příliš mnoho vědění, a možnost, že ji někdo znovu otevře, pokud nepostavím do jejích drah zkázu - tu se neodvážím riskovat.“

Mluvila starým jazykem, jazykem Kuršanů, neohrabaným v záležitostech, pro které měl ghálský jazyk hotová slova, která zaklínala vnější působnost Bran, a ve věcech, které mu ukázala, jak dát síle nový směr, jako je přehrazení jednoho potoka a otevření jiného, aby zaplavil kanály a zničil prostředky, jak Bránu znovu uvést v činnost.

„Nastavila jsem tam, aby byl zničen kohoutek jádra,“ řekla ghálským jazykem a měla na mysli proud energie, která se táhla z hlubokého srdce země.

A všechno kolem. Taková věc, řekla mu, může zpustošit svět, když se do toho zaplete energie Brány a energie v samotné zemi. Já nevím, co se potom stane, řekla. Nikdo takovou Branou už nikdy neprojde - nebo kteroukoli z Bran s ní spojenou. Pro svět to není nic dobrého. A já bych to nedělala bez výhrad. Čas sám zanikne na Brá-

ně, když je jednou uzavřena. Čas obvykle sám zničí Bránu stejně důkladně během několika let, aniž by se dotkl kohoutku a takovéhle katastrofy vůbec není zapotřebí. A já udělám jenom tolik, kolik se odvážím.

Pomyslel na město rozprostřené po kopci Neneinn, bezpočetné životy, město na okraji studny jaké mohla vytvořit jedině energie Brány či kataklysma; a vnitřnosti a kolena se mu roztřásly.

Byl to rozsudek smrti. To byl ten nářek, jaký do té doby nikdy neslyšel, hrozba životu všude kolem této Brány - Morundu a Tejhos a Mante a kdekoli jinde, kde měly Brány své žíly s energií zanořeny do srdce tohoto světa.

„Kolik máme času?“ zeptal se.

„Tři hodiny,“ řekla, v ghálském určení. Změřil to proti dennímu světlu a slunci, po způsobu Kuršanů, a zamrazilo ho u srdce. „Netroufla jsem si tomu dát víc času,“ řekla.

„Tohle je ghálské město a dole u Seiyyin Neith je stráž, pokud tam ještě pořád je a neprchla s ostatními -“

„Jeden z jeho strážců by to mohl vyřešit za nás,“ řekl a kalkuloval - Ach Bože, Čím se to stal, že uvažuje chladnokrevně, kde mají získat oběť?

„Nemůžeme vědět, jestli to vyřeší. Nemluv o tom před našimi druhy. Slyšíš mne?“

Viděl, jak na ně Chei a Hesiyyn čekají na křižovatce chodeb, viděl jejich úzkostné pohledy.

„Slyšíš mne...?“

„Ano,“ řekl a křečovitě sevřel zbytky své duše; a bylo nepravděpodobné, že osud nabídne cokoliv lepšího.

Jako muži, kteří se vzdali; jako těch čtyřicet na cestě; jako město, které se rozprostíralo pod nimi, odsouzené s Branou, muži a ženy a děti v kolébkách...

Kvůli všem světům, řekla mu. Všechny světy byl příliš široký pojem pro srdce muže, aby pochopil, když to byl ten pod jeho nohama a životy kolem něj a vražda a volba byly na něm.

Neříkat jim - nedat jim ani možnost si vybrat či bojovat...

„Pojďte,“ řekla Cheiovi a Hesiyynovi, jak je shromažďovala, když kráčeli podél, směrem k síni, kde nechali koně a kde stál na stráži Rhanin. „Jedeme k Bráně. Pospěšte si. Nemáme tak moc času.

Nastavila jsem ji, aby se za námi zavřela a nikdo nás nebude pronásledovat.“

Neptali se. Drželi krok se zbraněmi pořád ještě v rukou a Chei zahvízdal na Rhanina a zavolal na něj, když vešli do síně.

„Jedeme k Bráně,“ řekl Chei Rhaninovi, když lukostřelec sklonil svoji zbraň a čekal na ně tam, kde koně sehnal do rohu komnaty. „Rychle, pojď, příteli. Paní svoje sliby drží.“

Ale u Rhanina se nesetkali s takovou dychtivostí. „Můj pane, Chei,“ řekl. „Má paní - mám ženu -“

Ach Bože, pomyslel si Vanye.

„Žádám vás o dovolení,“ řekl Rhanin. „Nechte mě vzít ji s sebou.“

Chei se podíval na Morgain.

„Ne,“ řekla Morgain. „Už není čas. Ta Brána se zavře a už nebude cesty; a když se tam nedostaneme včas, žádná nám nezbude.“

„Jak dlouho?“ zeptal se Chei.

„Hodinu,“ řekla Morgain. „Snad. Skarrin ji poškodil tak, že ji nemohu opravit. Nemáme vůbec čas, příteli, a tvůj pán tě potřebuje, a já také - tam, kam jdeme, není místo pro ženu vychovanou u dvora. Těžkou cestu a dlouhou, na slunci i v bouři a mezi blesky, a válku, příteli, to ti mohu slíbit. Pojď se svým pánem a pospěš si.“

„Nemohu.“ V Rhaninových hnědých očích se zračila muka. „Lorde Chei - nemohu ji opustit.“

Otočil se a šel ke koním. Morgain v pohrůžce zvedla černou zbraň. „Stůj!“ křikla.

„Má paní!“ zarazil ji Chei.

Rhanin se zastavil, ale neotočil se. Po několika úderech srdce se znovu dal do kroku.

Morgain nechala ruku klesnout. Tiše stála, když Rhanin nasedal. „Sbohem,“ řekla pak tiše. „Sbohem, Rhanine.“

Rhanin přesekl provaz náhradního koně, kterého vedl, podal jej Hesiyynovi a zasalutoval svému pánovi a ostatním, předtím, než se vyhoupl do sedla a odjel, černý stín na světlém pozadí, ke stájím a k městu dole.

„Na koně!“ pobídla je Morgain.

Vanye s námahou polkl a jako první šel pro Siptahovy otěže, aby přivedl šedého oře své paní, zatímco ostatní mířili k těm svým.

Podržel jí třmeny. Nedíval sejí do očí. Ona, jak dobře věděl, se nepokoušela podívat do jeho.

Neřekla ani slovo, ani se s ním nepřela, že jí dělal tyto úsluhy.

Musí, myslel si. Neměl slov, aby jí řekl, že je s ní, najednou se mu to zdálo výstižné, zločincovo znamení, znamení muže bez cti, pokání za Mante, za Rhanina a jeho ženu, za lži a za vraždu, kterou ještě musí vykonat.

Čestní muži, řekla Morgain, se s námi mohou bít. Odvážní muži musejí.

„Musíme najít cestu z tohoto bludiště místností a chodeb," řekla Morgain krátce. „A doufat, že ze stájí vede nějaká cesta nahoru na kopec-"

„Nemusíme ji hledat," řekl Chei a táhl svého koně podél síně. „Ze stájí vede cesta. Gaultova vzpomínka na to je dost jasná. Já jsem přišel nahoru z města - ale Gault tu byl. Následujte mě."

Bylo to doleva, kam je Chei vedl, za fontánu. Hnědák s planoucím pohledem vzal do pysků nějaké skrovné, kousek od stájí na zem upuštěné, zrníčko: „Vezmu ho," řekl Vanye rozrušeně - nechat to ubohé statečné zvíře osudu Mante se mu zdálo nemožné, byla to alespoň jedna smrt, které mohl zabránit. Zajel od skupiny kousek dál, sehnul se v sedle a zachytil otěže, které spadly na zem, jak zvíře sklonilo hlavu. Nechtělo jít. Škubalo mu rukou, pak se poddalo, snad ze zvyku, a následovalo jej.

Předjel ostatní, než se dostali k Bráně od stájí, aniž by z nich spustil oči a Morgain na tu záchranu reagovala zamračeným výrazem, záblesk v očích, které mu úplně rozuměly, když Chei seskočil z koně a odstrčil závoru. „Tady jej pusť," řekla. „Před Branou zůstane stát. Nemůžeme si dovolit těžkosti."

Byla to pravda. Věděl, že ano. Sevřel otěže, když se Brána od stájí rozletěla na dlouhou kolonádu a on znovu nasedl. Koně táhl s sebou, když jeli tou dlouhou cestou k druhé Bráně, jejíž závora byla dost vysoko, aby ji Chei nadzvedl z koně; a tato Brána se otevřela na cestu a holý kopec, kde stojící kameny tvořily uličku vedoucí nahoru.

„Alespoň sedlo," řekl pak venku; a sklouzl dolů, zatímco celá skupina čekala, a spěšně uvolnil hnědákovu podpěnku a shodil sedlo; odepnul a zahodil uzdu, a poslal zmateného koně pryč silným plesk-

nutím na zadek. Pak to stejné udělal s koněm, kterého vedl Hesiyyn a poslal jej za druhem.

Potom se málem rozplakal. Otočil se, vymrštil se do sedla a překonal ten tlak.

Pošetilče, řekl si, brečet kvůli páru koní, když toho máme ještě tolik udělat. Patří to k tomuto světu, to je vše.

A opravdu mohou nastat potíže - u Brány.

Ach Bože, máme pravdu? Jen, kdybych tak věděl, že máme pravdu.

Držel se Morgain blízko po boku, když vyrazili nahoru cestou, která se klikatila po skalnatém kopci, s Cheiem a Hesiyynem nablízku po levici.

„Hrozně moc koní," řekl Hesiyyn o udusané půdě před nimi, o řídkém podrostu kolem nich, který byl polámaný a pošlapaný.

„Každý v Neneinnu," řekl Chei.

Ale ne, pomyslel si Vanye s těžkým srdcem, *ne dost pro celé Mante. Pro ně není úniku.*

Pomyslel na to, že kdyby se otočil, v té výšce, kam se teď vyšplhali, mohl by vidět opravdu nádherný pohled, výhodné postavení nad celým Mante, nad Neisyrrn Neith a Seiyyin Neith a snad i planinami a kopci pod nimi, až do takové vzdálenosti, jakou by jim mohl jasný den naskytnout.

Ale pohled na něj by ho pronásledoval. *Já se neohlížím*, zvykla si říkat Morgain a on se teď té moudrosti držel: jedinkrát na cestě světem, na jediné cestě, jediný účel, aniž by sáhli na víc životů, než musí.

Příliš mnoho vědění zde: rozuměl tomu. Bylo to hrozné riziko ponechat svého vlastního bratrance poblíž vyhasínající Brány, leda by tam byli strážci, kteří by mu zabránili, aby k ní přišel do její blízkosti, dokud neodvolatelně nevyhasla.

Tady - nebyli žádní strážci, kterým by mohli věřit: zkorumpovaný strážce a pokřivená Brána, a příliš mnoho těch, kdo by spěchali oživit Bránu a sami se ujmout moci - nevyrovnali by se Skarrinovi, to určitě ne, ale byli by rovnocenně absolutní v záležitostech světů a hvězd a sluncí, kterým Morgain rozuměla a on ne.

Teď ronil slzy nad dvěma zatracenými koňmi a toužil celým svým srdcem po nepřátelích.

Ale žádní se neukázali a ve vzduchu vzrůstala předtucha bouřky, která ježila vlasy. Arrhan ustoupila o krok na stranu a usilovně škubala udidlem, tak moc připravená běžet, že to vypadalo, jako by ani nešla po zemi, a zbývající koně kouleli očima a pohazovali hlavou, když frkáním vyjadřovali svůj odpor k tomuto místu.

Skarrinova přítomnost - muž ochráněný před úkladným zavražděním a nehodami, protože uložil - všechno, co z něj bylo důležité, takovým způsobem, že mu běžný provoz Brány dodá hostitele prakticky okamžitě, kdy bude potřeba: jiný, než ghálské vědění, řekla Morgain.

Jiný - absolutně.

Dědictví mého otce, řekla Morgain.

A nazvala Skarrina příbuzným - ať bylo Skarrinovo pravé jméno jakékoliv.

Nebo její.

Velká Brána se blížila pomalu z místa, kde se kopec otevíral, úkryt stojících kamenů - nebetyčný oblouk z kamene, uvnitř něhož se modrá obloha chvěla jako horečnaté vidění. Hesiyynův kůň rozběsněně zápasil s udidlem a rudý hřebec, na kterém jel Chei, pohazoval hlavou a strach ho sužoval; ale Siptah šel s ušima střídavě našpicovanýma a pokoušel se dostat uzdu, aby mohl jet, protože věděl, co ho zadržuje, co musí udělat, a byl celý dychtivý skočit, dokud ho Morgain nezastavila a nepopleskala po rameni.

Pak blíž a blíž, obezřetným tempem. Nablízku nebyli žádní nepřátelé, byli sami na vrcholu, na této Cestě, která vedla na místo, kde se samotný vzduch rozeznával a hmotněl; a slabší zvuky kopyt a postrojů se ztrácely.

„Můžete vidět město," řekl Hesiyyn a ohlédl se.

„Sbohem," řekl Chei a zdálo se, že již je v čarovné moci Brány.

Dospěli na konec cesty. Pak už to byl ten holý skalnatý svah vedoucí k samotné Bráně, pošlapaný a zjizvený stovkami nohou, kopyty koní, koly vozů; a tady Morgain zastavila.

„Projděte," rozkázala Cheiovi a Hesiyynovi mávnutím ruky. „Ještě odsud musím na něco dohlédnout. Předjedu vás, nemusíte mít strach."

Chei přitáhl otěže a bodl koně do slabin, protože se rudý hřebec snažil obrátit zpět a Hesiyyn opsal se svým koněm kruh, aby ho odvrátil od plného cvalu.

„Rhanin," řekl Chei.

„Brána nedá varování, než se zavře. Není čas! Když přijde, přijde. Nemůžeme na něj čekat. Jděte!"

Chei se pořád a znova usilovně snažil koně zkrotit a udržet ho, jak se hřebec pokoušel dostat udidlo. Tvář měl zamračenou. Pak se podíval na Vany a, přímo na něj, a Vanye zatajil dech, když Chei koně otočil ještě jednou.

A zase zpět a usilovně se jej snažil zkrotit. Tentokrát, když se otočil, byl to opatrný pohled, pohled naplněný víc a víc obavami.

„Jako koně, že? Poslat nás přes Bránu - prvníl"

„Že vůbec jedete je dar mé paní!" vykřikl na něj Vanye. Energie Brány tížila vzduch jako blížící se bouřka. Vlasy šustily a kov pálil, když o něj zavadila jeho ruka, jak zašmátral po jílci. „Jděte!"

Cheiova ruka sáhla po jeho vlastním jílci; a ve stejném okamžiku vrhl náhlý pohled s očima široce rozevřenýma směrem k Morgain, k hrozbě daleko podstatnější než ocel.

„Můj pane," řekl Hesiyyn úzkostně a snažil se uklidnit koně. „Můj pane, pravděpodobně je to bezpečné. Paní -"

„-sama nastavila Bránu," řekl Chei a podíval se jejím směrem; a Vanyeovým, pomalu, uzdu pevně v rukou. „To je ono. Je to past, že?"

„Nenastavila žádnou past," řekl Vanye.

„Ne?" Nastalo dlouhé ticho. „Pak tedy podezíráte jeho. Ne? *Ne*?"

Vanye neřekl vůbec nic. Na nic, co by řekl, nepřišel.

„Ach můj příteli," řekl tiše Chei. „Co jste připraveni udělat? Pohrozit nám smrtí - abyste nás přinutili podstoupit to riziko?"

„Tady smrt není riziko," řekla Morgain. „Je to jistota. Tam, v Bráně, je jediná nejistota. Pochopte to."

„Nebo nás zabijete. K čemu pak budeme dobří?" Ještě jednou Chei koně pevnou rukou otočil a zastavil. „Jak to zjistíte? Jak vůbec zjistíte, že to je bezpečné?"

„Riziko je na jednom z nás," řekla Morgain. „To je pravda. A nebudu to já, a nebude to Vanye. To vám slibuji." Zvedla ruku. „Tohle nemusí zabíjet."

Chei na ni hleděl, velmi dlouho. Pak se pomalu otočil směrem k Vanyovi.

„Odpusťte jí," řekl Vanye. „Nemá na výběr."

„Tobě odpustit nemáme?“

„Ona nemá na výběr. Já mám. A kvůli ní - nemohu to přijmout. Nemohu vám dokonce nabídnout ani čestný boj.“

„Není to zášť, že?“

„Ne, můj pane. V tomto ne. Skarrin čeká - uvnitř Brány. Nemohli jsme ho vypudit. To je pravda. To je ta past. Jeden z nás bude hostit našeho nepřítele.“

Chei se zasmál - zasmál krátce a tiše; a zasmál se podruhé, a ještě jednou rudého koně otočil dokola. Bude. Bude, ten bastard. To bylo to, co měl na mysli.

„To měl na mysli.“

Třetí zasmání, nejkratší ze všech. „Chlapec mě nabádá, že je v tom logika. On už se pomstil. Mate mne. Pobízí mě - nejvíc se k tomu boji hodíme. Je to jeho pomsta mně. Nebo moje jemu. *K čertu s tebou chlapče*! K čertu s tebou a se všemi těmi tvými volbami! - Hesiyyne!“ Uchopil uzdu a odvrátil se. „Hesiyyne!“

„Ne, můj pane!“ vykřikl Hesiyyn a vedl svého koně Cheiovi do cesty.

„Budeme o to závodit,“ řekl Chei a švihl hřebce koncem uzdy a pobídl ho ostruhami. Rudý kůň se dal do pohybu, jak se ho Hesiyyn snažil otočit a přimět k běhu. „Ať si vybere on!“

Brána je pohltila. Jednoho - i druhého. Hesiyyn vůbec nezpomalil.

Vanye zavřel oči a tak odpočíval, dlouhou, dlouhou chvíli, dokud neuslyšel, že Morgain přijela k němu, dokud se o něj neotřelo živé teplo. Pak pohlédl na prázdnou Bránu, která se nad nimi rýsovala, se znovu se chvějící modrou oblohou, tam, kde se na okamžik objevila tma.

„Už je to bezpečné,“ řekla a položila ruku na jeho paži, kde ji nechala chvíli odpočinout.

„Byl to Chei a Ghiveran,“ řekl pak on. Třásl se, jako by se mu chlad Brány dostal až do kostí. „Skarrin - je jejich nepřítel. A Hesiynův. Ale Chei je poražen. Oba dva - jsou poraženi.“

„Skarrin měl jenom jedno tělo,“ řekla Morgain.

Podíval se směrem k ní.

„Chei měl pravdu,“ řekla Morgain, „úplnou pravdu. Oni se na ten boj mimořádně hodí. A Skarrin je jejich nepřítel.“ Její prsty se

pevně sevřely. „Dali jsme jim tolik, kolik jsme mohli. To je veškerá almužna, jakou máme. Nhi Vanye -“

Nakonec se na její tváři objevily slzy. Byl rád. Její břemeno bylo absolutní, a starší; a že pořád ještě může plakat - to mu dalo naději pro sebe sama, v takové době, po tolika cestách.

Vzal její ruku do své a držel ji, dokud se koně neoddálili, špičky jejich prstů se oddělovaly jedna od druhé. Siptah se vydal k Bráně. Arrhan jej sama od sebe následovala.

Šedý kůň a bílý. Tmavý jezdec a světlý. Nikdo nevěděl, kam měli namířeno, jenom to, že jeli spolu.

C. J. Cherryh -

Rozhovor se Stenem Nichollsem

Není to věc takové důležitosti, ale proč si vlastně C. J. Cherryh připojila ke konci svého jména „H“? „Cherry je jméno ve Spojených státech zcela mimořádné. Měla jsem strach, že kdybych začala psát romantické příběhy, vydavatelé budou v mém jménu nějakým způsobem chybovat. Právě proto, že je tak neobvyklé. Někdo by to vyřešil tak, že by pátral po starších rodinných jménech. Já jsem volila tu nejjednodušší cestu, přes změnu výslovnosti. Proto jsem se rozhodla přidat ke konci „H“. Jak už jsem řekla, bylo to pro mě nejjednodušší.“

Začala psát, když jí bylo deset let. Ve čtrnácti poprvé zažila pocit odmítnutí své práce. Cítila velké zklamání, proto se rozhodla udělat si svůj soukromý průzkum: Kteří vydavatelé kupují knihy takového stylu, jako jsou mé? Co jsem napsala jinak než ti, jejichž díla se prodávají?

Objevila v sobě schopnost vystihnout pocity své i ostatních. „Vzala jsem do rukou jeden z příběhů Fritze Leibera a podrobně ho prostudovala. Fritz byl vynikající, dokázal vystihnout tolik postřehů, že dodneška obdivuji jeho ruce. Zručnost, se kterou dokáže sdělit i hoře bez pocitu bolesti, se kterou tvoří odstavce tak čistě a jasně popisující skutečnost. Chtěla jsem následovat jeho vzor. Pro začátek jsem se pokusila vytvořit dějové skloubení tří postav. Jen těch tří. Nepokládala jsem za důležité, co každá z nich cítí. Nechtěla jsem proniknou do jejich charakteristiky. Soustředila jsem se jen na popis děje, snažila se ho vystihnout jednoduchými větami. To mi dalo prostor rozepsat se o složitějších dějových pochodech, a pokud jsem to potřebovala, i delšími větami.

Jedna z nejvíce rozdílných věcí v práci jednotlivých spisovatelů je jejich větná stavba. Některá díla jsou přecpána složitými větnými konstrukcemi a dalšími frázemi, které ještě více celé dílo ztěžují a

mohly by být klidně vynechány, aniž by to nějak podstatně ovlivnilo děj.

Takovéto psaní se mi nelíbí a ani ho nechci napodobnit. Nejvíce ze všeho se snažím co nejjednodušeji popsat hlavní zápletku, která tam je, mít nad ní neustále kontrolu, dát jí určitý smysl, který ovlivňuje další scény a dějové zvraty. Velké pokušení pro každého spisovatele je vyjevit čtenáři vše v prvních třech kapitolách. Já však nechci určité situace ihned vysvětlovat, uvádět vše na pravou míru. Snad jedině v té scéně, která to skutečně vyžaduje pro další pochopení děje. Chci si vše nechat co nejdéle pro sebe a napnout tak zvědavost čtenáře co možná nejvíc."

Brzy objevila souhru v psaní i jejím hlavním zaměstnání, učení. „Co se toho týče, podle mého názoru nejtěžší je přesvědčit studenty, aby se učit chtěli. Dozvědět se tak něco nového. Nepovažuji studenty, kteří se neustále na něco vyptávají, za neomalené. Myslím, že právě ti nejvíc přemýšlí nad novými poznatky."

„Takové je to i se čtenáři. Snažím se náznaky, drobnými útržky, jen poodhalit tajemno, které v mých knihách je, aby oni sami byli ve střehu a netrpělivě očekávali, kdy už to skutečně přijde.

Některé věci, které si přeji nechat v tajnosti, jim klidně zamlčím. To mi zaručuje že si čtenář u takových scén, kdy marně hledá rozuzlení, zapamatuje vše kolem."

Svou první knihu poslala vydavateli - raději ani nechce prozradit, kterému. Ani po šesti měsících jí nepřišla žádná odpověď. Co dělat? „Cítím s tím, kdo zná tuhle situaci tak jako já. Pak jsem se rozhodla a pokorně napsala: Promiňte, pane, je nějaká šance, že si mé dílo přečtete? Došla odpověď, že se jim má kniha ztratila. Sedla jsem a naklepala další kopii. Některé scény jsem dokonce přepsala a poslala im knihu se slovy, ať si mé první práce nevšímají, pokud ji ztratili.

Měsíc přešel bez odpovědi. Odhodlala jsem se znovu napsat... prý ztratili tuhle verzi také. Postarala jsem se jim tedy o třetí."

V této chvíli usilovala pro sebe získat nějakého agenta, který by se o takovéto záležitosti staral. „Je to ale starý zádrhel. Agenti se k vám hrnou, až když jste slavní, v době, kdy už vlastně žádného nepotřebujete. Ale když stojíte na samém začátku a skutečně ho potřebujete, žádný o vás nestojí. A tak jsem dále jen čekala a čekala. Pak mi

ale došla trpělivost. Protože jsem si nechtěla nikoho znepřátelit, sedla jsem, napsala další knihu a poslala ji firmě Daw Books.“

Její majitel Don Wollheim projevil zájem, přestože si udržoval určitý odstup. „Byl to však první člověk, který sám přiznal: Promiňte, ztratil se nám váš rukopis. Potěšeně jsem zjistila, že slušní lidé stále žijí.

Vzdala jsem se spánku i jídla, a ačkoliv jsem musela stále učit na plný úvazek, během dvou měsíců jsem napsala Brány Ivrelu. Don se ptal ještě po něčem dalším, a tak sem napsala Lovce světů. Skončilo to koupí obou knih.“

C. J. Cherryh se zpočátku příliš o vědecko-fantastickou iteraturu nezajímala. Nebyla si vědoma, jak se rozrůstají řady jejích čtenářů. Až když jí skupinka z její rodné Oklahomy dopisem dotázala, jak se vlastně k takovéto literatuře dostala, zpozorněla. „O starověký svět jsem se hodně zajímala a má pro mě stále zvláštní kouzlo. A co se týká budoucnosti, ta snad zajímá každého. Neznamená to však, te bych neměla ráda přítomný, moderní svět. Dnešek je pro mne ale už minulostí. Můj vlastní svět přesahuje z minulosti do budoucnosti. Myslím, že to nejlépe vystihují slova Marca Aurelia. Nejsem člověk pouze z tohoto století. Jsem optimista. Věřím v přežití lidstva jako takového. Pokud se ohlížím zpět, musím si povzdechnout. Dobrý bože, kolik se toho změnilo k lepšímu. A v budoucnosti nevidím nic, co by nám mohlo hrozit, snad jen vzpomínky, kolik jsme si toho nechali uniknout.“

„Skutečnost, že současní lidé se cítí znepokojeni a možná i trochu vystrašeni, považuji za příznivou. Jinak by možná jen seděli s rukama složenými, bez poznání, že každý z nás je součástí tohoto problému, až by se hrozba nukleární války mohla naplnit. Lidé začnou něco podnikat, až když jim pohrozíte důsledky, my jsme se naštěstí probudili dost brzy, kdy se dá spousta věcí ještě napravit.“

Jsme ale na dostatečné úrovni, schopni tento problém vyřešit? „Pracoval jsi někdy se spiritistickou tabulkou? Ne? Pak bys poznal ten pocit, kdy se ti pohybuje pod rukama. Samovolně, bez žádných příkazů nebo pokynů. Tak by to mělo být i s lidmi. Každý by měl jít svou vlastní cestou a jediná kontrola by mělo být jen jeho svědomí. Žádný názor lidstva jako celku by neměl kontrolovat jeho jednání, jeho pocity. A kdo se pod jeho vlivem cítí, ať raději nikdy se spiritistickou tabulkou nepracuje. My sami se rozlišujeme na chytré a ty

hloupější. Ale síla lidstva, jeho velikost, spočívá v tom, že nepospícháme vyřešit problémy krkolomnou cestou, abychom se nedostali do propasti.

Když jsem dokončila vysokou školu, na obalu naší ročenky byla fotografie, vůbec první tohoto druhu. Pohled na Zeměkouli z vesmírného prostoru. Jediná obrovská planeta. A podobně jako lidé stojící dole nezaznamenali ty, kdo byli nahoře, ani oni nemohli postřehnout hranice mezi státy nebo mezi národy. Jediné, co mohli spatřit, byl jeden velký, křehký, navzájem propletený svět. Myslím, že tento obrázek by nám měl dát tu nejlepší představu o našem století."

Sama spisovatelka cítí, že vědecko-fantastický žánr je současnosti jedna z nejdůležitějších forem literárních děl. Dokáže vystihnou stále se zvětšující vliv techniky na lidské životy tak, jak jí prostý člověk nemůže sám porozumět. „My v této době nepotřebujeme díla, která by nám jen ukazovala každodenní život z různých pohledů. Co otřebujeme skutečně, v době, kdy se technika vyvíjí rychleji než je schopen průměrný člověk zaznamenat, je vysvětlení. Lidé nemají volnou chvíli, aby si sedli a zamysleli se nad všemi důsledky nových objevů. Ve velké většině jen prostě přijmou názor někoho jiného za vlastní, podle něj se pak řídí. Ale ta skupina, která se o vše živě zajímá, si je vědoma toho, že musí existovat žánr, který by jednoduše všechny popisované problémy osvětlil. Ve kterém by si o všem mohli přečíst. Vědecko-fantastická literatura se dotýká i důsledků všeho, co nyní děláme. Myslím, že dnes má svou nepostradatelnou roli. Jak bychom ak vysvětlili možnosti vědeckých experimentů, vesmírných letů a spoustu dalších věcí?

A navíc, tento žánr udal i směr dalšího vývoje a výzkum. Pravděpodobně by neexistoval žádný vesmírný projekt, kdyby lidstvo na takovouto možnost nebylo upozorněno. Nebyl to snad A. C. Clarke, spisovatel vědecko-fantastické literatury, který poukázal na možnost komunikace prostřednictvím satelitů? Jeden z největších problémů stále se rozvíjejícího technického pokroku je vše vysvětlit. Vše, včetně možného dopadu na lidstvo. Vědci jsou tak pohrouženi do svého světa, že ani nejsou schopni postřehnout čas, který běží kolem nich. A už vůbec ne vysvětlit svou práci v co nejjednodušších termínech.

Proto tento úkol berou na sebe spisovatelé vědecko-fantastické literatury. Nebojím se přílišného zjednodušení. O co se snažím je to, aby mým dílům porozuměl i obyčejný člověk. Tomu, jak jsme jedna-

li ve starodávné době, jak jednáme nyní a snad i jak jednat budeme. Tahle věc je hodně důležitá pro můj příběh. Nezapomínám, jak bylo těžké přenést slovo z jednoho koutu Země na jiný. V naší době je možná velice rychlá komunikace na obrovské vzdálenosti. Budeme se muset naučit i diplomacii na tak velkou vzdálenost. Možná dostane určitá vláda možnost dělat důležitá rozhodnutí. Na úrovni, která by odpovídala i ostatním zemím. Jinými slovy, myslím, že pro stále se zvětšující vzdálenosti mezi lidmi bude muset existovat i nový model státního uspořádání.

Existuje určitý bod na samém rozhraní dvou vědních oborů, který by mohl být využit jak k dobrým, tak i špatným účelům. Například genetické inženýrství. Dnes je už identifikace osoby podle jeho genotypu v kriminalistice jako usvědčující důkaz běžná. Na druhé straně ale leží děsivý protiklad a polemika o tom, co je tedy početí, co zrození a co smrt. Svět se neustále mění a stejně jako on se mění i názory na určité věci. Potřebujeme stále naléhavě žánr, který by hledal spojitosti mezi minulostí a přítomností. Tak by mohl najít možné odpovědi i na některé z otázek týkajících se budoucnosti. Protože, když zkoumáte minulost, zkoumáte vlastně jen názory lidí, kteří tehdy ve svých rukou drželi moc.“

Tato teorie musí naléhavě vyvolat další dotaz. Pokud váš pohled do minulosti tedy určuje přítomnost, která plyne a neustále se mění, není váš obraz trochu zkreslený? „Přijde na to. Snažím se psát o tom, v čem vidím napětí. Znamená to, že se pokouším vyjasnit některé věci bez vykreslení povahových vlastností jednotlivých postav. Mohu si dovolit udělat pár škrtů prostě proto, že mi záleží spíše, než na postavách jako takových, na jejich slovech a celkovém vykreslení situace. Můžeš své čtenáře zavést, kam chceš, ale zároveň máš povinnost je tím bezpečně provést. Když například vezmeš moderního čtenáře, který má strach z hadů, do starověkého Řecka, kde je považovali za posvátné, zasvěcené bohům, pak může mít při takovémto setkání čtenář i pocity nevolnosti. Zvláště, když je ovineš kolem jedné z řeckých žen. Proto ho musíš touto situací bezpečně provést.

Když už o starověkém Řecku píšu, to nejlepší, co mohu pro své čtenáře udělat, je dát jim pocit, že tento svět znovu ožil. Že například jeho strom je stejně živý a důležitý jako jsem já. Že spolu tvoříme část stejné věci. A že pokud ho zničím, zničím část celistvosti, ke

které sama také náležím. Tohle není primitivní postoj. Není pošetilé říct třeba i o skále, že žije. Je jen chybou ostatních, že to pokládají za nemožné. Představ si třeba řeckého kněze vykonávat oběť. Na začátku obřadu zabije sekerou býka, pak jej vrhne do moře a utíká co nejrychleji pryč. Proč? Protože duch, jenž byl zatracen, má velkou moc a on nechce, aby ublížil jeho věřícím. Tahle věc je pro nás třeba úplně cizí. Proto se snažím předložit tento život svému čtenáři skrz mou knihu. Dát mu možnost si ho prožít, poznat spoustu nových poznatků. A když se vrátí zpět do naší doby, rozhlédne se kolem a hned pozná spoustu špíny, kterou dříve neviděl. Tím má minulost svou velkou hodnotu pro dnešek."

To zní podobně jako pantheismus. Odráží to pohled Cherryh samotné na tento svět? „Myslím, že jsem vyrovnaná a klidná. Věřím, že každý dokáže natolik ovládat své akolí, že se nic nemůže stát bez jeho souhlasu. Jak vidíš určité věci, tak na ně také reaguješ, máš vše pod kontrolou. Mě neřídí žádná síla. Žiju tam, kde jsem si vybrala žít. rak, jak si chci žít. Stále se snažím udržet vládu nad svým životem. Tak dlouho, jak budu chtít.

Existuje schopnost umět číst, ale i schopnost umět se pohroužit do proudu událostí. Někteří lidé v minulosti vidí bláto, já historii. Události v čase. Stopy toho, co se kdysi jdálo a zbytky, které přetrvaly dodneška. Názor někoho, kdo právě dokončil školu a myslí si, že se už nebude muset nikdy učit, ho řadí mezi ty, kteří pohlíží na starý věk s odporem, kteří tak úzkostlivě lpí na určitém stylu, určitém času a namlouvají si, že je pro ně tím nejlepším. Mou touhou je žít tak, aby jediným nesmrtelným byla pravda.

Líbí se mi Aureliův výrok: Jsem jen člověk a nic lidského mi není cizí. Nic v celém vesmíru mi není cizí. Nežiji pouze na Zeměkouli, jsem cestovatelka vesmírem. Protože taková je i naše planeta."

Krátce před tímto rozhovorem dopadl na Zemi jeden z asteroidů. (Úlomek pevniny putující vesmírem sám nebo i ve skupinách, vysvětluje ona.) Taková událost vždy jen posílí její snahu o podrobný vesmírný průzkum. „Když si uvědomíte, že Měsíc je tak rozrytý jen díky dopadům těchto asteroidů, utvrdíte se v tom, že je to dobrý nápad. Vždyť existuje teorie, podle které zavinil vymizení obrovitých dinosaurů právě dopad takovéhoto asteroidu. Možná jednoho, možná více. Pochopíte, že opakování této události by znamenal konec i pro naši civilizaci. V podstatě stále žijeme na ostří nože. Kolik času musí

uplynout, abychom si to uvědomili, Zatím mi nezbývá nic jiného, než si povzdechnout: tak zase další. Proto doufám, že se brzy najde ten, kdo s tím bude něco dělat.“

Spousta lidí, kteří nikdy vědecko-fantastický žánr nečetli, si myslí, že jeho hlavním posláním je předvídat. Ve skutečnosti je stopa sledující tento směr velice slabá. A Cherryh s tímto názorem souhlasí. „Představte si, že by lidé předali všechnu svou práci počítačům. To znamená i vládu nad svými životy. Není pravděpodobné, že by se to skutečně stalo. Proto souhlasím s tím, že vědecko-fantastická literatura spíše tíhne k vykreslení technického rozvoje než předvídání událostí.

Spisovatelé 40. a 50. let viděli příchod počítačů, zažili světovou válku i diktatury Hitlera a Stalina. Jejich posláním bylo reagovat na tu dobu. Něco z nich přetrvalo do současnosti. Snad varování nad koncentrací moci do jedněch rukou. A pokud na světě bude hrozit tohle nebezpečí, bude znít stále.

Náš čas je stále víc a víc uspěchaný. Všichni pracují na itále větším množství nových informací. A pokud nedokážeš držet krok s tímto proudem, pak neudržíš krok ani s rozvojem průmyslu, obchodu, či s novými vědeckými objevy. Pokud vložíš počítače do rukou lidí, jejichž prsty se mohou volně procházet po klávesnici, díky jejich dovednosti můžeš získat vliv na politický systém. Pašováním dat, což je stále aktuálnější, i kontrolu nad dalším.

„V mém vlastním fiktivním světě,“ snaží se svůj názor vysvětlit spisovatelka, „existují dvě supervelmoci, Aliance a Unie. Co se týká Aliance, vypadá to chaoticky, že nad ani není možné, aby nebyla svobodná. Nevěřil bys, že by zde mohla existovat tyranie. Ale protože se kdysi někdo vzbouřil, stvořili si centrální vládu. Ta ale své moci zneužila a nastolila naprosto přísná pravidla, v podstatě diktaturu a tyranii.

Co se týká Unie na straně druhé, má celou řadu lidí, z nichž každý vyznává určitou víru a hodnoty jemu vlastní. Můžeš si zde dovolit dělat, cokoliv chceš, jen tím nesmíš obtěžovat někoho dalšího. Do centrální rady si můžeš zvolit svého zástupce, kterého v případě, že jeho rozhodování neodpovídá tvým představám, můžeš také odvolat. Vše pracuje zcela hladce. Je proto jasné, že se Aliance začí-

ná obávat stále se zvětšujícího vlivu Unie. Začíná se soustřeďovat na obranu, ale i na možný útok.“

Je toto snad alegorií připomínající naši vlastní dobu? Je to jen druh mého komentáře k moderním politikům. Není vždy jasně zřetelné, co se děje. Často se v historii stávalo, že si lidé mysleli, že jsou na straně andělů, ale jakmile se ohlédli zpět, byli velice překvapení.“

Unie se zdá být dobře vypracovaným demokratickým ystémem. Má ale podle spisovatelky i zálohu skrytého diktátorství. „Čeho lituji, není politický systém tak celistvý jako technický. Ve vědecko-fantastické literatuře si můžeš sestrojit i další systémy, zcela odlišné, přesně podle svých představ. Můžeš si modelovat jejich výhody i nevýhody, reakce, které vyvolají vládní změny. A také to, že když určité věci upravíš, můžeš tím i získat.“

I když mají její povídky podtón technického rozvoje, samou sebe nazývá jen těžko spisovatelkou vědecko-fantastické literatury. „Mohu jen předpokládat, jak bude určitý nový objev pracovat. V žádném případě ale tomu nevěnuji většinu času. Spíše přemýšlím o tom, co by mohl přinést lidem. U všeho, co přichází jako nové, považuji za nejlepší jeho prospěšnost lidstvu. Pokouším se psát o tom, co se může stát a snad jednoho dne i stane. Nerada ale dělám dohady... Chci jen nabádat lidi, aby se zamysleli, chci jim dát návod k tomu, o čem by měli přemýšlet. Vědecko-fantastický žánr je jeden z těch, kteří si to mohou dovolit.

Přeji si, abychom oslovovali stále širší kruh čtenářů. Lidé si většinou bohužel formují názor na vědecko-fantastickou literaturu jen z toho, co vidí v televizi a ve filmech. Proto mě ani příliš nepřekvapuje, když si řeknou: Nezajímá mě ani čtení o malých zelených mužíčcích, ani laserové zbraně. Jejich názor je však ukvapený, aniž by poznali ostatní kolem sebe. Jsou to právě oni, které si přeji oslovit. Podívej se na seznam bestsellerů. Určitě není měřítkem kvality literárních děl, jen ukazuje, co si lidé nejvíce v určitém časovém rozmezí kupují. Nepřekvapuje mě, když na předních místech vidím vědecko-fantastický žánr. Ironií jen zůstává, že si spousta lidí není vědoma toho, že čte právě SF. A pokud byste se jich zeptal, zda by nějakou takovou SF povídku četli, odpoví vám, že nikoliv. A zatím drží v ruce svůj výtisk „Duna“ nebo něco podobného.

Myslím, že i Homér psal vědecko-fantastická díla. Čtu ho dodnes velmi ráda. Podle mého názoru jen akademikové, kteří se v neustále se rozvíjející technice přestali orientovat, mohli prohlásit epochu romantické literatury za skončenou. Že není možné, aby někdo psal romantické příběhy, které se odehrávají v technické době. Skutečnost je taková, že příběhy mohou být romantické, jen jsou do průmyslové éry zasazeny. Několik akademiků prý prohlásilo, že to dělá člověka strašlivě krátkozrakého. Že my všichni jsme stejně odsouzeni k záhubě. Na to mohu odpovědět jen jedno. Milý pane, vy se mýlíte a já jsem ten, kdo má pravdu. Budu i nadále pokračovat v optimistickém psaní o budoucnosti a nadále věřit, že přijde chvíle, kdy mé myšlenky zvítězí. A myslím, že i vy samotný doufáte, že se tak jednou stane.